

INFORME TERRITORIAL DE LA PROVÍNCIA DE BARCELONA 2015

Informe territorial de la província de Barcelona 2015

Juliol 2015

Diputació de Barcelona®

Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona®

Direcció editorial:

Diputació de Barcelona
Àrea de Desenvolupament Econòmic Local
Rosa Serra Rotés
Coordinadora

Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona
Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures
Joan Ramon Rovira i Homs
Cap del Gabinet

Elaboració de continguts:

Diputació de Barcelona
Àrea de Desenvolupament Econòmic Local
Jordi Boixader i Solé, Josep Maria Canals i Miquel, Carlos Nogueira Cuesta, Damià Serrano Miracle,
Montserrat Tardy Martorell

Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona
Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures
Sandra Gutiérrez Cubero, Carme Poveda Martínez

Disseny gràfic
Toni Fresno
Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona

Autoedició i fotocomposició:
Anglofort, S.A.

ISBN: 84-95829-99-1

El sumari és interactiu. Feu un clic sobre l'apartat que voleu consultar per accedir-hi directament.
Per tornar al sumari, cliqueu directament sobre el número de pàgina.

Índex

Presentació	5
Pròleg	7
Província de Barcelona	9
1. L'entorn de la província de Barcelona	10
2. La província de Barcelona	12
3. Visió de conjunt de l'evolució econòmica comarcal	22
Alt Penedès	33
• Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès	43
• Economia social i solidària en un municipi petit	44
Anoia	47
• Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia	57
• Igualada Leather Cluster Barcelona	58
Bages	61
• Mapa de projectes estratègics locals del Bages	71
• Bages Metall Dual	72
Baix Llobregat	75
• Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat	85
• Del procés junts pro Gavà a la marca Made in Gavà, una estratègia compartida de promoció econòmica	86
Barcelonès	89
• Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès	99
• Dels Fab Labs a les Fab Cities. Com canviaran les ciutats gràcies a la fabricació digital?	100
• Esa BIC Barcelona	101
Berguedà	105
• Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà	115
• Estudi del senderisme com activitat turística pel desenvolupament econòmic	116
Garraf	119
• Mapa de projectes estratègics locals del Garraf	129
• Activa't per a l'ocupació	130
Maresme	133
• Mapa de projectes estratègics locals del Maresme	143
• AE Mataró, una estratègia concertada de reindustrialització avançada	144
Osona	147
• Mapa de projectes estratègics locals d'Osona	157
• Anàlisi sectors estratègics: aproximació des de la cadena de valor	158
Vallès Occidental	163
• Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental	173
• Rubí brilla, oportunitats a nivell local del nou model energètic. pla d'acció per a la millora de la competitivitat del teixit industrial i comercial	174

Vallès Oriental	177
• Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental	187
• El banc de llavors del Vallès Oriental: recuperar i conservar els productes de proximitat	188
Metodologia	191
Estudis Monogràfics	197
Tipologia i evolució de la dotació de capital a la província de Barcelona	198
Els components del creixement a les economies locals de la província de Barcelona.	
Anàlisi <i>shift-share</i>	210
Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona	233

Presentació

La Cambra de Comerç de Barcelona i la Diputació de Barcelona presenta conjuntament la tretzena edició de l'Informe territorial de la província de Barcelona, una publicació que fa un balanç econòmic del 2014. El creixement de l'economia mundial va continuar sent modest el 2014, el 3,4%, degut a l'acceleració del creixement de les economies avançades respecte a l'any anterior i un alentiment de les economies emergents i en desenvolupament; tot i això aquestes últimes van generar tres quartes parts del creixement mundial. Tanmateix, la situació econòmica de cada país depèn en gran part de com li afectin els *shocks* globals que estan marcant el panorama internacional, com són la caiguda del preu del petroli i les variacions del tipus de canvi. Així, dintre del grup de les economies avançades s'observa una diferència important entre l'evolució positiva de la zona euro i dels Estats Units vers el decreixement de l'economia japonesa.

En aquest context de millora de les economies avançades, tant l'economia barcelonina, com la catalana i l'espanyola han mostrat un canvi de tendència cap a un creixement sostingut al llarg del 2014, mostrant una lleugera acceleració d'aquest a partir del segon trimestre. Aquesta empenta del creixement ha estat gràcies a la millora de la demanda interna, tant el consum com la inversió en béns d'equipament, ja que la contribució del sector exterior ha estat negativa, degut a que les importacions s'han accelerat més que les exportacions. Així mateix, l'economia catalana confirma la sortida de la recessió, revertint el decreixent del 2013 (-0,6%) a un creixement de l'1,5% el 2014.

La província de Barcelona també registra una evolució econòmica positiva el 2014, tal i com es dedueix a partir dels resultats dels indicadors socioeconòmics que s'analitzen en aquest informe. Una mostra d'aquest fet ha estat la creació d'empreses i ocupació a la província de Barcelona per primer cop ençà que va començar la crisi el 2007, alhora que s'ha reduït el nombre d'aturats. Talment, les comarques que componen la província mostren un canvi de tendència positiu, sobretot pel que fa a les xifres d'ocupació i de teixit empresarial.

A l'inici d'aquest canvi de cicle, ens preguntem quines inversions s'han realitzat al llarg dels darrers anys a la província de Barcelona que permetin establir uns fonaments sòlids per a la recuperació econòmica i un potencial de creixement futur. Precisament, un dels estudis monogràfics que inclou aquesta publicació fa una avaluació sobre aquesta qüestió. Aquest anàlisi contempla l'acumulació de l'estoc de capital de la província al llarg de les últimes dues dècades, la seva composició i evolució per tipus d'actiu, i la comparació amb la província de Madrid i el conjunt d'Espanya. Com a conclusions de l'estudi podem destacar l'important capitalització d'inversions que s'ha produït a la província al llarg de les darreres dues dècades, sent especialment destacable en el cas de les infraestructures (sobretot les aeroportuàries i ferroviàries) i en maquinària i equipament industrial, confirmant així que la indústria catalana és cada vegada més productiva.

Finalment, vull agrair a l'equip tècnic de la Cambra de Comerç de Barcelona i la Diputació de Barcelona pel treball i l'esforç de millora continua en aquest projecte que esdevé clau per conèixer la realitat econòmica del nostre territori.

Miquel Valls i Maseda

President de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona

Pròleg

Teniu a les mans una nova edició de l'*Informe territorial de la província de Barcelona*, document que cada any ens presenta una panoràmica exhaustiva de les principals magnituds de l'economia del nostre territori. Aquest volum s'afegeix a la ja llarga sèrie temporal que fa d'aquest *Informe* una referència clau per a l'estudi de la conjuntura provincial. En aquesta tretzena edició podem refermar la superació del punt d'inflexió en l'evolució econòmica de la demarcació de Barcelona que ja es notava en l'edició anterior. En aquest sentit, en les pàgines que segueixen es pot comprovar com la conjuntura econòmica de l'any 2014 es va caracteritzar per una clara recuperació de la majoria dels indicadors que s'havien mantingut en registres negatius al llarg dels últims anys.

L'anàlisi desagregada per comarques mostra com en totes s'obtenen xifres molt positives en l'evolució socioeconòmica de les empreses i l'ocupació de nous assalariats i autònoms, si bé la desocupació encara se situa en general en nivells elevats i les xifres de població s'estanquen, si no cauen en alguns casos. L'*Informe*, una vegada més, incorpora un recull dels deu projectes estratègics que han estat considerats més rellevants en cada comarca (110 en total), amb una breu descripció de cadascun, així com articles que els expliquen de manera més aprofundida. Es tracta de projectes que representen intervencions des del territori i per al territori i que estan dotats d'una mirada estratègica i, per tant, de potencial per introduir millores estructurals que impulsin el desenvolupament econòmic en cada municipi. Projectes ideats i impulsats per agents locals que treballen i col·laboren en xarxa i que aposten per una nova governança del territori que aconsegueixi un major impacte i una major eficiència en la gestió dels recursos. Aquests projectes, d'índole molt diversa, han estat seguits amb interès per la Diputació de Barcelona i, allà on ha estat possible, hi hem donat suport econòmic i tècnic, col·laborant per fer-los realitat.

L'*Informe* es tanca de nou amb dos articles monogràfics que estudien de manera més aprofundida aspectes clau de la nostra economia. En aquesta ocasió, s'analitza la dotació de capital i els factors de creixement dels diversos territoris provincials. El primer monogràfic aborda l'acumulació de capital que s'ha produït en els darrers anys, la seva composició per tipus d'actiu, i la comparació amb el conjunt d'Espanya i amb la província de Madrid, que és la més semblant a Barcelona per dimensió territorial, econòmica i demogràfica. El segon monogràfic mesura la dinàmica de les economies locals a través de l'anàlisi *shift-share*, en què la descomposició del creixement econòmic dels 36 sistemes territorials de la demarcació de Barcelona en el període 2009-2014 ens aproxima de manera més acurada als factors que han contribuït al creixement econòmic (fos positiu o negatiu en aquest període) de cada territori.

Tanquem, doncs, el mandat municipal 2011-2015 constatant una recuperació econòmica que no han de trigar a percebre de manera més intensa les persones i les empreses del territori, i celebrem la bona salut d'aquest *Informe* i de la col·laboració entre la Diputació de Barcelona i la Cambra de Comerç de Barcelona que en fa possible la publicació.

Salvador Esteve

President de la Diputació de Barcelona

1. L'entorn de la província de Barcelona

«L'any 2014, el context econòmic mundial ha crescut a un ritme similar a l'any anterior, però a diferents ritmes segons els països i les regions»

L'any 2014, el creixement de l'**economia mundial** ha estat moderat, el 3,4%, exactament el mateix que l'any anterior, segons les estimacions del Fons Monetari Internacional (FMI). Aquest creixement s'ha produït gràcies en bona part al dinamisme les economies avançades que han accelerat el seu creixement respecte a l'any anterior (de l'1,4% el 2013 al l'1,8% el 2014). En canvi, les economies emergents han alentit el seu ritme de creixement, passant de créixer un 5% el 2013 a un 4,6% el 2014, tot i això van generar tres quartes parts del creixement mundial del 2014. Tanmateix, la situació econòmica individual de cada país divergeix depenent en bona part de com s'ha situat en relació amb les dues forces que estan marcant actualment el panorama internacional: l'abaratiment del petroli i el moviment del tipus de canvi. Dintre del grup d'economies avançades hi ha una diferència important entre l'evolució de l'economia nord-americana i la de la zona euro, impulsades pel dinamisme del consum (amb un creixement del 2,4% i el 0,9% el 2014, respectivament), front a l'economia japonesa, que ha decregut el 0,1%, com a conseqüència de la disminució del consum i el col·lapse de la inversió residencial. Pel que fa a les economies emergents, l'any 2014 hi ha països que han desacelerat el seu creixement respecte al 2013 –com Xina, Brasil i Rússia– i altres que han crescut més –com Mèxic i la Índia.

«L'economia espanyola ha consolidat la recuperació basada en la millora de la demanda interna»

En aquest context de millora de les economies avançades, l'**economia espanyola** ha crescut l'1,4%, segons l'INE. El ritme de creixement del PIB espanyol ha anat augmentat a mesura que avançava l'any, fins a arribar a créixer el 2% interanual el quart trimestre, quatre dècimes més que en el trimestre anterior, accelerant la trajectòria de recuperació que es va iniciar a mitjan del 2013. L'activitat en el conjunt de l'any ha augmentat gràcies a la recuperació de la demanda interna (consum de les llars i inversió en béns d'equipament), amb una contribució al creixement de 2,2 punts percentuals (p.p.). En canvi, el sector exterior ha restat 0,8 p.p. al creixement, com a resultat d'un augment de les importacions superior al de les exportacions. De cara al 2015, el FMI preveu que Espanya serà una de les economies desenvolupades que més creixerà, amb un augment del PIB del 2,5%. Aquestes previsions estan sustentades en bona part en què la millora del mercat laboral i una major confiança dels consumidors continuaran afavorint el consum privat; i la millora de la competitivitat impulsarà el bon comportament de les exportacions i les inversions.

«L'economia catalana ha crescut a un ritme superior al d'Espanya i al del conjunt de països de la zona euro»

El 2014, l'**economia catalana** ha continuat amb la recuperació econòmica encetada a mitjan del 2013, amb un creixement del PIB català de l'1,5%, segons l'Idescat. Aquest creixement ha estat superior al registrat tant a Espanya com al conjunt dels països de la zona euro (1,4% i 0,9%, respectivament). Concretament, l'economia catalana ha accelerat el seu ritme de creixement el darrer trimestre de l'any, fins a l'1,9% interanual, la taxa més alta registrada des de l'inici de la crisi. Aquesta recuperació econòmica s'ha recolzat tant en factors interns com externs. Els factors interns que més han contribuït al creixement han estat la creació d'ocupació i la revitalització del consum i de la inversió, tots ells s'han beneficiat d'una política fiscal més laxa i una renovada confiança econòmica, tant d'empreses com de consumidors. Així mateix, tot això s'ha vist afavorit per factors externs, com són la depreciació de l'euro, el descens del tipus d'interès, la baixada del preu del petroli i la política d'expansió monetària europea.

«Els principals motors de la recuperació són el consum privat i la inversió productiva»

Des del vessant de la demanda, el 2014 la recuperació del PIB català ha estat gràcies a la reactivació de la demanda interna, ja que l'aportació de la demanda externa al creixement ha estat negativa. Això últim es degut a que les importacions de béns i serveis han crescut a un ritme superior al de les exportacions (8,1% i 4,2%, respectivament). Tanmateix, les exportacions han registrat un bon comportament a finals d'any, animades per la depreciació de l'euro i la recuperació econòmica europea. Quant als components de la demanda interna, tots han registrat un creixement positiu, canviant completament la tendència que venia succeint anys enrere i deixant constància dels signes de millora i de consolidació de la recuperació de l'economia catalana. Concretament, els principals motors de la recuperació del PIB català han estat, en primer lloc, el consum privat, afavorit en gran part per la recuperació del mercat de treball i l'estabilitat dels preus, i, en segon lloc, la inversió productiva, beneficiada pels baixos tipus d'interès i per la millora de les perspectives econòmiques. Per últim, també destaca el creixement del consum públic per primera vegada ençà que va començar la crisi. Així, l'economia catalana sembla haver entrat en un cercle virtuós, on les millors expectatives, els baixos tipus d'interès i l'augment ocupació acceleren la demanda interna, que, alhora, genera més ocupació.

«El 2014, els serveis i la construcció han registrat una evolució positiva de l'activitat»

Pel que fa als components de la oferta, s'observa comportaments ben diferenciats. D'una banda, l'agricultura i la indústria han desacelerat el seu creixement (de l'11,1% el 2013 a l'1% el 2014 i del 3,3% el 2013 a l'1,5% el 2014, respectivament). D'altra banda, la construcció i els serveis han millorat la seva evolució, tant a Catalunya com a Espanya. Els serveis han revertit el decreixement de l'1% el 2013 a un creixement positiu de l'1,8% el 2014, això ha suposat una contribució del 80% al creixement del VAB total de Catalunya. Finalment, la construcció ha desacelerat notablement el seu ritme de decreixement (del -8,1% el 2013 al -1,6% el 2014). De fet, el VAB de la construcció i alguns dels principals indicadors del sector (com són la compravenda d'habitatges, les licitacions, etc.) han registrat taxes positives de creixement a finals de l'any 2014, fet que no es donava des de l'inici de la crisi, albirant així un canvi de tendència en el sector.

PIB a preus de mercat. Base 2008

Quadre 1

(Dades corregides d'efectes estacionals i de calendari. Taxes de variació interanual, en volum, en %)

	CATALUNYA		ESPANYA	
	2013	2014	2013	2014
PIBpm	-0,6	1,5	-1,2	1,4
DEMANDA				
Demanda interna*	-3,3	2,6	-2,7	2,3
Despesa en consum de les llars	-3,0	2,5	-2,3	2,4
Despesa en consum de les adm. Públiques (1)	-4,3	1,2	-2,8	0,2
Formació Bruta de Capital (2)	-3,4	4,3	-3,7	4,2
Saldo exterior (3) (4)	2,3	-0,8	1,4	-0,8
Exportacions totals de béns i serveis	2,6	4,2	4,3	4,2
Importacions totals de béns i serveis	-0,6	8,1	-0,5	7,6
OFERTA				
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	11,1	1,0	15,6	3,3
Indústria	3,3	1,5	-1,8	1,5
Construcció	-8,1	-1,6	-8,1	-1,2
Serveis	-1,0	1,8	-1,0	1,6

(1) Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars.

Font: Idescat i INE

(2) Inclou la variació d'existències.

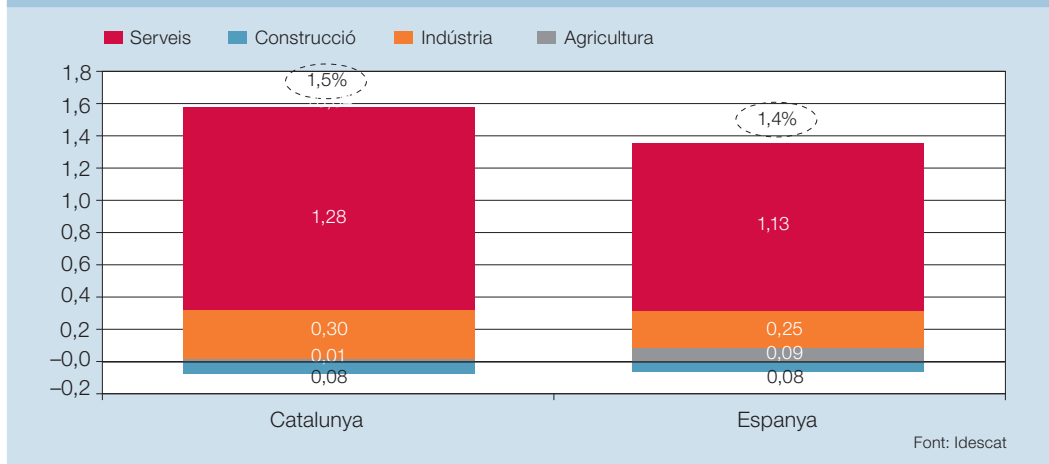
(3) Inclou el saldo amb l'estranger i amb la resta d'Espanya.

(4) Aportació al creixement del PIB.

* la dada d'Espanya ha estat calculada per l'Idescat, a partir de l'informació publicada per l'INE, per facilitar la comparabilitat

Aportacions dels sectors al creixement anual del PIB. 2014
(En punts percentuals)

Gràfic 1

2. La província de Barcelona

«El 2014 la població de la província ha disminuït per tercer any consecutiu»

L'any 2014, la **població** a la província de Barcelona¹ ha disminuït fins a situar-se en 5.523.784 persones segons dades de l'INE a 1 de gener de 2014, continuant així amb la tendència negativa encetada al 2012. Aquesta xifra suposa un 0,3% menys que l'any anterior, caiguda inferior a la registrada al conjunt de Catalunya (el -0,5%). Per tant, el pes relatiu de la població de la província sobre el total català ha augmentat lleugerament, del 73,4% el 2013 al 73,5% el 2014. La disminució de la població a la província de Barcelona ha estat conseqüència de la disminució de la població estrangera (-5,5%), que només ha estat parcialment compensada pel creixement de la població espanyola (0,5%), degut en gran part als estrangers que s'han nacionalitzat.

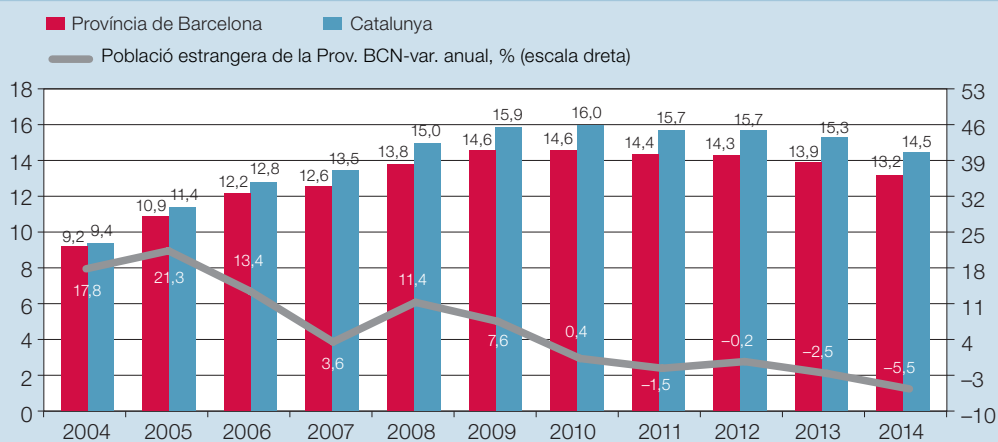
Segons les projeccions de població de l'Idescat (escenari mitjà), en cas de mantenir-se les tendències demogràfiques actuals la població de la província continuaria perdent habitants en els propers anys. A la figura piramidal es mostra l'estructura per edats i per sexes, de la població de la província el 2014 i la projecció per al 2024. La població de la província tendeix a un patró d'estretament de la proporció de població compresa sobretot en el tram en edat de treballar d'entre els 25 i els 44 anys, però també en el tram dels més joves (de 0 a 9 anys); i per contra la proporció s'amplia a la resta de població, sobretot en el tram de 70 a 80 anys. De manera que la població en edat de treballar (entre 16 i 64 anys) i la població menor de 16 anys disminuiria en proporció entre els dos anys considerats (del 65,5% al 64% i del 16,5% al 14,6%, respectivament). En canvi, la població de 65 anys i més augmentaria (del 17,9% el 2014 al 21,3% el 2024). Per aquest motiu, l'índex d'envelliment augmentaria de forma considerable de 108 el 2014 a 148 el 2024 –és a dir, per cada 148 persones més grans de 64 anys hi haurà 100 joves menors de 16 anys el 2024. Cal esmentar que al llarg de l'última dècada el rejueniment de la població ha obeït en gran mesura a l'arribada de població estrangera, amb una edat mitjana de 32,4 anys (front els 43,4 anys de la població de nacionalitat espanyola) i amb una estructura per edats molt diferent a l'autòctona –el 2014, el 80,6% dels immigrants es trobava en edat de treballar (entre 16 i 64 anys), el 16,9% eren menors de 16 anys i només el 2,5% tenia 65 o més anys. Si bé, des del 2010, la proporció d'immigrants majors de 65 anys han continuat augmentant, mentre que els menors de 16 anys pràcticament s'han estancat.

1. Per a més detall, vegeu l'apartat de metodologia.

Població immigrant estrangera

(Percentatge sobre la població total i taxes de variació interanual, en %)

Gràfic 2

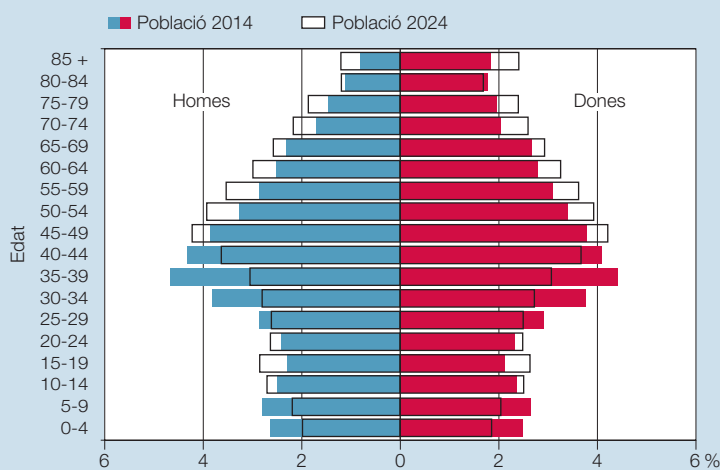

Font: IDESCAT i INE

Piràmide d'edats de la província de Barcelona, 2014 i 2024

(En percentatge)

Gràfic 3

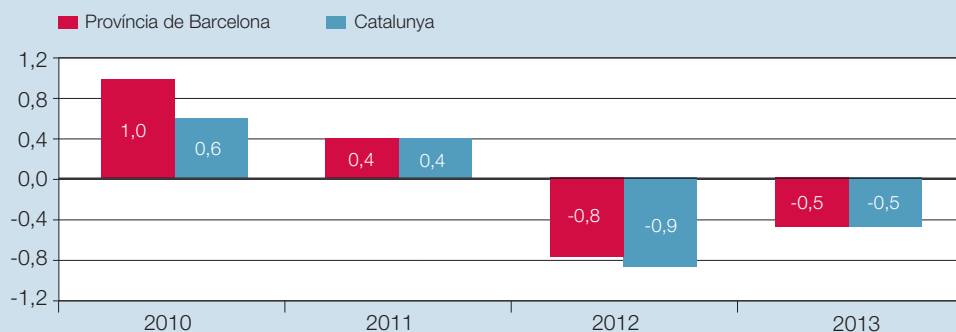

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

VAB

(Taxes de variació real interanual, en %)

Gràfic 4

Font: CatalunyaCaixa i idescat

«La disminució de la població estrangera ha continuat accelerant-se el 2014»

La **població estrangera** resident a la província de Barcelona va ser de 729.667 estrangers el 2014, xifra que implica 42.323 persones menys respecte a l'any anterior. Això suposa que la disminució de la població immigrant, que es ve donant des del 2011, s'hagi accelerat fins al -5,5%. Aquesta caiguda dels estrangers obeeix a que alguns d'ells han optat per tornar al seu país d'origen o a un altre a la recerca de feina, però també respon als estrangers que s'han nacionalitzat. Aquest darrer fet ha comportat un augment en el percentatge d'espanyols nascuts a l'estranger (de 4,8% el 2013 al 5,3% el 2014). La reducció de la població estrangera a la província ha fet que la taxa d'estrangeria hagi disminuït fins al 13,2% el 2014 (13,9% el 2013), igual que al conjunt de Catalunya, en què s'ha situat en el 14,5% (15,3% el 2013). Per àrees geogràfiques, els sud-americans són els que més han contribuït a aquesta disminució (el -13,7%), encapçalats pels equatorians, els bolivians, els colombians i els peruans. Així mateix, també han disminuït la resta d'immigrants procedents de les altres àrees geogràfiques en major o menor mesura, sobretot els provinents d'Àfrica (el -4%) i de la UE (el -2,1%). Per països, els marroquins continuen sent la principal població estrangera resident a la província de Barcelona el 2014, en representar el 18% del total d'estrangers, però també s'han reduït (el -4,2% anual). A continuació se situa la població xinesa, amb el 5,6% del total d'estrangers i un creixement de l'1,1% respecte a l'any anterior. La població italiana, que pràcticament s'ha estancat, ocupa la tercera posició.

En paral·lel, es comptabilitzen gairebé 190.000 persones emigrants de la província de Barcelona a l'estranger a 1 de gener del 2015, de les quals quasi un terç van néixer a la província de Barcelona, segons les dades del padró d'espanyols residents a l'estranger (PERE). Els barcelonins que han marxat a viure a l'estranger continua augmentant des del 2009, a un ritme anual mitjà del 5,7%, i la majoria dels quals tenen com a destí algun país d'Europa (el 55%). Pel que fa als estrangers que han emigrat fora de la província de Barcelona, gairebé el 60% han tingut com a destí algun país d'Amèrica del Sud.

«La contracció de l'activitat econòmica a la província pràcticament es frena el 2013»

En un context nacional i europeu de recuperació de l'activitat a mitjans del 2013, el **VAB** real de la província de Barcelona es va contraure moderadament (el -0,5%), el mateix que a Catalunya, segons les darreres dades de l'Anuari econòmic comarcal de CatalunyaCaixa. Pel que fa als sectors, es registren comportaments contraposats: mentre que a la construcció i als serveis l'activitat econòmica es va contraure, tot i que en diferent mesura (el -6,9% i el -0,3%, respectivament); al sector primari i industrial es va registrar un creixement (3,2% i 0,7%, respectivament).

«El teixit empresarial de la província ha crescut per primera vegada des del 2007»

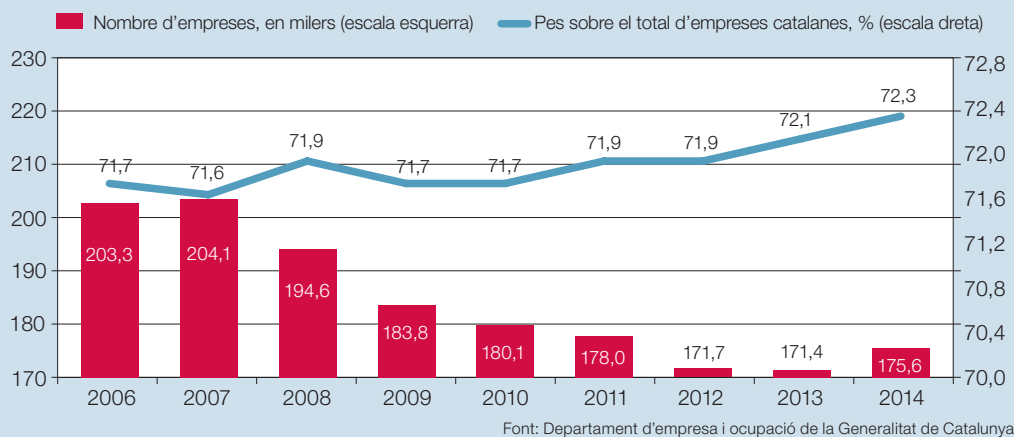
Segons les dades de la Seguretat Social, a la província de Barcelona hi havia 175.618 **empreses**² el 2014, el 2,5% més que el 2013. Aquest és el primer augment del teixit empresarial de la província que es registra des de l'inici de la crisi. El pes de les empreses de la província en el total de Catalunya ha augmentat lleugerament (del 72,1% el 2013 al 72,3% el 2014), perquè aquestes han crescut més a la província que en el conjunt del Principat. La millora en l'evolució del teixit empresarial ha obeeït principalment a l'augment del nombre d'empreses del sector dels serveis (del 2,6% anual el 2014), fet que ha contribuït amb el 81% del creixement total de les empreses de la província. Així mateix, la resta de sectors productius també han registrat un augment del nombre d'empreses, però amb diferents intensitats. El sector primari ha estat el que més ha crescut (el 5%), seguit de la construcció (el 2,6%) i, per últim, la indústria (l'1,5%). Per subsectors d'activitat, cal destacar les aportacions a l'augment del teixit empresarial de les activitats de serveis de menjars i begudes, les activitats especialitzades en la construcció, el comerç, tant al detall com l'engròs, i les activitats immobiliàries. Per contra, les aportacions més negatives han vingut de les activitats de lloguer, les llars que ocupen personal domèstic, la construcció d'obres d'enginyeria civil i les activitats de telecomunicacions.

2. Comptes de cotització a la Seguretat Social a 31 de desembre.

Empreses

(Nombre, en milers, i percentatge sobre el total Catalunya, en %)

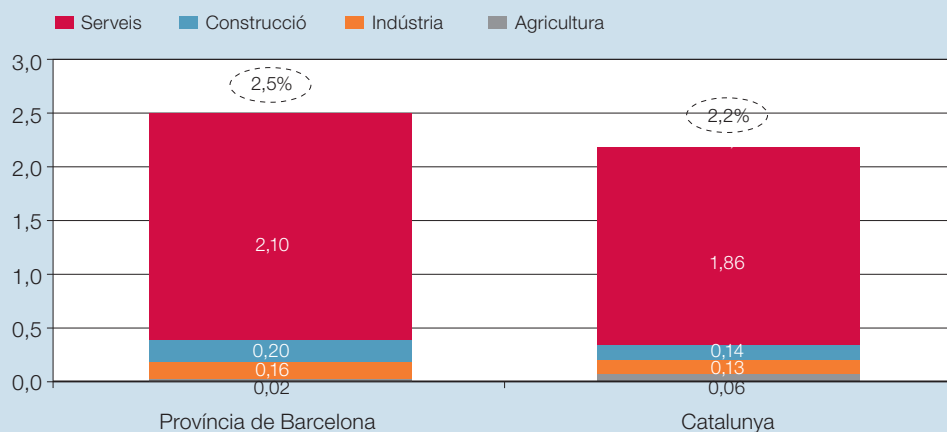
Gràfic 5

Aportacions dels sectors a la variació anual de les empreses. 2014

(En punts percentuals)

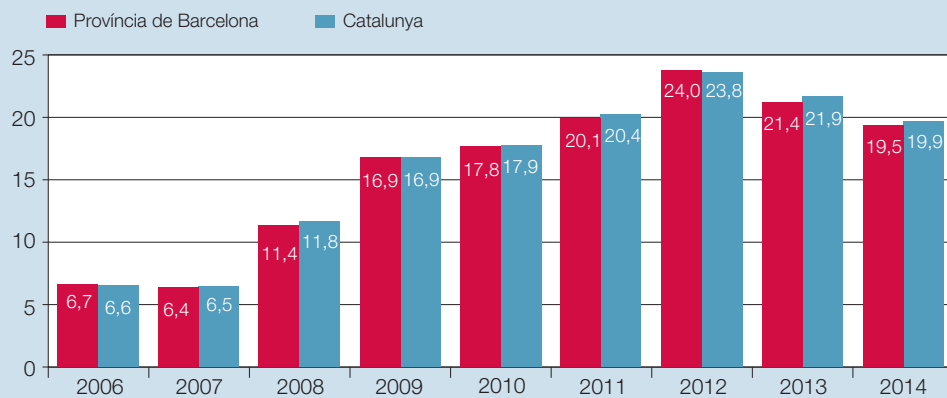
Gràfic 6

Taxa d'atur estimada

(En percentatge)

Gràfic 7

Nota: Dades al quart trimestre de cada any

Font: Enquesta de Població Activa de l'INE

«La taxa d'atur s'ha reduït fins al 19,9% el quart trimestre del 2014»

Segons l'Enquesta de Població Activa (EPA), l'evolució del **mercat de treball** a la província ha millorat per segon any consecutiu el 2014, malgrat que en nivells encara es troba lluny de tornar als registres d'abans de la crisi. Si es comparen les dades del 2014 amb les de l'any anterior, el nombre de persones ocupades ha augmentat a un ritme gens menyspreable del 2,1%, alhora que la taxa d'atur ha disminuït gairebé 3 punts percentuals, fins a situar-se en el 20,3% (19,9% el darrer trimestre de l'any). Aquestes dades confirmen l'any 2014 com el millor any del mercat laboral des del començament de la crisi: s'ha creat ocupació i s'ha reduït el nombre d'aturats, i a més ho ha fet amb més intensitat que l'any anterior. La continuïtat d'aquests bons resultats en el mercat de treball iniciats a finals del 2013, estarien marcant l'esperat canvi de tendència positiu. Efectivament, la població aturada ha disminuït un 13,4% anual el 2014 i la taxa d'ocupació ha augmentat un 1,4 p.p, fins a situar-se en el 49,9%. Malgrat això, la taxa d'activitat s'ha reduït lleugerament perquè la població activa s'ha reduït a major ritme que la població m'se gran de 16 anys.

«El nombre d'afiliats a la Seguretat Social ha augmentat per primera vegada des de l'inici de la crisi, sobretot per la creació d'ocupació al sector serveis»

El nombre d'afiliats a la Seguretat Social³ a la província de Barcelona ha estat de 2.172.556 persones a 31 de desembre del 2014, xifra que suposa un augment del 3,1% respecte a un any enrere i, per tant, es registra el primer augment des de l'inici de la crisi. L'evolució dels afiliats ha estat una mica més favorable que la de la població ocupada, segons l'EPA, com s'esmenta a dalt. Així mateix, tots els grans sectors han registrat un increment del nombre d'afiliats. L'ocupació al sector de serveis és la que més ha crescut (el 3,5%) i el que més ha aportat al creixement total de l'ocupació, atès que representa el 80% de l'ocupació total. A continuació li segueix el creixement de l'ocupació en el sector de la construcció (el 2,4%), l'agricultura (el 2,1%) i la indústria (l'1,2%).

Pel que fa als subsectors, hi ha hagut un creixement d'ocupats en la gran majoria (62 branques, aproximadament el 70% del total). Les tres branques que han fet les aportacions més positives han estat del sector de serveis: els serveis de menjar i begudes, el comerç al detall i les activitats relacionades amb l'ocupació. En algunes d'aquestes, la creació d'ocupació ha estat possible perquè s'han creat noves empreses, com ja s'ha esmentat. Per altra banda, els subsectors que més han contrarestat l'augment d'afiliats també han estat del sector serveis: activitats de mediació financera, activitats de lloguer i activitats de reparació ordinadors i efectes personals. Si s'analitza l'evolució dels ocupats de les cinc principals branques de serveis i de la indústria amb més pes relatiu en l'estructura productiva de Barcelona –que proporcionen feina al 36% i al 7% del total de treballadors de la província, respectivament– ha estat positiva en tots els casos.

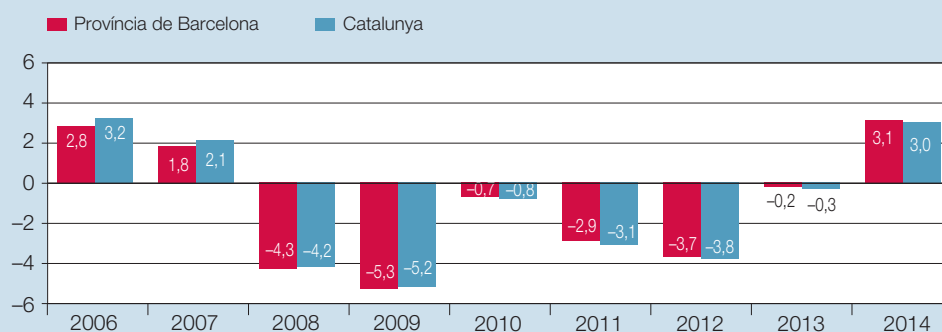
Els **contractes de treball** signats subscrits a la província de Barcelona han augmentat en 210.000 el 2014 respecte al 2013, xifra que ha suposat un augment del 13% anual, molt superior al del 2013 (1%) i exactament el mateix que al conjunt de Catalunya. L'augment de la contractació a la província provingué sobretot de l'augment dels contractes indefinits (l'11,7%) –atès al seu important pes relatiu sobre el total de contractes, gairebé el 90%–, però també de l'augment dels contractes temporals (23,2%). Tots els grans sectors productius han registrat un augment anual dels contractes signats, especialment la indústria (131,6%), tot i que això es degut principalment a un canvi metodològic en la imputació de treballadors d'ETT que abans constaven al sector serveis.

3. Inclou afiliats al Règim General de la Seguretat Social i al Règim especial d'autònoms. Per tal de poder comparar les dades d'ocupació comarcals amb les de la província, també s'analitzen les dades d'afiliats que, a diferència de l'EPA, si proporcionen dades d'àmbit comarcal. Dades a 31 de desembre de cada any.

Nombre d'ocupats

(Taxes de variació interanual, en percentatge)

Gràfic 8

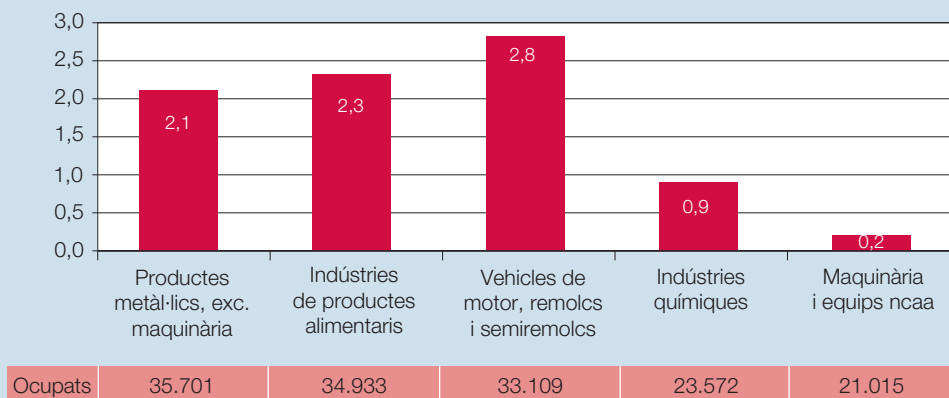
Font: Departament d'empresa i ocupació de la Generalitat de Catalunya

Nombre d'ocupats en els 5 principals sectors manufacturers.

Província de Barcelona. Any 2014

(Taxes de variació interanual, en %)

Gràfic 9a

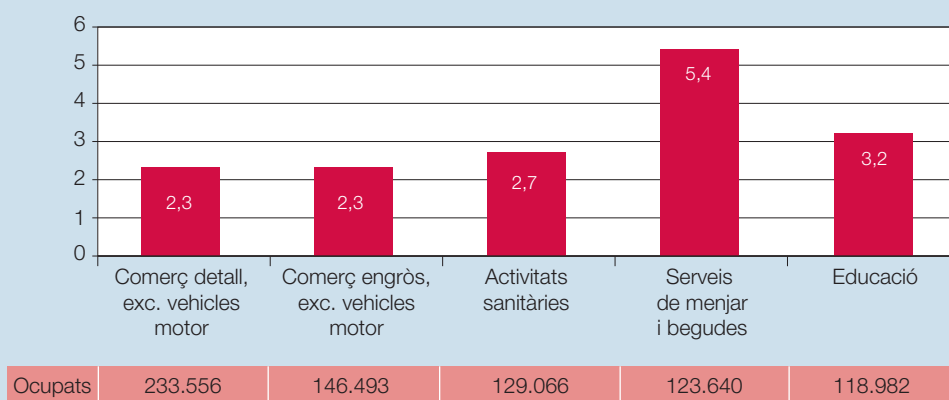
Font: Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya

Nombre d'ocupats en els 5 principals sectors serveis.

Província de Barcelona. Any 2014

(Taxes de variació interanual, en %)

Gràfic 9b

Font: Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya

El 2014, els **beneficiaris de prestacions** per desocupació –treballadors en situació legal de desocupació que reben alguna de les següents prestacions⁴: contributives, assistencials econòmiques i renda activa d’inserció laboral– ha disminuït en menor mesura a la província que al conjunt de Catalunya (–15% i –16,5%, respectivament), per aquest motiu el pes dels beneficiaris de la província en el conjunt de Catalunya ha augmentat lleugerament (del 69% el 2013 al 69,9% el 2014). La taxa de cobertura de les prestacions –percentatge d’aturats que reben prestacions d’atur, sense tenir en compte els aturats sense ocupació anterior– s’ha situat en el 60,3% a la província, la qual cosa suposà una reducció de 4,2 punts percentuals respecte al 2013. Això ha estat degut a que la disminució dels beneficiaris de prestacions contributives i assistencials –que representen la gran majoria dels beneficiaris– ha estat més intensa que la dels aturats.

«Els ingressos i les despeses pressupostats pels municipis han augmentat el 2014»

Pel que fa a les **finances públiques**, els ingressos pressupostats corresponents a l’exercici 2014 han augmentat el 10,3% anual a la província de Barcelona, increment molt superior al registrat l’any anterior (3,2%) i per sobre del conjunt de Catalunya (7,7% el 2014). Tanmateix, el pressupost de despeses també ha augmentat i ho ha fet amb major mesura, tant a la província com a Catalunya (10,7% i 8,1%, respectivament). Pel que fa a les dades de deute viu, el 2013 (darrera dada disponible) el deute va disminuir moderadament a la província i a Catalunya (el –0,7% i el –0,2%, respectivament), després del notable augment del 2012.

«El 2014 hi ha una clara tendència alcista dels indicadors de demanda i d’oferta al sector turístic de la província»

Els indicadors oficials d’**evolució turística** de la província de Barcelona pel 2014 han estat clarament positius en la majoria de les variables analitzades, tant d’oferta com de demanda. Tanmateix, la heterogeneïtat del turisme a les comarques que integren la província es reflexa en els resultats dispars obtinguts comarcalsment. Per aquest motiu, els resultats a nivell provincial no sempre representen suficientment les petites realitats d’evolució turística que succeeixen en zones d’interior, de costa i destinacions urbanes. Per tant, la interpretació dels resultats a nivell general s’ha de fer tenint en compte aquests aspectes preliminars.

Per una banda, els indicadors d’oferta turística mostren una estabilitat en el nombre d’establiments i places disponibles. L’any 2014, la província ha registrat un total de 112.531 places d’allotjament entre hotels, càmpings i establiments de turisme rural, la qual cosa suposa 281 places més respecte a l’any anterior (el 0,25%), un increment menor al registrat el 2013 (2,8%) i molt centrat en l’ampliació de l’oferta en els establiments de turisme rural. A diferència del 2013, les dades del 2014 mostren que no hi ha cap disminució en les places d’establiments hotelers. Així, l’oferta d’allotjament al tancament del 2014 era de 63.736 places en establiments hotelers (+0,2%), 43.998 places en càmpings (0,0%) i 4.797 places en establiments de turisme rural (+3,5%). Cal esmentar que en aquest anàlisi no es consideren les places hoteleres del Barcelonès degut a la forta incidència que exerceix Barcelona al global dels indicadors provincials.

4. Vegeu l’apartat de Metodologia per a la definició de les diferents tipologies de prestacions

Pel que fa als indicadors de demanda continua la tendència alcista iniciada l'any anterior. L'aspecte més destacat pel volum i impacte que representa en el còmput global és el notable creixement del nombre de viatgers allotjats en els establiments hotelers de la província (el 10,4% més que el 2013). Aquest important ascens, però, no ha repercutit en un increment significatiu del nombre de nits en hotels de les comarques de Barcelona, que només ha estat del 0,2%. Per tant, la mitjana de nits d'estada en la destinació disminueix de forma significativa. Aquesta mateixa situació també s'observa en els càmpings de la província; tot i haver registrat un augment dels viatgers del 8,2% el 2014, el nombre de pernoctacions que han generat aquests ha disminuït el 2,5% respecte a l'any anterior. Aquest efecte d'escurçament de les vacances/estada no s'ha observat en els establiments de turisme rural: el nombre de viatgers augmenta un 4,1% en relació amb l'any anterior, alhora que les nits d'estada també augmenten notablement, aconseguint superar la frontera de 250.000 nits d'allotjament (+13,7%) i això dona com a resultat un increment en la mitjana de nits d'estada, tendència inversa a hotels i càmpings. Paral·lelament, el grau d'ocupació augmenta de forma moderada en totes les tipologies analitzades: els hotels incrementen 0,6 punts percentuals i se situen en el 66,9% d'ocupació el 2014, els càmpings pugen 2,7 punts percentuals (al 46,1%) i els establiments de turisme rural registren un augment dels 0,9 punts percentuals (fins al 20,1%).

Comparativa provincial

Per tercer any consecutiu, l'informe territorial de la província de Barcelona conté una breu anàlisi i un recull estadístic comparatiu entre províncies espanyoles per a les principals variables econòmiques.

El 2014, la **població** espanyola va disminuir el 0,8% de mitjana, respecte a l'any anterior, per segon any consecutiu. De fet, la població ha disminuït a la majoria de províncies espanyoles, Alacant ha encapçalat la major pèrdua relativa d'habitants (-4%), i tan sols ha crescut moderadament a quatre (Almeria, Guipúscoa, Àlaba i Cadis) i s'ha estancat a dos (Sevilla i Granada). La província de Barcelona es troba en el grup de províncies en què la població s'ha reduït menys el 2014, juntament amb Huelva i Las Palmas (el -0,3%). La pèrdua de població estrangera i l'estacament de la població autòctona ha estat el motiu principal de que la població en el seu conjunt hagi disminuït a la majoria de províncies espanyoles. Efectivament, la població estrangera s'ha reduït gairebé un 10% en el conjunt d'Espanya i a la província de Barcelona s'ha reduït un 5,5% -la cinquena menor pèrdua d'estrangers provincial. De fet la població immigrant ha disminuït a totes les províncies espanyoles, però amb diferents intensitats, que van des del -0,5% de Guipúscoa al -17,9% d'Alacant.

Quant al nombre d'**ocupats** registrats a la Seguretat Social, el 2014 el nombre d'afiliats ha crescut a totes les províncies espanyoles, a excepció de Jaen. La província de Barcelona s'ha situat en el grup de províncies amb un major increment de l'ocupació (3%), per sobre de la mitjana del conjunt d'Espanya (el 2,4%), recuperant així part de la població ocupada que s'ha destruït des del començament de la crisi (gairebé un 10% entre el 2008 i el 2013).

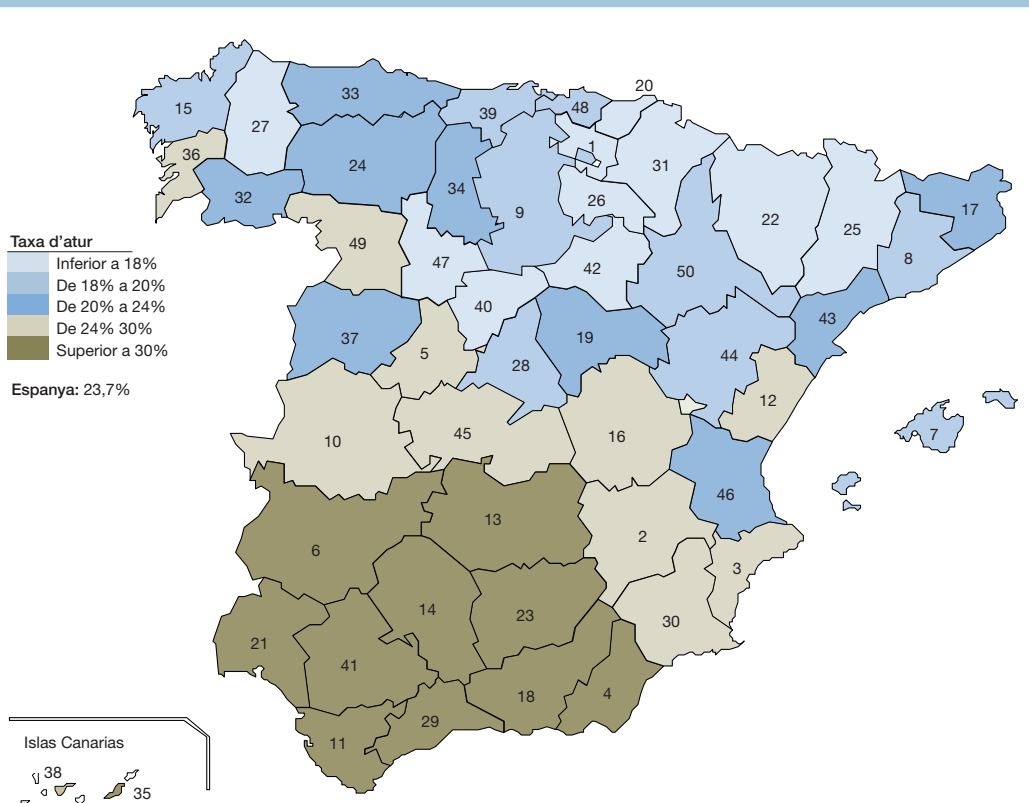
El 2014, el nombre d'**empreses** ha disminuït a gairebé totes les províncies d'Espanya respecte a l'any anterior, a excepció de 4 províncies en què ha augmentat i 4 en què s'ha estancat, segons el Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE. A la província de Barcelona, el teixit empresarial s'ha reduït un 0,8% anual, un dècima menys que la mitjana espanyola (-0,9%), fet que la situa en una posició intermèdia, com el 2013. Les reduccions més intenses s'han registrat a Segòvia i Biscaia (el -3,8% i el -3%, respectivament), mentre que els increments més positius es donen a Màlaga (2%) i Navarra (1,8%).

Pel que fa a la **taxa d'atur** estimada, el 2014 Barcelona s'ha situat en la franja baixa entre les províncies espanyoles (en ocupar la posició 18a de menys a més atur) i 4,2 punts percentuals per sota de la mitjana espanyola (el 19,5% enfront del 23,7%, respectivament). La taxa d'atur ha presentat molta dispersió entre les províncies espanyoles, des del 42,3% a Cadis al 14,1% a Guipúscoa. Al mapa 1, es visualitza com pràcticament totes les províncies amb taxes d'atur més elevades, i per sobre de la mitjana espanyola, es concentren del centre cap al sud de la Península. Per contra, les províncies amb taxes d'atur per sota la mitjana, es troben al nord d'Espanya. La taxa d'atur s'ha reduït el 2014 respecte al 2013 pràcticament a tres quartes de les províncies espanyoles, mentre que a la resta ha augmentat lleugerament. La província de Barcelona ha registrat una reducció d'1,9 punts percentuals, per segon any consecutiu.

Taxa d'atur, per províncies

(Quart trimestre del 2014)

Mapa 1

1	Àlaba	16,64	14	Còrdova	33,88	27	Lugo	16,24	40	Segòvia	14,33
2	Albacete	27,30	15	La Corunya	18,41	28	Madrid	18,00	41	Sevilla	31,41
3	Alacant	24,91	16	Conca	27,16	29	Màlaga	30,86	42	Sòria	16,96
4	Almeria	35,70	17	Girona	22,41	30	Múrcia	27,26	43	Tarragona	23,12
5	Àvila	25,33	18	Granada	35,11	31	Navarra	14,92	44	Terol	19,74
6	Badajoz	31,54	19	Guadalajara	23,46	32	Ourense	20,59	45	Toledo	28,07
7	Illes Balears	18,88	20	Guipúscoa	14,05	33	Astúries	20,78	46	Pais Valencià	22,21
8	Barcelona	19,50	21	Huelva	35,26	34	Palència	23,22	47	Valladolid	16,65
9	Burgos	18,76	22	Osca	16,94	35	Las Palmas	32,70	48	Biscaia	18,12
10	Càceres	27,30	23	Jaén	33,33	36	Pontevedra	25,46	49	Zamora	26,62
11	Cadis	42,34	24	Lleó	22,65	37	Salamanca	21,25	50	Saragossa	18,90
12	Castelló	24,62	25	Lleida	14,46	38	Tenerife	29,32	51	Ceuta	32,46
13	Ciudad Real	33,39	26	La Rioja	17,17	39	Cantàbria	18,42	52	Melilla	29,52

Font: EPA, INE

RECALL ESTADÍSTIC COMPARATIU PER PROVINCIES 2014¹

	Població total	Població estrangera	Empreses (Dirce)	Ocupació registrada	Ocupació estimada	Aturats registrats	Aturats estimats	Taxa d'atur estimada	Deute viu ² /habitant
Alacant	-4,0%	-17,9%	-1,1%	4,3%	4,2%	-6,7%	-17,3%	24,9%	569
Àlava	0,2%	-5,8%	-2,3%	1,2%	1,9%	0,5%	-11,8%	16,6%	428
Albacete	-0,8%	-11,0%	0,6%	1,2%	1,4%	-5,5%	-6,6%	27,3%	638
Almeria	0,3%	-2,6%	-2,5%	4,6%	-1,0%	-1,7%	-1,0%	35,7%	785
Astúries	-0,6%	-6,8%	-0,8%	0,6%	-0,3%	-4,2%	-8,8%	20,8%	426
Àvila	-1,1%	-6,8%	-2,6%	1,6%	-5,1%	-4,5%	-6,0%	25,3%	470
Badajoz	-0,4%	-11,4%	-0,5%	1,3%	2,3%	-2,6%	-4,6%	31,5%	332
Barcelona	-0,3%	-5,5%	-0,8%	3,0%	1,7%	-8,7%	-9,5%	19,5%	648
Biscaia	-0,4%	-7,7%	-3,0%	1,4%	0,1%	-1,2%	3,6%	18,1%	145
Burgos	-1,2%	-12,0%	-1,2%	1,0%	1,2%	-4,4%	-0,9%	18,8%	492
Càceres	-0,4%	-6,4%	-0,9%	1,0%	5,7%	-3,2%	-12,7%	27,3%	236
Cadix	0,1%	-8,0%	-0,6%	2,8%	-2,7%	-3,3%	5,1%	42,3%	1.510
Cantàbria	-0,5%	-9,8%	-1,3%	2,5%	0,3%	-11,4%	-8,4%	18,4%	372
Castelló	-2,4%	-13,7%	-1,7%	2,6%	3,6%	-5,5%	-10,1%	24,6%	551
Ciudad Real	-1,0%	-11,3%	-1,2%	0,0%	-5,4%	-4,8%	10,3%	33,4%	577
Conca	-2,1%	-13,2%	-1,1%	1,3%	-6,2%	-6,6%	-1,2%	27,2%	671
Còrdova	-0,4%	-7,9%	-0,1%	0,2%	3,1%	-0,7%	-8,8%	33,9%	603
Girona	-0,7%	-6,7%	0,8%	2,9%	1,1%	-6,2%	-6,0%	22,4%	736
Granada	0,0%	-3,4%	-1,5%	2,9%	3,3%	-1,5%	0,1%	35,1%	725
Guadalajara	-0,9%	-10,7%	-1,8%	5,0%	1,9%	-9,9%	15,8%	23,5%	385
Guipúscoa	0,2%	-0,5%	-3,0%	1,3%	-0,2%	-1,3%	2,0%	14,1%	410
Huelva	-0,3%	-6,4%	-2,7%	3,9%	-7,5%	-1,4%	10,2%	35,3%	1.043
I. Balears	-0,7%	-9,5%	-0,9%	4,1%	5,2%	-8,4%	-16,7%	18,9%	775
Jaén	-0,9%	-14,8%	-1,4%	-9,4%	1,6%	7,0%	-11,0%	33,3%	1.064
La Corunya	-0,5%	-10,4%	-0,5%	1,0%	0,9%	-6,0%	-8,8%	18,4%	263
La Rioja	-0,9%	-9,9%	0,0%	2,7%	1,6%	-6,4%	-17,2%	17,2%	307
Las Palmas	-0,3%	-9,6%	-0,8%	4,0%	-1,0%	-4,9%	-4,4%	32,7%	473
Lleida	-0,7%	-5,1%	-1,4%	1,8%	0,9%	-5,0%	-10,9%	14,5%	699
Leó	-1,0%	-9,8%	-1,5%	0,5%	3,1%	-4,5%	-6,4%	22,7%	841
Lugo	-0,9%	-7,9%	-1,3%	1,1%	-1,2%	-9,7%	-18,6%	16,2%	256
Madrid	-0,6%	-8,3%	-0,3%	2,9%	4,6%	-6,9%	-10,7%	18,0%	1.477
Màlaga	-1,9%	-14,5%	2,0%	4,3%	13,4%	-4,6%	-10,8%	30,9%	898
Múrcia	-0,4%	-6,6%	-0,4%	3,8%	1,3%	-5,9%	-4,7%	27,3%	692
Navarra	-0,6%	-12,3%	1,8%	2,2%	1,9%	-7,2%	-9,0%	14,9%	426
Osca	-0,6%	-7,5%	0,1%	1,4%	7,1%	-9,4%	-10,2%	16,9%	426
Ourense	-1,4%	-11,2%	-0,1%	0,9%	4,4%	-6,7%	-10,6%	20,6%	330
Palència	-0,8%	-9,1%	-1,2%	1,5%	-5,2%	-7,3%	6,7%	23,2%	315
Pontevedra	-0,4%	-11,7%	-0,8%	1,3%	-2,6%	-7,5%	1,2%	25,5%	230
Salamanca	-0,9%	-14,3%	-1,1%	1,4%	0,9%	-4,6%	-8,8%	21,3%	498
Saragossa	-1,9%	-16,0%	0,1%	2,1%	1,0%	-8,0%	-11,1%	18,9%	991
Segòvia	-1,5%	-8,9%	-3,8%	1,7%	2,2%	-5,7%	-21,3%	14,3%	360
Sevilla	0,0%	-8,8%	-1,2%	2,6%	8,1%	-3,0%	-9,2%	31,4%	537
Sòria	-1,1%	-10,1%	-0,6%	1,5%	-4,5%	-7,8%	0,0%	17,0%	463
Tarragona	-1,1%	-8,4%	-1,4%	2,6%	2,5%	-4,5%	-15,2%	23,1%	1.282
Tenerife	-1,0%	-13,1%	-0,8%	3,5%	6,8%	-4,8%	-8,6%	29,3%	436
Terol	-1,3%	-10,3%	0,0%	0,5%	2,4%	-9,9%	3,2%	19,7%	501
Toledo	-1,0%	-11,0%	-1,8%	1,4%	1,5%	-5,7%	-15,3%	28,1%	404
València	-0,7%	-8,8%	-2,5%	3,3%	2,9%	-6,8%	-13,9%	22,2%	808
Valladolid	-0,6%	-12,4%	-2,0%	2,5%	3,5%	-7,8%	-26,8%	16,7%	370
Zamora	-1,5%	-11,6%	-1,0%	1,1%	6,6%	-4,4%	14,1%	26,6%	303
Espanya	-0,8%	-9,4%	-0,9%	2,4%	2,5%	-5,4%	-8,1%	23,7%	745

1. Variació 2013-2014, a excepció d'alguns indicadors amb la dada de 2014 (en cursiva)

L'ocupació i els aturats registrats i estimats fan referència a l'últim dia de l'any i al IV trimestre, respectivament.

2. Suma del deute viu en euros dels ajuntaments de cada província pel total d'habitants de la mateixa, any 2013
Vegeu l'apartat de Metodologia per la definició dels indicadors.

3. Visió de conjunt de l'evolució econòmica comarcal

«El 2014 la població estrangera ha decrescut a totes de les comarques barcelonines»

El 2014, la **població** ha disminuït a la majoria de comarques de la província de Barcelona (de més a menys caiguda: Berguedà, Bages, Barcelonès, Anoia, Garraf, el Baix Llobregat i Osona); mentre que a les quatre comarques restants pràcticament s'han estancat. Tal com s'ha vist en l'àmbit provincial, la reducció de la població a les comarques ha estat conseqüència de l'estancament de la població autòctona –que en el cas del Berguedà també s'ha reduït– i la disminució de la població estrangera. De fet, la població immigrant ha disminuït a totes les comarques, en major o menor mesura, en un rang que va des del –4% registrat al Barcelonès, fins al –9,7% del Garraf.

«El teixit empresarial ha augmentat lleugerament a totes les comarques l'any 2014»

La recuperació de l'activitat econòmica durant l'any 2014 s'ha reflectit clarament en l'increment experimentat en el nombre d'**empreses** a totes les comarques barcelonines, respecte a l'any anterior, segons les dades de comptes de cotització de la Seguretat Social. L'augment del teixit empresarial va des de l'1,1% del Berguedà fins al 5,5% del Garraf.

«El nombre d'empreses ha crescut pràcticament a tots els grans sectors econòmics de totes les comarques barcelonines»

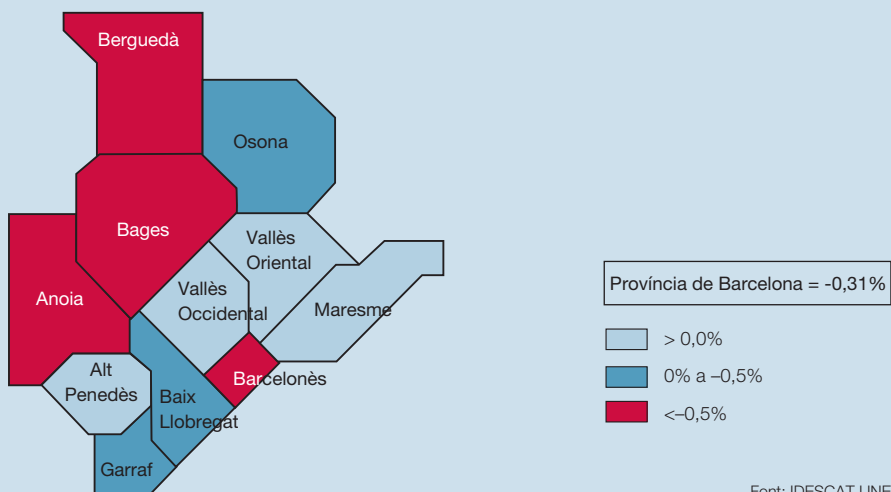
L'any 2014 s'ha caracteritzat per un creixement del teixit empresarial a tots els sectors a gairebé totes les comarques. Les empreses del sector terciari han augmentat a totes les comarques, excepte al Berguedà, on encara han disminuït lleugerament (–0,5%). Aquest creixement del nombre de les empreses de serveis oscil·là des de l'1,7% de l'Alt Penedès fins al 4,6% del Garraf. Cal esmentar que les empreses de serveis han estat les que més han contribuït al creixement del teixit empresarial a les comarques, degut a la seva importància en l'estructura empresarial (vegeu el gràfic 9). Així mateix, el teixit d'empreses industrials –el segon en importància relativa sobre el total d'empreses, excepte al Garraf i al Barcelonès, que és el sector de la construcció– ha augmentat a totes les comarques, a excepció del Barcelonès i el Bages, on pràcticament s'ha estancat (el –0,5% i el –0,1% respectivament). El creixement més intens del nombre d'empreses industrials s'ha registrat al Berguedà (7,7%) i el menor al Vallès Occidental (1,6%). Altre tret característic a destacar del 2014 ha estat que el nombre d'empreses del sector de la construcció a les comarques barcelonines no només ha deixat d'aprimar-se, sinó que ha crescut a totes les comarques barcelonines, exceptuant a l'Alt Penedès (–3,4%) i l'Anoia (–0,3). Si bé, aquest creixement ha estat molt heterogeni, atès que oscil·là des del 0,6% del Barcelonès fins al 14,2% del Garraf. Per últim, les empreses del sector agrari han registrat els increments més importants a totes les comarques –a excepció del Vallès Occidental en què han disminuït el 3,8% i a l'Anoia i a l'Alt Penedès que s'han estancat–, però degut al seu pes reduït respecte al total d'empreses la seva aportació al creixement empresarial ha estat petita a totes les comarques. Aquest creixement del teixit empresarial del sector agrícola i ramader a les comarques ha estat molt dispar, en un rang que va des del 3,6% d'Osona fins al 25% del Garraf.

La dimensió mitjana de les empreses ha crescut lleugerament a gairebé totes les comarques el 2014, oscil·lant entre els 11,6 treballadors per empresa al Barcelonès i els 5,3 al Berguedà. Tan sols s'ha reduït a l'Alt Penedès i al Garraf, perquè el nombre d'empreses ha crescut a major ritme que el d'ocupats. La dimensió mitjana al conjunt de la província de Barcelona s'ha mantingut estable en 10,2 treballadors per empresa.

Nombre d'habitants. Any 2014

(Taxes de variació interanual, en %)

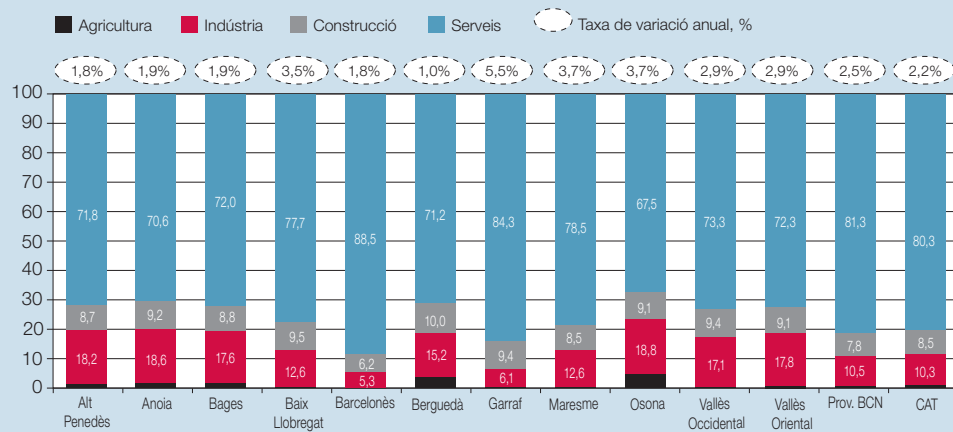
Mapa 2

Estructura empresarial. Any 2014

(En percentatge sobre el total d'empreses de la comarca)

Gràfic 10

Nota: Dades al quart trimestre.

Font: Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya

«L'any 2014 l'ocupació ha augmentat a totes les comarques de la província de Barcelona, per primer cop ençà que va començar la crisi»

L'any 2014, per primer cop ençà que va començar la crisi, l'**ocupació** a la província de Barcelona ha augmentat respecte a l'any anterior, registrant un increment del 3,1%, enfront al -0,2% del 2013. Aquesta mateixa tendència positiva s'observa a totes les comarques barcelonines, però amb diferents intensitats de creixement. Les comarques que registren un increment dels ocupats per sobre la mitjana de la província són: Osona, Garraf, Maresme, Vallès Occidental, Vallès Oriental i Baix Llobregat. Els creixements dels ocupats a aquestes comarques van des del 5,1% d'Osona al 3,8% del Baix Llobregat. Les cinc comarques restants –Bages, Barcelonès, Berguedà, Anoia i Alt Penedès–, tot i estar per sota de la mitjana de la província, també emfatitzen el canvi de tendència observat en el mercat laboral, en les quals el rang de creixement dels ocupats oscil·len entre el 0,4% de l'Alt Penedès i el 2,7% del Bages.

Si s'analitza l'evolució dels assalariats per la dimensió de l'empresa en la qual treballen l'any 2014, s'observa que els ocupats en empreses grans, de més de 250 treballadors –que ocupen pràcticament un terç del total de treballadors assalariats–, han registrat una evolució heterogènia per comarques. D'una banda, el Garraf, l'Anoia i l'Alt Penedès han patit una caiguda important, tot i que en el primer cas força més intensa (el -10%, el -4,8% i el -2,1%, respectivament). I, de l'altra banda, el Berguedà ha estat la comarca on més ha augmentat el nombre d'ocupats en grans empreses, gairebé el doble (111,7%); li segueix el Bages, el Baix Llobregat i el Maresme (amb un creixement anual del 7,6%, 6,7% i 5,8%, respectivament). La resta de comarques registren creixements al voltant de la mitjana de la província. En el tram d'empreses de dimensió mitjana, és a dir, que tenen entre 51 i 250 treballadors –i que ocupen el 23% dels assalariats–, l'evolució ha estat positiva a totes les comarques, excepte al Berguedà on han disminuït intensament (-11,7%) i a l'Alt Penedès i al Bages on pràcticament s'han estancat. La comarca amb una millor evolució ha estat la del Garraf, amb un augment intens (16,7%), en bona part, perquè es va destruir ocupació en les empreses grans i aquestes han passat a ser mitjanes. Les comarques d'Osona i del Vallès Oriental també han registrat creixements importants (el 11,4% i el 10,8%, respectivament). La resta de comarques se situa en un rang de creixement al voltant de la mitjana de la província (4%). Pel que fa als ocupats a empreses petites, d'entre 6 i 50 treballadors –el 30% del total de treballadors– han augmentat a totes les comarques a excepció del Berguedà. Per últim, els ocupats en microempreses de menys de 6 treballadors –el 15% del total de treballadors– han augmentat a totes les comarques de la província de Barcelona, amb creixements que oscil·len entre l'1,6% del Bages i el 6,6% del Berguedà i Garraf.

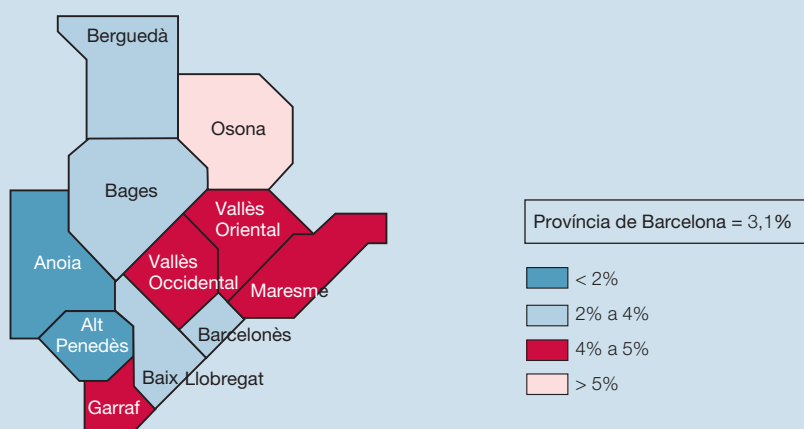
«L'evolució dels ocupats per sectors ha estat més favorable a totes les comarques i sectors»

El canvi de tendència que s'observa en el mercat laboral durant l'any 2014 s'ha fet evident a tots els grans sectors econòmics, assolint un creixement de l'ocupació a gairebé totes les comarques. La construcció ha passat de ser el sector en què el nombre d'ocupats disminuïa més el 2013 a ser el segon sector que més ha crescut (el 2,4%), en part degut al creixement del nombre d'empreses del sector esmentat abans. A nivell comarcal, els ocupats de la construcció han crescut a totes les comarques (entre el 0,3% del Barcelonès i el 6,9% del Garraf), a excepció de l'Anoia, que ha decrescut l'1,6% respecte a l'any anterior. Talment, l'ocupació a la indústria ha registrat un creixement de l'1,2% a la província de Barcelona i ha augmentat a totes les comarques –en un rang que ha oscil·lat entre el 0,2% del Barcelonès i el 6,3% del Berguedà–, a excepció també de l'Anoia, que pràcticament s'ha estancat (-0,1%). Pel que fa a l'ocupació al sector primari, ha disminuït a tres comarques: Anoia, Vallès Occidental i Vallès Oriental (amb el -2,7%, el -2,3% i el -1,4% respectivament), i ha augmentat a la resta, però a ritmes molt heterogenis (des del 0,4% del Maresme al 13,6% del Baix Llobregat). Tanmateix, l'evolució més positiva de l'ocupació ha estat la del sector serveis que ha registrat un creixement mitjà del 3,5% a la província de Barcelona i que oscil·là entre el 3,2% de l'Anoia i el Bages i el 5,7% d'Osona. Tan sols l'ocupació als serveis s'ha estancat a l'Alt Penedès i al Berguedà.

Nombre d'ocupats. Any 2014

(Taxes de variació interanual, en percentatge)

Mapa 3

Font: Departament d'empresa i ocupació de la Generalitat de Catalunya

Nombre d'ocupats per sectors. Any 2014

(Taxa de variació interanual, en percentatge)

Quadre 2

	Alt Penedès	Anoia	Bages	Baix Llobregat	Barcelonès	Berguedà
Total	0,4	1,8	2,7	3,8	2,4	2,1
Agricultura	1,1	-2,7	3,1	13,6	2,4	4,0
Indústria	0,8	-0,1	1,8	0,5	0,2	6,3
Construcció	1,3	-1,6	1,4	3,1	0,3	6,2
Serveis	0,0	3,2	3,2	4,7	2,7	0,0
Activitats d'alt contingut tecnològic	0,9	3,8	-4,1	-2,2	6,8	34,3
Ind. Tecnologia alta	2,5	-1,8	8,4	6,3	1,4	-66,7
Ind. Tecnologia mitjana-alta	1,1	4,4	1,0	-4,5	4,2	47,8
Serveis de tecnologia alta-punta	-2,7	3,0	-48,5	-1,4	9,8	10,3
	Garraf	Maresme	Osona	Vallès Occidental	Vallès Oriental	Província de Barcelona
Total	4,6	4,3	5,1	4,0	4,0	3,1
Agricultura	5,1	0,4	2,8	-2,3	-1,4	2,1
Indústria	2,8	3,0	4,8	1,0	1,9	1,2
Construcció	6,9	6,1	2,2	6,4	0,3	2,4
Serveis	4,7	4,5	5,7	4,8	5,5	3,5
Activitats d'alt contingut tecnològic	-2,6	1,3	3,0	2,7	6,1	4,0
Ind. Tecnologia alta	15,4	-2,1	4,9	-0,3	3,8	1,8
Ind. Tecnologia mitjana-alta	0,4	-0,8	1,9	0,8	3,6	1,6
Serveis de tecnologia alta-punta	-32,1	16,6	8,6	9,5	53,0	8,3

Font: Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya

El quadre 2 recull l'evolució dels ocupats per grans sectors econòmics i, a més, per a la indústria i els serveis s'analitzen els ocupats atenent a la intensitat tecnològica o el grau de coneixement necessari per realitzar les activitats. L'any 2014, el 10,3% dels assalariats de la província treballaven en activitats considerades d'alt contingut tecnològic, una dècima més que l'any anterior. Les comarques del Vallès Oriental i Occidental són les que tenen un percentatge més elevat d'ocupats en activitats

d'alt contingut tecnològic respecte al total d'assalariats (14,7% i 13,2%, respectivament) i el Berguedà la que menys (3%). L'evolució de l'ocupació a la província de Barcelona en activitats d'alt contingut tecnològic ha estat positiva per segon any consecutiu (el 0,7% el 2013 i el 4% el 2014), gràcies sobretot al creixement dels ocupats en serveis de tecnologia alta-punta –que engloben els sectors de la recerca i desenvolupament, de les telecomunicacions, dels serveis de tecnologies de la informació i serveis d'informació. Talment, a les altres dues branques industrials, l'ocupació ha augmentat, però de forma menys intensa (l'1,8% per a la tecnologia alta i l'1,6% per a la tecnologia mitjana-alta). Tanmateix, l'evolució de l'ocupació en activitats d'alt contingut tecnològic per comarques posa de manifest una evolució molt dispar: hi ha tres comarques on el nombre d'ocupats ha disminuït, és el cas del Bages, Baix Llobregat i Garraf, mentre que a la resta de comarques l'ocupació ha augmentat, però a diferents ritmes (des del 0,9% de l'Alt Penedès al 34,3% del Berguedà). Aquesta evolució tan dispar per comarques encara s'accentua encara més per a les tres branques que engloba.

«El 2014, l'atur registrat ha disminuït notablement a totes les comarques barcelonines»

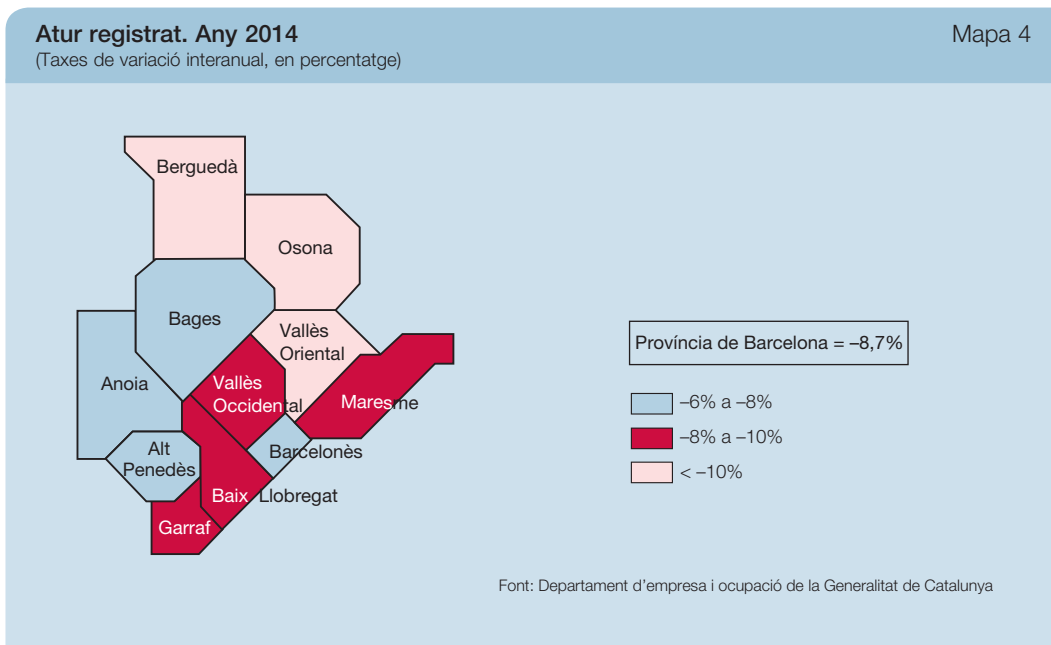
Quant a l'**atur registrat**, cal destacar que el nombre d'aturats s'ha reduït a totes les comarques barcelonines l'any 2014, per segon any consecutiu, però amb més intensitat que l'any anterior. Al conjunt de la província de Barcelona l'atur registrat ha decrescut el 8,7% anual el 2014, superant la disminució del 2013 (el -3,7%). Per comarques, el descens oscil·là entre el -6,8% del Bages i el -14,6% del Berguedà, la resta s'ha situat entre el -7% i el -11%. Aquesta caiguda de l'atur registrat, superior a la de la població activa estimada, ha afavorit la reducció de la taxa d'atur registrat estimada, fins al 14,7% el 2014, 1,3 punts percentuals inferior a la del 2013. Aquesta evolució és la que s'ha registrat a totes les comarques barcelonines. La comarca amb una taxa d'atur registrat inferior ha estat la del Barcelonès, amb el 13,5%, mentre que la més elevada ha estat la de l'Anoia, del 18,4%.

Els **beneficiaris de prestacions** han disminuït a totes les comarques barcelonines i ha estat més accentuada que el 2013, sense excepció. Aquesta caiguda ha oscil·lat entre el -20,2% a Osona i el -13,5% al Barcelonès. La taxa de cobertura –percentatge de desocupats que perceben prestacions sobre el total d'aturats (sense tenir en compte els aturats sense ocupació anterior)–, ha disminuït a totes les comarques ja que, d'una banda, els aturats registrats han disminuït, i de l'altra, han disminuït també els beneficiaris de prestacions de desocupació a nivell contributiu i assistencial, i ho han fet a un ritme superior.

Pel que fa a les dades de **contractació**, el seu ritme de creixement a la província de Barcelona s'ha accelerat de forma accentuada a totes les comarques el 2014. Així al conjunt de la província el nombre de contractes registrats ha crescut el 13% el 2014 (enfront de l'1% el 2013). L'evolució dels contractes per comarques ha oscil·lat entre el 10% i el 19% d'increment anual, a excepció del Berguedà en què els contractes han crescut el 4,7%. Els augments més importants s'han localitzat a les comarques del Vallès Occidental i el Baix Llobregat, a l'entorn del 19% anual a cadascuna.

Quant a les **finances públiques**, segons les dades dels pressupostos inicials els ingressos i despeses han augmentat a vuit comarques de la província el 2014. Així mateix, l'increment dels ingressos i despeses ha estat similar a cada comarca, però de diferent magnitud entre elles. Així, l'augment dels ingressos oscil·là entre el 20,1% del Barcelonès i l'1,3% del Baix Llobregat; i el de les despeses entre el 21% del Barcelonès i l'1,7% del Baix Llobregat. Per contra, al Bages, Garraf i Vallès occidental tant les despeses com els ingressos pressupostats van disminuir el 2014.

El deute viu per habitant⁵ a la província de Barcelona s'ha situat en 648€/habitant el 2013 (última dada disponible), xifra que suposà una reducció de tres euros respecte al 2012. La comarca del Garraf ha continuat registrant el deute viu per habitant més elevat (982,1€/hab.). Per contra, l'Alt Penedès ha registrat el menor deute viu per habitant (375,1€).

5. El deute viu contempla el deute cert, amb venciment i exigible –és a dir, contempla el deute amb caixes i bancs relatiu a crèdits financers, valors de renda fixa i préstecs–, excloent, per tant, el deute comercial de les institucions amb els seus proveïdors de béns i serveis, ja siguin empreses o particulars.

RECULL ESTADÍSTIC COMPARATIU PER COMARQUES 2014*

	Alt Penedès	Anoia	Bages	Baix Llobre.	Barcelonès	Berguedà
DEMOGRAFIA						
Població Total	0,0%	-0,5%	-0,7%	-0,3%	-0,6%	-1,3%
Població de menys de 16 anys	0,5%	-0,6%	-0,6%	-0,2%	0,4%	-1,0%
Població potencialment activa (16-64)	-0,8%	-1,4%	-1,4%	-1,2%	-1,4%	-1,8%
Població de 65 anys i més	2,6%	3,1%	1,6%	3,6%	1,4%	0,0%
Població ETCA ¹	-0,8%	-0,4%	-0,1%	0,3%	-0,5%	-0,4%
Pob. resident a l'estranger	16,8%	14,3%	6,5%	15,3%	7,6%	7,3%
Índex d'envelliment	86,4	89,5	113,0	88,3	147,3	167,9
Nacionalitat espanyola	0,8%	0,1%	0,4%	0,8%	0,1%	-0,9%
Nacionalitat estrangera	-5,6%	-6,8%	-8,6%	-9,2%	-4,0%	-4,9%
Taxa d'estrangeria total	11,0%	8,4%	10,9%	10,1%	17,2%	8,2%
Àfrica	-3,2%	-3,8%	-6,3%	-6,5%	-1,3%	-1,0%
Amèrica	-11,8%	-13,0%	-13,4%	-15,8%	-10,2%	-19,3%
Àsia	0,4%	2,8%	-4,4%	1,9%	-1,9%	0,7%
Europa	-5,9%	-10,2%	-10,6%	-7,5%	2,1%	-1,3%
Unió Europea	-6,7%	-10,7%	-12,2%	-8,8%	2,0%	-1,1%
ACTIVITAT ECONÒMICA						
Nombre d'empreses	1,8%	1,9%	1,9%	3,5%	1,8%	1,1%
Agricultura	0,0%	0,0%	3,7%	13,8%	14,7%	9,8%
Indústria	4,7%	1,8%	-0,1%	1,9%	-0,5%	7,7%
Construcció	-3,4%	-0,3%	1,5%	6,1%	0,6%	0,8%
Serveis	1,7%	2,2%	2,5%	3,5%	2,0%	-0,5%
Dimensió mitjana	8,2	7,2	8,6	10,3	11,6	5,3
MERCAT DE TREBALL						
Ocupats	0,4%	1,8%	2,7%	3,8%	2,4%	2,1%
Assalariats	0,3%	2,1%	2,9%	4,2%	2,3%	2,7%
Autònoms	0,8%	0,8%	2,0%	2,2%	2,9%	0,9%
Agricultura	1,1%	-2,7%	3,1%	13,6%	2,4%	4,0%
Indústria	0,8%	-0,1%	1,8%	0,5%	0,2%	6,3%
Construcció	1,3%	-1,6%	1,4%	3,1%	0,3%	6,2%
Serveis	0,0%	3,2%	3,2%	4,7%	2,7%	0,0%
Activitats d'alt contingut tecnològic	0,9%	3,8%	-4,1%	-2,2%	6,8%	34,3%
Ind. Tecnologia alta	2,5%	-1,8%	8,4%	6,3%	1,4%	-66,7%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	1,1%	4,4%	1,0%	-4,5%	4,2%	47,8%
Serveis de tecnologia alta-punta	-2,7%	3,0%	-48,5%	-1,4%	9,8%	10,3%
Aturats registrats	-7,3%	-7,3%	-6,8%	-9,5%	-7,9%	-14,6%
Homes	-10,5%	-11,6%	-9,0%	-12,9%	-9,9%	-20,0%
Dones	-4,1%	-3,4%	-4,7%	-6,2%	-5,7%	-8,9%
Nacionals	-7,4%	-7,0%	-6,8%	-9,1%	-5,9%	-15,2%
Estrangers	-6,8%	-8,0%	-6,8%	-11,5%	-15,7%	-11,0%
Agricultura	2,3%	7,4%	4,6%	-2,2%	1,0%	12,0%
Indústria	-13,7%	-10,2%	-8,6%	-13,6%	-12,1%	-20,6%
Construcció	-20,3%	-21,2%	-16,9%	-19,9%	-17,7%	-30,2%
Serveis	-4,6%	-5,7%	-5,8%	-7,6%	-6,4%	-9,6%
Sense ocupació anterior	-1,5%	5,7%	15,6%	4,5%	4,1%	0,0%
Població activa local estimada	-0,4%	-1,1%	-1,2%	-0,8%	-0,9%	-1,6%
Taxa d'atur registrat estimada	15,3%	18,4%	15,6%	14,8%	13,5%	14,2%
Homes	13,7%	15,4%	14,3%	13,2%	13,0%	12,5%
Dones	17,0%	22,0%	17,1%	16,4%	14,1%	16,3%
Nombre de contractes total	10,4%	11,9%	18,4%	18,8%	9,8%	4,7%
Beneficiaris de prestacions	-15,0%	-15,9%	-15,3%	-16,3%	-13,5%	-19,9%
Taxa Cobertura Prestacions	60,0%	58,5%	56,5%	59,8%	60,9%	63,0%
FINANCES PÚBLIQUES						
Pressupostos municipals: Ingressos	3,4%	8,1%	-0,4%	1,3%	20,1%	4,1%
Pressupostos municipals: Despeses	3,8%	8,5%	-4,9%	1,7%	21,0%	3,6%
Deute viu municipal ¹	-3,3%	-10,6%	-1,3%	18,1%	-2,9%	-2,4%
Ingressos corrents per habitant	974	1.035	970	919	1.281	1.441
Inversió per habitant	145	240	84	70	204	326

*Variació 2013-2014, a excepció d'alguns indicadors o taxes (en cursiva)

1. Variació de l'any 2013.

Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>.

Vegeu l'apartat de Metodologia per la definició dels indicadors.

Garraf	Maresme	Osona	Vallès Occid.	Vallès Oriental	Província BCN	
DEMOGRAFIA						
-0,5%	0,1%	-0,1%	0,1%	0,2%	-0,3%	Població Total
-0,9%	-0,1%	-0,7%	0,0%	-0,2%	0,0%	Població de menys de 16 anys
-1,2%	-0,7%	-0,4%	-0,7%	-0,5%	-1,1%	Població potencialment activa (16-64)
3,1%	3,5%	1,6%	3,5%	3,8%	2,3%	Població de 65 anys i més
-0,4%	0,0%	0,9%	0,0%	0,0%	-0,2%	Població ETCA ¹
12,9%	9,2%	19,8%	11,6%	16,0%	8,9%	Pob. resident a l'estranger
89,4	95,5	94,7	81,0	80,4	108,7	Índex d'envelliment
1,2%	0,7%	1,0%	0,8%	1,0%	0,5%	Nacionalitat espanyola
-9,7%	-4,5%	-6,6%	-6,1%	-6,9%	-5,5%	Nacionalitat estrangera
13,7%	11,3%	13,3%	10,3%	9,6%	13,2%	Taxa d'estrangeria total
-7,7%	-2,7%	-6,8%	-3,3%	-5,5%	-4,0%	Àfrica
-14,4%	-11,7%	-21,9%	-12,6%	-13,8%	-11,7%	Amèrica
3,5%	3,2%	6,2%	2,5%	5,1%	-0,9%	Àsia
-9,3%	-3,2%	0,0%	-2,5%	-2,9%	-1,5%	Europa
-9,9%	-5,0%	-0,7%	-2,5%	-3,6%	-2,1%	Unió Europea
ACTIVITAT ECONÒMICA						
5,5%	3,7%	3,7%	2,9%	2,9%	2,5%	Nombre d'empreses
25,0%	5,4%	3,6%	-3,8%	10,1%	5,0%	Agricultura
5,1%	3,1%	3,3%	1,6%	2,0%	1,5%	Indústria
14,2%	2,5%	1,8%	4,2%	3,8%	2,6%	Construcció
4,6%	4,0%	4,1%	3,1%	2,9%	2,6%	Serveis
5,6	7,1	7,4	10,7	8,2	10,2	Dimensió mitjana
MERCAT DE TREBALL						
4,6%	4,3%	5,1%	4,0%	4,0%	3,1%	Ocupats
4,7%	5,1%	5,6%	4,4%	4,9%	3,2%	Assalariats
4,6%	2,4%	3,9%	2,3%	1,3%	2,5%	Autònoms
5,1%	0,4%	2,8%	-2,3%	-1,4%	2,1%	Agricultura
2,8%	3,0%	4,8%	1,0%	1,9%	1,2%	Indústria
6,9%	6,1%	2,2%	6,4%	0,3%	2,4%	Construcció
4,7%	4,5%	5,7%	4,8%	5,5%	3,5%	Serveis
-2,6%	1,3%	3,0%	2,7%	6,1%	4,0%	Activitats d'alt contingut tecnològic
15,4%	-2,1%	4,9%	-0,3%	3,8%	1,8%	Ind. Tecnologia alta
0,4%	-0,8%	1,9%	0,8%	3,6%	1,6%	Ind. Tecnologia mitjana-alta
-32,1%	16,6%	8,6%	9,5%	53,0%	8,3%	Serveis de tecnologia alta-punta
-9,3%	-8,5%	-10,9%	-9,3%	-10,6%	-8,7%	Aturats registrats
-11,3%	-10,9%	-16,1%	-12,3%	-13,6%	-11,4%	Homes
-7,3%	-6,1%	-6,2%	-6,3%	-7,7%	-6,1%	Dones
-9,2%	-8,7%	-12,4%	-9,0%	-10,0%	-8,0%	Nacionals
-9,9%	-7,2%	-6,7%	-10,8%	-13,7%	-12,4%	Estrangers
9,0%	7,1%	-4,6%	8,6%	0,0%	3,3%	Agricultura
-14,2%	-10,8%	-17,7%	-14,2%	-18,3%	-13,5%	Indústria
-19,1%	-21,3%	-27,0%	-20,3%	-19,9%	-19,6%	Construcció
-7,7%	-6,4%	-6,5%	-6,6%	-7,8%	-6,7%	Serveis
6,6%	2,1%	4,7%	6,6%	4,0%	4,8%	Sense ocupació anterior
-1,0%	-0,3%	-0,2%	-0,4%	-0,3%	-0,7%	Població activa local estimada
15,9%	15,9%	14,7%	15,9%	15,5%	14,7%	Taxa d'atur registrat estimada
14,4%	14,5%	12,2%	14,4%	13,7%	13,6%	Homes
17,5%	17,5%	17,5%	17,4%	17,5%	16,0%	Dones
17,3%	14,1%	13,1%	19,1%	14,9%	13,0%	Nombre de contractes total
-15,9%	-13,7%	-20,2%	-17,0%	-17,3%	-15,3%	Beneficiaris de prestacions
60,5%	64,9%	63,0%	58,2%	59,2%	60,3%	Taxa Cobertura Prestacions
FINANCES PÚBLIQUES						
-2,0%	9,1%	2,3%	-0,3%	5,1%	10,3%	Ingressos. Classificació econòmica
-0,3%	10,3%	2,0%	-0,2%	5,0%	10,7%	Despeses. Classificació econòmica
-11,2%	-12,5%	-12,3%	6,3%	-1,7%	-0,7%	Deute viu municipal ¹
1.043	996	924	904	1.027	1.089	Ingressos corrents per habitant
35	87	124	56	123	135	Inversió per habitant

*Variació 2013-2014, a excepció d'alguns indicadors o taxes (en cursiva)

1. Variació de l'any 2013.

Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>.

Vegeu l'apartat de Metodologia per la definició dels indicadors.

RECELL ESTADÍSTIC. PROVÍNCIA DE BARCELONA

	Província		Catalunya		Variació 2013-2014		Pes Prov./ Catalunya	
	2013	2014	2013	2014	Província	Catalunya	2013	2014
ENTORN								
Nombre de municipis	311	311	947	947			32,8%	32,8%
Superfície total (km²)	7.726,5	7.726,5	32.106,5	32.106,5			24,1%	24,1%
Superfície mitjana municipal (km²)	24,84	24,84	33,90	33,90			nc	nc
DEMOGRAFIA								
Població Total	5.540.925	5.523.784	7.553.650	7.518.903	-0,3%	-0,5%	73,4%	73,5%
Densitat (hab/km²)	717	715	235	234	-0,3%	-0,5%	nc	nc
Homes	2.711.403	2.699.040	3.725.318	3.701.740	-0,5%	-0,6%	72,8%	72,9%
Dones	2.829.522	2.824.744	3.828.332	3.817.163	-0,2%	-0,3%	73,9%	74,0%
Població de menys de 16 anys	912.434	912.338	1.255.923	1.253.785	0,0%	-0,2%	72,7%	72,8%
Població potencialment activa (16-64)	3.659.668	3.620.009	4.988.704	4.927.835	-1,1%	-1,2%	73,4%	73,5%
Població de 65 anys i més	968.823	991.437	1.309.023	1.337.283	2,3%	2,2%	74,0%	74,1%
Població ETCA	5.494.415	5.484.947	nd	nd	-0,2%	nc	nc	nc
Pob. resident a l'estranger	158.150	172.270	203.250	221.444	8,9%	9,0%	77,8%	77,8%
Índex de dependència global	51,4	52,6	51,4	52,6	1,2pp	1,2pp	nc	nc
Índex d'envelliment	106,2	108,7	104,2	106,7	2,5pp	2,4pp	nc	nc
Nacionalitat espanyola	4.768.935	4.794.117	6.395.178	6.429.689	0,5%	0,5%	74,6%	74,6%
Nacionalitat estrangera	771.990	729.667	1.158.472	1.089.214	-5,5%	-6,0%	66,6%	67,0%
Taxa d'estrangeria total	13,9%	13,2%	15,3%	14,5%	-0,7pp	-0,9pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	10,9%	10,2%	11,3%	10,6%	-0,7pp	-0,6pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	130.670	123.404	206.223	193.510	-5,6%	-6,2%	63,4%	63,8%
Població potencialment activa (16-64)	623.424	587.923	917.755	861.901	-5,7%	-6,1%	67,9%	68,2%
Població de 65 anys i més	17.896	18.340	34.494	33.803	2,5%	-2,0%	51,9%	54,3%
Àfrica	182.327	175.111	318.766	306.825	-4,0%	-3,7%	57,2%	57,1%
Amèrica	263.237	232.415	330.361	291.277	-11,7%	-11,8%	79,7%	79,8%
Àsia	119.523	118.403	141.908	140.244	-0,9%	-1,2%	84,2%	84,4%
Europa	206.271	203.112	366.689	350.138	-1,5%	-4,5%	56,3%	58,0%
Unió Europea	170.709	167.071	306.466	289.723	-2,1%	-5,5%	55,7%	57,7%
Resta del món	632	626	748	730	-0,9%	-2,4%	84,5%	85,8%
5 principals nacionalitats (província)	306.226	291.061	502.568	411.731	-5,0%	-18,1%	60,9%	70,7%
Marroc	138.815	133.028	236.074	226.818	-4,2%	-3,9%	58,8%	58,6%
Xina	40.634	41.092	49.366	49.773	1,1%	0,8%	82,3%	82,6%
Itàlia	40.545	40.492	49.904	48.857	-0,1%	-2,1%	81,2%	82,9%
Paquistan	41.396	39.675	46.423	44.449	-4,2%	-4,3%	89,2%	89,3%
Equador	44.836	36.774	51.001	41.834	-18,0%	-18,0%	87,9%	87,9%
ACTIVITAT ECONÒMICA								
Nombre d'empreses	171.362	175.618	237.756	243.017	2,5%	2,2%	72,1%	72,3%
Agricultura	701	736	2.175	2.317	5,0%	6,5%	32,2%	31,8%
Indústria	18.210	18.480	24.631	24.955	1,5%	1,3%	73,9%	74,1%
Construcció	13.306	13.656	20.363	20.716	2,6%	1,7%	65,3%	65,9%
Serveis	139.145	142.746	190.587	195.029	2,6%	2,3%	73,0%	73,2%
Dimensió mitjana	10,2	10,2	9,4	9,5	0,1	0,1	nc	nc
Agricultura	3,1	3,2	3,4	3,4	0,1	0,0	nc	nc
Indústria	15,9	15,9	15,8	15,8	0,0	0,1	nc	nc
Construcció	4,8	4,8	4,6	4,7	0,0	0,1	nc	nc
Serveis	9,9	10,0	9,2	9,3	0,1	0,1	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	121.488	124.294	167.510	170.887	2,3%	2,0%	72,5%	72,7%
Comerç detall, exc. vehicles motor	27.435	27.762	38.324	38.628	1,2%	0,8%	71,6%	71,9%
Serveis de menjar i begudes	15.768	16.423	23.231	24.071	4,2%	3,6%	67,9%	68,2%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	14.505	14.842	18.562	18.983	2,3%	2,3%	78,1%	78,2%
Activitats especialitzades construcció	7.780	8.137	11.429	11.860	4,6%	3,8%	68,1%	68,6%
Activitats immobiliàries	6.843	7.157	8.309	8.738	4,6%	5,2%	82,4%	81,9%
Altres activitats de serveis personals	6.881	6.997	9.461	9.561	1,7%	1,1%	72,7%	73,2%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	6.320	6.492	8.305	8.479	2,7%	2,1%	76,1%	76,6%
Transport terrestre i per canonades	5.601	5.659	8.009	8.094	1,0%	1,1%	69,9%	69,9%
Educació	5.131	5.346	6.766	7.032	4,2%	3,9%	75,8%	76,0%
Activitats sanitàries	4.974	5.057	6.538	6.639	1,7%	1,5%	76,1%	76,2%
Construcció d'immobles	5.001	5.022	8.185	8.153	0,4%	-0,4%	61,1%	61,6%
Llars que ocupen personal domèstic	4.405	4.357	5.332	5.297	-1,1%	-0,7%	82,6%	82,3%
Venda i reparació de vehicles motor	4.162	4.273	6.418	6.590	2,7%	2,7%	64,8%	64,8%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	3.545	3.618	4.497	4.597	2,1%	2,2%	78,8%	78,7%
Activitats associatives	3.137	3.152	4.144	4.165	0,5%	0,5%	75,7%	75,7%

RECALL ESTADÍSTIC. PROVÍNCIA DE BARCELONA (continuació)

	Província		Catalunya		Variació 2013-2014		Pes Prov./ Catalunya	
	2013	2014	2013	2014	Província	Catalunya	2013	2014
MERCAT DE TREBALL								
Ocupats	2.107.805	2.172.556	2.765.669	2.847.680	3,1%	3,0%	76,2%	76,3%
Assalariats	1.740.734	1.796.346	2.244.734	2.314.940	3,2%	3,1%	77,5%	77,6%
Autònoms	367.071	376.210	520.935	532.740	2,5%	2,3%	70,5%	70,6%
15 Principals sectors d'activitat	1.316.216	1.358.327	1.732.566	1.786.011	3,2%	3,1%	76,0%	76,1%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	233.548	238.846	309.693	316.334	2,3%	2,1%	75,4%	75,5%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	146.492	149.933	182.097	186.298	2,3%	2,3%	80,4%	80,5%
<i>Activitats sanitàries</i>	129.066	132.536	164.634	168.841	2,7%	2,6%	78,4%	78,5%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	123.638	130.330	170.156	178.884	5,4%	5,1%	72,7%	72,9%
<i>Educació</i>	117.493	121.241	144.796	149.125	3,2%	3,0%	81,1%	81,3%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	118.982	120.686	168.228	171.154	1,4%	1,7%	70,7%	70,5%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	71.497	73.258	103.130	105.233	2,5%	2,0%	69,3%	69,6%
<i>Serveis a edificis i de jardineria</i>	71.271	72.512	90.228	91.933	1,7%	1,9%	79,0%	78,9%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	69.470	70.033	91.462	92.742	0,8%	1,4%	76,0%	75,5%
<i>Activitats administratives d'oficina</i>	43.986	48.577	48.793	53.889	10,4%	10,4%	90,1%	90,1%
<i>Activitats jurídiques i de comptabilitat</i>	44.563	45.706	57.332	58.890	2,6%	2,7%	77,7%	77,6%
<i>Serveis de tecnologies de la informació</i>	36.845	41.936	40.022	45.504	13,8%	13,7%	92,1%	92,2%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	38.741	40.544	51.683	53.853	4,7%	4,2%	75,0%	75,3%
<i>Productes metàl·lics, exc. maquinària</i>	35.701	36.453	45.966	46.835	2,1%	1,9%	77,7%	77,8%
<i>Indústries de productes alimentaris</i>	34.923	35.736	64.346	66.496	2,3%	3,3%	54,3%	53,7%
Agricultura	7.791	7.953	32.056	32.453	2,1%	1,2%	24,3%	24,5%
Indústria	322.253	325.967	432.281	438.732	1,2%	1,5%	74,5%	74,3%
Construcció	106.461	109.055	158.875	162.007	2,4%	2,0%	67,0%	67,3%
Serveis	1.671.300	1.729.581	2.142.457	2.214.488	3,5%	3,4%	78,0%	78,1%
Sectors clau	768.202	783.540	1.032.539	1.053.653	2,0%	2,0%	74,4%	74,4%
Sectors estratègics	360.001	381.910	426.897	451.936	6,1%	5,9%	84,3%	84,5%
Sectors impulsors	490.650	508.021	676.119	699.130	3,5%	3,4%	72,6%	72,7%
Sectors independents	488.952	499.085	630.114	642.961	2,1%	2,0%	77,6%	77,6%
Activitats d'alt contingut tecnològic²	177.211	184.345	223.914	233.201	4,0%	4,1%	79,1%	79,0%
Ind. Tecnologia alta	23.565	23.986	26.630	27.127	1,8%	1,9%	88,5%	88,4%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	89.505	90.916	113.228	115.004	1,6%	1,6%	79,0%	79,1%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	66.410	67.208	104.783	106.248	1,2%	1,4%	63,4%	63,3%
Ind. Tecnologia baixa	89.317	90.298	156.276	159.179	1,1%	1,9%	57,2%	56,7%
Serveis basats en el coneixement	688.856	714.955	973.674	1.012.510	3,8%	4,0%	70,7%	70,6%
Serveis de tecnologia alta-punta	64.141	69.443	84.056	91.070	8,3%	8,3%	76,3%	76,3%
Serveis no basats en el coneixement	695.474	719.531	1.168.783	1.201.978	3,5%	2,8%	59,5%	59,9%
Aturats registrats	463.474	422.935	624.872	575.948	-8,7%	-7,8%	74,2%	73,4%
Homes	231.757	205.244	316.072	282.782	-11,4%	-10,5%	73,3%	72,6%
Dones	231.717	217.691	308.800	293.166	-6,1%	-5,1%	75,0%	74,3%
Nacionals	382.433	351.939	501.148	462.621	-8,0%	-7,7%	76,3%	76,1%
Estrangers	81.041	70.996	123.724	113.327	-12,4%	-8,4%	65,5%	62,6%
Agricultura	4.862	5.023	13.893	14.890	3,3%	7,2%	35,0%	33,7%
Indústria	71.217	61.622	90.648	78.476	-13,5%	-13,4%	78,6%	78,5%
Construcció	60.377	48.573	85.225	68.808	-19,6%	-19,3%	70,8%	70,6%
Serveis	303.966	283.562	404.759	381.126	-6,7%	-5,8%	75,1%	74,4%
Sense ocupació anterior	23.052	24.155	30.347	32.648	4,8%	7,6%	76,0%	74,0%
Població activa local estimada	2.892.231	2.872.380	3.951.521	3.929.515	-0,7%	-0,6%	73,2%	73,1%
Taxa d'atur registrat estimada	16,0%	14,7%	16,0%	14,7%	-1,3pp	-1,3pp	nc	nc
Homes	15,0%	13,6%	15,6%	13,5%	-1,4pp	-2,1pp	nc	nc
Dones	17,2%	16,0%	16,5%	16,0%	-1,2pp	-0,5pp	nc	nc
Nombre de contractes total	1.619.436	1.829.394	2.160.954	2.441.617	13,0%	13,0%	74,9%	74,9%
Beneficiaris de prestacions	283.795	240.411	411.500	343.800	-15,3%	-16,5%	69,0%	69,9%
Taxa Cobertura Prestacions	64,4%	60,3%	69,2%	63,3%	-4,2pp	-5,9pp	nc	nc
BENESTAR I QUALITAT DE VIDA								
Renda Bruta per càpita	15.563	15.705	nd	nd	0,9%	nc	nc	nc
%Recollida selectiva de residus municipals ¹	36,8%	36,0%	39,1%	38,0%	-0,8pp	-1,1pp	nc	nc
Lits hospitalaris per 1.000 hab.	4,9	4,9	4,7	4,8	0,0	0,04	nc	nc
Places en residències per a gent gran*1000 hab>75 ¹	85,7	84,3	83,4	83,2	-1,4	-0,2	nc	nc
Nombre de piscines cobertes*10.000 hab.	0,91	0,93	0,95	0,98	0,02	0,03	nc	nc
FINANCES PÚBLIQUES³								
Pressupostos municipals: Ingressos	5.936.266	6.547.186	8.316.745	8.953.523	10,3%	7,7%	71,4%	73,1%
Pressupostos municipals: Despeses	5.899.557	6.533.096	8.262.458	8.928.898	10,7%	8,1%	71,4%	73,2%
Deute viu municipal ¹	3.616.472	3.592.929	5.512.269	5.500.171	-0,7%	-0,2%	65,6%	65,3%

1. Dades dels anys 2012 i 2013. 2. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta. 3. Xifres en milers d'euros. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>. Vegeu l'apartat de Metodologia, al final del l'anàlisi de totes les comarques, per la definició dels indicadors.

ALT PENEDÈS

La comarca de l'Alt Penedès¹ té una superfície de 592,7 km², el 7,7% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 27 municipis. Vilafranca del Penedès n'és la capital.

«Durant el darrer any el volum de població de l'Alt Penedès s'ha mantingut estable»

L'Alt Penedès és, amb 106.262 habitants, la segona comarca menys poblada de la província, tot just per darrere del Berguedà, i en ella hi resideix l'1,9% de la població provincial. La població s'ha mantingut estable del 2013 al 2014. La població estacional mitjana estimada de l'any 2013, és a dir, el nombre de persones que hi ha a la comarca sigui perquè hi resideixen, hi treballen, hi estudien o perquè, sense tenir-hi la residència habitual, hi passen algun període de temps (vacances, estiu, caps de setmana, etc.) és de 104.710, un 98,6% de la població resident d'aquest any.

Amb una densitat de població de 179 hab./km², és la cinquena més baixa per darrere del Berguedà, Osona, Anoia i Bages. La capital, Vilafranca del Penedès, aplega el 36,9% (39.221) de la població comarcal, percentatge que arriba fins a gairebé el 50% afegint-hi la població de Sant Sadurní d'Anoia (12.590). Els altres dos municipis amb més de 5.000 habitants són Santa Margarida i els Monjos (7.337) i Gelida (7.194). La població ha augmentat en nou dels vint-i-set municipis, destacant els creixements de Vilafranca del Penedès (292) i Gelida (71). Per contra, les disminucions més importants s'han produït a Sant Quintí de Mediona (-64), Font-rubí (-62) i Torrelles de Foix (-52).

El 18,9% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,5% provincial) i el 16,4% té 65 anys o més, percentatge inferior al 17,9% provincial. La població en edat de treballar n'agrupa el 64,7% restant, percentatge lleugerament per sota del provincial (65,5%). L'índex d'envelliment mostra que la comarca, amb 86,4 persones de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys, està notablement menys envellida que la província (108,7), essent la tercera comarca menys envellida, per darrere del Vallès Oriental i Vallès Occidental.

Respecte a la projecció de població (vegeu gràfic 2), i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, l'Alt Penedès es situarà en el primer lloc entre les tres úniques comarques que guanyaran població dintre de 10 anys, amb un creixement de l'1,6%. La reducció de població es concentra en les edats infantils (0-9 anys) i adultes de 25 a 44 anys, mentre que la resta de grups d'edat (sobretot de 50 a 64 anys) augmentaran el seu nombre.

L'11% de la població comarcal és estrangera (11.741), valor inferior a la mitjana provincial (13,2%). Interanualment, la població estrangera es redueix en 696 persones (-5,6%), similar a la provincial (-5,5%), i que s'afegeix a la tendència reduccionista del 2013 (-3,9%) i 2012 (-1,5%). El 73,6% de la població estrangera té entre 16 i 64 anys, deu punts per sobre del 63,6% de la població autòctona. El 83,3% és extracomunitària. El 51,7% de la població estrangera prové del continent Africà. La meitat té nacionalitat marroquina (49%), seguida per la romanesa (4,2%), peruana (3,8%), boliviana (3,5%) i ucraïnesa (3,1%). Destaca la reducció interanual de la població peruana (-16,7%) i boliviana (-9%), que ja van experimentar caigudes notables l'any 2013. Els penedesencs residents a l'estranger augmenten un 16,8% i arriben als 1.572, l'1,5% de la població comarcal.

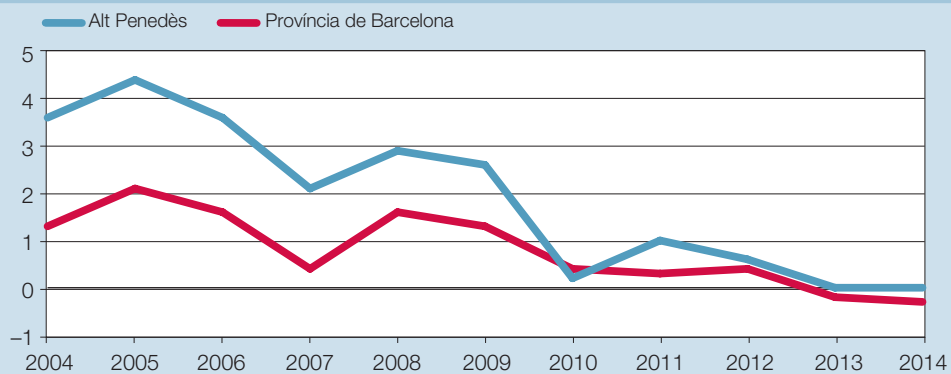
Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el VAB real de l'Alt Penedès va caure l'any 2013 un 0,8%, xifra similar a la de l'any 2012 (-0,9%) i a la mitjana de Catalunya (-0,5%). Els resultats del 2013 reflecteixen la caiguda de la construcció (-7,5%), els serveis (-2,1%) i la millora del primari (9,4%) i una modesta recuperació de la indústria (1,9%). Amb aquesta caiguda, el canvi total de la crisi 2007-13 situa la reducció del VAB comarcal en el -7,1%, superior a la pèrdua agregada catalana (-4,9%).

1. Per a més detall vegeu el Recull Estadístic al final del capítol.

Taxes de variació de la població total, 2004-2014

(en percentatge)

Gràfic 1

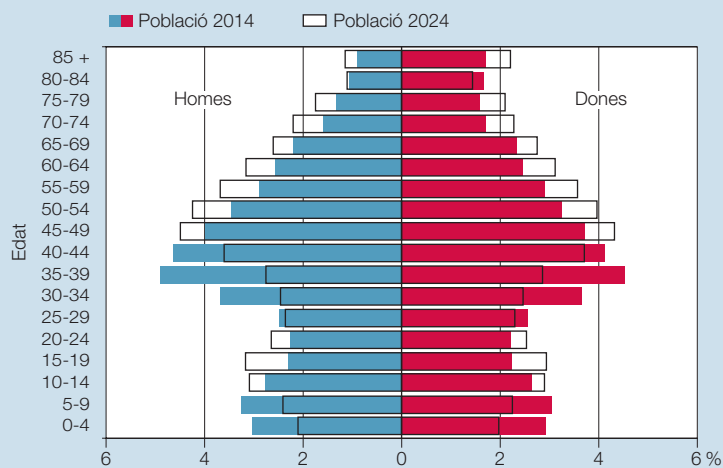

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Piràmide d'edats de l'Alt Penedès, 2014-2024

(en percentatge)

Gràfic 2

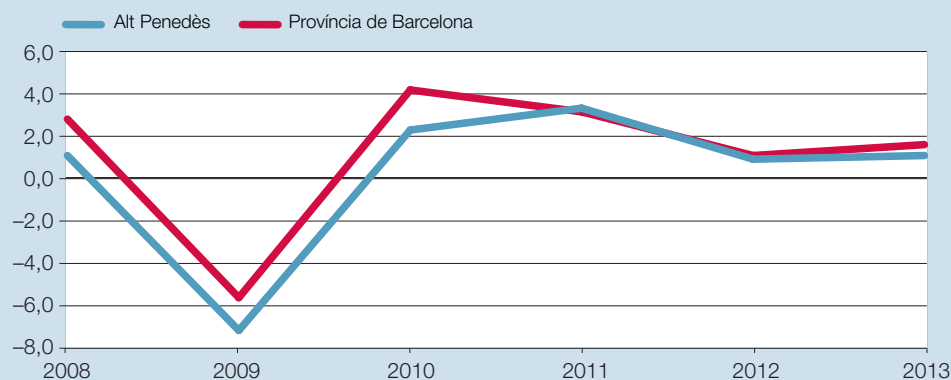

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB)*

(en percentatge)

Gràfic 3

*en termes reals

Font: Anuari Econòmic Comarcal, CatalunyaCaixa

«L'Alt Penedès experimenta un augment del nombre d'empreses i ocupats per primer cop en els darrers sis anys»

El nombre d'**empreses** a la comarca a final de 2014 és de 3.286, l'1,9% del total provincial. Interanualment, es dona un lleuger augment de l'1,8%, el segon més moderat juntament amb el Barcelonès, però que representa el primer increment des de l'any 2007. L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa i, especialment, la microempresa: el 76,4% de les empreses tenen menys de 5 treballadors, el 20,9% entre 6 i 59, el 2,5% entre 51 i 250 i el 0,2% més de 250. La dimensió mitjana és de 8,2 treballadors per empresa, dimensió inferior al 10,2% de la província.

El sector de la indústria aplega el 18,2% de les empreses de la comarca, molt per sobre del 10,5% de la mitjana provincial, i en aquest hi destaca la fabricació de begudes que comprèn el 50% de les empreses del sector de la província. El pes de les empreses de construcció (8,7%) i agricultura (1,3%) són també superiors a la mitjana provincial (7,8% i 0,4% respectivament). Els serveis, per contra, presenten un pes molt més reduït al provincial (71,8% respecte el 81,3%). La variació interanual mostra un notable augment d'empreses en la indústria (4,7%), i més moderat en els serveis (1,7%), mentre que la construcció segueix registrant pèrdues, però menys acusades (-3,4%). El 41,4% de les empreses es troben a Vilafranca del Penedès i el 12,8% a Sant Sadurní d'Anoia.

Segons la base de dades SABI (Sistema Anual de Balanços Ibèrics), el 67% de les 200 empreses líders en facturació de l'Alt Penedès el 2013 són empreses exportadores i/o importadores. Entre les deu empreses amb més facturació hi ha empreses d'elaboració de vins i caves, un dels pilars econòmics de la comarca, com Freixenet, Codorniu, Miguel Torres, Castellblanch i Segura Viudas. La segona posició l'ocupa una empresa de fabricació de productes de molinaria, Farinera Vilafrantina.

L'**ocupació** augmenta per primer cop en sis anys (0,4%), increment inferior a l'augment mitjà provincial (3,1%) i el més baix entre les comarques barcelonines. A final del 2014 hi ha 34.411 llocs de treball, l'1,6% dels ocupats de la província. S'han creat més llocs de treball autònoms (0,8%) que assalariats (0,3%). El 57,6% dels treballadors assalariats estan ocupats en la micro i petita empresa (19% fins a 5 treballadors i 38,5% de 6 a 50), el 31,8% en la mitjana empresa i el 10,6% en la gran empresa. La variació interanual mostra un lleuger augment de l'ocupació en la micro (3,5%) i petita empresa (0,3%). Les altres dimensions presenten reduccions també moderades, del -2,1% a la gran empresa i del -0,9% a la mitjana.

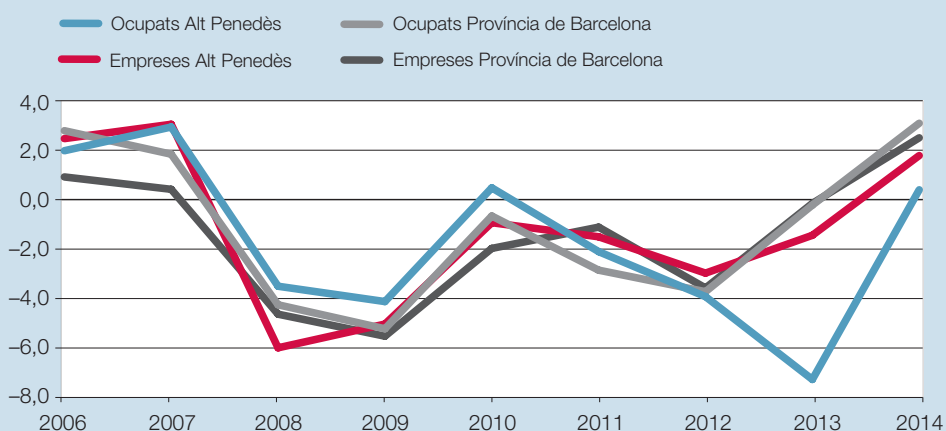
La indústria aplega el 32,9% dels llocs de treball de la comarca, el doble que a la província (15%) i la situa com la comarca amb un major pes d'ocupació industrial. L'ocupació en els serveis (58,2%), en canvi, està molt per sota de la mitjana provincial (79,6%), mentre que l'ocupació a la construcció (6,4%) és similar al pes provincial (5%). L'agricultura reuneix el 2,4%, pes superior al 0,4% provincial. L'ocupació en els serveis es manté, en canvi, augmenta l'ocupació a la indústria (0,8%), construcció (1,3%) i agricultura (1,1%).

Dels 15 principals subsectors destaca la pèrdua d'ocupació en *indústries del paper* (-12,3%), *educació* (-10,9%) i *comerç a l'engròs* (-1,3%), la creació d'ocupació en *productes metàl·lics* (5,2%), *transport terrestre* (4,1%) i *comerç al detall* (3,8%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen a les *activitats de lloguer* (-168), *educació* (-144), *indústries del paper* (-142), *mediació financera* (-66) i *indústries tèxtils* (-64), i els increments a *productes minerals no metàl·lics* (130), *comerç al detall* (125), *activitats esportives i d'entreteniment* (62), *reparació i instal·lació de maquinària* (59) i *transport terrestre i per canonades* (54).

Vilafranca del Penedès aplega un terç dels llocs de treball (34,3%), seguit per Sant Sadurní d'Anoia amb el 15,5%. La variació interanual registra reduccions d'ocupació en tretze dels vint-i-set municipis, destacant les pèrdues a Gelida (-305), Mediona (-106) i Castellet i la Gornal (-104) i els augments

Taxes de variació interanuals dels ocupats i empreses, 2006-2014 (en percentatge)

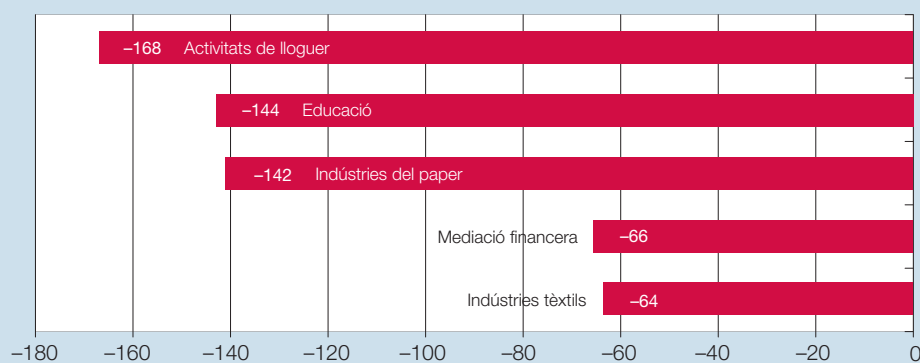
Gràfic 4

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació. Alt Penedès, 2014 (en nombres absoluts)

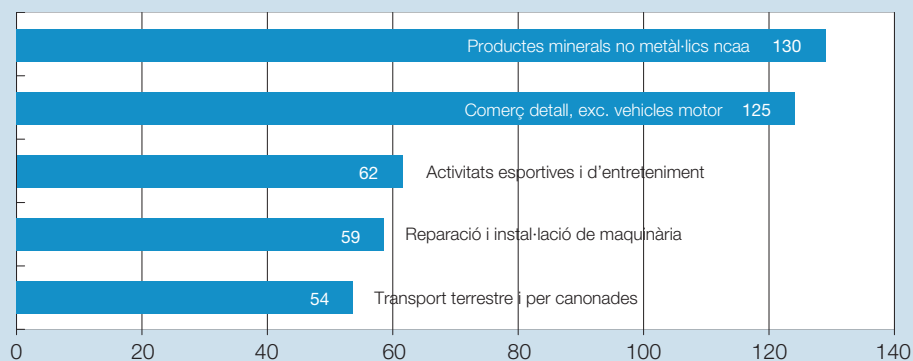
Gràfic 5

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació. Alt Penedès, 2014 (en nombres absoluts)

Gràfic 6

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

a_Olèrdola (71), i Subirats (54), i Santa Margarida i els Monjos (314), creixement important aquest últim per l'augment en el sector de fabricació de components, peces i accessoris per a vehicles de motor.

L'Alt Penedès és la segona comarca amb un menor pes de població assalariada ocupada dintre de l'economia del coneixement (31,3%), només per darrere de l'Anoia, i deu punts per sota del total provincial. És, alhora, l'única que ha registrat una evolució interanual negativa (-0,5%). Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 22,8% de l'ocupació assalariada, situats per sota de la mitjana provincial, del 39,8%, i experimentant una variació interanual negativa (-1,1%). També dintre de l'economia del coneixement, el 9,3% de l'ocupació assalariada de la comarca pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (*indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta*), pes inferior al 10,3% provincial

L'anàlisi de les relacions intersectorials de l'estructura productiva mostra una elevada concentració d'ocupats en sectors d'activitat clau, elevat efecte arrossegador i una alta capacitat de ser arrossegats o d'absorció per altres sectors. Així, el 51,3% dels llocs de treball de la comarca pertanyen a aquests sectors (majoritàriament *comerç i alimentació i begudes*), davant del 36,1% de la província. El pes de l'ocupació en sectors impulsors, aquells amb un elevat poder arrossegador però poca capacitat de ser arrossegats, està per sota a la comarca (21,6%) que a la província (23,4%), com també ho està en sectors estratègics, aquells amb elevada capacitat d'absorció per altres sectors però no d'arrossegament, amb el 6% a la comarca i el 17,6% a la província. Els sectors independents, amb escassa capacitat d'absorció i d'arrossegament, concentren el 21,2% de l'ocupació, per sota del percentatge registrat a la província (23%).

«L'atur disminueix per segon any consecutiu, tot i fer-ho de manera moderada»

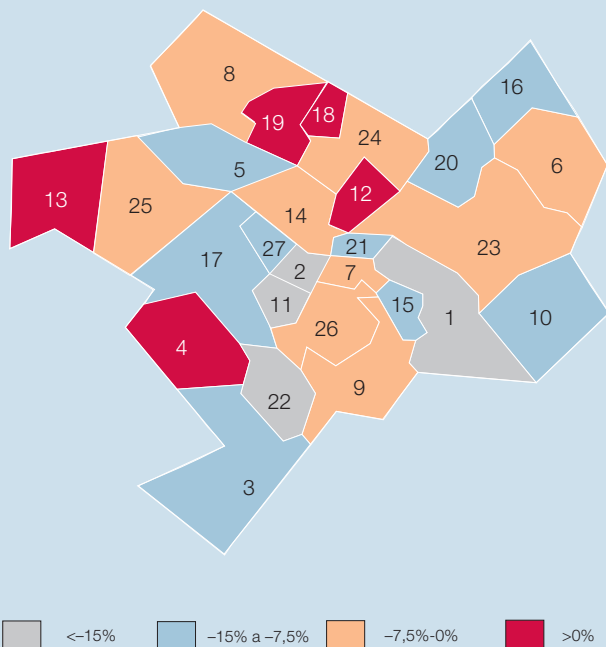
A final del 2014 a l'Alt Penedès hi ha 8.356 **aturats** registrats, el 2% dels aturats de la província. La taxa d'atur és del 15,3%, la cinquena taxa més baixa entre les onze comarques barcelonines i lleugerament per damunt de taxa provincial (14,7%). El 2014 l'atur disminueix un 7,3% (-656), la segona reducció més moderada de les comarques barcelonines, juntament amb l'Anoia.

Els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitja comarcal són Torrelles de Foix (23,5%), Pontons (21,8%), Sant Quintí de Mediona (18,1%), Vilafranca del Penedès (17,9%), Santa Margarida i els Monjos (16,6%) i Mediona (15,7%). Per contra, Vilobí del Penedès (8,9%), Santa Fe del Penedès (9,2%) i Les Cabanyes (9,6%) registren les taxes més baixes. L'atur només augmenta a cinc dels vint-i-set municipis, destacant Castellví de la Marca (3,4%). Les reduccions més notables es troben a Les Cabanyes (-24,2%), Pacs del Penedès (-18,7%) i Avinyonet del Penedès (-18%).

La taxa d'atur femenina és del 17% i la masculina del 13,7%. Per edat, el 7% és menor de 25 anys, el segon valor més elevat entre les comarques barcelonines, el 46,4% té entre 25 i 44 anys, el valor més alt de la província, mentre que el 46,6% té més de 45 anys, el valor més baix. Interanualment, tots els grups d'edat experimenten una reducció de l'atur, destacant la caiguda experimentada en el grup de 25 a 44 anys, del 12,6%. Per sectors d'activitat econòmica, el 58,7% dels aturats pertanyen al sector serveis, el 17,5% a la indústria, el 9% a la construcció, el 8,5% a l'agricultura (la segona taxa més alta de la província) i el 6,3% al grup sense ocupació anterior. Interanualment, destaca la reducció de l'atur a la construcció (-20,3%).

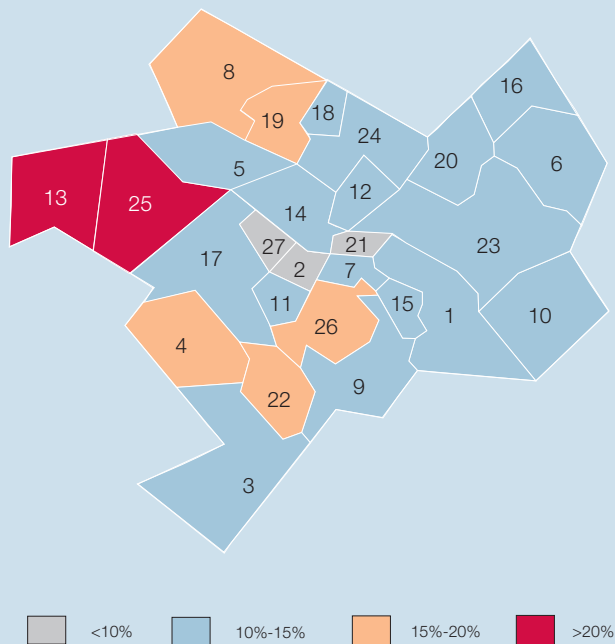
L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius, destacant la reducció entre programes de formació professional (-9,9%), tècnics-professionals superiors (-9,7%) i estudis primaris complets (-7%). L'atur entre els que tenen educació general, que sumen sis de cada deu aturats, cau un 5,8%. L'atur de la població estrangera disminueix un 6,8%, arribant als 1.706 aturats, el 20,4% de l'atur comarcal, percentatge superior al pes que tenen a nivell provincial (16,8%). Els aturats nacionals disminueixen en un 7,4% (-531), mentre que a la província ho fan un 8%.

Variació dels aturats registrats

- 1 Avinyonet del Penedès
- 2 Cabanyes (Les)
- 3 Castellet i La Gornal
- 4 Castellví de la Marca
- 5 Font-Rubí
- 6 Gelida
- 7 Granada (La)
- 8 Mediona
- 9 Olèrdola
- 10 Olesa de Bonesvalls
- 11 Pacs del Penedès
- 12 Pla del Penedès (El)
- 13 Pontons
- 14 Puigdàlber
- 15 Sant Cugat Sesgarrigues
- 16 Sant Llorenç d'Hortons
- 17 Sant Martí Sarroca
- 18 Sant Pere de Riudebitlles
- 19 Sant Quintí de Mediona
- 20 Sant Sadurn d'Anoia
- 21 Santa Fe del Penedès
- 22 Santa Margarida i Els Monjos
- 23 Subirats
- 24 Torrelavit
- 25 Torrelles de Foix
- 26 Vilafranca del Penedès
- 27 Vilobí del Penedès

Taxa d'atur registrat

L'alt Penedès és, després del Maresme i el Barcelonès, la comarca on menys disminueix el nombre de prestacions. Així, a final del 2014 hi ha concedides 4.701 prestacions, un 15% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 65,2% el 2013 al 60% el 2014, la mateixa que a la província. L'Alt Penedès és la segona comarca on les prestacions contributives (48,8%) tenen un major pes respecte el total de prestacions i les assistencials (41,9%), el segon menor pes de la província. El 9,3% restant són de renda activa d'inserció. Cal destacar que, mentre disminueixen les pensions contributives un -22% i les assistencials un -11,3%, les de renda activa d'inserció augmenten un 18,1% respecte el 2013.

La **contractació laboral** augmenta un 10,4% (33.657 contractes), seguint la tendència positiva de l'any anterior, l'1,8% de la província. La contractació masculina, un 65,7% del total, augmenta en valors similars a la femenina (10,6% i 10,2% respectivament). Interanualment, la contractació augmenta en tots els grups d'edat, destacant l'augment del 16,2% d'entre 20 i 24 anys. La contractació temporal, el 90,6% del total, augmenta un 9,8%, mentre que la indefinida ho fa en un 17,4%.

Els indicadors oficials d'evolució **turística** de l'Alt Penedès pel 2014 (quadre 1) tenen dinàmiques contraposades segons la tipologia d'allotjament. Per una banda, s'ha aconseguit augmentar un 6,1% el nombre de places en establiments de turisme rural (625 llits), dos punts més que el creixement de l'oferta en allotjament rural de l'any anterior. D'altra banda, ha disminuït un 5,8% el nombre de places en establiments hotelers que al tancament del 2014 era de 679 llits. Per aquest any no es pot comptabilitzar l'evolució interanual en el nombre de viatgers allotjats en hotels a la comarca perquè no hi ha disponibilitat de dades, pel que tan sols es pot fer una valoració en l'evolució del turisme rural que ha seguit la tendència positiva de l'any passat incrementant un 21,8% el nombre de pernoctacions, tot i que s'ha frenat el nombre de viatgers allotjats (-1,9%). Per la mateixa raó no s'ha pogut calcular el grau d'ocupació hotelera. Tot i el major nombre de pernoctacions, el grau d'ocupació ha estat del 20,8%, un 0,9% menor al registrat el 2013, en bona part degut al retrocés del nombre de viatgers allotjats i a l'ampliació del nombre de places en aquesta tipologia d'allotjament. Aquest nivell d'ocupació és similar a la mitjana de la província.

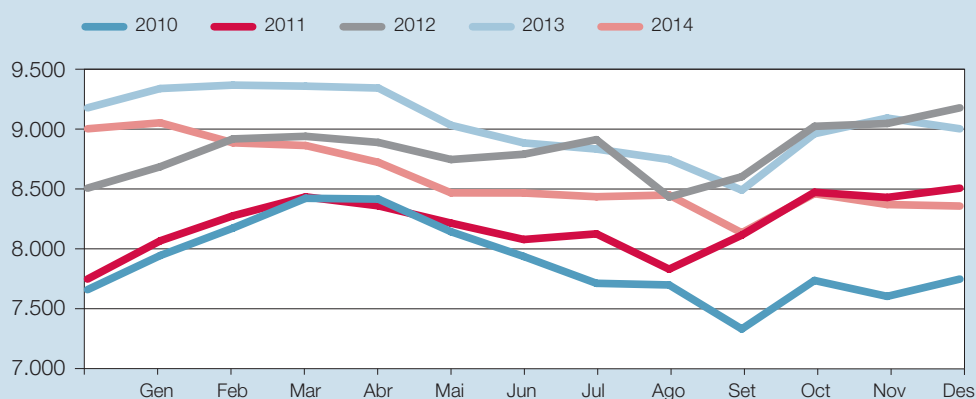
La comarca, que pertany a la marca turística Costa Barcelona, és un clar exemple de destinació turística especialitzada (en aquest cas en el turisme del vi) i on la seva situació geogràfica, propera a Barcelona i a la costa, hi permet desenvolupar moltes pràctiques turístiques d'un sol dia (visitants de dia o excursionistes). Així, mentre els cellers i caves que hi ha al territori reben més de 450.000 visitants cada any i en global del territori es calcula un milió d'excursionistes cada any; l'Alt Penedès només acull escassament trenta mil viatgers que dormen en hotels i 9.600 viatgers que dormen en establiments de turisme rural. La comarca, fins avui, no té cap càmping.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2014 del conjunt dels municipis de la comarca augmenta un 3,4% respecte el 2013 pel que fa als ingressos (vegeu gràfic 8), mentre que les despeses ho fan en un 3,8%. Per habitant, les despeses suposen 1.090 euros, amb 145 euros de despeses d'inversió, mentre que els ingressos corrents suposen 974 euros per habitant. Dintre d'aquests, els ingressos tributaris (capítols I a III del pressupost d'ingressos) representen 684 euros per habitant el 2014 (vegeu gràfic 9), semblant a l'any anterior, però per sota del 2011.

Per municipis (vegeu mapa 2), els ingressos tributaris per habitant se situen molt per sobre de la mitjana provincial (676 euros) a Sant Cugat Sesgarrigues (1.115), Les Cabanyes (928), Font-rubí (899) i Sant Sadurní d'Anoia (852), entre d'altres. Per sota de la mitjana provincial destaquen La Granada (508), Torrelles de Foix (510) i El Pla del Penedès (541).

Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Alt Penedès, 2010-2014

Gràfic 7

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Indicadors de l'activitat turística a l'Alt Penedès, 2013 i 2014

Quadre 1

	Alt Penedès			Prov. Barcelona*		
	2013	2014	Var. 13-14 (%)**	2013	2014	Var. 13-14 (%)**
Places en establiments hotelers	721	679	-5,8	63.619	63.736	0,2
Places en càmpings	0	0	0,0	43.998	43.998	0,0
Places en establiments de turisme rural	589	625	6,1	4.633	4.797	3,5
Nombre de viatgers allotjats en hotels	33.400	ns	0,0	3.004.120	3.317.439	10,4
Nombre de viatgers allotjats en càmpings (en milers)	0	0	0,0	568.644	615.012	8,2
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	9.789	9.603	-1,9	81.881	85.267	4,1
Nombre de pernотacions en hotels	56	ns	0,0	9.526.850	9.549.384	0,2
Nombre de pernотacions en càmpings	0	0	0,0	2.446.839	2.384.525	-2,5
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	24.093	29.340	21,8	220.839	251.078	13,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	22,6	ns	0,0	66,39	66,9	0,6pp
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	0	0	0,0	43,43	46,1	2,7pp
Grau d'ocupació en establiments de turisme rural (per hab., en %)	21,7	20,8	-0,9pp	19,18	20,1	0,9pp

*Sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera.

**La variació en grau d'ocupació és en punts percentuals.

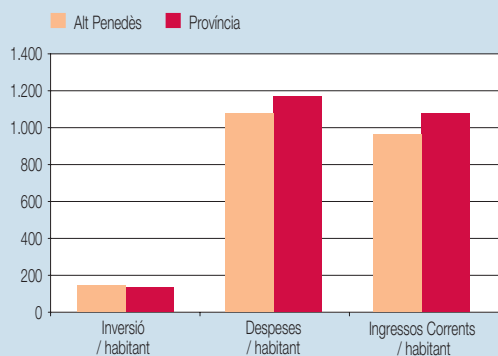
ns: Dada no significativa.

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

Finances públiques, 2014

Gràfic 8

(Ràtios Euros per habitant)

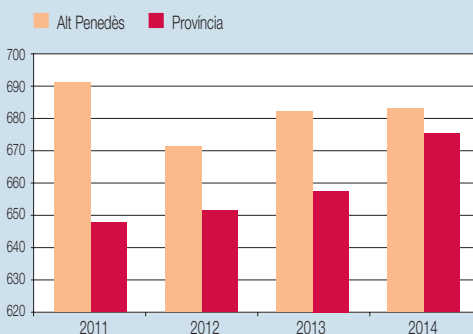

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Finances públiques, Ingressos tributaris, 2011-14

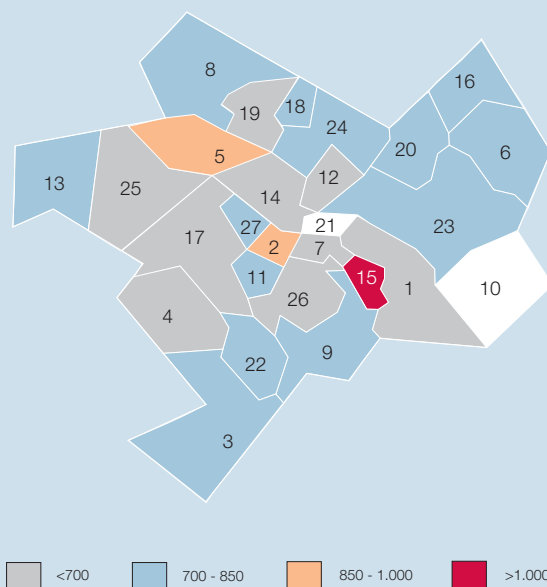
Gràfic 9

(Ràtios Euros per hab.)

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Ingressos tributaris per habitant (euros)

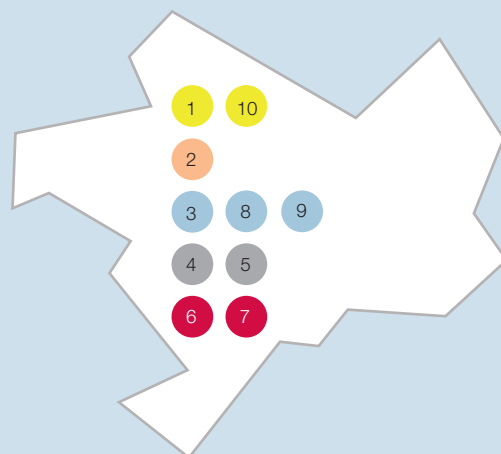

- 1 Avinyonet del Penedès
- 2 Cabanyes (Les)
- 3 Castellet i La Gornal
- 4 Castellví de la Marca
- 5 Font-Rubi
- 6 Gelida
- 7 Granada (La)
- 8 Mediona
- 9 Olerdola
- 10 Olesa de Bonesvalls
- 11 Pacs del Penedès
- 12 Pla del Penedès (El)
- 13 Pontons
- 14 Puigdàlber
- 15 Sant Cugat Sesgarrigues
- 16 Sant Llorenç d'Hortons
- 17 Sant Martí Sarroca
- 18 Sant Pere de Riudebitlles
- 19 Sant Quinti de Mediona
- 20 Sant Sadurn d'Anoia
- 21 Santa Fe del Penedès
- 22 Santa Margaridai Els Monjos
- 23 Subirats
- 24 Torrelavit
- 25 Torrelles de Foix
- 26 Vilafranca del Penedès
- 27 Vilobí del Penedès

En relació amb els **projectes estratègics**, s'identifiquen al mapa 3 i es descriuen a la pàgina següent.

Projectes estratègics. Alt Penedès, 2015

Mapa 3

1. III Pla estratègic del Penedès
2. Regió vinícola
3. Escola d'enoturisme
4. «Vinyes per Calor». Programa LIFE
5. El Penedès, tasta'l
6. Responsabilitat social territorial en destinacions turístiques i museus
7. Cultivant l'emprenedoria social
8. Inserció laboral i noves oportunitats ocupacionals
9. Oficina Tècnica Laboral
10. Xarxa de suport a petits i mitjans municipis i de proximitat al territori

- Teixit productiu
- Clusterització
- Ocupació i capital humà
- Innovació social
- Governança

Font: El-laboració pròpia

MAPA DE PROJECTES ESTRATÈGICS LOCALS DE L'ALT PENEDÈS

III Pla estratègic del Penedès

La Fundació Pro Penedès al costat dels agents del territori impulsa el disseny de l'estratègia territorial del Penedès, després de les experiències del primer i segon pla estratègic. La reflexió es fonamenta en tres eixos: les competències centrals del Penedès, el seu posicionament en referència a l'entorn i la identitat territorial. Se cerca així una actualització de les bases del model econòmic comarcal. Els principis que guien el pla són el consens, la participació i la representativitat de tot el territori amb el clar objectiu d'arribar a un desenvolupament basat en la innovació, la creativitat i el coneixement. [+]

Regió vinícola

Amb l'objectiu de fer de la viticultura un motor de l'economia local i regional, trobem diverses iniciatives amb voluntats convergents. Hi destaca la consolidació del clúster del sector vitivinícola de Catalunya, INNOVÍ, amb un important arrelament al Penedès. Cerca la millora de la competitivitat de les empreses vitivinícoles i dels sectors auxiliars, amb particular atenció a les estratègies d'innovació. Per la seva banda, la xarxa RECEVIN, de la qual formen part Vilafranca del Penedès i Sant Sadurní d'Anoia, treballa a nivell europeu en l'intercanvi d'experiències en diversos àmbits vinculats al vi, com la qualitat del producte, la cultura del vi, l'enoturisme i el medi tenint la seu de la secretaria general a Vilafranca. [+]

Escola d'enoturisme

L'Escola, centrada en la formació professional i continuada en enoturisme vol donar un impuls formatiu i de desenvolupament econòmic al sector vitivinícola, però també a tot el patrimoni cultural que l'envolta, molt present a Catalunya i amb una creixent rellevància en l'economia regional. Impulsada des de l'Ajuntament de Vilafranca desenvolupa una formació dual en estreta col·laboració amb el sector empresarial i organismes professionals com el Consell Regulador del Cava, la Cambra de Comerç de Barcelona, l'Associació Vinícola Catalana, l'Institut del Cava o Innovi, entre altres. L'Escola pretén treballar de manera innovadora la formació de professionals, vinculant-hi també amb el turisme i la indústria per tal de posicionar-se com a destinació enoturística de primer ordre. [+]

Projecte «Vinyes per Calor». Programa LIFE

El projecte té com a objectiu aplicar i implementar un Cercle Virtuós de les Vinyes (VVC) com a estratègia local per mitigar el canvi climàtic mitjançant la reducció de gasos d'efecte hivernacle. El VVC aprofita la poda de les vinyes per a generar calor i fred per als cellers. Aquest VVC involucra tots els actors de la cadena de valor de la biomassa amb la supervisió d'un garant institucional: el municipi de Vilafranca. Amb 28.000 hectàrees de vinyes, 5.800 productors, embotelladors i cellers i 1.500.000 hectolitres de producció mitjana anual, es garanteix el subministrament renovable. El mateix és cert per al consum d'energia resultant, en particular en les empreses vitivinícoles, així com en altres negocis, equips i sectors residencials en un futur proper. [+]

El Penedès, tasta'l

Amb la voluntat d'aprofitar la qualitat dels productes i del sector de la restauració, des del Consell Comarcal, en el marc de la Xarxa de Productes de la Terra i amb la participació del Gremi Comarcal d'Hosteleria i Turisme de l'Alt Penedès i l'Associació de Productors Artesans Agroalimentaris de l'Alt Penedès s'ha iniciat aquest projecte. L'Alt Penedès és una territori amb una gran diversitat geogràfica, patrimonial, de tradici-

ons i de gastronomia. El projecte vol impulsar d'una banda la productivitat dels productes de la terra i, per altra, apropar-los a la gent aprofitant l'excel·lent oferta que la restauració té al territori. [+]

Responsabilitat social territorial en destinacions turístiques i museus

L'Alt Penedès ha estat una comarca capdavantera en l'aplicació de la responsabilitat social territorial (RST). Ara, les ciutats de Vilanova i la Geltrú, el Vendrell, Vilafranca del Penedès i Igualada, sota el lideratge de la Fundació Pro Penedès, es plantegen esdevenir destinacions turístiques que desenvolupin els principis de l'RST. Així, es pretén vincular la creació de riquesa amb el manteniment de l'ocupació i la qualitat laboral i amb l'adopció de mesures concretes de caràcter ambiental. Per altra part, també s'impulsa l'RST als museus com a catalitzadors del desenvolupament econòmic. [+]

Cultivant l'emprenedoria i economia social

Aquesta actuació cerca impulsar, a Vilafranca del Penedès, Santa Margarida i els Monjos i el conjunt de la comarca, l'emprenedoria social. Es tracta d'estimular l'activitat econòmica i la creació de llocs de treball arrelats al territori que cobreixin necessitats en els àmbits ambiental, social o cultural. El projecte actua en tres dimensions: visibilitzar i transmetre l'oportunitat de fer una empresa diferent, fonamentada sobre els principis de solidaritat i en el compromís de les persones amb la societat. En paral·lel, enfortir l'ecosistema catalitzant la generació d'idees, donant suport a la creació de noves iniciatives i afavorint la col·laboració dels agents que l'integren. I, finalment, millorar la sostenibilitat econòmica i social dels projectes. [+]

Inserció laboral i noves oportunitats ocupacionals

La Fundació Pro Penedès, en col·laboració amb altres entitats públiques i del tercer sector, explora nous jaciments d'ocupació en l'àmbit dels serveis de millora de la qualitat de vida de les persones. El projecte té per objectiu millorar les expectatives socio-laborals de la població, en especial dels grups d'incidència amb més risc d'exclusió social, entre els quals figuren discapacitats i persones privades de llibertat. S'inclouen diverses iniciatives: el Dispositiu Inserim, els Programes Incorpora i Reincorpora, el Servei Prodomicili, etc. [+]

Oficina Tècnica Laboral

L'Oficina Tècnica Laboral és un dispositiu local i comarcal que treballa per a la inserció sociolaboral de les persones amb trastorns de salut mental, preferentment severos, i posa l'èmfasi en un mètode que combina actuacions amb la persona, la seva família i les empreses del territori. Adopta una perspectiva àmplia del concepte d'inserció laboral, vinculat al desenvolupament econòmic local, impulsa la inserció laboral en el mercat ordinari i el foment de la prospecció empresarial. [+]

Xarxa de Suport a Petits i Mitjans Municipis i de Proximitat al Territori

Sobre un territori conformat per vint-i-set municipis es desenvolupa una metodologia de xarxa per al desplegament de programes d'ocupació i inserció laboral així com de creació i consolidació a les empreses. El sistema de cooperació inclou espais descentralitzats per portar la presència als municipis i, així, acostar al màxim els serveis a la ciutadania. La participació del Consell Comarcal juntament amb els ajuntaments i els agents territorials facilita l'augment de la confiança, l'experiència de treball conjunt i la col·laboració mútua. [+]

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA EN UN MUNICIPI PETIT

Marta Raventós i Cuscó, Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos

Del desenvolupament econòmic local al desenvolupament local comunitari.

A partir del 2013 des de l'Àrea de Desenvolupament Econòmic de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos (7.337 habitants) vam posar èmfasi en la part social i comunitària de les polítiques de promoció econòmica i ocupació, donant una major importància a la dimensió comunitària en el desenvolupament local i en l'economia, que fins llavors no s'havia tractat d'una manera tant específica.

Aquest èmfasi s'explica quan el 2013, després d'uns quants anys de recessió econòmica, ens trobem amb diferents ERO tant de rescissió, suspensió com de reducció que afectaven molts treballadors i treballadores del municipi; treballadors i treballadores que després de molts anys d'experiència laboral es trobaven en situació d'atur; joves que no tenien gaires oportunitats d'accedir a un lloc de feina; sectors econòmics en plena davallada (indústria auxiliar de l'automoció o bé construcció); famílies amb dificultats econòmiques; impossibilitat de generar ocupació directa des de l'administració local; etc. Alhora que la gent s'acostava als diferents serveis locals i preguntaven què podien fer davant d'aquesta situació, i volien ajudar i implicar-se activament per la millora social al municipi.

Des de l'Àrea es reflexionà sobre el canvi d'enfocament i esdevenir un desenvolupament local més comunitari. Hi havia dos factors clau que havien canviat la vida de les persones: el temps i els diners. Ens trobàvem en un moment en què la població tenia més temps disponible (atur) i alhora menys diners o menys poder adquisitiu (pèrdua de salaris, prestacions...) per comprar i satisfer necessitats. I al mateix temps, es detectaven aquestes ganes d'activar-se, actuar i implicar-se.

Línies de treball

La reflexió com a Àrea es va concretar amb dues línies de treball:

- Davant del col·lapse del model econòmic-productiu i de consum que s'havia viscut els darrers anys volíem treballar amb la població la necessitat de canvi de comportament com a consumidors/es i com a ciutadans en el sentit que no era assumible, desitjable ni ambientalment sostenible tornar als nivells de consum i de producció anteriors a la crisi; com també volíem treballar altres maneres de satisfer necessitats que no fossin a través de diners ni de consum, sinó per mitjà de l'intercanvi, la col·laboració i la cooperació.
- Enfortir, reparar o recuperar les relacions socials, veïnals i familiars; articular xarxes socials i comunitàries, debilitades per l'individualisme i també per la mobilitat laboral viscuda per moltes famílies del municipi, tant d'aquelles que venien de zones més metropolitanes, com també d'altres països i continents.

Recuperar els principis de l'economia

La idea força de què partíem era recuperar el sentit comú i l'essència de l'economia i això ens va portar a l'economia social i solidària. Entenem l'economia com a ciència que ha de gestionar la dicotomia entre la satisfacció de necessitats il·limitades i infinites (podem crear constantment noves necessitats) i uns recursos limitats (vivim en un planeta amb recursos naturals finits).

La manera com es distribueixen aquests recursos limitats per cobrir i satisfer les necessitats il·limitades donarà lloc a diferents models econòmics. L'economia social i solidària té com a objectiu la satisfacció de necessitats socials i col·lectives, s'hi actua amb compromís i responsabilitat social i ambiental, s'organitza de forma democràtica i hi ha mecanismes per poder decidir com i què es produeix.

Com ho vam fer? Experiències d'economia social i solidària al municipi

Des de l'Àrea vam fer una sessió informativa oberta a tothom a l'abril de 2013. Aquesta sessió va tenir molt bona resposta d'assistència i de participació, amb una seixantena de persones. Es van explicar noves maneres de relacionar-nos econòmicament, fomentant la cooperació, la col·laboració, el compartir i l'intercanvi. Es van conèixer experiències que s'estaven tirant endavant a altres poblacions i països, projectes dins l'economia col·laborativa, solidària, verda, sostenible, etc. i com s'organitzaven amb una implicació comunitària important pel seu funcionament. Al final d'aquesta sessió, els i les assistents es van apuntar a la iniciativa que els havia interessat més, i a partir d'aquí vam començar a tirar endavant projectes d'economia social i solidària al municipi.

El projecte que va despertar més interès a partir d'aquella sessió va ser el Banc del Temps. Una trentena de persones hi estaven interessades, i una dotzena van dir que volien formar part del grup impulsor. Ràpidament es va crear aquest grup, vam visitar bancs del temps propers (Vilanova i la Geltrú), ens van assessorar, vam realitzar formació (aplicatiu informàtic, com realitzar entrevistes, etc.), vam definir com volíem funcionar, vam elaborar material de difusió, parades informatives, etc. Es va treballar en equip i el setembre de 2013 es va presentar públicament el Banc del Temps. Des de llavors ha crescut amb 65 socis i sòcies i ha assessorat la creació de nous bancs del temps a la comarca (Sant Sadurní d'Anoia i Vilafranca). Des del Banc del Temps es canalitzen noves inquietuds i necessitats. Per exemple van sorgir el projecte de l'hort social a partir d'uns socis que volien aprendre a cultivar amb tècniques d'horticultura ecològica; i els mercats d'intercanvi per difondre els intercanvis no només d'habilitats i coneixements, sinó d'objectes i pertinences (de roba, de joguines i llibres).

L'estiu del 2014 a través d'accions de sensibilització, xerrades i cursos es van treballar valors cooperatius, sobretot en persones en situació d'atur, i l'octubre de 2014 es va iniciar el projecte d'autocupació en agroecologia. Es tracta d'un projecte cooperatiu en què participen 8 persones durant un any. S'hi aprenen tècniques d'horticultura ecològica i es compta amb acompanyament a la creació del projecte col·lectiu i la posada en marxa de l'explotació.

A nivell municipal es comptava amb un equipament en desús (destinat originalment a un centre de dia per a gent gran) que es vol convertir en un Espai per a l'emprenedoria social, l'economia solidària i l'ocupació. S'està desenvolupant el projecte amb persones emprenedores que s'han mostrat interessades en treballar en un espai compartit, enriquint així la seva experiència. Al mateix temps, aquest espai compta amb una cuina que ha d'esdevenir un obrador d'ús públic i municipal per facilitar l'elaboració de productes alimentaris artesans.

En aquest sentit, és clau la participació des de l'inici de cada nou projecte, des del disseny, la definició, el desenvolupament i el seguiment d'un grup impulsor.

Conclusions i perspectives de futur

Des de la curta experiència treballant amb iniciatives d'arrel comunitària, aquests projectes requereixen un grau alt de flexibilitat en el treball d'acompanyament i facilitació. Aquesta flexibilitat i no rigidesa de l'administració pública i la capacitat d'adaptació als canvis constants dels projectes, és una part que es valora molt positivament. Alhora, aquest fet permet un acostament de l'administració a la gent.

RECULL ESTADÍSTIC. ALT PENEDEÈS

	Alt Penedès		Província		Variació 2013-2014		Pes Alt Penedès/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Alt Penedès	Província	2013	2014
ENTORN								
Nombre de municipis		27		311				8,7%
Superfície total (km²)		592,7		7726,5				7,7%
Superfície mitjana municipal (km²)		22,0		24,8				nc
DEMOGRAFIA								
Població Total	106.242	106.262	5.540.925	5.523.784	0,0%	-0,3%	1,9%	1,9%
Densitat (hab/km²)	179	179	717	715	0,0%	-0,3%	nc	nc
Homes	53.181	53.119	2.711.403	2.699.040	-0,1%	-0,5%	2,0%	2,0%
Dones	53.061	53.143	2.829.522	2.824.744	0,2%	-0,2%	1,9%	1,9%
Població de menys de 16 anys	20.022	20.119	912.434	912.338	0,5%	0,0%	2,2%	2,2%
Població potencialment activa (16-64)	69.282	68.761	3.659.668	3.620.009	-0,8%	-1,1%	1,9%	1,9%
Població de 65 anys i més	16.938	17.382	968.823	991.437	2,6%	2,3%	1,7%	1,8%
Població ETCA¹	105.549	104.710	5.494.415	5.484.947	-0,8%	-0,2%	1,9%	1,9%
Pob. resident a l'estranger	1.346	1.572	158.150	172.270	16,8%	8,9%	0,9%	0,9%
Índex de dependència global	53,3	54,5	51,4	52,6	2,2%	2,3%	nc	nc
Índex d'envelliment	84,6	86,4	106,2	108,7	2,1%	2,3%	nc	nc
Nacionalitat espanyola	93.805	94.521	4.768.935	4.794.117	0,8%	0,5%	2,0%	2,0%
Nacionalitat estrangera	12.437	11.741	771.990	729.667	-5,6%	-5,5%	1,6%	1,6%
Taxa d'estrangeria total	11,7%	11,0%	13,9%	13,2%	-0,7pp	-0,7pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	9,7%	9,2%	10,9%	10,2%	-0,5pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	2.978	2.841	130.670	123.404	-4,6%	-5,6%	2,3%	2,3%
Població potencialment activa (16-64)	9.215	8.642	623.424	587.923	-6,2%	-5,7%	1,5%	1,5%
Població de 65 anys i més	244	258	17.896	18.340	5,7%	2,5%	1,4%	1,4%
Àfrica	6.434	6.225	182.327	175.111	-3,2%	-4,0%	3,5%	3,6%
Amèrica	2.798	2.468	263.237	232.415	-11,8%	-11,7%	1,1%	1,1%
Àsia	502	504	119.523	118.403	0,4%	-0,9%	0,4%	0,4%
Europa	2.693	2.534	206.271	203.112	-5,9%	-1,5%	1,3%	1,2%
Unió Europea	2.104	1.962	170.709	167.071	-6,7%	-2,1%	1,2%	1,2%
Resta del món	10	10	632	626	0,0%	-0,9%	1,6%	1,6%
5 principals nacionalitats (comarca)	7.836	7.478	250.101	234.751	-4,6%	-6,1%	3,1%	3,2%
Marroc	5.953	5.756	138.815	133.028	-3,3%	-4,2%	4,3%	4,3%
Romania	530	489	36.429	35.002	-7,7%	-3,9%	1,5%	1,4%
Perú	543	530	37.155	36.429	-2,4%	-2,0%	1,5%	1,5%
Bolívia	455	414	40.413	35.884	-9,0%	-11,2%	1,1%	1,2%
Ucraïna	358	369	8.995	8.995	3,1%	0,0%	4,0%	4,1%
ACTIVITAT ECONÒMICA								
Nombre d'empreses	3.229	3.286	171.362	175.618	1,8%	2,5%	1,9%	1,9%
Agricultura	43	43	701	736	0,0%	5,0%	6,1%	5,8%
Indústria	571	598	18.210	18.480	4,7%	1,5%	3,1%	3,2%
Construcció	296	286	13.306	13.656	-3,4%	2,6%	2,2%	2,1%
Serveis	2.319	2.359	139.145	142.746	1,7%	2,6%	1,7%	1,7%
Dimensió mitjana	8,3	8,2	10,2	10,2	-0,1	0,1	nc	nc
Agricultura	3,0	3,0	3,1	3,2	0,0	0,1	nc	nc
Indústria	18,3	17,7	15,9	15,9	-0,6	0,0	nc	nc
Construcció	3,7	3,9	4,8	4,8	0,2	0,0	nc	nc
Serveis	6,5	6,4	9,9	10,0	-0,1	0,1	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	2.353	2.416	116.217	119.099	2,7%	2,5%	2,0%	2,0%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	504	514	27.435	27.762	2,0%	1,2%	1,8%	1,9%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	329	353	15.768	16.423	7,3%	4,2%	2,1%	2,1%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	241	246	14.505	14.842	2,1%	2,3%	1,7%	1,7%
<i>Fabricació de begudes</i>	159	170	315	339	6,9%	7,6%	50,5%	50,1%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	174	167	7.780	8.137	-4,0%	4,6%	2,2%	2,1%
<i>Venda i reparació de vehicles motor</i>	117	127	4.162	4.273	8,5%	2,7%	2,8%	3,0%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	120	117	6.881	6.997	-2,5%	1,7%	1,7%	1,7%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	114	111	5.601	5.659	-2,6%	1,0%	2,0%	2,0%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	113	111	1.956	1.977	-1,8%	1,1%	5,8%	5,6%
<i>Construcció d'immobles</i>	112	108	5.001	5.022	-3,6%	0,4%	2,2%	2,2%
<i>Productes metàl·lics, exc. maquinària</i>	76	85	3.545	3.616	11,8%	2,0%	2,1%	2,4%
<i>Educació</i>	76	82	5.131	5.346	7,9%	4,2%	1,5%	1,5%
<i>Activitats immobiliàries</i>	75	81	6.843	7.157	8,0%	4,6%	1,1%	1,1%
<i>Activitats jurídiques i de comptabilitat</i>	76	79	6.320	6.492	3,9%	2,7%	1,2%	1,2%
<i>Activitats sanitàries</i>	67	65	4.974	5.057	-3,0%	1,7%	1,3%	1,3%

RECULL ESTADÍSTIC. ALT PENEDÈS (continuació)

	Alt Penedès		Província		Variació 2013-2014		Pes Alt Penedès/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Alt Penedès	Província	2013	2014
MERCAT DE TREBALL								
Ocupats	34.282	34.411	2.107.805	2.172.556	0,4%	3,1%	1,6%	1,6%
Assalariats	26.832	26.904	1.740.734	1.796.346	0,3%	3,2%	1,5%	1,5%
Autònoms	7.450	7.507	367.071	376.210	0,8%	2,5%	2,0%	2,0%
15 Principals sectors d'activitat	23.736	23.722	1.167.083	1.197.313	-0,1%	2,6%	2,0%	2,0%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	3.305	3.430	233.548	238.846	3,8%	2,3%	1,4%	1,4%
<i>Fabricació de begudes</i>	3.184	3.170	6.324	6.504	-0,4%	2,8%	50,3%	48,7%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	2.377	2.347	146.492	149.933	-1,3%	2,3%	1,6%	1,6%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	1.833	1.860	123.638	130.330	1,5%	5,4%	1,5%	1,4%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	1.530	1.545	118.982	120.686	1,0%	1,4%	1,3%	1,3%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	1.502	1.490	71.497	73.258	-0,8%	2,5%	2,1%	2,0%
<i>Vehicles de motor, remolcs i semiremolcs</i>	1.381	1.398	33.109	34.050	1,2%	2,8%	4,2%	4,1%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	1.331	1.385	69.470	70.033	4,1%	0,8%	1,9%	2,0%
<i>Activitats sanitàries</i>	1.228	1.253	129.066	132.536	2,0%	2,7%	1,0%	0,9%
<i>Indústries de productes alimentaris</i>	1.172	1.193	34.923	35.734	1,8%	2,3%	3,4%	3,3%
<i>Educació</i>	1.322	1.178	117.493	121.241	-10,9%	3,2%	1,1%	1,0%
<i>Indústries del paper</i>	1.157	1.015	7.663	7.668	-12,3%	0,1%	15,1%	13,2%
<i>Venda i reparació de vehicles motor</i>	865	863	32.149	32.907	-0,2%	2,4%	2,7%	2,6%
<i>Agricultura, ramaderia i caça</i>	814	822	7.028	7.140	1,0%	1,6%	11,6%	11,5%
<i>Productes metàl·lics, exc. maquinària</i>	735	773	35.701	36.447	5,2%	2,1%	2,1%	2,1%
<i>Agricultura</i>	828	837	7.791	7.953	1,1%	2,1%	10,6%	10,5%
<i>Indústria</i>	11.243	11.338	322.253	325.967	0,8%	1,2%	3,5%	3,5%
<i>Construcció</i>	2.166	2.195	106.461	109.055	1,3%	2,4%	2,0%	2,0%
<i>Serveis</i>	20.045	20.041	1.671.300	1.729.581	0,0%	3,5%	1,2%	1,2%
<i>Sectors clau</i>	17.594	17.650	768.202	783.540	0,3%	2,0%	2,3%	2,3%
<i>Sectors estratègics</i>	2.171	2.033	360.001	381.910	-6,4%	6,1%	0,6%	0,5%
<i>Sectors impulsors</i>	7.325	7.425	490.650	508.021	1,4%	3,5%	1,5%	1,5%
<i>Sectors independents</i>	7.192	7.302	488.952	499.085	1,5%	2,1%	1,5%	1,5%
Activitats d'alt contingut tecnològic²	2.476	2.498	177.211	184.345	0,9%	4,0%	1,4%	1,4%
Ind. Tecnologia alta	161	165	23.565	23.986	2,5%	1,8%	0,7%	0,7%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	2.091	2.115	89.505	90.916	1,1%	1,6%	2,3%	2,3%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	1.990	2.269	66.410	67.208	14,0%	1,2%	3,0%	3,4%
Ind. Tecnologia baixa	6.127	5.941	89.317	90.298	-3,0%	1,1%	6,9%	6,6%
Serveis basats en el coneixement	6.210	6.143	688.856	714.955	-1,1%	3,8%	0,9%	0,9%
Serveis de tecnologia alta-punta	224	218	64.141	69.443	-2,7%	8,3%	0,3%	0,3%
Serveis no basats en el coneixement	8.952	8.939	695.474	719.531	-0,1%	3,5%	1,3%	1,2%
Aturats registrats	9.012	8.356	463.474	422.935	-7,3%	-8,7%	1,9%	2,0%
Homes	4.506	4.035	231.757	205.244	-10,5%	-11,4%	1,9%	2,0%
Dones	4.506	4.321	231.717	217.691	-4,1%	-6,1%	1,9%	2,0%
Nacionals	7.181	6.650	382.433	351.939	-7,4%	-8,0%	1,9%	1,9%
Estrangers	1.831	1.706	81.041	70.996	-6,8%	-12,4%	2,3%	2,4%
Agricultura	694	710	4.862	5.023	2,3%	3,3%	14,3%	14,1%
Indústria	1.697	1.464	71.217	61.622	-13,7%	-13,5%	2,4%	2,4%
Construcció	945	753	60.377	48.573	-20,3%	-19,6%	1,6%	1,6%
Serveis	5.142	4.903	303.966	283.562	-4,6%	-6,7%	1,7%	1,7%
Sense ocupació anterior	534	526	23.052	24.155	-1,5%	4,8%	2,3%	2,2%
Població activa local estimada	54.957	54.750	2.892.231	2.872.380	-0,4%	-0,7%	1,9%	1,9%
Taxa d'atur registrat estimada	16,4%	15,3%	16,0%	14,7%	-1,1pp	-1,3pp	nc	nc
Homes	15,1%	13,7%	15,0%	13,6%	-1,4pp	-1,4pp	nc	nc
Dones	17,9%	17,0%	17,2%	16,0%	-0,9pp	-1,2pp	nc	nc
Nombre de contractes total	30.473	33.657	1.619.436	1.829.394	10,4%	13,0%	1,9%	1,8%
Beneficiaris de prestacions	5.531	4.701	283.795	240.411	-15,0%	-15,3%	1,9%	2,0%
Taxa Cobertura Prestacions	65,2%	60,0%	64,4%	60,3%	-5,2pp	-4,2pp	nc	nc
BENESTAR I QUALITAT DE VIDA								
Renda Bruta per càpita (euros)	13.024	13.100	15.563	15.705	0,6%	0,9%	nc	nc
%Recollida selectiva de residus municipals ¹	40,0%	40,3%	36,8%	36,0%	0,3pp	-0,8pp	nc	nc
Liuts hospitalaris per 1.000 hab.	4,2	4,0	4,9	4,9	-4,5%	0,0%	nc	nc
Places en residències per a gent gran*1000 hab>75 ¹	96	94	86	84	-2,9%	-1,6%	nc	nc
Nombre de piscines cobertes*10.000 hab.	0,7	0,7	0,9	0,9	0,0%	2,5%	nc	nc
FINANCES PÚBLIQUES³								
Pressupostos municipals: Ingressos	112.017	115.851	5.936.266	6.547.186	3,4%	10,3%	1,9%	1,8%
Pressupostos municipals: Despeses	111.613	115.851	5.899.557	6.533.096	3,8%	10,7%	1,9%	1,8%
Deute viu municipal ¹	41.192	39.850	3.616.472	3.592.929	-3,3%	-0,7%	1,1%	1,1%

1. Dades dels anys 2012 i 2013. 2. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta. 3. Xifres en milers d'euros. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>. Vegeu l'apartat de Metodologia, al final del l'anàlisi de totes les comarques, per la definició dels indicadors.

ANOIA

La comarca de l'Anoia¹ té una superfície de 866,3 km², l'11,2% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 33 municipis. Igualada n'és la capital.

«L'Anoia és la segona comarca amb un menor pes d'estrangers, per darrere del Berguedà»

L'Anoia és, amb 117.842 habitants, la tercera comarca menys poblada de la província, tot just darrera del Berguedà i de l'Alt Penedès, i en ella hi resideix el 2,1% de la població provincial. Del 2013 al 2014 la població s'ha mantingut estable (només cau un -0,5%, 350 persones), fet que confirma la tendència d'estancament iniciada l'any 2011 i que resta lluny del creixement mitjà anual del 2,8% que registrà a la comarca entre 2001 i 2010. La població estacional mitjana estimada de l'any 2013 és de 114.737 habitants, un 97,4% de la població resident, sent la segona comarca amb menor població estacional estimada.

La densitat de població és de 136 hab./km², la tercera comarca barcelonina amb menys densitat, per darrere del Berguedà i Osona. La seva capital, Igualada, aplega el 32,9% de la població comarcal (38.751), seguida per Piera, amb el 12,7% (15.000) i Vilanova del Camí, amb el 10,6% (12.506). Els creixements poblacionals del 2014 han estat molt moderats, destacant els produïts a Cabrera d'Anoia (25) i Rubió (16). Els descensos han estat més rellevats, principalment els produïts a Igualada (-227), Capellades (-90) i Piera (-57).

La població en edat de treballar (16 a 64 anys) agrupa el 64,5% de la població, percentatge similar al provincial (65,5%). El 18,7% és menor de 16 anys (per sobre del 16,5% provincial) i la població de 65 anys o més representa un 16,8% (inferior a la mitjana provincial, del 17,9%). L'índex d'envelliment mostra que la comarca, amb 89,5 persones de 65 i més per cada 100 joves menors de 16 anys, presenta una estructura poblacional menys envellida que el conjunt provincial (108,7), esdevenint la tercera comarca amb un índex més baix.

Respecte a la projecció de població (vegeu gràfic 2), i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, l'Alt Penedès es situarà en el segon lloc entre les tres úniques comarques que guanyaran població dintre de 10 anys, amb un creixement de l'1%. La reducció de població es concentra en les edats infantils (0-9 anys) i adultes de 30 a 44 anys, mentre que la resta de grups d'edat (sobretot de 45 a 64 anys) augmentaran el seu nombre.

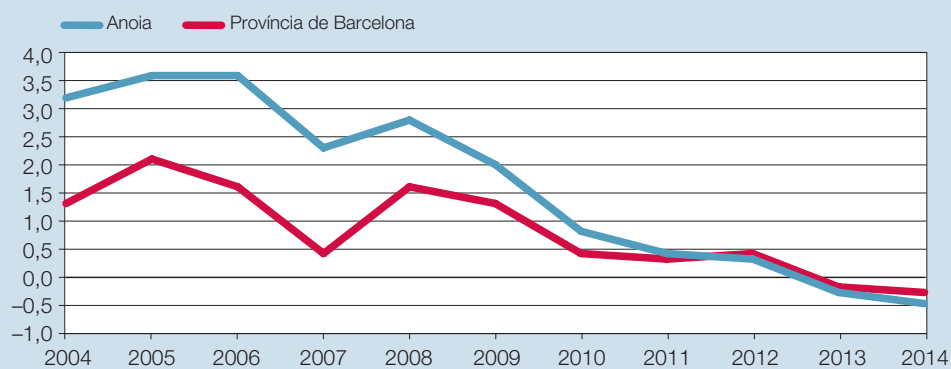
El 2014 hi ha 9.902 ciutadans estrangers empadronats a l'Anoia, un 6,8% menys (-721) que el 2013. La taxa d'estrangeria és del 8,4%, molt per sota de la taxa provincial (13,2%), situant l'Anoia com la segona comarca amb un menor percentatge d'estrangers, per darrere del Berguedà. Interanualment, la població estrangera es redueix en un 6,8%, superior a la reducció provincial (-5,5%). El 75,2% de la població estrangera té entre 16 i 64 anys, molt superior al 64,5% de la població autòctona. El 79,8% té nacionalitat extracomunitària. Destaca el 45,5% amb nacionalitat marroquina i l'11,3% amb romanesa. Es veu una reducció en quatre de les cinc principals nacionalitats, destacant la marroquina (-174). Per altra banda, el nombre de població resident a l'estranger augmenta un 14,3%, fins arribar als 2.041, l'1,7% de la població comarcal.

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** real de l'Anoia va caure l'any 2013 un 1%, xifra menys negativa que la de l'any 2012 (-1,6%) i similar a la mitjana de Catalunya (-0,5%). Els resultats del 2013 reflecteixen la caiguda de la construcció (-7,5%) els serveis (-0,7%) i la millora del primari (7,3%) i una modesta recuperació de la indústria (0,1%). Amb aquesta caiguda, el canvi total de la crisi 2007-13 situa la reducció del VAB comarcal en el -12,5%, superior a la pèrdua agregada catalana (-4,9%).

1. Per a més detall vegeu el Recull Estadístic al final del capítol.

Taxes de variació de la població total, 2004-2014 (en percentatge)

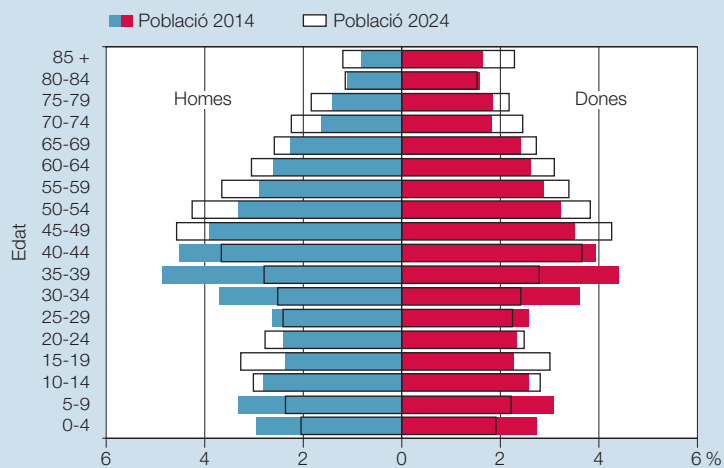
Gràfic 1

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Piràmide d'edats de l'Anoia, 2014-2024 (en percentatge)

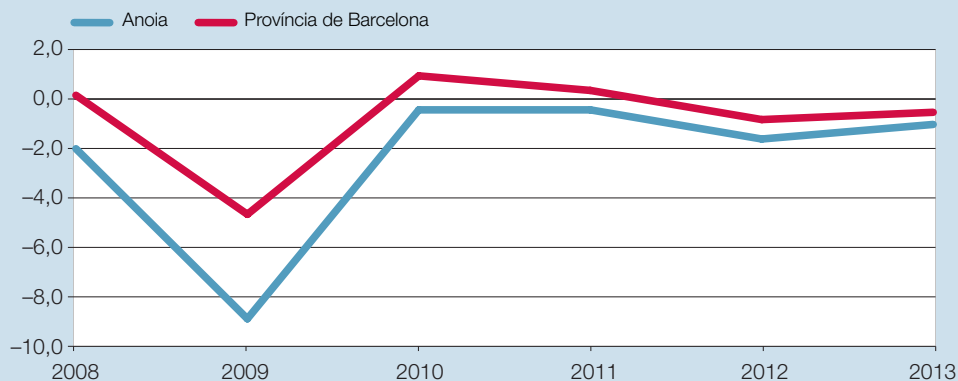
Gràfic 2

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB)* (en percentatge)

Gràfic 3

*en termes reals

Font: Anuari Econòmic Comarcal, CatalunyaCaixa

«L'Anoia deixa de perdre ocupats i empreses, però registra uns increments moderats»

El nombre d'**empreses** augmenta per primer cop en set anys, tot i que de manera moderada, tancant l'any amb 3.110 empreses, un 1,9% més que l'any precedent. Aquestes representen l'1,8% de les empreses de la província. L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa i especialment per la microempresa: el 76,8% de les empreses tenen menys de 5 treballadors, el 21,4% entre 6 i 50, l'1,7% entre 51 i 250 i el 0,2% més de 250. La dimensió mitjana és de 7,1 treballadors per empresa, per sota dels 10,2% del conjunt provincial.

El percentatge d'empreses industrials a la comarca (18,6%) és molt superior al percentatge de la província (10,5%), només superat per Osona. També és superior el d'empreses del sector de la construcció (9,2% a la comarca i 7,8% a la província) i l'agricultura (1,5% a la comarca i 0,4% a la província). Per contra, els serveis (70,6%) tenen un pes inferior al provincial (81,3%). Desmarcant-se de la tendència reduccionista dels anys anteriors, els serveis (2,2%) i la indústria (1,8%) mostren un increment moderat, mentre que la construcció i l'agricultura es mantenen. El 46% de les empreses es troben situades a Igualada i el 8,8% a Piera. En termes absoluts, la major pèrdua d'empreses s'ha produït a Capellades (-10), mentre que la creació d'empreses s'ha donat en major proporció a Òdena (12), Sta. Margarida de Montbui (11) i Igualada (11).

Segons la base de dades SABI (Sistema Anual de Balanços Ibèrics), el 59% de les 200 empreses líders en facturació de l'Anoia el 2013 són empreses exportadores i/o importadores. L'empresa amb major volum de facturació és la comercialitzadora de combustible Petromiralles, seguida per l'empresa de comerç al detall de productes alimentaris, Supermercats ALDI. Entre les deu primeres també es troba una empresa de fabricació de paper i cartró, Unió Industrial Papelera, dues de fabricació de components, peces i accessoris per a vehicles de motor, SNOPE Estampación i Mecaplast Iberica, dues de treball amb cuirs i pells, Casas i Fills i Proyecto Fontanellas y Martí i una de fosa, Fundiciones de Òdena.

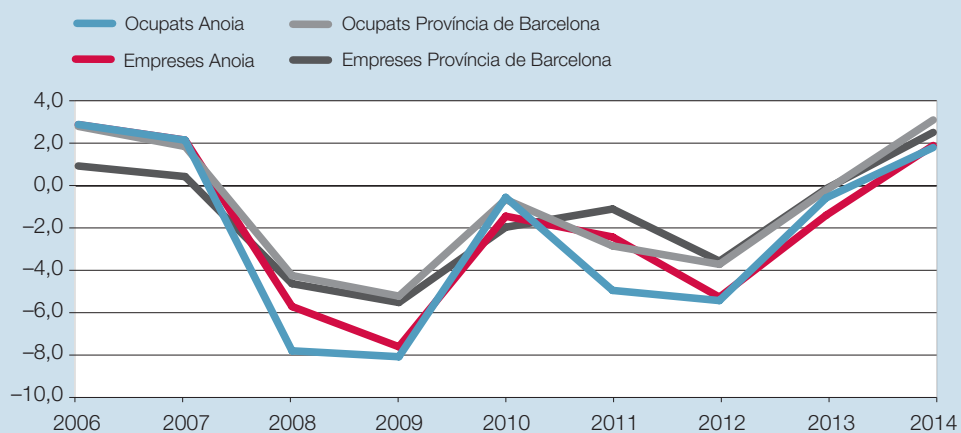
El 2014 tanca amb 29.989 llocs de treball, un 1,8% més que l'any 2013, superant per primer cop les pèrdues d'**ocupació** registrades durant sis anys consecutius. L'augment de llocs de treball és més significatiu entre els treballadors assalariats (2,1%) que entre els autònoms (0,8%), constituint els guanys més moderats de la província a excepció del Berguedà. El 98,1% dels treballadors assalariats estan ocupats en la micro i petita empresa (76,8% fins a 5 treballadors i 21,4% de 6 a 50), l'1,7% en la mitjana empresa i el 0,2% en la gran empresa. La variació interanual mostra un lleuger augment de l'ocupació en la microempresa (2%), petita empresa (3,9%) i mitjana empresa (2,8%). La gran empresa presenta una reducció moderada del -2,1%.

La indústria aplega al 29% dels llocs de treball de la comarca, gairebé el doble del pes que té a la província, del 15%. L'ocupació en els serveis (62,1%) resta lluny de la mitjana provincial (79,6%), mentre que el pes de la construcció (7,2%) i l'agricultura (1,8%) són lleugerament superiors al provincial (5% i 0,4% respectivament). La variació interanual mostra un augment del 3,2% de l'ocupació en el sector serveis, pròxim al de la província (3,5%). La indústria (-0,1%) i la construcció (-1,6%) frenen la destrucció d'ocupació respecte l'any anterior.

Dels 15 principals subsectors per nombre d'ocupats destaca l'increment d'ocupació en *transport terrestre i per canonades* (6,5%), educació (5,7%) i serveis de menjar i begudes (4,5%). Per altra banda es dona una major reducció en *cautxú i plàstic* (-6%) i *indústries tèxtils* (-4,4%). En nombres absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), els majors increments es donen a *comerç al detall* (144) i *activitats esportives i d'entreteniment* (76). Les pèrdues més notables es troben a la *indústria del cuir i del calçat* (-62) i *activitats especialitzades de construcció* (-57). El 45,6% dels ocupats es troben a Igualada. Creix l'ocupació en vint dels trenta tres municipis, d'entre els que destaca la Poble de Claramunt (111), Calaf (85) i Igualada (78).

Taxes de variació interanual dels ocupats i empreses, 2006-2014 (en percentatge)

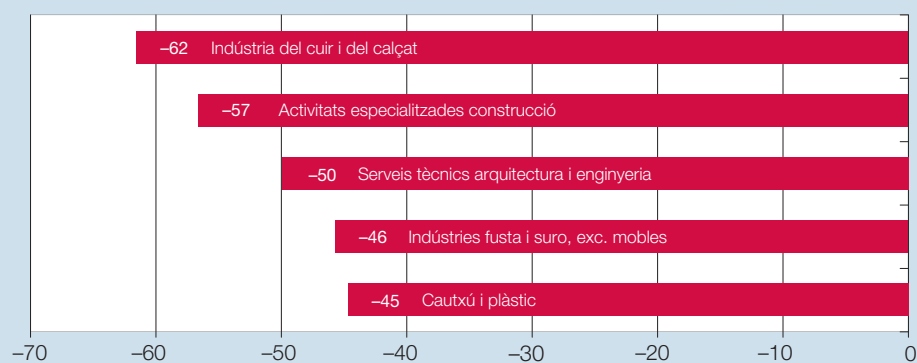
Gràfic 4

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació. Anoia, 2014 (en nombres absoluts)

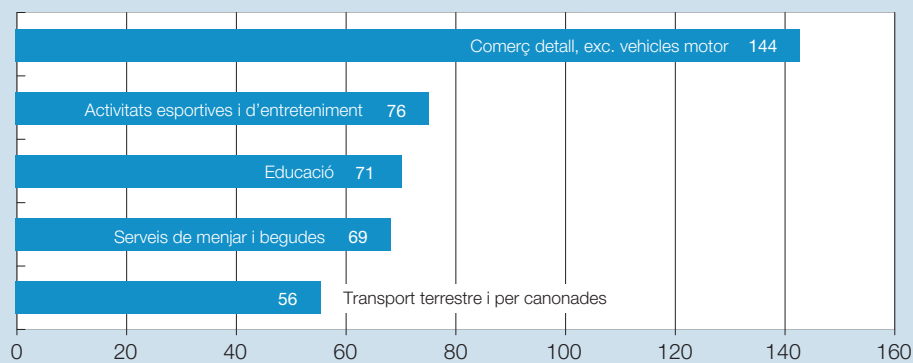
Gràfic 5

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació. Anoia, 2014 (en nombres absoluts)

Gràfic 6

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

L'Anoia és la comarca amb menys població assalariada ocupada dintre de l'economia del coneixement, d'un 30,5%. L'evolució interanual és positiva (3%), però inferior a la provincial (3,5%). Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement ofereixen el 27% de l'ocupació assalariada, experimentant una variació interanual positiva del 3%. També dintre de l'economia del coneixement, el 4,4% de l'ocupació assalariada de la comarca pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (*indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta*), pes inferior al 10,3% provincial.

L'anàlisi de les relacions intersectorials de l'estructura productiva mostra una elevada concentració d'ocupats en sectors d'activitats clau, elevat efecte arrossegador o de dispersió sobre altres sectors i una alta capacitat de ser arrossegats o d'absorció per altres sectors. Així, el 44,4% dels llocs de treball de la comarca pertanyen a aquests sectors (majoritàriament comerç i reparacions), pes superior al provincial (36,1%). El pes de l'ocupació en sectors impulsors, aquells amb un elevat poder arrossegador però poca capacitat de ser arrossegats, també està per sobre a la comarca (28,6%) que a la província (23,4%). Per contra, l'ocupació en els sectors estratègics, aquells amb elevada capacitat d'absorció per altres sectors però no d'arrossegament és del 9,1%, molt per sota del pes que té a la província, del 17,6%. Els sectors independents, amb escassa capacitat d'absorció i d'arrossegament, concentren el 18% de l'ocupació, per sota del percentatge registrat a la província (23%).

«Tot i la reducció de l'atur, l'Anoia continua com la comarca amb la taxa d'atur més elevada»

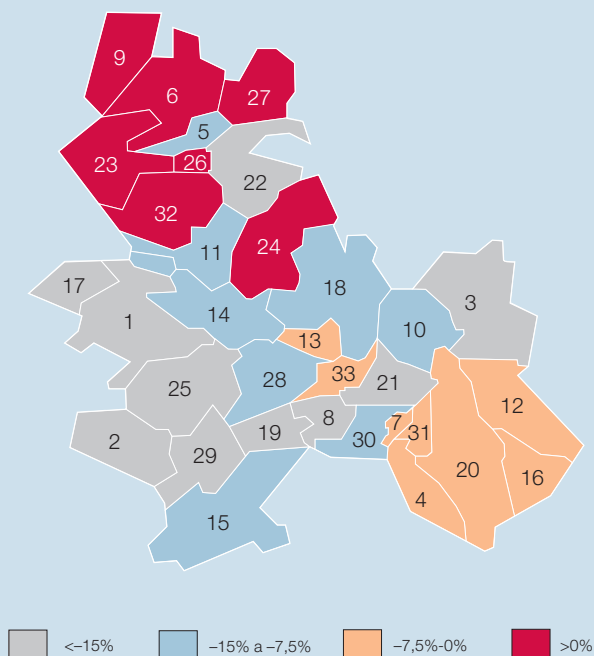
L'Anoia registra la taxa d'atur més elevada (18,4%) de la província a final del 2014, molt per damunt de la taxa provincial (14,72%). Durant el 2014 l'atur s'ha reduït en un 7,3%, assolint els 11.086 **aturats** registrats, i es situa com la segona comarca (juntament amb l'Alt Penedès) que experimenta una disminució més moderada respecte l'any anterior. Així, es manté la tendència a la baixa del nombre d'aturats iniciada l'any precedent, registrant una reducció major a la de 2013 (-3,7%), tot i que inferior al provincial (-8,7%).

Entre els municipis (vegeu mapes) amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal destaquen Santa Margarida de Montbui (23,7%), Vilanova del Camí (23,2%), Cabrera d'Anoia (21,2%), Piera (20,1%) i Calaf (19,6%). Òdena (18,2%) i Igualada (18,1%) registren taxes similars a la comarcal (18,4%). Per contra, Pujalt (4%) i Montmaneu (4,3%) registren les taxes més baixes. L'atur disminueix durant el 2013 en vint-i-sis dels trenta-tres municipis, destacant Igualada (-249) i Santa Margarida de Montbui (-115). Entre els municipis que registren augments del nombre d'aturats no s'observa cap increment important.

L'Anoia segueix presentant les taxes d'atur masculina (15,4%) i femenina (un 22%) més elevades de la província, àmpliament superiors a la mitjana provincial (13,6% i 16% respectivament). Per edat, el 7,8% dels aturats són menors de 25 anys (el més elevat de la província). El 43% tenen entre 25 i 44 anys i el 49,2% més de 45. L'atur disminueix en tots els grups d'edat, destacant el canvi de tendència entre els majors de 45 anys, que passen de registrar un augment del 3,5% l'any 2013 a una reducció del 2,2%. El grup entre 25 i 44 anys presenten una major reducció (-12,5%), seguit pels menors de 25 anys (-7,1%). L'Anoia és la segona comarca amb un major percentatge d'atur a la indústria (21,6%), a l'agricultura (2,6%) i entre els aturats sense ocupació anterior (SOA), amb una taxa del 8,2%. De la resta, el 58,2% pertany als serveis i el 9,4% a la construcció. Interanualment, el nombre d'aturats del sector de la construcció és el que presenta una major disminució (-21,2%), seguit per la indústria (-10,2%) i els serveis (-5,7%).

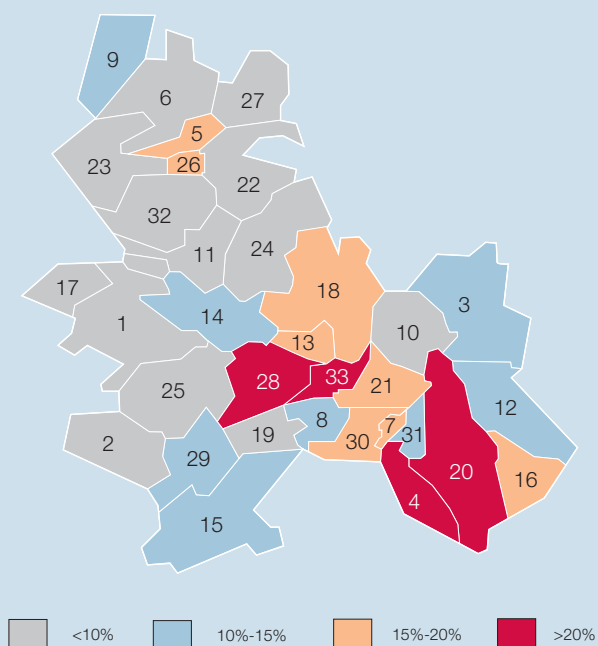
L'atur disminueix en tots els nivells formatius, destacant la reducció en el grup d'educació general (-3,8%), que és alhora el que presenta un major volum d'aturats en nombres absoluts. Igual que succeï l'any anterior, durant el 2014 disminueix el nombre d'aturats estrangers (-8%) i nacionals (-7%). En nombres absoluts tenim 1.492 aturats estrangers i 9.594 aturats nacionals.

Variació dels aturats registrats

- 1 Argençola
- 2 Bellprat
- 3 Bruc
- 4 Cabrera d'Anoia
- 5 Calaf
- 6 Calonge de Segarra
- 7 Capellades
- 8 Carme
- 9 Castellfollit de Riubregós
- 10 Castellolí
- 11 Copons
- 12 Hostalets de Pierola
- 13 Igualada
- 14 Jorba
- 15 Llacuna
- 16 Masquefa
- 17 Montmaneu
- 18 Òdena
- 19 Orpí
- 20 Piera
- 21 Pobra de Claramunt
- 22 Prats de Rei
- 23 Pujalt
- 24 Rubió
- 25 Sant Martí de Tous
- 26 Sant Martí Sesgueioles
- 27 Sant Pere Sallavinera
- 28 Santa Margarida de Montbui
- 29 Santa Maria de Miralles
- 30 Torre de Claramunt
- 31 Vallbona d'Anoia
- 32 Veciana
- 33 Vilanova del Camí

Taxa d'atur registrat

L'any 2014 hi ha concedides 5.950 prestacions, un 15,9% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació baixa del 63,7% el 2013 al 58,5% el 2014 (inferior a la mitjana provincial, del 60,3%). L'Anoia és la comarca on les prestacions contributives (40%) i les de renda mínima d'inserció (48,6%) tenen un menor pes respecte el total de prestacions, mentre que les no contributives representen el segon major pes de la província (11,4%). Cal destacar que mentre les contributives disminueixen un -25,1% i les no contributives un -11,3%, les de renda activa d'inserció augmenten un 7,6% respecte el 2013.

Després de la reducció del 2,6% del nombre de contractes formalitzats el 2013, la **contractació laboral** augmenta un 11,9%, tancant l'any amb 27.169 contractes formalitzats, l'1,5% del total provincial. Per grups d'edat, s'ha produït un augment de la contractació en totes edats, amb un major augment de la contractació entre els menors de vint anys (61,3%). El 90,5% dels contractes són temporals, presentant un augment del 10,7%, mentre que la contractació indefinida augmenta un 24,8%.

El **turisme** a la comarca de l'Anoia (quadre 1) és encara una activitat econòmica molt complementària. El 2014 es disposava de 650 places d'allotjament hotel·ler (7,3% menys que l'any anterior), 90 places de càmping (les mateixes que el 2013) i 403 places en establiments de turisme rural (0,7% més que l'any anterior). Per la poca disponibilitat de dades en el 2014 tan sols es pot analitzar la demanda del turisme rural. Aquest va créixer, en nombre de viatgers, un 5,2% respecte el 2013. De retruc també va augmentar el nombre de pernoctacions en els establiments de turisme rural fins els 17.515, un 32,1% més que l'any anterior. Amb aquestes dades de demanda, i amb la lleu ampliació de l'oferta, el grau d'ocupació ha crescut un 2,4% en els establiments de turisme rural. Un creixement per sobre de la mitjana provincial (0,9%).

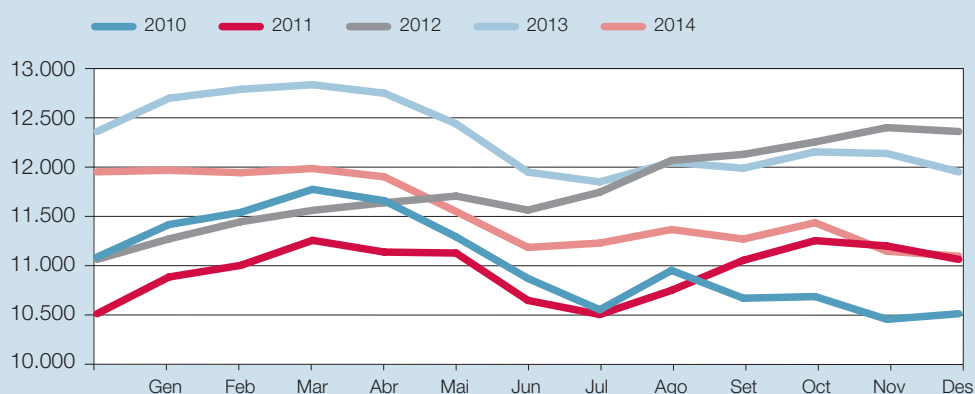
La comarca de l'Anoia ha perdut durant aquest any 51 places d'establiment hotel·ler, però s'ha confirmat com una destinació de turisme rural gràcies al procés de professionalització dels establiments. Des del punt de vista estadístic les dades oficials no contemplen la disparitat de nivells d'ocupació que registren certs allotjaments; en especial els establiments de turisme rural, on hi ha negocis professionals que ratllen la plena ocupació molts caps de setmana i períodes de vacances, mentre d'altres (lloguer de cases de pagès) són els que registren els valors més baixos.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2014 del conjunt dels municipis de la comarca augmenta un 8,1% respecte el 2013 pel que fa als ingressos (vegeu gràfic 8), mentre que les despeses ho fan en un 8,5%. Per habitant, les despeses suposen 1.215 euros, amb 240 euros de despeses d'inversió, mentre que els ingressos corrents suposen 1.035 euros per habitant. Dintre d'aquests, els ingressos tributaris (capítols I a III del pressupost d'ingressos) representen 713 euros per habitant el 2014 (vegeu gràfic 9), molt per sobre dels anys anteriors.

Per municipis (vegeu mapa 2), els ingressos tributaris per habitant se situen molt per sobre de la mitjana provincial (676 euros) en els municipis de Pujalt (2.509), Veciana (1.839) i Orpí (1.793), Rubió (1.441), Els Hostalets de Pierola (1.060) i La Pobla de Claramunt (1.139), entre d'altres. Per sota de la mitjana provincial destaquen Bellprat (376), Vallbona d'Anoia (409), Castellfollit de Riubregós (414), Santa Margarida de Montbui (441), Jorba (475), Vilanova del Camí (486) i Calaf (575).

Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Anoia, 2010-2014

Gràfic 7

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Indicadors de l'activitat turística a l'Anoia, 2013 i 2014

Quadre 1

	Anoia			Prov. Barcelona*		
	2013	2014	Var. 13-14 (%)**	2013	2014	Var. 13-14 (%)**
Places en establiments hotelers	701	650	-7,3	63.619	63.736	0,2
Places en càmpings	90	90	0,0	43.998	43.998	0,0
Places en establiments de turisme rural	403	406	0,7	4.633	4.797	3,5
Nombre de viatgers allotjats en hotels (en milers)	28	ns	-	3.004.120	3.317.439	10,4
Nombre de viatgers allotjats en càmpings (en milers)	ns	ns	-	568.644	615.012	8,2
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural (en milers)	5.182	5.450	-5,2	81.881	85.267	4,1
Nombre de pernотacions en hotels (en milers)	39	ns	-	9.526.850	9.549.384	0,2
Nombre de pernотacions en càmpings (en milers)	ns	ns	-	2.446.839	2.384.525	-2,5
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural (en milers)	13.263	17.515	32,1	220.839	251.078	13,7
Grau d'ocupació hotelera (en %)	15,2	ns	-	66,4	66,9	0,6pp
Grau d'ocupació en càmpings (en %)	ns	ns	-	43,4	46,1	2,7pp
Grau d'ocupació en establiments de turisme rural (en %)	13,2	15,6	2,4pp	19,2	20,1	0,9pp

*Sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera.

**La variació en grau d'ocupació és en punts percentuals.

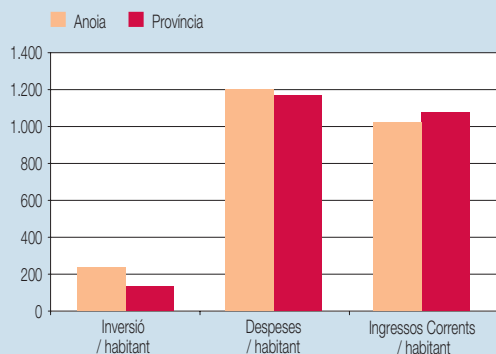
ns: Dada no significativa

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

Finances públiques, 2014

Gràfic 8

(Ratios Euros per habitant)

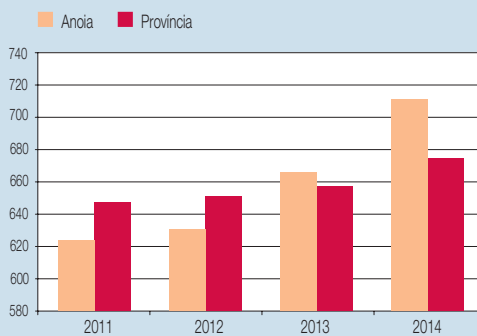

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Finances públiques, Ingressos tributaris, 2011-14

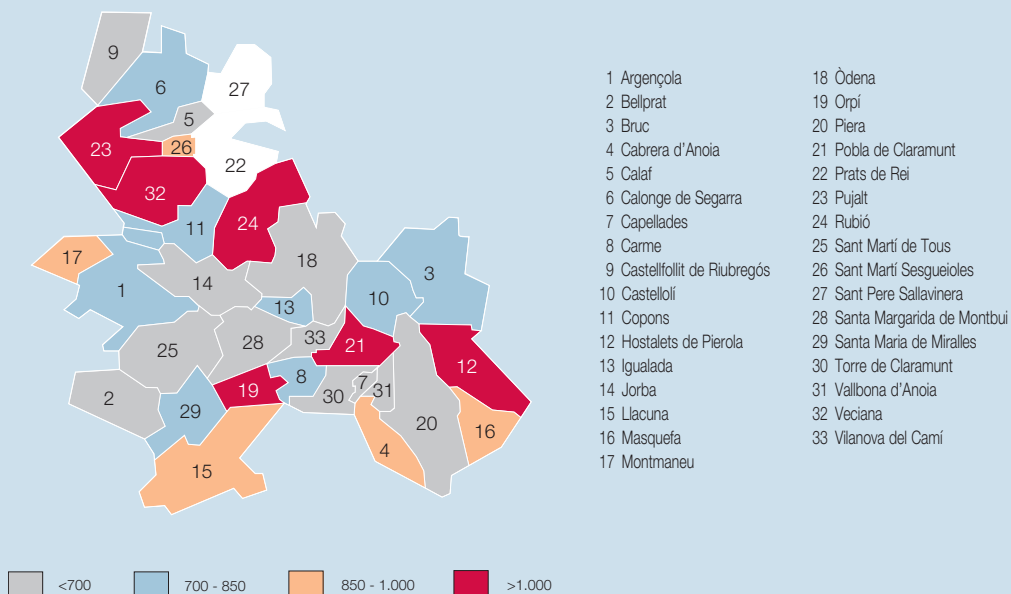
Gràfic 9

(Ratios Euros per hab.)

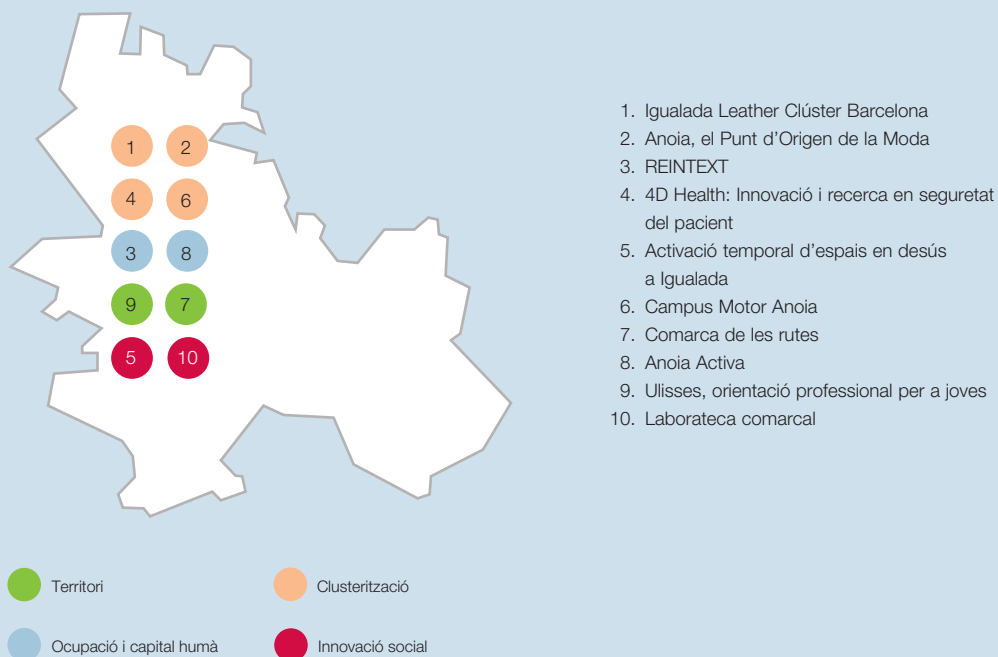

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Ingressos tributaris per habitant (euros)

En relació amb els **projectes estratègics**, s'identifiquen al mapa 3 i es descriuen a la pàgina següent.

Font: El·laboració pròpia

MAPA DE PROJECTES ESTRATÈGICS LOCALS DE L'ANOIA

Igualada Leather Clúster Barcelona

Igualada compta amb més de set segles d'història en el curtí de pells. Una trentena d'indústries s'han convertit en referent mundial per l'alta qualitat dels productes que fabriquen. Exporten el 70% de la seva producció a les principals marques internacionals del món del luxe. L'ajuntament i el gremi d'adobers de la ciutat impulsen units el projecte Igualada, capital europea de la pell de qualitat, una iniciativa per fer més competitiu i consolidar aquest àmbit industrial. Consisteix en servir eines per a la innovació, la investigació, la formació de talent, la internacionalització i el creixement de les plantes de producció. **[+]**

Anoia, el Punt d'Origen de la Moda

La indústria tèxtil igualadina s'ha reinventat apostant per la innovació, el disseny creatiu i la internacionalització, que són part del seu procés de transformació. L'Ajuntament d'Igualada col·labora estretament amb l'associació empresarial que vertebrava el clúster tèxtil de la comarca de l'Anoia (FAGEPI) i el centre tecnològic del sector tèxtil (FITEX) per tal de realitzar accions concretes per impulsar les empreses del sector. En aquesta línia, s'ha promogut la creació d'una planta de prototipatge. Aquesta funciona com a oficina de professionals tècnics i comercials per donar a conèixer i vendre tant les idees creatives com els prototips a marques i distribuïdors. La planta també està destinada a la distribució de comandes per a la seva producció al territori. En el decurs del darrer any, s'ha realitzat una forta promoció comercial de gran impacte pel sector i s'ha promogut la fira d'empreses industrials tèxtils de Catalunya BSTIM (Best Solutions in Textile Manufacturing). **[+]**

REINTEXT

Reintext és un projecte d'ocupació a la indústria local. Neix amb la voluntat de seguir treballant per la reindustrialització tèxtil a la conca d'Òdena a través de la recuperació de la capacitat professional i productiva en el sector tèxtil i de la confecció. Amb l'aposta per la innovació, el disseny creatiu i la internacionalització es pretén reinventar un sector amb llarga tradició a l'Anoia, clau per al seu desenvolupament econòmic i social, i amb l'objectiu de posicionar la comarca com a punt d'origen de la moda i recuperar la capitalitat en l'àmbit de la producció de gènere de punt en la petita i mitjana empresa del territori. **[+]**

4D Health: Innovació i recerca en seguretat del pacient

Aquest projecte que ha de situar la capital de l'Anoia com un referent del sector a nivell internacional, reutilitza l'antic Hospital d'Igualada, ubicant-hi una nova activitat també lligada a la salut. El 4D Health és un centre d'innovació per a la simulació en salut que permet augmentar la seguretat dels pacients i prevenir els errors en salut a través de l'entrenament dels professionals en situacions gairebé reals, però sense risc per a les persones. El 4D Health està estretament lligat a dos conceptes: la formació, obrint-se a una àmplia gamma de professionals de la salut; i la innovació, tecnològica i no tecnològica. L'equipament es configura com un catalitzador d'activitats econòmiques intenses en coneixement. **[+]**

Activació temporal d'espais en desús a Igualada

Una de les conseqüències de la crisi i dels canvis de model productiu és l'aparició d'espais en desús. A Igualada l'interès per proporcionar algun tipus d'ús de caire temporal a aquests buits es materialitza en quatre iniciatives: Micronegocis-espais del centre, dirigida al foment de l'autoocupació i la regeneració econòmica del nucli històric d'Igualada; FineArt, un esdeveniment cultural que utilitza els locals com a sales d'exposició de fotografia; REC.0, un mercat de moda orientat a la recuperació de l'antic barri adober del Rec d'Igualada; i aparcament en solars públics i privats. **[+]**

Campus Motor Anoia

El Campus Motor Anoia és una aposta per la diferenciació i l'especialització com a revulsiu per contribuir a accelerar l'economia de la comarca fomentant els sectors emergents, potenciant la formació i augmentant les oportunitats d'accés al mercat de treball. És un centre especialitzat en organització d'esdeveniments posant a la disposició una sèrie d'espais modulars al servei de les empreses del sector del motor, aeronàutic i d'energies renovables perquè hi puguin fer projectes de recerca, investigació i desenvolupament, o bé organitzar-hi tot tipus d'activitats. Els eixos del projecte són motor, esport i sostenibilitat. La iniciativa és del Consell Comarcal amb múltiples aliances públiques i privades. **[+]**

Comarca de les rutes

Partint de l'oferta turística, àmplia i diferenciada, així com d'una localització que és estratègica, es posiciona la comarca com a espai de referència de les rutes. En aquest sentit, es treballa per enllaçar els diferents punts d'interès de la comarca per articular els anomenats dominis transitables. Amb aquest projecte l'Anoia ha d'esdevenir un referent en l'organització i promoció de rutes, explotar les propostes existents i treballar en xarxa amb tots els sectors. Les tipologies de les rutes són de lleure (a motor, amb globus, a cavall i carro, amb bicicleta o a peu), culturals (prehistòria, Camí de Sant Jaume, Guerra del Francès, industrialització, energies renovables, etc.) i comercials (centrades en el tèxtil, l'artesanía o aprofitant els *outlets*). **[+]**

Anoia Activa

Col·laborat pel Consell Comarcal de l'Anoia i l'Ajuntament d'Igualada, Anoia Activa és un projecte que té com objectiu dinamitzar el territori, reduir la desocupació i millorar la competitivitat de les empreses. Durant aquest any s'han realitzat diferents actuacions destinades a donar resposta a les problemàtiques de la comarca: accions formatives per als demandants d'ocupació, dispositius d'inserció sociolaboral de col·lectius amb dificultats especials, així com l'impuls del programa Atenea, de foment de la inserció laboral de les dones amb un alt perfil formatiu, entre d'altres. **[+]**

Ulisses, orientació professional per a joves

Es tracta d'un programa en fase d'experimentació, que desenvolupa el Departament de Dinamització Econòmica de l'Ajuntament d'Igualada, destinat al col·lectiu de persones joves amb nivells baixos de qualificació. Aquest programa pretén fomentar la inserció laboral de les persones joves en situació d'atur, caracteritzades per un nivell baix d'ocupabilitat, manca de maduresa professional i necessitat d'orientació, a través de la construcció d'un projecte professional coherent i realista amb les necessitats de la pròpia persona i de l'entorn laboral, que promou l'autoconeixement, l'exploració de mercat de treball i les seves professions de manera molt intensiva i innovadora. **[+]**

Laborateca comarcal

La Laborateca és un projecte iniciat l'any 2009 pel Consell Comarcal de l'Anoia com a dispositiu itinerant que proporciona als municipis que no disposen d'un servei local d'ocupació, un tècnic amb un perfil polivalent, especialista en assumptes d'orientació i inserció laboral que desenvolupa, paral·lelament, accions de formació i prospecció a empreses. El projecte pretén minimitzar els efectes de l'augment de la demanda de les persones en situació d'atur facilitant l'accés al mercat de treball i corregir les limitacions derivades de la posició dels municipis o el transport públic, en molts casos escàs o inexistent, en l'accés als serveis. Prioritza els col·lectius vulnerables o amb risc d'exclusió social, posant a l'abast de les persones tots els actius i recursos per a la millora de la seva ocupabilitat. **[+]**

IGUALADA LEATHER CLUSTER BARCELONA

Àngels Chacón, Ajuntament d'Igualada, i Xavier Badia, Gremi de Blanquers d'Igualada

L'Ajuntament d'Igualada, paral·lelament al desenvolupament dels programes de les polítiques actives d'ocupació, ha impulsat activament els sectors industrials més representatius de la ciutat. En aquest àmbit, un dels projectes més significatius és l'Igualada Leather Cluster Barcelona format pels següents actius:

- 28 empreses adoberes agrupades al Gremi de Blanquers d'Igualada.
- La Càtedra A3 d'empresa i el nou Campus Universitari UPC, com a centres que aporten investigació, innovació i formació al sector.
- La depuradora IDR dels adobers, planta pionera a Europa en el tractament d'aigües residuals industrials.
- El Museu de la Pell i el de cal Granotes, que il·lustren la història de l'activitat adobera a Igualada des del segle XIV.
- L'edifici J. Bella Cluster Club, seu del clúster de la pell d'Igualada i centre europeu d'interpretació de la pell de qualitat.
- L'Escola Municipal d'Art Gaspar Camps d'Igualada, l'única escola de Catalunya que imparteix el cicle formatiu de grau mitjà d'Artesania en Cuir.
- El Parc d'Innovació de la Pell i Marroquineria.

Aquest projecte, liderat per l'Ajuntament d'Igualada i el Gremi de Blanquers respectivament, busca la consagració del clúster de la pell d'Igualada com a referent internacional de la pell de qualitat, posa en valor la història de la indústria adobera a la ciutat i reforça l'aposta per la innovació i la universitat en el sector de la pell.

A Igualada, hi ha existència documentada d'activitat adobera des de l'any 1340 i la pell és un tret d'identitat de la ciutat que ha donat la volta al món arribant a ser part de la temàtica d'estudi a la prestigiosa Universitat de Harvard.

El Gremi de Blanquers d'Igualada

El Gremi de Blanquers d'Igualada, associació empresarial que representa les empreses adoberes d'Igualada, va ser fundat l'any 1693 i està format per 28 empreses que donen feina a uns 800 treballadors. La facturació del conjunt de les empreses del Gremi el 2014 va ser de 170 milions d'euros.

La pell d'Igualada representa avui, pel que fa a ocupació, més del 60% del sector a Catalunya i un 30% del sector a Espanya.

La majoria de les empreses del Gremi s'ha especialitzat en la fabricació de pells vacunes d'alta qualitat per al sector de la marroquineria i del calçat, però també es fabriquen articles per a altres sectors com l'esport, la confecció, la indústria, el mobiliari, etc.

L'esperit gremial de col·laboració entre els blanquers, l'alta qualitat dels seus productes i l'esforç de reconversió de les indústries adoberes igualadines cap als articles que el mercat demana, els ha permès fer-se un lloc en un sector fortament marcat per la irrupció de competidors comercialment molt agressius provinents de països amb costos de producció molt inferiors. Avui els blanquers d'Igualada no només són un referent per la qualitat de la seva pell sinó també pel mínim impacte ambiental que té la seva indústria.

La qualitat dels productes igualadins és reconeguda a tot el món i avui s'exporta més d'un 80% de la producció a mercats tan exigents com l'europeu, l'asiàtic o l'americà.

Les grans marques internacionals i nacionals d'articles de pell d'alta qualitat i complements de moda de luxe compren a Igualada part de la seva pell per a confeccionar els seus productes de moda exclusius. Avui la pell adobada a Igualada es troba als articles més selectes de les botigues més exclusives de tot el món.

És fàcil trobar-se pell adobada per les empreses del Gremi de Blanquers d'Igualada en diferents articles d'ús quotidià com cinturons, bosses, sabates, carteres, moneders, selles de muntar, tapisseria per a mobles i cotxes, portafolis, maletes de pell i necessers o altres articles de viatge i papereria.

El parc d'Innovació del Cuir i la Marroquineria

El nou Parc d'Innovació del Cuir i la Marroquineria Igualada-Jorba-Òdena és un dels 10 projectes estratègics de la Generalitat per a promoure el desenvolupament econòmic a Catalunya.

L'òptima ubicació del parc, molt proper als referents de generació de coneixement del sector adober a Igualada és una magnífica oportunitat per al clúster de la pell d'Igualada per a desenvolupar l'activitat econòmica al voltant dels sectors de la pell de qualitat i la marroquineria.

La creació d'aquest parc empresarial dona resposta a una històrica petició dels adobers de fa més de nou anys: un terreny on poder ampliar i modernitzar les seves fàbriques per a poder créixer empresarialment i ser encara més competitiu internacionalment. En el nou Parc els adobers podran construir edificis més funcionals que cobriran les actuals i futures necessitats de producció, garantint el futur creixement de la indústria adobera de la ciutat. També permetrà compartir serveis i instal·lacions que possibilitaran abaratir els costos de producció fent que les empreses siguin més competitives.

El Parc d'Innovació del Cuir i la Marroquineria Igualada-Jorba-Òdena serà un pol d'atracció per a la inversió d'empreses relacionades amb la pell i la marroquineria mitjançant la captació d'indústries adoberes nacionals i internacionals, empreses de l'àmbit de la marroquineria, empreses de la cadena de valor de la indústria de la pell i indústries que necessitin un servei de depuració d'aigües residuals amb càrrega biodegradable com el que la depuradora dels adobers ofereix.

El Parc i Igualada són un enclavament estratègic per a desenvolupar l'activitat econòmica al voltant dels sectors de la pell de qualitat i la marroquineria, ja que les empreses d'aquest àmbit podran desenvolupar la seva activitat comercial beneficiant-se de les sinergies d'Igualada Leather Cluster, un clúster que suma història, indústria, universitat, innovació i responsabilitat mediambiental i social.

RECULL ESTADÍSTIC. ANOIA

	Anoia		Província		Variació 2013-2014		Pes Anoia/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Anoia	Província	2013	2014
ENTORN								
Nombre de municipis		33		311				10,6%
Superfície total (km²)		866,3		7726,5				11,2%
Superfície mitjana municipal (km²)		26,3		24,8				nc
DEMOGRAFIA								
Població Total	118.467	117.842	5.540.925	5.523.784	-0,5%	-0,3%	2,1%	2,1%
Densitat (hab/km²)	137	136	717	715	-0,5%	-0,3%	nc	nc
Homes	59.594	59.185	2.711.403	2.699.040	-0,7%	-0,5%	2,2%	2,2%
Dones	58.873	58.657	2.829.522	2.824.744	-0,4%	-0,2%	2,1%	2,1%
Població de menys de 16 anys	22.207	22.073	912.434	912.338	-0,6%	0,0%	2,4%	2,4%
Població potencialment activa (16-64)	77.090	76.012	3.659.668	3.620.009	-1,4%	-1,1%	2,1%	2,1%
Població de 65 anys i més	19.170	19.757	968.823	991.437	3,1%	2,3%	2,0%	2,0%
Població ETCA¹	115.147	114.737	5.494.415	5.484.947	-0,4%	-0,2%	2,1%	2,1%
Pob. resident a l'estranger	1.785	2.041	158.150	172.270	14,3%	8,9%	1,1%	1,2%
Índex de dependència global	53,7	55,0	51,4	52,6	2,5%	2,3%	nc	nc
Índex d'envelliment	86,3	89,5	106,2	108,7	3,7%	2,3%	nc	nc
Nacionalitat espanyola	107.844	107.940	4.768.935	4.794.117	0,1%	0,5%	2,3%	2,3%
Nacionalitat estrangera	10.623	9.902	771.990	729.667	-6,8%	-5,5%	1,4%	1,4%
Taxa d'estrangeria total	9,0%	8,4%	13,9%	13,2%	-0,6pp	-0,7pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	7,1%	6,7%	10,9%	10,2%	-0,4pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	2.400	2.248	130.670	123.404	-6,3%	-5,6%	1,8%	1,8%
Població potencialment activa (16-64)	8.008	7.444	623.424	587.923	-7,0%	-5,7%	1,3%	1,3%
Població de 65 anys i més	215	210	17.896	18.340	-2,3%	2,5%	1,2%	1,1%
Àfrica	5.270	5.072	182.327	175.111	-3,8%	-4,0%	2,9%	2,9%
Amèrica	1.920	1.671	263.237	232.415	-13,0%	-11,7%	0,7%	0,7%
Àsia	581	597	119.523	118.403	2,8%	-0,9%	0,5%	0,5%
Europa	2.848	2.558	206.271	203.112	-10,2%	-1,5%	1,4%	1,3%
Unió Europea	2.241	2.002	170.709	167.071	-10,7%	-2,1%	1,3%	1,2%
Resta del món	4	4	632	626	0,0%	-0,9%	0,6%	0,6%
5 principals nacionalitats (comarca)	6.762	6.441	265.418	258.609	-4,7%	-2,6%	2,5%	2,5%
Marroc	4.680	4.506	138.815	133.028	-3,7%	-4,2%	3,4%	3,4%
Romania	1.223	1.120	36.429	35.002	-8,4%	-3,9%	3,4%	3,2%
Xina	336	337	40.634	41.092	0,3%	1,1%	0,8%	0,8%
Ucraïna	265	243	8.995	8.995	-8,3%	0,0%	2,9%	2,7%
Itàlia	258	235	40.545	40.492	-8,9%	-0,1%	0,6%	0,6%
ACTIVITAT ECONÒMICA								
Nombre d'empreses	3.053	3.110	171.362	175.618	1,9%	2,5%	1,8%	1,8%
Agricultura	46	46	701	736	0,0%	5,0%	6,6%	6,3%
Indústria	570	580	18.210	18.480	1,8%	1,5%	3,1%	3,1%
Construcció	288	287	13.306	13.656	-0,3%	2,6%	2,2%	2,1%
Serveis	2.149	2.197	139.145	142.746	2,2%	2,6%	1,5%	1,5%
Dimensió mitjana	7,1	7,2	10,2	10,2	0,0	0,1	nc	nc
Agricultura	2,1	2,1	3,1	3,2	0,0	0,1	nc	nc
Indústria	13,4	13,2	15,9	15,9	-0,3	0,0	nc	nc
Construcció	4,0	4,1	4,8	4,8	0,2	0,0	nc	nc
Serveis	6,0	6,1	9,9	10,0	0,1	0,1	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	2.157	2.209	113.100	115.883	2,4%	2,5%	1,9%	1,9%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	538	540	27.435	27.762	0,4%	1,2%	2,0%	1,9%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	263	283	15.768	16.423	7,6%	4,2%	1,7%	1,7%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	187	191	14.505	14.842	2,1%	2,3%	1,3%	1,3%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	185	187	7.780	8.137	1,1%	4,6%	2,4%	2,3%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	132	122	6.881	6.997	-7,6%	1,7%	1,9%	1,7%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	108	109	1.956	1.977	0,9%	1,1%	5,5%	5,5%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	102	107	5.601	5.659	4,9%	1,0%	1,8%	1,9%
<i>Educació</i>	97	103	5.131	5.346	6,2%	4,2%	1,9%	1,9%
<i>Venda i reparació de vehicles motor</i>	97	99	4.162	4.273	2,1%	2,7%	2,3%	2,3%
<i>Construcció d'immobles</i>	96	92	5.001	5.022	-4,2%	0,4%	1,9%	1,8%
<i>Productes metàl·lics, exc. maquinària</i>	81	83	3.545	3.616	2,5%	2,0%	2,3%	2,3%
<i>Activitats jurídiques i de comptabilitat</i>	77	81	6.320	6.492	5,2%	2,7%	1,2%	1,2%
<i>Activitats immobiliàries</i>	69	74	6.843	7.157	7,2%	4,6%	1,0%	1,0%
<i>Indústries tèxtils</i>	69	71	1.030	1.040	2,9%	1,0%	6,7%	6,8%
<i>Confecció de peces de vestir</i>	56	67	1.142	1.140	19,6%	-0,2%	4,9%	5,9%

RECULL ESTADÍSTIC. ANOIA (continuació)

	Anoia		Província		Variació 2013-2014		Pes Anoia/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Anoia	Província	2013	2014
MERCAT DE TREBALL								
Ocupats	29.467	29.989	2.107.805	2.172.556	1,8%	3,1%	1,4%	1,4%
Assalariats	21.822	22.285	1.740.734	1.796.346	2,1%	3,2%	1,3%	1,2%
Autònoms	7.645	7.704	367.071	376.210	0,8%	2,5%	2,1%	2,0%
15 Principals sectors d'activitat	18.870	19.236	1.156.272	1.185.601	1,9%	2,5%	1,6%	1,6%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	3.597	3.741	233.548	238.846	4,0%	2,3%	1,5%	1,6%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	1.646	1.644	146.492	149.933	-0,1%	2,3%	1,1%	1,1%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	1.525	1.594	123.638	130.330	4,5%	5,4%	1,2%	1,2%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	1.505	1.448	71.497	73.258	-3,8%	2,5%	2,1%	2,0%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	1.370	1.393	118.982	120.686	1,7%	1,4%	1,2%	1,2%
<i>Activitats sanitàries</i>	1.312	1.355	129.136	129.066	3,3%	-0,1%	1,0%	1,0%
<i>Educació</i>	1.250	1.321	117.493	121.241	5,7%	3,2%	1,1%	1,1%
<i>Productes metàl·lics, exc. maquinària</i>	1.108	1.153	35.701	36.447	4,1%	2,1%	3,1%	3,2%
<i>Indústries del paper</i>	1.105	1.130	7.663	7.668	2,3%	0,1%	14,4%	14,7%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	859	915	69.470	70.033	6,5%	0,8%	1,2%	1,3%
<i>Indústries tèxtils</i>	787	752	13.402	13.328	-4,4%	-0,6%	5,9%	5,6%
<i>Confecció de peces de vestir</i>	723	747	11.139	11.502	3,3%	3,3%	6,5%	6,5%
<i>Cautxú i plàstic</i>	750	705	16.941	16.798	-6,0%	-0,8%	4,4%	4,2%
<i>Construcció d'immobles</i>	656	681	29.091	30.088	3,8%	3,4%	2,3%	2,3%
<i>Venda i reparació de vehicles motor</i>	634	646	32.149	32.907	1,9%	2,4%	2,0%	2,0%
Agricultura	548	533	7.791	7.953	-2,7%	2,1%	7,0%	6,7%
Indústria	8.668	8.656	322.253	325.967	-0,1%	1,2%	2,7%	2,7%
Construcció	2.204	2.169	106.461	109.055	-1,6%	2,4%	2,1%	2,0%
Serveis	18.047	18.631	1.671.300	1.729.581	3,2%	3,5%	1,1%	1,1%
Sectors clau	13.086	13.311	768.202	783.540	1,7%	2,0%	1,7%	1,7%
Sectors estratègics	2.628	2.718	360.001	381.910	3,4%	6,1%	0,7%	0,7%
Sectors impulsors	8.428	8.581	490.650	508.021	1,8%	3,5%	1,7%	1,7%
Sectors independents	5.325	5.379	488.952	499.085	1,0%	2,1%	1,1%	1,1%
Activitats d'alt contingut tecnològic²	952	988	177.211	184.345	3,8%	4,0%	0,5%	0,5%
Ind. Tecnologia alta	55	54	23.565	23.986	-1,8%	1,8%	0,2%	0,2%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	700	731	89.505	90.916	4,4%	1,6%	0,8%	0,8%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	2.446	2.466	66.410	67.208	0,8%	1,2%	3,7%	3,7%
Ind. Tecnologia baixa	4.224	4.145	89.317	90.298	-1,9%	1,1%	4,7%	4,6%
Serveis basats en el coneixement	5.841	6.011	688.856	714.955	2,9%	3,8%	0,8%	0,8%
Serveis de tecnologia alta-punta	197	203	64.141	69.443	3,0%	8,3%	0,3%	0,3%
Serveis no basats en el coneixement	7.063	7.359	695.474	719.531	4,2%	3,5%	1,0%	1,0%
Aturats registrats	11.956	11.086	463.474	422.935	-7,3%	-8,7%	2,6%	2,6%
Homes	5.660	5.001	231.757	205.244	-11,6%	-11,4%	2,4%	2,4%
Dones	6.296	6.085	231.717	217.691	-3,4%	-6,1%	2,7%	2,8%
Nacionals	10.314	9.594	382.433	351.939	-7,0%	-8,0%	2,7%	2,7%
Estrangers	1.621	1.492	81.041	70.996	-8,0%	-12,4%	2,0%	2,1%
Agricultura	271	291	4.862	5.023	7,4%	3,3%	5,6%	5,8%
Indústria	2.666	2.393	71.217	61.622	-10,2%	-13,5%	3,7%	3,9%
Construcció	1.317	1.038	60.377	48.573	-21,2%	-19,6%	2,2%	2,1%
Serveis	6.838	6.451	303.966	283.562	-5,7%	-6,7%	2,2%	2,3%
Sense ocupació anterior	864	913	23.052	24.155	5,7%	4,8%	3,7%	3,8%
Població activa local estimada	60.903	60.249	2.892.231	2.872.380	-1,1%	-0,7%	2,1%	2,1%
Taxa d'atur registrat estimada	19,63%	18,40%	16,02%	14,72%	-1,2pp	-1,3pp	nc	nc
Homes	16,98%	15,36%	15,03%	13,58%	-1,6pp	-1,4pp	nc	nc
Dones	22,83%	21,97%	17,16%	16,00%	-0,9pp	-1,2pp	nc	nc
Nombre de contractes total	24.280	27.169	1.619.436	1.829.394	11,9%	13,0%	1,5%	1,5%
Beneficiaris de prestacions	7.071	5.950	283.795	240.411	-15,9%	-15,3%	2,5%	2,5%
Taxa Cobertura Prestacions	63,75%	58,49%	64,44%	60,29%	-5,3pp	-4,2pp	nc	nc
BENESTAR I QUALITAT DE VIDA								
Renda Bruta per càpita ¹	11.545	11.676	15.563	15.705	1,1%	0,9%	nc	nc
% Recollida selectiva de residus municipals ¹	21,4%	19,9%	36,8%	36,0%	-1,6pp	-0,8pp	nc	nc
Liuts hospitalaris per 1.000 hab.	3,7	3,7	4,9	4,9	-0,2%	0,0%	nc	nc
Places en residències per a gent gran*1000 hab>75 ¹	81	81	86	84	0,9%	-1,6%	nc	nc
Nombre de piscines cobertes*10.000 hab.	0,6	0,6	0,9	0,9	0,5%	2,5%	nc	nc
FINANCES PÚBLIQUES³								
Pressupostos municipals: Ingressos	132.444	143.236	5.936.266	6.547.186	8,1%	10,3%	2,2%	2,2%
Pressupostos municipals: Despeses	131.982	143.179	5.899.557	6.533.096	8,5%	10,7%	2,2%	2,2%
Deute viu municipal ¹	90.656	81.047	3.616.472	3.592.929	-10,6%	-0,7%	2,5%	2,3%

1. Dades dels anys 2012 i 2013. 2. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta. 3. Xifres en milers d'euros. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>. Vegeu l'apartat de Metodologia, al final del l'anàlisi de totes les comarques, per la definició dels indicadors.

BAGES

La comarca del Bages¹ té una superfície de 1.299,1 km², el 16,8% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 35 municipis. Manresa n'és la capital.

«El Bages és la tercera comarca amb un major índex d'envelliment»

El Bages és la sisena comarca més poblada de la província, amb 184.403 habitants, el 3,3% de la població provincial. El 2014 la **població** es redueix moderadament (-0,7%), confirmant així la tendència d'estancament registrada des del 2010 i que queda lluny de l'increment mitjà anual del 2% registrat del 2000 al 2009, degut, principalment, a l'arribada de població immigrada. La població estacional mitjana estimada de l'any 2013, és a dir, el nombre de persones que hi ha a la comarca sigui perquè hi resideixen, hi treballen, hi estudien o perquè, sense tenir-hi la residència habitual, hi passen algun període de temps (vacances, estiu, caps de setmana, etc.), és de 181.079, un 98% de la població resident d'aquell any.

Amb 142 hab./km², és la quarta comarca amb menor densitat de població per darrere de Berguedà, Osona i l'Anoia. La capital comarcal, Manresa, concentra el 40,8% (75.297) de la població, seguida per Sant Joan de Vilatorrada (5,8%), Sant Vicenç de Castellet (5,1%) i Sant Fruitós de Bages (4,5%). Les disminucions més rellevants es registren a Manresa (-873), Balsareny (-131), Súria (-122) i Cardona (-85). Per contra, els majors increments poblacionals els trobem a Callús (89), Artés (54) i Santpedor (38).

La població en edat de treballar (16 a 64 anys) agrupa el 64% de la població, percentatge lleugerament inferior al provincial (65,5%), el 16,9% és menor de 16 anys (semblant al 16,5% provincial) i el 19,1% major de 65 anys (per sobre del 17,9% provincial). El Bages és la tercera comarca amb un major envelliment, amb 113 persones de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys (la mitjana provincial és de 108,7).

Respecte a la projecció de població (vegeu gràfic 2), i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Bages perdrà un 2,5% de la seva població actual dintre de 10 anys. Però, i aquí potser esta el més destacable, això només succeirà en les edats infantils (0-9 anys) i adultes de 30 a 44 anys, mentre que la resta de grups d'edat (sobretot de 55 a 74 anys) augmentaran el seu nombre.

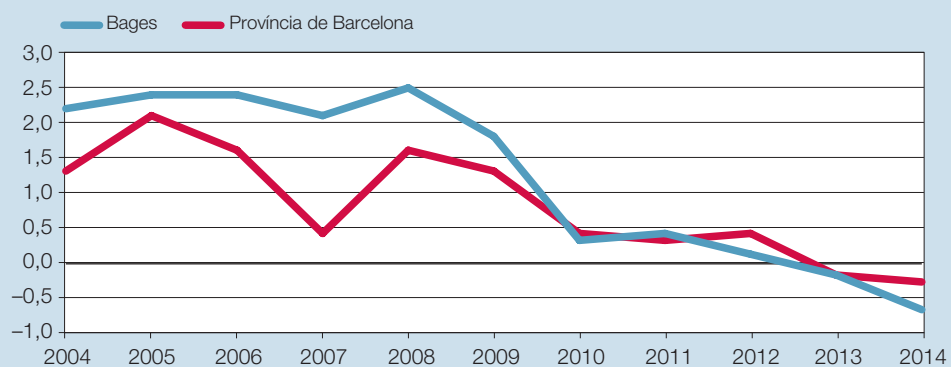
El 2014 la població estrangera és de 20.067 persones, el 10,9% de la població comarcal, percentatge inferior a la mitjana provincial (13,2%). Aquesta xifra s'ha reduït un 8,6% respecte l'any anterior i confirma l'estancament iniciat el 2010 després del creixement mitjà anual del 32,3% de la darrera dècada (2000-2009). El 76,7% de la població estrangera té entre 16 i 64 anys, molt per damunt del 62,4% de la població autòctona. El 78% dels estrangers són extracomunitaris. Les cinc primeres nacionalitats són la marroquina (8.203), la romanesa (2.589), la xinesa (850), la polonesa (680) i la senegalesa (660). El nombre de bagencs residents a l'estranger augmenta un 6,5% respecte el 2012 i arriba als 3.962, el 2,2% de la població comarcal.

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** real del Bages va caure l'any 2013 un 0,1%, xifra menys negativa que la de l'any 2012 (-2,1%) i similar a la mitjana de Catalunya (-0,5%). Els resultats del 2013 reflecteixen la caiguda de la construcció (-8%) els serveis (-0,7%), la millora del primari (6,9%) i una modesta recuperació de la indústria (0,9%). Amb aquesta caiguda, el canvi total de la crisi 2007-13 situa la reducció del VAB comarcal en el -11,4%, superior a la pèrdua agregada catalana (-4,9%).

1. Per a més detall vegeu el Recull Estadístic al final del capítol.

Taxes de variació de la població total, 2004-2014 (en percentatge)

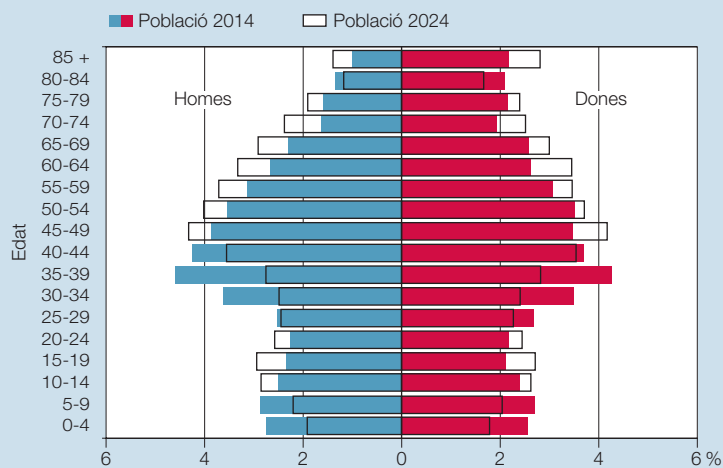
Gràfic 1

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Piràmide d'edats de Bages, 2014-2024 (en percentatge)

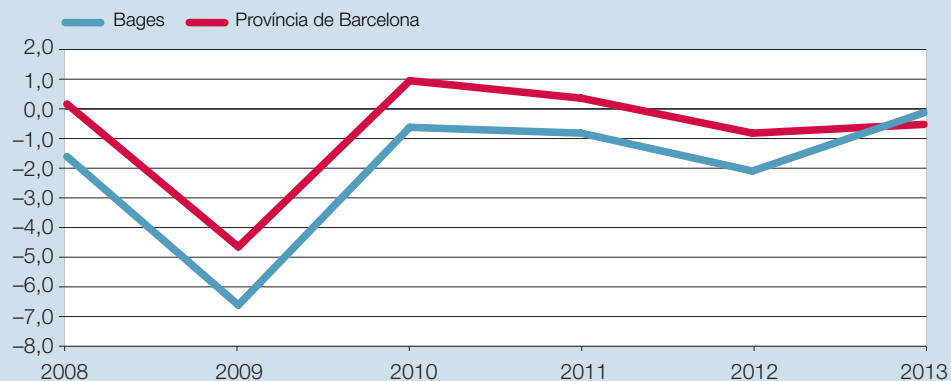
Gràfic 2

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB)* (en percentatge)

Gràfic 3

*en termes reals

Font: Anuari Econòmic Comarcal, CatalunyaCaixa

«Per segon any consecutiu augmenten el nombre d'empreses i ocupats al Bages»

El Bages experimenta un increment de l'1,9% en el nombre d'**empreses**, el primer des de 2008. A final d'any compta amb 5.340 empreses, el 3,1% de les empreses de la província. L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa, i especialment la microempresa: el 76,4% de les empreses tenen menys de 5 treballadors, el 21,3% entre 6 i 50, l'1,9% entre 51 i 250 i el 0,3% més de 250. La dimensió mitjana és de 8,6 treballadors per empresa, inferior als 10,2 treballadors del conjunt provincial.

El percentatge d'empreses industrials (17,6%) és molt superior al de la província (10,5%), com també ho és el d'empreses de la construcció (9,2% a la comarca i 7,8% a la província) i, tot i que amb poc pes, l'agricultura (1,5% a la comarca i 0,4% a la província). En canvi, el pes de les empreses de serveis (70,6%) és inferior al provincial (81,3%). La variació interanual mostra una millora relativa en tots els sectors respecte l'any anterior: la indústria es manté (-0,1%), mentre que la construcció deixa de presentar pèrdues i fins i tot augmenta minsament (1,5%). Augmenten els serveis (2,5%) i l'agricultura (3,7%). Manresa aplega el 44,6% de les empreses, amb 25 noves empreses l'any 2014.

Segons la base de dades SABI (Sistema Anual de Balanços Ibèrics), l'any 2013 hi havia 33 empreses al Bages amb un import net de la xifra de vendes superior a 20 milions d'euros. L'empresa líder en facturació a la comarca és Iberpotash, dedicada a l'extracció de minerals per a productes químics i fertilitzants. Entre les primeres destaquen les empreses de fabricació de components per a l'automoció, Denso Barcelona, Gestamp Metallbages, els escorxadors Matadero Frigorífico Avinyó i Matadero Frigorífico del Cardoner, l'empresa de fabricació d'aliments per a animals de granja Agropecuària Catalana i el grup d'empreses relacionats amb la moda de la marca Tous. El 60% de les 200 primeres empreses eren exportadores i/o importadores.

El 2014 tanca amb 57.969 ocupats, un 2,7% més que el 2013. Aquest augment de l'**ocupació** representa un canvi en la tendència iniciada l'any 2008, i es deu en major mesura a l'augment del treball assalariat (2,9%) que al del treball autònom (2%). El 54% del treball assalariat pertany a la petita empresa (el 17,4% en empreses de fins a 5 treballadors i el 36,6% de 6 a 50), el 21,9% a la mitjana empresa i el 24,1% a la gran empresa. La variació interanual mostra un notable augment de l'ocupació a la gran empresa (7,6%), i més moderat a la petita empresa (2,7%) i la microempresa (1,7%), mentre que la mitjana empresa es manté (-0,6%).

La indústria aplega el 27,6% dels llocs de treball de la comarca, percentatge molt superior al 15% de la província. En canvi, l'ocupació en els serveis (64,1%) és notablement inferior a la mitjana provincial (79,6%). Tots els sectors mostren un comportament interanual positiu, destacant els increments absoluts en els serveis (58.281) i la indústria (3.714).

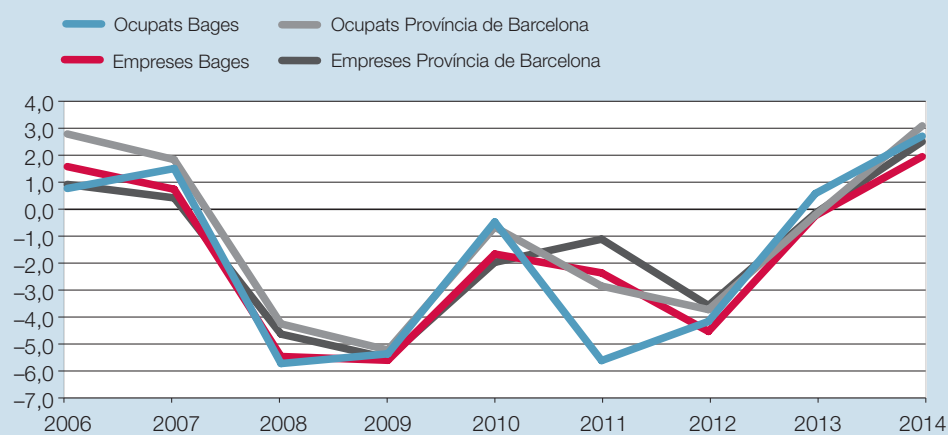
Els 15 principals subsectors per nombre d'ocupats guanyen ocupació respecte el 2013, a excepció d'*indústries tèxtils* (amb una pèrdua del 5,5% d'ocupats). Entre ells destaquen els increments registrats en *educació* (6,9%), *indústries de productes alimentaris* (5,4%) i *activitats sanitàries* (5,3%). El *comerç al detall*, amb el 13,6% d'ocupats de la comarca, augmenta un 3,6%, mentre que el *comerç a l'engròs* (3.166 ocupats), ho fa en un 0,5%. En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu Gràfics 5 i 6), destaquen els creixements del *comerç al detall* (282), *activitats sanitàries* (226), *serveis a edificis i jardineria* (160), *educació* (152) i *administració pública* (144). Per contra, les pèrdues més notables les trobem en els *serveis de tecnologia de la informació* (-243), *indústries tèxtils* (-91), *maquinària i equips* (-66), *activitats administratives d'oficina* (-28) i *reparació d'ordinadors i efectes personals* (-23).

Manresa aplega el 40,2% de la població ocupada a la comarca. Els increments més importants es troben a Manresa (822), Sallent (394), i Moià (109). Cal destacar les pèrdues registrades a Sant Fruitós de Bages (-157).

Taxes de variació interanuals dels ocupats i empreses, 2006-2014

(en percentatge)

Gràfic 4

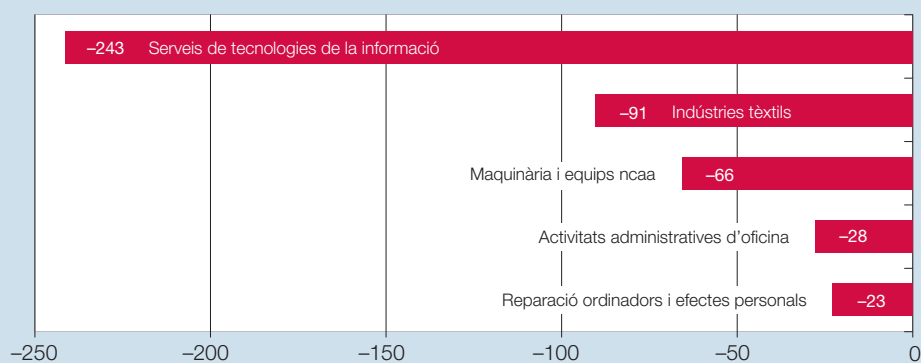

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació. Bages, 2014

(en nombres absoluts)

Gràfic 5

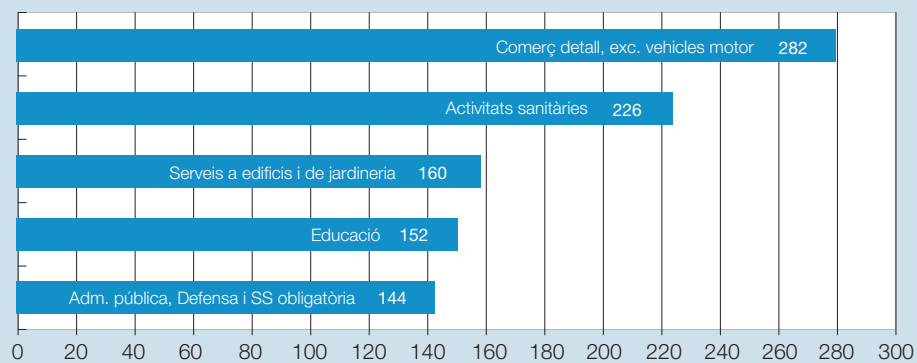

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació. Bages, 2014

(en nombres absoluts)

Gràfic 6

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

El 40,1% dels assalariats de la comarca es troben ocupats dintre de l'economia del coneixement, el cinquè percentatge comarcal més alt, però per sota del 46,2% provincial. L'augment dels llocs de treball ha estat del 2,1%, el quart més moderat de la província. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 30,8% de l'ocupació assalariada, situats per sota de la mitjana provincial, del 39,8%. També dintre de l'economia del coneixement, el 9,9% de l'ocupació assalariada de la comarca pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (*indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta*), percentatge similar al 10,3% provincial.

L'anàlisi de les relacions intersectorials de l'estructura productiva mostra una elevada concentració d'ocupats en sectors d'activitat clau, amb un elevat efecte arrossegador o de dispersió sobre altres sectors i una alta capacitat de ser arrossegats o d'absorció per altres sectors. Així, el 42,4% dels llocs de treball de la comarca pertanyen a aquests sectors, davant del 36,1% de la província. El pes de l'ocupació en sectors impulsors, aquells amb un elevat poder arrossegador però poca capacitat de ser arrossegats, està lleugerament per sobre a la comarca (24,6%) que a la província (23,4%). Per contra, l'ocupació en els sectors estratègics, aquells amb elevada capacitat d'absorció per altres sectors però no d'arrossegament és del 7%, molt per dessota del pes que té a la província, del 17,6%. Els sectors independents, amb escassa capacitat d'absorció i d'arrossegament, concentren el 26% de l'ocupació, per sobre del percentatge registrat a la província (23%).

«El Bages és la comarca que presenta una reducció més moderada de l'atur»

L'atur disminueix per segon any consecutiu (-6,8%), descens més positiu que el produït l'any 2013 i inferior al provincial (-8,7%). La taxa d'atur registrada estimada és del 15,6%, per sobre de la mitjana provincial (14,7%). A final del 2014 hi ha 14.528 persones **aturades**, el 3,4% de l'atur de la província.

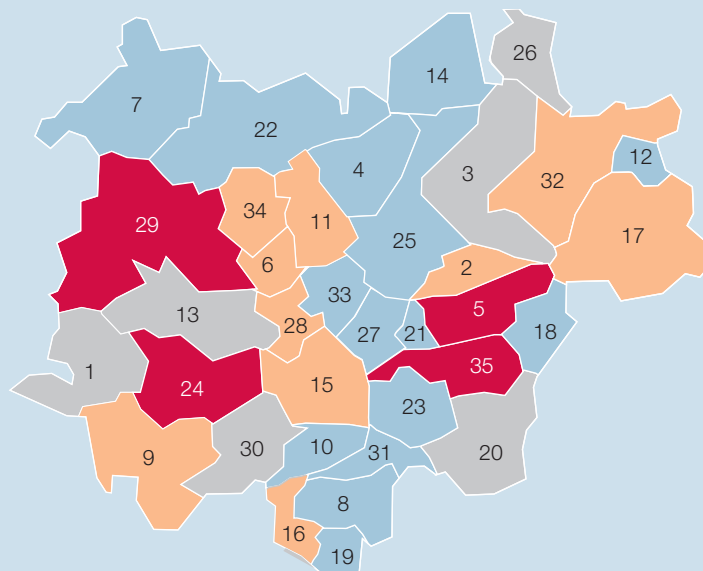
Entre els municipis (vegeu mapa 1) amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal, sobresurten Sant Vicenç de Castellet (18,9%) i Manresa (16%). Per contra, Aguilar de Segarra (6,5%), Santa Maria d'Oló (7,3%), Castellfollit del Boix (7,8%) i Rajadell (9,7%) presenten les taxes més baixes. L'atur es redueix en trenta dels trenta-cinc municipis de la comarca, entre els que destaquen: Aguilar de Segarra (-52,9%), Sant Salvador de Guardiola (-23,3%), Avinyó (-22,4%) i Mura (-21,4%). Entre els municipis amb increments percentuals més pronunciats destaquen: Talamanca (42,9%) i Rajadell (22,7%).

El 49,3% dels aturats de la comarca són homes. La taxa d'atur masculina és del 14,3%, clarament per sota de la femenina (17,1%). Per grups d'edat, el 6,1% tenen menys de 25 anys, el 42,5% entre 25 i 44 anys i el 51,4% més de 45 anys. L'atur disminueix en tots els grups d'edat, especialment entre 25 i 44 anys (-13%). Per grans sectors d'activitat, el 61,1% dels aturats pertanyen al sector serveis, el 20% al sector industrial, el 12,2% a la construcció i l'1,7% al sector agrícola. El 5% restant són aturats sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, l'atur ha disminuït a la construcció (-16,9%) i la indústria (-8,6%) i els serveis. En canvi, augmenta entre els SOA (15,6%), la més important de la província, i l'agricultura (4,6%).

L'atur registrat disminueix en tots els nivells formatius a excepció del grup sense estudis (2,6%). Destaca la reducció entre els universitaris de primer cicle (-23%) i altres estudis post-secundaris (-15,4%). L'atur entre els que tenen l'educació general, que sumen sis de cada deu aturats, cau un 5,8%. El Bages és, després d'Osona, la comarca que presenta una reducció de l'atur entre estrangers més moderada (-6,8%) i representa el 18% comarcal, lleugerament superior al 16,8% provincial. La comarca també es la segona amb una menor reducció de l'atur entre els aturats nacionals (-6,8%), i se situen en 11.919.

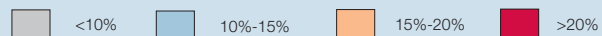
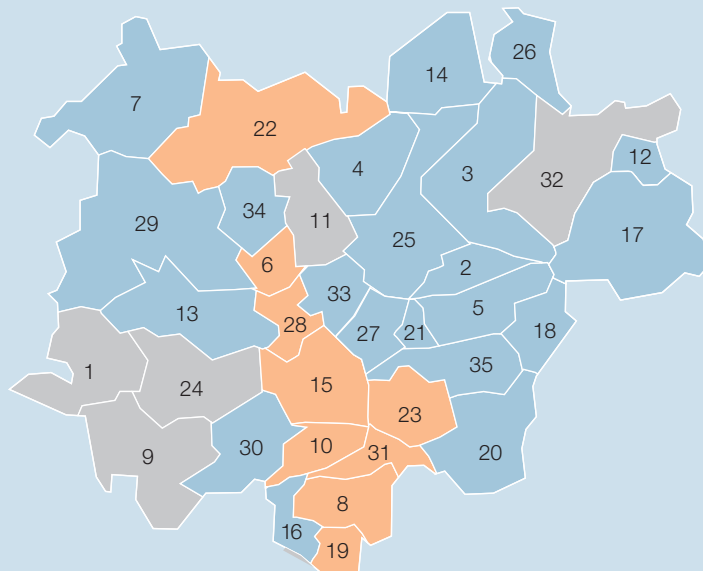
A final de 2014 hi ha concedides 7.801 prestacions per desocupació, un 15,3% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació baixa del 63,7%

Variació dels aturats registrats

- 1 Aguilar de Segarra
- 2 Artés
- 3 Avinyó
- 4 Balsareny
- 5 Calders
- 6 Callús
- 7 Cardona
- 8 Castellbell i el Vilar
- 9 Castellfollit del Boix
- 10 Castellgalí
- 11 Castelnou de Bages
- 12 Estany (L')
- 13 Fonollosa
- 14 Gaià
- 15 Manresa
- 16 Marganell
- 17 Mojà
- 18 Monistrol de Calders
- 19 Monistrol de Montserrat
- 20 Mura
- 21 Navarces
- 22 Navàs
- 23 Pont de Vilomara i Rocafort
- 24 Rajadell
- 25 Sallent
- 26 Sant Feliu Sasserra
- 27 Sant Fruitós de Bages
- 28 Sant Joan de Vilatorrada
- 29 Sant Mateu de Bages
- 30 Sant Salvador de Guardiola
- 31 Sant Vicenç de Castellet
- 32 Santa Maria d'Oló
- 33 Santpedor
- 34 Súria
- 35 Talamanca

Taxa d'atur registrat

el 2013 al 56,5% el 2014, la menor taxa de cobertura entre les comarques barcelonines, per sota del 60,3% provincial. Les prestacions contributives tenen un pes del 44,3% respecte el total de prestacions, les no contributives un 46,7% i les de renda mínima d'inserció un 8,9%. Cal destacar que mentre les contributives disminueixen un -20,3% i les no contributives un -13,2%, les de renda activa d'inserció augmenten un 3,1% respecte el 2013.

Després del moderat creixement de l'any 2013, la **contractació** laboral augmenta un 18,4% el 2014, fins a 49.263 contractes, el 2,7% dels signats a la província. La contractació masculina, el 52% del total, augmenta un 21,7%, superior al creixement de la contractació femenina (14,7%). La contractació augmenta en tots els grups d'edat, destacant l'augment del 36,9% entre els menors de 20 anys. La contractació temporal, el 89,6% del total, augmenta un 17,4%, mentre que la indefinida ho fa en un 27,28%.

L'evolució **turística** a la comarca del Bages durant el 2014 (quadre 1) ha estat molt positiva, tant des de l'oferta d'allotjament com de la demanda que s'ha generat. En concret, els indicadors d'oferta turística mostren un increment de les places d'allotjament turístics al Bages després de que durant el 2013 hi hagués un cert retrocés; i es retorna a la dinàmica positiva del període 2008-2013 de continuades pujades. Durant el 2014, el nombre de places d'establiments hotelers s'ha incrementat un 20,3%, arribant a les 1.576 places. També els càmpings (4,8%) i els establiments de turisme rural (3,7%) han tingut una evolució interanual positiva.

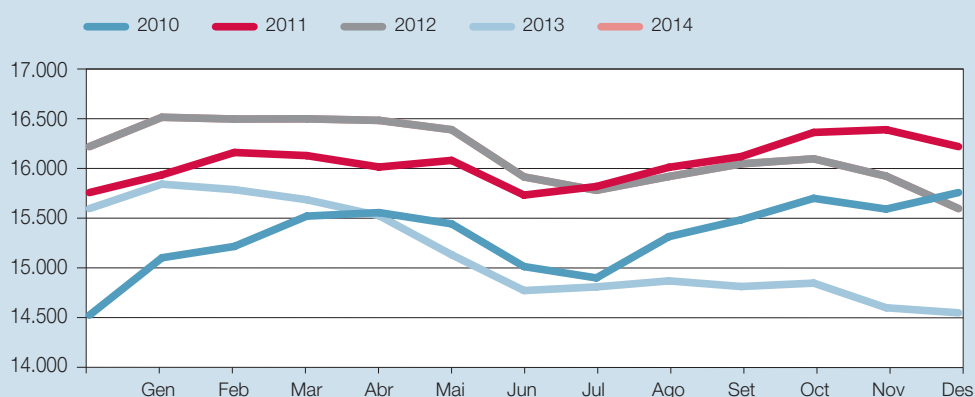
Els indicadors de demanda tenen, en general, una evolució positiva. El nombre de viatgers a establiments hotelers de la comarca supera les 83.000 persones, això és un 11,7% més que la xifra registrada l'any anterior. També el nombre de viatgers allotjats a establiments de turisme rural s'incrementa significativament amb 2.000 nous viatgers (21,5% més que l'any 2013). En el cas de les pernoctacions, els establiments hotelers obtenen una pujada més moderada (4,0%) que els establiments de turisme rural que incrementen el nombre de pernoctacions en un 42%, això representa 10.000 nits més que les generades el 2013 i una dinàmica interanual molt superior a la mitjana de la província (13,7%). L'ocupació en hotels és molt similar a l'any anterior, amb un lleu descens de l'1,0%, mentre que l'ocupació en els establiments de turisme rural acaba de confirmar el bon moment d'aquesta tipologia d'allotjament a la comarca amb un increment del 2,6%. Degut a que només hi ha un únic càmping, no es poden facilitar els resultats de demanda d'aquesta tipologia d'allotjament.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2014 del conjunt dels municipis de la comarca cau un 0,4% respecte el 2013 pel que fa als ingressos (vegeu gràfic 8), mentre que les despeses ho fan en un -4,9%. Per habitant, les despeses suposen 1.009 euros, amb 84 euros de despeses d'inversió, mentre que els ingressos corrents suposen 970 euros per habitant. Dintre d'aquests, els ingressos tributaris (capítols I a III del pressupost d'ingressos) representen 693 euros per habitant el 2014 (vegeu gràfic 9), per sota de l'any anterior, però per sobre de 2011 i 2012.

Per municipis (vegeu mapa 2), els ingressos tributaris per habitant se situen molt per sobre de la mitjana provincial (676 euros) en els municipis d'Aguilar de Segarra (4.982), Rajadell (1.426), Talamanca (1.367) i Mura (1.245), entre d'altres. Per sota de la mitjana provincial destaquen Gaià (426), Callús (429), Sant Mateu de Bages (445), Santa Maria d'Oló (510), Navarcles (513) i Sant Vicenç de Castellet (525).

Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Bages, 2010-2014

Gràfic 7

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Indicadors de l'activitat turística al Bages, 2013 i 2014

Quadre 1

	Bages			Prov. Barcelona*		
	2013	2014	Var. 13-14 (%)**	2013	2014	Var. 13-14 (%)**
Places en establiments hotelers	1.310	1.576	20,3	63.619	63.736	0,2
Places en càmpings	481	504	4,8	43.998	43.998	0,0
Places en establiments de turisme rural	629	652	3,7	4.633	4.797	3,5
Nombre de viatgers allotjats en hotels	74.845	83.615	11,7	3.004.120	3.317.439	10,4
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	ns	ns	-	568.644	615.012	8,2
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	8.716	10.590	21,5	81.881	85.267	4,1
Nombre de pernотacions en hotels	143.099	148.881	4,0	9.526.850	9.549.384	0,2
Nombre de pernотacions en càmpings	ns	ns	-	2.446.839	2.384.525	-2,5
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	24.770	35.169	42,0	220.839	251.078	13,7
Grau d'ocupació hotelera (en %)	32,5	31,5	-1,0pp	66,4	66,9	0,6pp
Grau d'ocupació en càmpings (en %)	ns	ns	-	43,4	46,1	2,7pp
Grau d'ocupació en establiments de turisme rural (en %)	18,0	20,6	2,6pp	19,2	20,1	0,9pp

*Sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera.

**La variació en grau d'ocupació és en punts percentuals.

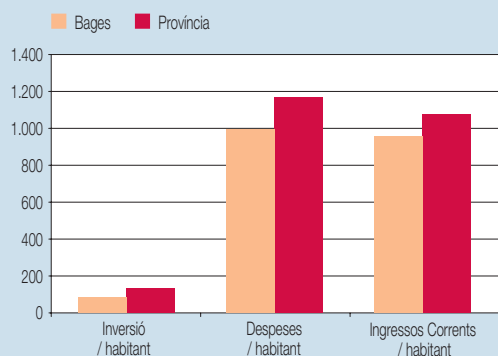
ns: Dada no significativa

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

Finances públiques, 2014

Gràfic 8

(Ràtios Euros per habitant)

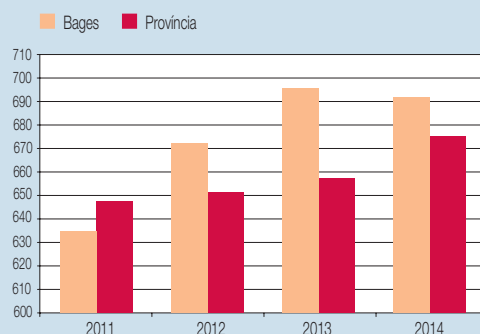

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Finances públiques, Ingressos tributaris, 2011-14

Gràfic 9

(Ràtios Euros per hab.)

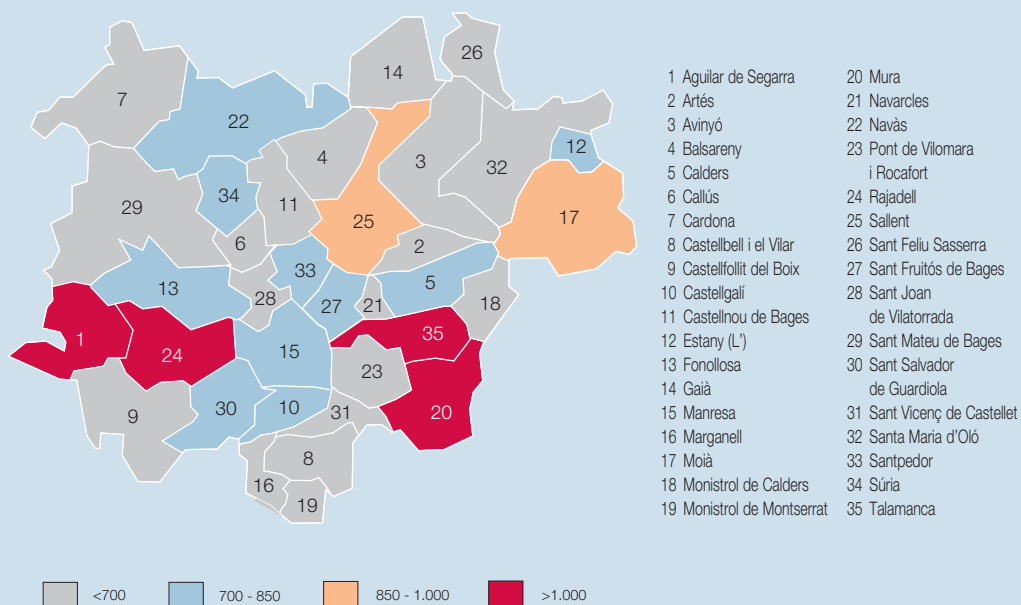

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Pressupostos municipals. Bages, 2014

Mapa 2

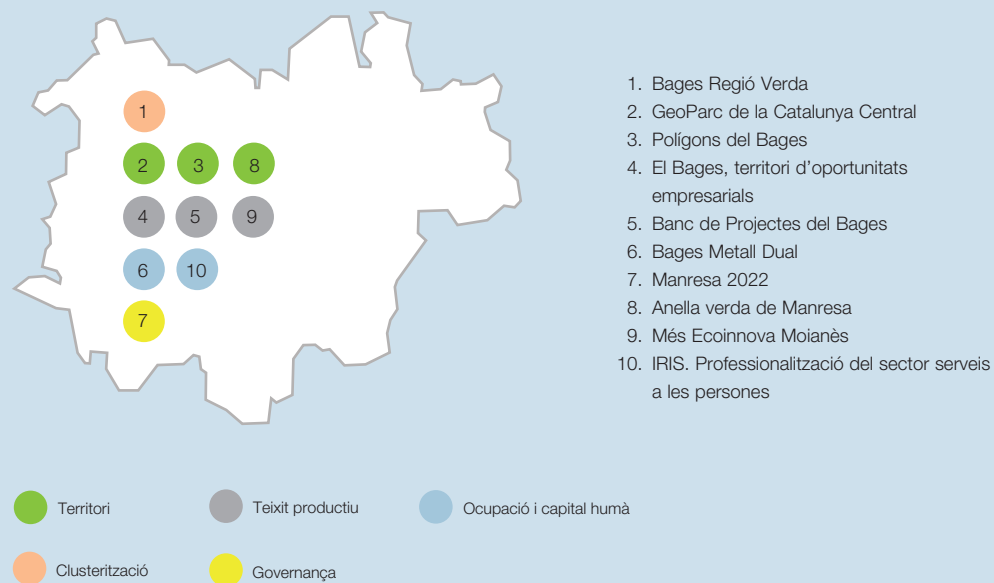
Ingressos tributaris per habitant (euros)

En relació amb els **projectes estratègics**, s'identifiquen al mapa 3 i es descriuen a la pàgina següent.

Projectes estratègics. Bages, 2015

Mapa 3

Font: El-laboració pròpia

MAPA DE PROJECTES ESTRATÈGICS LOCALS DEL BAGES

Bages Regió Verda

Aquest projecte té com a objectiu fer del Bages un territori innovador i ocupador en economia verda. La voluntat és potenciar els sectors econòmics vinculats al medi ambient i eixamplar l'oferta de productes i serveis, des de la maquinària i béns d'equip als serveis ambientals, passant per l'aprofitament dels recursos naturals, l'educació, etc. Així mateix es treballa en la creació de demanda via compra pública i via sensibilització del teixit industrial perquè incorpori la sostenibilitat com a eina de competitivitat. Per últim s'inclou la millora de la formació professional de base. És una iniciativa liderada pel Consell Comarcal del Bages amb la participació en l'execució de múltiples agents. [+]

GeoParc de la Catalunya Central

El Parc Geològic i miner de la Catalunya Central és un projecte que té un objectiu doble: per un costat, la conservació del patrimoni geològic i miner del Bages i, per l'altre, que tot aquest espai s'integri dins d'una estratègia territorial de desenvolupament econòmic sostenible. Es relliguen singularitats excepcionals com les Coves del Toll i les Coves de Salnitre, els relleus de Montserrat i Sant Llorenç del Munt amb la conca potàssica de rellevància mundial i el museu de geologia. El geoturisme es planteja com una activitat que sustenta, o fins i tot millora, la singularitat d'un territori. Es promou a través d'una oferta que integra la cultura, el medi ambient, el patrimoni i el foment del benestar dels residents. [+]

Polígons del Bages

El Consell Comarcal del Bages treballa de forma conjunta amb els ajuntaments de la comarca per la dinamització i la millora dels polígons d'activitat econòmica, amb la col·laboració d'entitats empresarials com la Cambra de Comerç de Manresa i PIMEC Catalunya Central. El projecte articula diversos eixos: l'acompanyament a les empreses que cerquin sol industrial per facilitar-los la cerca de la nau o terreny que necessitin; el cens de polígons i empreses; la promoció industrial: el foment de l'associacionisme així com la realització d'estudis de millora paisatgística, de senyalització, etc. [+]

El Bages, territori d'oportunitats empresarials

El projecte posa en valor els recursos i capacitats territorials de la comarca per a l'atracció d'inversions i empreses. S'estructura en set eixos: infraestructures, sol industrial, tradició industrial, recursos humans, formació, innovació i institucions. Així, al costat de les bones condicions de comunicació i equipament se cerca potenciar nous sectors, de caràcter especialitzat, emergent o vinculats al coneixement, que donin continuïtat a la trajectòria industrial. Per això s'incideix també en la qualificació del mercat de treball, la retenció i atracció de talent i es fomenta l'esperit tecnològic. Finalment, a nivell institucional, es treballa per l'agilitat en els tràmits d'instal·lació d'empreses i la col·laboració públic-privada per a la consolidació i internacionalització de l'activitat econòmica. [+]

Banc de Projectes del Bages

El Pacte Territorial del Bages, a través del Consell Comarcal i amb el suport econòmic del Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, porta a terme el Banc de Projectes del Bages. L'objectiu és facilitar a les petites i mitjanes empreses i als nous emprenedors el finançament dels seus projectes i idees, a partir de microcrèdits a interès zero. Davant les restriccions d'accés al crèdit la iniciativa es configura com una alternativa per afavorir l'ocupació, facilitar la creació d'empreses i incentivar la reactivació del teixit industrial. [+]

Bages Metall Dual

Bages Metall Dual, impulsat per l'Ajuntament de Manresa, la Patronal Metal·lúrgica del Bages i la Diputació de Barcelona, és un programa de formació dual que té per objectiu millorar la qualificació i les competències dels futurs treballadors del metall. Aquesta branca d'activitat compta amb un pes important a la comarca, i el perfil demandat per les empreses no sempre es fàcil de cobrir. Davant aquest context, el projecte pretén millorar l'ocupabilitat de les persones aturades mitjançant la formació en control numèric, així com reforçar competències transversals que són demandades per les empreses més tecnificades. [+]

Manresa 2022

Es tracta d'una aposta estratègica de la ciutat, transversal i participativa, amb l'objectiu de celebrar els 500 anys de l'arribada de Sant Ignasi de Loiola a Manresa. Amb aquest pretext es pretén millorar el posicionament internacional i esdevenir una autèntica destinació turística. Es persegueix generar activitat econòmica, comercial i cultural. La Taula de Treball Manresa 2022 liderada per l'Ajuntament és l'espai que canalitza la participació dels agents públics i privats i de la ciutadania. [+]

Anella verda de Manresa

El projecte Anella verda és un dels actius destacats de Manresa, impulsat des de l'àmbit associatiu i que l'Ajuntament ha situat com a un dels elements estratègics en el desenvolupament de la ciutat a curt i a mig termini. La preservació i posada en valor de l'espai periurbà de Manresa en potencia els seus usos productius (agropecuaris), possibilita una agricultura de proximitat (km 0) i contribueix a la contenció del creixement urbà. D'altra banda, incorpora un nou espai de lleure pels ciutadans, amb actuacions tals com: arranjamet i senyalització de la xarxa de camins, rehabilitació d'edificis emblemàtics i endreça de l'eix fluvial del Cardener. Entre els actuals reptes hi ha la millora de la connectivitat de l'Anella Verda amb el nucli urbà de Manresa i completar el Parc Fluvial del Cardener en el seu sector sud. [+]

Més Ecoinnova Moianès

Més Ecoinnova dona continuïtat al Ecoinnova, i té com a propòsit la integració de les estratègies per cobrir les necessitats dels sectors més dinàmics del territori: serveis a les persones, agroalimentari, ecològic i turístic. Introduint propostes innovadores d'ocupació i accions que incentiven la creació de noves empreses, que fomenten la competitivitat i la innovació del teixit empresarial per mantenir els llocs de treball. Al projecte hi participen empreses dels diferents sectors econòmics i la població en general, ja sigui a través de les xarxes de cooperació o participant en alguna de les accions. [+]

IRIS. Professionalització del sector serveis a les persones

IRIS identifica, dissenya i implementa estratègies per la dinamització, professionalització i consolidació d'un dels sectors emergents del Moianès, el sector serveis a les persones, amb l'objectiu de generar activitat econòmica i evitar la pèrdua de llocs de treball de determinats col·lectius si no s'adapten a la normativa en relació a l'acreditació de competències i a la qualificació dels perfils professionals. En el marc del projecte es potencia la cooperació entre els agents del sector públic i privat per definir i implementar una estratègia conjunta pel desenvolupament econòmic del sector i crear canals i recursos necessaris per fomentar la competitivitat i la consolidació del sector. [+]

BAGES METALL DUAL

Xavier Cano, Centre d'Iniciatives per l'Ocupació de l'Ajuntament de Manresa

El projecte Bages Metall Dual va sorgir arran de la situació paradoxal que es produïa a la comarca en tant que hi havia un bossa significativa de persones aturades alhora que des de les empreses del metall manifestaven grans dificultats per cobrir certes vacants laborals. Tot i que es va impulsar des de l'ajuntament de Manresa, el projecte ha tingut un abast comarcal i ha estat participat per la Patronal Metal·lúrgica del Bages, actor clau durant tot el procés. A més s'ha de destacar el suport de la Diputació de Barcelona sense el qual no s'hauria executat l'acció.

Els canvis al sector metal·lúrgic del Bages

El Bages ha estat una comarca amb gran tradició industrial. Avui dia el pes de la indústria al PIB comarcal és encara 10 punts superior a la mitjana catalana. A més s'ha associat aquest sector a ocupacions de major qualitat, sobretot pels millors horaris en comparació a altres sectors.

Com ha succeït a molts altres territoris, la crisi ha suposat un cop dur per aquestes empreses industrials, especialment aquelles amb produccions de menys valor afegit. Per contra, ja fa dos anys que es detecta una significativa revifada de les empreses més tecnificades.

En relació amb el seu futur, moltes empreses han manifestat canvis estructurals en la indústria que són més rellevants que la pròpia situació de crisi. Es manifesta que la seva competitivitat depèn d'una banda de la capacitat per treballar en xarxa i oferir als proveïdors productes de qualitat complets i de l'altra de la capacitat per proposar nous productes o millores en els existents als proveïdors.

S'ha donat un gran canvi en la manera de produir certs béns. Antigament les fàbriques feien tot el procés de construcció del producte final a partir d'unes matèries primeres que eren transformades i acoblades a la planta. Posteriorment es va passar gradualment a una gran descentralització de la fabricació. Actualment se subratlla una progressiva modularització dels components. Els constructors demanen als proveïdors de primer nivell mòduls complets, que integren totes les peces. Això els permet simplificar la producció a la seva factoria. Al seu torn aquests proveïdors de primer nivell sovint no tenen la capacitat per produir totes les peces o muntar-les, de manera que han de comptar amb empreses properes i teixir una xarxa capaç d'oferir aquests productes. Atès que aquesta manera de produir podria comportar un increment en els costos de transport i emmagatzematge es demana als proveïdors capacitat per produir de manera ràpida tirades més curtes o llargues en funció de les demandes de les fàbriques. Això implica a les plantes de proveïdors capacitat per introduir canvis ràpids en la producció. Aquests canvis ràpids en part s'aconsegueixen amb els centres de mecanitzat gestionats amb controls numèrics, però també amb treballadors que compleixin un doble requisit: tenir una qualificació tècnica suficient per maximitzar l'ús de la maquinària; i tenir capacitat per mobilitzar competències transversals com versatilitat, treball en equip o comunicació.

Pel que fa a la segona capacitat estem parlant al cap i a la fi d'innovació. Això no vol dir necessàriament grans departaments de R+D, sinó que sovint significa un grup de treballadors amb un mínim d'utensilis i amb la voluntat d'aportar idees a la companyia. Es subratlla que les empreses amb més capacitat per obtenir beneficis i nul perill de desaparició són aquelles que generen coneixement i són capaces de desenvolupar productes satisfactoris i de qualitat amb poques indicacions de la fàbrica mare. Tornem doncs a la necessitat de disposar de treballadors altament qualificats.

Com qualificar el personal correctament

Partint dels canvis abans exposats, no és difícil imaginar una variació radical en el tipus d'operari que hi treballa: aquest ha de tenir un ampli

domini de la pròpia màquina. Per tant, a l'hora de plantejar aquesta acció es va definir clarament la necessitat de formar un personal amb bones competències tècniques però també de base i transversals. Fins i tot algunes empreses van indicar la necessitat d'abandonar la idea d'un perfil per un treballador individual perquè el que ells demanaven era en realitat «grups de treballadors». No es valorava bé un treballador que es limités a dur la seva màquina, sinó que volien grups de persones interconnectats capaços de desenvolupar i elaborar els productes. És més, no només es volen operaris que dominin la producció material sinó que se'ls demana col·laboració en el còmput dels costos, els temps de producció i postproducció o els requeriments de matèries primeres, emmagatzematge i distribució.

Arrer d'aquesta demanda es va programar un curs de control numèric per 15 aturats juntament amb unes accions específiques de competències transversals. En el curs de metall es van treballar els processos de mecanitzat amb màquines de control numèric, la programació convencional i avançada o la programació assistida per ordinador. En les sessions de competències transversals es va treballar el propi concepte de competència i com identificar-les i enfortir-les. Es va posar especial èmfasi en competències concretes que les empreses demanaven com la comunicació, el treball en equip, la iniciativa o l'aprenentatge.

A més es va pactar amb les empreses que la formació seguís el model d'alternança o dual, fet que facilitaria l'adquisició de coneixements i la integració de l'alumne en la dinàmica de l'empresa. Això va suposar incrementar de manera significativa el volum d'hores d'estada a l'empresa (es va arribar quasi al 50% del temps del curs). Aquesta estada no ha sigut merament unes pràctiques, es tractava que les empreses disposessin de personal capaç de fer de tutor i docent, ja que havien d'impartir i avaluar part del temari. Per facilitar aquesta tasca es va programar també una formació per formadors. Es van programar diverses explicacions teòriques, casos pràctics i reculls d'experiències per tal que els treballadors de l'empresa adquirissin habilitats i estratègies per portar a la pràctica la formació i sabessin com avaluar.

Conclusions. La necessitat de disposar de perfils molt formats

L'acció desenvolupada ha estat molt ben valorada per usuaris i empreses. S'ha assolit més del 50% d'insercions just en el moment de finalitzar el curs i s'espera arribar al 75% en poques setmanes. Cal destacar que en aquest cas no va caldre fer cap tasca de prospecció perquè ja hi havia vacants laborals detectades d'inici. La implicació de l'empresa durant la formació va ajudar encara més a ajustar els perfils a les seves necessitats.

En tot cas sí que es vol remarcar que en el projecte exposat els perfils dels aturats eren certament elevats. Es tractava de persones amb una necessitat manifesta d'actualitzar coneixements sobretot en ús de programació numèrica però que ja disposaven d'una bona base de mecanització o soldadura. En canvi, és difícil treballar a la indústria amb perfils de molt baixa qualificació. En aquests casos, i tot i ser conscients de les dificultats personals i urgències de cadascú, cal insistir en desenvolupar itineraris formatius llargs que els permetin consolidar competències tècniques. Les feines que no necessitaven massa qualificació estan desapareixent i difícilment tornaran a implantar-se indústries d'aquest tipus en un futur. Alhora cal abandonar la idea de la fàbrica fordista i desenvolupar competències transversals. Actualment les indústries catalanes estan lluny de necessitar treballadors centrats en una operació concreta, al contrari, han de ser persones amb capacitat comunicativa, treball en equip i aprenentatge. Les persones amb aquestes competències tenen més possibilitats de desenvolupar llargues carreres professionals a la indústria i alhora les empreses que apostin per reclutar i promocionar aquests treballadors tenen moltes més opcions de ser altament competitives.

RECULL ESTADÍSTIC. BAGES

	Bages		Província		Variació 2013-2014		Pes Bages/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Bages	Província	2013	2014
ENTORN								
Nombre de municipis		35		311				11,3%
Superfície total (km²)		1299,1		7726,5				16,8%
Superfície mitjana municipal (km²)		37,1		24,8				nc
DEMOGRAFIA								
Població Total	185.718	184.403	5.540.925	5.523.784	-0,7%	-0,3%	3,4%	3,3%
Densitat (hab/km²)	143	142	717	715	-0,7%	-0,3%	nc	nc
Homes	92.063	91.260	2.711.403	2.699.040	-0,9%	-0,5%	3,4%	3,4%
Dones	93.655	93.143	2.829.522	2.824.744	-0,5%	-0,2%	3,3%	3,3%
Població de menys de 16 anys	31.351	31.175	912.434	912.338	-0,6%	0,0%	3,4%	3,4%
Població potencialment activa (16-64)	119.670	117.992	3.659.668	3.620.009	-1,4%	-1,1%	3,3%	3,3%
Població de 65 anys i més	34.697	35.236	968.823	991.437	1,6%	2,3%	3,6%	3,6%
Població ETCA¹	181.301	181.079	5.494.415	5.484.947	-0,1%	-0,2%	3,3%	3,3%
Pob. resident a l'estranger	3.720	3.962	158.150	172.270	6,5%	8,9%	2,4%	2,3%
Índex de dependència global	55,2	56,3	51,4	52,6	2,0%	2,3%	nc	nc
Índex d'envelliment	110,7	113,0	106,2	108,7	2,1%	2,3%	nc	nc
Nacionalitat espanyola	163.753	164.336	4.768.935	4.794.117	0,4%	0,5%	3,4%	3,4%
Nacionalitat estrangera	21.965	20.067	771.990	729.667	-8,6%	-5,5%	2,8%	2,8%
Taxa d'estrangeria total	11,8%	10,9%	13,9%	13,2%	-0,9pp	-0,7pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	9,1%	8,5%	10,9%	10,2%	-0,6pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	4.841	4.333	130.670	123.404	-10,5%	-5,6%	3,7%	3,5%
Població potencialment activa (16-64)	16.748	15.388	623.424	587.923	-8,1%	-5,7%	2,7%	2,6%
Població de 65 anys i més	376	346	17.896	18.340	-8,0%	2,5%	2,1%	1,9%
Àfrica	10.509	9.846	182.327	175.111	-6,3%	-4,0%	5,8%	5,6%
Amèrica	3.914	3.388	263.237	232.415	-13,4%	-11,7%	1,5%	1,5%
Àsia	1.426	1.363	119.523	118.403	-4,4%	-0,9%	1,2%	1,2%
Europa	6.111	5.464	206.271	203.112	-10,6%	-1,5%	3,0%	2,7%
Unió Europea	5.019	4.409	170.709	167.071	-12,2%	-2,1%	2,9%	2,6%
Resta del món	5	6	632	626	20,0%	-0,9%	0,8%	1,0%
5 principals nacionalitats (comarca)	14.039	12.982	234.698	227.050	-7,5%	-3,3%	6,0%	5,7%
Marroc	8.746	8.203	138.815	133.028	-6,2%	-4,2%	6,3%	6,2%
Romania	2.845	2.589	36.429	35.002	-9,0%	-3,9%	7,8%	7,4%
Xina	900	850	40.634	41.092	-5,6%	1,1%	2,2%	2,1%
Polònia	857	680	7.830	7.209	-20,7%	-7,9%	10,9%	9,4%
Senegal	691	660	10.990	10.719	-4,5%	-2,5%	6,3%	6,2%
ACTIVITAT ECONÒMICA								
Nombre d'empreses	5.340	5.443	171.362	175.618	1,9%	2,5%	3,1%	3,1%
Agricultura	82	85	701	736	3,7%	5,0%	11,7%	11,5%
Indústria	959	958	18.210	18.480	-0,1%	1,5%	5,3%	5,2%
Construcció	473	480	13.306	13.656	1,5%	2,6%	3,6%	3,5%
Serveis	3.826	3.920	139.145	142.746	2,5%	2,6%	2,7%	2,7%
Dimensió mitjana	8,5	8,6	10,2	10,2	0,1	0,1	nc	nc
Agricultura	2,5	2,7	3,1	3,2	0,2	0,1	nc	nc
Indústria	15,1	15,3	15,9	15,9	0,2	0,0	nc	nc
Construcció	4,6	4,7	4,8	4,8	0,1	0,0	nc	nc
Serveis	7,5	7,6	9,9	10,0	0,1	0,1	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	3.883	3.990	117.537	120.416	2,8%	2,4%	3,3%	3,3%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	872	902	27.435	27.762	3,4%	1,2%	3,2%	3,2%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	495	523	15.768	16.423	5,7%	4,2%	3,1%	3,2%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	370	373	14.505	14.842	0,8%	2,3%	2,6%	2,5%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	289	297	7.780	8.137	2,8%	4,6%	3,7%	3,6%
<i>Productes metàl·lics, exc. maquinària</i>	252	259	3.545	3.616	2,8%	2,0%	7,1%	7,2%
<i>Venda i reparació de vehicles motor</i>	211	215	4.162	4.273	1,9%	2,7%	5,1%	5,0%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	208	203	6.881	6.997	-2,4%	1,7%	3,0%	2,9%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	177	186	5.601	5.659	5,1%	1,0%	3,2%	3,3%
<i>Construcció d'immobles</i>	171	171	5.001	5.022	0,0%	0,4%	3,4%	3,4%
<i>Activitats jurídiques i de comptabilitat</i>	163	166	6.320	6.492	1,8%	2,7%	2,6%	2,6%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	156	159	1.956	1.977	1,9%	1,1%	8,0%	8,0%
<i>Activitats sanitàries</i>	140	151	4.974	5.057	7,9%	1,7%	2,8%	3,0%
<i>Educació</i>	143	149	5.131	5.346	4,2%	4,2%	2,8%	2,8%
<i>Activitats immobiliàries</i>	123	128	6.843	7.157	4,1%	4,6%	1,8%	1,8%
<i>Indústries de productes alimentaris</i>	113	108	1.635	1.656	-4,4%	1,3%	6,9%	6,5%

RECULL ESTADÍSTIC. BAGES (continuació)

	Bages		Província		Variació 2013-2014		Pes Bages/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Bages	Província	2013	2014
MERCAT DE TREBALL								
Ocupats	57.969	59.528	2.107.805	2.172.556	2,7%	3,1%	2,8%	2,7%
Assalariats	45.478	46.790	1.740.734	1.796.346	2,9%	3,2%	2,6%	2,6%
Autònoms	12.491	12.738	367.071	376.210	2,0%	2,5%	3,4%	3,4%
15 Principals sectors d'activitat	40.481	41.796	1.191.027	1.222.512	3,2%	2,6%	3,4%	3,4%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	7.818	8.100	233.548	238.846	3,6%	2,3%	3,3%	3,4%
<i>Activitats sanitàries</i>	4.243	4.469	129.066	132.536	5,3%	2,7%	3,3%	3,4%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	3.151	3.166	146.492	149.933	0,5%	2,3%	2,2%	2,1%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	2.773	2.903	123.638	130.330	4,7%	5,4%	2,2%	2,2%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	2.756	2.900	118.982	120.686	5,2%	1,4%	2,3%	2,4%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	2.866	2.871	71.497	73.258	0,2%	2,5%	4,0%	3,9%
<i>Indústries de productes alimentaris</i>	2.647	2.789	34.923	35.734	5,4%	2,3%	7,6%	7,8%
<i>Productes metàl·lics, exc. maquinària</i>	2.426	2.499	35.701	36.447	3,0%	2,1%	6,8%	6,9%
<i>Educació</i>	2.194	2.346	117.493	121.241	6,9%	3,2%	1,9%	1,9%
<i>Vehicles de motor, remolcs i semiremolcs</i>	2.165	2.183	33.109	34.050	0,8%	2,8%	6,5%	6,4%
<i>Serveis socials amb allotjament</i>	1.769	1.861	29.954	31.570	5,2%	5,4%	5,9%	5,9%
<i>Indústries tèxtils</i>	1.646	1.555	13.402	13.328	-5,5%	-0,6%	12,3%	11,7%
<i>Venda i reparació de vehicles motor</i>	1.447	1.499	32.149	32.907	3,6%	2,4%	4,5%	4,6%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	1.441	1.492	69.470	70.033	3,5%	0,8%	2,1%	2,1%
<i>Minerals no metàl·lics ni energètics</i>	1.139	1.163	1.603	1.613	2,1%	0,6%	71,1%	72,1%
Agricultura	858	885	7.791	7.953	3,1%	2,1%	11,0%	11,1%
Indústria	16.164	16.451	322.253	325.967	1,8%	1,2%	5,0%	5,0%
Construcció	3.957	4.014	106.461	109.055	1,4%	2,4%	3,7%	3,7%
Serveis	36.990	38.178	1.671.300	1.729.581	3,2%	3,5%	2,2%	2,2%
Sectors clau	24.515	25.254	768.202	783.540	3,0%	2,0%	3,2%	3,2%
Sectors estratègics	4.356	4.177	360.001	381.910	-4,1%	6,1%	1,2%	1,1%
Sectors impulsors	14.251	14.632	490.650	508.021	2,7%	3,5%	2,9%	2,9%
Sectors independents	14.847	15.464	488.952	499.085	4,2%	2,1%	3,0%	3,1%
Activitats d'alt contingut tecnològic²	4.823	4.627	177.211	184.345	-4,1%	4,0%	2,7%	2,5%
Ind. Tecnologia alta	143	155	23.565	23.986	8,4%	1,8%	0,6%	0,6%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	4.165	4.207	89.505	90.916	1,0%	1,6%	4,7%	4,6%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	3.627	3.690	66.410	67.208	1,7%	1,2%	5,5%	5,5%
Ind. Tecnologia baixa	5.032	5.096	89.317	90.298	1,3%	1,1%	5,6%	5,6%
Serveis basats en el coneixement	14.073	14.402	688.856	714.955	2,3%	3,8%	2,0%	2,0%
Serveis de tecnologia alta-punta	515	265	64.141	69.443	-48,5%	8,3%	0,8%	0,4%
Serveis no basats en el coneixement	14.525	15.201	695.474	719.531	4,7%	3,5%	2,1%	2,1%
Aturats registrats	15.594	14.528	463.474	422.935	-6,8%	-8,7%	3,4%	3,4%
Homes	7.862	7.158	231.757	205.244	-9,0%	-11,4%	3,4%	3,5%
Dones	7.732	7.370	231.717	217.691	-4,7%	-6,1%	3,3%	3,4%
Nacionals	12.795	11.919	382.433	351.939	-6,8%	-8,0%	3,3%	3,4%
Estrangers	2.799	2.609	81.041	70.996	-6,8%	-12,4%	3,5%	3,7%
Agricultura	240	251	4.862	5.023	4,6%	3,3%	4,9%	5,0%
Indústria	3.183	2.908	71.217	61.622	-8,6%	-13,5%	4,5%	4,7%
Construcció	2.124	1.766	60.377	48.573	-16,9%	-19,6%	3,5%	3,6%
Serveis	9.414	8.871	303.966	283.562	-5,8%	-6,7%	3,1%	3,1%
Sense ocupació anterior	633	732	23.052	24.155	15,6%	4,8%	2,7%	3,0%
Població activa local estimada	94.526	93.369	2.892.231	2.872.380	-1,2%	-0,7%	3,3%	3,2%
Taxa d'atur registrat estimada	16,5%	15,6%	16,0%	14,7%	-0,9pp	-1,3pp	nc	nc
Homes	15,3%	14,3%	15,0%	13,6%	-1,0pp	-1,4pp	nc	nc
Dones	18,0%	17,1%	17,2%	16,0%	-0,9pp	-1,2pp	nc	nc
Nombre de contractes total	41.618	49.263	1.619.436	1.829.394	18,4%	13,0%	2,6%	2,7%
Beneficiaris de prestacions	9.213	7.801	283.795	240.411	-15,3%	-15,3%	3,2%	3,2%
Taxa Cobertura Prestacions	61,6%	56,5%	64,4%	60,3%	-5,0pp	-4,2pp	nc	nc
BENESTAR I QUALITAT DE VIDA								
Renda Bruta per càpita ¹	14.485	14.676	15.563	15.705	1,3%	0,9%	nc	nc
% Recollida selectiva de residus municipals ¹	40,2%	40,0%	36,8%	36,0%	-0,2pp	-0,8pp	nc	nc
Liuts hospitalaris per 1.000 hab.	5,4	5,4	4,9	4,9	-0,4%	0,0%	nc	nc
Places en residències per a gent gran*1000 hab>75 ¹	91	93	86	84	1,7%	-1,6%	nc	nc
Nombre de piscines cobertes*10.000 hab.	0,6	0,7	0,9	0,9	0,7%	2,5%	nc	nc
FINANCES PÚBLIQUES³								
Pressupostos municipals: Ingressos	196.319	195.446	5.936.266	6.547.186	-0,4%	10,3%	3,3%	3,0%
Pressupostos municipals: Despeses	195.745	186.070	5.899.557	6.533.096	-4,9%	10,7%	3,3%	2,8%
Deute viu municipal ¹	124.348	122.773	3.616.472	3.592.929	-1,3%	-0,7%	3,4%	3,4%

1. Dades dels anys 2012 i 2013. 2. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta. 3. Xifres en milers d'euros. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>. Vegeu l'apartat de Metodologia, al final del l'anàlisi de totes les comarques, per la definició dels indicadors.

BAIX LLOBREGAT

La comarca del Baix Llobregat¹ té una superfície de 486 km², el 6,3% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 30 municipis. Sant Feliu de Llobregat n'és la capital.

«El Baix Llobregat és la segona comarca que perd més població estrangera, només superada pel Garraf»

El Baix Llobregat és, amb 806.249 habitants, la tercera comarca més poblada de la província per darrere del Barcelonès i del Vallès Occidental. En ella hi resideix el 14,6% de la població provincial. Durant l'últim any la població es manté pràcticament estable (només es redueix un 0,3%, -2.395 persones). Aquests valors es troben lluny del creixement mitjà anual de l'1,6% registrat en la dècada anterior, degut principalment a l'arribada de població immigrada. La població estacional estimada de l'any 2013, és a dir, el nombre de persones que hi ha a la comarca sigui perquè hi resideixen, hi treballen, hi estudien o perquè, sense tenir-hi la residència habitual, hi passen algun període de temps (vacances, estiuatge, caps de setmana, etc.) és de 783.982, un 97% de la població resident.

Amb 1.659 hab./km², és la segona comarca amb una major densitat de població, només per darrere del Barcelonès. La comarca té un clar perfil urbà: la meitat dels seus trenta municipis tenen més de 20.000 habitants. A més, el 45% de la població es concentra en les cinc grans ciutats de la comarca: Cornellà de Llobregat (10,7%), Sant Boi de Llobregat (10,3%), Viladecans (8,1%), Castelldefels (7,8%) i El Prat de Llobregat (7,8%). Divuit dels trenta municipis redueixen població. Destaquen els increments de Molins de Rei (274), Castelldefels (178) i Sant Joan Despí (169), i les disminucions del Prat de Llobregat (-553), Esplugues de Llobregat (-534), i Sant Just Desvern (-470).

L'estructura de població del Baix Llobregat és relativament més jove que la del conjunt provincial. El 18,1% de la població és menor de 16 anys (superior al 16,5% provincial) i el 16% és major de 65 anys (inferior al 17,9% provincial). La població activa n'aplega el 65,9% restant, percentatge similar al provincial (65,5%). L'índex d'envelliment, o la relació de població de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys, és del 88,3, i es troba per sota del 108,7 provincial.

Respecte a la projecció de població (vegeu gràfic 2), i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Baix Llobregat perdrà gairebé un 3% de la seva població actual dintre de 10 anys, la major pèrdua de la província, només superada pel Berguedà. Però, i aquí potser esta el més destacable, això només succeirà en les edats infantils (0-9 anys) i adultes de 30 a 44 anys, mentre que la resta de grups d'edat (sobretot de 50 a 59 anys) augmentaran el seu nombre.

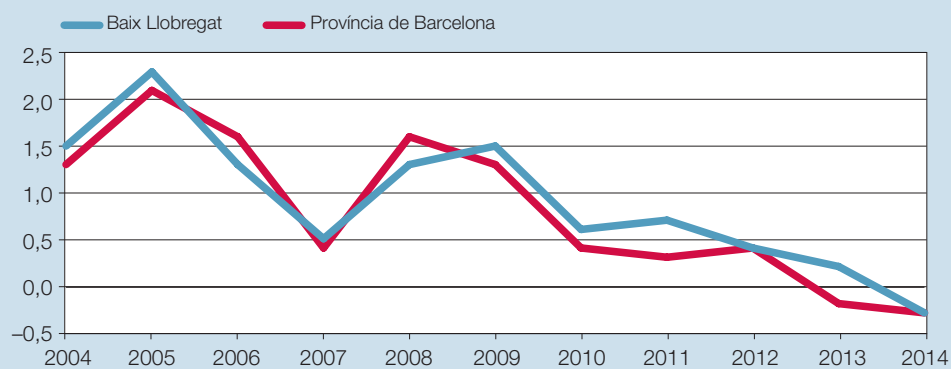
El Baix Llobregat és la tercera comarca amb un major nombre de població estrangera, l'11,1% de la població estrangera a la província (81.139), només per darrere del Barcelonès i el Vallès Occidental. La taxa d'estrangeria és del 10,9%, inferior a la provincial (13,2%). Per quart any consecutiu la població nouvinguda disminueix (-9,2%), i ho fa amb major intensitat que els darrers anys, situant-se com la segona comarca amb una major reducció de població estrangera, només superada pel Garraf. Aquesta caiguda és deguda principalment a la pèrdua de procedents del continent americà (-15,8%).

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el VAB real del Baix Llobregat va caure l'any 2013 un 0,3%, xifra menys negativa que la de l'any 2012 (-1,3%) i similar a la mitjana de Catalunya (-0,5%). Els resultats del 2013 reflecteixen la caiguda de la construcció (-6,5%), els serveis (-0,2%), la millora del primari (3,5%) i una modesta recuperació de la indústria (1,2%). Amb aquesta caiguda, el canvi total de la crisi 2007-13 situa la reducció del VAB comarcal en el -6,2%, superior a la pèrdua agregada catalana (-4,9%).

1. Per a més detall vegeu el Recull Estadístic al final del capítol.

Taxes de variació de la població total, 2004-2014
(en percentatge)

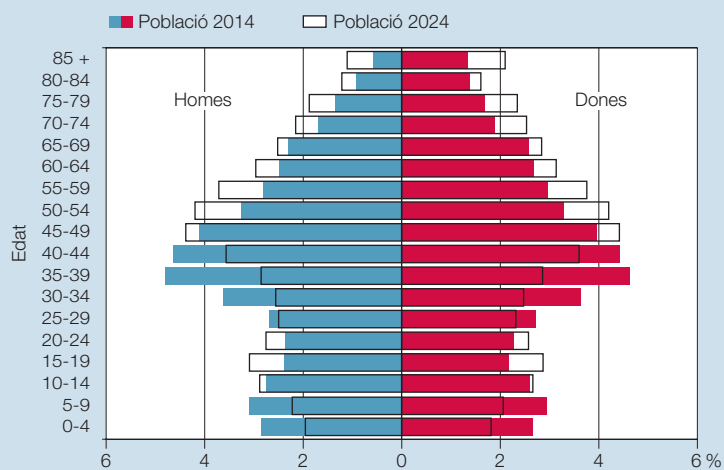
Gràfic 1

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Piràmide d'edats del Baix Llobregat, 2004-2024
(en percentatge)

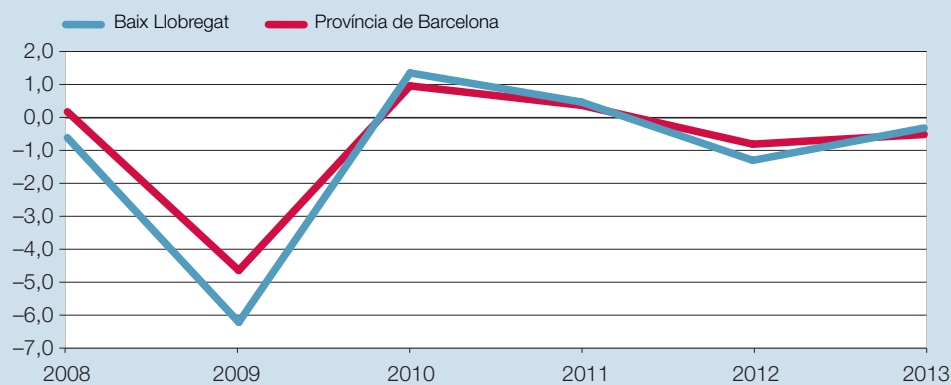
Gràfic 2

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB)*
(en percentatge)

Gràfic 3

*en termes reals

Font: Anuari Econòmic Comarcal, CatalunyaCaixa

«El Baix Llobregat és la tercera comarca amb una major proporció d'ocupació en activitats d'alt contingut tecnològic»

A final de 2014 hi ha 20.695 **empreses** localitzades al Baix Llobregat, amb un increment interanual del 3,5%, trencant-se així la tendència reduccionista dels darrers sis anys. L'estructura del teixit empresarial està fonamentada en la petita empresa i especialment la microempresa: el 73,1% de les empreses tenen menys de 5 treballadors, el 23,7% entre 6 i 50, sent la comarca amb un major pes de les petites empreses, el 2,7% entre 51 i 250 i només un 0,5% de les empreses tenen més de 250 empleats. La dimensió mitjana és de 10,3, un punt per sobre que la mitjana provincial.

El pes de les empreses industrials (12,6%) i de la construcció (9,5%) és superior al de la mitjana provincial (10,5% i 7,8% respectivament). Per contra, el pes de les empreses de serveis (77,7%) és inferior al provincial (81,3%). La construcció, que registrava pèrdues notables els anys precedents, passa a créixer un 1,9%, canvi de tendència que també experimenta la indústria, amb un augment del 6,1%. Gran part del teixit empresarial es localitza a la meitat sud de la comarca: Cornellà de Llobregat (11,6% del total d'empreses de la comarca), Sant Boi de Llobregat (9,2%), El Prat de Llobregat (8,2%), Castelldefels (7,6%), Viladecans (6,9%), Gavà (6,5%) i Esplugues de Llobregat (5,7%).

Segons la base de dades SABI (Sistema Anual de Balanços Ibèrics), el 2013 el Baix Llobregat compta amb 109 empreses amb un import net de la xifra de vendes superior als cinquanta milions d'euros. Cinc d'aquestes tenen un import superior als mil milions: Seat SA, Volkswagen Audi España SA, Nestle España SA, Cargill SLU i Vueling Airlines SA. Entre les deu primeres també es troben Bayer Hispania SL, Cobega SA i Unilever España. El 79,5% de les 200 primeres empreses són exportadores i/o importadores, el percentatge més alt conjuntament amb el del Vallès Occidental.

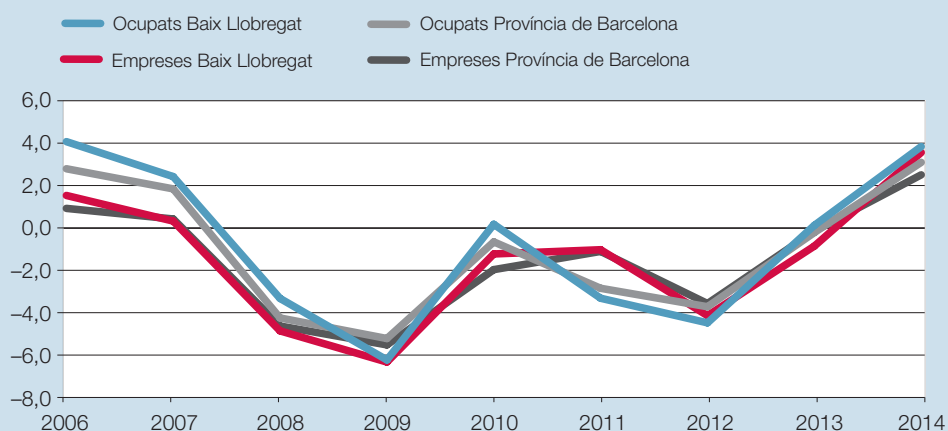
L'**ocupació** a la comarca augmenta un 3,8%, quedant la xifra en 263.208 llocs de treball, el 12,1% de la província. L'augment experimentat en l'ocupació segueix la tendència ja iniciada l'any 2013, situant-se per sobre de la mitjana provincial (3,1%). És més significatiu entre els autònoms (13,3%) que entre els assalariats (11,9%). El 48,8% dels treballadors assalariats estan ocupats en la micro i petita empresa (14,1% fins a 5 treballadors i 34,7% de 6 a 50), el 26,3% en la mitjana empresa i el 24,9% en la gran empresa. La variació interanual mostra variacions favorables en totes les dimensions d'empresa, destacant la gran empresa (6,7%). Les altres dimensions presenten evolucions també importants: del 3,9% la petita empresa i del 3,4% la mitjana empresa.

La indústria aplega el 17,6% dels llocs de treball de la comarca, percentatge superior al 15% de la província. L'ocupació en la construcció (6,9%) i l'agricultura (0,2%) també superen la del conjunt provincial (5% i 0,4% respectivament). En canvi, l'ocupació en el sector serveis (75,3%) està per sota de la mitjana provincial (79,6%). Cal tenir en compte que bona part de les activitats classificades com de serveis tenen una vinculació industrial directa o indirecta, i s'expliquen per l'existència d'aquest sector. Tots els sectors econòmics mostren una variació interanual positiva. Destaca l'augment de l'ocupació a la construcció (3,1%), que experimentava una forta destrucció de llocs de treball l'any 2013 (-10%). La indústria deixa de perdre ocupació i es manté (0,5%), mentre que l'agricultura (13,6%) i els serveis (4,7%) presenten increments majors als de l'any precedent.

Els 15 principals subsectors per nombre d'ocupats guanyen llocs de treball, a excepció del comerç al detall. En termes relatius, destaca l'augment de l'ocupació en *venda i reparació de vehicles de motor* (8%), *serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria* (7,7%), *altres activitats de serveis personals* (7,2%), *administració pública* (4,8%) i *productes metàl·lics* (4,4%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues més notables d'ocupació es produeixen en *vehicles de motor* (-1.159), *activitats associatives* (-326), *telecomunicacions* (-232) i *assegurances i fons de pensions* (-130). Per contra, es creen llocs de treball en *serveis de menjar i begudes* (1.023), *comerç a l'engròs* (750), i *activitats relacionades en l'ocupació* (717).

Taxes de variació interanuals dels ocupats i empreses, 2006-2014 (en percentatge)

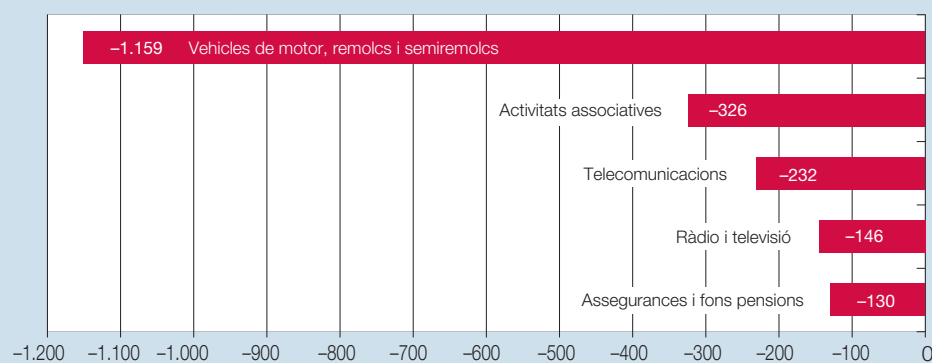
Gràfic 4

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació. Baix Llobregat, 2014 (en nombres absoluts)

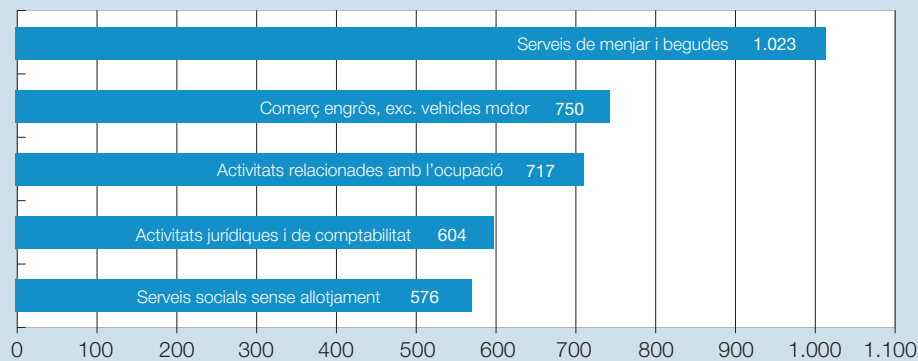
Gràfic 5

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació. Baix Llobregat, 2014 (en nombres absoluts)

Gràfic 6

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Sis dels trenta municipis de la comarca apleguen la meitat de l'ocupació: Cornellà de Llobregat (13,3%), El Prat de Llobregat (12,6%), Sant Boi de Llobregat (9,1%), Esplugues de Llobregat (6,4%), Viladecans (5,6%) i Castelldefels (5,4%). Només cinc municipis registren pèrdues de llocs de treball: Abrera (-293), Gavà (-227), La Palma de Cervelló (-47) i Sant Climent de Llobregat (-30). Destaquen els augments de Cornellà del Llobregat (1.727), Esplugues de Llobregat (1.408) i El Prat de Llobregat (960).

Un 37,9% de l'ocupació assalariada de la comarca està ocupada dintre de l'economia del coneixement, amb un increment interanual del 5,6%, el quart més elevat de la província. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 30,4% de l'ocupació assalariada, situats per sota de la mitjana provincial, del 39,8%, i experimentant una variació interanual del 7,8%. També dintre de l'economia del coneixement, el 11,1% de l'ocupació assalariada de la comarca pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (*indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta*), pes superior al 10,3% provincial i només per sota del Vallès Oriental i Vallès Occidental.

L'anàlisi de les relacions intersectorials de l'estructura productiva mostra una elevada concentració d'ocupats en sectors d'activitat clau, amb un elevat efecte arrossegador o de dispersió sobre altres sectors i una alta capacitat de ser arrossegats o d'absorció per altres sectors. Així, el 46,7% dels llocs de treball de la comarca pertanyen a aquests sectors (majoritàriament comerç, transports i comunicacions i construcció), davant del 36,1% de la província. En canvi, el pes de l'ocupació en sectors impulsors, aquells amb un elevat poder arrossegador però poca capacitat de ser arrossegats, està per sota a la comarca (21,7%) que a la província (23,4%) com també ho està l'ocupació en els sectors estratègics, aquells amb elevada capacitat d'absorció per altres sectors però no d'arrossegament, amb el 13,5% a la comarca i el 17,6% a la província i el pes dels sectors independents, amb escassa capacitat d'absorció i d'arrossegament, amb el 18,1% a la comarca i el 23% a la província.

«El Baix Llobregat registra la tercera taxa d'atur més baixa de la província»

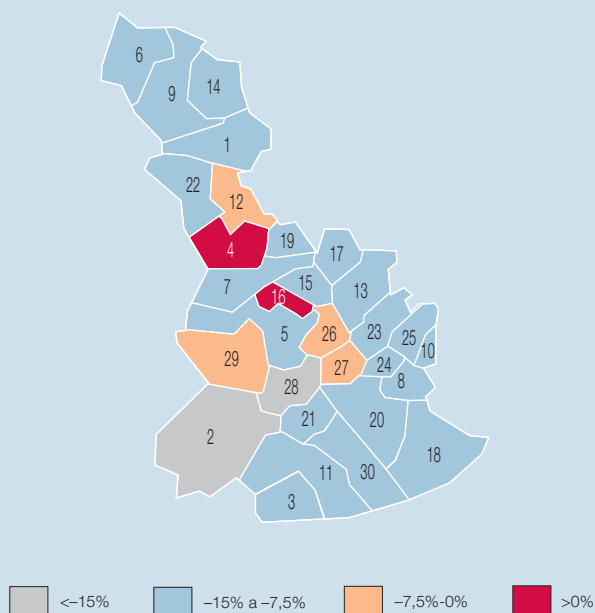
L'atur registrat al Baix Llobregat disminueix un 9,5% l'any 2014, sent el segon any consecutiu en que es registra un descens del nombre d'**aturats** (8,5% el 2013). Així, el Baix Llobregat és la quarta comarca que presenta una major reducció del nombre d'aturats. La taxa d'atur registrada estimada és del 14,8%, molt similar a la mitjana provincial i la tercera més baixa de la província.

D'entre els municipis amb més aturats (vegeu mapes), destaquen amb una taxa superior a la mitjana comarcal Sant Vicenç dels Horts (19,4%), Martorell (18%), Esparreguera (17,2%), Sant Boi de Llobregat (16,9%) i Olesa de Montserrat (16,6%). L'atur es redueix en tots els municipis a excepció dels lleugers increments registrats a Castellví de Rosanes i La Palma de Cervelló. Destaquen les reduccions de Cornellà de Llobregat (-743), Viladecans (-643), Sant Boi de Llobregat (-630), El Prat de Llobregat (-495) i Sant Feliu de Llobregat (-459).

Poc més de la meitat de les persones aturades són dones (52,6%). La taxa d'atur femenina (14,8%) disminueix poc més que un punt percentual respecte el 2013 i es manté superior a la masculina (13,3%). Per edats, el 6,5% és menor de 25 anys, el 44,5% té entre 25 i 44 anys, mentre que el 49% en té més de 45, el segon valor més alt entre les comarques barcelonines. Interanualment, l'atur disminueix entre els menors de 25 anys (-7,6%) i els majors de 45 (-3,2%), però on més cau és en les edats centrals (-15,8%). Per sectors d'activitat econòmica, el 66,9% de l'atur pertany als serveis, el 14,4% a la indústria, el 12,1% a la construcció i el 0,7% al sector agrícola. El 5,9% restant són aturats sense ocupació anterior (SOA). Interanualment l'atur es redueix en tots els sectors, destacant que el Baix Llobregat és la segona comarca amb una major reducció d'aturats a l'agricultura (-2,2%).

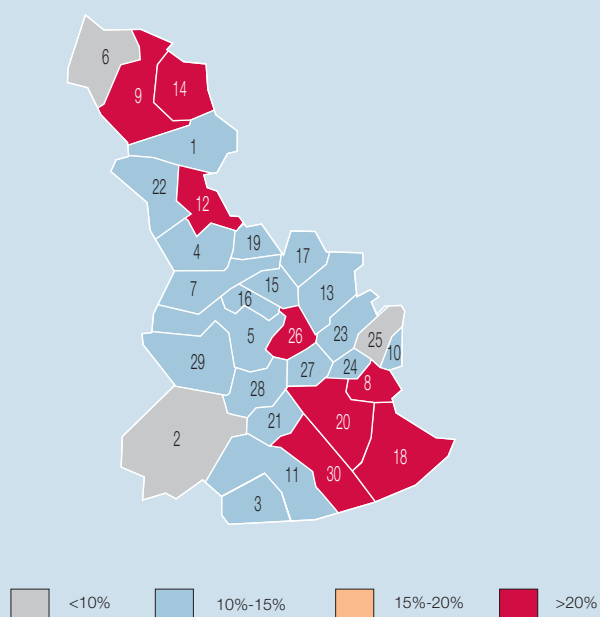
L'atur es redueix en tots els nivells formatius. Destaca la reducció entre els universitaris de primer cicle

Variació dels aturats registrats

- 1 Abrera
- 2 Begues
- 3 Castelldefels
- 4 Castellví de Rosanes
- 5 Cervelló
- 6 Collbató
- 7 Corbera de Llobregat
- 8 Cornellà de Llobregat
- 9 Esparreguera
- 10 Esplugues de Llobregat
- 11 Gavà
- 12 Martorell
- 13 Molins de Rei
- 14 Olesa de Montserrat
- 15 Pallejà
- 16 Palma de Cervelló
- 17 Papiol
- 18 Prat de Llobregat
- 19 Sant Andreu de la Barca
- 20 Sant Boi de Llobregat
- 21 Sant Climent de Llobregat
- 22 Sant Esteve Sesrovires
- 23 Sant Feliu de Llobregat
- 24 Sant Joan Despí
- 25 Sant Just Desvern
- 26 Sant Vicenç dels Horts
- 27 Santa Coloma de Cervelló
- 28 Torrelles de Llobregat
- 29 Vallirana
- 30 Viladecans

Taxa d'atur registrat

(-21,8%), altres estudis post-secundaris (-15,2%) i tècnics-professionals superiors (-14,7%). El gruix d'aturats, però, es troba entre els que tenen estudis d'educació general (66%), que experimenten una reducció del 8%. Durant el 2014 el nombre d'aturats estrangers disminueix (-11,5%), i se situen en 9.227 aturats, el 15,1% dels aturats de la comarca.

A final de 2014 hi ha concedides 35.043 prestacions per desocupació, un 16,3% menys que l'any 2013. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 64,1% el 2013 al 59,8% el 2014, inferior a la taxa provincial, del 60,3%. Les prestacions contributives suposen el 48,1% del total de contribucions, les assistencials un 43,3%, sent el menor pes de la província, i les de renda mínima d'inserció un 8,6%. Cal dir que mentre que les contributives disminueixen un -23,5% i les assistencials un -10,8%, les de renda activa d'inserció augmenten un 6,2% respecte el 2013.

La **contractació laboral** augmenta (18,8%) per primer cop des de 2008, a excepció del repunt d'un 4% l'any 2010, tancant l'any amb 208.741 contractes formalitzats (l'11,4% del total provincial). La contractació augmenta en tots els grups d'edat, presentant-se els majors increments entre els col·lectius més joves: un 21,2% entre els de 20 a 24 anys i un 20,7% entre els menors de 20 anys. La contractació masculina, el 56,4% del total, augmenta un 20,2% respecte l'any anterior, mentre que la femenina augmenta un 17%. La contractació temporal, el 88% del total, augmenta un 18%, mentre que la indefinida ho fa en un 26%.

La comarca del Baix Llobregat (quadre 1) és un mosaic de diverses tipologies de **turisme** amb una gran influència de la ciutat de Barcelona i de la presència de l'aeroport internacional del Prat. La seva estructura d'allotjament ho reflexa amb més de 10.000 places d'establiments hotelers i 3.000 de càmpings. El turisme és doncs una activitat molt significativa en el conjunt de l'estructura econòmica comarcal. El Baix Llobregat forma part de la marca Costa Barcelona.

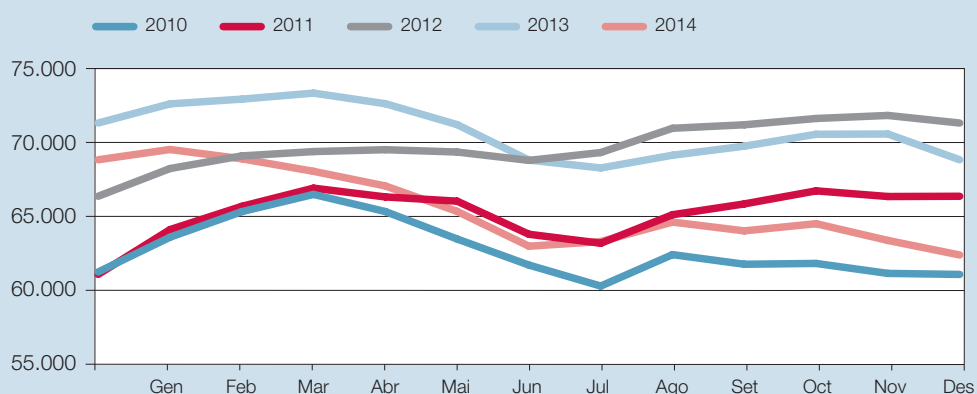
L'aspecte més destacable en els indicadors de l'oferta turística és l'estabilització en la planta d'allotjament turística de la comarca, que supera les 13.049 places (222 més que l'any anterior) de les quals el 77% són places d'establiments hotelers. El nombre de places en càmpings es manté inalterable des de la reobertura d'alguns d'ells l'any 2011; el 2014, el nombre de places en càmpings seguia sent de 3.042 places. Les places en establiments de turisme rural són poc significatives. La falta de disponibilitat de les dades oficials sobre viatgers allotjats en càmping, obliga a centrar l'anàlisi de la demanda en el volum de viatgers i pernoctacions en els establiments hotelers. Durant el 2014, el volum de viatgers s'ha incrementat un 8,2% mentre que el volum de pernoctacions ho ha fet un 3,1%. La mitjana d'ocupació hotelera a la comarca (62,5%) ha experimentat un increment de l'1,7% respecte l'any anterior i segueix un 1,1% per damunt de la mitjana provincial.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2014 del conjunt dels municipis de la comarca augmenta un 1,3% respecte el 2013 pel que fa als ingressos (vegeu gràfic 8), mentre que les despeses ho fan en un 1,7%. Per habitant, les despeses suposen 978 euros, amb 70 euros de despeses d'inversió, mentre que els ingressos corrents suposen 919 euros per habitant. Dintre d'aquests, els ingressos tributaris (capítols I a III del pressupost d'ingressos) representen 653 euros per habitant el 2014 (vegeu gràfic 9), per sobre dels dos anys anteriors.

Per municipis (vegeu mapa 2), els ingressos tributaris per habitant se situen molt per sobre de la mitjana provincial (676 euros) en els municipis de Sant Esteve Sesrovires (1.213), El Prat de Llobregat (994), El Papiol (956), Sant Just Desvern (870), i Abrera (867), entre d'altres. Per sota de la mitjana provincial destaquen Esplugues de Llobregat (471), Olesa de Montserrat (492), Torrelles de Llobregat (500), Sant Andreu de la Barca (528), Viladecans (555) i Cornellà de Llobregat (558).

Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Baix Llobregat, 2010-2014

Gràfic 7

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Indicadors de l'activitat turística al Baix Llobregat 2013 i 2014

Quadre 1

	Baix Llobregat			Prov. Barcelona*		
	2013	2014	Var. 13-14 (%)**	2013	2014	Var. 13-14 (%)**
Places en establiments hotelers	9.781	10.003	2,3	63.619	63.736	0,2
Places en càmpings	3.042	3.042	0,0	43.998	43.998	0,0
Places en establiments de turisme rural	4	4	0,0	4.633	4.797	3,5
Nombre de viatgers allotjats en hotels	960.960	1.039.341	8,2	3.004.120	3.317.439	10,4
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	ns	ns	-	568.644	615.012	8,2
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	ns	ns	-	81.881	85.267	4,1
Nombre de pernотacions en hotels	1.922.010	1.981.300	3,1	9.526.850	9.549.384	0,2
Nombre de pernотacions en càmpings	ns	ns	-	2.446.839	2.384.525	-2,5
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	ns	ns	-	220.839	251.078	13,7
Grau d'ocupació hotelera (en %)	60,8	62,5	1,7pp	66,4	66,9	0,6pp
Grau d'ocupació en càmpings (en %)	ns	ns	-	43,4	46,1	2,7pp
Grau d'ocupació en establiments de turisme rural (en %)	ns	ns	-	19,2	20,1	0,9pp

*Sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera.

**La variació en grau d'ocupació és en punts percentuals.

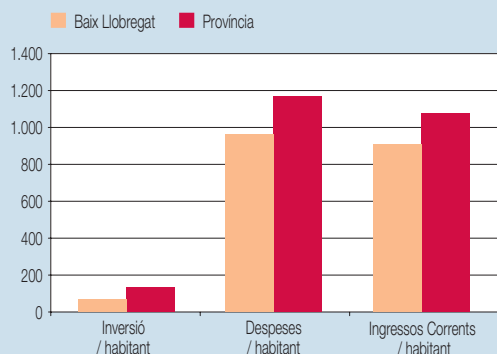
ns: Dada no significativa

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

Finances públiques, 2014

Gràfic 8

(Ràtios Euros per habitant)

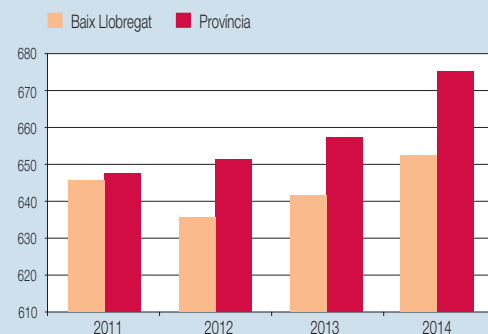

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Finances públiques, Ingressos tributaris, 2011-14

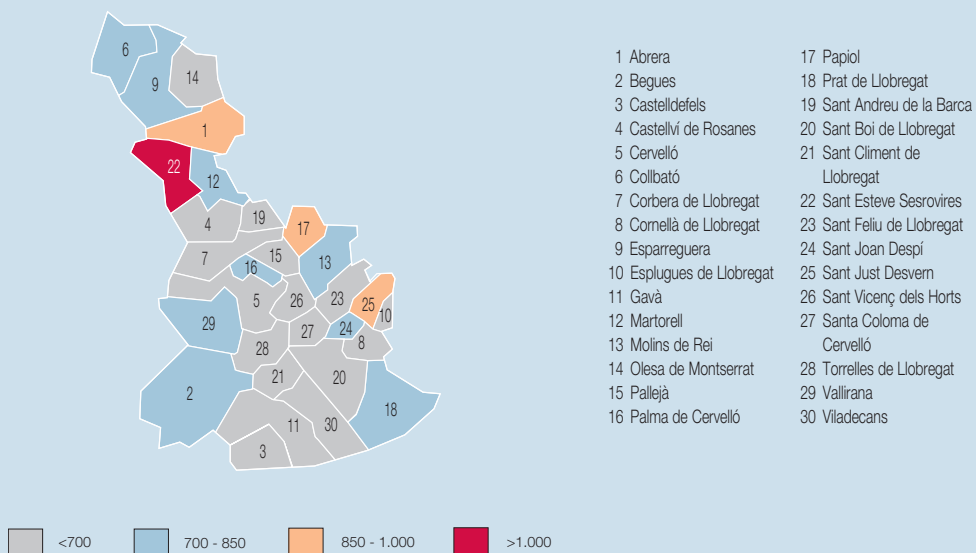
Gràfic 9

(Ràtios Euros per hab.)

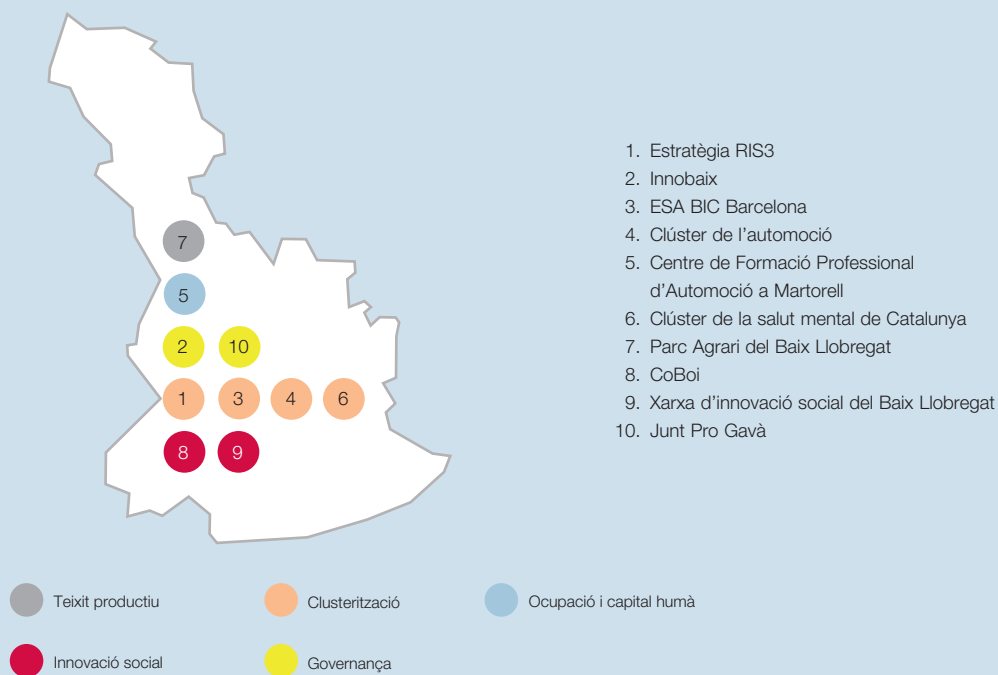

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Ingressos tributaris per habitant (euros)

En relació amb els **projectes estratègics**, s'identifiquen al mapa 3 i es descriuen a la pàgina següent.

Font: El-laboració pròpia

MAPA DE PROJECTES ESTRATÈGICS LOCALS DEL BAIX LLOBREGAT

Estratègia RIS3

L'estratègia RIS3 per al Baix Llobregat és una agenda de transformació econòmica integral d'escala territorial, basada en la innovació, la recerca i la col·laboració entre els agents de la quàdruple hèlix. Inclou tres elements principals: considerar el context global, és a dir, identificar els avantatges comparatius a nivell mundial; prioritzar l'especialització seleccionant les àrees d'activitat o de coneixement amb major potencial d'excel·lència; i promoure la diversitat relacionada, això és la connexió entre sectors, activitats, tecnologies, coneixements, etc. La massa crítica i el lideratge col·laboratiu han de caracteritzar també els projectes de RIS3. [+]

Innovaix

Innovaix impulsa el desenvolupament de la innovació al Baix Llobregat creant xarxes de col·laboració, programes d'investigació, processos de fertilització entre múltiples agents, etc. El projecte cerca que el Baix Llobregat es converteixi en un centre de desenvolupament de la nova economia. Per això, fomenta l'esperit emprenedor, la voluntat de compartir coneixement, la capacitat de coordinar decisions o el disseny del territori per a les noves implementacions industrials. Entre els serveis i iniciatives que promou destaquen la Comunitat d'Innovació Oberta, l'acompanyament de projectes emprenedors, els anomenats Reptes d'innovació oberta i el suport a la instal·lació, inversió o cooperació tecnològica i empresarial a la comarca. [+]

ESA BIC Barcelona

La incubadora d'empreses de l'Agència Espacial Europea-ESA BIC (Business Incubation Center) de Barcelona està ubicada a l'edifici RDIT del Parc Mediterrani de la Tecnologia de Castelldefels. El seu objectiu és donar suport i expertesa tècnica per a la creació d'empreses innovadores en el sector aeroespacial. Així es configura com un espai de *coworking*, de generació de coneixement, d'innovació, de millora professional i de creació d'ocupació. És un projecte que involucra Barcelona Activa, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Diputació de Barcelona, el Consell Comarcal del Baix Llobregat, la UPC i Caixa Capital Risc. [+]

Clúster de l'automoció

El clúster de la Indústria de l'Automoció de Catalunya té per objectiu reforçar el lideratge i la competitivitat d'un sector que, en el seu conjunt, representa el 10% del volum de negoci de la indústria catalana i genera al voltant de 100.000 llocs de treball. Amb la formalització de l'associació es pretén reforçar la cooperació i el networking entre les empreses del sector, impulsar la internacionalització de les actuacions, fomentar la recerca i la innovació i assegurar que els professionals dels sectors tinguin una formació global d'excel·lència. [+]

Centre de Formació Professional d'Automoció de Martorell (CFPAC)

El Centre és una aposta emmarcada en l'estratègia industrial de la Generalitat que promou la reindustrialització. Ha de contribuir a la inserció laboral dels joves, impulsar la millora de la qualificació dels treballadors i la competitivitat de les empreses i reforçar l'atractiu de Catalunya per acollir inversions de les multinacionals del sector. La localització de l'equipament afavoreix la creació de sinèrgies entre el centre docent i les diferents empreses de l'entorn. [+]

Clúster de la Salut Mental de Catalunya

El clúster, amb centre neuràlgic a Sant Boi de Llobregat, resulta de la concentració d'empreses, serveis i institucions que a través de la interacció avancen en la recerca, la innovació i la formació; ofereixen a les persones que pateixen malalties mentals i les seves famílies respostes a les seves necessitats; i generen sinèrgies a través de la signatura d'acords de col·laboració i integració en xarxes tecnològiques estratègiques del país per tal d'afavorir les inversions empresarials en l'àmbit de la biotecnologia i la biomedicina. [+]

Parc Agrari del Baix Llobregat

El Parc Agrari del Baix Llobregat és un projecte consolidat, però que avui presenta reptes renovats. Entre aquests reptes se situa el propi manteniment de l'espai, inserit en una zona periurbana amb una forta pressió, però que juga un paper clau en el mosaic paisatgístic, ambiental i socioeconòmic del Llobregat i del conjunt de l'àrea metropolitana de Barcelona. El Parc actua en tres eixos particularment rellevants en clau de futur: l'impuls de la comercialització de proximitat per tal de consolidar les vendes de productes per mantenir les rendes de la pagesia; facilitar l'accés a la terra; i involucrar el conjunt de la societat en el seu funcionament i manteniment, en especial els més joves. [+]

CoBoi

El propòsit del projecte és implementar una estratègia innovadora de foment d'iniciatives socials lligades a un centre cívic (Casal de Casablanca de Sant Boi de Llobregat) mitjançant un procés comunitari i participatiu que el transformi en Laboratori Cívic per a l'emprenedoria i la innovació social. Els objectius són socialitzar els plantejaments d'innovació social a nivell comunitari; dinamitzar l'emprenedoria i economia social; promoure espais i dinàmiques participatives; i contribuir a generar xarxes de relacions amb altres iniciatives similars. [+]

Xarxa d'innovació social del Baix Llobregat

Les entitats locals del Baix Llobregat realitzen una aposta pel desenvolupament econòmic local des d'una perspectiva cohesionadora i participativa amb una clara vocació emprenedora. La xarxa pretén consolidar una comunitat que aposti per valors i pràctiques vinculades a una economia social innovadora i solidària. Es planteja com un espai de trobada supramunicipal per afavorir la connectivitat dels diferents actors i impulsar iniciatives a nivell comarcal que puguin tenir un impacte significatiu al territori. [+]

Junts Pro Gavà

Junts Pro Gavà és un programa de compromisos i accions en què les empreses i l'Ajuntament treballaran junts per millorar el posicionament de Gavà. És un procés que inclou la cocreació de la marca de ciutat «Made in Gavà» que servirà per configurar l'estratègia econòmica de la ciutat, d'acord amb els principis de transparència, diàleg i proximitat. L'Ajuntament es compromet a implementar les millores que sorgeixin del procés participatiu; i les empreses a enriquir i validar la diagnosi municipal, a aportar idees noves i a prendre mesures per millorar el posicionament de la ciutat. [+]

DEL PROCÉS JUNTS PRO GAVÀ A LA MARCA MADE IN GAVÀ, UNA ESTRATÈGIA COMPARTIDA DE PROMOCIÓ ECONÒMICA

Fidel Vázquez i Marta Villalta, *Ajuntament de Gavà*

D'on venim i quina és la finalitat

Des de l'any 1999, amb la creació del Centre de Suport a l'Empresa, l'Ajuntament de Gavà ha generat una carta de serveis estable, adreçada a la ciutadania, les persones emprenedores i les empreses.

Una de les finalitats de les polítiques de promoció econòmica de la ciutat continua sent la creació d'ocupació, el creixement i la competitivitat de les empreses del territori per tal que puguin fer front als canvis socioeconòmics conseqüència de la crisi. Per això, el 2012 es va implementar el Pla de promoció econòmica que establia actuacions com la creació del portal econòmic de la ciutat, la creació de l'Oficina d'Atenció a l'Empresa, les subvencions per a la contractació de persones desocupades de la ciutat i la creació del propi lloc de feina.

Un cop consolidades la major part d'actuacions, l'Ajuntament de Gavà volia fer un pas endavant, centrant la seva estratègia en la consolidació empresarial i l'atracció de noves activitats econòmiques al territori i aprofitant el potencial que té com a excel·lent espai per viure, fer negocis, treballar i visitar.

Per això, es va dissenyar Junts Pro Gavà, un programa de compromisos i accions per a la cocreació de la marca de ciutat «Made in Gavà» entre les empreses del Parc Empresarial Gavà i l'Ajuntament, que servirà per configurar l'estratègia econòmica de la ciutat, d'acord amb els principis de transparència, diàleg i proximitat.

Els valors essencials del model participatiu

Junts Pro Gavà sorgeix de l'aposta municipal de governar d'una manera diferent, amb la voluntat de desenvolupar noves accions transformadores a la ciutat, sota una estratègia econòmica metropolitana i del Delta del Llobregat.

Aquest procés es planteja com un nou model relacional entre els diferents agents socioeconòmics del territori, que permeti estrènyer i reforçar els vincles de confiança i potenciar el treball compartit entre tots, assumint la corresponsabilitat i la codecisió com a elements clau.

Es constata que la veu de les empreses és clau per definir els valors de Gavà com a ciutat de negocis amb rellevància metropolitana i també per a detectar els problemes de l'entorn i transformar-los en accions de millora.

Les fases del procés

El procés es va anar gestant durant el 2014 amb el treball transversal de diverses àrees de l'Ajuntament, com Urbanisme, Promoció Econòmica i Activitats, i a principis de 2015 s'inicia la fase 1, amb l'elaboració de la diagnosi socioeconòmica del territori, la definició de l'estratègia de ciutat, un llistat inicial de necessitats detectades i l'oferta de serveis.

La fase 2, de complement i validació de la diagnosi, se centra en aconseguir la participació de les empreses perquè aportin continguts per a la construcció de la marca «Made in Gavà» i per contrastar les hipòtesis de treball prèvies.

S'ha realitzat una campanya de comunicació, amb la presentació pública del projecte i una conversa entre representants d'empreses, un centre de formació professional dual de la ciutat i l'alcaldeessa, per promoure la participació de les empreses en el projecte.

Es realitza una enquesta virtual per recollir dades sobre l'opinió de les empreses respecte les infraestructures i serveis, els potencials de la ciutat per atraure noves empreses i la captació del talent a les empreses. Segons els representants de les empreses, les necessitats més

rellevants són les relacionades amb la imatge dels polígons, la neteja i el manteniment de la via pública, la mobilitat, la fibra òptica i la necessitat de disposar de més serveis de restauració i hotels. Pel que fa a les motivacions per decidir la ubicació d'una empresa, les empreses destaquen que les més significatives són l'oferta de serveis de qualitat, el preu dels espais industrials i la proximitat a Barcelona.

A continuació, es fan vint entrevistes en profunditat, amb empreses representatives dels sis polígons industrials, per ampliar els elements més significatius de l'enquesta. Un dels aspectes més reiterats per les empreses és la necessitat de conèixer els altres directius/ves i empresaris/es per tal de compartir necessitats conjuntes. També destaquen que per promoure la implantació de noves activitats econòmiques al territori, cal fer-ho des d'un posicionament metropolità i en relació a la ciutat de Barcelona, per tal d'incrementar l'atractivitat.

Un cop recollides totes les aportacions, s'ha fet la presentació pública dels resultats, sumant-los a la diagnosi prèvia, elaborada per l'equip municipal. Així, s'ha obtingut una fotografia del territori, que ha permès aprofundir els quatre àmbits de treball delimitats inicialment: Junts per fer créixer Gavà; Junts per atraure més empreses a Gavà; Junts per fer un Gavà més atractiu; i Junts per fomentar el talent de Gavà.

Aquests àmbits centren una nova trobada presencial amb l'objectiu d'apuntar, per part dels representants de les empreses, propostes d'acció per respondre a les necessitats detectades. Algunes de les accions proposades són un pla de seguiment del manteniment de les infraestructures i serveis, organitzar accions presencials de networking i fomentar la incorporació d'alumnes de formació professional dual a les empreses.

A partir d'aquestes propostes, es validaran tècnicament, es prioritzaran i es redactarà cadascuna de les accions concretes del procés «Junts Pro Gavà», que s'anirà implementant entre el 2015 i el 2016.

Quins són els resultats esperats

La participació conjunta al projecte aporta beneficis per a l'entorn com la millora del posicionament de Gavà com a espai per a implantar nous negocis i la millora de la qualitat de vida i de l'atractivitat de la ciutat.

En relació amb les empreses ja instal·lades, el resultat del procés suposa una millora en les infraestructures i els serveis del Parc Empresarial Gavà, com el manteniment dels polígons i la fibra òptica, la potenciació de la relació entre elles i amb l'Ajuntament i l'aposta per la responsabilitat social corporativa perquè es comprometin amb els afers de la ciutat.

Perspectives de futur

Durant els propers anys és previst continuar treballant en la implementació de les accions prioritzades en el projecte, augmentant i enfortint la transversalitat entre els diversos departaments de l'Ajuntament, donant respostes conjuntes a les problemàtiques detectades.

Per altra banda, es preveu el sorgiment de noves activitats econòmiques, lligades a les noves dinàmiques i necessitats empresarials detectades com el turisme de negocis, l'esport i el lleure, entre d'altres.

Finalment, l'Ajuntament de Gavà seguirà apostant per ser una peça clau en l'enfortiment de la visió, l'estratègia i el treball conjunt entre les administracions públiques i el teixit empresarial, per tal d'atraure i consolidar l'activitat econòmica que creï ocupació estable i de qualitat, oferint la millor ubicació possible, l'oferta de serveis més avançats i el talent més preparat.

RECULL ESTADÍSTIC. BAIX LLOBREGAT

	Baix Llobregat		Província		Variació 2013-2014		Pes Baix Llobr./ Província	
	2013	2014	2013	2014	Baix Llobr.	Província	2013	2014
ENTORN								
Nombre de municipis		30		311				9,6%
Superfície total (km²)		486,0		7726,5				6,3%
Superfície mitjana municipal (km²)		16,2		24,8				nc
DEMOGRAFIA								
Població Total	808.644	806.249	5.540.925	5.523.784	-0,3%	-0,3%	14,6%	14,6%
Densitat (hab/km²)	1.664	1.659	717	715	-0,3%	-0,3%	nc	nc
Homes	400.278	398.273	2.711.403	2.699.040	-0,5%	-0,5%	14,8%	14,8%
Dones	408.366	407.976	2.829.522	2.824.744	-0,1%	-0,2%	14,4%	14,4%
Població de menys de 16 anys	146.254	145.984	912.434	912.338	-0,2%	0,0%	16,0%	16,0%
Població potencialment activa (16-64)	537.903	531.343	3.659.668	3.620.009	-1,2%	-1,1%	14,7%	14,7%
Població de 65 anys i més	124.487	128.922	968.823	991.437	3,6%	2,3%	12,8%	13,0%
Població ETCA¹	781.574	783.982	5.494.415	5.484.947	0,3%	-0,2%	14,2%	14,3%
Pob. resident a l'estranger	8.309	9.578	158.150	172.270	15,3%	8,9%	5,3%	5,6%
Índex de dependència global	50,3	51,7	51,4	52,6	2,8%	2,3%	nc	nc
Índex d'envelliment	85,1	88,3	106,2	108,7	3,8%	2,3%	nc	nc
Nacionalitat espanyola	719.291	725.110	4.768.935	4.794.117	0,8%	0,5%	15,1%	15,1%
Nacionalitat estrangera	89.353	81.139	771.990	729.667	-9,2%	-5,5%	11,6%	11,1%
Taxa d'estrangeria total	11,0%	10,1%	13,9%	13,2%	-1,0pp	-0,7pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	8,2%	7,5%	10,9%	10,2%	-0,7pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	16.321	14.852	130.670	123.404	-9,0%	-5,6%	12,5%	12,0%
Població potencialment activa (16-64)	70.705	63.975	623.424	587.923	-9,5%	-5,7%	11,3%	10,9%
Població de 65 anys i més	2.327	2.312	17.896	18.340	-0,6%	2,5%	13,0%	12,6%
Àfrica	25.645	23.970	182.327	175.111	-6,5%	-4,0%	14,1%	13,7%
Amèrica	29.560	24.894	263.237	232.415	-15,8%	-11,7%	11,2%	10,7%
Àsia	7.271	7.412	119.523	118.403	1,9%	-0,9%	6,1%	6,3%
Europa	26.809	24.801	206.271	203.112	-7,5%	-1,5%	13,0%	12,2%
Unió Europea	22.955	20.946	170.709	167.071	-8,8%	-2,1%	13,4%	12,5%
Resta del món	68	62	632	626	-8,8%	-0,9%	10,8%	9,9%
5 principals nacionalitats (comarca)	41.879	38.873	301.259	286.388	-7,2%	-4,9%	13,9%	13,6%
Marroc	22.427	20.895	138.815	133.028	-6,8%	-4,2%	16,2%	15,7%
Romania	6.571	6.244	36.429	35.002	-5,0%	-3,9%	18,0%	17,8%
Equador	5.291	4.245	44.836	36.774	-19,8%	-18,0%	11,8%	11,5%
Itàlia	4.150	3.845	40.545	40.492	-7,3%	-0,1%	10,2%	9,5%
Xina	3.440	3.644	40.634	41.092	5,9%	1,1%	8,5%	8,9%
ACTIVITAT ECONÒMICA								
Nombre d'empreses	19.988	20.695	171.362	175.618	3,5%	2,5%	11,7%	11,8%
Agricultura	29	33	701	736	13,8%	5,0%	4,1%	4,5%
Indústria	2.569	2.617	18.210	18.480	1,9%	1,5%	14,1%	14,2%
Construcció	1.861	1.975	13.306	13.656	6,1%	2,6%	14,0%	14,5%
Serveis	15.529	16.070	139.145	142.746	3,5%	2,6%	11,2%	11,3%
Dimensió mitjana	10,2	10,3	10,2	10,2	0,1	0,1	nc	nc
Agricultura	2,2	3,5	3,1	3,2	1,3	0,1	nc	nc
Indústria	16,5	16,3	15,9	15,9	-0,2	0,0	nc	nc
Construcció	6,0	5,8	4,8	4,8	-0,2	0,0	nc	nc
Serveis	9,7	9,9	9,9	10,0	0,2	0,1	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	14.864	15.379	119.495	122.462	3,5%	2,5%	12,4%	12,6%
Comerç detall, exc. vehicles motor	3.221	3.265	27.435	27.762	1,4%	1,2%	11,7%	11,8%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	2.070	2.156	14.505	14.842	4,2%	2,3%	14,3%	14,5%
Serveis de menjar i begudes	1.947	1.979	15.768	16.423	1,6%	4,2%	12,3%	12,1%
Activitats especialitzades construcció	1.195	1.281	7.780	8.137	7,2%	4,6%	15,4%	15,7%
Transport terrestre i per canonades	1.030	1.075	5.601	5.659	4,4%	1,0%	18,4%	19,0%
Altres activitats de serveis personals	813	835	6.881	6.997	2,7%	1,7%	11,8%	11,9%
Venda i reparació de vehicles motor	655	695	4.162	4.273	6,1%	2,7%	15,7%	16,3%
Construcció d'immobles	594	618	5.001	5.022	4,0%	0,4%	11,9%	12,3%
Educació	591	616	5.131	5.346	4,2%	4,2%	11,5%	11,5%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	584	601	3.545	3.616	2,9%	2,0%	16,5%	16,6%
Activitats immobiliàries	573	598	6.843	7.157	4,4%	4,6%	8,4%	8,4%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	460	490	6.320	6.492	6,5%	2,7%	7,3%	7,5%
Activitats sanitàries	447	456	4.974	5.057	2,0%	1,7%	9,0%	9,0%
Serveis a edificis i de jardineria	396	401	2.886	2.932	1,3%	1,6%	13,7%	13,7%
Serveis tècnics arquitectura i enginyeria	288	313	2.663	2.747	8,7%	3,2%	10,8%	11,4%

RECULL ESTADÍSTIC. BAIX LLOBREGAT (continuació)

	Baix Llobregat		Província		Variació 2013-2014		Pes Baix Llobr./ Província	
	2013	2014	2013	2014	Baix Llobr.	Província	2013	2014
MERCAT DE TREBALL								
Ocupats	253.534	263.208	2.107.805	2.172.556	3,8%	3,1%	12,0%	12,1%
Assalariats	204.704	213.304	1.740.734	1.796.346	4,2%	3,2%	11,8%	11,9%
Autònoms	48.830	49.904	367.071	376.210	2,2%	2,5%	13,3%	13,3%
15 Principals sectors d'activitat	165.193	170.385	1.280.694	1.314.233	3,1%	2,6%	12,9%	13,0%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	25.726	26.476	146.492	149.933	2,9%	2,3%	17,6%	17,7%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	26.462	26.370	233.548	238.846	-0,3%	2,3%	11,3%	11,0%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	16.978	18.001	123.638	130.330	6,0%	5,4%	13,7%	13,8%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	13.149	13.336	71.497	73.258	1,4%	2,5%	18,4%	18,2%
<i>Educació</i>	10.662	11.220	117.493	121.241	5,2%	3,2%	9,1%	9,3%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	10.791	10.955	69.470	70.033	1,5%	0,8%	15,5%	15,6%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	9.597	10.056	118.982	120.686	4,8%	1,4%	8,1%	8,3%
<i>Activitats sanitàries</i>	8.584	8.857	129.066	132.536	3,2%	2,7%	6,7%	6,7%
<i>Serveis a edificis i de jardineria</i>	8.720	8.818	71.271	72.512	1,1%	1,7%	12,2%	12,2%
<i>Emmagatzematge i afins al transport</i>	8.047	8.347	29.306	30.043	3,7%	2,5%	27,5%	27,8%
<i>Productes metàl·lics, exc. maquinària</i>	7.032	7.339	35.701	36.447	4,4%	2,1%	19,7%	20,1%
<i>Venda i reparació de vehicles motor</i>	5.333	5.762	32.149	32.907	8,0%	2,4%	16,6%	17,5%
<i>Indústries de productes alimentaris</i>	5.538	5.637	34.923	35.734	1,8%	2,3%	15,9%	15,8%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	4.413	4.729	38.741	40.544	7,2%	4,7%	11,4%	11,7%
<i>Serveis tècnics arquitectura i enginyeria</i>	4.161	4.482	28.417	29.183	7,7%	2,7%	14,6%	15,4%
Agricultura	471	535	7.791	7.953	13,6%	2,1%	6,0%	6,7%
Indústria	46.131	46.370	322.253	325.967	0,5%	1,2%	14,3%	14,2%
Construcció	17.597	18.135	106.461	109.055	3,1%	2,4%	16,5%	16,6%
Serveis	189.335	198.168	1.671.300	1.729.581	4,7%	3,5%	11,3%	11,5%
Sectors clau	120.247	122.860	768.202	783.540	2,2%	2,0%	15,7%	15,7%
Sectors estratègics	32.280	35.587	360.001	381.910	10,2%	6,1%	9,0%	9,3%
Sectors impulsors	53.921	57.058	490.650	508.021	5,8%	3,5%	11,0%	11,2%
Sectors independents	47.086	47.700	488.952	499.085	1,3%	2,1%	9,6%	9,6%
Activitats d'alt contingut tecnològic²	24.235	23.693	177.211	184.345	-2,2%	4,0%	13,7%	12,9%
Ind. Tecnologia alta	2.867	3.049	23.565	23.986	6,3%	1,8%	12,2%	12,7%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	13.598	12.985	89.505	90.916	-4,5%	1,6%	15,2%	14,3%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	11.977	12.255	66.410	67.208	2,3%	1,2%	18,0%	18,2%
Ind. Tecnologia baixa	12.582	13.033	89.317	90.298	3,6%	1,1%	14,1%	14,4%
Serveis basats en el coneixement	60.055	64.750	688.856	714.955	7,8%	3,8%	8,7%	9,1%
Serveis de tecnologia alta-punta	7.770	7.659	64.141	69.443	-1,4%	8,3%	12,1%	11,0%
Serveis no basats en el coneixement	91.054	94.294	695.474	719.531	3,6%	3,5%	13,1%	13,1%
Aturats registrats	68.869	62.320	463.474	422.935	-9,5%	-8,7%	14,9%	14,7%
Homes	33.884	29.513	231.757	205.244	-12,9%	-11,4%	14,6%	14,4%
Dones	34.985	32.807	231.717	217.691	-6,2%	-6,1%	15,1%	15,1%
Nacionals	58.440	53.093	382.433	351.939	-9,1%	-8,0%	15,3%	15,1%
Estrangers	10.429	9.227	81.041	70.996	-11,5%	-12,4%	12,9%	13,0%
Agricultura	451	441	4.862	5.023	-2,2%	3,3%	9,3%	8,8%
Indústria	10.367	8.960	71.217	61.622	-13,6%	-13,5%	14,6%	14,5%
Construcció	9.395	7.529	60.377	48.573	-19,9%	-19,6%	15,6%	15,5%
Serveis	45.124	41.698	303.966	283.562	-7,6%	-6,7%	14,8%	14,7%
Sense ocupació anterior	3.532	3.692	23.052	24.155	4,5%	4,8%	15,3%	15,3%
Població activa local estimada	425.926	422.458	2.892.231	2.872.380	-0,8%	-0,7%	14,7%	14,6%
Taxa d'atur registrat estimada	16,2%	14,8%	16,0%	14,7%	-1,4pp	-1,3pp	nc	nc
Homes	14,9%	13,2%	15,0%	13,6%	-1,6pp	-1,4pp	nc	nc
Dones	17,6%	16,4%	17,2%	16,0%	-1,2pp	-1,2pp	nc	nc
Nombre de contractes total	175.698	208.741	1.619.436	1.829.394	18,8%	13,0%	10,8%	11,4%
Beneficiaris de prestacions	41.882	35.043	283.795	240.411	-16,3%	-15,3%	14,8%	14,6%
Taxa Cobertura Prestacions	64,1%	59,8%	64,4%	60,3%	-4,3pp	-4,2pp	nc	nc
BENESTAR I QUALITAT DE VIDA								
Renda Bruta per càpita ¹	13.871	13.996	15.563	15.705	0,9%	0,9%	nc	nc
% Recollida selectiva de residus municipals ¹	37,3%	36,4%	36,8%	36,0%	-0,9pp	-0,8pp	nc	nc
Liuts hospitalaris per 1.000 hab.	5,5	5,5	4,9	4,9	-0,7%	0,0%	nc	nc
Places en residències per a gent gran*1000 hab>75 ¹	109	106	86	84	-2,5%	-1,6%	nc	nc
Nombre de piscines cobertes*10.000 hab.	1,1	1,1	0,9	0,9	0,3%	2,5%	nc	nc
FINANCES PÚBLIQUES³								
Pressupostos municipals: Ingressos	778.842	789.014	5.936.266	6.547.186	1,3%	10,3%	13,1%	12,1%
Pressupostos municipals: Despeses	775.564	788.807	5.899.557	6.533.096	1,7%	10,7%	13,1%	12,1%
Deute viu municipal ¹	401.272	474.057	3.616.472	3.592.929	18,1%	-0,7%	11,1%	13,2%

1. Dades dels anys 2012 i 2013. 2. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta. 3. Xifres en milers d'euros. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>. Vegeu l'apartat de Metodologia, al final del l'anàlisi de totes les comarques, per la definició dels indicadors.

BARCELONÈS

La comarca del Barcelonès¹ té una superfície de 146 km², l'1,9% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 5 municipis. Barcelona n'és la capital.

«El Barcelonès és la segona comarca més envellida per darrere del Berguedà»

El Barcelonès té 2.227.238 habitants, el 40,3% de la **població** de la província. El 2014 la població es redueix un 0,6% (-13.199), disminució semblant a la produïda el 2013, sent la tercera comarca amb una major pèrdua relativa, després del Berguedà i del Bages. La població es redueix en tots els municipis, excepte a Sant Adrià de Besos (564). La població estacional mitjana estimada de l'any 2013, és a dir, el nombre de persones que hi ha a la comarca sigui perquè hi resideixen, hi treballen, hi estudien o perquè, sense tenir-hi la residència habitual, hi passen algun període de temps (vacances, estiu, caps de setmana, etc.) és de 2.246.878, un 100,3% de la població resident d'aquest any.

El Barcelonès és la comarca amb major densitat de població: 15.276 hab./km², 21 vegades la mitjana provincial. L'estructura per edats segueix el patró dels darrers anys: 65,3% de la població es troba en edat de treballar (16 a 64 anys), percentatge similar al provincial (65,5%), mentre que el 14,1% és menor de 16 anys (per sota del 16,5% provincial) i el 20,7% té 65 anys o més (per sobre del 17,9% provincial). En conseqüència, l'Índex d'envelliment mostra que el Barcelonès, amb 147,3 persones de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys, és la segona comarca més envellida després del Berguedà (167,9) i se situa molt per damunt de la mitjana provincial (108,7), seguint una tendència de creixement en els últims anys.

Segons l'escenari mitjà projectat per l'Idescat pel 2024 (vegeu gràfic 2), el Barcelonès perdrà gairebé un 1% de la seva població actual. Aquesta lleugera reducció serà resultat de la pèrdua de població infantil (0-9 anys) i adulta (25 a 44 anys), mentre que la població augmentarà a pràcticament la resta de grups d'edat.

El 17,2% (382.218) de la població és estrangera, la comarca amb un major percentatge i notablement superior a la mitjana provincial (13,2%). La població nouvinguda disminueix considerablement (-4%) el 2014, per damunt de la reducció del -1,7% del 2013, i queda lluny de la dinàmica de creixement mitjà anual del 23,3% de la darrera dècada (2000-2010). Així, el 83,6% de la població estrangera té entre 16 i 64 anys, vint-i-dos punts per sobre del 61,4% de la població autòctona. El 76,6% dels estrangers són extracomunitaris. Les cinc primeres nacionalitats sumen el 36% de la població estrangera de la comarca: el 8,7% és pakistanesa, el 7,7% marroquina, el 7% italiana, el 7% xinesa, i el 5,7% boliviana.

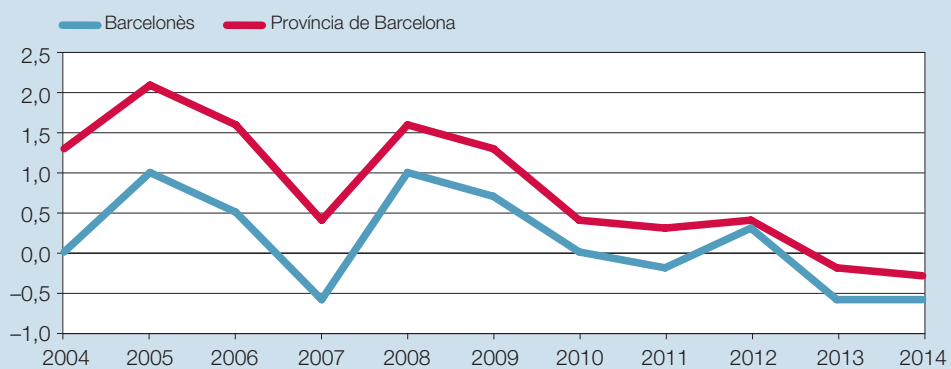
El nombre de residents a l'estranger augmenta un 7,6% el 2014 fins arribar als 123.046, el 5,5% de la població comarcal, el valor comarcal més elevat. Tot i així, s'ha de tenir en compte el biaix estadístic que es produeix per l'efecte capitalitat de Barcelona ciutat, sobretot en molts ciutadans nacionalitzats que viuen a l'estranger i que trien les capitals més conegudes a l'hora d'inscriure's en el consolat.

El 2013, l'economia del Barcelonès es va contreure un -0,7% (davant del -0,6% del 2012), un registre lleugerament pitjor que la mitjana de Catalunya (-0,5%). Els resultats del 2013 reflecteixen la notable caiguda de la construcció (-6,3%) i del primari (-3,0%) i en menor mesura dels serveis (-0,5%), mentre que la indústria presenta una modesta recuperació (0,3%). Amb aquesta nova caiguda, el canvi total de la crisi 2007-13 situa la reducció del **VAB** comarcal en el -1,2%, inferior a la mitjana catalana (-4,9%).

1. Per a més detall vegeu el Recull Estadístic al final del capítol.

Taxes de variació de la població total, 2004-2014
(en percentatge)

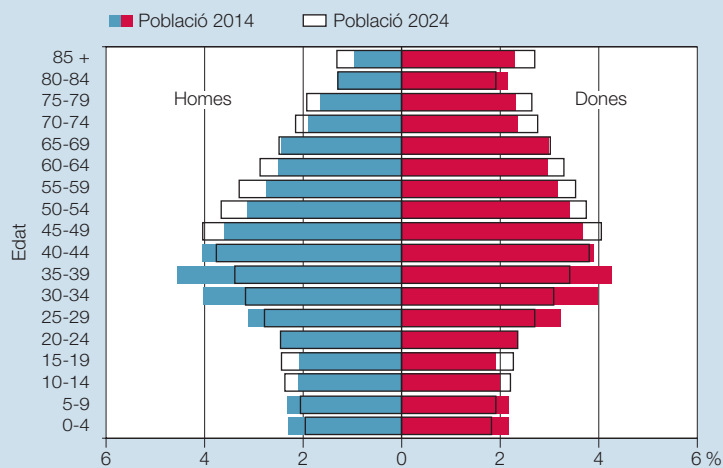
Gràfic 1

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Piràmide d'edats del Barcelonès, 2014-2024
(en percentatge)

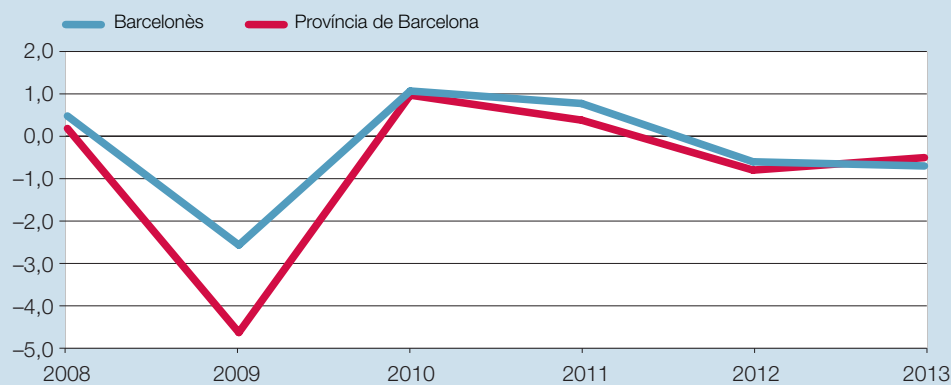
Gràfic 2

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB)*
(en percentatge)

Gràfic 3

*en termes reals

Font: Anuari Econòmic Comarcal, CatalunyaCaixa

«El Barcelonès lidera l'ocupació en les activitats d'alt contingut tecnològic»

El 48% (84.215) de les **empreses** de la província es troben al Barcelonès, amb una evolució de l'1,8% respecte l'any anterior i que, juntament amb l'Alt Penedès, registra la segona variació més moderada només per davant del Berguedà. Aquest increment del nombre d'empreses trenca la tendència negativa iniciada el 2007, tot i que l'any anterior també va créixer un 0,2%. L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa i especialment la microempresa: el 76,7% de les empreses tenen menys de 5 treballadors, el 20,3% entre 6 i 50, el 2,4% entre 51 i 250 i només un 0,6% de les empreses en tenen més de 250. La dimensió mitjana és d'11,6 treballadors per empresa, superior a la resta de comarques de la província.

El sector terciari domina l'estructura empresarial de la comarca: el pes de les empreses del sector és del 88,5%, molt superior al provincial, del 81,3%. Per contra, el percentatge d'empreses industrials (5,3%) és molt inferior al percentatge de la província (10,5%), com també ho és el pes de les empreses de la construcció: 6,2% a la comarca i 7,8% a la província. Interanualment, millora el comportament de tots els sectors: els serveis augmenten en un 2%, la construcció deixa de registrar pèrdues (0,6%) i la indústria cau amb menor intensitat (-0,5%). El 85% de les empreses es troben a Barcelona i el 6,2% a L'Hospitalet de Llobregat. Tots els municipis de la comarca guanyen empreses, destacant l'augment que experimenta Badalona (2,8%).

En l'anàlisi del teixit empresarial segons la base de dades SABI (Sistema Anual de Balanços Ibèrics) cal tenir en compte, com també en la resta de l'anàlisi d'aquesta comarca, l'efecte de capitalitat que genera la ciutat de Barcelona. Així, les 139 primeres empreses amb un major import net de xifra de vendes el 2013 van facturar més de cent milions d'euros, i d'aquestes, dotze van facturar més de mil milions. Predominen les distribuïdores i comercialitzadores d'energia (Gas Natural i Endesa), la constructora Fomento de Construcciones y Contratas i la de fabricació de vehicles Nissan. També tenen un pes destacat l'empresa de distribució al detall de productes alimentaris Caprabo, l'empresa de fabricació de productes bàsics de química inorgànica BASF Española i la de fabricació de perfums i cosmètics Antonio Puig.

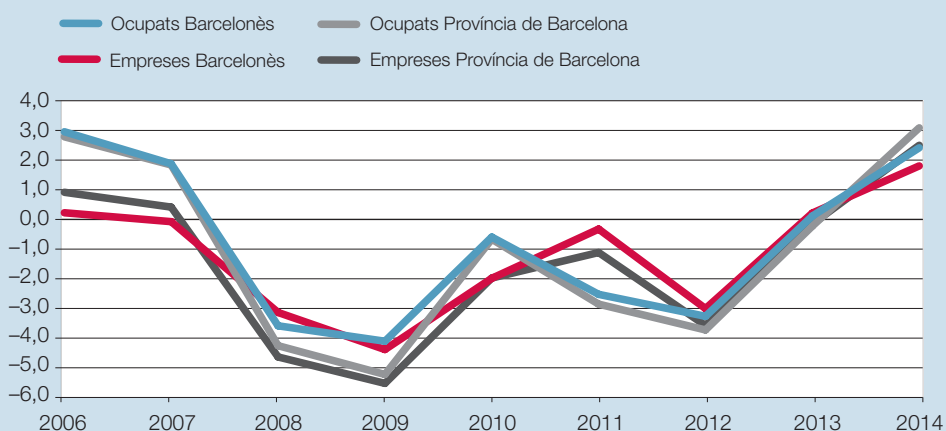
L'any 2014 tanca amb 1.119.614 llocs de treball, el 51,5% dels ocupats a la província. L'**ocupació** augmenta un 2,4%, per sota de la mitjana provincial (3,1%). La variació positiva de d'ocupació es produeix en major mesura en els autònoms (2,9%) que en els assalariats (2,3%). La comarca presenta els valors d'ocupació dintre de la microempresa més baixos de la província (12,9%) i petita empresa (25,5%) i el major percentatge d'ocupació en gran empresa (41%). Les empreses mitjanes concentren el 20,7% restant. L'estructura ocupacional està liderada pel sector terciari amb el 88,1% dels llocs de treball, per damunt de la mitjana provincial (79,6%), mentre que l'ocupació industrial i de la construcció, amb el 8,2% i 3,6% respectivament, són inferior a la provincial (15% i 5%). Els serveis han guanyat un major pes en l'ocupació (2,7%), sent més moderat el creixement a la construcció (0,3%) i la indústria (0,2%).

Els quinze principals subsectors per nombre d'ocupats guanyen ocupació l'any 2014, a excepció de la *mediació financera* (-6,9%) i *transport terrestre i per canonades* (-0,2%). Destaquen els augments d'ocupació en *activitats relacionades amb l'ocupació* (20,5%), *serveis de tecnologies de la informació* (16,9%) i *activitats administratives d'oficina* (10,5%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu Gràfics 5 i 6), les pèrdues més notables d'ocupació es produeixen en la *mediació financera* (-1.698), *activitats de lloguer* (-950) i *indústries químiques* (-409), mentre que els increments més importants es donen en els *serveis de tecnologies de la informació* (4.346), *activitats relacionades amb l'ocupació* (3.492) i *activitats administratives d'oficina* (3.321).

El 85,7% de l'ocupació es troba a Barcelona, el 7,6% a L'Hospitalet de Llobregat, el 4,6% a Badalona, l'1,3% a Santa Coloma de Gramenet i el 0,8% a Sant Adrià del Besòs. Igual com passa amb les empreses, tots els municipis de la comarca guanyen ocupació, destacant la creació de llocs de treball a Badalona (3,1%).

Taxes de variació interanuals dels ocupats i empreses, 2006-2014 (en percentatge)

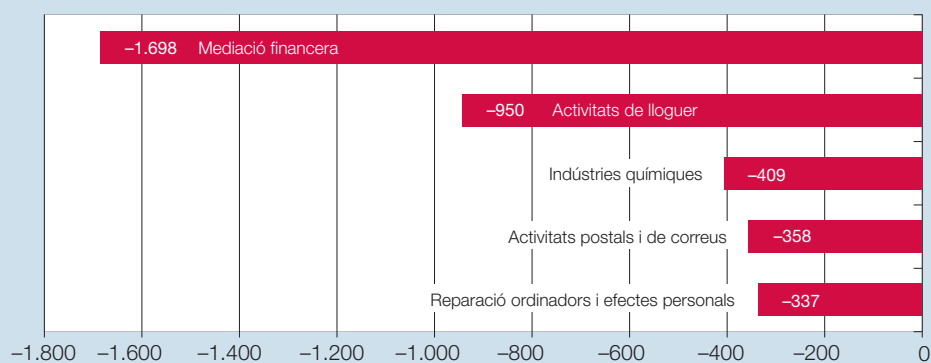
Gràfic 4

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació. Barcelonès, 2014 (en nombres absoluts)

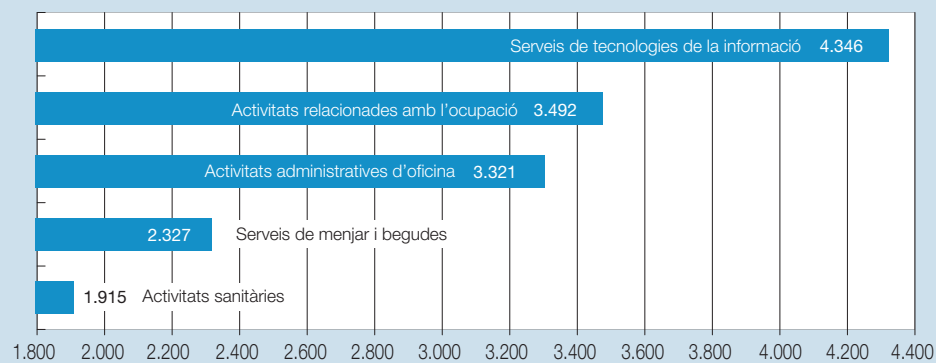
Gràfic 5

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació. Barcelonès, 2014 (en nombres absoluts)

Gràfic 6

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

El Barcelonès és la comarca amb un major pes de població assalariada ocupada dintre de l'economia del coneixement (52,6%). Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 48,2% de l'ocupació assalariada, situats per sobre de la mitjana provincial, del 39,8%, i experimentant una variació interanual del 2,9%. També dintre de l'economia del coneixement, el 9,5% de l'ocupació assalariada de la comarca pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (*indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta*), pes inferior al 10,3% provincial.

L'anàlisi de les relacions intersectorials de l'estructura productiva mostra una alta concentració d'ocupats en sectors d'activitat clau, amb un elevat efecte arrossegador o de dispersió sobre altres sectors i una alta capacitat de ser arrossegats. El 29,4% dels llocs de treball de la comarca pertanyen a aquests sectors, davant del 36,1% de la província. L'ocupació en sectors impulsors, aquells amb un elevat poder arrossegador però poca capacitat de ser arrossegats, també és inferior a la comarca (22,6%) que a la província (23,4%). L'ocupació en sectors estratègics, aquells amb elevada capacitat d'absorció per altres sectors però no d'arrossegament, amb un pes del 23% és superior a la provincial, del 17,6%, com també ho és el pes dels sectors independents, amb escassa capacitat d'absorció i d'arrossegament, amb el 25% a la comarca i el 23% a la província.

«El Barcelonès segueix sent la comarca amb la menor taxa d'atur»

El 37% (156.255) dels **aturats** de la província resideixen al Barcelonès. Durant el 2014 l'atur disminueix un 7,9% (-13.332 persones aturades), reducció sensiblement inferior a la de l'atur provincial (-8,7%). La taxa d'atur a final d'any se situa en el 13,5%, la més baixa de la província, i inferior a la taxa provincial (14,7%). Aquests registres semblen confirmar la tendència de reducció de l'atur iniciada el segon trimestre del 2013.

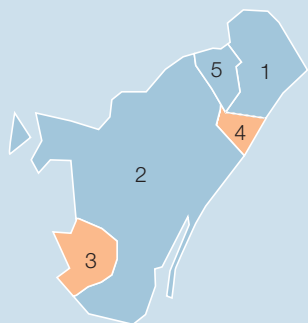
La xifra d'aturats disminueix en tots els municipis (vegeu mapes). Barcelona (11,9%) marca la taxa d'atur més baixa a final del 2014, que contrasta amb les taxes de Sant Adrià del Besòs (20,1%), Santa Coloma de Gramenet (19,3%), Badalona (18%) i L'Hospitalet de Llobregat (16,3%).

L'atur es reparteix per igual entre homes i dones. El Barcelonès és la comarca amb la menor taxa d'atur femenina (14,1%), i la tercera amb la menor taxa masculina (13%). Per edats, el 5,5% té menys de 25 anys, el 44,9% té entre 25 i 44 anys i el 49,6% té més de 45 anys. Interanualment, l'atur disminueix en tots els grups d'edat: un 8,9% entre els menors de 25 anys, un 12,7% entre els de 25 a 45 anys i un 2,9% entre els majors de 45 anys. El Barcelonès és la comarca amb un major percentatge d'atur en els serveis (73,3%), i un menor percentatge d'atur en la indústria (10,3%). De la resta, el 10,9% pertany a la construcció, el 0,5% al sector agrícola i el 5% són aturats sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, el nombre d'aturats del sector de la construcció es el que presenta una major disminució (-17,7%), seguit per la indústria (-12,1%) i els serveis (-6,4%).

Tots els nivells formatius redueixen l'atur, destaquen les disminucions dels *universitaris de primer cycle* (-18%), els *tècnics-professionals superiors* (-11,9%), els aturats *sense estudis* (-11,8%) i els que tenen *estudis primaris complets* (-10,9%). En valors absoluts els que tenen *educació general* són els que presenten una major reducció (-6.588) al ser també el grup més nombrós (63%). Els 28.618 aturats estrangers representen el 18,3% de l'atur comarcal, per sobre del pes que tenen a la província (16,8%). La comarca lidera la reducció d'aturats estrangers amb un -15,7%, per sobre de la reducció provincial -12,4%. En canvi, és la comarca amb menys reducció d'aturats nacionals (-5,9%), valor inferior a la reducció provincial (-8%), i deixa la xifra en les 127.637 persones.

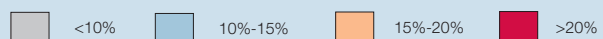
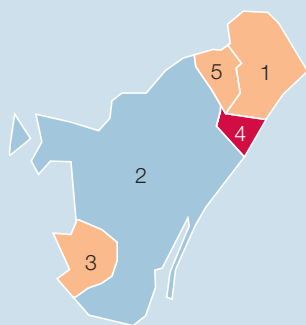
A final del 2014 hi ha concedides 90.377 prestacions per desocupació, un 13,5% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació baixa del 64,4% del 2013 al 60,9% del 2014 (similar a la taxa del 60,3% del conjunt provincial). El Barcelonès és la comarca on les prestacions contributives (51,4%) tenen un major pes respecte el total de

Variació dels aturats registrats

- 1 Badalona
- 2 Barcelona
- 3 Hospitalet de Llobregat (L')
- 4 Sant Adrià de Besòs
- 5 Santa Coloma de Gramenet

Taxa d'atur registrat

prestacions i les assistencials (38,6%), el menor pes de la província. El 10,1% restant són de renda activa d'inserció. Cal dir que mentre les contributives disminueixen un -18,9% i les assistencials un -10,8%, les de renda activa d'inserció augmenten un 11,7% respecte el 2013.

La **contractació laboral** (nombre de contractes, no persones contractades) del 2014 augmenta un 9,8%, fins als 975.634 contractes de treball, el 53,3% dels contractes signats a la província. La contractació augmenta en tots els grups d'edat, especialment entre els menors de 20 anys (18,6%) i entre els majors de 45 anys (13,4%). La contractació masculina repunta un 11,4%, mentre que la femenina ho fa un 8,4%. El pes de la contractació femenina és del 47,3%. El 87,6% dels contractes firmats són temporals, augmentant un 8,1% respecte l'any anterior. La contractació indefinida, que aplega el 12,4% restant, s'incrementa un 23,4%.

La ciutat de Barcelona configura el node d'atracció **turística** més important de la província de Barcelona i de Catalunya. Tot i la presència dels altres quatre municipis de la comarca (Badalona, Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià del Besòs i l'Hospitalet de Llobregat), les dades sobre l'activitat turística al Barcelonès (quadre 1) estan plenament condicionades per l'evolució de la ciutat de Barcelona. Tot i l'indubtable pes de la ciutat, cal destacar l'esforç que segueixen fent aquests municipis en matèria turística, integrant nous recursos turístics i serveis complementaris a l'oferta creixent de la destinació Barcelona.

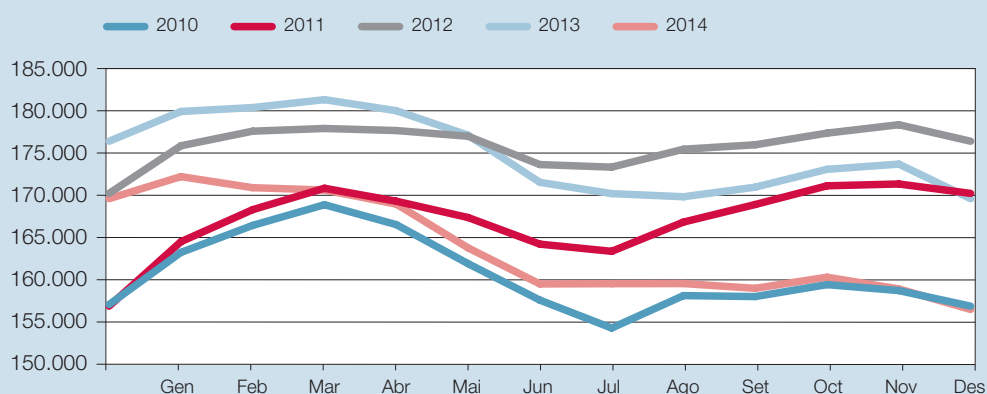
El Barcelonès disposa de 75.592 places hoteleres (no n'hi ha cap d'establiments de turisme rural o càmping), volum que representa el 54,2% de totes les places d'hotels a la província de Barcelona. En aquest àmbit, la comarca ha crescut un 2,6% respecte l'any anterior. Les dades relatives a la demanda de la comarca són positives amb l'increment constant del nombre de viatgers allotjats en els hotels, que per primera vegada sobrepasa els 7 milions (3,1% més que l'any anterior), les pernoctacions, amb un volum de 18,3 milions de nits d'hotel han crescut un 5,9% més que el 2013. Un dels trets més destacables rau en l'indicador d'ocupació hotelera. La poca estacionalitat de que gaudeix la ciutat de Barcelona beneficia l'ocupació mitjana dels hotels de la comarca que durant el 2014 va ser del 73,0%, 0,7% més que l'any anterior i 6% per damunt de la mitjana d'ocupació d'establiments hotelers de la resta de la província de Barcelona.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2014 del conjunt dels municipis de la comarca augmenta un 20,1% respecte el 2013 pel que fa als ingressos (vegeu gràfic 8), mentre que les despeses ho fan en un 21%. Per habitant, les despeses suposen 1.406 euros, amb 204 euros de despeses d'inversió, mentre que els ingressos corrents suposen 1.281 euros per habitant. Dintre d'aquests, els ingressos tributaris (capítols I a III del pressupost d'ingressos) representen 681 euros per habitant el 2014 (vegeu gràfic 9), per sobre dels dos anys anteriors.

Per municipis (vegeu mapa 2), els ingressos tributaris per habitant se situen per sobre de la mitjana provincial (676 euros) només en el municipi de Barcelona (768).

Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Barcelonès, 2010-2014

Gràfic 7

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Indicadors de l'activitat turística al Barcelonès, 2013 i 2014

Quadre 1

	Barcelonès			Prov. Barcelona*		
	2013	2014	Var. 13-14 (%)**	2013	2014	Var. 13-14 (%)**
Places en establiments hotelers	73.690	73.690	2,6	63.619	63.736	0,2
Places en càmpings	-	-	-	43.998	43.998	0,0
Places en establiments de turisme rural	-	-	-	4.633	4.797	3,5
Nombre de viatgers allotjats en hotels	6.847.580	7.060.997	3,1	3.004.120	3.317.439	10,4
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	-	-	-	568.644	615.012	8,2
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	-	-	-	81.881	85.267	4,1
Nombre de pernотacions en hotels	17.290.807	18.307.853	5,9	9.526.850	9.549.384	0,2
Nombre de pernотacions en càmpings	-	-	-	2.446.839	2.384.525	-2,5
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	-	-	-	220.839	251.078	13,7
Grau d'ocupació hotelera (en %)	72,3	73,0	0,7pp	66,4	66,9	0,6pp
Grau d'ocupació en càmpings (en %)	-	-	-	43,4	46,1	2,7pp
Grau d'ocupació en establiments de turisme rural (en %)	-	-	-	19,2	20,1	0,9pp

*Sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera.

**La variació en grau d'ocupació és en punts percentuals.

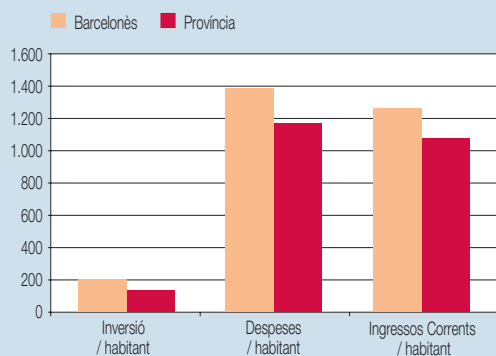
ns: Dada no significativa

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

Finances públiques, 2014

Gràfic 8

(Ràtios Euros per habitant)

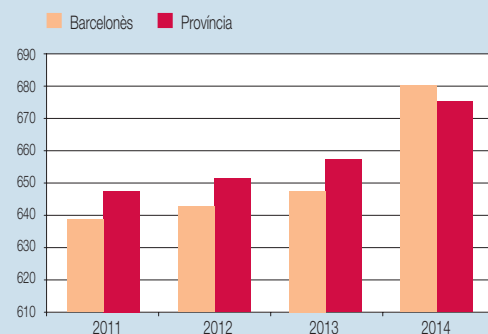

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Finances públiques, Ingressos tributaris, 2011-14

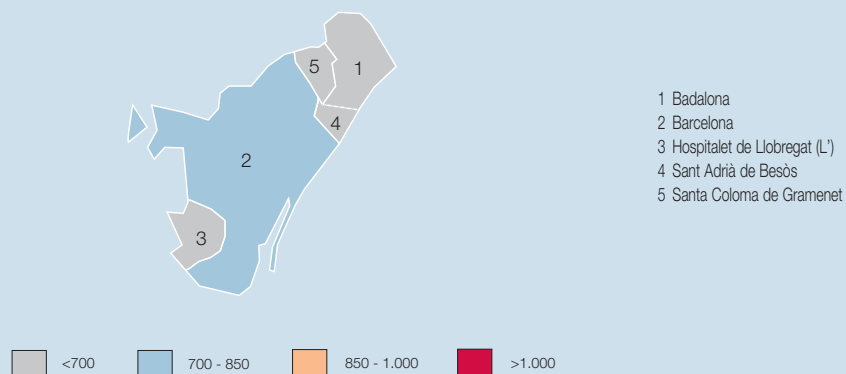
Gràfic 9

(Ràtios Euros per hab.)

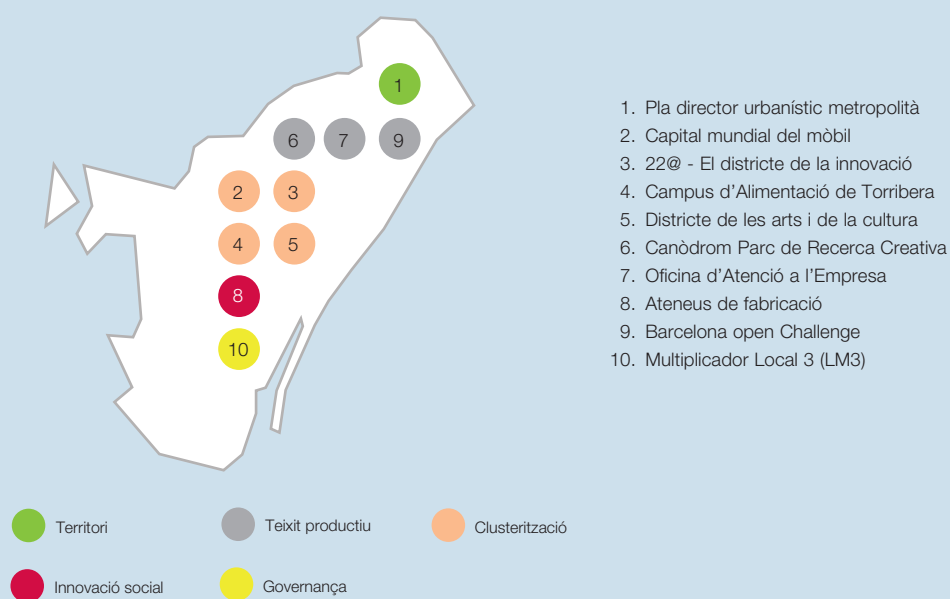

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Ingressos tributaris per habitant (euros)

En relació amb els **projectes estratègics**, s'identifiquen al mapa 3 i es descriuen a la pàgina següent.

Font: El-laboració pròpia

MAPA DE PROJECTES ESTRATÈGICS LOCALS DEL BARCELONÈS

Pla director urbanístic metropolità

La redacció del Pla Director Urbanístic metropolità és una oportunitat per reflexionar sobre el futur de la ciutat metropolitana. Correspon als PDU, entre altres, establir les directrius per coordinar l'ordenació urbanística d'un territori supramunicipal; fixar les determinacions sobre el desenvolupament urbanístic sostenible, la mobilitat de les persones i mercaderies i el transport públic; establir mesures de protecció del sòl no urbanitzable; concretar i delimitar les reserves de sòl per a les grans infraestructures; i la programació de polítiques supramunicipals de sòl i d'habitatge, concertades amb els ajuntaments afectats. [+]

Capital mundial del mòbil

Mobile World Capital Barcelona (MWCB) és una iniciativa destinada a convertir la capital de Catalunya en un referent de l'anomenada transformació *mobile*. És un instrument que ha d'actuar com a motor per al desenvolupament i la internacionalització del conjunt del teixit empresarial. Entre altres vessants, per tal d'impulsar el creixement metropolità es vol fomentar l'activitat econòmica relacionada amb el mòbil i convertir la MWCB en la plataforma de proves d'aplicacions, serveis i continguts avançats en l'àmbit de la mobilitat. En aquest projecte industrial es busca crear sinèrgies entre oferta i demanda, detectar els actors que possibiliten la transformació esmentada i articular les iniciatives d'un emergent sector d'activitat econòmica al voltant de la mobilitat. [+]

22@-El districte de la innovació

El projecte 22@Barcelona transforma dues-centes hectàrees de sòl industrial del Poblenou. Com a intervenció econòmica integra els diferents agents que constitueixen el sistema d'innovació –empreses tecnològicament avançades, universitats i centres de formació contínua, i centres de recerca i de transferència de tecnologia– amb diversos agents de promoció que faciliten la interacció i comunicació entre els mateixos. La convivència d'aquestes empreses innovadores i dinàmiques amb les activitats de proximitat del barri –comerç, petits tallers, serveis– configuren un ric teixit productiu. Aquest entorn afavoreix les sinèrgies de coneixement i els processos d'innovació i permet millorar la competitivitat del conjunt empresarial i la qualitat de vida. [+]

Campus de l'Alimentació de Torribera

Impulsat per la Universitat de Barcelona, té per objectiu potenciar l'àmbit de l'alimentació des de d'un vessant docent, oferint un entorn universitari dedicat a les ciències relacionades amb l'alimentació amb ensenyaments de grau i màster, la dimensió de recerca coordinada per l'Institut de Recerca en Nutrició i Seguretat Alimentària (INSA-UB) i activitats de transferència i difusió al sector productiu i a la societat en general. [+]

Districte de les arts i de la cultura

L'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat impulsa un nou projecte que ha d'esdevenir un espai urbà d'experimentació i d'innovació entorn les arts, la cultura, el coneixement i la creativitat. El nou districte es trobarà envoltat per importants equipaments culturals públics i privats, com el Centre Cultural Metropolità Tecla Sala, la sala Salamandra o l'edifici Freixas, i constituirà un espai d'usos molt diversos amb tallers d'artis-

tes, locals d'assaig i de música en viu, instal·lacions de producció audiovisual, galeries d'art, gabinets de disseny i de moda, locals de restauració i equipaments culturals públics i privats. [+]

Canòdrom Parc de Recerca Creativa

Promogut per l'Ajuntament de Barcelona, funcionarà com una nova incubadora per a empreses culturals i creatives a la ciutat. Es tracta d'un espai al servei dels emprenedors culturals que té com a objectiu convertir idees creatives en àmbits com les arts, la tecnologia i la ciència en nous serveis i productes que arribin al mercat. El projecte també pretén fomentar la integració amb el barri de Sant Andreu, mitjançant la incorporació dels ciutadans del barri als diferents espais de co-creació per a la generació d'idees i resolució de reptes. [+]

Oficina d'Atenció a l'Empresa

L'Oficina d'Atenció a l'Empresa (OAE), impulsada per l'Ajuntament de Barcelona a través de Barcelona Activa, té per missió impulsar i facilitar l'activitat econòmica a la ciutat i fomentar la competitivitat de les empreses. L'OAE vol fer de Barcelona un lloc fàcil per fer negocis, un punt de contacte directe, específic i diferenciat per a l'activitat econòmica de la ciutat on es concentraran un conjunt d'actuacions de valor afegit per a les empreses estructurades en cinc blocs: serveis, tràmits, programes, formació i esdeveniments i promoció. [+]

Ateneus de fabricació

La Xarxa d'Ateneus de Fabricació és una iniciativa pionera que està impulsant l'Ajuntament de Barcelona dins el marc estratègic de les Smart-Cities. Els Ateneus de Fabricació són espais de creació i aprenentatge, vinculats a la innovació social, les noves tecnologies i en especial a la fabricació digital. Es pretén que cada districte compti com a mínim amb un Ateneu, acomplint amb la visió de barris productius en un model distribuït on és el propi ciutadà el qui cocrea el seu entorn i gestiona el seu propi consum de manera responsable. L'Ateneu de les Corts està actualment en funcionament. [+]

Barcelona Open Challenge

És una iniciativa de ressò internacional impulsada per l'Ajuntament de Barcelona. Està destinat a que empreses innovadores presentin les seves propostes entorn a sis reptes vinculats a la transformació de l'espai públic i els serveis de la ciutat. La seva finalitat és, d'una banda, millorar la qualitat de vida de les persones i, de l'altra, permetre a proveïdors petits, internacionals i nous models de negoci posar en pràctica idees innovadores per a la transformació dels serveis públics, mitjançant la contractació de les empreses guanyadores. [+]

Multiplificador Local 3 (LM3)

L'avaluació del Multiplificador Local 3 a Santa Coloma de Gramenet és una eina de dinamització del comerç i l'economia local. Es tracta de la primera vegada que s'aplica a casa nostra aquesta metodologia conceptualitzada per la New Economics Foundation. La mesura de la circulació monetària ha de permetre adoptar estratègies adreçades a endogeneïtzar l'economia i assolir una major contribució de la despesa pública en el desenvolupament local. [+]

DELS FAB LABS A LES FAB CITIES. COM CANVIARAN LES CIUTATS GRÀCIES A LA FABRICACIÓ DIGITAL?

Tomas Díez, *Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya*

L'urbanisme ja no serà el que va ser, almenys per algun temps. El creixement exponencial de la construcció, la renovació de les ciutats i les seves infraestructures, i l'expansió del mercat capitalista, semblen ser coses d'un present gairebé extint, i comencen a ser part del passat; no és un vaticini de la seva desaparició, però sí de la pèrdua d'una posició avantatjosa com a motors del creixement econòmic i el desenvolupament, si parlem en termes de macroeconomia. El model capitalista modern està basat sobre l'acumulació dels mitjans de producció en poques mans, les quals controlen i defineixen el mercat, fins i tot controlant la demanda a través de la creació de patrons de consum mitjançant campanyes publicitàries massives, com ja ho vaticinava Viktor Papanek dècades enrere. Aquest mercat que Greenspan (inspirat en l'escola individualista d'Ayn Rand) creia que s'autoregularia, en el qual els ordinadors i els algorismes farien que fos més just, al final va respondre a lògiques especulatives, i als noranta va donar el primer avís en mostrar signes de la seva veritable naturalesa. No obstant això, l'especulació ha estat el *leit motive* del desenvolupament en els últims vint anys, i la seva fi és assolir el màxim rendiment amb el mínim esforç, a força d'explotació de treballadors en el tercer món en fàbriques amb condicions precàries, famílies que s'endeuten al primer món per la resta de les seves vides, i «emprenedors» que busquen ser el pròxim Steve Jobs mitjançant una nova start-up. És això part de l'urbanisme? Més que mai les ciutats responen als mercats, i la manifestació física d'aquests es dona en centres financers, amb dominis infinits d'habitatges nous, o en alguna ocasió habitatges socials, infraestructura de transport públic per connectar amb ciutats satèl·lits, on el preu de l'habitatge és més assequible, però encara són llocs que necessiten grans ciutats: Londres, Madrid, Barcelona, Nova York; en altres casos, com Los Angeles o San Francisco, són simplement grans autopistes que alimenten el moviment de vehicles particulars amb un sol passatger, per alguna cosa es diu que Rand va inspirar el fenomen de Silicon Valley i totes les derivades manifestacions seves.

La democràtica Internet és a punt de quedar-se en Wikipedia, Facebook i Twitter, suportats per Google, que ho busca tot. S'ha construït una versió de capitalisme basat en una xarxa distribuïda, cosa que semblaria ser una total contradicció, però no és casualitat que a part de les companyies d'energia o els fabricants «de tota la vida», siguin les empreses vinculades a Internet com Facebook, Amazon o Google, les que tinguin major creixement i beneficis cada any. El curiós és que Facebook no produeix continguts sinó els seus usuaris, Amazon fabrica menys del 5% de productes que ven i Google trafica amb informació que produeixen altres i l'organitza. La revolució digital ha obert una nova manera d'especular amb la informació, fent-la més sofisticada i efectiva; malgrat les promeses del passat. Hem vist com no només s'han convertit en mecanismes d'explotació nous, sinó en mecanismes de control de la població, com van denunciar Edward Snowden o Julian Assange a través dels informes sobre les activitats de la NSA i el seu programa PRISM, per citar-ne alguns. Això segueix sent urbanisme, més encara quan l'aparició de les Smart Cities promet fer de les nostres ciutats espais més eficients, organitzats, i fins i tot s'atreveixen a prometre que més «humans». Però és possible imaginar-ho fins i tot tenint en compte que les Smart Cities es basen en l'ús de tecnologies digitals? És clar que tenim el risc que es converteixin en Smart [Capitalist and Controlled] Cities, ciutats predictibles, Orwellianes, i al servei del mercat i no de la gent. Sí, és una possibilitat, però no l'única.

Què ens queda llavors? Esperar una altra revolució tecnològica que superi Internet i construir un nou capitalisme sobre ella? Noves jerarquies substituint les anteriors? Nous Zuckerbergs per Rockefellerers?

L'era digital ens ha donat la capacitat de no només accedir més ràpidament a continguts, sinó poder produir-los de manera ubíqua. Si fa vint anys hi havia un sol fotògraf en una festa de noces, avui hi ha tants fotògrafs com a convidats; ens hem convertit en molt poc temps en productors d'informació, en certa manera s'ha descentralitzat la producció d'informació, i ara la seva rellevància no depèn només d'uns pocs mitjans, sinó de la

capacitat de la informació d'escalar i ser compartida per xarxes d'usuaris. No han desaparegut ni les televisions, ni els diaris, però no estan sols.

Fabricació digital.

A la dècada dels vuitanta s'inventa la impressió 3D; no és més que la construcció per capes d'un model tridimensional que un ordinador envia mitjançant instruccions a una màquina que:

- Diposita materials mitjançant extrusió.
- Afegeix capes de materials i els solidifica amb altres.
- Solidifica materials a través de freqüències de llum.

En els seus primers anys, la impressió 3D va estar només a l'abast de pocs centres de recerca i la indústria, ja que l'elevat cost de materials i màquines les feien simplement inaccessibles per a qualsevol persona, o fins i tot grup de persones o centres petits i mitjans d'educació o investigació. No obstant això, durant la primera dècada del segle XXI es donen diversos fenòmens coincidents:

- Apareixen els Fab Labs des del Centre de Bits i Àtoms del MIT.
- Arduino neix a Itàlia com a plataforma de codi obert per a l'electrònica.
- El projecte Rep Rap neix al Regne Unit per fer la impressió 3D accessible i *open source*.
- Les xarxes socials com Twitter, Facebook o Youtube neixen i s'incorporen a les nostres vides.
- L'smartphone arriba per a ser part de nosaltres.

Noves tecnologies per a nous ciutadans, la participació digital ja no és només una cosa de tècnics ni de «frikis», és a l'abast de qualsevol ciutadà.

Al maig de 2007 s'inaugura el primer Fab Lab de la Unió Europea. El Fab Lab Barcelona neix a l'Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya, com un projecte tecnològic i social de la mà de Vicente Guallart i Neil Gershenfeld, director del Centre de Bits i Àtoms del MIT. Els Fab Labs són espais de fabricació oberts que pretenen democratitzar l'accés a la fabricació digital per a poder passar la transició d'una societat consumista industrial a una societat productiva moderna i connectada. Avui en dia hi ha més de 500 Fab Labs a tot el món: Lima, Amsterdam, Tòquio, Wellington, Nova York, o llocs remots a l'Índia o Àfrica. A Barcelona està en marxa el projecte Fab City, llançat pel IAAC, el MIT i el Fab Lab Barcelona; Fab City pretén dotar la ciutat de Fab Labs públics i privats en cada districte (almenys un per cadascun), els quals permeten l'accés a qualsevol persona a poder fabricar mobles, pròtesis, sensors, joguines, i qualsevol objecte usant impressores 3D, talladores làser, fresadores de precisió, o fer servir plataformes en codi obert com Arduino, per poder inventar i innovar en la creació de solucions individuals i col·lectives. El projecte està en marxa, i avui dia hi ha almenys tres Fab Labs públics (Ateneus de Fabricació) en els districtes de Ciutat Vella (La Fàbrica del Sol), Les Corts i Nou Barris, a més dels Fab Labs Barcelona i Green Fab Lab de l'IAAC, hi ha iniciatives privades i comunitàries com el Fab Cafè, El Taller de Betahaus o Made Maker Space. Es comença a configurar així una nova forma de fer urbanisme, on el ciutadà és creador i productor de solucions complementàries a les industrials, creant un ecosistema que permeti recuperar la productivitat dins de les ciutats. Encara hi ha reptes entorn la governabilitat d'aquests nous espais, el seu ús i el seu possible impacte en la societat, però no hi ha dubte que s'ha posat en marxa una nova forma de produir la realitat, on la tecnologia serà un vehicle més perquè les societats decideixin què fer amb elles: o donar tot el poder a la indústria i al sector comercial sota els mateixos cànons d'explotació del passat; o poder co-crear nous espais i solucions que permetin tenir un urbanisme participatiu real, amb accions locals que tinguin impacte global a través de la xarxa de manufactura distribuïda més gran del món.

El món sembla estar reorganitzant, no ho farà només el mercat, ni algorismes, ni ordinadors connectats, seran les persones que defineixin com volen que sigui, el repte està en fer-ho real, i de mitjans no en manquen.

ESA BIC BARCELONA

Rosa Batet, *Responsable de serveis d'incubació de Barcelona Activa*

La incubació d'empreses a Barcelona Activa

Un dels trets clau de la trajectòria de Barcelona Activa és el model d'incubació d'empreses de recent creació. Durant gairebé tres dècades s'ha acompanyat en la posada en marxa prop d'un miler d'empresadors que han estat instal·lats als diferents espais municipals on s'acullen projectes nous, com també altres amb més recorregut al mercat.

Amb la posada en marxa d'Almogàvers Business Factory, es va apostar per una gestió públic-privada per tal de potenciar la col·laboració entre les diferents entitats de l'ecosistema local. Es tracta, doncs, d'una «incubadora d'incubadores» on s'acullen –sota el paraigua de les entitats- empreses de base tecnològica en estadis inicials.

En aquest sentit, amb l'objectiu de seguir donant passos endavant en el model d'incubació municipal, a finals de 2014 es van posar en marxa dos espais nous per a empreses de recent creació: l'mStartupBarcelona, un hub d'acceleradores de projectes vinculats a les tecnologies mòbil; i l'ESA BIC Barcelona, la primera incubadora que l'Agència Espacial Europea (ESA) instal·la a l'Estat espanyol.

ESA BIC Barcelona

Fa més de 10 anys es va posar en marxa aquesta xarxa de centres d'incubació d'empreses que forma part del programa de transferència de tecnologia de l'ESA i que ofereix als nous emprenedors suport econòmic i assessorament tècnic i comercial. La incubadora de Barcelona se suma a deu espais més integrats distribuïts a diferents països europeus com ara Holanda, Anglaterra, França, Alemanya, Bèlgica o Itàlia.

L'Ajuntament de Barcelona va presentar la candidatura per acollir aquest espai a la ciutat conjuntament amb la Universitat Politècnica de Catalunya/BarcelonaTech (UPC) –a través de Parc UPC-, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Diputació de Barcelona, el Consell Comarcal del Baix Llobregat i Caixa Capital Risc –la gestora de capital risc de «la Caixa».

L'ESA BIC (Business Incubation Centre) Barcelona, gestionada per Barcelona Activa, està ubicada a l'edifici RDIT del Parc UPC al Campus del Baix Llobregat (Castelldefels). Ocupa una superfície de 1.000 m² distribuïts en zones comuns per a les empreses instal·lades, un espai de coworking amb sis punts de treball i nou mòduls d'entre 30 i 100 m².

Aquest nou espai s'adreça a empreses de recent creació amb menys de cinc anys d'activitat que basin el seu negoci en l'ús de sistemes o tecnologies espacials per desenvolupar productes, serveis o aplicacions a altres sectors. Es preveu acollir-hi, fins el 2018, al voltant de quaranta startups tant locals com internacionals.

El procés de recepció de candidatures està obert durant tot l'any. Un comitè -format per membres de la ESA i representants de les diferents

entitats promotores- selecciona periòdicament les empreses que s'incuben a l'ESA BIC Barcelona. La convocatòria està oberta a projectes innovadors que converteixin la capital catalana en un referent en l'aplicació de la tecnologia espacial i reforcin el posicionament de la ciutat com a pol d'atracció de talent emprenedor.

Actualment hi ha vuit empreses instal·lades i quatre més que han estat ja aprovades que entraran en les properes setmanes. Els projectes incubats centren la seva activitat entorn als drones, les tecnologies de comunicacions per satèl·lit, processos de compressió de dades o les energies renovables, entre d'altres àmbits. En total, generen més d'una trentena de llocs de treball directes i operen en el mercat local i internacional.

Les empreses incubades tenen accés al coneixement tècnic i científic de l'equip de l'Agència Espacial Europea, així com de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). També compten amb l'assessorament expert a nivell empresarial per part de Barcelona Activa.

A més, cada una rep un incentiu econòmic de fins a 50.000 euros per desenvolupar el producte o servei, a mesura que assoleixi les fites marcades. Addicionalment, tenen accés al Servei de Finançament empresarial que es presta des de l'Oficina d'Atenció a l'Empresa de l'Ajuntament de Barcelona.

Així mateix, per tal de cobrir les necessitats financeres per créixer, les empreses incubades també poden recórrer al fons específic de l'ESA per a empreses que fan servir tecnologies de l'espai i participar a fòrums d'inversió que s'organitzen a nivell europeu.

Des de Barcelona Activa tenim l'experiència d'anys en incubació i acompanyament d'empreses i en gestió d'espais. Com a entitat pública, ens correspon també la feina de connectar la comunitat emprenedora i consolidar l'ecosistema local.

Conclusions i perspectives

L'ESA BIC Barcelona contribueix a beneficiar l'ecosistema emprenedor i empresarial, permet donar suport al talent local, posar en valor el coneixement científic-tècnic del territori i genera noves oportunitats tant a les empreses com a les universitats. I, a més, també situa l'Àrea Metropolitana de Barcelona com a punt de referència a Europa en el desenvolupament de tecnologies de l'espai aplicades a diferents vessants productives.

En definitiva, aquests darrers anys, amb la posada en marxa de l'ESA BIC Barcelona i també de l'mStartupBarcelona, la ciutat ha seguit demostrant la seva aposta per l'emprenedoria i el suport a l'empresa com factor determinant del dinamisme econòmic i d'un mercat de treball generador d'ocupació.

RECULL ESTADÍSTIC. BARCELONÈS

	Barcelonès		Província		Variació 2013-2014		Pes Barcelonès/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Barcelonès	Província	2013	2014
ENTORN								
Nombre de municipis		5		311				1,6%
Superfície total (km²)		145,8		7726,5				1,9%
Superfície mitjana municipal (km²)		29,2		24,8				nc
DEMOGRAFIA								
Població Total	2.240.437	2.227.238	5.540.925	5.523.784	-0,6%	-0,3%	40,4%	40,3%
Densitat (hab/km²)	15.367	15.276	717	715	-0,6%	-0,3%	nc	nc
Homes	1.074.075	1.066.102	2.711.403	2.699.040	-0,7%	-0,5%	39,6%	39,5%
Dones	1.166.362	1.161.136	2.829.522	2.824.744	-0,4%	-0,2%	41,2%	41,1%
Població de menys de 16 anys	311.808	312.986	912.434	912.338	0,4%	0,0%	34,2%	34,3%
Població potencialment activa (16-64)	1.473.928	1.453.373	3.659.668	3.620.009	-1,4%	-1,1%	40,3%	40,1%
Població de 65 anys i més	454.701	460.879	968.823	991.437	1,4%	2,3%	46,9%	46,5%
Població ETCA¹	2.257.804	2.246.878	5.494.415	5.484.947	-0,5%	-0,2%	41,1%	41,0%
Pob. resident a l'estranger	114.406	123.046	158.150	172.270	7,6%	8,9%	72,3%	71,4%
Índex de dependència global	52,0	53,2	51,4	52,6	2,4%	2,3%	nc	nc
Índex d'envelliment	145,8	147,3	106,2	108,7	1,0%	2,3%	nc	nc
Nacionalitat espanyola	1.842.461	1.845.020	4.768.935	4.794.117	0,1%	0,5%	38,6%	38,5%
Nacionalitat estrangera	397.976	382.218	771.990	729.667	-4,0%	-5,5%	51,6%	52,4%
Taxa d'estrangeria total	17,8%	17,2%	13,9%	13,2%	-0,6pp	-0,7pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	13,8%	13,1%	10,9%	10,2%	-0,7pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	55.165	53.658	130.670	123.404	-2,7%	-5,6%	42,2%	43,5%
Població potencialment activa (16-64)	334.173	319.653	623.424	587.923	-4,3%	-5,7%	53,6%	54,4%
Població de 65 anys i més	8.638	8.907	17.896	18.340	3,1%	2,5%	48,3%	48,6%
Àfrica	41.354	40.810	182.327	175.111	-1,3%	-4,0%	22,7%	23,3%
Amèrica	154.738	139.026	263.237	232.415	-10,2%	-11,7%	58,8%	59,8%
Àsia	93.381	91.596	119.523	118.403	-1,9%	-0,9%	78,1%	77,4%
Europa	108.111	110.388	206.271	203.112	2,1%	-1,5%	52,4%	54,3%
Unió Europea	87.735	89.446	170.709	167.071	2,0%	-2,1%	51,4%	53,5%
Resta del món	392	398	632	626	1,5%	-0,9%	62,0%	63,6%
5 principals nacionalitats (comarca)	141.901	137.903	301.803	290.171	-2,8%	-3,9%	47,0%	47,5%
Pakistan	35.025	33.161	41.396	39.675	-5,3%	-4,2%	84,6%	83,6%
Marroc	29.709	29.315	138.815	133.028	-1,3%	-4,2%	21,4%	22,0%
Itàlia	26.133	26.830	40.545	40.492	2,7%	-0,1%	64,5%	66,3%
Xina	26.867	26.755	40.634	41.092	-0,4%	1,1%	66,1%	65,1%
Bolívia	24.167	21.842	40.413	35.884	-9,6%	-11,2%	59,8%	60,9%
ACTIVITAT ECONÒMICA								
Nombre d'empreses	82.735	84.215	171.362	175.618	1,8%	2,5%	48,3%	48,0%
Agricultura	34	39	701	736	14,7%	5,0%	4,9%	5,3%
Indústria	4.454	4.432	18.210	18.480	-0,5%	1,5%	24,5%	24,0%
Construcció	5.211	5.243	13.306	13.656	0,6%	2,6%	39,2%	38,4%
Serveis	73.036	74.501	139.145	142.746	2,0%	2,6%	52,5%	52,2%
Dimensió mitjana	11,5	11,6	10,2	10,2	0,1	0,1	nc	nc
Agricultura	6,5	5,6	3,1	3,2	-1,0	0,1	nc	nc
Indústria	18,7	18,8	15,9	15,9	0,1	0,0	nc	nc
Construcció	5,5	5,4	4,8	4,8	-0,1	0,0	nc	nc
Serveis	11,5	11,6	9,9	10,0	0,1	0,1	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	60.722	61.677	118.482	121.287	1,6%	2,4%	51,2%	50,9%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	13.435	13.592	27.435	27.762	1,2%	1,2%	49,0%	49,0%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	7.607	7.842	15.768	16.423	3,1%	4,2%	48,2%	47,8%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	6.460	6.513	14.505	14.842	0,8%	2,3%	44,5%	43,9%
<i>Activitats immobiliàries</i>	4.287	4.478	6.843	7.157	4,5%	4,6%	62,6%	62,6%
<i>Activitats jurídiques i de comptabilitat</i>	3.982	4.073	6.320	6.492	2,3%	2,7%	63,0%	62,7%
<i>Llars que ocupen personal domèstic</i>	3.867	3.810	4.405	4.357	-1,5%	-1,1%	87,8%	87,4%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	3.352	3.421	6.881	6.997	2,1%	1,7%	48,7%	48,9%
<i>Activitats sanitàries</i>	2.940	2.967	4.974	5.057	0,9%	1,7%	59,1%	58,7%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	2.786	2.886	7.780	8.137	3,6%	4,6%	35,8%	35,5%
<i>Educació</i>	2.516	2.587	5.131	5.346	2,8%	4,2%	49,0%	48,4%
<i>Activitats associatives</i>	2.206	2.206	3.137	3.149	0,0%	0,4%	70,3%	70,1%
<i>Construcció d'immobles</i>	2.178	2.141	5.001	5.022	-1,7%	0,4%	43,6%	42,6%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	2.029	2.004	5.601	5.659	-1,2%	1,0%	36,2%	35,4%
<i>Publicitat i estudis de mercat</i>	1.562	1.626	2.038	2.140	4,1%	5,0%	76,6%	76,0%
<i>Serveis tècnics arquitectura i enginyeria</i>	1.515	1.531	2.663	2.747	1,1%	3,2%	56,9%	55,7%

RECULL ESTADÍSTIC. BARCELONÈS (continuació)

	Barcelonès		Província		Variació 2013-2014		Pes Barcelonès/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Barcelonès	Província	2013	2014
MERCAT DE TREBALL								
Ocupats	1.093.384	1.119.614	2.107.805	2.172.556	2,4%	3,1%	51,9%	51,5%
Assalariats	951.520	973.604	1.740.734	1.796.346	2,3%	3,2%	54,7%	54,2%
Autònoms	141.864	146.010	367.071	376.210	2,9%	2,5%	38,6%	38,8%
15 Principals sectors d'activitat	718.468	738.192	1.297.698	1.341.657	2,7%	3,4%	55,4%	55,0%
Comerç detall, exc. vehicles motor	115.618	117.442	233.548	238.846	1,6%	2,3%	49,5%	49,2%
Activitats sanitàries	80.293	82.208	129.066	132.536	2,4%	2,7%	62,2%	62,0%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	81.653	82.091	118.982	120.686	0,5%	1,4%	68,6%	68,0%
Educació	69.512	71.328	117.493	121.241	2,6%	3,2%	59,2%	58,8%
Serveis de menjar i begudes	64.137	66.464	123.638	130.330	3,6%	5,4%	51,9%	51,0%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	62.491	63.074	146.492	149.933	0,9%	2,3%	42,7%	42,1%
Serveis a edificis i de jardineria	39.545	39.689	71.271	72.512	0,4%	1,7%	55,5%	54,7%
Activitats administratives d'oficina	31.491	34.812	43.986	48.577	10,5%	10,4%	71,6%	71,7%
Transport terrestre i per canonades	34.657	34.593	69.470	70.033	-0,2%	0,8%	49,9%	49,4%
Serveis de tecnologies de la informació	25.766	30.112	36.845	41.936	16,9%	13,8%	69,9%	71,8%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	28.603	28.844	44.563	45.706	0,8%	2,6%	64,2%	63,1%
Activitats especialitzades construcció	24.695	24.968	71.497	73.258	1,1%	2,5%	34,5%	34,1%
Mediació financera	24.702	23.004	31.763	29.984	-6,9%	-5,6%	77,8%	76,7%
Activitats relacionades amb l'ocupació	17.017	20.509	20.343	25.535	20,5%	25,5%	83,7%	80,3%
Altres activitats de serveis personals	18.288	19.054	38.741	40.544	4,2%	4,7%	47,2%	47,0%
Agricultura	417	427	7.791	7.953	2,4%	2,1%	5,4%	5,4%
Indústria	91.864	92.009	322.253	325.967	0,2%	1,2%	28,5%	28,2%
Construcció	40.161	40.275	106.461	109.055	0,3%	2,4%	37,7%	36,9%
Serveis	960.942	986.903	1.671.300	1.729.581	2,7%	3,5%	57,5%	57,1%
Sectors clau	326.698	329.467	768.202	783.540	0,8%	2,0%	42,5%	42,0%
Sectors estratègics	244.938	257.406	360.001	381.910	5,1%	6,1%	68,0%	67,4%
Sectors impulsors	246.740	252.497	490.650	508.021	2,3%	3,5%	50,3%	49,7%
Sectors independents	275.008	279.873	488.952	499.085	1,8%	2,1%	56,2%	56,1%
Activitats d'alt contingut tecnològic²	86.902	92.845	177.211	184.345	6,8%	4,0%	49,0%	50,4%
Ind. Tecnologia alta	8.958	9.085	23.565	23.986	1,4%	1,8%	38,0%	37,9%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	32.657	34.014	89.505	90.916	4,2%	1,6%	36,5%	37,4%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	10.930	10.321	66.410	67.208	-5,6%	1,2%	16,5%	15,4%
Ind. Tecnologia baixa	17.550	17.218	89.317	90.298	-1,9%	1,1%	19,6%	19,1%
Serveis basats en el coneixement	455.559	468.938	688.856	714.955	2,9%	3,8%	66,1%	65,6%
Serveis de tecnologia alta-punta	45.287	49.746	64.141	69.443	9,8%	8,3%	70,6%	71,6%
Serveis no basats en el coneixement	383.755	392.458	695.474	719.531	2,3%	3,5%	55,2%	54,5%
Aturats registrats	169.587	156.255	463.474	422.935	-7,9%	-8,7%	36,6%	36,9%
Homes	86.941	78.335	231.757	205.244	-9,9%	-11,4%	37,5%	38,2%
Dones	82.646	77.920	231.717	217.691	-5,7%	-6,1%	35,7%	35,8%
Nacionals	135.639	127.637	382.433	351.939	-5,9%	-8,0%	35,5%	36,3%
Estrangers	33.948	28.618	81.041	70.996	-15,7%	-12,4%	41,9%	40,3%
Agricultura	825	833	4.862	5.023	1,0%	3,3%	17,0%	16,6%
Indústria	18.335	16.125	71.217	61.622	-12,1%	-13,5%	25,7%	26,2%
Construcció	20.665	16.997	60.377	48.573	-17,7%	-19,6%	34,2%	35,0%
Serveis	122.281	114.509	303.966	283.562	-6,4%	-6,7%	40,2%	40,4%
Sense ocupació anterior	7.481	7.791	23.052	24.155	4,1%	4,8%	32,5%	32,3%
Població activa local estimada	1.164.319	1.154.415	2.892.231	2.872.380	-0,9%	-0,7%	40,3%	39,9%
Taxa d'atur registrat estimada	14,6%	13,5%	16,0%	14,7%	-1,0pp	-1,3pp	nc	nc
Homes	14,2%	13,0%	15,0%	13,6%	-1,1pp	-1,4pp	nc	nc
Dones	15,0%	14,1%	17,2%	16,0%	-1,0pp	-1,2pp	nc	nc
Nombre de contractes total	888.380	975.634	1.619.436	1.829.394	9,8%	13,0%	54,9%	53,3%
Beneficiaris de prestacions	104.458	90.377	283.795	240.411	-13,5%	-15,3%	36,8%	37,6%
Taxa Cobertura Prestacions	64,4%	60,9%	64,4%	60,3%	-3,6pp	-4,2pp	nc	nc
BENESTAR I QUALITAT DE VIDA								
Renda Bruta per càpita ¹	18.340	18.559	15.563	15.705	1,2%	0,9%	nc	nc
% Recollida selectiva de residus municipals ¹	34,1%	32,5%	36,8%	36,0%	-1,6pp	-0,8pp	nc	nc
Llits hospitalaris per 1.000 hab.	6,4	6,4	4,9	4,9	-0,3%	0,0%	nc	nc
Places en residències per a gent gran*1000 hab.>75 ¹	67	66	86	84	-1,1%	-1,6%	nc	nc
Nombre de piscines cobertes*10.000 hab.	0,8	0,8	0,9	0,9	4,0%	2,5%	nc	nc
FINANCES PÚBLIQUES³								
Pressupostos municipals: Ingressos	2.606.579	3.131.171	5.936.266	6.547.186	20,1%	10,3%	43,9%	47,8%
Pressupostos municipals: Despeses	2.586.676	3.130.995	5.899.557	6.533.096	21,0%	10,7%	43,8%	47,9%
Deute viu municipal ¹	1.523.121	1.478.718	3.616.472	3.592.929	-2,9%	-0,7%	42,1%	41,2%

1. Dades dels anys 2012 i 2013. 2. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta. 3. Xifres en milers d'euros. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>. Vegeu l'apartat de Metodologia, al final de l'anàlisi de totes les comarques, per la definició dels indicadors.

BERGUEDÀ

La comarca del Berguedà¹ està integrada per 31 municipis, 30 pertanyen a la província de Barcelona i 1 a la de Lleida. Berga n'és la capital. La seva superfície és de 1.185,2 km² (de 1.129 km² si s'exclou el municipi que pertany a la província de Lleida, el 14,6% de la superfície de la província de Barcelona).

«El Berguedà és la comarca que perd més població el 2014»

El Berguedà, amb 39.823 habitants, és la comarca menys poblada, i tan sols representa el 0,7% de la **població** provincial. La seva població es redueix per cinquè any consecutiu, aquest cop un 1,3%, la disminució més alta de la província. Aquesta disminució contrasta amb l'increment mitjà anual de l'1% registrat l'última dècada (2000-2009). La població estacional mitjana estimada de l'any 2013, és a dir, el nombre de persones que hi ha a la comarca sigui perquè hi resideixen, hi treballen, hi estudien o perquè, sense tenir-hi la residència habitual, hi passen algun període de temps (vacances, estiu, caps de setmana, etc.) és de 42.490, un 105,3% de la població resident d'aquest any.

Amb 35,3 hab./km² el Berguedà és la comarca amb menor densitat de població. El 41,3% (16.456) de la població resideix a Berga, seguit per Gironella (12,5%, 4.987) i Puig-reig (10,6%, 4.207). La població disminueix en vint-i-quatre dels trenta municipis, destacant les reduccions de Berga (-153), Bagà (-74) i Puig-reig (-57).

Per edats no es constaten grans canvis respecte l'any anterior: el 14% de la població comarcal té menys de 16 anys (percentatge inferior al 16,5% provincial) i el 23,4% té 65 anys o més (superior al 17,9% provincial). La població en edat de treballar agrupa el 62,6% de la població, (inferior al 65,5% provincial). La relació entre la població més gran i la més jove (o índex d'envelliment) continua augmentant durant el 2014, situant-se en 167,9, la més elevada de les onze comarques barcelonines, gairebé 60 punts per damunt la mitjana provincial (108,7).

L'escenari mitjà projectat per l'Idescat pel 2024 (vegeu gràfic 2) indica que el Berguedà perdrà gairebé un 4% de la seva població actual, la major disminució de les onze comarques barcelonines. Aquesta reducció serà, a grans trets, resultat de la pèrdua de població jove i adulta (amb l'excepció dels joves de 10 a 19 anys), i increment de la d'edats més avançades.

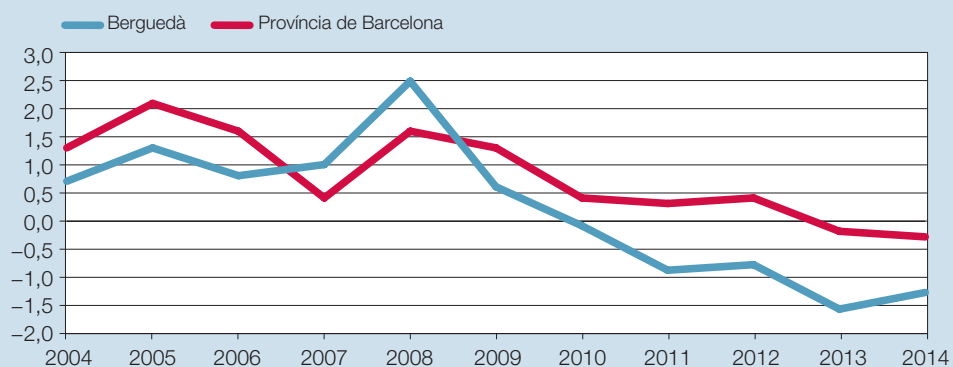
El 8,2% (3.284) de la població berguedana és estrangera, el valor més baix de la província i notablement inferior a la mitjana provincial (13,2%). La població nouvinguda disminueix per cinquè any consecutiu (-4,9%), fet que contrasta amb la tendència alcista de la darrera dècada (2000-2009), en què es registrà un creixement mitjà anual del 30%. El 75% de la població estrangera té entre 16 i 64 anys, catorze punts per sobre del 61,5% de la població autòctona. El 66,8% és extracomunitària. Les principals nacionalitats són la marroquina (37,6%), romanesa (22,5%), equatoriana (4,6%), polonesa (4,1%) i colombiana (3%). Destaca la reducció de població colombiana (-25,8%) i equatoriana (-20,6%). Hi ha 745 berguedans residents a l'estranger, un 7,3% més que el 2013 i un 1,9% sobre el total de població comarcal.

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** real del Berguedà va caure un 0,5% l'any 2013, la mateixa reducció que la mitjana catalana (-0,5%) i molt inferior a la de l'any 2012 (-2,1%). Els resultats del 2013 reflecteixen les pèrdues de la construcció (-7,2%) i els serveis (-0,2%) i els avenços del primari (5,1%) i la indústria (0,6%). Amb aquesta caiguda, el canvi total de la crisi 2007-13 situa la reducció del VAB comarcal en el -9,6%, una davallada força superior a la mitjana catalana (-4,9%).

1. L'anàlisi de la comarca del Berguedà es realitza sobre la base dels 30 municipis pertanyents a la província de Barcelona, el municipi corresponent a la província de Lleida (Gósol) no s'ha comptabilitzat en les estadístiques d'aquest Informe. Per a més detall vegeu el Recull Estadístic al final del capítol.

Taxes de variació de la població total, 2004-2014 (en percentatge)

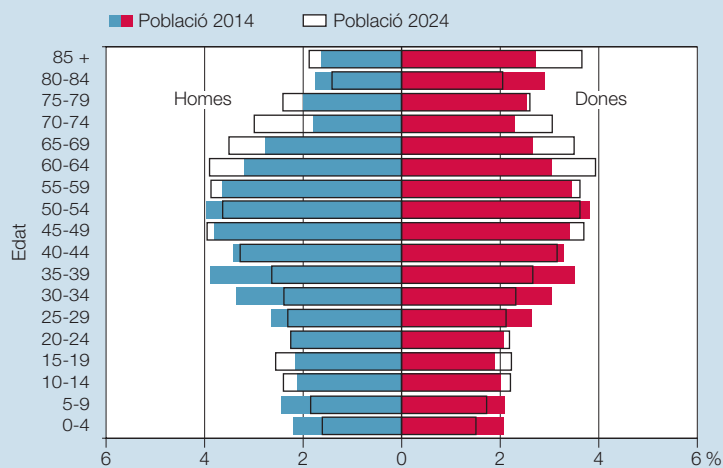
Gràfic 1

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Piràmide d'edats del Berguedà, 2014-2024 (en percentatge)

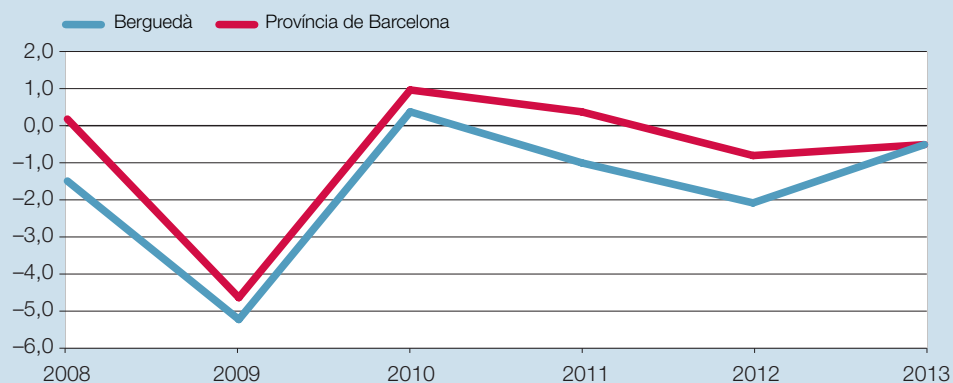
Gràfic 2

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB)* (en percentatge)

Gràfic 3

*en termes reals

Font: Anuari Econòmic Comarcal, CatalunyaCaixa

«Per primer cop en sis anys, el Berguedà registra un increment de l'ocupació, del 2,1%»

El nombre d'**empreses** a la comarca a final de 2014 és de 1.285, el 0,7% del total provincial. La variació interanual mostra un lleuger augment de l'1,1%, el més moderat de la província, però que representa un canvi en la tendència decreixent iniciada el 2008. El Berguedà és la comarca amb un major pes de la microempresa (83,4%). És, alhora, la comarca amb menor pes de la petita i mitjana empresa (15,4% i 1% respectivament). La gran empresa representa el 0,2% del total. La dimensió mitjana empresarial és de 5,3 treballadors, la més baixa entre les comarques barcelonines, molt per sota del 10,2% del conjunt provincial.

El 15,2% de les empreses són industrials, valor superior al del conjunt provincial (10,5%), com també ho és la construcció (10% a la comarca i 7,8% a la província) i, en menor mesura, l'agricultura (3,6% a la comarca i 0,4% a la província). Per contra, el pes dels serveis (71,2%) és inferior al provincial (81,3%). En termes absoluts, destaca l'augment de les empreses industrials (14), mentre que els serveis ha estat l'únic sector que ha registrat pèrdues (-5). Berga aplega el 41,8% de les empreses i Gironella l'11,3%.

Segons la base de dades SABI (Sistema Anual de Balanços Ibèrics), el 2013 set empreses varen facturar més de deu milions d'euros: Montajes Rus (reparació i muntatge d'equips de mineria i de plantes industrials), Catalana de Pinsos (Comerç de cereals i aliments per a animals), Ballús (comercialització de combustibles), Serradora Boix (fabricació d'envasos i embalatges de fusta), Cedinsa Conservació (explotació, conservació i manteniment d'infraestructures), Pasquina (construcció de carreteres, reparació i demolició d'immobles) i Comercial Peralba (comerç de ferreria, fontaneria i calefacció). Només el 20% de les 200 primeres empreses realitzen activitat exportadora, el percentatge més baix entre les onze comarques barcelonines.

El 2014 tanca amb 10.2511 **ocupats**, un 2,1% més que l'any anterior, sent la tercera comarca amb un creixement més moderat i la darrera en nombre d'ocupats. Aquest augment trenca amb la tendència reduccionista dels darrers sis anys, i s'explica en major mesura per l'augment del treball assalariat (2,7%) que d'autònom (0,9%). El Berguedà és la comarca amb més assalariats ocupats a la microempresa (31,1%) i petita empresa (46,9%). En canvi, és la que compta amb menys proporció d'assalariats a la mitjana (13,6%) i gran empresa (8,3%). En termes absoluts, mostren un augment del nombre d'assalariats la gran empresa (296) i la microempresa (131), mentre que registren pèrdues la petita (-122) i mitjana empresa (-127).

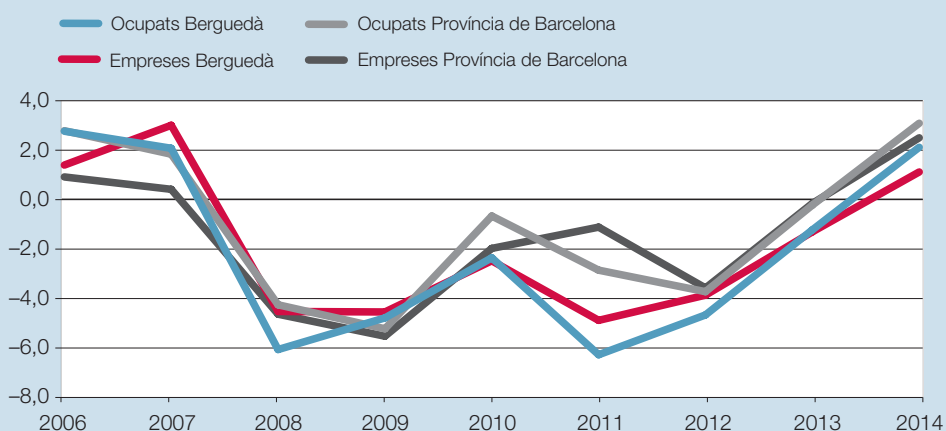
La indústria aplega el 19,2% dels llocs de treball de la comarca, percentatge superior al 15% de la província. Cal destacar que el Berguedà lidera el pes de l'ocupació a la construcció (11,7% a la comarca i 5% a la província) i l'agricultura (5,7% a la comarca i 0,4% a la província). En canvi, l'ocupació als serveis (63,4%) està molt per sota de la mitjana provincial (79,6%). Interanualment, la indústria és el sector que registra un major increment en el nombre d'ocupats (6,2%), seguit per la construcció (6,1%) i l'agricultura (3,5%), mentre que el sector serveis es manté.

Dels 15 principals subsectors per nombre d'ocupats destaca l'increment en les *activitats relacionades amb l'ocupació* (16,2%) i l'*educació* (14,1%). Per contra, les cinc úniques reduccions es produeixen al *comerç al detall* (-9,7%), *comerç a l'engròs* (-7,3%), *transport terrestre i per canonades* (-6,9%), *administració pública* (-1,4%) i *serveis de menjar i begudes* (-0,8%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), els augments més significatius es donen en les *activitats especialitzades en la construcció* (63), *educació* (55), *activitats relacionades amb l'ocupació* (50) i *serveis a edificis i de jardineria* (29), mentre que les majors pèrdues es produeixen en el *comerç al detall* (-122), *comerç a l'engròs* (-26), *transport terrestre i per canonades* (-22) i *activitats esportives i d'entreteniment* (-13).

Els tres municipis més grans de la comarca ofereixen el 67,7% de l'ocupació: Berga (45,1%), Puig-reig (12,8%) i Gironella (9,8%). Interanualment, i en termes absoluts, incrementen notablement

Taxes de variació interanuals dels ocupats i empreses, 2006-2014 (en percentatge)

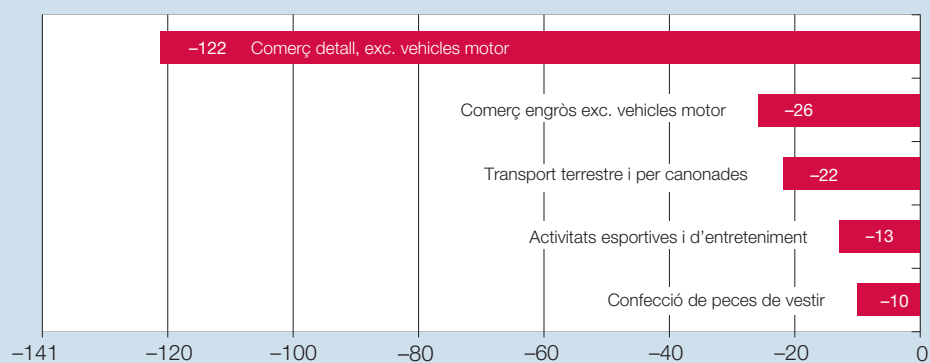
Gràfic 4

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació. Berguedà, 2014 (en nombres absoluts)

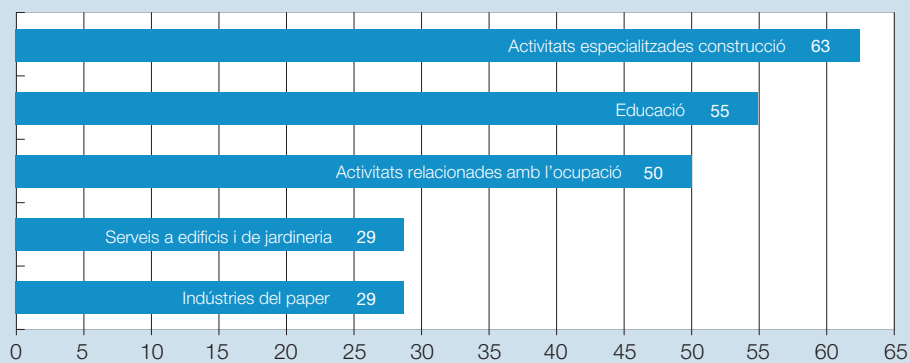
Gràfic 5

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació. Berguedà, 2014 (en nombres absoluts)

Gràfic 6

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

l'ocupació Berga (148), Gironella (66) i Cercs (64), mentre que destaca la reducció registrada a Bagà (-154).

El 36,5% de la població assalariada està ocupada dintre de l'economia del coneixement, sent la quarta comarca amb menor pes d'assalariats dintre d'aquest gran grup. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 34,5% experimentant un increment del 4,6%. També dintre de l'economia del coneixement, el 2,7% de l'ocupació assalariada de la comarca pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (*indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta*), representant el pes més baix d'aquest conjunt a la província.

L'anàlisi de les relacions intersectorials de l'estructura productiva de la comarca mostra que el Berguedà presenta una estructura econòmica complexa, caracteritzada per la força dels sectors impulsors, aquells amb un elevat poder arrossegador però poca capacitat de ser arrossegats i que, amb el 35,1% del total, superen en 12 punts la mitjana provincial (23,4%). Els sectors clau, amb un elevat efecte arrossegador o de dispersió sobre altres sectors i una alta capacitat de ser arrossegats o d'absorció per altres sectors, també tenen una major presència relativa a la comarca (40,4%) que a la província (36,1%). Els sectors estratègics, aquells amb elevada capacitat d'absorció per altres sectors però no d'arrossegament, amb el 9,5% tenen un pes menor que al conjunt provincial (17,6%); com els sectors independents, amb escassa capacitat d'absorció i d'arrossegament, amb el 14,6% a la comarca i el 23% a la província.

«Com el 2013, el Berguedà torna a liderar la reducció de l'atur en termes relatius»

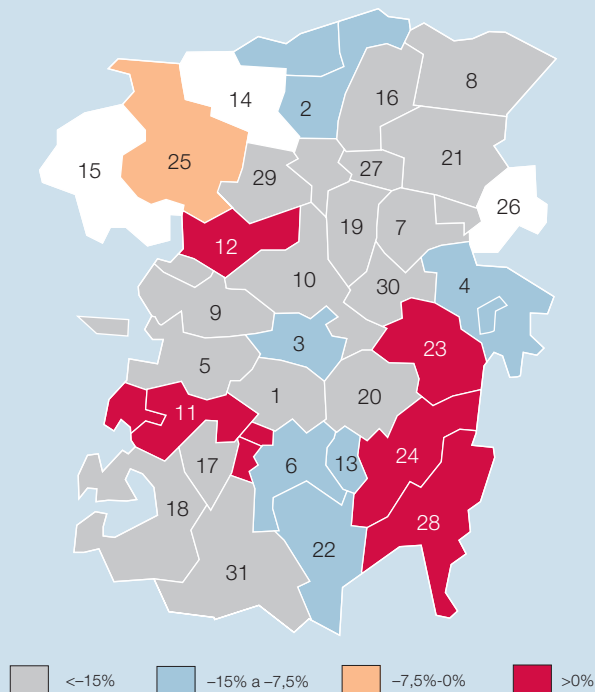
A final de 2014 hi ha 2.778 persones a l'atur, el 0,7% de l'atur provincial. La taxa d'atur és del 14,2%, la segona més baixa de la província, més de dos punts menor que un any abans i semblant al 14,7% del conjunt provincial. El Berguedà lidera la reducció relativa de l'atur amb una disminució del 14,6% (474 persones), per damunt de la reducció provincial (-8,7%). Aquesta disminució més que dobla la produïda el 2013 (-6,4%) i contrasta amb els importants increments del 2011 (16,6%) i 2012 (10,5%).

D'entre els municipis (vegeu mapes) amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal, sobresurten Vilada (17%), La Pobla de Lillet (16,6%) i Berga (16,1%). Per contra, entre els municipis amb la taxa més baixa es troben Castellar del Riu (5%), Saldes (7,3%), Avià (9,5%) i Casserres (12%). L'atur es redueix en vint-i-dos dels trenta municipis, entre els que destaquen: Guardiola de Berguedà (-21,6%), Avià (-15,7%), Berga (-14,1%), Gironella (-13,4%) i Puig-Reig (-7,8%). Els municipis que han incrementat l'atur ho han fet amb valors poc rellevants.

L'atur es reparteix per igual entre homes i dones. La taxa d'atur masculina és del 12,5%, clarament per sota de la femenina (16,3%). Per grups d'edat, el 6,3% dels aturats té menys de 25 anys, el 40% té entre 25 i 44 anys, el valor més baix de la província i el 53,7% en té més de 45, el valor més elevat. Interanualment, l'atur disminueix en tots els grups d'edat: un -12,3% entre els menors de 25 anys, un -20,2% entre els de 25 a 45 anys i un -10,1% entre els majors de 45 anys. Per grans sectors d'activitat, el 59,1% dels aturats pertanyen al sector serveis, el 14,7% al sector de la construcció (el percentatge més alt de la província), el 18% al sector industrial i el 2% al sector agrícola. El 6,2% restant són aturats sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, l'atur disminueix a la construcció (-30,2%), la indústria (-20,6%), i als serveis (-9,6%), en tots tres casos les disminucions més pronunciades de la província. En canvi, l'atur augmenta a l'agricultura (12%), el major increment comarcal.

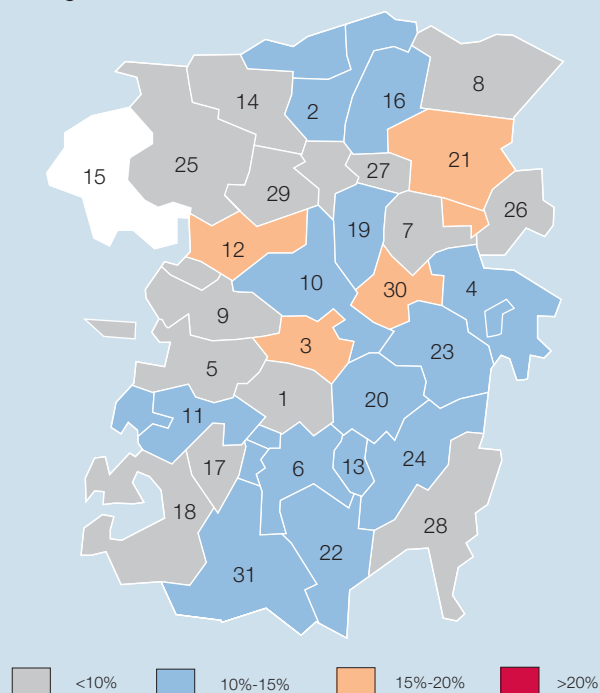
L'atur registrat disminueix en tots els nivells formatius, destacant les reduccions entre els *universitaris primer cicle* (-26,4%), *tècnics-professionals superiors* (-26,2%) i *estudis primaris complets* (-23,9%). El gruix de l'atur es concentra en el grup amb *educació general* (66,2%). L'atur entre els ciutadans estrangers disminueix un 11%, i situa la xifra en 439 aturats, el 15,8% de l'atur comarcal. L'atur entre

Variació dels aturats registrats

- 1 Avià
- 2 Bagà
- 3 Berga
- 4 Borredà
- 5 Capolat
- 6 Casserres
- 7 Castell de l'Areny
- 8 Castellar de n'Hug
- 9 Castellar del Riu
- 10 Cercs
- 11 Espunyola (L')
- 12 Fígols
- 13 Gironella
- 14 Gisclareny
- 15 Gósol*
- 16 Guardiola de Berguedà
- 17 Montclar
- 18 Montmajor
- 19 Nou de Berguedà (La)
- 20 Olvan
- 21 Pobra de Lillet (La)
- 22 Puig-reig
- 23 Quar (La)
- 24 Sagàs
- 25 Saldes
- 26 Sant Jaume de Frontanyà
- 27 Sant Julià de Cerdanyola
- 28 Santa Maria de Merlès
- 29 Vallcebre
- 30 Vilada
- 31 Viver i Serrateix

Taxa d'atur registrat

*Nota: Gósol, en color blanc, no pertany a la província de Barcelona, sinó a la de Lleida

els aturats nacionals es redueix un 15,2%, la major caiguda comarcal, i situa la xifra en 2.339 aturats.

A final del 2014 hi ha concedides 1.642 prestacions per desocupació, un 19,9% menys que l'any anterior. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa 3,5 punts percentuals, del 66,5% el 2013 al 63% el 2014 (taxa per sobre de la taxa provincial del 60,3%). El 40,4% són contributives, el 51,2% assistencials i el 8,4% de renda activa d'inserció.

Durant el 2014 se signen 9.018 **contractes laborals**, un 4,7% més que l'any anterior. La contractació augmenta en tots els grups d'edat, especialment entre els majors de 45 anys, amb un increment del 15%. La contractació masculina repunta un 16,4%, mentre que la femenina cau un 5,8%. El pes de la contractació femenina és del 47,3%. La contractació temporal s'incrementa un 4% i la indefinida un 12,5%. Els contractes temporals continuen representant el 90,8% del total.

El **turisme** a la comarca del Berguedà durant el 2014 està marcat pel continuat creixement de la seva oferta d'allotjament turístic que per quart any consecutiu augmenta el nombre de places d'allotjament disponibles a la comarca. Les seves característiques geogràfiques fan d'aquesta comarca un territori turístic molt diferent respecte a la resta de les comarques de la província. El Berguedà és un territori que combina pràctiques turístiques d'àmbit rural (similars a les veïnes Bages i Osona), amb activitats típiques de l'entorn de muntanya. El Berguedà forma part de la marca turística Pirineus.

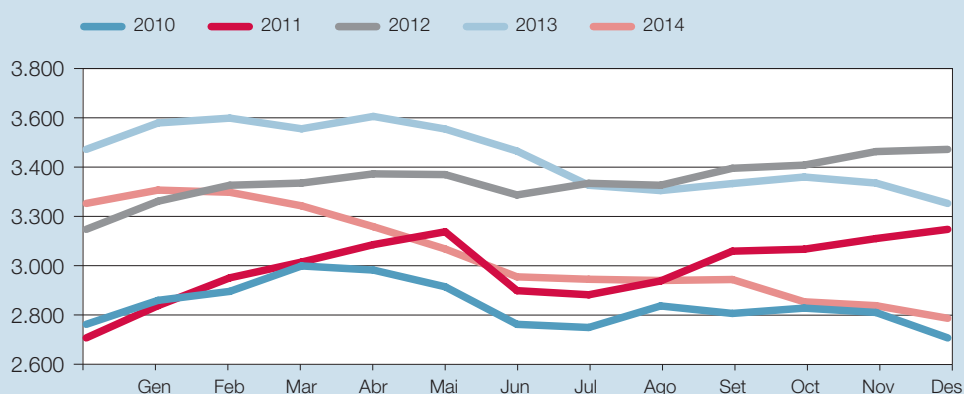
Els indicadors d'oferta turística per al 2014 (quadre 1) marquen un creixement molt important en el nombre de les places de càmping, que per aquest any són de 7.917 places (4,1% més que l'any anterior) i en el nombre de places d'establiments de turisme rural que per al 2014 són de 1.343 llits. Per contra, hi ha una lleu reestructuració de la planta hotelera, amb un descens imperceptible de 0,6% respecte l'any 2013. Enguany, en l'apartat de la demanda, no es pot analitzar l'evolució hotelera per la falta de dades oficials disponibles, pel que l'anàlisi es centra en els allotjaments de turisme rural i càmpings. Els establiments de turisme rural han tingut un increment del 4,9% en el nombre de viatgers i un 1,9% en les pernoctacions que aquests han generat durant la seva estada. D'altra banda, els càmpings han sobrepassat la barrera dels cent mil viatgers. En concret, el 2014, van haver-hi 105.135 viatgers allotjats en els càmpings del Berguedà, això és un 6,0% més que l'any anterior. En pernoctacions, els càmpings van generar 281.465 estades, amb un increment interanual del 5,5%. La variable ocupació varia segons la tipologia. Així, tot i l'excel·lent nivell d'ocupació dels càmpings de la comarca (56,9%), deu punts per sobre de la mitjana provincial, s'identifica un retrocés del 4% respecte l'any anterior. Per contra l'ocupació en els establiments de turisme rural ha tingut una evolució interanual positiva del 0,8%.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2014 del conjunt dels municipis de la comarca augmenta un 4,1% respecte el 2013 pel que fa als ingressos (vegeu gràfic 8), mentre que les despeses ho fan en un 3,6%. Per habitant, les despeses suposen 1.730 euros, amb 326 euros de despeses d'inversió, mentre que els ingressos corrents suposen 1.441 euros per habitant. Dintre d'aquests, els ingressos tributaris (capítols I a III del pressupost d'ingressos) representen 1.091 euros per habitant el 2014 (vegeu gràfic 9), en línia amb les xifres dels anys anteriors.

Per municipis (vegeu mapa 2), els ingressos tributaris per habitant se situen molt per sobre de la mitjana provincial (676 euros) en els municipis de Castellar de n'Hug (1.080), La Pobla de Lillet (1.155) i Berga (1.768), entre d'altres. Per sota de la mitjana provincial destaquen Fígols (195), L'Espunyola (273) i Castell de l'Areny (298).

Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Berguedà, 2010-2014

Gràfic 7

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Indicadors de l'activitat turística al Berguedà, 2013 i 2014

Quadre 1

	Berguedà			Prov. Barcelona*		
	2013	2014	Var. 13-14 (%)**	2013	2014	Var. 13-14 (%)**
Places en establiments hotelers	1.241	1.234	-0,6	63.619	63.736	0,2
Places en càmpings	7.602	7.917	4,1	43.998	43.998	0,0
Places en establiments de turisme rural	1.265	7.917	6,2	4.633	4.797	3,5
Nombre de viatgers allotjats en hotels	44.440	ns	-	3.004.120	3.317.439	10,4
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	99.173	105.135	-6,0	568.644	615.012	8,2
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	26.572	27.871	-4,9	81.881	85.267	4,1
Nombre de pernотacions en hotels	66.535	ns	-	9.526.850	9.549.384	0,2
Nombre de pernотacions en càmpings	266.675	281.465	5,5	9.526.850	2.384.525	-2,5
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	78.128	79.634	1,9	220.839	251.078	13,7
Grau d'ocupació hotelera (en %)	17,7	ns	-	66,4	66,9	0,6pp
Grau d'ocupació en càmpings (en %)	60,9	56,9	-4,0pp	43,4	46,1	2,7pp
Grau d'ocupació en establiments de turisme rural (en %)	21,2	22,0	0,8pp	19,2	20,1	0,9pp

*Sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera.

**La variació en grau d'ocupació és en punts percentuals.

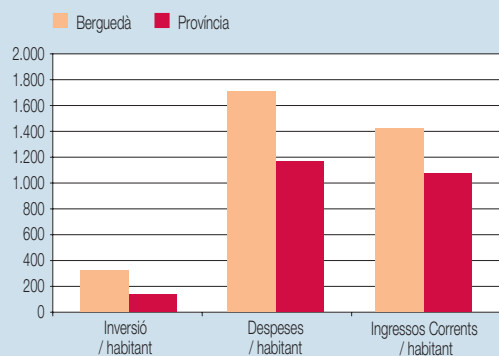
ns: Dada no significativa

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

Finances públiques, 2014

Gràfic 8

(Ratios Euros per habitant)

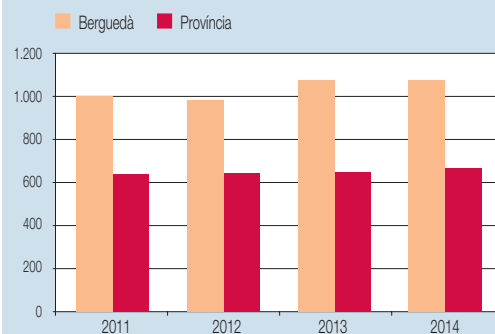

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Finances públiques, Ingressos tributaris, 2011-14

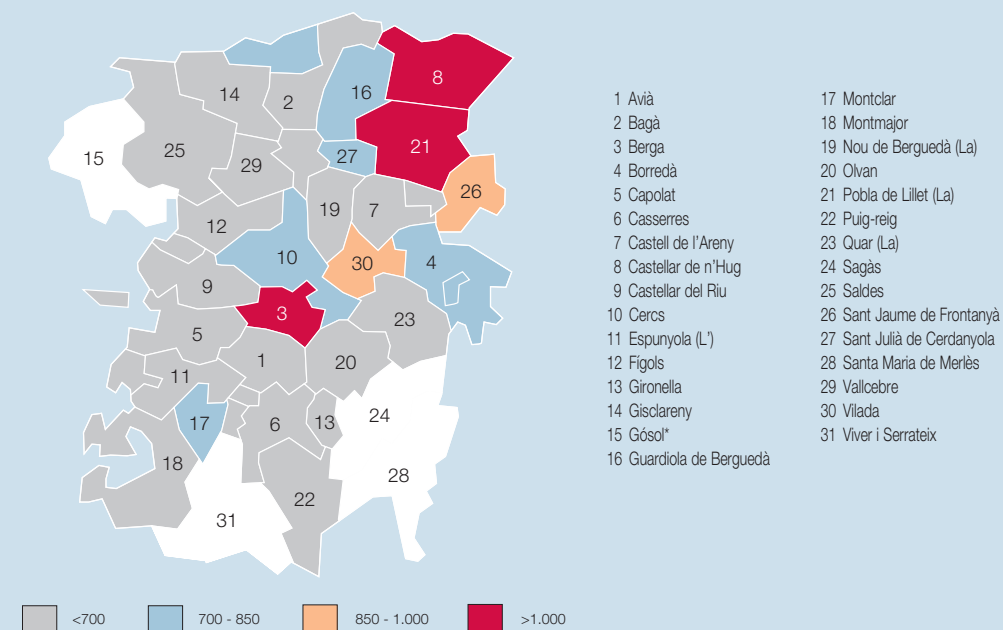
Gràfic 9

(Ratios Euros per hab.)

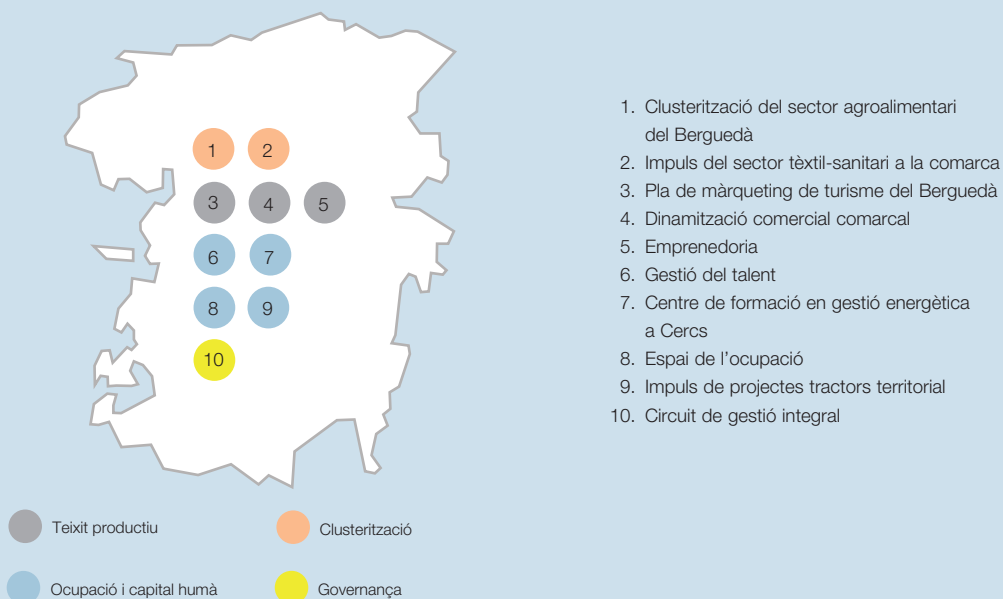

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Ingressos tributaris per habitant (euros)

En relació amb els **projectes estratègics**, s'identifiquen al mapa 3 i es descriuen a la pàgina següent.

Font: El·laboració pròpia

MAPA DE PROJECTES ESTRATÈGICS LOCALS DEL BERGUEDÀ

Clusterització del sector agroalimentari del Berguedà

El sector agroalimentari és un dels principals de la comarca, respon a lògiques endògenes i és resilient a les oscil·lacions de l'economia. Aquest projecte vol crear economies d'escala per la defensa dels interessos professionals col·lectius així com endegar polítiques i actuacions d'interès comú per als seus associats. En les línies d'actuació hi figuren, entre altres, planificar estratègicament vies de desenvolupament futur del sector i fomentar sinèrgies entre empreses de l'associació i amb altres entitats; impulsar la recerca i el desenvolupament tecnològic; assessorar els membres sobre les oportunitats d'innovació; i potenciar els intercanvis científics-tècnics. [+]

Impuls del sector tèxtil-sanitari a la comarca

El tèxtil és un sector amb tradició al Berguedà. Malgrat les successives crisis, avui ocupa prop de 400 persones i a la comarca segueix havent-hi un estoc important de persones formades en temes específics de la cadena de producció. L'Associació Empresarial del Tèxtil Mèdic-Sanitari del Berguedà (MESAB) té per objectius incorporar innovació tecnològica a les empreses del sector perquè esdevinguin més competitives i promoure la fabricació de nous productes per a ús mèdic i sanitari. [+]

Pla de màrqueting de turisme del Berguedà

El Pla de màrqueting de turisme del Berguedà reorienta els plantejaments en matèria de màrqueting i promoció turística a la comarca. Les actuacions a realitzar inclouen crear i implantar una nova marca, avançar en l'especialització dels productes prioritaris, la promoció i la comercialització tant online com offline. Fruit del desplegament del pla, més enllà del propi sector, s'ha constituït la taula de treball per la creació d'una marca multisectorial al Berguedà amb l'objectiu de millora de la notorietat, imatge i posicionament global territorial. [+]

Dinamització comercial comarcal

Per tal de contribuir a la planificació comercial del Berguedà es pretén realitzar un treball coordinat amb les entitats que agrupen els botiguers i comerciants de la comarca. L'agència ofereix suport tècnic i assessorament als ens locals en la gestió i organització de fires, mercats i esdeveniments locals com una excel·lent oportunitat per presentar l'oferta turística, gastronòmica i comercial del territori. Un dels objectius al suport municipal al comerç és comptar amb un pla de dinamització comercial comarcal. [+]

Emprenedoria

El foment de l'esperit emprenedor i la cultura d'empresa és un element clau de creixement i ocupació. En aquest sentit es despleguen programes d'acompanyament i suport a les persones emprenedores per desenvolupar la seva idea de negoci, així com diferents accions centrades en la sensibilització de la cultura emprenedora a primària, secundària i programes ocupacionals; així com l'estímul de les idees i l'esperit emprenedor via concurs i l'escola d'estiu per a persones emprenedores que facilita l'intercanvi amb empresaris i empreses. [+]

Gestió del talent

Aquest projecte pretén fer aflorar el talent de les persones del territori. Es desplega a través d'un ventall ampli de polítiques per tal de donar resposta a la diversitat de necessitats existents. La gestió del talent implica mesures educatives, socials i culturals que passen per la interna-

cionalització de l'emprenedoria, l'impuls de noves àrees de formació estratègiques o l'ajuda als sectors d'activitat amb el suport dels centres tecnològics i de recerca universitaris. Actualment s'ha efectuat l'orientació de l'oferta formativa comarcal cap a sectors estratègics amb la incorporació de nous cicles formatius de grau mitjà i superior i formació dual en empreses. [+]

Centre de formació en gestió energètica a Cercs

La política de cohesió de la UE 2014-2020 i les estratègies de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent RIS3 assenyalen com un dels elements clau l'estalvi i l'eficiència energètica. S'analitza la viabilitat de crear un centre formatiu en gestió forestal i energètica a l'espai del Centre d'Empreses de Cercs que ha de servir per comptar amb personal format en aquest sector i, a la vegada, es planteja un possible PECT a l'espai de la Central Tèrmica de Cercs al voltant de la creació d'una prova pilot-assaig d'energies alternatives que afavoreixi l'inversió en R+D+i en l'àmbit del sector energètic i la conseqüent retenció i atracció de talent. [+]

Espai de l'ocupació

L'Agència de Desenvolupament del Berguedà pretén impulsar un espai comarcal per l'ocupació de manera coordinada i compartida amb tots els agents que treballen en la intermediació laboral. A partir d'aquest espai únic es vol donar màxima cobertura horària per atendre les necessitats d'empreses i persones usuàries i d'aquesta manera assolir també una major col·laboració territorial. Aquest espai es vol dissenyar, planificar i implementar a partir d'un pla d'acció únic, comarcal i concertat, de manera que esdevingui el referent en aquesta matèria per al Berguedà. S'ha treballat un conveni de col·laboració entre l'Associació Comarcal d'Empresaris, la Cambra de Comerç de Barcelona, l'Associació d'Hostaleria i Turisme i la mateixa Agència que estableix un protocol de funcionament per tal d'impulsar mesures de suport en l'àmbit ocupacional i empresarial a la comarca i, més concretament, facilitant un únic circuit en la gestió d'ofertes laborals. [+]

Impuls de projectes tractors territorials

Les noves polítiques de concertació territorial i de planificació concurrent sorgides amb la creació de l'Agència de Desenvolupament, en el marc de l'Oficina de Gestió Estratègica, representa un element clau per articular projectes tractors de caràcter supralocal que fins ara restaven en estat latent: embassament de La Baells, via verda del Llobregat, EIN Riera de Merlès, Coll de Pal, patrimoni miner, geològic i paleontològic o Santuari de Queralt. La finalitat és l'aixecament de projectes generadors d'activitat econòmica i ocupació mitjançant la redacció i implementació a curt i mig termini dels seus plans directors. [+]

Circuit de Gestió Integral

L'Agència pretén crear una eina software tipus CRM amb l'objectiu de gestionar de forma integral la informació d'empreses i usuaris de l'entitat. La seva posada en funcionament permetrà establir un nou protocol intern de comunicació que facilitarà, d'una banda, l'establiment d'interconnexions més fluides entre els diferents serveis de l'Agència i, de l'altra, facilitar l'intercanvi de dades i informacions per tal de poder-les treballar de forma conjunta, unitària i integral, amb l'objectiu final de millorar i optimitzar la seva gestió i donar resposta amb un alt nivell d'eficiència. [+]

ESTUDI DEL SENDERISME COM ACTIVITAT TURÍSTICA PEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC

Josep Maria Raya, *Tecnocampus-UPF*

L'actual potencialitat del turisme esportiu i, més contretament, el relacionat amb el medi natural és, si més no, un fet indiscutible entre les destinacions turístiques. En particular, el senderisme és el segment de turisme esportiu dins del medi natural amb més practicants arreu dels països europeus. Prova d'aquest fet en són els números que proporciona l'Observatori Europeu Leader, segons el qual hi ha 3 milions de senderistes a Itàlia, 10 milions a Regne Unit, i practiquen senderisme un 30% dels suecs. Aquest estudi pretén avaluar econòmicament l'activitat del senderisme a través del càlcul de l'impacte econòmic i l'obtenció de la seva rendibilitat social a partir de l'Anàlisi Cost-Benefici (ACB) de la inversió en senderisme. A més a més, es pretén delimitar el fenomen del senderisme com a producte turístic i establir un perfil d'individus que practiquen aquesta activitat, com a part dels objectius principals. L'estudi de camp s'ha centrat en la comarca del Berguedà durant els anys 2014 i 2015 i hi ha participat el Grup de Recerca Aplicada en Benestar Econòmic i Turisme (GRABET), l'Agència de Desenvolupament Econòmic del Berguedà i el Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona.

Pel que fa a la definició empírica de l'activitat del senderisme, la recerca en la literatura científica ens permet dir que «es tracta d'aquella activitat esportiva no competitiva, que es desenvolupa en camins senyalitzats i catalogats, preferentment tradicionals, localitzats en el medi natural. L'activitat es desenvolupa per qualsevol tipus de camí referent a la seva dificultat i duració i no és necessari la utilització d'un material en concret, exceptuant les raquetes de neu en el cas de practicar senderisme sobre terreny nevat. L'activitat busca acostar la persona al medi natural i al coneixement de la zona, recuperant el sistema de vies de comunicació preindustrials».

En el treball de camp s'han realitzat 695 enquestes vàlides (392 a temporada alta i 303 a temporada baixa) mitjançant un mostreig estratificat per temporada, tipus de sender (camí o travessa) i localització (Pedraforca, Queralt, Font Freda i els Empedrats) i aleatori simple dins de cadascuna de les combinacions possibles d'aquests tres elements. Amb els resultats d'aquest treball de camp es pot definir el perfil del senderista del Berguedà. La gran majoria de persones que practiquen senderisme el practiquen dins la xarxa de senders. El 93% dels senderistes provenen de Catalunya, l'edat mitjana és de 40 anys, mentre que el perfil socioeconòmic és el d'una persona amb estudis universitaris (52,24%), laboralment activa (75,43%) i amb un contracte indefinit (71,07%) al sector serveis. Un 52,46% són excursionistes (no pernecten a la comarca) i del 47,54% que sí efectuen pernctacions, podem destacar que la mitjana de nits pernctades a la comarca es de 3,51 nits (4,54 a temporada alta i 2,29 nits a temporada baixa) i que el càmping és l'establiment turístic preferit d'allotjament a la comarca (28% de les observacions).

Les dades obtingudes a través d'enquestes es poden utilitzar per a l'obtenció de l'impacte econòmic que realitza el senderisme sobre el territori on es desenvolupa a través de les taules input-output. L'impacte directe, que mesura l'efecte sobre l'activitat d'un sector en haver d'ajustar, en primera instància, la seva producció per satisfer els nous

nivells de demanda final, és de 5.129.075,21 euros. Aquest impacte procedeix dels sectors de serveis de comerç i serveis d'hostaleria. L'impacte indirecte mesura, per contra, els ajustos en els nivells de producció de tots els sectors en resposta a les noves demandes d'inputs que són necessàries per poder acomodar el nivell de producció dels sectors en què originàriament recau la nova demanda final. Finalment, l'efecte induït és l'impacte que el creixement de rendes exerceix, via demanda, sobre els nivells d'activitat. La suma de l'impacte directe més l'indirecte i induït ens permet obtenir un impacte total de 8.280.124,09 euros de producció, 4.541.893,25 euros de valor afegit i 93 llocs de treball a temps complert. Un aspecte important a l'hora d'avaluar l'impacte econòmic és el multiplicador utilitzat per a calcular aquest impacte econòmic (número pel qual es multiplica la despesa directa observada per obtenir l'impacte econòmic total). Els estudis de senderisme consultats obtenen multiplicadors entre 1,5 i 1,74. El multiplicador total de la producció de l'activitat senderística al Berguedà és d'1,71 que es situa a la part alta de l'interval anterior.

Finalment, es presenta, per primera vegada, una anàlisi cost-benefici de la inversió en senderisme. L'anàlisi cost-benefici consisteix en quantificar, en termes monetaris, els beneficis i els costos que comporta sobre el conjunt de la societat una determinada actuació. Si en l'impacte econòmic només es mesura la part econòmica que genera el senderisme, en l'anàlisi cost-benefici es mesuren altres beneficis que el senderisme genera a la societat (el seu impacte en la millora de la salut o el plaer de caminar). El seu principal problema rau en les dificultats per a expressar tots els efectes rellevants a una magnitud monetària, especialment en el cas d'aquells beneficis que no tenen un mercat (el plaer de l'activitat senderística, el benefici per a la salut de realitzar senderisme o l'increment del valor de la zona on es realitza una inversió en senders). Per aquests béns en què no hi ha mercat, l'ACB utilitza mètodes de valoració monetària com: l'enfocament del capital humà, la valoració implícita de les preferències i el valoració del contingent (VC). L'enfocament del capital humà centra el seu interès en els guanys de productivitat i en el context del senderisme s'utilitza per aproximar un valor a la millora de la salut que reporta el senderisme pel fet de reduir el risc de malalties cardiovasculars. La valoració implícita de les preferències a través del mercat de l'habitatge, permet aproximar la millora en el valor de l'entorn pel fet de realitzar una inversió pública en senders. Finalment, el mètode de la VC tracta d'obtenir la disposició a pagar mitjançant enquestes que pretenen reproduir un cert mercat hipotètic o contingent. Aquesta metodologia s'utilitza per valorar el «plaer» per l'activitat de senderisme. Quant a resultats, l'activitat senderística té uns beneficis nets per a la societat de 5.345.935 euros. En particular, calculant el rati benefici-cost, obtenim que cada euro invertit en l'activitat senderística genera 12,12 euros a la societat. Aquest resultat resulta del quocient d'un benefici anual total de l'activitat senderística, que és de 5.826.461,89 euros, i uns costos de 480.536 euros. Els beneficis es redistribueixen en: beneficis econòmics directes (5.129.075,21 euros), 17.742,68 euros d'estalvi per a la salut i valoració del plaer de caminar (679.644 euros). D'altra banda, els costos es desagreguen en personal (138.000 euros), inversions (88.611,41 euros) i valor del sòl (253.915 euros).

RECULL ESTADÍSTIC. BERGUEDA

	Berguedà		Província		Variació 2013-2014		Pes Berguedà/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Berguedà	Província	2013	2014
ENTORN								
Nombre de municipis		30		311				9,6%
Superfície total (km²)		1129,0		7726,5				14,6%
Superfície mitjana municipal (km²)		37,6		24,8				nc
DEMOGRAFIA								
Població Total	40.338	39.823	5.540.925	5.523.784	-1,3%	-0,3%	0,7%	0,7%
Densitat (hab/km²)	36	35	717	715	-1,3%	-0,3%	nc	nc
Homes	20.107	19.800	2.711.403	2.699.040	-1,5%	-0,5%	0,7%	0,7%
Dones	20.231	20.023	2.829.522	2.824.744	-1,0%	-0,2%	0,7%	0,7%
Població de menys de 16 anys	5.613	5.557	912.434	912.338	-1,0%	0,0%	0,6%	0,6%
Població potencialment activa (16-64)	25.398	24.938	3.659.668	3.620.009	-1,8%	-1,1%	0,7%	0,7%
Població de 65 anys i més	9.327	9.328	968.823	991.437	0,0%	2,3%	1,0%	0,9%
Població ETCA¹	42.646	42.490	5.494.415	5.484.947	-0,4%	-0,2%	0,8%	0,8%
Pob. resident a l'estranger	694	745	158.150	172.270	7,3%	8,9%	0,4%	0,4%
Índex de dependència global	58,8	59,7	51,4	52,6	1,5%	2,3%	nc	nc
Índex d'envelliment	166,2	167,9	106,2	108,7	1,0%	2,3%	nc	nc
Nacionalitat espanyola	36.886	36.539	4.768.935	4.794.117	-0,9%	0,5%	0,8%	0,8%
Nacionalitat estrangera	3.452	3.284	771.990	729.667	-4,9%	-5,5%	0,4%	0,5%
Taxa d'estrangeria total	8,6%	8,2%	13,9%	13,2%	-0,3pp	-0,7pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	5,8%	5,5%	10,9%	10,2%	-0,3pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	775	743	130.670	123.404	-4,1%	-5,6%	0,6%	0,6%
Població potencialment activa (16-64)	2.593	2.463	623.424	587.923	-5,0%	-5,7%	0,4%	0,4%
Població de 65 anys i més	84	78	17.896	18.340	-7,1%	2,5%	0,5%	0,4%
Àfrica	1.303	1.290	182.327	175.111	-1,0%	-4,0%	0,7%	0,7%
Amèrica	725	585	263.237	232.415	-19,3%	-11,7%	0,3%	0,3%
Àsia	147	148	119.523	118.403	0,7%	-0,9%	0,1%	0,1%
Europa	1.277	1.260	206.271	203.112	-1,3%	-1,5%	0,6%	0,6%
Unió Europea	1.103	1.091	170.709	167.071	-1,1%	-2,1%	0,6%	0,7%
Resta del món	0	1	632	626	#jDIV/0!	-0,9%	0,0%	0,2%
5 principals nacionalitats (comarca)	2.425	2.358	254.460	234.173	-2,8%	-8,0%	1,0%	1,0%
Marroc	1.244	1.235	138.815	133.028	-0,7%	-4,2%	0,9%	0,9%
Romania	715	740	36.429	35.002	3,5%	-3,9%	2,0%	2,1%
Equador	189	150	44.836	36.774	-20,6%	-18,0%	0,4%	0,4%
Polònia	145	135	7.830	7.209	-6,9%	-7,9%	1,9%	1,9%
Colòmbia	132	98	26.550	22.160	-25,8%	-16,5%	0,5%	0,4%
ACTIVITAT ECONÒMICA								
Nombre d'empreses	1.271	1.285	171.362	175.618	1,1%	2,5%	0,7%	0,7%
Agricultura	41	45	701	736	9,8%	5,0%	5,8%	6,1%
Indústria	182	196	18.210	18.480	7,7%	1,5%	1,0%	1,1%
Construcció	127	128	13.306	13.656	0,8%	2,6%	1,0%	0,9%
Serveis	921	916	139.145	142.746	-0,5%	2,6%	0,7%	0,6%
Dimensió mitjana	5,2	5,3	10,2	10,2	0,1	0,1	nc	nc
Agricultura	2,1	2,1	3,1	3,2	0,0	0,1	nc	nc
Indústria	8,4	8,4	15,9	15,9	0,0	0,0	nc	nc
Construcció	4,6	5,1	4,8	4,8	0,5	0,0	nc	nc
Serveis	4,7	4,7	9,9	10,0	0,0	0,1	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	981	983	105.122	107.686	0,2%	2,4%	0,9%	0,9%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	222	216	27.435	27.762	-2,7%	1,2%	0,8%	0,8%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	131	128	15.768	16.423	-2,3%	4,2%	0,8%	0,8%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	85	84	1.956	1.977	-1,2%	1,1%	4,3%	4,2%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	72	73	7.780	8.137	1,4%	4,6%	0,9%	0,9%
<i>Construcció d'immobles</i>	55	55	5.001	5.022	0,0%	0,4%	1,1%	1,1%
<i>Venda i reparació de vehicles motor</i>	50	55	4.162	4.273	10,0%	2,7%	1,2%	1,3%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	55	55	5.601	5.659	0,0%	1,0%	1,0%	1,0%
<i>Indústries de productes alimentaris</i>	50	54	1.635	1.656	8,0%	1,3%	3,1%	3,3%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	51	51	14.505	14.842	0,0%	2,3%	0,4%	0,3%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	52	51	6.881	6.997	-1,9%	1,7%	0,8%	0,7%
<i>Serveis d'allotjament</i>	40	42	1.302	1.422	5,0%	9,2%	3,1%	3,0%
<i>Agricultura, ramaderia i caça</i>	34	35	615	638	2,9%	3,7%	5,5%	5,5%
<i>Indústries tèxtils</i>	28	30	1.030	1.040	7,1%	1,0%	2,7%	2,9%
<i>Activitats jurídiques i de comptabilitat</i>	28	28	6.320	6.492	0,0%	2,7%	0,4%	0,4%
<i>Educació</i>	28	26	5.131	5.346	-7,1%	4,2%	0,5%	0,5%

RECULL ESTADÍSTIC. BERGUEDÀ (continuació)

	Berguedà		Província		Variació 2013-2014		Pes Berguedà/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Berguedà	Província	2013	2014
MERCAT DE TREBALL								
Ocupats	10.001	10.211	2.107.805	2.172.556	2,1%	3,1%	0,5%	0,5%
Assalariats	6.568	6.748	1.740.734	1.796.346	2,7%	3,2%	0,4%	0,4%
Autònoms	3.433	3.463	367.071	376.210	0,9%	2,5%	0,9%	0,9%
15 Principals sectors d'activitat	7.343	7.416	1.177.076	1.213.165	1,0%	3,1%	0,6%	0,6%
Comerç detall, exc. vehicles motor	1.261	1.139	233.548	238.846	-9,7%	2,3%	0,5%	0,5%
Activitats especialitzades construcció	674	737	71.497	73.258	9,3%	2,5%	0,9%	1,0%
Serveis de menjar i begudes	708	702	123.638	130.330	-0,8%	5,4%	0,6%	0,5%
Indústries de productes alimentaris	536	556	34.923	35.734	3,7%	2,3%	1,5%	1,6%
Agricultura, ramaderia i caça	489	489	7.028	7.140	0,0%	1,6%	7,0%	6,8%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	488	481	118.982	120.686	-1,4%	1,4%	0,4%	0,4%
Construcció d'immobles	440	448	29.091	30.088	1,8%	3,4%	1,5%	1,5%
Educació	389	444	117.493	121.241	14,1%	3,2%	0,3%	0,4%
Indústries tèxtils	408	420	13.402	13.328	2,9%	-0,6%	3,0%	3,2%
Activitats sanitàries	364	381	129.066	132.536	4,7%	2,7%	0,3%	0,3%
Activitats relacionades amb l'ocupació	308	358	20.343	25.535	16,2%	25,5%	1,5%	1,4%
Serveis socials amb allotjament	336	341	29.954	31.570	1,5%	5,4%	1,1%	1,1%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	357	331	146.492	149.933	-7,3%	2,3%	0,2%	0,2%
Transport terrestre i per canonades	317	295	69.470	70.033	-6,9%	0,8%	0,5%	0,4%
Venda i reparació de vehicles motor	268	294	32.149	32.907	9,7%	2,4%	0,8%	0,9%
Agricultura	556	578	7.791	7.953	4,0%	2,1%	7,1%	7,3%
Indústria	1.854	1.970	322.253	325.967	6,3%	1,2%	0,6%	0,6%
Construcció	1.122	1.192	106.461	109.055	6,2%	2,4%	1,1%	1,1%
Serveis	6.469	6.471	1.671.300	1.729.581	0,0%	3,5%	0,4%	0,4%
Sectors clau	4.144	4.125	768.202	783.540	-0,5%	2,0%	0,5%	0,5%
Sectors estratègics	905	972	360.001	381.910	7,4%	6,1%	0,3%	0,3%
Sectors impulsors	3.546	3.626	490.650	508.021	2,3%	3,5%	0,7%	0,7%
Sectors independents	1.406	1.488	488.952	499.085	5,8%	2,1%	0,3%	0,3%
Activitats d'alt contingut tecnològic²	134	180	177.211	184.345	34,3%	4,0%	0,1%	0,1%
Ind. Tecnologia alta	3	1	23.565	23.986	-66,7%	1,8%	0,0%	0,0%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	92	136	89.505	90.916	47,8%	1,6%	0,1%	0,1%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	197	216	66.410	67.208	9,6%	1,2%	0,3%	0,3%
Ind. Tecnologia baixa	1.165	1.227	89.317	90.298	5,3%	1,1%	1,3%	1,4%
Serveis basats en el coneixement	2.223	2.326	688.856	714.955	4,6%	3,8%	0,3%	0,3%
Serveis de tecnologia alta-punta	39	43	64.141	69.443	10,3%	8,3%	0,1%	0,1%
Serveis no basats en el coneixement	2.141	2.018	695.474	719.531	-5,7%	3,5%	0,3%	0,3%
Aturats registrats	3.252	2.778	463.474	422.935	-14,6%	-8,7%	0,7%	0,7%
Homes	1.659	1.327	231.757	205.244	-20,0%	-11,4%	0,7%	0,6%
Dones	1.593	1.451	231.717	217.691	-8,9%	-6,1%	0,7%	0,7%
Nacionals	2.759	2.339	382.433	351.939	-15,2%	-8,0%	0,7%	0,7%
Estrangers	493	439	81.041	70.996	-11,0%	-12,4%	0,6%	0,6%
Agricultura	50	56	4.862	5.023	12,0%	3,3%	1,0%	1,1%
Indústria	631	501	71.217	61.622	-20,6%	-13,5%	0,9%	0,8%
Construcció	583	407	60.377	48.573	-30,2%	-19,6%	1,0%	0,8%
Serveis	1.816	1.642	303.966	283.562	-9,6%	-6,7%	0,6%	0,6%
Sense ocupació anterior	172	172	23.052	24.155	0,0%	4,8%	0,7%	0,7%
Població activa local estimada	19.824	19.514	2.892.231	2.872.380	-1,6%	-0,7%	0,7%	0,7%
Taxa d'atur registrat estimada	16,4%	14,2%	16,0%	14,7%	-2,2pp	-1,3pp	nc	nc
Homes	15,2%	12,5%	15,0%	13,6%	-2,7pp	-1,4pp	nc	nc
Dones	17,9%	16,3%	17,2%	16,0%	-1,6pp	-1,2pp	nc	nc
Nombre de contractes total	8.614	9.018	1.619.436	1.829.394	4,7%	13,0%	0,5%	0,5%
Beneficiaris de prestacions	2.049	1.642	283.795	240.411	-19,9%	-15,3%	0,7%	0,7%
Taxa Cobertura Prestacions	66,5%	63,0%	64,4%	60,3%	-3,5pp	-4,2pp	nc	nc
BENESTAR I QUALITAT DE VIDA								
Renda Bruta per càpita (euros)	16.783	17.102	15.563	15.705	1,9%	0,9%	nc	nc
%Recollida selectiva de residus municipals ¹	27,0%	26,3%	36,8%	36,0%	-0,8pp	-0,8pp	nc	nc
Liuts hospitalaris per 1.000 hab.	6,0	6,0	4,9	4,9	0,4%	0,0%	nc	nc
Places en residències per a gent gran*1000 hab>75 ¹	112	112	86	84	0,4%	-1,6%	nc	nc
Nombre de piscines cobertes*10.000 hab.	2,0	2,3	0,9	0,9	14,0%	2,5%	nc	nc
FINANCES PÚBLIQUES³								
Pressupostos municipals: Ingressos	66.553	69.255	5.936.266	6.547.186	4,1%	10,3%	1,1%	1,1%
Pressupostos municipals: Despeses	66.491	68.891	5.899.557	6.533.096	3,6%	10,7%	1,1%	1,1%
Deute viu municipal ¹	32.232	31.450	3.616.472	3.592.929	-2,4%	-0,7%	0,9%	0,9%

1. Dades dels anys 2012 i 2013. 2. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta. 3. Xifres en milers d'euros. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>. Vegeu l'apartat de Metodologia, al final del l'anàlisi de totes les comarques, per la definició dels indicadors.

GARRAF

La comarca del Garraf¹ té una superfície de 185 km², el 2,4% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 6 municipis. Vilanova i la Geltrú n'és la capital.

«El Garraf lidera la reducció de població estrangera durant el 2014»

El Garraf té 145.886 habitants i reuneix el 2,6% de la **població** provincial. L'estancament poblacional dels últims anys segueix, assolint una variació negativa el 2014 de -723 persones (-0,5%), similar a la provincial (-0,3%). Aquesta reducció resta lluny del creixement mitjà anual, del 3,2% produït entre 2001 i 2011. La població estacional mitjana estimada de l'any 2013, és a dir, el nombre de persones que hi ha a la comarca sigui perquè hi resideixen, hi treballen, hi estudien o perquè, sense tenir-hi la residència habitual, hi passen algun període de temps (vacances, estiuatge, caps de setmana, etc.) és de 145.996, un 99,6% de la població resident d'aquest any.

La densitat de població és de 788 hab./km², superior a la mitjana provincial (715 hab./km²). La seva capital, Vilanova i la Geltrú, aplega el 45,2% dels habitants. Interanualment, destaca l'increment poblacional a Sant Pere de Ribes (609) i la reducció a Sitges (-969). La resta de municipis es queden pràcticament igual.

La població comarcal està menys envellida que la del conjunt de la província. El 17,6% de la població té menys de 16 anys (per sobre del 16,5% provincial) i el 15,7% té més de 65 anys (per sota del 17,9% provincial). La població en edat de treballar (16 a 64 anys) aplega el 66,7% de la població, percentatge lleugerament superior al provincial (65,5%). L'índex d'envelliment evidencia el rejueniment del Garraf amb 89,4 persones de més de 65 anys per cada 100 joves menors de 16 anys, enfront del 108,7 que presenta el conjunt provincial.

L'escenari mitjà projectat per l'Idescat pel 2024 (vegeu gràfic 2) indica que el Garraf mantindrà la seva població actual. Aquest fet serà, a grans trets, resultat de la pèrdua de població en edats joves i adultes fins els 44 anys (amb l'excepció dels joves de 15 a 24 anys, que augmentaran), i l'increment de població per damunt d'aquesta edat.

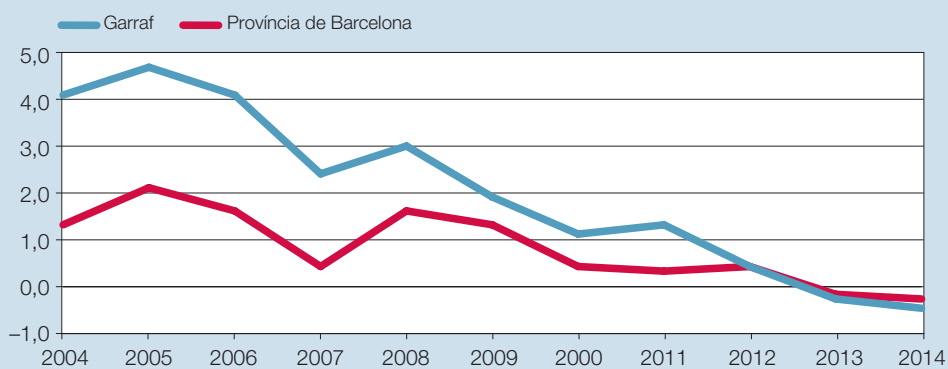
El Garraf és la segona comarca amb un major pes de la població estrangera (13,7%, 20.049), valor similar a la taxa provincial (13,2%) i només superat pel Barcelonès (17,2%). Tanmateix, la comarca lidera la reducció de població estrangera durant el 2014 (-9,7%), caiguda molt superior a la mitjana provincial (-5,5%). Aquest fet contrasta amb l'increment mitjà anual del 19,9% registrat del 2000 al 2010. El 76,9% de la població estrangera té entre 16 i 64 anys, dotze punts per sobre del 65,1% de la població autòctona. El perfil de la població estrangera del Garraf és clarament diferent al de la resta de comarques barcelonines, ja que la meitat dels estrangers (49,5%) procedeixen de països de la Unió Europea. La nacionalitat amb més pes dins de la població estrangera és la marroquina (15,2%), seguida per la romanesa (9,8%), la italiana (8,6%), la britànica (8,2%) i la francesa (7,7%). Totes aquestes nacionalitats registren reduccions durant el 2014, destacant la reducció de població britànica (-12,4%) i francesa (-11,8%). El nombre de garrafencs residents a l'estranger augmenta un 12,9% el 2014, fins arribar als 2.910, l'1,6% de la població comarcal.

Segons dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el VAB real del Garraf va davallar un -0,7% el 2013, similar al valor català (-0,5%). Els resultats del 2013 reflecteixen la caiguda de la construcció (-7,6%), l'estabilització industrial (-0,04%) i els serveis (0,02%) i els avenços del primari (11,2%). Amb aquesta caiguda, el canvi total de la crisi 2007-13 situa la reducció del VAB comarcal en el -12,7%, força per sobre la mitjana catalana (-4,9%).

1. Per a més detall vegeu el Recull Estadístic al final del capítol.

Taxes de variació de la població total, 2004-2014 (en percentatge)

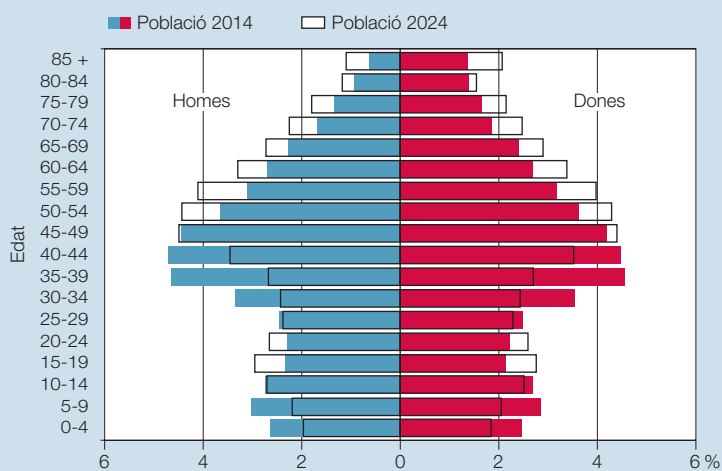
Gràfic 1

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Piràmide d'edats del Garraf, 2014-2024 (en percentatge)

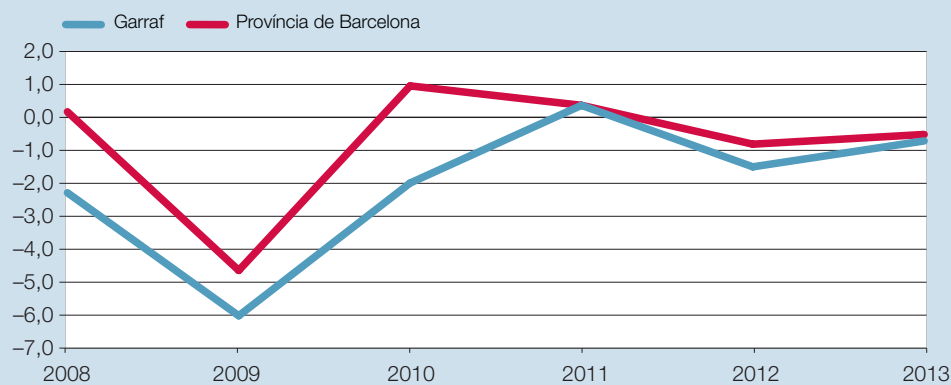
Gràfic 2

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB)* (en percentatge)

Gràfic 3

*en termes reals

Font: Anuari Econòmic Comarcal, CatalunyaCaixa

**«El Garraf és la segona comarca que més augmenta l'ocupació,
amb un creixement del 4,6%»**

A final del 2014 hi ha 3.762 **empreses** localitzades al Garraf, un 5,5% més que l'any 2013. Aquest important increment trenca amb la tendència negativa iniciada l'any 2008, tot i que l'any anterior el nombre d'empreses ja va registrar un increment del 0,3%. L'estructura del teixit empresarial està dominada per la petita empresa, i específicament per la microempresa: el 82,2% de les empreses tenen menys de 5 treballadors, el 16,4% entre 6 i 59, el 1,2% entre 51 i 250 i el 0,1% més de 250. La dimensió mitjana és de 5,6 treballadors per empresa, inferior a la del conjunt provincial i la segona menor entre les comarques barcelonines, només per davant del Berguedà.

El teixit empresarial destaca per la seva terciarització. El percentatge d'empreses del sector serveis (84,3%) és superior a la mitjana provincial, només per darrere del Barcelonès. En canvi, amb el 6,1% d'empreses industrials, el Garraf és la segona comarca menys industrialitzada, per darrere del Barcelonès. Tots els sectors han augmentat el seu nombre d'empreses, destacant el 14,2% de la construcció i el 5,1% de la indústria, que van presentar pèrdues importants l'any anterior (-11,9% i -4,4% respectivament). Per la seva banda, el nombre d'empreses dels serveis augmenta en un 4,6%. El 47,8% de les empreses es troben a Vilanova i la Geltrú i el 27,7% a Sitges. Interanualment es registren augments del nombre d'empreses a tots els municipis, destacant la creació de 102 noves empreses a Vilanova i 45 a Sitges.

Segons la base de dades SABI (Sistema Anual de Balanços Ibèrics), el 2013 el Garraf compta amb 15 empreses amb un import net de la xifra de vendes superior als deu milions d'euros. El 28% de les 200 primeres empreses són exportadores i/o importadores, la segona comarca barcelonina amb un menor percentatge. Aquest fet és conseqüència d'una estructura més orientada a la construcció i als serveis, amb menys vocació exportadora que la indústria. Tot i així, quatre de les cinc primeres empreses per facturació pertanyen al sector industrial: Prysmian Spain, SA (fabricació d'altres fils i cables electrònics i elèctrics), Grupo Componentes Vilanova, SL i Mahle, SA (fabricació components per a vehicles de motor), Destilerias MG, SL (fabricació de begudes), i una empresa al de serveis: Compañia internacional para la financiación de la distribución, SA.

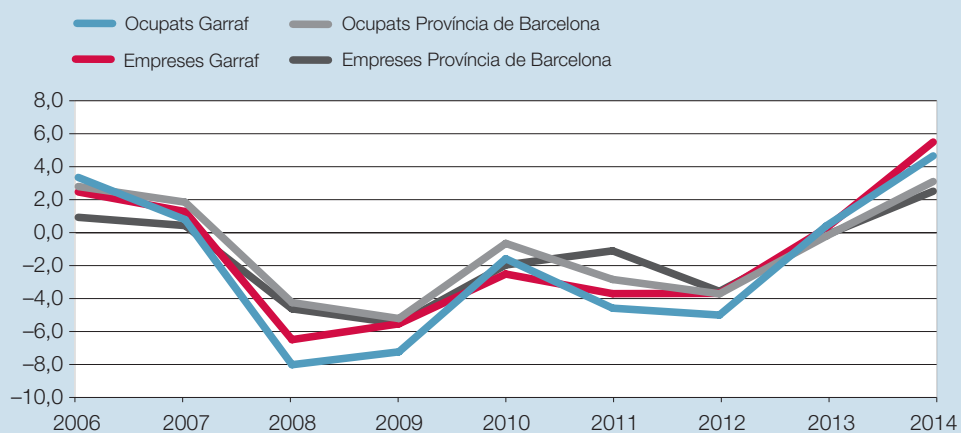
El 2014 tanca amb 31.315 llocs de treball, un 4,6% superior al 2013. Aquest important increment de l'**ocupació** trenca amb la tendència negativa iniciada el 2008, tot i que l'any anterior va registrar un lleuger increment del 0,4%, i situa el Garraf com la segona comarca amb un millor comportament, només superada per Osona. El Garraf és també la comarca on més creix el treball autònom (4,6%), mentre que l'assalariat (4,7%) augmenta per sobre de la mitjana provincial (3,2%). El 65,3% de l'ocupació assalariada està ocupada en la petita empresa (28,6% fins a 5 treballadors i 36,7% de 6 a 50 treballadors), el 22,5% en la mitjana empresa i el 12,2% restant en la gran empresa. Interanualment la gran empresa és l'única dimensió que perd ocupació (-10,3%), mentre que la petita empresa es manté i la mitjana augmenta un 4,9%.

El caràcter terciari de la comarca es constata veient com aquest sector aplega el 79,4% de l'ocupació, valor només superat pel Barcelonès. En canvi, l'ocupació en el sector industrial és la segona més baixa, també per darrere del Barcelonès. L'ocupació a la construcció (7,6%) és superior a la provincial. Interanualment, tots els sectors augmenten, especialment la construcció (6,9%), que registra l'increment més elevat de la província i els serveis (4,7%).

L'ocupació augmenta en tretze del quinze principals subsectors, destacant *serveis a edificis i jardineria* (27,8%), *construcció d'immobles* (13,7%), *serveis socials sense allotjament* (8,1%) i *comerç a l'engròs* (8%). Només redueixen el seu nombre d'ocupats els subsectors de *materials i equips tècnics* (-3,5%) i *serveis d'allotjament* (-1,7%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les principals pèrdues d'ocupació es produeixen a *activitats esportives i d'entreteniment* (-34), *cinema i vídeo* (-31) i *construcció d'obres d'enginyeria civil* (-30). Els increments més destacats es

Taxes de variació interanuals dels ocupats i empreses, 2006-2014 (en percentatge)

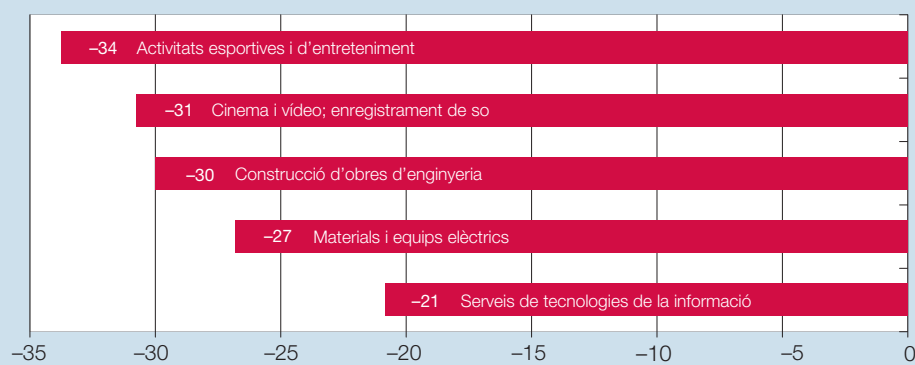
Gràfic 4

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació, Garraf 2014 (en nombres absoluts)

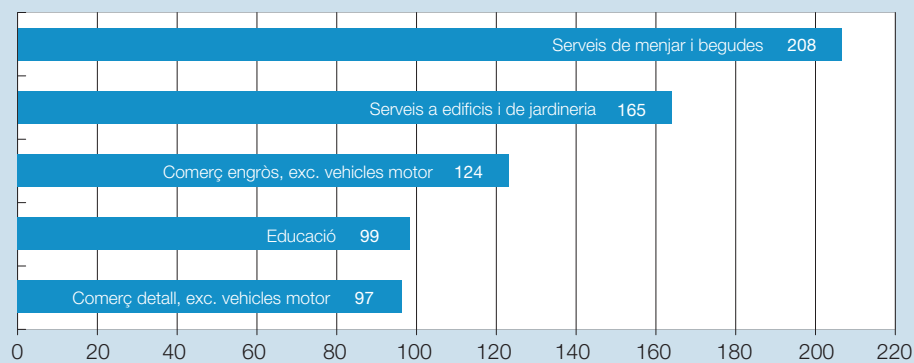
Gràfic 5

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació. Garraf, 2014 (en nombres absoluts)

Gràfic 6

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

donen en serveis de menjar i begudes (208), serveis a edificis i de jardineria (165), comerç a l'engròs (124) i educació (99).

El 48,5% de l'ocupació es troba a Vilanova i la Geltrú, seguida per Sitges (22,6%) i Sant Pere de Ribes (19,4%). Interanualment, tots els municipis guanyen ocupació, destacant l'increment a Vilanova i la Geltrú (102) i Sitges (45).

El 40,5% de l'ocupació assalariada de la comarca està ocupada dintre de l'economia del coneixement, inferior al total provincial (46,2%). L'any 2014 ha registrat un increment de l'1,4%, el segon més baix de la província, només per davant de l'Alt Penedès. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 32,7% de l'ocupació assalariada, situats per sota de la mitjana provincial, del 39,8%, però experimentant una variació interanual positiva (1,6%). També dintre de l'economia del coneixement, el 8,4% de l'ocupació assalariada de la comarca pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta), pes inferior al 10,3% provincial. L'evolució interanual és negativa (-2,6%), al contrari de l'evolució provincial (4%).

L'anàlisi de les relacions intersectorials de l'estructura productiva mostra una concentració d'ocupació en sectors d'activitat clau, amb un elevat efecte arrossegador o de dispersió sobre altres sectors i una alta capacitat de ser arrossegats o d'absorció per altres sectors. Així, el 36,9% dels llocs de treball de la comarca pertanyen a aquests sectors (majoritàriament construcció i comerç i reparacions), similar al 36,1% de la província. El pes de l'ocupació en sectors impulsors, aquells amb un elevat poder arrossegador però poca capacitat de ser arrossegats, (29,5%) també es troba per sobre de la província (23,4%). Per contra, l'ocupació en els sectors estratègics, aquells amb elevada capacitat d'absorció per altres sectors però no d'arrossegament és l'11,8%, per sota del pes que té a la província, del 17,6%. Els sectors independents, amb escassa capacitat d'absorció i d'arrossegament, concentren el 21,8% de l'ocupació, semblant al percentatge registrat a la província (23%).

«L'atur disminueix en els sis municipis de la comarca»

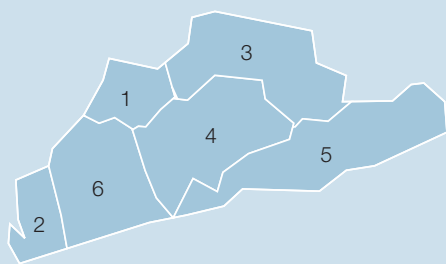
A final del 2014 hi ha 12.268 **aturats** registrats al Garraf, el 2,9% d'aturats de la província. L'atur disminueix un 9,3% durant l'últim any, disminució sensiblement inferior a la provincial (-8,7%). Aquesta reducció triplica la reducció de l'any anterior i confirma el gir respecte als increments d'anys anteriors. La taxa d'atur se situa en el 15,9%, per sobre de la provincial (14,7%).

L'atur disminueix en tots els municipis. Els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal (veure mapa 1) són Sant Pere de Ribes (17,9%) i Vilanova i la Geltrú (17,7%). Canyelles (15,6%), Cubelles (15,5%), Olivella (13,8%) i Sitges (10,1%) registren una taxa inferior a la mitjana.

La taxa d'atur masculina és del 14,4%, clarament inferior a la femenina (17,5%). Per edats, el 6,1% té menys de 25 anys, el 43,8% entre 25 i 44 anys i el 50,1% més de 45 anys. Interanualment, l'atur disminueix en tots els grups d'edat, especialment en les edats més joves (-7,9%) i en les edats centrals (-15,9%), mentre que ho fa amb molta menys intensitat entre les persones de més de 45 anys (-2,8%). Per sectors d'activitat econòmica, el 70% dels aturats pertanyen als serveis, el 12,9% a la construcció, el 10,8% a la indústria i l'1,7% a l'agricultura. El 4,6% restant són aturats sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, tots els sectors disminueixen l'atur a excepció del sector agrícola i dels aturats que no havien treballat abans. Destaca la reducció del 19,1% entre els aturats de la construcció.

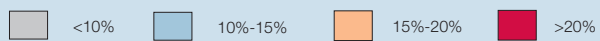
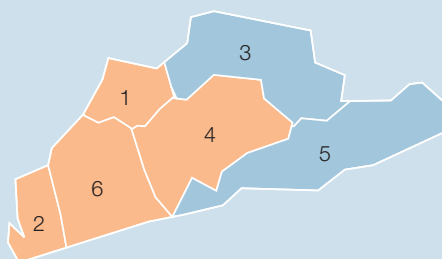
L'atur disminueix en tots els nivells educatius excepte entre els que no tenen estudis (3,2%) i els que compten amb altres estudis post-secundaris (9,1%). Les caigudes més importants es donen entre els universitaris de primer cicle (-18,5%) i formació professional (-16,7%). L'atur entre els que tenen educació general, que suma el 59,9% del total, cau un 7,9%. L'atur entre els ciutadans estrangers disminueix un 9,9%, reducció per sota de la mitjana provincial (-12,4%). Els 1.697 aturats estrangers apleguen el 13,8% de l'atur comarcal, percentatge inferior al pes que aquest col·lectiu té a la província (16,8%).

Variació dels aturats registrats

- 1 Canyelles
- 2 Cubelles
- 3 Olivella
- 4 Sant Pere de Ribes
- 5 Sitges
- 6 Vilanova i la Geltrú

Taxa d'atur registrat

A final del 2014 hi ha concedides 7.078 prestacions per desocupació, un 15,9% menys que l'any anterior. La taxa de cobertura (percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació) segueix disminuint i passa a situar-se en el 60,5%. El 44,3% de les prestacions són contributives, el 44,7% assistencials i l'11% de renda activa d'inserció. Cal dir que mentre les contributives disminueixen un 23,7% i les assistencials un 11,7%, les de renda activa d'inserció augmenten un 8,2% respecte el 2013.

La **contractació laboral** del 2014 (38.118) augmenta un 17,3% respecte la del 2013. La contractació augmenta en tots els grups d'edat, especialment entre els majors de 45 anys (27,6%) i entre els de 20 a 25 anys (23,1%). La contractació masculina repunta un 19,2%, mentre que la femenina ho fa un 15,6%. El pes de la contractació femenina és del 51,3%. El 91,1% dels contractes firmats són temporals, augmentant un 17,1% respecte l'any anterior. La contractació indefinida, que aplega el 8,9% restant, s'incrementa un 19,8%.

L'evolució **turística** a la comarca del Garraf durant el 2014 (quadre 1) té una evolució decreixent. Tot i que la seva capacitat d'allotjament es manté molt similar a la de l'any anterior (0,5%), la demanda en nombre de viatgers i pernoctacions ha caigut per segon any consecutiu, especialment en els hotels. Les característiques turístiques de la comarca del Garraf estan plenament influenciades pel paper de centralitat turística del municipi de Sitges, que centra gairebé 8 de cada 10 llits d'hotel disponibles a la comarca. Tot i centrar-se en activitats de sol i la platja, el Garraf ha anat complementat la seva consolidada oferta d'atractius i activitats amb la posada en valor de nous recursos turístics culturals i activitats relacionades amb el vi i la gastronomia. La comarca forma part de la marca turística Costa Barcelona.

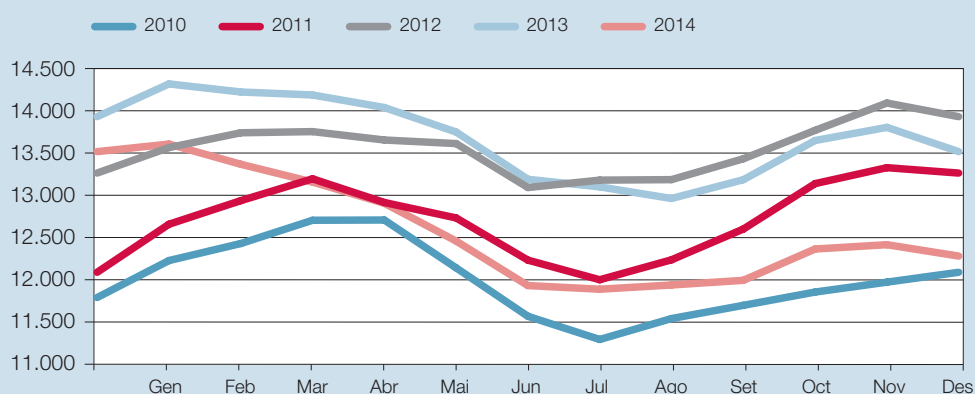
En l'àmbit de l'oferta, la comarca té una planta de 14.041 places d'allotjament turístic on els càmpings (60,7% de l'oferta total) i els hotels (38,9% de l'oferta total) tenen una clara presència, molt per damunt dels establiments de turisme rural que només representen el 0,3% de les places totals i que no poden tenir una significació estadística. El fet més destacable és l'augment del 59 places hoteleres durant el 2014. Els indicadors de la demanda mostren un retrocés en el nombre de viatgers allotjats en hotel. En concret, aquesta tipologia ha registrat un 6,6% menys de viatgers i un 7,0% menys en el nombre de pernoctacions. El fet que més sorprèn és en els càmpings, on tot i l'augment del 30,5% en nombre de viatgers, pateix una reducció del 8,4% en les pernoctacions, motivada, molt possiblement, per la reducció en els dies d'estada dels viatgers. Els percentatges d'ocupació en els hotels i càmpings són lleugerament inferiors als de l'any anterior (3,7% menys en hotels i 4,0% menys en càmpings, en relació al 2013). Els graus d'ocupació de les diferents tipologies d'allotjament continuen per sota de la mitjana província. Degut al poc pes dels establiments rurals, no es disposen dels indicadors del comportament de la seva demanda.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2014 del conjunt dels municipis de la comarca cau un 2% respecte el 2013 pel que fa als ingressos (vegeu gràfic 8), mentre que les despeses ho fan en un -0,3%. Per habitant, les despeses suposen 1.060 euros, amb 35 euros de despeses d'inversió, mentre que els ingressos corrents suposen 1.043 euros per habitant. Dintre d'aquests, els ingressos tributaris (capítols I a III del pressupost d'ingressos) representen 729 euros per habitant el 2014 (vegeu gràfic 9), per sobre de l'any anterior.

Per municipis (vegeu mapa 2), els ingressos tributaris per habitant se situen molt per sobre de la mitjana provincial (676 euros) en els municipis Sitges (1.000) i Canyelles (1.030). Per sota de la mitjana provincial es troben Sant Pere de Ribes (544) i Vilanova i la Geltrú (666).

Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Garraf, 2010-2014

Gràfic 7

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Indicadors de l'activitat turística al Garraf, 2013 i 2014

Quadre 1

	Garraf			Prov. Barcelona*		
	2013	2014	Var. 13-14 (%)**	2013	2014	Var. 13-14 (%)**
Places en establiments hotelers	5.408	5.467	1,1	63.619	63.736	0,2
Places en càmpings	8.526	8.526	0,0	43.998	43.998	0,0
Places en establiments de turisme rural	48	48	0,0	4.633	4.797	3,5
Nombre de viatgers allotjats en hotels	216.354	202.088	-6,6	3.004.120	3.317.439	10,4
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	112.462	146.777	30,5	568.644	615.012	8,2
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	ns	ns	-	81.881	85.267	4,1
Nombre de pernотacions en hotels	644.678	599.252	-7,0	9.526.850	9.549.384	0,2
Nombre de pernотacions en càmpings	731.611	670.042	-8,4	2.446.839	2.384.525	-2,5
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	ns	ns	-	220.839	251.078	13,7
Grau d'ocupació hotelera (en %)	55,9	50,3	-3,7pp	66,4	66,9	0,6pp
Grau d'ocupació en càmpings (en %)	30,4	34,3	4,0pp	43,4	46,1	2,7pp
Grau d'ocupació en establiments de turisme rural (en %)	ns	ns	-	19,2	20,1	0,9pp

*Sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera.

**La variació en grau d'ocupació és en punts percentuals.

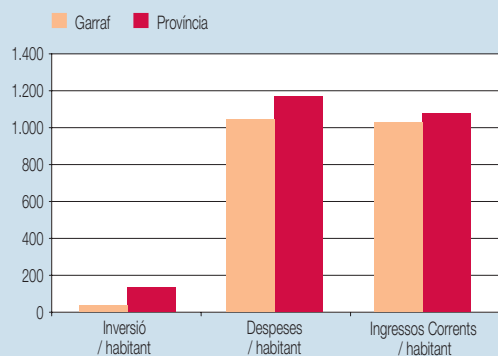
ns: Dada no significativa

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

Finances públiques, 2014

Gràfic 8

(Ràtios Euros per habitant)

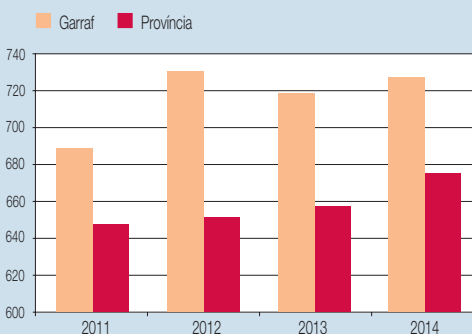

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Finances públiques, Ingressos tributaris, 2011-14

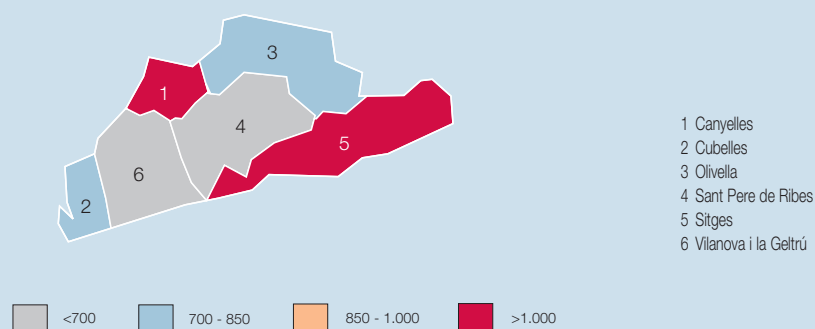
Gràfic 9

(Ràtios Euros per hab.)

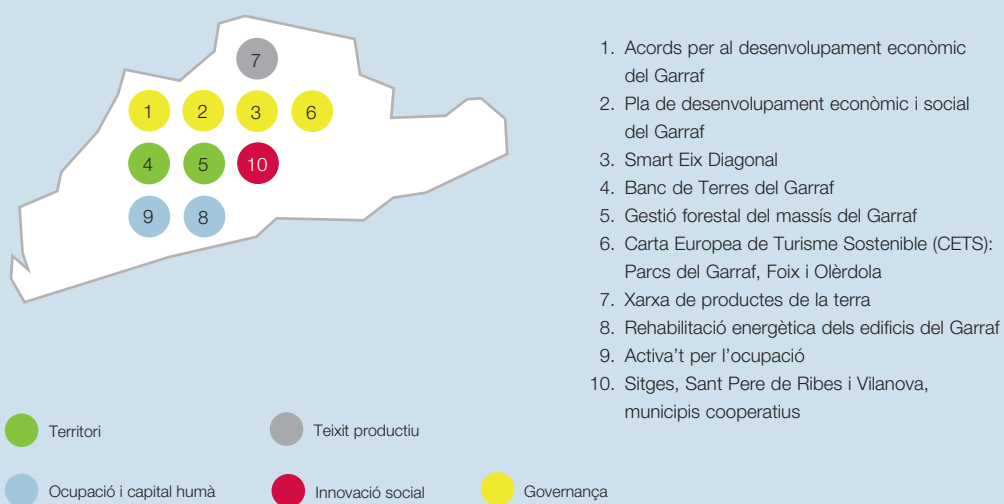

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Ingressos tributaris per habitant (euros)

En relació amb els **projectes estratègics**, s'identifiquen al mapa 3 i es descriuen a la pàgina següent.

Font: El·laboració pròpia

MAPA DE PROJECTES ESTRATÈGICS LOCALS DEL GARRAF

Acords per al desenvolupament econòmic del Garraf

El desplegament d'aquest full de ruta impulsat per Node Garraf recull les orientacions fonamentals del desenvolupament econòmic a la comarca en la perspectiva del 2022. Els agents institucionals, econòmics i socials hi reconeixen la necessitat de treballar en tres grans eixos: posar el territori i les infraestructures al servei del model econòmic i social; activar el desenvolupament econòmic vetllant per la competitivitat dels sectors madurs i potenciant els emergents; i situar el coneixement com a motor de les persones. [+]

Pla de desenvolupament econòmic i social del Garraf

El Pla de desenvolupament econòmic i social del Garraf és un projecte gestionat conjuntament pel Consell Comarcal del Garraf i Node Garraf, Agència de Desenvolupament. Aquest Pla parteix de l'anàlisi d'estudis impulsats per diversos agents de la comarca des de l'any 2000 i se centra en dos eixos bàsics: les noves formes d'activitat econòmica vinculades als actius territorials; i el desenvolupament local en base als elements associats a la innovació social. El pla ha d'aportar un esquema de coherència funcional del territori en base a quatre eixos: la connectivitat, la competitivitat, la proximitat i el paisatge. [+]

Smart Eix Diagonal

Els ajuntaments de Manresa, Igualada, Vilafranca del Penedès i Vilanova i la Geltrú impulsen el projecte Smart-Eix Diagonal amb l'objectiu de crear la primera smart region de Catalunya. La iniciativa aspira millorar la competitivitat de les quatre capitals de comarca, la promoció econòmica del territori així com la transparència i la qualitat de vida, mitjançant la realització de projectes conjunts i l'aplicació de solucions intel·ligents en sis eixos estratègics: les infraestructures, la governança, el medi ambient, els serveis urbans i la mobilitat, la innovació i l'economia, i l'àmbit social i la salut. [+]

Banc de Terres del Garraf

La voluntat del projecte és reactivar el sector agrari al Garraf, protegint i gestionant el territori d'una manera sostenible i respectuosa amb l'entorn i els recursos. Incorpora una base de dades de terrenys que són aptes pel conreu però es troben en desús o amb necessitat de relleu generacional. El Banc de Terres posa en contacte els propietaris amb els interessats en poder utilitzar aquests espais, a la vegada que promou la planificació dels cultius, l'intercanvi de coneixements i la recerca sobre l'agricultura. És impulsat per Node Garraf, l'agència de desenvolupament econòmic local de la comarca, amb el suport d'altres administracions públiques. [+]

Gestió forestal del massís del Garraf

L'Associació de Propietaris Forestals del Massís del Garraf és una associació de propietaris forestals sense ànim de lucre, que treballa en l'àmbit territorial del massís del Garraf per avançar en el foment de la gestió forestal i la prevenció d'incendis. Aquest projecte de gestió territorial inclou quatre grans aspectes: consciència i acceptació social de l'ús de la biomassa; increment del consum de biomassa a la comarca per a ús tèrmic; aconseguir una producció viable econòmicament; i dinamitzar altres usos del bosc com són l'agricultura, la ramaderia i el turisme. [+]

Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS):

Parcs del Garraf, Foix i Olèrdola

La CETS és una iniciativa de la Federació EUROPARC que té com a objectiu global promoure el desenvolupament del turisme en clau de sostenibilitat en els espais naturals protegits d'Europa. La Carta és un mètode i un compromís voluntari per aplicar els principis de turisme sostenible, orientant els gestors dels espais naturals protegits i les empreses per definir les seves estratègies de forma participada. La Diputació de Barcelona i Node Garraf impulsen l'acreditació als parcs del Garraf, Foix i Olèrdola. [+]

Xarxa de Productes de la terra

En el marc del programa Productes de la terra promogut per la Diputació de Barcelona, Node Garraf, Agència de Desenvolupament, amb cooperació amb els ajuntaments de la comarca, despleguen aquest projecte per mitjà de quatre línies de treball: donar a conèixer i estructurar el sector; optimitzar la gestió empresarial; millorar la producció; i millorar la comercialització. Des d'un punt de vista transversal, s'actua amb la finalitat de crear ocupació i potenciar els productes de proximitat cercant l'aliança amb els consumidors en el desenvolupament de l'economia local. [+]

Rehabilitació energètica dels edificis del Garraf

Amb la posta en marxa de l'Estratègia per a la Rehabilitació energètica d'edificis al Garraf, apliquem i posem en marxa la política del Govern en aquesta matèria. Promoure la rehabilitació energètica als edificis públics i privats de la comarca, és una eina per reactivar el sector de la construcció-rehabilitació-renovació, creant noves empreses i llocs de treball, reduir les emissions de CO2 i estalviar energia en el parc d'edificis del Garraf. A partir de l'Estratègia Catalana per a la renovació energètica d'edificis disposem de la implicació i suport de tots els col·lectius professionals involucrats per avançar en la visió a llarg termini d'autosuficiència energètica en els edificis i complir la legislació en matèria d'eficiència energètica. [+]

Activa't per a l'ocupació

El projecte cerca l'activació de les persones que estan a la borsa de treball del Servei d'Ocupació de l'Ajuntament de Sitges. Es desplega per mitjà de tres tipologies d'accions diferents orientades a la millora de les competències i afavorir una actitud positiva envers la inserció: els Tallers de voluntaris per mantenir i millorar capacitats laborals; el Sitges Job Friend, un grup d'autogestió en la recerca de feina; i les estades en empreses. [+]

Sitges, Sant Pere de Ribes i Vilanova, municipis cooperatius

Municipi Cooperatiu és un projecte de difusió i sensibilització del cooperativisme de treball impulsat per la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya. Al Garraf, els tres municipis de més població hi estan adherits. Els objectius són promoure i fomentar la cultura d'empresa cooperativa; activar el creixement i la consolidació de les cooperatives de treball existents; generar ocupació estable i activitat econòmica de base cooperativa; impulsar la creació de noves cooperatives de treball; i generar oportunitats per aprendre, connectar-se i compartir. [+]

ACTIVA'T PER A L'OCUPACIÓ

Maite Pascual Horta, *Ajuntament de Sitges*

El Servei d'Ocupació de l'Ajuntament de Sitges, amb el projecte Activa't per a l'Ocupació, pretén donar eines a les persones que estan en la borsa de treball que els permetin tenir una actitud més activa davant el seu procés de recerca de feina i com a conseqüència estiguin en un millor posicionament per assolir els seus objectius laborals.

El per què del projecte

La situació de crisi econòmica i atur que ja portem patint fa uns anys ha provocat que moltes persones de la borsa de treball hagin perdut autoestima i els falti confiança en les seves pròpies capacitats. Per altra banda, la situació de desocupació potencia que, per manca de pràctica, es vagin perdent les competències laborals que tenien els usuaris. Això ha anat conduint que moltes persones aturades cada cop tinguin una actitud menys activa davant la recerca de feina, amb la sensació que no hi poden fer res per millorar la seva ocupabilitat, provocant que, fruit de la desconfiança en les pròpies capacitats, la desil·lusió, el cansament front les diverses ocasions en què no han aconseguit ni tant sols ser entrevistats per una oferta, hagin acabat perdent oportunitats laborals i, en definitiva, es vagin allunyant de les possibilitats d'inserció laboral.

Què és Activa't per l'Ocupació?

El projecte Activa't per l'Ocupació treballa tres tipologies d'accions diferents: els Tallers de voluntaris per mantenir i millorar competències laborals, el Sitges Job Friend (grup d'autogestió en la recerca de feina) i les estades en empreses.

En primer lloc farem referència al que anomenem Tallers de voluntaris per mantenir i millorar competències laborals. Aquests són tallers de competències transversals, bàsicament en idiomes i TIC, que funcionen en petits grups dinamitzats per un voluntari de la nostra borsa de treball que fa el paper de monitor a altres persones usuàries del Servei local d'ocupació, que en són les beneficiàries. El que pretenem és que els nostres usuaris cooperin entre si per tal de mantenir o millorar les competències laborals de cadascú i facilitar així la inserció en el mercat de treball. El monitor compta amb el suport i coordinació d'un tècnic d'ocupació, que és també l'encarregat de seleccionar els participants, tant a beneficiaris com a monitors, confeccionar grups i fer el seguiment. Aquests tallers són com una mena de banc del temps però centrats en la recerca de feina. Cada usuari pot decidir compartir amb d'altres allò que sap fer i, al mateix temps, en fer-ho, aprèn altres coneixements i habilitats que no tenia prou desenvolupades o que desco-neixia tenir, com ara la capacitat de parlar en públic, o la d'organitzar i estructurar el treball, entre altres competències.

Al llarg del 2014 s'ha aconseguit fer deu grups de voluntaris per treballar conversa en diversos idiomes: anglès, francès, alemany, català i castellà, els quals han suposat un total de 198 hores de formació.

La segona acció que realitzem és el que hem anomenat Sitges Job Friend. Aquesta acció ha consistit en la creació d'un grup pilot de recerca de feina autogestionat pels propis usuaris de la borsa de treball. Amb una metodologia no directiva, que és la que ens ha proporcionat el mètode del Job Friend, es parteix d'una eina, el Test Copilote, que permet que cada usuari obtingui una imatge del seu posicionament actual enfront d'un procés de recerca de feina (pors, limitacions, coneixement de les estratègies utilitzades i per utilitzar, etc.). A partir d'aquesta anàlisi personal, els membres del grup han de buscar els seus propis

recursos i compartir-los, aconseguint així un posicionament més actiu i positiu envers el mercat laboral. S'estableix un marc de treball referent que cal respectar per tal d'assegurar que els objectius del programa es compleixin (rols dels participants, horaris, actes de cada sessió...).

Així doncs, el 2014 vam iniciar un primer grup pilot de 16 persones, però que al cap de poc es va ampliar a un segon grup d'11 persones més. Una de les iniciatives proposades pels grups va ser la realització d'una jornada d'Entrevistes Professionals Exprés en què van participar 12 empreses del territori i va tenir una valoració molt positiva tant per part dels membres dels grups Sitges Job Friend, com per part de les empreses participants. També ha estat molt satisfactòria la valoració del projecte Sitges Job Friend de forma global, més enllà de les activitats puntuals com la que acabem de comentar. Així, la majoria dels participants afirmen haver millorat el seu estat d'ànim, haver redefinit el seu projecte professional, haver desenvolupat noves habilitats i coneixements, haver ampliat les competències per afrontar nous reptes professionals i haver descobert nous àmbits professionals. A nivell d'inserció laboral ens trobem que, al moment de finalitzar l'acció, al voltant del 50% de participants ja estan contractats.

L'última actuació del projecte són les estades en empreses. Aquestes estades són de curta durada, màxim 80 hores, per tal que les persones sense experiència laboral, principalment joves o persones que han de canviar de sector, puguin conèixer l'entorn de l'empresa i el treball de forma pràctica. No es tractaria en cap cas de realitzar un treball productiu en l'empresa, sinó de millorar les seves competències laborals a partir d'un coneixement pràctic, in situ, de quin és l'entorn en el qual es desenvolupa el treball en una empresa. Estava previst realitzar un mínim de set convenis d'estades en empreses i, durant el període del projecte, se n'han realitzat onze; per tant, onze han estat els beneficiaris de la borsa de treball que han realitzat aquesta acció. Les empreses receptors d'aquestes estades han estat majoritàriament empreses del sector del comerç i l'hostaleria, però també del sector de gestió administrativa, tots ells, sectors cabdals a Sitges.

Perspectives de futur

L'edició de 2014 del projecte Activa't per l'ocupació va ser prorrogada i continua al llarg del 2015 en una nova edició. S'estan formant nous grups de conversa d'idiomes, preparant sessions informatives per formar nous grups del Sitges Job Friend i gestionant més convenis d'estades en empreses.

Aquest és un projecte que permet treballar amb un gran nombre d'usuaris en relació amb els pocs recursos, tant econòmics com de dedicació tècnica del personal, que tenim actualment i especialment interessant donats els resultats obtinguts.

Conclusions

Les tres accions descrites, com s'ha pogut veure, tenen un objectiu comú que s'ha repetit al llarg del projecte: que els usuaris de la borsa de treball aconsegueixin millorar i mantenir competències laborals i una actitud activa i positiva que els faciliti fer realitat la inserció laboral. L'experiència en la pràctica de les competències personals de cada individu però, sobretot, el fet de compartir aquest bagatge amb les altres persones que es troben en situacions similars i cooperar permet millorar la confiança en les pròpies capacitats, superar limitacions i posicionar-se millor en la recerca de feina.

RECULL ESTADÍSTIC. GARRAF

	Garraf		Província		Variació 2013-2014		Pes Garraf/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Garraf	Província	2013	2014
ENTORN								
Nombre de municipis		6		311				1,9%
Superfície total (km²)		185,1		7726,5				2,4%
Superfície mitjana municipal (km²)		30,9		24,8				nc
DEMOGRAFIA								
Població Total	146.609	145.886	5.540.925	5.523.784	-0,5%	-0,3%	2,6%	2,6%
Densitat (hab/km²)	792	788	717	715	-0,5%	-0,3%	nc	nc
Homes	72.738	72.251	2.711.403	2.699.040	-0,7%	-0,5%	2,7%	2,7%
Dones	73.871	73.635	2.829.522	2.824.744	-0,3%	-0,2%	2,6%	2,6%
Població de menys de 16 anys	25.892	25.648	912.434	912.338	-0,9%	0,0%	2,8%	2,8%
Població potencialment activa (16-64)	98.463	97.298	3.659.668	3.620.009	-1,2%	-1,1%	2,7%	2,7%
Població de 65 anys i més	22.254	22.940	968.823	991.437	3,1%	2,3%	2,3%	2,3%
Població ETCA¹	146.650	145.996	5.494.415	5.484.947	-0,4%	-0,2%	2,7%	2,7%
Pob. resident a l'estranger	2.578	2.910	158.150	172.270	12,9%	8,9%	1,6%	1,7%
Índex de dependència global	48,9	49,9	51,4	52,6	2,1%	2,3%	nc	nc
Índex d'envelliment	85,9	89,4	106,2	108,7	4,1%	2,3%	nc	nc
Nacionalitat espanyola	124.395	125.837	4.768.935	4.794.117	1,2%	0,5%	2,6%	2,6%
Nacionalitat estrangera	22.214	20.049	771.990	729.667	-9,7%	-5,5%	2,9%	2,7%
Taxa d'estrangeria total	15,2%	13,7%	13,9%	13,2%	-1,4pp	-0,7pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	7,6%	6,9%	10,9%	10,2%	-0,7pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	3.924	3.498	130.670	123.404	-10,9%	-5,6%	3,0%	2,8%
Població potencialment activa (16-64)	17.159	15.419	623.424	587.923	-10,1%	-5,7%	2,8%	2,6%
Població de 65 anys i més	1.131	1.132	17.896	18.340	0,1%	2,5%	6,3%	6,2%
Àfrica	3.678	3.394	182.327	175.111	-7,7%	-4,0%	2,0%	1,9%
Amèrica	5.529	4.735	263.237	232.415	-14,4%	-11,7%	2,1%	2,0%
Àsia	947	980	119.523	118.403	3,5%	-0,9%	0,8%	0,8%
Europa	12.018	10.902	206.271	203.112	-9,3%	-1,5%	5,8%	5,4%
Unió Europea	11.010	9.924	170.709	167.071	-9,9%	-2,1%	6,4%	5,9%
Resta del món	42	38	632	626	-9,5%	-0,9%	6,6%	6,1%
5 principals nacionalitats (comarca)	10.945	9.918	250.249	242.564	-9,4%	-3,1%	4,4%	4,1%
Marroc	3.323	3.047	138.815	133.028	-8,3%	-4,2%	2,4%	2,3%
Romania	2.107	1.961	36.429	35.002	-6,9%	-3,9%	5,8%	5,6%
Itàlia	1.891	1.724	40.545	40.492	-8,8%	-0,1%	4,7%	4,3%
Regne Unit	1.870	1.639	12.340	12.334	-12,4%	0,0%	15,2%	13,3%
França	1.754	1.547	22.120	21.708	-11,8%	-1,9%	7,9%	7,1%
ACTIVITAT ECONÒMICA								
Nombre d'empreses	3.567	3.762	171.362	175.618	5,5%	2,5%	2,1%	2,1%
Agricultura	8	10	701	736	25,0%	5,0%	1,1%	1,4%
Indústria	217	228	18.210	18.480	5,1%	1,5%	1,2%	1,2%
Construcció	310	354	13.306	13.656	14,2%	2,6%	2,3%	2,6%
Serveis	3.032	3.170	139.145	142.746	4,6%	2,6%	2,2%	2,2%
Dimensió mitjana	5,7	5,6	10,2	10,2	0,1	0,1	nc	nc
Agricultura	1,9	2,0	3,1	3,2	0,0	0,1	nc	nc
Indústria	15,2	14,9	15,9	15,9	0,0	0,0	nc	nc
Construcció	2,9	2,9	4,8	4,8	0,5	0,0	nc	nc
Serveis	5,3	5,3	9,9	10,0	0,0	0,1	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	2.784	2.974	118.994	121.878	6,8%	2,4%	2,3%	2,4%
Comerç detall, exc. vehicles motor	701	718	27.435	27.762	2,4%	1,2%	2,6%	2,6%
Serveis de menjar i begudes	552	606	15.768	16.423	9,8%	4,2%	3,5%	3,7%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	226	247	14.505	14.842	9,3%	2,3%	1,6%	1,7%
Altres activitats de serveis personals	186	197	6.881	6.997	5,9%	1,7%	2,7%	2,8%
Activitats especialitzades construcció	167	190	7.780	8.137	13,8%	4,6%	2,1%	2,3%
Construcció d'immobles	123	148	5.001	5.022	20,3%	0,4%	2,5%	2,9%
Educació	133	141	5.131	5.346	6,0%	4,2%	2,6%	2,6%
Activitats immobiliàries	121	131	6.843	7.157	8,3%	4,6%	1,8%	1,8%
Transport terrestre i per canonades	117	114	5.601	5.659	-2,6%	1,0%	2,1%	2,0%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	96	96	6.320	6.492	0,0%	2,7%	1,5%	1,5%
Venda i reparació de vehicles motor	88	91	4.162	4.273	3,4%	2,7%	2,1%	2,1%
Activitats sanitàries	83	91	4.974	5.057	9,6%	1,7%	1,7%	1,8%
Serveis a edificis i de jardineria	78	82	2.886	2.932	5,1%	1,6%	2,7%	2,8%
Llars que ocupen personal domèstic	60	68	4.405	4.357	13,3%	-1,1%	1,4%	1,6%
Serveis d'allotjament	53	54	1.302	1.422	1,9%	9,2%	4,1%	3,8%

RECULL ESTADÍSTIC. GARRAF (continuació)

	Garraf		Província		Variació 2013-2014		Pes Garraf/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Garraf	Província	2013	2014
MERCAT DE TREBALL								
Ocupats	29.930	31.315	2.107.805	2.172.556	4,6%	3,1%	1,4%	1,4%
Assalariats	20.172	21.110	1.740.734	1.796.346	4,7%	3,2%	1,2%	1,2%
Autònoms	9.758	10.205	367.071	376.210	4,6%	2,5%	2,7%	2,7%
15 Principals sectors d'activitat	21.199	22.282	1.252.043	1.287.093	5,1%	2,8%	1,7%	1,7%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	4.340	4.437	233.548	238.846	2,2%	2,3%	1,9%	1,9%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	3.353	3.561	123.638	130.330	6,2%	5,4%	2,7%	2,7%
<i>Activitats sanitàries</i>	1.731	1.818	129.066	132.536	5,0%	2,7%	1,3%	1,4%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	1.541	1.665	146.492	149.933	8,0%	2,3%	1,1%	1,1%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	1.645	1.656	118.982	120.686	0,7%	1,4%	1,4%	1,4%
<i>Educació</i>	1.483	1.582	117.493	121.241	6,7%	3,2%	1,3%	1,3%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	1.372	1.463	71.497	73.258	6,6%	2,5%	1,9%	2,0%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	954	984	69.470	70.033	3,1%	0,8%	1,4%	1,4%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	912	956	38.741	40.544	4,8%	4,7%	2,4%	2,4%
<i>Construcció d'immobles</i>	680	773	29.091	30.088	13,7%	3,4%	2,3%	2,6%
<i>Serveis a edificis i de jardineria</i>	594	759	71.271	72.512	27,8%	1,7%	0,8%	1,0%
<i>Serveis d'allotjament</i>	761	748	21.382	22.207	-1,7%	3,9%	3,6%	3,4%
<i>Materials i equips elèctrics</i>	764	737	11.025	11.111	-3,5%	0,8%	6,9%	6,6%
<i>Serveis socials sense allotjament</i>	530	573	25.784	28.062	8,1%	8,8%	2,1%	2,0%
<i>Activitats jurídiques i de comptabilitat</i>	539	570	44.563	45.706	5,8%	2,6%	1,2%	1,2%
Agricultura	98	103	7.791	7.953	5,1%	2,1%	1,3%	1,3%
Indústria	3.845	3.951	322.253	325.967	2,8%	1,2%	1,2%	1,2%
Construcció	2.228	2.382	106.461	109.055	6,9%	2,4%	2,1%	2,2%
Serveis	23.759	24.879	1.671.300	1.729.581	4,7%	3,5%	1,4%	1,4%
Sectors clau	11.056	11.552	768.202	783.540	4,5%	2,0%	1,4%	1,5%
Sectors estratègics	3.513	3.697	360.001	381.910	5,2%	6,1%	1,0%	1,0%
Sectors impulsors	8.731	9.246	490.650	508.021	5,9%	3,5%	1,8%	1,8%
Sectors independents	6.630	6.819	488.952	499.085	2,9%	2,1%	1,4%	1,4%
Activitats d'alt contingut tecnològic²	1.819	1.771	177.211	184.345	-2,6%	4,0%	1,0%	1,0%
Ind. Tecnologia alta	39	45	23.565	23.986	15,4%	1,8%	0,2%	0,2%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	1.590	1.597	89.505	90.916	0,4%	1,6%	1,8%	1,8%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	814	867	66.410	67.208	6,5%	1,2%	1,2%	1,3%
Ind. Tecnologia baixa	502	537	89.317	90.298	7,0%	1,1%	0,6%	0,6%
Serveis basats en el coneixement	6.802	6.910	688.856	714.955	1,6%	3,8%	1,0%	1,0%
Serveis de tecnologia alta-punta	190	129	64.141	69.443	-32,1%	8,3%	0,3%	0,2%
Serveis no basats en el coneixement	9.173	9.753	695.474	719.531	6,3%	3,5%	1,3%	1,4%
Aturats registrats	13.525	12.268	463.474	422.935	-9,3%	-8,7%	2,9%	2,9%
Homes	6.625	5.875	231.757	205.244	-11,3%	-11,4%	2,9%	2,9%
Dones	6.900	6.393	231.717	217.691	-7,3%	-6,1%	3,0%	2,9%
Nacionals	11.641	10.571	382.433	351.939	-9,2%	-8,0%	3,0%	3,0%
Estrangers	1.884	1.697	81.041	70.996	-9,9%	-12,4%	2,3%	2,4%
Agricultura	188	205	4.862	5.023	9,0%	3,3%	3,9%	4,1%
Indústria	1.546	1.327	71.217	61.622	-14,2%	-13,5%	2,2%	2,2%
Construcció	1.954	1.581	60.377	48.573	-19,1%	-19,6%	3,2%	3,3%
Serveis	9.307	8.590	303.966	283.562	-7,7%	-6,7%	3,1%	3,0%
Sense ocupació anterior	530	565	23.052	24.155	6,6%	4,8%	2,3%	2,3%
Població activa local estimada	78.077	77.299	2.892.231	2.872.380	-1,0%	-0,7%	2,7%	2,7%
Taxa d'atur registrat estimada	17,3%	15,9%	16,0%	14,7%	-1,5pp	-1,3pp	nc	nc
Homes	15,9%	14,4%	15,0%	13,6%	-1,5pp	-1,4pp	nc	nc
Dones	19,0%	17,5%	17,2%	16,0%	-1,5pp	-1,2pp	nc	nc
Nombre de contractes total	32.484	38.118	1.619.436	1.829.394	17,3%	13,0%	2,0%	2,1%
Beneficiaris de prestacions	8.414	7.078	283.795	240.411	-15,9%	-15,3%	3,0%	2,9%
Taxa Cobertura Prestacions	64,7%	60,5%	64,4%	60,3%	-4,3pp	-4,2pp	nc	nc
BENESTAR I QUALITAT DE VIDA								
Renda Bruta per càpita (euros)	11.705	11.834	15.563	15.705	1,1%	0,9%	nc	nc
%Recollida selectiva de residus municipals ¹	35,7%	39,2%	36,8%	36,0%	3,4pp	-0,8pp	nc	nc
Liuts hospitalaris per 1.000 hab.	2,8	2,8	4,9	4,9	-0,6%	0,0%	nc	nc
Places en residències per a gent gran*1000 hab>75 ¹	80	77	86	84	-4,0%	-1,6%	nc	nc
Nombre de piscines cobertes*10.000 hab.	0,9	1,0	0,9	0,9	8,2%	2,5%	nc	nc
FINANCES PÚBLIQUES³								
Pressupostos municipals: Ingressos	158.021	154.808	5.936.266	6.547.186	-2,0%	10,3%	2,7%	2,4%
Pressupostos municipals: Despeses	155.245	154.710	5.899.557	6.533.096	-0,3%	10,7%	2,6%	2,4%
Deute viu municipal ¹	162.182	143.985	3.616.472	3.592.929	-11,2%	-0,7%	4,5%	4,0%

1. Dades dels anys 2012 i 2013. 2. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta. 3. Xifres en milers d'euros. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>. Vegeu l'apartat de Metodologia, al final del l'anàlisi de totes les comarques, per la definició dels indicadors.

MARESME

La comarca del Maresme¹ té una superfície de 398,5 km², el 5,2% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 30 municipis que tenen una superfície mitjana de poc més de 13 km², la menor de la província i a més de deu km² de la mitjana provincial. Mataró n'és la capital.

«Tot i l'estancament de la població (0,1%), només el Vallès Oriental creix més (0,2%)»

El Maresme és la quarta comarca més poblada de la província, per darrere del Barcelonès, el Vallès Occidental i el Baix Llobregat. Amb 437.919 habitants, en ella hi resideix el 7,9% de la **població** provincial. Durant l'últim any la població es manté pràcticament estable (només augmenta un 0,1%, 488 persones) fet que confirma la tendència d'estancament registrada el 2013 (0,2%) i el 2012 (0,4%). Tot i així, només la comarca del Vallès Oriental augmenta més la població que el Maresme, mentre que la mitjana provincial disminueix un 0,3%. La població estacional mitjana estimada de l'any 2013, és a dir, el nombre de persones que hi ha a la comarca sigui perquè hi resideixen, hi treballen, hi estudien o perquè, sense tenir-hi la residència habitual, hi passen algun període de temps (vacances, estiu, caps de setmana, etc.) és de 443.787, gairebé igual que la població resident del mateix any.

El Maresme, amb una densitat de població de 1.099 habitants per km², ocupa també aquí el quart lloc després de les tres grans comarques metropolitanes. Més de la meitat (16) dels municipis del Maresme no superen els deu mil habitants, però els catorze restants concentren el 79% de la població, i Mataró, la capital, el 28,4% (124.280). Del 2013 al 2014 la població augmenta en setze dels trenta municipis, destacant, per volum, els creixements de Montgat (260), Mataró (181), i Vilassar de Mar (155). En canvi, destaca la disminució d'habitants dels municipis de Calella (-162) i Pineda de Mar (-209), municipis que destaquen per la sortida de població estrangera.

Per edats, la població en edat de treballar aplega el 65,7% de la població, percentatge pràcticament igual que el provincial. Per grups d'edat, el 17,5% de la població comarcal és menor de 16 anys (per sobre del 16,5% provincial) i el 16,7% té 65 anys o més (per sota del 17,9% provincial). L'índex d'envelliment, o la relació de població de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys, és del 95,5, i es troba per sota del 108,7 provincial.

Respecte a la projecció de població (vegeu gràfic 2), i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Maresme perdrà gairebé un 2% de la seva població actual dintre de 10 anys. Però, i aquí potser està el més destacable, això només succeirà en les edats infantils (0-9 anys) i adultes de 25 a 44 anys, mentre que la resta de grups d'edat (sobretot de 70 a 80 anys) augmentaran el seu nombre.

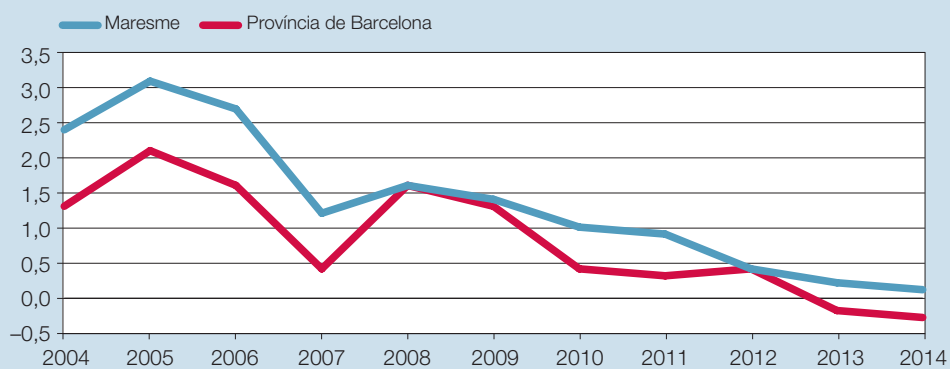
El 11,3% (49.554) de la població comarcal és estrangera, percentatge inferior a la mitjana provincial (13,2%). Per tercera vegada en els darrers anys la població nouvinguda disminueix (-4,5%, -2.350), reducció un punt inferior a la mitjana provincial (-5,5%), i deguda principalment a la caiguda dels procedents del continent americà (-12%). El 80% dels estrangers són extracomunitaris. Destacant que a la comarca s'apleguen el 47% dels gambians de la província, i el 21% dels senegalesos. Per altra banda, el nombre de població resident a l'estranger, i que abans estaven empadronats en el Maresme, augmenta un 9,2% el 2013, fins arribar als 7.879.

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el **VAB** real del Maresme va caure l'any 2013 un 0,6%, xifra menys negativa que la de l'any 2012 (-1,1%) i similar a la mitjana de Catalunya (-0,5%). Els resultats del 2013 reflecteixen la caiguda de la construcció (-6,3%), els serveis (-0,4%) i la millora del primari (2,58%) i una modesta recuperació de la indústria (0,68%). Amb aquesta caiguda, el canvi total de la crisi 2007-13 situa la reducció del VAB comarcal en el -7,44%, superior a la pèrdua agregada catalana (-4,92%).

1. Per a més detall vegeu el Recull estadístic al final del capítol.

Taxes de variació de la població total, 2004-2014 (en percentatge)

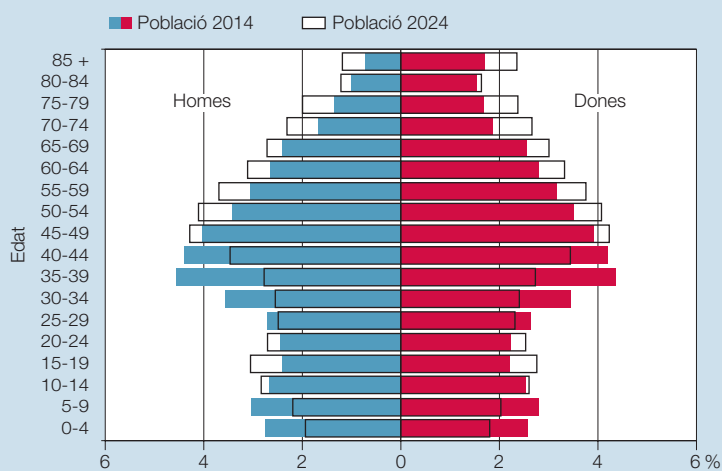
Gràfic 1

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Piràmide d'edats del Maresme, 2014-2024 (en percentatge)

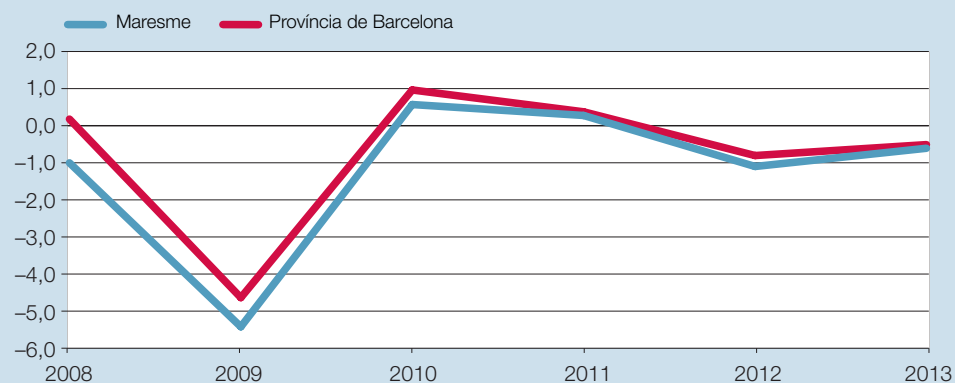
Gràfic 2

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB)* (en percentatge)

Gràfic 3

*en termes reals

Font: Anuari Econòmic Comarcal, CatalunyaCaixa

«El Maresme és la segona comarca que més augmenta el nombre d'assalariats i empreses»

Les 11.427 **empreses** del Maresme representen el 6,5% del total de la província a finals de 2014, amb una evolució del 3,7% respecte l'any anterior, la segona variació més important darrera del Garraf, i representa el canvi de tendència decreixent iniciada el 2008. L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa i especialment la microempresa: el 78,9% de les empreses tenen menys de 5 treballadors, la tercera comarca amb un major percentatge de microempreses, el 19,3% entre 6 i 50, l'1,6 entre 51 i 250 i només un 0,2% de les empreses en tenen més de 250 empleats. La dimensió mitjana és de 7,1 treballadors assalariats per empresa, per dessota del conjunt provincial (10,2).

El 12,6% de les empreses de la comarca són industrials, la tercera proporció més baixa per darrere del Barcelonès i el Garraf, destacant que el 28% de les empreses de confecció de peces de vestir s'apleguen a la comarca. El 78,5% són de serveis, la tercera comarca amb major proporció, també per darrere del Barcelonès i el Garraf. El 8,5% pertanyen a la construcció, i el 0,3% al sector agrícola. La variació interanual mostra guanys d'empreses a tots els sectors, destacant el 4% del sector serveis.

Segons la base de dades SABI (Sistema Anual de Balanços Ibèrics) el 2013 setanta set empreses facturen més de 10 milions d'euros, i d'aquestes, quatre facturen més de cent milions d'euros. Les empreses líders en facturació pertanyen principalment al sector del comerç i a la indústria manufacturera, sobretot la farmacèutica i la tèxtil. Destaquen Alcon Cusi (fabricació de productes químics), Bioibérica (fabricació de productes farmacèutics de base), Laboratorios Hartmann (comerç a l'engròs de productes farmacèutics), NT Incoming i Serhs Tourism (activitats d'agències de viatges), Punt Roma (comerç a l'engròs de peces de vestir en establiments especialitzats), DB Apparel Spain (comerç a l'engròs de tèxtils) i Generos de Punto Victrix (comerç a l'engròs de peces de vestir i calçat), entre d'altres. El 64% de les 200 primeres empreses són exportadores i/o importadores.

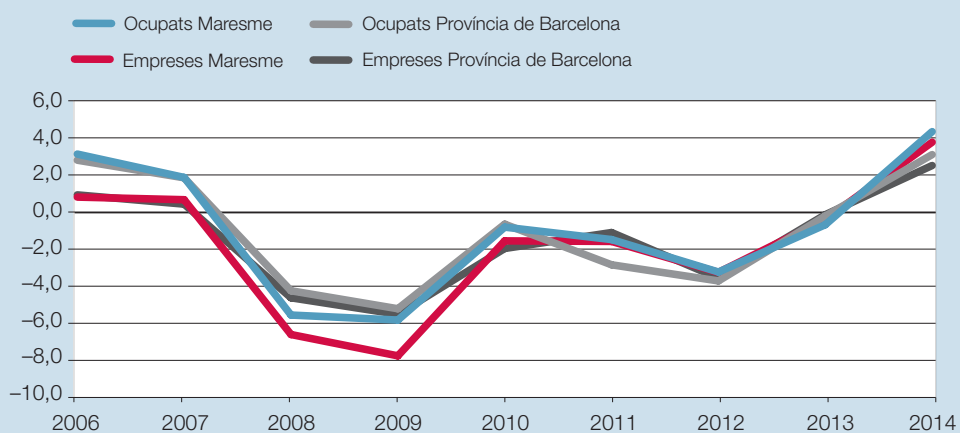
L'**ocupació** a la comarca augmenta un 4,3% el 2014, quedant la xifra en 114.789 llocs de treball, el 5,3% de la província. Aquest guany d'ocupació representa un trencament respecte als sis anys anteriors de davallada. Tanmateix, és més d'un punt per sobre de la variació mitjana provincial (3,1%) i és la tercera comarca amb més creixement, només per darrere de Garraf (4,6%), i Osona (5,1%). La variació positiva d'ocupació es produeix en els assalariats (5,1%), i en menor mesura en els treballadors autònoms (2,4%). El 60% dels treballadors assalariats estan ocupats en la micro i petita empresa (21,8% fins a 5 treballadors i 38,2% de 6 a 50), el 20,3% en la mitjana empresa i el 19,7% en la gran empresa. La variació interanual mostra variacions favorables en totes les dimensions d'empresa, destacant la petita empresa (6,9%). Les altres dimensions presenten evolucions també importants: del 3,8% la mitjana empresa i del 5,8% la gran empresa.

El pes de l'ocupació per grans sectors d'activitat és semblant al provincial. Així, l'agricultura aplega el 0,7% dels llocs de treball, la construcció el 6,6% i els serveis el 76,8%, el tercer percentatge més alt després del Barcelonès i el Garraf. La indústria agrupa el 15,9% de l'ocupació (el tercer valor més baix també per darrere del Barcelonès i el Garraf), però els subsectors del tèxtil i la confecció representen gairebé la meitat del total d'ocupació d'aquests sectors en la província. Guanyen ocupació respecte l'any anterior tots els sectors, especialment el sector de la construcció amb més d'un 6% (partia de dades molt baixes), els serveis (4,5%) i la indústria (3%). El sector primari augmenta només un 0,4%.

Tots els subsectors d'entre els 15 principals per nombre d'ocupats a la comarca augmenten, a excepció només de la *venda i reparació de vehicles motor* (-8%), i els *serveis socials amb allotjament* (-1,5%). Destaquen els augments d'*altres activitats de serveis personals* (8,8%) i *confecció de peces de vestir* (8,7%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues es concentren en la *venda i reparació de vehicles motor* (-171), la *fabricació de maquinària i equips*

Taxes de variació interanuals dels ocupats i empreses, 2006-2014 (en percentatge)

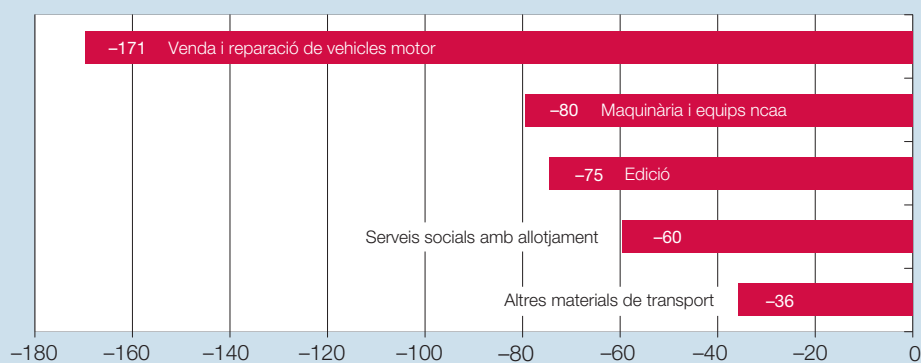
Gràfic 4

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació. Maresme, 2014 (en nombres absoluts)

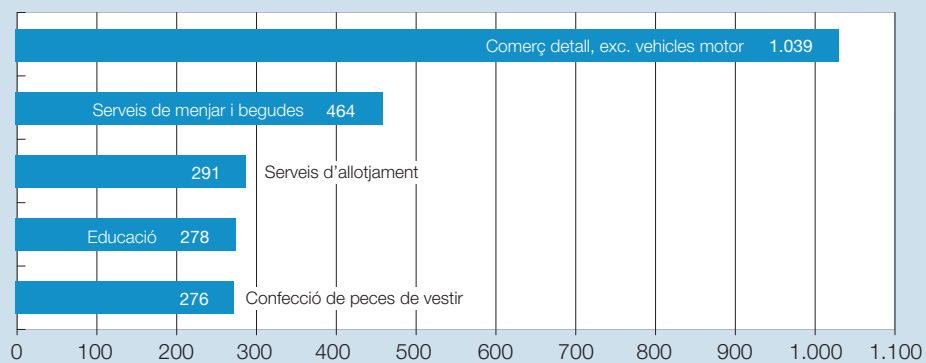
Gràfic 5

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació. Maresme, 2014 (en nombres absoluts)

Gràfic 6

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

(-80) i l'edició (-75). Per contra, els principals guanys absoluts provenen dels sectors del *comerç al detall* (1.039), *serveis de menjar i begudes* (464), i *serveis d'allotjament* (291).

Mataró aplega el 32,4% dels llocs de treball de la comarca i és el municipi que més ocupació guanya (1.339). També destaquen els augments d'ocupació de Tordera (1.068), Calella (292), Pineda de Mar (265), i Palafolls (198). D'altra banda, els descensos d'ocupació només es produeixen a Vilassar de Dalt (-111), i Teià (-63).

El Maresme és la segona comarca amb un major pes de població assalariada ocupada dintre de l'economia del coneixement (41,9%), només per darrere del Barcelonès, i quatre punts per sota del total provincial. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 36,8% de l'ocupació assalariada, situats per sota de la mitjana provincial, del 39,8%, i experimentant una variació interanual del 2,2%. També dintre de l'economia del coneixement, el 6,2% de l'ocupació assalariada de la comarca pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (*indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta*), pes inferior al 10,3% provincial

L'anàlisi de les relacions intersectorials de l'estructura productiva mostra una concentració d'ocupació en sectors d'activitat clau, amb un elevat efecte arrossegador o de dispersió sobre altres sectors i una alta capacitat de ser arrossegats o d'absorció per altres sectors. Així, el 37,3% dels llocs de treball de la comarca pertanyen a aquests sectors (majoritàriament *construcció i comerç i reparacions*), davant del 36,1% de la província. El pes de l'ocupació en sectors impulsors, aquells amb un elevat poder arrossegador però poca capacitat de ser arrossegats, també està per sobre a la comarca (30,4%) que a la província (23,4%). Per contra, l'ocupació en els sectors estratègics, aquells amb elevada capacitat d'absorció per altres sectors però no d'arrossegament és del 9,9%, per dessota del pes que té a la província, del 17,6%. Els sectors independents, amb escassa capacitat d'absorció i d'arrossegament, concentren el 22,4% de l'ocupació, semblant al percentatge registrat a la província (23%).

«Tots els municipis del Maresme redueixen el seu nombre d'aturats»

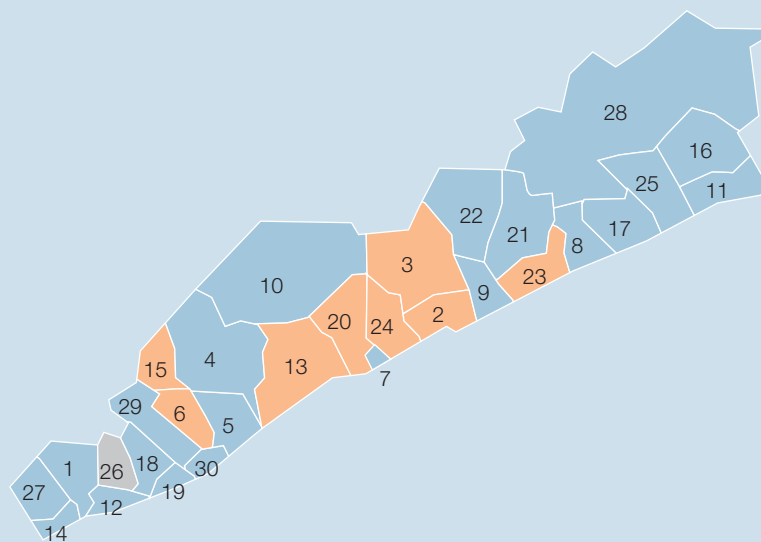
L'**atur** baixa un 8,5% l'any 2014, descens similar al del conjunt provincial i el més positiu produït en els darrers anys: 2013 (-3,1%), 2012 (5,8%), 2011 (10,1%), 2010 (-0,3%), 2009 (31,7%) i 2008 (49,3%). A final del 2014 hi ha 36.133 persones aturades, el 8,5% de l'atur de la província. La taxa d'atur registrada estimada és del 15,9%, la segona més elevada de la província i per damunt de la taxa provincial, que és del 14,7%.

Entre els municipis (vegeu mapa 1) amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal, sobresurten Mataró (20,0%), i Pineda de Mar (21,4%). Per contra, Cabrera de Mar (7,9%), Alella (8,4%), i Teià (8,8%) registren les taxes més baixes. L'atur es redueix en els trenta municipis, destacant: Teià (-15,8%), Dosrius (-13,7%), Tordera (-12,5%), Cabrera de Mar (-12,2%), i Alella (-12,2%) en percentatge. En nombres absoluts sobresurten: Mataró (-1.051). Premià de Mar (-273), Pineda de Mar (-239), i Tordera (-216).

El nombre d'aturats és pràcticament igual al d'aturades, tanmateix, la taxa d'atur femenina és del 17,5% i la masculina del 14,5%. Per edats, el 5,5% és menor de 25 anys, el 42,0% té entre 25 i 44 anys, mentre que el 52,5% en té més de 45 anys, el tercer valor més alt entre les comarques barcelonines. Interanualment, l'atur disminueix entre els de 25 i 44 anys (-14,3%) i també en els menors de 25 anys (-8,3%), i els majors de 45 (-3,2%). Per sectors d'activitat econòmica, disminueixen els aturats en la construcció (-21,3%, -1.148), els serveis (-6,4%, -1.594) i la indústria (-10,8%, -704),

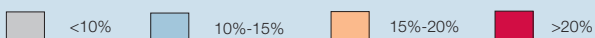
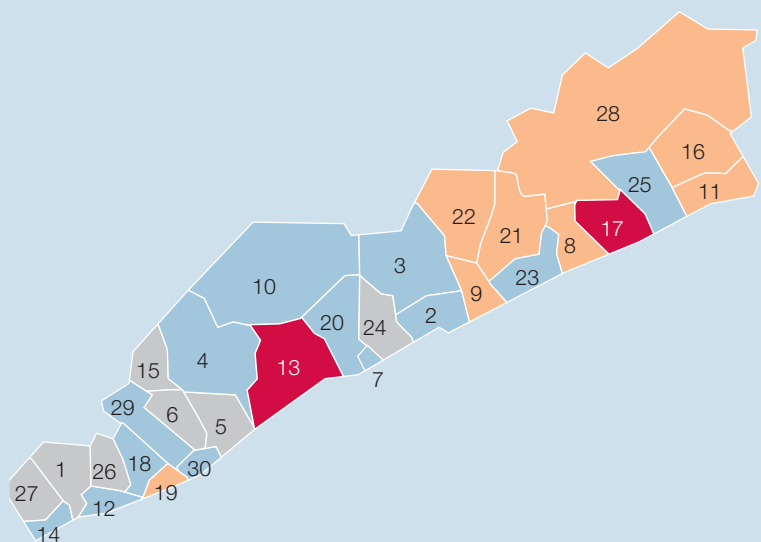
L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius a excepció dels *sense estudis*. Entre els que disminueixen destaquen els que compten amb *educació general* (-8,6%, -2.121), els *programes de formació professional* (-8,6%, -296) els *universitaris de primer cicle* (-21,1%, -258) i els *universitaris*

Variació dels aturats registrats

- 1 Alella
- 2 Arenys de Mar
- 3 Arenys de Munt
- 4 Argentona
- 5 Cabrera de Mar
- 6 Cabrls
- 7 Caldes d'Estrac
- 8 Calella
- 9 Canet de Mar
- 10 Dosrius
- 11 Malgrat de Mar
- 12 Masnou (E)
- 13 Mataró
- 14 Montgat
- 15 Òrius
- 16 Palafròls
- 17 Pineda de Mar
- 18 Premià de Dalt
- 19 Premià de Mar
- 20 Sant Andreu de Llaneres
- 21 Sant Cebrià de Vallalta
- 22 Sant Iscle de Vallalta
- 23 Sant Pol de Mar
- 24 Sant Vicenç de Montalt
- 25 Santa Susanna
- 26 Teià
- 27 Tiana
- 28 Tordera
- 29 Vilassar de Dalt
- 30 Vilassar de Mar

Taxa d'atur registrat

de segon i tercer cicle (-14,2%, -278). L'atur de la població estrangera disminueix un 7,2%, arribant als 5.951, el 16,5% de l'atur comarcal, percentatge similar al pes que tenen a nivell provincial (16,8%).

El Maresme és, només per darrere del Barcelonès, la comarca on menys disminueix el nombre de prestacions. Així, a final del 2014 hi ha concedides 22.184 prestacions, un 13,7% menys que l'any anterior. El 43,5% són prestacions contributives, el 46,5% assistencials i el 10% de renda activa d'inserció. Interanualment, continua la tendència de baixada de les prestacions contributives (-21,2%), i també, encara que menys, les assistencials (-10%), mentre augmenten les de renda activa d'inserció (11,1%). El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 68,4% el 2013 al 64,9% el 2014, superior a la taxa provincial del 60,3%, i la taxa de cobertura més alta de totes les comarques.

Després de la variació del 0,5% del nombre de contractes de treball formalitzats el 2013, la **contractació laboral** el 2014 augmenta un 14%, fins els 93.941 contractes, el 5,1% dels contractes signats a la província. La contractació masculina, que suma el 52,4% dels contractes, augmenta un 15% mentre que l'any anterior havia disminuït un 3,8%. Per contra, la femenina augmenta un 13,2%, mentre l'any anterior va disminuir un 2,8%. El pes de la contractació temporal signada el 2014 (86,8%) és similar a la del 2013 (86,7%), i es reflexa en l'augment de més del 14% en la contractació temporal i del 13% en la indefinida.

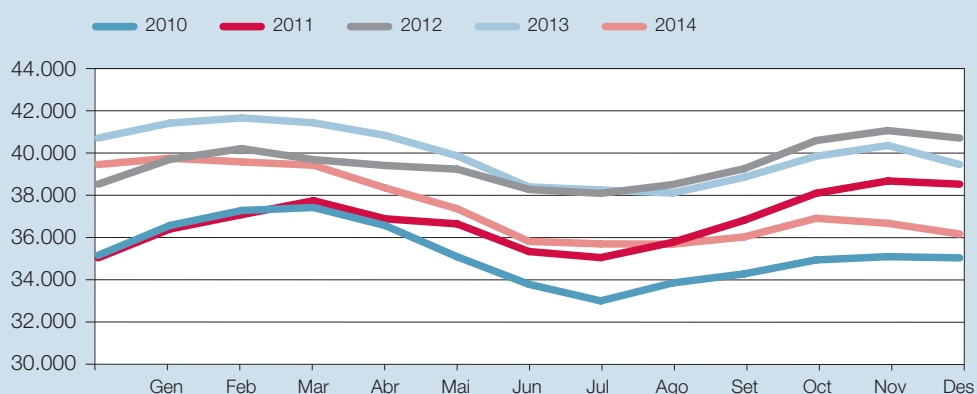
Exceptuant la ciutat de Barcelona, el Maresme és la comarca amb major activitat **turística** de la província de Barcelona (quadre 1), tant pel seu volum d'oferta (51.699 places d'allotjament turístic en el 2014) com pel nombre de viatgers que s'allotgen (1.336.827 viatgers durant el 2014 sense considerar el turisme rural i els apartaments turístics). Aquest volum es concentra en l'àrea geogràfica de l'Alt Maresme (de Calella fins a Malgrat de Mar), un clúster de sol i platja que constitueix una de les destinacions internacionals de sol i platja més important del país. La seva evolució és desigual amb sensibles increments en els hotels i descensos en els càmpings. La comarca forma part de la marca turística Costa Barcelona.

A la comarca del Maresme s'hi troba el 45,94% del total de les places d'allotjament de la província de Barcelona sense considerar el Barcelonès (i per tant la ciutat de Barcelona). Els indicadors de l'oferta mostren un estancament en el creixement de places a excepció del turisme rural que augmenta un 14,1%, tot i que en nombre de places globals resulta molt poc significatiu. Durant el 2014 s'han perdut 269 places d'hotel, s'han mantingut les 18.921 places en càmpings i s'han guanyat 18 places en establiments de turisme rural. Els indicadors oficials de la demanda mostren que el nombre de viatgers allotjats en hotel s'ha incrementat en un 5,8%; aquest fet es contraposa amb la disminució d'un 5,0% en pernoctacions. Tal i com succeeix també en d'altres zones del litoral de la província analitzades, els càmpings han tingut un comportament més aviat negatiu tant en el nombre de viatgers (-8,5%) com en el nombre de pernoctacions (-0,9%). Al marge del Barcelonès, els indicadors d'ocupació turística són dels més elevats de la província. El 2014, els hotels han registrat una mitjana del 69,2% d'ocupació (1,7% menys que l'any anterior) i, en el cas dels càmpings, un 51,7% d'ocupació (1,6% més que el 2013). No es disposen de dades de la demanda dels establiments de turisme rural per la baixa significació estadística que representen a la comarca.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2014 del conjunt dels municipis de la comarca augmenta un 9,1% respecte el 2013 pel que fa als ingressos (vegeu gràfic 8), mentre que les despeses ho fan en un 10,3%. Per habitant, les despeses suposen 1.099 euros, amb 86 euros de despeses d'inversió, mentre que els ingressos corrents suposen 996 euros per habitant. Dintre d'aquests, els ingressos tributaris (capítols I a III del pressupost d'ingressos) representen 698 euros per habitant el 2014 (vegeu gràfic 9), per sobre dels anys anteriors. Per municipis (vegeu mapa 2), els ingressos tributaris per habitant se situen molt per sobre de la mitjana provincial (676 euros) en els municipis de Santa Susanna (2.108), Cabrera de Mar (1.231), Palafròls (1.229), Sant Cebrià de Vallalta (1.118) i Sant Pol de Mar (1.017), entre d'altres. Per sota de la mitjana provincial destaquen Premià de Mar (458), Arenys de Munt (559), Mataró (576), Calella (617) i Canet de Mar (636).

Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Maresme, 2010-2014

Gràfic 7

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Indicadors de l'activitat turística al Maresme 2013 i 2014

Quadre 1

	Maresme			Prov. Barcelona*		
	2013	2014	Var. 13-14 (%)**	2013	2014	Var. 13-14 (%)**
Places en establiments hotelers	32.901	32.632	-0,8	63.619	63.736	0,2
Places en càmpings	18.921	18.921	0,0	43.998	43.998	0,0
Places en establiments de turisme rural	128	146	14,1	4.633	4.797	3,5
Nombre de viatgers allotjats en hotels	1.042.868	1.102.993	5,8	3.004.120	3.317.439	10,4
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	255.508	233.834	-8,5	568.644	615.012	8,2
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	ns	ns	-	81.881	85.267	4,1
Nombre de pernотacions en hotels	5.289.335	5.026.328	-5,0	9.526.850	9.549.384	0,2
Nombre de pernотacions en càmpings	1.021.000	1.011.881	-0,9	2.446.839	2.384.525	-2,5
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	ns	ns	-	220.839	251.078	13,7
Grau d'ocupació hotelera (en %)	70,9	69,2	-1,7pp	66,4	66,9	0,6pp
Grau d'ocupació en càmpings (en %)	50,1	51,7	1,6pp	43,4	46,1	2,7pp
Grau d'ocupació en establiments de turisme rural (en %)	ns	ns	-	19,2	20,1	0,9pp

*Sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera.

**La variació en grau d'ocupació és en punts percentuals.

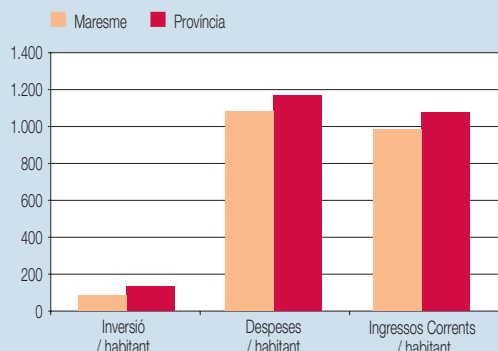
ns: Dada no significativa.

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

Finances públiques, 2014

Gràfic 8

(Ràtios Euros per habitant)

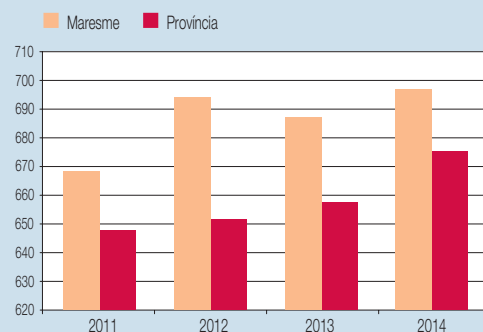

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Finances públiques, Ingressos tributaris, 2011-14

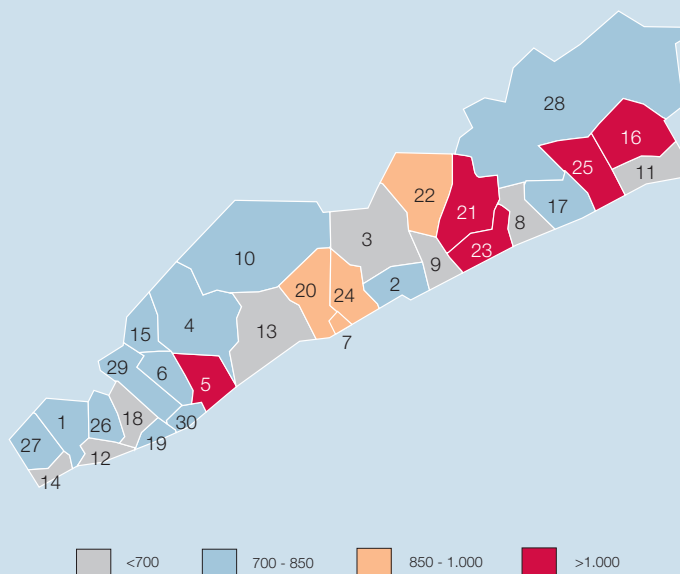
Gràfic 9

(Ràtios Euros per hab.)

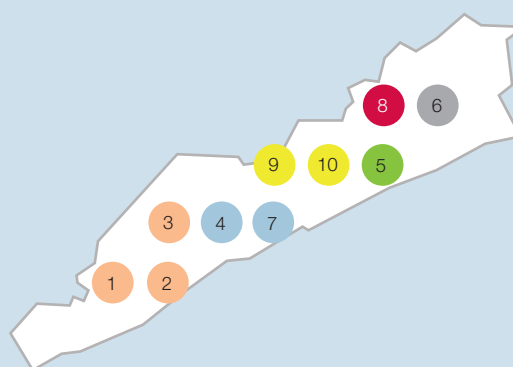
Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Ingressos tributaris per habitant (euros)

- 1 Alella
- 2 Arenys de Mar
- 3 Arenys de Munt
- 4 Argentona
- 5 Cabrera de Mar
- 6 Cabriis
- 7 Caldes d'Estrac
- 8 Calella
- 9 Canet de Mar
- 10 Dosrius
- 11 Malgrat de Mar
- 12 Masnou (El)
- 13 Mataró
- 14 Montgat
- 15 Òrrius
- 16 Palafròls
- 17 Pineda de Mar
- 18 Premià de Dalt
- 19 Premià de Mar
- 20 Sant Andreu de Llavaneres
- 21 Sant Cebrià de Vallalta
- 22 Sant Iscle de Vallalta
- 23 Sant Pol de Mar
- 24 Sant Vicenç de Montalt
- 25 Santa Susanna
- 26 Teià
- 27 Tiana
- 28 Tordera
- 29 Vilassar de Dalt
- 30 Vilassar de Mar

En relació amb els **projectes estratègics**, s'identifiquen al mapa 3 i es descriuen a la pàgina següent.

1. Maresme Marítim
2. RIS3 Mataró-Maresme
3. Cooperatèxtil. Tèxtil del Maresme
4. INSERTEXT
5. INNOPOLÍGONS
6. Xarxa comarcal d'interacció empresarial
7. Ocupabilitat per competències
8. Cafè del Mar
9. Pla estratègic de desenvolupament econòmic de la comarca del Maresme
10. Centre de coneixement i de decisió territorial de Mataró

- Territori
- Teixit productiu
- Clusterització
- Ocupació i capital humà
- Governança
- Innovació social

Font: El-laboració pròpia

MAPA DE PROJECTES ESTRATÈGICS LOCALS DEL MARESME

Maresme Marítim

Organitzar i impulsar la xarxa d'interrelacions, col·laboracions i sinèrgies entre el mar i les activitats socioeconòmiques com aposta per a dinamitzar l'economia i l'ocupació de tota la comarca. Avui són prop de cinc-centes les empreses i agents del Maresme vinculades al mar, distribuïts entre diferents subsectors i especialitzacions. El projecte, d'una banda, promou ofertes formatives adequades a les necessitats empresarials actuals i emergents. Per altra banda, fomenta les col·laboracions empresarials entre els diferents àmbits del sector marítim per tal de generar noves activitats i llocs de treball. [+]

RIS3 Mataró-Maresme

El projecte RIS3 Mataró-Maresme respon a la voluntat d'organitzar i aglutinar els diferents elements determinants del desenvolupament econòmic de Mataró sota una sola estratègia, emmarcada en l'àmbit comarcal, i alineada amb l'estratègia catalana de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya (RIS3CAT). El seu objectiu és promoure un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, que tingui present tots els elements clau del nou model: la innovació com a estratègia de desenvolupament, la capacitació professionals, el paper central del TecnoCampus, la transferència de coneixement o la capitalització del talent i l'emprenedoria, entre d'altres. [+]

Cooperatèxtil. Tèxtil del Maresme

Malgrat la forta tradició tèxtil de Mataró, la globalització i la competència de tercers països ha provocat l'escassetat de professionals especialitzats, dificultant així el retorn de la producció. El clúster del gènere de punt del Maresme està format per cinc-centes empreses i mil autònoms i donen feina a prop de cinc mil persones, i cerca el manteniment d'una estructura mínima de la cadena per tal de mantenir la producció. Cooperatèxtil és una plataforma formada per tallers i empreses que ofereix una àmplia gamma de serveis al sector tèxtil. La iniciativa respon a l'objectiu d'impulsar el retorn de la indústria de la moda a Mataró i rodalies, facilitar la col·laboració i innovació del sector i donar a conèixer els petits tallers a grans fabricants i distribuïdors. [+]

INSERTEXT

Insertext vol contribuir a la recuperació industrial del sector tèxtil i de la confecció a la ciutat de Mataró i d'altres municipis de la comarca del Maresme, posant en valor la seva especialització productiva en la fabricació de teixits i articles de vestuari de punt. Després d'un període de descentralització productiva cap a països emergents amb baixos costos de producció, s'està detectant cert retorn de la fabricació tèxtil, però amb canvis en els seus processos productius. La confecció tradicional està donant pas a una confecció amb components tècnics, que incorpora l'ús de les noves tecnologies i on la investigació de nous materials i processos tèxtils està guanyant protagonisme. És per això que amb aquesta iniciativa es vol donar resposta a un sector en renovació, creant connexions entre les necessitats actuals del teixit productiu i el perfil de persones desocupades al territori. [+]

INNOPOLÍGONS

L'Ajuntament de Mataró cerca la dinamització i millora competitiva dels Polígons d'Activitat Econòmica del municipi a través d'INNOPOLÍGONS. El seu objectiu és elaborar un pla d'actuacions conjunt i estratègic i impulsar la col·laboració en projectes de polígons d'altres territoris. Les actuacions s'agrupen en tres eixos centrals: la gestió de serveis operatius i estratègics dels PAEs; visualització, localització i comercialització dels PAEs; i suport en la gestió de la plataforma empresarial de polígons de Mataró. [+]

Xarxa comarcal d'interacció empresarial

El Consell Comarcal del Maresme impulsa aquest projecte per enfortir la relació de les àrees de desenvolupament econòmic local dels municipis amb les empreses del territori. Es pretén augmentar la capacitat que tenen les entitats locals de satisfer les necessitats del teixit empresarial. Els eixos de treball són diversos, però sempre consensuats: elaboració de plans operatius, protocols i metodologies; fidelització relacional; publicitat i difusió d'actuacions; formació i motivació; eines de gestió; etc. [+]

Ocupabilitat per competències

En l'actual context laboral la millora de les competències professionals és un element clau per assegurar un millor posicionament en el mercat de treball. El ventall és ampli, ja que en formen part des de les competències tècniques pròpies d'ocupacions específiques fins a les tècniques aplicades a la recerca de feina. Els ajuntaments de la comarca, amb el suport del Consell Comarcal del Maresme, ofereixen a les persones en situació d'atur un itinerari on s'analitza la seva situació, no només en base a la seva capacitat de ser ocupables, sinó també a partir de l'anàlisi dels factors que afavoreixen o dificulten la seva inclusió personal i vital. L'objectiu d'aquest projecte és millorar l'ocupabilitat de les persones en situació de recerca de feina i assolir un millor posicionament en el mercat laboral. [+]

Cafè del Mar

L'edifici del Cafè del Mar és un espai històric del cooperativisme matoroní, en mans de la Unió de Cooperadors de Mataró des de l'any 2011. Actualment s'ha reobert l'antic cafè i disposa d'un espai de biblioteca cooperativa. L'Ajuntament de Mataró vol donar impuls a la difusió dels serveis i les activitats que es porten a terme per part de l'entitat, així com també donar a conèixer a la ciutadania la manera de treballar i l'ús que se'n fa dels recursos humans i econòmics des de l'economia social. Mitjançant la seva projecció, es pretén captar usuaris per a les accions i serveis que es presten, millorant la seva connexió amb altres entitats relacionades amb l'economia social i emprenedors del territori. [+]

Pla estratègic de desenvolupament econòmic de la comarca del Maresme

Aquest pla estratègic impulsat pel Consell Comarcal, en el marc de l'Acord pel Desenvolupament Econòmic i l'Ocupació del Maresme, té com a objectiu impulsar l'activitat econòmica i donar suport al teixit empresarial i emprenedor. S'estructura en un pla d'acció per a la millora de la competitivitat de les empreses; un pla operatiu per a la consolidació i creixement de les empreses; i una identificació, planificació i promoció dels projectes territorials a mig i llarg termini, a partir de línies estratègiques sorgides de la diagnosi socioeconòmica del Maresme. Complementari al Pla estratègic del Maresme 2015, es preveu la finalització al setembre del 2014. [+]

Centre de coneixement i de decisió territorial de Mataró

El projecte, impulsat per l'Ajuntament de Mataró, es basa en la implementació d'un sistema d'informació geogràfica que permet relacionar visualment els recursos disponibles en el territori i la seva optimització atenent a criteris de distància, zones d'influència, equipaments vinculats, etc. Mitjançant l'obtenció de dades georeferenciades sobre qualsevol àmbit urbà i la seva transformació, de forma interactiva amb l'usuari i interpretat en un mapa de la ciutat, facilita el coneixement necessari per a una millor presa de decisions. El Centre estén la seva activitat en tres tipologies de projectes: el suport a la presa de decisions; l'anàlisi d'impacte de projectes o iniciatives; i, per últim, la gestió urbana. [+]

AE MATARÓ, UNA ESTRATÈGIA CONCERTADA DE REINDUSTRIALITZACIÓ AVANÇADA

Carles Fillat Riberas, *Fundació Tecnocampus Mataró-Maresme*

Els polígons, factor clau per al creixement del teixit productiu

En els darrers sis o set anys, l'Ajuntament de Mataró contempla en la seva estratègia de dinamització econòmica municipal actuacions de millora competitiva dels polígons, com a factor clau per al creixement del teixit productiu i millora de l'activitat empresarial. Són ja moltes ciutats de l'entorn que estan incorporant aquest enfocament i, per aquest motiu, la capacitat de visualització i d'atractivitat dels espais industrials són una eina important per afavorir un entorn adequat al municipi per generar riquesa i ocupació.

Mataró compta amb set polígons d'activitat industrial plenament desenvolupats que acullen més de 750 empreses i que, juntament amb el Parc d'Innovació de la Fundació Tecnocampus Mataró-Maresme, sumen prop de 900 empreses localitzades als polígons d'activitat econòmica (PAE) de Mataró.

Impuls estratègic dels polígons

Donada la situació d'origen dels PAE de Mataró, espais industrials derivats del pla d'urbanisme municipal, les actuacions que s'han dut a terme des de Promoció Econòmica primer i des de la Fundació Tecnocampus Mataró-Maresme després, han anat adreçades a donar un impuls estratègic als polígons. L'objectiu és potenciar la millora de la competitivitat dels polígons i incrementar el seu dinamisme, enfortint les zones industrials i les empreses que els conformen per consolidar, estimular i potenciar la seva presència i posicionament competitiu.

Els estudis de diagnòstic i estratègics realitzats els anys 2003, 2008 i 2010 van posar en evidència el potencial de creixement de les zones industrials de la ciutat i que, en època de forta crisi, cridaven en veu alta la necessitat de polítiques de reindustrialització per ajudar a trencar processos recessius de les indústries productives i amb alt potencial de generació d'ocupació.

Aquesta estratègia de reindustrialització implica visualitzar Mataró com a ciutat activa per instal·lar-s'hi i fer negocis, fer que l'empresa que ja hi és aposti per créixer i que la que busca una nova localització decideixi invertir en un espai competitiu com el de Mataró.

Les actuacions que es poden dur a terme als polígons industrials responen principalment a dos tipus de problemàtiques: la primera relacionada amb l'entorn i visualització dels polígons pròpiament, com a espais de competitivitat per tal d'incrementar l'atracció i implantació d'empreses, afavorint el seu dinamisme. La segona, relacionada amb els interessos de l'empresariat: aconseguir la millora dels serveis bàsics i avançats a les empreses que ajudin a consolidar, estimular i potenciar els factors de la seva competitivitat; vetllar pel manteniment i prevenció del deteriorament de les infraestructures i enfortir la relació públic-privada.

Les qüestions de neteja, seguretat o mobilitat no responen tant a una actuació de millora com a una actuació reactiva a les problemàtiques intrínseques a la localització exterior al nucli urbà de la major part de polígons. Els treballs d'anàlisi que Mataró va realitzar sobre la situació als polígons i les seves empreses, ja anotava les tres accions principals a desenvolupar en els PAE: millorar els serveis a les empreses instal·lades als PAE, oferint serveis específics a la seva circumstància; realitzar una acció de difusió i promoció dels polígons; i establir un procés d'interlocució entre les empreses i les àrees municipals amb competència sobre serveis bàsics de les zones industrials.

Per això es van posar en marxa dues accions paral·leles, coincidents en el temps i sovint dependents.

– Impulsar la creació de l'espai i el procés d'interlocució entre les necessitats i problemes de les empreses als polígons i els serveis municipals

cridats a actuar en la matèria. El resultat ha estat un decret de constitució de la Comissió Municipal Interdepartamental de l'Activitat Econòmica dels Polígons d'Activitat Econòmica de Mataró (2011) i, d'altra banda, la constitució de la Plataforma d'Empresaris dels PAE Mataró (2013). Existeix un procés acordat d'interlocució i un reglament per ordenar el seu funcionament.

– La realització d'un pla de comercialització, visualització i promoció dels PAE Mataró (2012) alineat amb l'estratègia de posicionament competitiu de ciutat de la mà de *Invest In Mataró* (2013) i de l'estratègia catalana *Invest in Catalonia*, identificant els eixos de la reindustrialització, internacionalització i el desenvolupament de sectors específics com a motors de creixement al territori.

En aquesta darrera acció, la més incisiva i diferencial en l'estratègia de posicionament i visualització, es va treballar en dues dimensions:

– La dimensió cap endins –és a dir, la visualització de les empreses als polígons amb el propòsit de recolzar la competitivitat del teixit productiu: polítiques de rehabilitació i manteniment, dotació d'infraestructures crítiques, catàleg d'informació dels polígons, gestió d'incidències de les empreses dels polígons, oferta de serveis de valor afegit a les empreses, etc.

– La dimensió cap a fora –que és la visualització dels polígons amb el propòsit de la comercialització dels espais, creant els instruments necessaris, com ara l'ús dels *social media* o plataformes en línia de polígons o aparadors virtuals.

Els objectius d'aquest plantejament són incrementar la satisfacció de la demanda actual (i potencial) amb una oferta atractiva i que respongui a les seves expectatives; augmentar la inversió privada en els sectors objectiu i mantenir-la estable i creixent de manera sostinguda; i consolidar la posició de Mataró com a «porta nord de la Gran Barcelona».

Conclusions

Com a conclusions, dos elements han funcionat molt bé en tots aquests projectes:

Per una banda, la creació d'un portal de la ciutat que ha aglutinat els referents més importants entre agents i empreses de la ciutat i alineat els motors de competitivitat de la ciutat amb la finalitat de:

- Posicionar la marca INVEST IN MATARÓ: nivell intern (territori) - nivell extern (nacional i estranger).
- Invest in Mataró: plataforma de venda de la ciutat al món implicant al teixit empresarial local.
- Associar Mataró: porta nord de Barcelona.
- Associar Mataró ciutat que facilita instal·lar i fer negocis (*business friendly*).
- Associar Mataró ciutat per viure, treballar amb qualitat de vida.

De l'altra, la generació de la confiança per implicar un gruix important d'empreses (40 aproximadament) en crear una plataforma representativa amb l'oportunitat de poder demanar i ordenar les prioritats que les pròpies empreses creuen convenient per fer dels espais industrials uns espais competitiu, funcionals i atractius, tant per localitzar-s'hi com també per convèncer altres a invertir-hi.

Els objectius que s'han assolit amb aquest plantejament són, en general, la constitució de la plataforma empresarial dels PAE Mataró, el març de 2013; quatre comissions de treball actives (noves tecnologies, comercialització i promoció, serveis empresarials i manteniment d'infraestructures); promoció activa dels espais disponibles per a la localització d'empreses amb més d'una dotzena d'agents immobiliaris adherits; i desenvolupament de la nova cartera de serveis avançats per empreses dels polígons.

RECULL ESTADÍSTIC. MARESME

	Maresme		Província		Variació 2013-2014		Pes Maresme/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Maresme	Província	2013	2014
ENTORN								
Nombre de municipis		30		311				9,6%
Superfície total (km²)		398,5		7726,5				5,2%
Superfície mitjana municipal (km²)		13,3		24,8				nc
DEMOGRAFIA								
Població Total	437.431	437.919	5.540.925	5.523.784	0,1%	-0,3%	7,9%	7,9%
Densitat (hab/km²)	1.098	1.099	717	715	0,1%	-0,3%	nc	nc
Homes	216.880	216.806	2.711.403	2.699.040	0,0%	-0,5%	8,0%	8,0%
Dones	220.551	221.113	2.829.522	2.824.744	0,3%	-0,2%	7,8%	7,8%
Població de menys de 16 anys	76.857	76.769	912.434	912.338	-0,1%	0,0%	8,4%	8,4%
Població potencialment activa (16-64)	289.737	287.814	3.659.668	3.620.009	-0,7%	-1,1%	7,9%	8,0%
Població de 65 anys i més	70.837	73.336	968.823	991.437	3,5%	2,3%	7,3%	7,4%
Població ETCA¹	443.735	443.787	5.494.415	5.484.947	0,0%	-0,2%	8,1%	8,1%
Pob. resident a l'estranger	7.213	7.879	158.150	172.270	9,2%	8,9%	4,6%	4,6%
Índex de dependència global	51,0	52,2	51,4	52,6	2,3%	2,3%	nc	nc
Índex d'envelliment	92,2	95,5	106,2	108,7	3,6%	2,3%	nc	nc
Nacionalitat espanyola	385.527	388.365	4.768.935	4.794.117	0,7%	0,5%	8,1%	8,1%
Nacionalitat estrangera	51.904	49.554	771.990	729.667	-4,5%	-5,5%	6,7%	6,8%
Taxa d'estrangeria total	11,9%	11,3%	13,9%	13,2%	-0,5pp	-0,7pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	9,4%	9,0%	10,9%	10,2%	-0,4pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	10.187	9.462	130.670	123.404	-7,1%	-5,6%	7,8%	7,7%
Població potencialment activa (16-64)	39.912	38.231	623.424	587.923	-4,2%	-5,7%	6,4%	6,5%
Població de 65 anys i més	1.805	1.861	17.896	18.340	3,1%	2,5%	10,1%	10,1%
Àfrica	22.891	22.280	182.327	175.111	-2,7%	-4,0%	12,6%	12,7%
Amèrica	12.442	10.987	263.237	232.415	-11,7%	-11,7%	4,7%	4,7%
Àsia	3.719	3.839	119.523	118.403	3,2%	-0,9%	3,1%	3,2%
Europa	12.823	12.415	206.271	203.112	-3,2%	-1,5%	6,2%	6,1%
Unió Europea	10.610	10.078	170.709	167.071	-5,0%	-2,1%	6,2%	6,0%
Resta del món	29	33	632	626	13,8%	-0,9%	4,6%	5,3%
5 principals nacionalitats (comarca)	26.323	25.761	237.325	231.376	-2,1%	-2,5%	11,1%	11,1%
Marroc	15.639	15.219	138.815	133.028	-2,7%	-4,2%	11,3%	11,4%
Gàmbia	2.973	2.843	6.341	6.045	-4,4%	-4,7%	46,9%	47,0%
Itàlia	2.611	2.703	40.634	41.092	3,5%	1,1%	6,4%	6,6%
Xina	2.744	2.660	40.545	40.492	-3,1%	-0,1%	6,8%	6,6%
Senegal	2.356	2.336	10.990	10.719	-0,8%	-2,5%	21,4%	21,8%
ACTIVITAT ECONÒMICA								
Nombre d'empreses	11.015	11.427	171.362	175.618	3,7%	2,5%	6,4%	6,5%
Agricultura	37	39	701	736	5,4%	5,0%	5,3%	5,3%
Indústria	1.401	1.444	18.210	18.480	3,1%	1,5%	7,7%	7,8%
Construcció	951	975	13.306	13.656	2,5%	2,6%	7,1%	7,1%
Serveis	8.626	8.969	139.145	142.746	4,0%	2,6%	6,2%	6,3%
Dimensió mitjana	7,0	7,1	10,2	10,2	0,1	0,1	nc	nc
Agricultura	3,2	3,3	3,1	3,2	0,0	0,1	nc	nc
Indústria	10,3	10,4	15,9	15,9	0,1	0,0	nc	nc
Construcció	3,1	3,4	4,8	4,8	0,3	0,0	nc	nc
Serveis	6,9	6,9	9,9	10,0	0,1	0,1	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	8.037	8.328	116.978	119.704	3,6%	2,3%	6,9%	7,0%
Comerç detall, exc. vehicles motor	1.901	1.917	27.435	27.762	0,8%	1,2%	6,9%	6,9%
Serveis de menjar i begudes	1.181	1.275	15.768	16.423	8,0%	4,2%	7,5%	7,8%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	933	966	14.505	14.842	3,5%	2,3%	6,4%	6,5%
Activitats especialitzades construcció	593	611	7.780	8.137	3,0%	4,6%	7,6%	7,5%
Altres activitats de serveis personals	453	459	6.881	6.997	1,3%	1,7%	6,6%	6,6%
Activitats immobiliàries	366	391	6.843	7.157	6,8%	4,6%	5,3%	5,5%
Educació	342	375	5.131	5.346	9,6%	4,2%	6,7%	7,0%
Construcció d'immobles	328	335	5.001	5.022	2,1%	0,4%	6,6%	6,7%
Venda i reparació de vehicles motor	323	325	4.162	4.273	0,6%	2,7%	7,8%	7,6%
Confecció de peces de vestir	308	317	1.142	1.140	2,9%	-0,2%	27,0%	27,8%
Transport terrestre i per canonades	299	308	5.601	5.659	3,0%	1,0%	5,3%	5,4%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	289	305	6.320	6.492	5,5%	2,7%	4,6%	4,7%
Activitats sanitàries	278	284	4.974	5.057	2,2%	1,7%	5,6%	5,6%
Llocs que ocupen personal domèstic	230	233	4.405	4.357	1,3%	-1,1%	5,2%	5,3%
Indústries tèxtils	213	227	1.030	1.040	6,6%	1,0%	20,7%	21,8%

RECULL ESTADÍSTIC. MARESME (continuació)

	Maresme		Província		Variació 2013-2014		Pes Maresme/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Maresme	Província	2013	2014
MERCAT DE TREBALL								
Ocupats	110.045	114.789	2.107.805	2.172.556	4,3%	3,1%	5,2%	5,3%
Assalariats	76.762	80.712	1.740.734	1.796.346	5,1%	3,2%	4,4%	4,5%
Autònoms	33.283	34.077	367.071	376.210	2,4%	2,5%	9,1%	9,1%
15 Principals sectors d'activitat	78.165	81.176	1.235.933	1.269.314	3,9%	2,7%	6,3%	6,4%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	14.512	15.551	233.548	238.846	7,2%	2,3%	6,2%	6,5%
<i>Activitats sanitàries</i>	10.341	10.455	129.066	132.536	1,1%	2,7%	8,0%	7,9%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	8.238	8.702	123.638	130.330	5,6%	5,4%	6,7%	6,7%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	8.216	8.401	146.492	149.933	2,3%	2,3%	5,6%	5,6%
<i>Educació</i>	5.743	6.021	117.493	121.241	4,8%	3,2%	4,9%	5,0%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	4.765	5.038	71.497	73.258	5,7%	2,5%	6,7%	6,9%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	4.738	4.853	118.982	120.686	2,4%	1,4%	4,0%	4,0%
<i>Serveis socials amb allotjament</i>	4.017	3.957	29.954	31.570	-1,5%	5,4%	13,4%	12,5%
<i>Confecció de peces de vestir</i>	3.179	3.455	11.139	11.502	8,7%	3,3%	28,5%	30,0%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	2.820	2.848	69.470	70.033	1,0%	0,8%	4,1%	4,1%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	2.514	2.734	38.741	40.544	8,8%	4,7%	6,5%	6,7%
<i>Indústries tèxtils</i>	2.550	2.555	13.402	13.328	0,2%	-0,6%	19,0%	19,2%
<i>Serveis a edificis i de jardineria</i>	2.403	2.538	71.271	72.512	5,6%	1,7%	3,4%	3,5%
<i>Construcció d'immobles</i>	1.984	2.094	29.091	30.088	5,5%	3,4%	6,8%	7,0%
<i>Venda i reparació de vehicles motor</i>	2.145	1.974	32.149	32.907	-8,0%	2,4%	6,7%	6,0%
Agricultura	840	843	7.791	7.953	0,4%	2,1%	10,8%	10,6%
Indústria	17.670	18.199	322.253	325.967	3,0%	1,2%	5,5%	5,6%
Construcció	7.153	7.592	106.461	109.055	6,1%	2,4%	6,7%	7,0%
Serveis	84.382	88.155	1.671.300	1.729.581	4,5%	3,5%	5,0%	5,1%
Sectors clau	41.075	42.862	768.202	783.540	4,4%	2,0%	5,3%	5,5%
Sectors estratègics	10.520	11.352	360.001	381.910	7,9%	6,1%	2,9%	3,0%
Sectors impulsors	33.285	34.905	490.650	508.021	4,9%	3,5%	6,8%	6,9%
Sectors independents	25.165	25.667	488.952	499.085	2,0%	2,1%	5,1%	5,1%
Activitats d'alt contingut tecnològic²	4.918	4.983	177.211	184.345	1,3%	4,0%	2,8%	2,7%
Ind. Tecnologia alta	1.459	1.429	23.565	23.986	-2,1%	1,8%	6,2%	6,0%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	2.748	2.725	89.505	90.916	-0,8%	1,6%	3,1%	3,0%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	2.547	2.705	66.410	67.208	6,2%	1,2%	3,8%	4,0%
Ind. Tecnologia baixa	7.202	7.571	89.317	90.298	5,1%	1,1%	8,1%	8,4%
Serveis basats en el coneixement	29.062	29.699	688.856	714.955	2,2%	3,8%	4,2%	4,2%
Serveis de tecnologia alta-punta	711	829	64.141	69.443	16,6%	8,3%	1,1%	1,2%
Serveis no basats en el coneixement	30.158	32.613	695.474	719.531	8,1%	3,5%	4,3%	4,5%
Aturats registrats	39.479	36.133	463.474	422.935	-8,5%	-8,7%	8,5%	8,5%
Homes	19.638	17.497	231.757	205.244	-10,9%	-11,4%	8,5%	8,5%
Dones	19.841	18.636	231.717	217.691	-6,1%	-6,1%	8,6%	8,6%
Nacionals	33.066	30.182	382.433	351.939	-8,7%	-8,0%	8,6%	8,6%
Estrangers	6.413	5.951	81.041	70.996	-7,2%	-12,4%	7,9%	8,4%
Agricultura	827	886	4.862	5.023	7,1%	3,3%	17,0%	17,6%
Indústria	6.541	5.837	71.217	61.622	-10,8%	-13,5%	9,2%	9,5%
Construcció	5.394	4.246	60.377	48.573	-21,3%	-19,6%	8,9%	8,7%
Serveis	24.803	23.209	303.966	283.562	-6,4%	-6,7%	8,2%	8,2%
Sense ocupació anterior	1.914	1.955	23.052	24.155	2,1%	4,8%	8,3%	8,1%
Població activa local estimada	228.105	227.344	2.892.231	2.872.380	-0,3%	-0,7%	7,9%	7,9%
Taxa d'atur registrat estimada	17,3%	15,9%	16,0%	14,7%	-1,4pp	-1,3pp	nc	nc
Homes	16,0%	14,5%	15,0%	13,6%	-1,5pp	-1,4pp	nc	nc
Dones	18,8%	17,5%	17,2%	16,0%	-1,3pp	-1,2pp	nc	nc
Nombre de contractes total	82.319	93.941	1.619.436	1.829.394	14,1%	13,0%	5,1%	5,1%
Beneficiaris de prestacions	25.702	22.184	283.795	240.411	-13,7%	-15,3%	9,1%	9,2%
Taxa Cobertura Prestacions	68,4%	64,9%	64,4%	60,3%	-3,5pp	-4,2pp	nc	nc
BENESTAR I QUALITAT DE VIDA								
Renda Bruta per càpita (euros)	14.741	14.812	15.563	15.705	0,5%	0,9%	nc	nc
% Recollida selectiva de residus municipals ¹	42,9%	41,7%	36,8%	36,0%	-1,2pp	-0,8pp	nc	nc
Liuts hospitalaris per 1.000 hab.	3,2	3,2	4,9	4,9	-1,4%	0,0%	nc	nc
Places en residències per a gent gran*1000 hab>75 ¹	152	146	86	84	-4,1%	-1,6%	nc	nc
Nombre de piscines cobertes*10.000 hab.	1,0	1,0	0,9	0,9	2,3%	2,5%	nc	nc
FINANCES PÚBLIQUES³								
Pressupostos municipals: Ingressos	441.705	481.899	5.936.266	6.547.186	9,1%	10,3%	7,4%	7,4%
Pressupostos municipals: Despeses	436.358	481.439	5.899.557	6.533.096	10,3%	10,7%	7,4%	7,4%
Deute viu municipal ¹	325.760	285.194	3.616.472	3.592.929	-12,5%	-0,7%	9,0%	7,9%

1. Dades dels anys 2012 i 2013. 2. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta. 3. Xifres en milers d'euros. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>. Vegeu l'apartat de Metodologia, al final del l'anàlisi de totes les comarques, per la definició dels indicadors.

OSONA

Osona¹ està integrada per 51 municipis, 48 pertanyen a la província de Barcelona i 3 a la de Girona. Vic n'és la capital. Amb una superfície de 1.260,2 km² (de 1.158 km² si s'exclouen els tres municipis de la província de Girona), representa el 15% de la superfície de la província de Barcelona.

Osona és la setena comarca barcelonina més poblada, amb 153.495 habitants, el 2,8% de la **població** provincial. Durant l'últim any la població es manté estable (només cau un 0,1%, 150 persones), fet que confirma la tendència d'estancament iniciada fa cinc anys i que resta lluny del creixement mitjà anual del 2,1% registrat del 2000 al 2009. La població estacional estimada de l'any 2013, és a dir, el nombre de persones que hi ha a la comarca sigui perquè hi resideixen, hi treballen, hi estudien o perquè, sense tenir-hi la residència habitual, hi passen algun període de temps (vacances, estiu, caps de setmana, etc.) és de 154.782, un 100,8% de la població resident.

Amb 133 hab./km² és la segona comarca amb menor densitat de població per darrere del Berguedà. Vic aplega el 27,3% (41.956) de la població comarcal, seguit de Manlleu amb el 13,2% (20.279) i Torelló amb el 9,0% (13.949). Dinou municipis incrementen població, vint-i-nou la disminueixen i un la manté. Destaquen els creixements de població de Vic (309), Sant Julià de Vilatorrada (47), i Torelló (41), i les disminucions de Manlleu (-156), Sant Hipòlit de Voltregà (-75) i Tona (-73).

L'estructura de població d'Osona és relativament més jove que la del conjunt provincial. El 18,1% de la població és menor de 16 anys (superior al 16,5% provincial) i el 17,1% és major de 65 anys (lleugerament inferior al 17,9% provincial). La població potencialment activa (16-64 anys) aplega el 64,8% dels habitants, percentatge inferior al provincial (65,5%). La relació entre la població més gran i la més jove, o índex d'envelliment, mostra que la comarca, amb 94,7 persones de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys, està menys envellida que la mitjana provincial (108,7).

Respecte a la projecció de població (vegeu gràfic 2), i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Maresme perdrà gairebé un 1% de la seva població actual dintre de 10 anys. Però, i aquí potser està el més destacable, això només succeirà en les edats infantils (0-9 anys) i adultes de 25 a 44 anys, mentre que la resta de grups d'edat (sobretot de 60 a 70 anys) augmentaran el seu nombre.

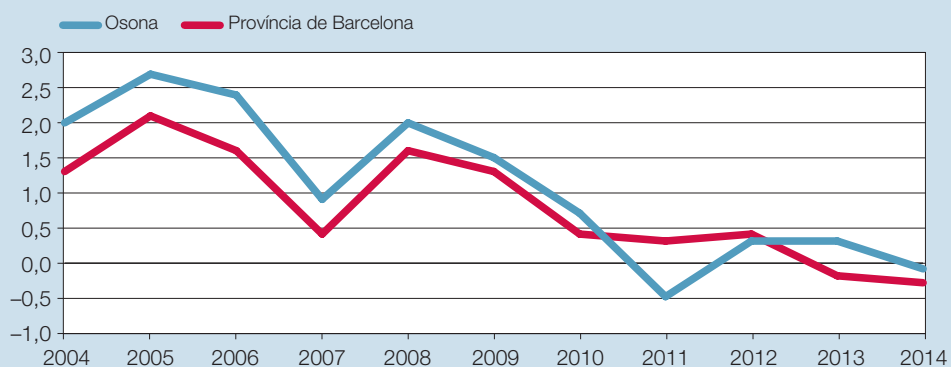
Osona és, per darrere el Barcelonès i el Garraf, la tercera comarca amb un major nombre de població estrangera, el 13,3% (20.446) i amb una variació anual del -6,6%, fet que contrasta amb l'increment mitjà anual del 17,2% del període 2000-2010. El 73,1% de la població estrangera té entre 16 i 64 anys, molt per damunt del 63,5% de la població autòctona. El 84,5% dels estrangers són extracomunitaris. Les cinc primeres nacionalitats són la marroquina (9.017), la ghanesa (1.861), la romanesa (1.213), la xinesa (956) i la índia (950), destacant que a la comarca s'apleguen el 41% dels ghanesos de la província. El 60,3% de la població estrangera prové del continent Africà. El 48,6% de la població estrangera resideix a Vic, i el 21,0% a Manlleu. El nombre d'osonencs residents a l'estranger augmenta un 20%, fins arribar als 2.346, el 2% de la població comarcal.

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, a l'any 2013, de totes les comarques de la província, només Osona va créixer (0,2%) el seu VAB. Els resultats del 2013 reflecteixen les davallades de la construcció (-7,23%), que es veuen compensades pels augments de la indústria (1,43%), el primari (0,99%) i els serveis (0,53%). Amb aquest increment del 2013, el canvi total de la crisi 2007-13 situa la reducció del VAB comarcal en el -6,56%.

1. L'anàlisi de la comarca d'Osona es realitza sobre la base dels 48 municipis pertanyents a la província de Barcelona, els 3 municipis que pertanyen a la província de Girona (Espinelles, Vidrà i Viladrau) no s'han comptabilitzat en les estadístiques de l'Informe. Per a més detall vegeu el Recull estadístic al final del capítol.

Taxes de variació de la població total, 2004-2014 (en percentatge)

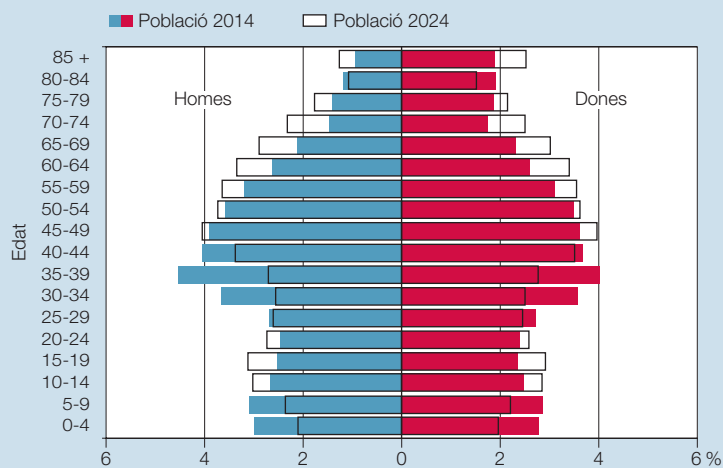
Gràfic 1

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Piràmide d'edats d'Osona, 2014-2024 (en percentatge)

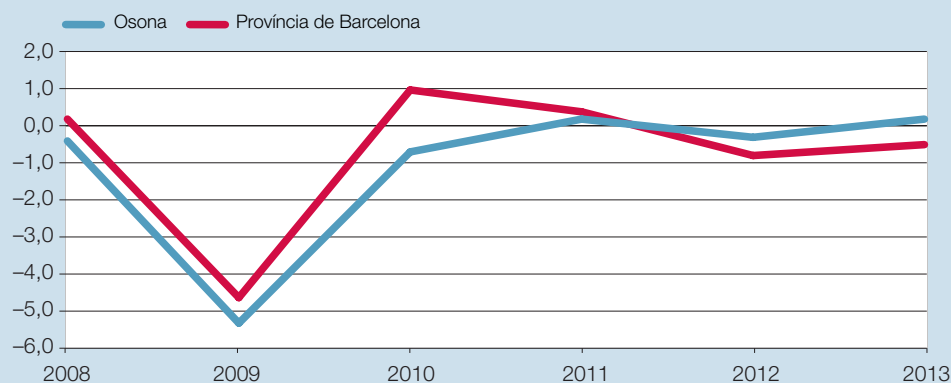
Gràfic 2

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB)* (en percentatge)

Gràfic 3

*en termes reals

Font: Anuari Econòmic Comarcal, CatalunyaCaixa

«Osona és la comarca que més augmenta l'ocupació, amb un creixement del 5%»

A final del 2014 hi ha 5.583 **empreses** localitzades a Osona, un 3,7% més que un any enrere, d'aquesta manera es trenca la tendència negativa dels darrers sis anys. L'estructura del teixit empresarial està dominada per la petita empresa, i específicament en la microempresa: el 78,3% de les empreses tenen menys de 5 treballadors, el 19,7% entre 6 i 50, l'1,8% entre 51 i 250 i el 0,2% més de 250. La dimensió mitjana és de 7,4 treballadors per empresa, inferior als 10,2 del conjunt provincial.

El percentatge d'empreses industrials (18,8%) i de la construcció (9,1%) és superior a la mitjana provincial (10,5% i 7,8% respectivament). Destaca la rellevància del sector agrícola, que engloba el 4,6% de les empreses existents, molt per sobre de la mitjana provincial (0,4%) i situa Osona com la comarca amb més empreses agrícoles (261), tant en nombres relatius com absoluts. Per contra, continua sent la comarca amb menor pes relatiu d'empreses de serveis (67,5% respecte el 81,3% provincial). Tots els sectors han augmentat el seu nombre d'empreses, destacant el 4% dels serveis. El 36,0% de les empreses es troben situades a Vic i el 10,6% a Manlleu.

Segons la base de dades SABI (Sistema Anual de Balanços Ibèrics) noranta-cinc empreses osonenques facturen més de deu milions d'euros el 2013. D'aquestes, vuit facturen més de cent milions d'euros. El 63% de les 200 empreses que encapçalen la llista de facturació són exportadores i/o importadores. Entre les primeres destaquen Casa Tarradellas, SA (elaboració de productes alimentaris) i el Grup La Farga (producció de coure i fosa de metalls). A continuació hi ha un conjunt d'empreses dedicades al sacrifici de bestiar, conservació de la carn i elaboració d'embotits i productes carnis: Patel, SA, Grup Baucells Alimentació, SL, Càrnics Solà, SA, Càrnics Toni Josep, SL i Mafriges, SA.

El 2014 tanca amb 56.721 llocs de treball, un 5,1% superior al 2013. Aquest important increment de l'**ocupació**, trenca la tendència negativa iniciada el 2008, tot i que l'any anterior també va créixer un 0,4%, i converteix Osona en la primera comarca amb un millor comportament. Osona també és la primera comarca on més creix el treball assalariat (5,6%), mentre que en l'autònom (3,9%) és la segona darrera del Garraf. El 58,3% de l'ocupació assalariada està ocupada en la petita empresa (20,8% fins a 5 treballadors i 37,6% de 6 a 50 treballadors), el 24,7% en la mitjana empresa i el 17% restant en la gran empresa. L'ocupació augmenta en tots els trams, destacant el creixement de prop de l'11% de la mitjana empresa.

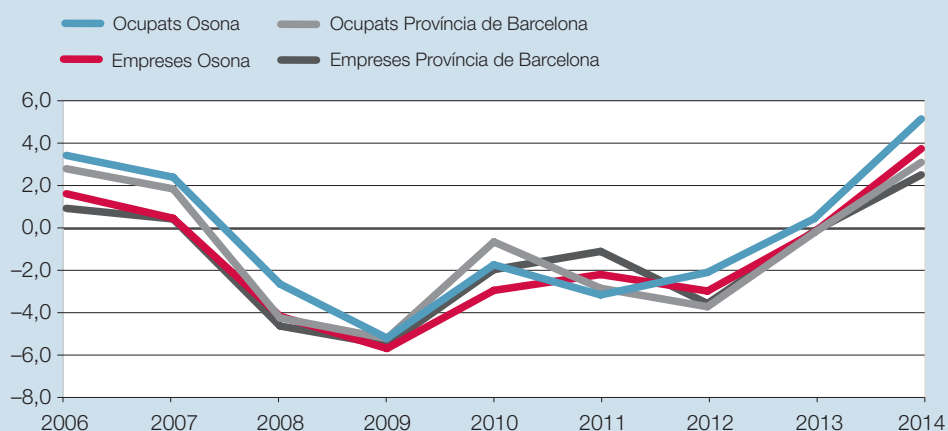
El sector industrial aplega el 31,4% dels llocs de treball, proporció que duplica la mitjana provincial (15,0%) i que la situa com la segona comarca amb major pes de treball industrial, per darrera de l'Alt Penedès. Les activitats agrícoles ocupen el 3,6% de l'ocupació total, el segon percentatge més alt per darrere del Berguedà i molt per damunt de la mitjana provincial (0,4%). L'ocupació a la construcció (6,4%) és lleugerament superior a la provincial (5,0%). Per contra, l'ocupació en el sector serveis (58,6%) és la segona menor de la província, i resta molt per sota de la mitjana provincial (79,6%). Interanualment, tots els sectors augmenten, però especialment la indústria (5,1%) i el sector dels serveis (5,8%).

L'ocupació augmenta en els quinze principals subsectors, destacant els *serveis de menjar i begudes* (7,7%), *administració pública* (7,3%) i *educació* (6,9%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les principals pèrdues d'ocupació es produeixen en *publicitat i estudis de mercat* (-138) i *reparació d'ordinadors* (-32). Els increments més destacats es donen en les *indústries de productes alimentaris* (410), *activitats relacionades amb l'ocupació* (359) i *comerç al detall* (357).

La capital comarcal, Vic, aplega el 36,7% dels ocupats i Manlleu el 8,5%. La variació interanual mostra augments importants a Vic (1.451), Torelló (200), Centelles (153), Les Masies de Voltregà (146) i Gurb (133). Tavèrnoles (-17) i Balenyà (-17) destaquen d'entre els onze municipis que baixen.

Taxes de variació interanuals dels ocupats i empreses, 2006-2014 (en percentatge)

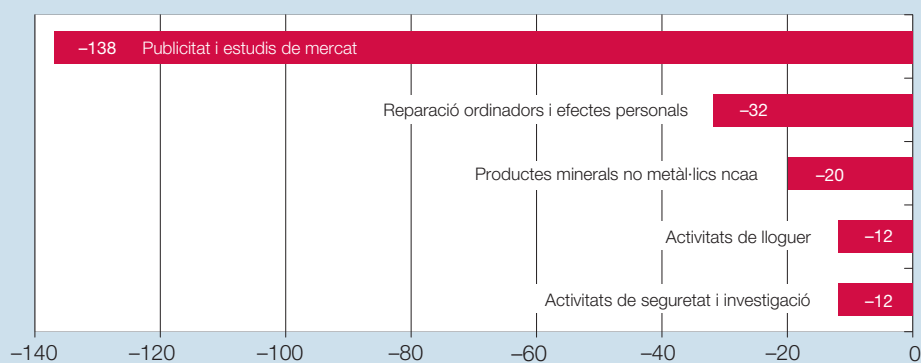
Gràfic 4

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació. Osona, 2014 (en nombres absoluts)

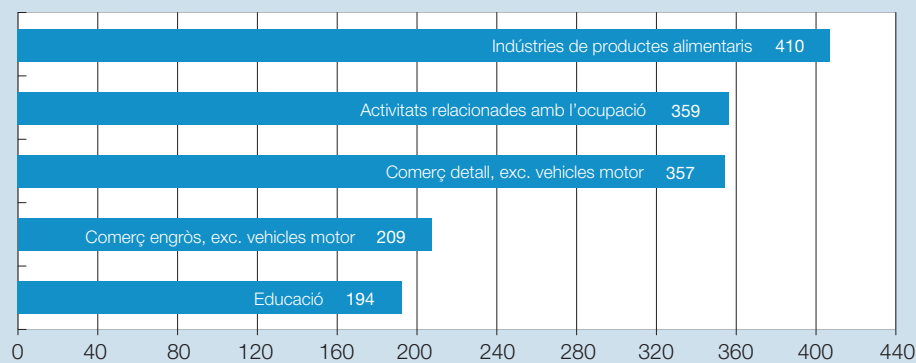
Gràfic 5

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació. Osona, 2014 (en nombres absoluts)

Gràfic 6

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Osona és la tercera comarca amb un menor pes de població assalariada ocupada dintre de l'economia del coneixement (32,7%), només per darrere de l'Anoia i Alt Penedès, i més de deu punts per sota del total provincial. Tot i així, és la que ha registrat l'evolució interanual més positiva (6,4%). Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 25,9% de l'ocupació assalariada, situats per sota de la mitjana provincial, del 39,8%, però experimentant una variació interanual molt positiva (7,6%). També dintre de l'economia del coneixement, 7,8% de l'ocupació assalariada de la comarca pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (*indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta*), pes inferior al 10,3% provincial. L'evolució interanual és positiva (3%), tot i que inferior a la provincial (4%) i a la de l'ocupació assalariada total (5,6%). La major part d'aquesta ocupació pertany a *activitats industrials de tecnologia mitjana-alta*, que presenten un pes sobre l'ocupació comarcal (5,9%) superior al pes que tenen a la província (5,1%). La presència d'ocupació en els altres dos grups d'activitats és poc rellevant

L'anàlisi de les relacions intersectorials de l'estructura productiva mostra una elevada concentració d'ocupació en sectors d'activitat clau, amb un elevat efecte arrossegador o de dispersió sobre altres sectors i una alta capacitat de ser arrossegats o d'absorció per altres sectors. Així, el 50,1% dels llocs de treball de la comarca pertanyen a aquests sectors (especialment *alimentació, begudes, tabac i comerç i reparacions*), davant del 36,1% de la província. En el mateix sentit, el pes de l'ocupació en sectors impulsors, aquells amb un elevat poder arrossegador però poca capacitat de ser arrossegats, està per sobre a la comarca (26,7%) que a la província (23,4%). Contràriament, els sectors estratègics, aquells amb elevada capacitat d'absorció per altres sectors però no d'arrossegament, estan menys presents a la comarca (7,2%) que a la província (17,6%), com també passa amb els sectors independents, amb escassa capacitat d'absorció i d'arrossegament, amb el 16,0% a la comarca i el 23% a la província.

«La forta caiguda del nombre d'aturats (-11%) situa la xifra total d'aturats a nivells del 2009»

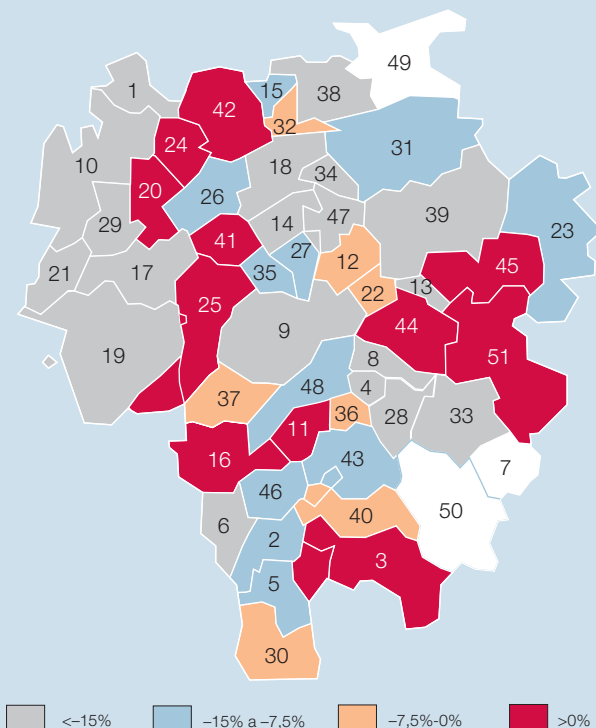
L'atur registrat a Osona disminueix un 11% l'any 2014, després d'anys amb increments molt forts de l'atur: 7,7% el 2010, del 10% el 2011, i del 2,5% el 2012, tot i que el 2013 l'atur va disminuir un 3,9%. A final del 2014 hi ha 11.487 persones aturades, el 2,7% de l'atur provincial. La taxa d'atur a final d'any és del 14,7%, gairebé dos punts inferior a la del 2013 i similar a la mitjana provincial.

D'entre els municipis amb més aturats (vegeu mapes), destaquen amb una taxa marcadament per damunt de la mitjana comarcal Manlleu (20,8%), Balenyà (17,8%), Sant Martí de Centelles (17,1%), i Vic (16,5%). L'atur es redueix en trenta-set dels quaranta-vuit municipis, i entre les més destacables es troben les de Vic (-443), Torelló (-224), Manlleu (-100) Balenyà (-56), Taradell (-55), i Centelles (-55). Els increments són poc significatius.

Poc més de la meitat de les persones aturades són dones (55,2%). Cal destacar que la taxa d'atur femenina (17,5%) és significativament superior a la masculina (12,2%). Per edats, Osona és la segona comarca amb una major proporció d'aturats de més de 45 anys (52,9%) darrera del Berguedà. El 40,3% dels aturats es situa entre 25 i 45 anys, i el 6,8% restant té menys de 25 anys. Interanualment, l'atur disminueix en les edats més joves (-5,2%), i entre les persones de més de 45 anys (-7,3%), però on més cau és en les edats centrals (-16,1%). Per sectors d'activitat econòmica, destaca el pes de l'atur a la indústria (22,9%), el més elevat de la província, i el pes al sector serveis, el més baix (53,3%). El 10,8% dels aturats pertanyen a la construcció, el 2% a l'agricultura i el 10,8% restant són aturats sense ocupació anterior (SOA). Interanualment l'atur es redueix en tots els sectors però destaca que Osona lidera la reducció d'aturats a l'agricultura (-4,6%) i és la segona en la construcció (-27,0%) darrera del Berguedà.

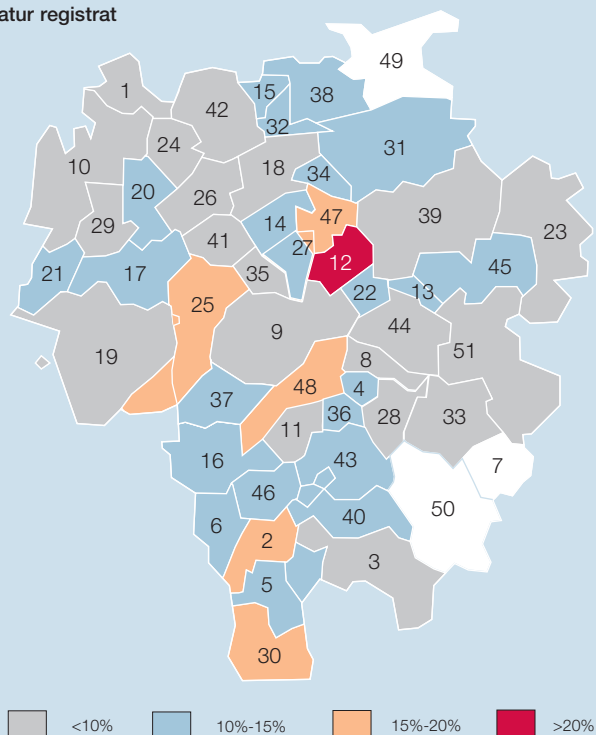
L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius. Destaca la reducció en *tècnics superiors* (-15,6%), *educació general* (-11,1%) i *estudis primaris incomplets* (-9,8%). Durant el

Variació dels aturats registrats

- 1 Alpens
- 2 Balenyà
- 3 Brull (EI)
- 4 Calldetenes
- 5 Centelles
- 6 Collsuspina
- 7 Espinelves
- 8 Folgueroles
- 9 Gurb
- 10 Lluçà
- 11 Malla
- 12 Manlleu
- 13 Masies de Roda (Les)
- 14 Masies de Voltregà (Les)
- 15 Montesquiu
- 16 Muntanyola
- 17 Olost
- 18 Orís
- 19 Oristà
- 20 Perafita
- 21 Prats de Lluçanès
- 22 Roda de Ter
- 23 Rupit i Pruit
- 24 Sant Agustí de Lluçanès
- 25 Sant Bartomeu del Grau
- 26 Sant Boi de Lluçanès
- 27 Sant Hipòlit de Voltregà
- 28 Sant Julià de Vilatorrada
- 29 Sant Martí d'Albars
- 30 Sant Martí de Centelles
- 31 Sant Pere de Torelló
- 32 Sant Quirze de Besora
- 33 Sant Sadurní d'Osormort
- 34 Sant Vicenç de Torelló
- 35 Santa Cecília de Voltregà
- 36 Santa Eugènia de Berga
- 37 Santa Eulàlia de Riuprimer
- 38 Santa Maria de Besora
- 39 L'Esquirol
- 40 Seva
- 41 Sobremunt
- 42 Sora
- 43 Taradell
- 44 Tavèrnoles
- 45 Tavertet
- 46 Tona
- 47 Torelló
- 48 Vic
- 49 Vidrà
- 50 Viladrau
- 51 Vilanova de Sau

Taxa d'atur registrat

Nota: Espinelves, Vidrà i Viladrau, en color blanc, no pertanyen a la província de Barcelona, sinó a la de Girona

2014 els aturats estrangers disminueixen un 6,7%, i se situen en 3.154 aturats, el 27% dels aturats de la comarca.

Osona és la comarca que més disminueix el nombre de prestacions per desocupació. Així, a final del 2014 hi ha concedides 6.454 prestacions, un 20% menys que l'any anterior. El 43,4% són prestacions contributives, el 47,1% assistencials i el 9,6% de renda activa d'inserció. Interanualment, continua la tendència de baixada de les prestacions contributives (-26,8%), i les assistencials (-16,6%), i també, encara que menys, les de renda activa d'inserció (-0,3%), essent l'única comarca juntament amb el Berguedà que disminueix en aquest grup. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 69,1% el 2013 al 63,0% el 2014, superior a la taxa provincial del 60,3%, i la tercera taxa de cobertura més alta de totes les comarques.

La **contractació laboral** augmenta un 13,1% el 2014, tancant l'any amb 30.448 contractes formalitzats, l'1,7% del total provincial. La contractació masculina, el 55,1% del total, augmenta un 12% respecte el 2013, i una mica més creix la contractació femenina (14,2%). La contractació creix en tots els grups d'edat, especialment en el més jove (-30,3% de 16 a 20 anys) i en el més gran (-17,6% en els majors de 45 anys). La contractació temporal, el 86,0% del total, augmenta un 12% mentre que la indefinida ho fa en un 20,4%.

L'estructura **turística** a la comarca d'Osona es consolida i remunta els indicadors de tendència negativa registrats el 2013 en valors positius aquest 2014. Osona forma part de la marca turística Paisatges Barcelona. La comarca disposa d'una de les ofertes d'allotjament més proporcionada per tipologies de tota la província. Totes les formes d'allotjament analitzades mantenen el mateix nombre d'oferta o bé l'incrementen. Així, el nombre de places en establiments hotelers creix un 9,8% respecte el 2013 tocant el llindar de les 2.000 places ofertes. Els establiments de turisme rural, per la seva part també han crescut un 5,1% i ja representen 1.187 places. Per la seva banda, els càmpings no han sofert cap variació en el nombre de places i es mantenen en les 3.141 places.

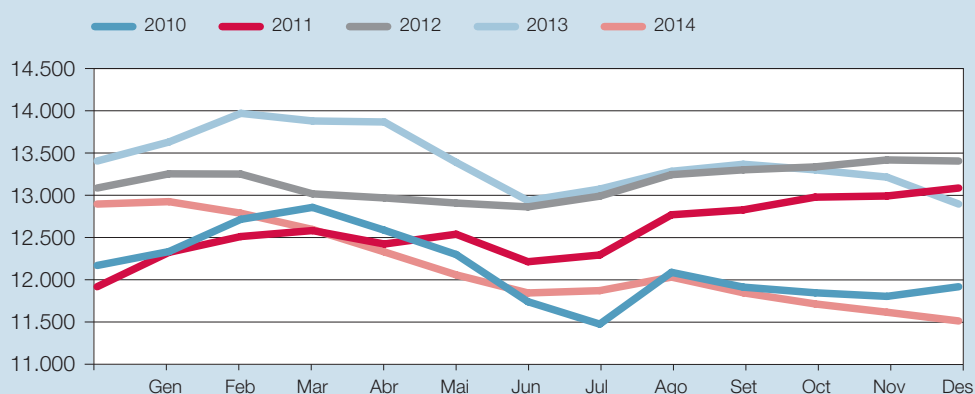
Les bona marxa de l'oferta no es tradueix amb els resultats de la demanda. Els indicadors de la demanda mostren un comportament negatiu generalitzat per totes les tipologies d'allotjament. Per una banda el retrocés en els establiments hotelers, càmpings i establiments de turisme rural força significatiu respecte el 2013. En concret el nombre de viatgers als hotels pateix una davallada del 7,8%, els càmpings, del 3,5% i els establiments de turisme rural el decreixement és del 11,9% respecte l'any anterior. Tan sols la dada positiva de l'evolució en el nombre de pernотacions en els establiments de turisme rural (1,2%) i la seva ocupació (0,6% millor que l'any anterior) fa que la valoració de l'activitat del turisme rural a la comarca sigui d'estable. En canvi la tònica negativa registrada en el nombre de viatgers per establiments hotelers i càmpings també es tradueix en decreixements en el nombre de pernотacions (12,3% i 2,1% menys, respectivament).

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2014 del conjunt dels municipis de la comarca augmenta un 2,3% respecte el 2013 pel que fa als ingressos (vegeu gràfic 8), mentre que les despeses ho fan en un 2,0%. Per habitant, les despeses suposen 1.024 euros, amb 124 euros de despeses d'inversió, mentre que els ingressos corrents suposen 924 euros per habitant. Dintre d'aquests, els ingressos tributaris (capítols I a III del pressupost d'ingressos) representen 633 euros per habitant el 2014 (vegeu gràfic 9), per sobre de l'any anterior.

Per municipis (vegeu mapa 2), els ingressos tributaris per habitant se situen molt per sobre de la mitjana provincial (676 euros) en els municipis de Vilanova de Sau (1.230), Tavertet (1.187), Seva (1.118), Rupit i Pruit (1.048) i Sant Agustí de Lluçanès (1.039), entre d'altres. Per sota de la mitjana provincial destaquen Oristà (378), Santa Eugènia de Berga (403), Santa Cecília de Voltregà (415), Santa Eulàlia de Riuprimer (423) i Sant Martí de Centelles (452).

Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Osona, 2010-2014

Gràfic 7

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Indicadors de l'activitat turística a Osona, 2013 i 2014

Quadre 1

	Osona			Prov. Barcelona*		
	2013	2014	Var. 13-14 (%)**	2013	2014	Var. 13-14 (%)**
Places en establiments hotelers	1.779	1.954	9,8	63.619	63.736	0,2
Places en càmpings	3.141	3.141	0,0	43.998	43.998	0,0
Places en establiments de turisme rural	1.129	1.187	5,1	4.633	4.797	3,5
Nombre de viatgers allotjats en hotels	94.062	86.689	-7,8	3.004.120	3.317.439	10,4
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	30.978	29.903	-3,5	568.644	615.012	8,2
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	23.554	20.755	-11,9	81.881	85.267	4,1
Nombre de pernотacions en hotels	170.633	149.695	-12,3	9.526.850	9.549.384	0,2
Nombre de pernотacions en càmpings	84.926	83.126	-2,1	2.446.839	2.384.525	-2,5
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	58.625	59.321	1,2	220.839	251.078	13,7
Grau d'ocupació hotelera (en %)	28,2	23,1	-5,1pp	66,4	66,9	0,6pp
Grau d'ocupació en càmpings (en %)	47,2	42,6	-4,6pp	43,4	46,1	2,7pp
Grau d'ocupació en establiments de turisme rural (en %)	18,6	19,2	0,6pp	19,2	20,1	0,9pp

*Sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera.

**La variació en grau d'ocupació és en punts percentuals.

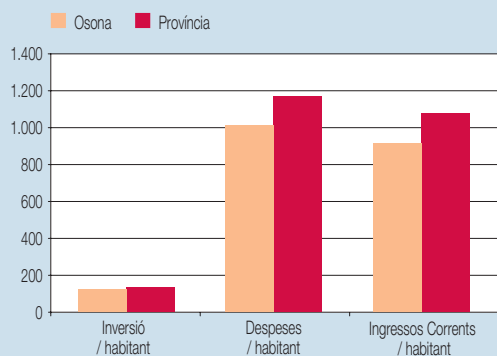
ns: Dada no significativa.

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

Finances públiques, 2014

Gràfic 8

(Ràtios Euros per habitant)

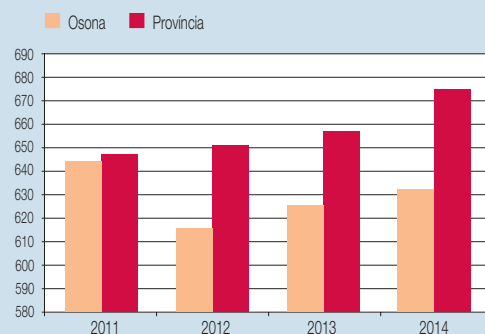

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Finances públiques, Ingressos tributaris, 2011-14

Gràfic 9

(Ràtios Euros per hab.)

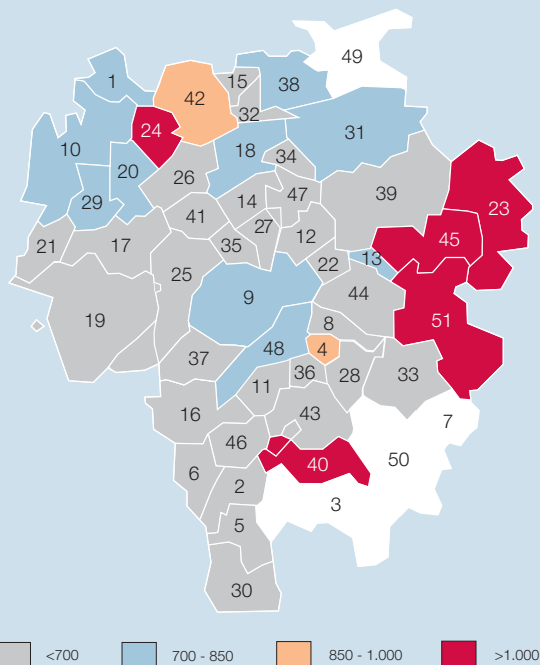

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Pressupostos municipals. Osona, 2014

Mapa 2

Ingressos tributaris per habitant (euros)

1 Alpens	27 Sant Hipòlit de Voltregà
2 Balenyà	28 Sant Julià de Vilatorrada
3 Brull (E)	29 Sant Martí d'Albars
4 Calldetenes	30 Sant Martí de Centelles
5 Centelles	31 Sant Pere de Torelló
6 Collsuspina	32 Sant Quirze de Besora
7 Espinelves	33 Sant Sadurní d'Osormort
8 Folgueroles	34 Sant Vicenç de Torelló
9 Gurb	35 Santa Cecília de Voltregà
10 Lluçà	36 Santa Eugènia de Berga
11 Malla	37 Santa Eulàlia de Riuprimer
12 Manlleu	38 Santa Maria de Besora
13 Masies de Roda (Les)	39 L'Esquirol
14 Masies de Voltregà (Les)	40 Seva
15 Montesquiu	41 Sobremunt
16 Muntanyola	42 Sora
17 Olost	43 Taradell
18 Orís	44 Tavèrnoles
19 Oristà	45 Tavertet
20 Perafita	46 Tona
21 Prats de Lluçanès	47 Torelló
22 Roda de Ter	48 Vic
23 Rupit i Pruit	49 Vidrà
24 Sant Agustí de Lluçanès	50 Viladrau
25 Sant Bartomeu del Grau	51 Vilanova de Sau
26 Sant Boi de Lluçanès	

En relació amb els **projectes estratègics**, s'identifiquen al mapa 3 i es descriuen a la pàgina següent.

Projectes estratègics. Osona, 2015

Mapa 3

1. Creació, l'Agència d'Emprenedoria, Innovació i Coneixement
2. Observatori Socioeconòmic d'Osona
3. Enfortiment competitiu dels sectors agroalimentari i dels béns d'equipament
4. Estratègia digital
5. Facultat de Medicina de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya
6. Eix de la C-17
7. Carta del paisatge del Lluçanès
8. Formació forestal especialitzada
9. Tu pots fer-ho
10. «Joves que van per feina»: embotició a la Vall del Ges

● Territori	● Teixit productiu	● Clusterització
● Ocupació i capital humà	● Innovació social	● Governança

Font: El-laboració pròpia

MAPA DE PROJECTES ESTRATÈGICS LOCALS D'OSONA

Creació, l'Agència d'Emprenedoria, Innovació i Coneixement

Creació es consolida com a agència de desenvolupament d'Osona s'ha definit i consensuat amb els diferents agents quin model d'agència es vol crear i s'ha consolidat el model de governança de la mateixa, creant el Consell d'Administració, el Consell General i el Consell de Direcció, també s'ha iniciat un mecanisme de coordinació dels diferents serveis de promoció econòmica del territori que ha permès definir i executar nous projectes a nivell comarcal en els tres àmbits d'activitat; persones, empresa i territori. La carta de serveis a les empreses, el programa de formació comarcal per emprenedors i empreses, la revisió de la metodologia d'atenció a emprenedors, el programa «Empresa i Formació», el programa *start-up* de comarques centrals són algunes del es iniciatives significatives. [+]

Observatori Socioeconòmic d'Osona

Un dels projectes de Creació ha estat el disseny de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona com a eina monitoritzadora del territori que permet mostrar una radiografia de la realitat comarcal i detectar i anticipar tendències i oportunitats. L'Observatori aporta dades útils –en format open data per permetre'n la reutilització– als diferents agents públics i privats ajudant a la presa de decisions. El projecte s'ha impulsat conjuntament amb el Consell Comarcal i prenent com a punt de partida l'Observatori per al Desenvolupament Local que treballava bàsicament les dades del mercat de treball però ampliant els indicadors a l'àmbit demogràfic, social, d'educació, etc. En el disseny del quadre de comandament dels indicadors del nou Observatori han participat totes les entitats membres del Consell d'Administració i les del Consell General; la UVic, la Cambra de Comerç, el Consell empresarial, XEISOR, i els serveis locals del territori. L'observatori té diferents productes però destaquem el primer Informe de competitivitat de la comarca d'Osona com a eina fonamental per compartir els reptes de futur de la comarca i fer un exercici de reflexió estratègica i concreció del pla d'acció 2015. [+]

Enfortiment competitiu dels sectors agroalimentari, béns d'equipament, sector TIC, esport i embotició.

L'any 2014 s'ha consolidat la metodologia per fer una anàlisi sectorial que permet impulsar nous projectes. Consisteix en una anàlisi quantitativa, basada en el programa SABI, i qualitativa, basada en entrevistes, que permet obtenir una primera diagnosi i reptes del sector que després es contrasta en diferents sessions de treball amb les empreses, amb l'objectiu de consensuar un pla d'acció a implementar conjuntament. Durant el 2014 s'ha fet la primera diagnosi amb el sector agroalimentari i béns d'equipament i durant el 2015 està previst fer l'anàlisi del sector TIC, esport i embotició. [+]

Estratègia Digital

Creació treballa l'àmbit de l'economia digital a partir de tres pilars: en l'àmbit empresarial, l'ús més eficient dels recursos TIC, incorporació de noves solucions tecnològiques i allotjament de projectes i serveis al CPD d'Osona. Dintre del sector TIC Osona, l'anàlisi del sector, impuls de nous serveis i productes de valor per a les empreses i transferència de coneixement entre professionals. Per últim, en l'àmbit d'infraestructures, l'anàlisi i seguiment dels desplegaments de xarxes i dels sectors implicats, impuls a la creació i l'ús d'infraestructures estratègiques comunes o troncales, i definició de l'estratègia de digitalització. [+]

Facultat de Medicina de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya

La UVic-UCC impulsa la creació de la **Facultat de Medicina**. Entre els motius que la justifiquen destaquen que la demanda d'estudis de medicina a Espanya és molt superior a l'oferta. Els nous estudis es caracteritzaran per un alt nivell d'excel·lència professional en valors i competències, una vocació internacional i una oferta docent genuïna i dife-

renciada que permeti a la UVic-UCC adquirir un prestigi en l'àmbit de la salut. Respecte a la seva oferta docent, la Facultat estarà formada pel Grau en Medicina, màsters i doctorats, formació de postgrau MIR en Medicina Familiar i en Geriatria, i dobles titulacions. [+]

Eix de la C-17

La xarxa de l'Eix de la C-17 s'ha consolidat durant l'any 2014 creant quatre grups de treball: el grup de Formació Professional, el grup de Promoció Industrial, el grup de Turisme i el grup d'Infraestructures. Entre els objectius de la Xarxa destaquen posicionar el territori al voltant de l'eix viari com una de les regions industrials amb més potencial d'innovació, aconseguir el desdoblament de la línia de tren R3 de Rodalies, de la qual ja s'ha aconseguit el compromís del Ministeri de Foment a fer un estudi d'impacte ambiental, i millorar el desplegament de la fibra òptica als polígons industrials. [+]

Carta del paisatge Lluçanès

Les cartes del paisatge són instruments de concertació d'acords entre agents d'un territori per tal de promoure accions i estratègies de millora i valoració del paisatge. La carta és impulsada pel Consorci per a la Promoció dels Municipis del Lluçanès. S'ha realitzat un procés participatiu i s'han consensuat els principis fonamentals obtinguts del buidatge dels tallers de participació, agrupats en cinc blocs: un paisatge per aprendre, un paisatge per viure-hi, un paisatge de gaudir, un paisatge per treballar i un paisatge per compartir. S'inicia a partir d'ara la campanya d'adhesió i s'elaborarà un programa d'actuacions a través dels compromisos que els agents de la comarca creguin oportuns per continuar treballant plegats pel paisatge del Lluçanès. [+]

Formació forestal especialitzada

La manera de treballar el bosc influeix en la seva rendibilitat. El Consorci de la Vall del Ges, Orís i Bisaura impulsa, juntament amb altres agents públics i privats del sector forestal, el Centre de Formació Forestal Especialitzada, que té per objectius millorar la formació professional dels treballadors aportant qualificació, experiència, adquisició de tècniques i metodologies de treball; dignificar la professió; fomentar la inserció laboral; i enfortir la competitivitat i cohesió social del territori oferint possibilitats laborals i de formació de qualitat al territori rural. [+]

Tu pots fer-ho

Impulsat entre els diversos serveis d'ocupació comarcal, està destinat a la millora de l'ocupabilitat de professionals d'alta qualificació, i es basa en treballar l'autoconeixement, la motivació, la recerca activa de feina i l'acompanyament a la persona amb coaching individual. El programa experimental va consistir en sessions formatives col·lectives molt pràctiques i amb presència de molts experts externs i sessions de coaching individual per a cada participant per ajudar en el procés de recerca de feina, la motivació i un pla de millora individual. Després de l'èxit del programa està previst repetir l'experiència durant aquest 2015. [+]

«Joves que van per feina»: Embotició a la Vall del Ges

Gestionat pel Consorci de la Vall del Ges, té per objectiu formar joves per a cobrir les necessitats detectades a les empreses metal·lúrgiques del territori, mitjançant un treball integral i transversal, comptant amb el compromís del teixit productiu local i la cooperació públic-privada. El programa formatiu ha incorporat mòduls específics per adquirir els coneixements necessaris per a treballar en el teixit metal·lúrgic local. Els mòduls, dissenyats per les mateixes empreses del clúster metal·lúrgic del territori, han constatat d'aprenentatges teòrics i pràctics a les empreses, considerats necessaris i imprescindibles per a la incorporació laboral. Les empreses han manifestat el seu interès per la continuïtat de 8 dels 11 joves participants al projecte. [+]

ANÀLISI SECTORS ESTRATÈGICS: APROXIMACIÓ DES DE LA CADENA DE VALOR

Bernat Vilarasau, *Creació. Agència d'Emprenedoria, Innovació i Coneixement d'Osona*

Introducció

Creació, Agència d'Emprenedoria, Innovació i Coneixement d'Osona va iniciar la seva activitat com agent comarcal de desenvolupament econòmic el 2014. Per tal d'orientar la seva estratègia s'han dut a terme un seguit de treballs de prospecció i anàlisi de la realitat socioeconòmica de la comarca amb l'objectiu d'obtenir una fotografia de l'actual situació, i analitzar l'impacte que ha tingut la crisi en el teixit productiu de la comarca, així com identificar els sectors estratègics i emergents i definir les línies de treball prioritàries.

Dins d'aquest esforç de reflexió estratègica s'emmarca l'anàlisi del sector agroalimentari i de fabricants de béns d'equipament que descriurem en aquest breu article. Es decideix iniciar l'anàlisi per aquests sectors donat que són els de major importància en facturació i volum de contractació de la comarca.

És important remarcar que aquesta metodologia d'anàlisi dels sectors econòmics des de l'aproximació de la cadena de valor no s'havia dut mai a terme i s'ha comptat amb el suport d'experts del País Basc amb una major experiència en aquests tipus d'anàlisi. Malgrat això, per analitzar un sector amb la magnitud de l'agroalimentari o de fabricants de béns d'equipament a Osona ha calgut fer adaptacions i incorporar nous instruments. Aquest fet ha condicionat el volum de feina ja que el disseny metodològic d'instruments d'anàlisi i indicadors ha estat una tasca laboriosa de l'estudi.

Tot aquest esforç ha servit per generar metodologia d'anàlisi innovadora que s'utilitzarà en el futur per estudiar nous sectors d'interès estratègic a la comarca. Igualment els resultats obtinguts han generat indicadors rellevants per ser seguits de forma continua per part de l'Observatori socioeconòmic d'Osona de Creació i així obtenir informació de valor per les empreses i les entitats locals del territori.

Aquest treball ha de ser llegit en el marc de la reflexió estratègica que està duent a terme Creació i que es complementa amb d'altres documents sobre el model d'agència de Creació, el posicionament competitiu de la comarca d'Osona i els estudis sobre sectors específics d'interès estratègic.

Objectius

Els principals objectius que ens vam plantejar en el present treball van ser:

- Fer un mapejat de la cadena de valor del sector agroalimentari i de béns d'equip de la comarca d'Osona identificant les principals baules i les empreses corresponents.
- Analitzar les dades més rellevants per a definir el funcionament de la cadena de valor.
- Detectar les principals tendències i reptes per a la millora de la competitivitat del sector.
- Identificar les projectes col·laboratius que poden tenir un major impacte en la millora de les empreses i del seu potencial de contractació.
- Prioritzar el projectes segons les preferències i grau de compromís de les empreses.

Metodologia de treball

Es va definir una metodologia en 4 passos: el disseny de la cadena de valor del sector a analitzar; l'explotació de dades quantitatives del SABI;

la realització d'enquestes per a la detecció de característiques qualitatives i tendències; i la realització de sessions de contrast per a la identificació de línies de treball i projectes col·laboratius. Cadascun d'aquests passos comporta una feina tècnica de detall que demana un coneixement profund del sector i el contrast amb empreses de referència.

El primer pas, que ha condicionat la resta de l'anàlisi, ha estat definir quines eren les baules de la cadena de valor de cadascun dels sectors analitzats.

El segon condicionant important és la potència i les limitacions de la base de dades utilitzada. El Sistema de Anàlisi de Balances Ibèriques (SABI) és una base de dades amb més de 2.000.000 d'empreses d'Espanya i Portugal utilitzada per les principals empreses i escoles de negocis per conèixer els sectors productius. L'anàlisi de la base de dades SABI de les empreses d'Osona ens ha permès conèixer l'evolució dels sectors durant el període 2007-2012 amb variables com la facturació, la productivitat, el nombre de treballadors i el nombre d'empreses. En aquest punt hem definit les diferents baules de la cadena de valor en base a un mapejat previ, i a partir d'aquí hem classificat les empreses segons el seu CNAE, Codi Nacional d'Activitats Econòmiques, per adjudicar-les a cadascuna de les baules. Amb aquest filtratge hem pogut extreure les dades i les magnituds de les diferents baules.

Les entrevistes han permès copsar aspectes més qualitius sobre com havia afectat la crisi al sector i quines eren les estratègies majoritàries de les empreses i els seus principals reptes o necessitats. Aquest contacte ha estat de gran importància per la generació de complicitats i la canalització d'altres programes de suport al teixit productiu o dels serveis d'ocupació local.

Resultats obtinguts

Una anàlisi detallada dels resultats obtinguts s'escapa a l'abast del present article i, per tant, més que omplir de dades el present document, posarem l'accent amb la part quantitativa, mitjançant la qual hem pogut fer una fotografia detallada dels volums de les diferents baules de la cadena, detectar els principals agents i la seva rellevància i els principals reptes del sector que les entrevistes ens ha permès identificar.

Així, fruit d'aquest treball i després d'una sessió de contrast amb les empreses representatives del sector es van detectar els àmbits estratègics següents per al sector agroalimentari: garantir la qualitat del producte; comercialització conjunta; living lab i coneixement del mercat; professionalització empresarial; la tendència Alimentació és cultura; i incorporar serveis al producte, amb l'ús de les TIC.

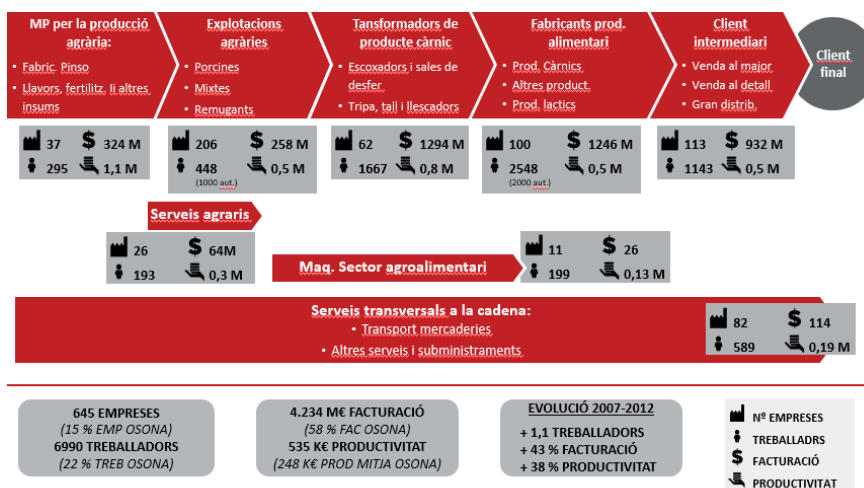
Pel que fa al sector béns d'equipament els àmbits més rellevants són: les estratègies de diferenciació no basades exclusivament en el cost; assegurar els serveis i promoure la millora contínua; millorar la relació, transparència i col·laboració entre empreses de la cadena; incorporar capacitats bàsiques i invertir en talent; i afrontar el repte de la servitització de les empreses.

Conclusions

L'aproximació de la cadena de valor del producte ha permès un treball més transversal i una comprensió més sistèmica dels sectors i el territori. S'ha concretat en la identificació d'una bateria de projectes col·laboratius i el compromís de les empreses per a la seva implicació.

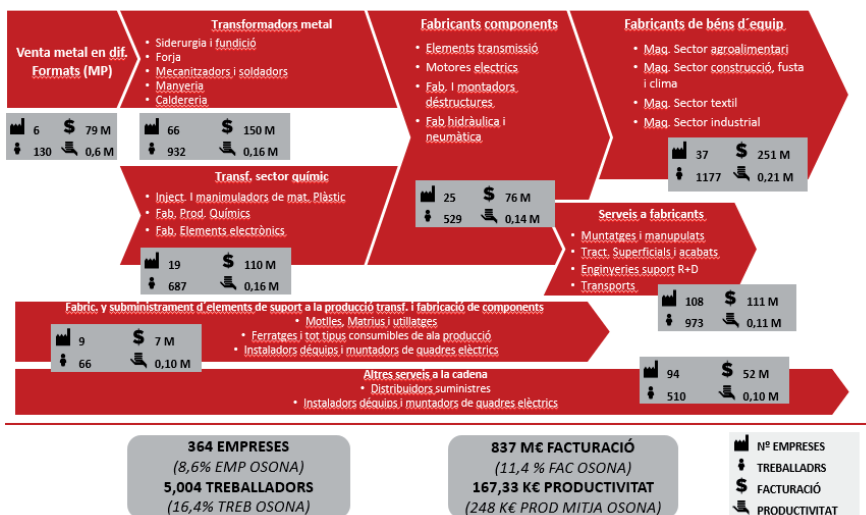
La transformació de l'anàlisi teòrica en l'acció concreta al costat de les empreses és el que està aportant a Creació la complexitat i la xarxa de relacions que permet el desplegament de programes de dinamització del teixit productiu que reverteixen en la millora de la competitivitat de les

empreses i la generació d'ocupació al territori. És per això que l'aplicació d'aquesta metodologia es continua amb els sectors emergents a la comarca com l'esport, les TIC o l'embotició.

La cadena del sector agroalimentari representa

- El 15 % de les empreses
- El 22% dels treballadors
- El 58 % de la facturació d'Osona

La cadena dels fabricants de béns d'equip representa

- El 8,6 % de les empreses
- El 16,4 % dels treballadors
- El 11,4 % de la facturació d'Osona

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Sistema de Anàlisis de Balances Ibèriques (SABI)

RECULL ESTADÍSTIC. OSONA

	Osona		Província		Variació 2013-2014		Pes Osona/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Osona	Província	2013	2014
ENTORN								
Nombre de municipis		48		311				15,4%
Superfície total (km²)		1157,8		7726,5				15,0%
Superfície mitjana municipal (km²)		24,1		24,8				nc
DEMOGRAFIA								
Població Total	153.645	153.495	5.540.925	5.523.784	-0,1%	-0,3%	2,8%	2,8%
Densitat (hab/km²)	133	133	717	715	-0,1%	-0,3%	nc	nc
Homes	76.553	76.466	2.711.403	2.699.040	-0,1%	-0,5%	2,8%	2,8%
Dones	77.092	77.029	2.829.522	2.824.744	-0,1%	-0,2%	2,7%	2,7%
Població de menys de 16 anys	27.962	27.763	912.434	912.338	-0,7%	0,0%	3,1%	3,0%
Població potencialment activa (16-64)	99.798	99.440	3.659.668	3.620.009	-0,4%	-1,1%	2,7%	2,7%
Població de 65 anys i més	25.885	26.292	968.823	991.437	1,6%	2,3%	2,7%	2,7%
Població ETCA¹	153.381	154.782	5.494.415	5.484.947	0,9%	-0,2%	2,8%	2,8%
Pob. resident a l'estranger	1.958	2.346	158.150	172.270	19,8%	8,9%	1,2%	1,4%
Índex de dependència global	54,0	54,4	51,4	52,6	0,7%	2,3%	nc	nc
Índex d'envel·liment	92,6	94,7	106,2	108,7	2,3%	2,3%	nc	nc
Nacionalitat espanyola	131.750	133.049	4.768.935	4.794.117	1,0%	0,5%	2,8%	2,8%
Nacionalitat estrangera	21.895	20.446	771.990	729.667	-6,6%	-5,5%	2,8%	2,8%
Taxa d'estrangeria total	14,3%	13,3%	13,9%	13,2%	-0,9pp	-0,7pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	12,2%	11,3%	10,9%	10,2%	-0,9pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	5.645	5.070	130.670	123.404	-10,2%	-5,6%	4,3%	4,1%
Població potencialment activa (16-64)	15.816	14.946	623.424	587.923	-5,5%	-5,7%	2,5%	2,5%
Població de 65 anys i més	434	430	17.896	18.340	-0,9%	2,5%	2,4%	2,3%
Àfrica	13.233	12.331	182.327	175.111	-6,8%	-4,0%	7,3%	7,0%
Amèrica	3.029	2.366	263.237	232.415	-21,9%	-11,7%	1,2%	1,0%
Àsia	1.948	2.068	119.523	118.403	6,2%	-0,9%	1,6%	1,7%
Europa	3.681	3.680	206.271	203.112	0,0%	-1,5%	1,8%	1,8%
Unió Europea	3.190	3.167	170.709	167.071	-0,7%	-2,1%	1,9%	1,9%
Resta del món	4	1	632	626	-75,0%	-0,9%	0,6%	0,2%
5 principals nacionalitats (comarca)	14.822	13.997	233.504	226.501	-5,6%	-3,0%	6,3%	6,2%
Marroc	9.968	9.017	138.815	133.028	-9,5%	-4,2%	7,2%	6,8%
Ghana	1.823	1.861	4.630	4.540	2,1%	-1,9%	39,4%	41,0%
Romania	1.215	1.213	36.429	35.002	-0,2%	-3,9%	3,3%	3,5%
Xina	917	956	40.634	41.092	4,3%	1,1%	2,3%	2,3%
Índia	899	950	12.996	12.839	5,7%	-1,2%	6,9%	7,4%
ACTIVITAT ECONÒMICA								
Nombre d'empreses	5.383	5.583	171.362	175.618	3,7%	2,5%	3,1%	3,2%
Agricultura	250	259	701	736	3,6%	5,0%	35,7%	35,2%
Indústria	1.020	1.054	18.210	18.480	3,3%	1,5%	5,6%	5,7%
Construcció	496	505	13.306	13.656	1,8%	2,6%	3,7%	3,7%
Serveis	3.617	3.765	139.145	142.746	4,1%	2,6%	2,6%	2,6%
Dimensió mitjana	7,3	7,4	10,2	10,2	0,1	0,1	nc	nc
Agricultura	3,2	3,4	3,1	3,2	0,0	0,1	nc	nc
Indústria	13,4	13,4	15,9	15,9	0,1	0,0	nc	nc
Construcció	2,9	3,0	4,8	4,8	0,3	0,0	nc	nc
Serveis	6,4	6,6	9,9	10,0	0,1	0,1	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	3.899	4.050	113.178	115.997	3,9%	2,5%	3,4%	3,5%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	768	791	27.435	27.762	3,0%	1,2%	2,8%	2,8%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	388	419	14.505	14.842	8,0%	2,3%	2,7%	2,8%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	388	416	15.768	16.423	7,2%	4,2%	2,5%	2,5%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	298	300	7.780	8.137	0,7%	4,6%	3,8%	3,7%
<i>Agricultura, ramaderia i caça</i>	234	244	615	638	4,3%	3,7%	38,0%	38,2%
<i>Productes metàl·lics, exc. maquinària</i>	215	227	3.545	3.616	5,6%	2,0%	6,1%	6,3%
<i>Indústries de productes alimentaris</i>	210	215	1.635	1.656	2,4%	1,3%	12,8%	13,0%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	203	207	6.881	6.997	2,0%	1,7%	3,0%	3,0%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	200	207	5.601	5.659	3,5%	1,0%	3,6%	3,7%
<i>Venda i reparació de vehicles motor</i>	196	203	4.162	4.273	3,6%	2,7%	4,7%	4,8%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	199	203	1.956	1.977	2,0%	1,1%	10,2%	10,3%
<i>Construcció d'immobles</i>	195	200	5.001	5.022	2,6%	0,4%	3,9%	4,0%
<i>Educació</i>	146	156	5.131	5.346	6,8%	4,2%	2,8%	2,9%
<i>Activitats jurídiques i de comptabilitat</i>	146	145	6.320	6.492	-0,7%	2,7%	2,3%	2,2%
<i>Activitats immobiliàries</i>	113	117	6.843	7.157	3,5%	4,6%	1,7%	1,6%

RECULL ESTADÍSTIC. OSONA (continuació)

	Osona		Província		Variació 2013-2014		Pes Osona/ Província	
	2013	2014	2013	2014	Osona	Província	2013	2014
MERCAT DE TREBALL								
Ocupats	53.958	56.721	2.107.805	2.172.556	5,1%	3,1%	2,6%	2,6%
Assalariats	39.057	41.240	1.740.734	1.796.346	5,6%	3,2%	2,2%	2,3%
Autònoms	14.901	15.481	367.071	376.210	3,9%	2,5%	4,1%	4,1%
15 Principals sectors d'activitat	39.433	41.373	1.241.364	1.272.747	4,9%	2,5%	3,2%	3,3%
Indústries de productes alimentaris	7.096	7.506	34.923	35.734	5,8%	2,3%	20,3%	21,0%
Comerç detall, exc. vehicles motor	7.073	7.430	233.548	238.846	5,0%	2,3%	3,0%	3,1%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	3.075	3.284	146.492	149.933	6,8%	2,3%	2,1%	2,2%
Educació	2.800	2.994	117.493	121.241	6,9%	3,2%	2,4%	2,5%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	2.390	2.537	35.701	36.447	6,2%	2,1%	6,7%	7,0%
Serveis de menjar i begudes	2.328	2.507	123.638	130.330	7,7%	5,4%	1,9%	1,9%
Activitats especialitzades construcció	2.364	2.423	71.497	73.258	2,5%	2,5%	3,3%	3,3%
Activitats sanitàries	2.164	2.222	129.066	132.536	2,7%	2,7%	1,7%	1,7%
Agricultura, ramaderia i caça	1.859	1.910	7.028	7.140	2,7%	1,6%	26,5%	26,8%
Maquinària i equips ncaa	1.792	1.821	21.015	21.056	1,6%	0,2%	8,5%	8,6%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	1.621	1.739	118.982	120.686	7,3%	1,4%	1,4%	1,4%
Transport terrestre i per canonades	1.592	1.626	69.470	70.033	2,1%	0,8%	2,3%	2,3%
Venda i reparació de vehicles motor	1.160	1.173	32.149	32.907	1,1%	2,4%	3,6%	3,6%
Construcció d'immobles	1.123	1.142	29.091	30.088	1,7%	3,4%	3,9%	3,8%
Serveis a edificis i de jardineria	996	1.059	71.271	72.512	6,3%	1,7%	1,4%	1,5%
Agricultura	1.995	2.050	7.791	7.953	2,8%	2,1%	25,6%	25,8%
Indústria	16.973	17.794	322.253	325.967	4,8%	1,2%	5,3%	5,5%
Construcció	3.512	3.591	106.461	109.055	2,2%	2,4%	3,3%	3,3%
Serveis	31.478	33.286	1.671.300	1.729.581	5,7%	3,5%	1,9%	1,9%
Sectors clau	27.075	28.399	768.202	783.540	4,9%	2,0%	3,5%	3,6%
Sectors estratègics	3.761	4.106	360.001	381.910	9,2%	6,1%	1,0%	1,1%
Sectors impulsors	14.438	15.124	490.650	508.021	4,8%	3,5%	2,9%	3,0%
Sectors independents	8.684	9.092	488.952	499.085	4,7%	2,1%	1,8%	1,8%
Activitats d'alt contingut tecnològic²	3.112	3.206	177.211	184.345	3,0%	4,0%	1,8%	1,7%
Ind. Tecnologia alta	405	425	23.565	23.986	4,9%	1,8%	1,7%	1,8%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	2.370	2.415	89.505	90.916	1,9%	1,6%	2,6%	2,7%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	3.163	3.353	66.410	67.208	6,0%	1,2%	4,8%	5,0%
Ind. Tecnologia baixa	7.134	7.229	89.317	90.298	1,3%	1,1%	8,0%	8,0%
Serveis basats en el coneixement	9.917	10.666	688.856	714.955	7,6%	3,8%	1,4%	1,5%
Serveis de tecnologia alta-punta	337	366	64.141	69.443	8,6%	8,3%	0,5%	0,5%
Serveis no basats en el coneixement	13.234	14.108	695.474	719.531	6,6%	3,5%	1,9%	2,0%
Aturats registrats	12.894	11.487	463.474	422.935	-10,9%	-8,7%	2,8%	2,7%
Homes	6.139	5.149	231.757	205.244	-16,1%	-11,4%	2,6%	2,5%
Dones	6.755	6.338	231.717	217.691	-6,2%	-6,1%	2,9%	2,9%
Nacionals	9.512	8.333	382.433	351.939	-12,4%	-8,0%	2,5%	2,4%
Estrangers	3.382	3.154	81.041	70.996	-6,7%	-12,4%	4,2%	4,4%
Agricultura	260	248	4.862	5.023	-4,6%	3,3%	5,3%	4,9%
Indústria	3.201	2.634	71.217	61.622	-17,7%	-13,5%	4,5%	4,3%
Construcció	1.693	1.236	60.377	48.573	-27,0%	-19,6%	2,8%	2,5%
Serveis	6.553	6.126	303.966	283.562	-6,5%	-6,7%	2,2%	2,2%
Sense ocupació anterior	1.187	1.243	23.052	24.155	4,7%	4,8%	5,1%	5,1%
Població activa local estimada	78.447	78.285	2.892.231	2.872.380	-0,2%	-0,7%	2,7%	2,7%
Taxa d'atur registrat estimada	16,4%	14,7%	16,0%	14,7%	-1,8pp	-1,3pp	nc	nc
Homes	14,4%	12,2%	15,0%	13,6%	-2,1pp	-1,4pp	nc	nc
Dones	18,9%	17,5%	17,2%	16,0%	-1,4pp	-1,2pp	nc	nc
Nombre de contractes total	26.928	30.448	1.619.436	1.829.394	13,1%	13,0%	1,7%	1,7%
Beneficiaris de prestacions	8.084	6.454	283.795	240.411	-20,2%	-15,3%	2,8%	2,7%
Taxa Cobertura Prestacions	69,1%	63,0%	64,4%	60,3%	-6,0pp	-4,2pp	nc	nc
BENESTAR I QUALITAT DE VIDA								
Renda Bruta per càpita (euros)	15.478	15.586	15.563	15.705	0,7%	0,9%	nc	nc
% Recollida selectiva de residus municipals ¹	58,6%	58,2%	36,8%	36,0%	-0,4pp	-0,8pp	nc	nc
Llits hospitalaris per 1.000 hab.	4,5	4,5	4,9	4,9	0,6%	0,0%	nc	nc
Places en residències per a gent gran*1000 hab>75 ¹	99	92	86	84	-7,2%	-1,6%	nc	nc
Nombre de piscines cobertes*10.000 hab.	1,2	1,2	0,9	0,9	0,1%	2,5%	nc	nc
FINANCES PÚBLIQUES³								
Pressupostos municipals: Ingressos	154.052	157.569	5.936.266	6.547.186	2,3%	10,3%	2,6%	2,4%
Pressupostos municipals: Despeses	154.052	157.132	5.899.557	6.533.096	2,0%	10,7%	2,6%	2,4%
Deute viu municipal ¹	95.755	83.958	3.616.472	3.592.929	-12,3%	-0,7%	2,6%	2,3%

1. Dades dels anys 2012 i 2013. 2. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta. 3. Xifres en milers d'euros. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>. Vegeu l'apartat de Metodologia, al final del l'anàlisi de totes les comarques, per la definició dels indicadors.

VALLÈS OCCIDENTAL

La comarca del Vallès Occidental¹ té una superfície de 583,1 km², el 7,5% de la superfície de la província de Barcelona, i comprèn 23 municipis. Sabadell i Terrassa comparteixen la capitalitat.

«La població no creix com el decenni anterior, però encara no ha entrat en xifres negatives»

El Vallès Occidental, amb 899.532 habitants, és la segona comarca més poblada de la província per darrere del Barcelonès i en ella hi resideix el 16,3% de la població provincial. Durant l'últim any la població es manté (augmenta un 0,1%, 611 persones), fet que confirma la tendència d'estancament iniciada fa cinc anys. La població estacional mitjana estimada de l'any 2013, és a dir, el nombre de persones que hi ha a la comarca sigui perquè hi resideixen, hi treballen, hi estudien o perquè, sense tenir-hi la residència habitual, hi passen algun període de temps (vacances, estiu, caps de setmana, etc.) és de 874.082, un 97,2% de la població resident.

El Vallès Occidental, amb 1.543 hab./km², presenta la tercera densitat de població més elevada, per darrere del Barcelonès i del Baix Llobregat. El 71,2% del total la seva població resideix en municipis de més de 50.000 habitants, i les seves dues capitals apleguen el 47% de la població: Terrassa el 24% (215.517) i Sabadell el 23% (207.444). Les altres ciutats amb més de 50.000 habitants són Sant Cugat del Vallès (87.118), Rubí (74.353) i Cerdanyola del Vallès (57.402). Nou municipis incrementen població, tretze la disminueixen i un la manté. D'entre els municipis que l'augmenten destaquen Sant Cugat del Vallès (1.010) i Terrassa (462). Per contra, d'entre els que perden destaca Montcada i Reixach (-469) i Cerdanyola del Vallès (-240).

Per grups d'edat, el 18,7% de la població és menor de 16 anys (per sobre el 16,5% provincial) i el 15,2% té 65 anys o més (per sota el 17,9% provincial). La població en edat de treballar agrupa el 66,1% de la població, percentatge semblant al provincial (65,5%). L'índex d'envelliment mostra que la comarca, amb 81 persones majors de 65 anys per cada 100 joves, és la segona amb l'estructura poblacional més jove de la província, molt a prop del Vallès Oriental (80,3) i molt per sota de la mitjana provincial (108,7).

Respecte a la projecció de població (vegeu gràfic 2), i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Vallès Occidental perdrà gairebé un 1,2% de la seva població actual dintre de 10 anys. Però, i aquí potser està el més destacable, això només succeirà en les edats infantils (0-9 anys) i adultes de 25 a 44 anys, mentre que la resta de grups d'edat (sobretot de 50 a 59 anys) augmentaran el seu nombre.

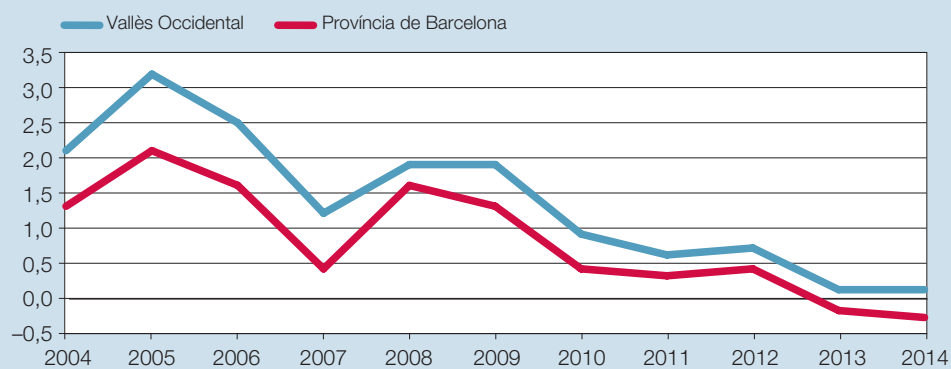
El 10,3% (92.497) de la població comarcal és estrangera, percentatge inferior a la mitjana provincial (13,2%). La població estrangera disminueix un 6,1%, reducció que s'afegeix a les registrades el 2013 (-4,1%), 2012 (-2,3%) i 2011 (-1,9%), i que contrasta amb el creixement mitjà anual del 25,6% de la darrera dècada (2000-2010). Aquesta davallada es deu principalment a la caiguda dels procedents del continent americà (-12,6%), destacant Equador (-1.383), i Bolívia (-681), entre d'altres. La població del Vallès Occidental resident a l'estranger augmenta un 11,6% el 2014, fins arribar als 13.677, l'1,5% de la població comarcal.

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el VAB real del Vallès Occidental va caure l'any 2013 un 0,2%, xifra menys negativa que la de l'any 2012 (-0,6%) i inferior a la mitjana de Catalunya (-0,5%). Els resultats del 2013 reflecteixen la davallada de la construcció (-7,53%) i el primari (-0,36%), augments continguts a la indústria (0,54%) i els serveis (0,31%). Amb aquesta caiguda, el canvi total de la crisi 2007-13 situa la reducció del VAB comarcal en el -7,56%, una pèrdua acumulada superior a la de Catalunya (-4,92%).

1. Per a més detall vegeu el Recull estadístic al final del capítol.

Taxes de variació de la població total, 2004-2014 (en percentatge)

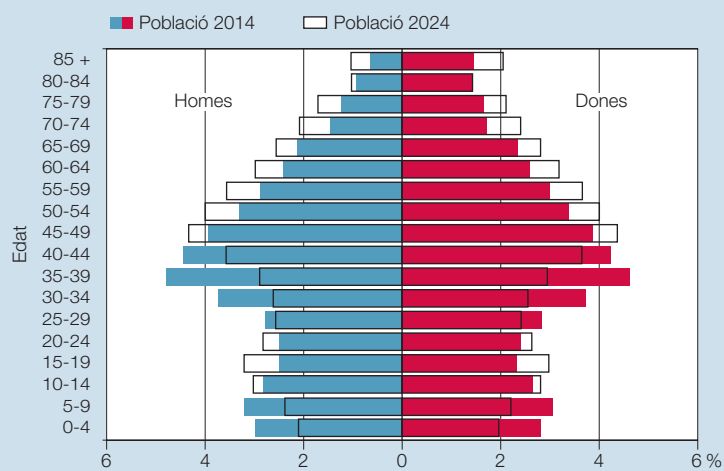
Gràfic 1

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Piràmide d'edats del Vallès Occidental, 2014-2024 (en percentatge)

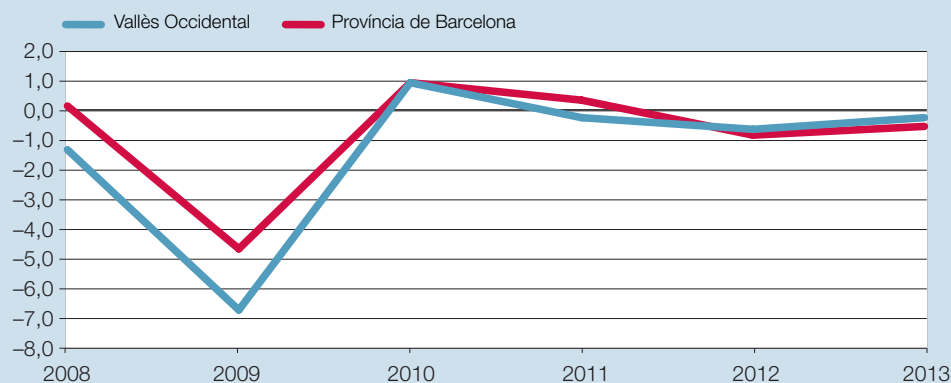
Gràfic 2

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB)* (en percentatge)

Gràfic 3

*en termes reals

Font: Anuari Econòmic Comarcal, CatalunyaCaixa

«Molt positiva variació de l'ocupació i les empreses al Vallès Occidental el 2014, amb xifres de creixement similars als anys anteriors a la crisi»

A final del 2014 hi ha 25.122 **empreses** localitzades al Vallès Occidental, el 14,3% de la província (la segona comarca amb més empreses després del Barcelonès). Aquesta xifra representa un augment interanual del 2,9%, trencant així la tendència negativa dels darrers sis anys. L'estructura empresarial segueix dominada per la petita empresa, especialment la microempresa amb el 73,9% del total, tot i que el pes d'aquesta dimensió és inferior al de la majoria de comarques; el 23,1% en tenen entre 6 i 50, el 2,6% entre 51 i 250 i el 0,5% més de 250. La dimensió mitjana és de 10,7 treballadors per empresa, lleugerament per sobre de la dada provincial (10,2).

Les empreses de serveis representen el 73,3% del total, pes per sota la mitjana provincial (81,3%). La indústria (17,1%), en canvi, presenta un major pes relatiu que el de la província (10,5%), com també el presenta el de la construcció, 9,4% a la comarca i 7,8% a la província. L'agricultura (0,2%) té un pes similar al provincial (0,4%). Tots els sectors augmenten el nombre d'empreses respecte l'any anterior excepte l'agricultura (-3,9%). Més de la meitat de les empreses es troben localitzades en tres municipis: Terrassa (21,8%), Sabadell (20,9%) i Sant Cugat del Vallès (11,2%). A Sabadell és on es guanyen més empreses respecte el 2013 (143), seguida de Sant Cugat (135) i Terrassa (123).

Segons la base de dades SABI (Sistema Anual de Balanços Ibèrics), 42 empreses del Vallès Occidental facturen més de 100 milions d'euros el 2013 i, d'aquestes, tres facturen més de mil milions: Lidl Supermercados, SA, Punto Fa, SL (comerç al detall de tèxtils) i Compañia Española de Laminación del Grup Barna Steel, SA (fabricació de productes bàsics de ferro). Entre les deu primeres també es troben Condis Supermercats, SA (comerç a l'engròs de productes alimentaris), Lípidos Santiga, SA (tractament i comercialització de greixos i olis), ISS Facility Services, SA (activitats de neteja industrial i d'edificis), Boehringer Ingelheim España, SA (fabricació de productes farmacèutics de base), CS Establiments de proximitat SL (comerç en establiments no especialitzats, amb predomini en productes alimentaris, begudes i tabac), i Roche Diagnostics, SL (comerç a l'engròs de productes farmacèutics). El 78% de les empreses són exportadores i/o importadores, el major percentatge conjuntament amb el del Baix Llobregat.

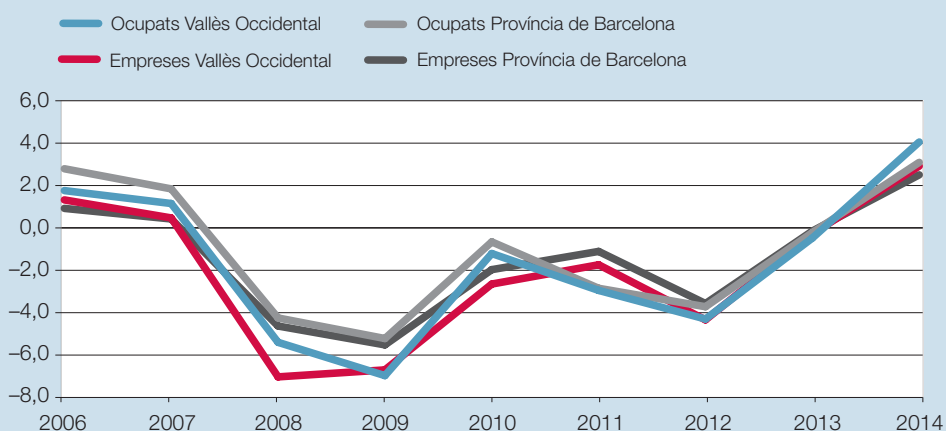
El 2014 tanca amb 327.719 llocs de treball, un 4% superior al 2013. Aquest important augment de l'**ocupació**, trenca bruscament en positiu la tendència negativa encetada el 2008. El treball autònom augmenta un 2,3%, i l'assalariat un 4,4%. La petita empresa (fins a cinquanta treballadors) ofereix el 45,7% de l'ocupació assalariada, la mitjana empresa el 24,2% i la gran empresa el 30,1% restant. El Vallès Occidental és, després del Barcelonès, la comarca amb un menor percentatge d'ocupats en la petita empresa i amb un major percentatge d'ocupats en la gran empresa. En la variació interanual destaca l'augment dels assalariats en la mitjana empresa (6,2%).

El sector industrial aplega el 22,2% dels llocs de treball, percentatge clarament superior a la mitjana de la província (15,0%). El pes de l'ocupació a la construcció (5,7%) és similar al de la província (5,0%) i inferior al de la majoria de comarques. El sector serveis aplega el 71,9% dels ocupats, percentatge notablement inferior al de la mitjana provincial (79,6%). L'ocupació a l'agricultura (0,1%) també és inferior a la mitjana provincial (0,4%). Interanualment, tots els sectors menys l'agrícola (-2,3%), guanyen ocupació, destacant els gairebé onze mil nous ocupats en el sector serveis.

Catorze dels quinze principals subsectors per nombre d'ocupats augmenten el nombre d'ocupats, només cau la *fabricació de maquinaria i equips* (-1,5%). De la resta destaquen els augments dels *serveis de menjar i begudes* (12,0%) i les *activitats especialitzades en la construcció* (6,9%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 4 i 5), els increments més importants es donen sobretot en els *serveis de menjar i begudes* (1.915), *comerç al detall* (1.215) i a l'*engròs* (1.108). Per contra, destaquen les reduccions a la *fabricació de productes informàtics i electrònics* (-341) i la *fabricació d'altre material de transport* (-268).

Taxes de variació interanuals dels ocupats i empreses, 2006-2014 (en percentatge)

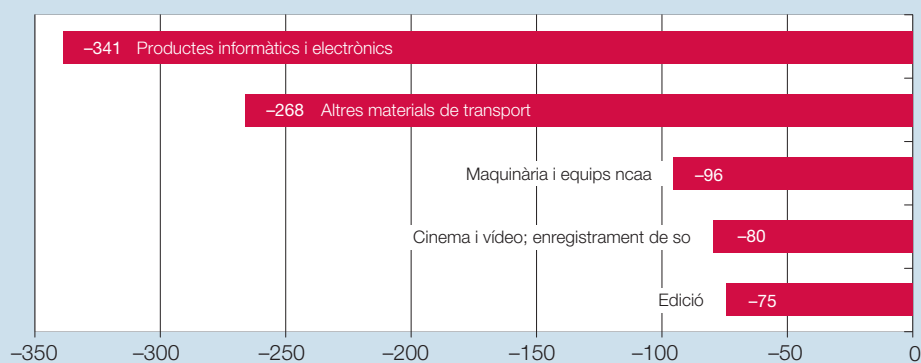
Gràfic 4

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació. Vallès Occidental, 2014 (en nombres absoluts)

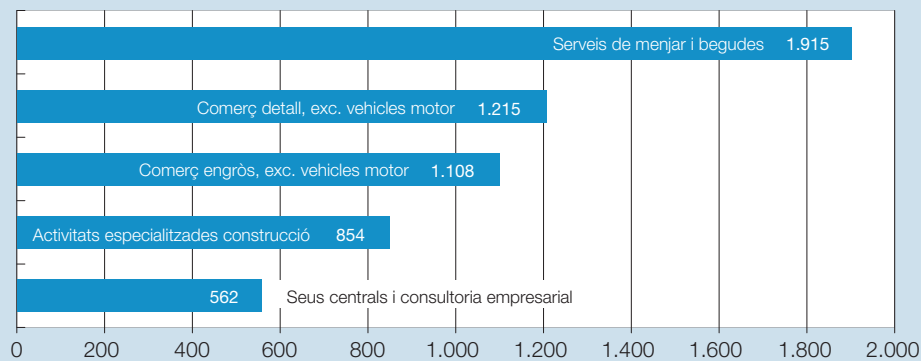
Gràfic 5

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació. Vallès Occidental, 2014 (en nombres absoluts)

Gràfic 6

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Com en les empreses, els tres municipis més grans de la comarca són també els que concentren el major nombre de llocs de treball: Sabadell (18,0%), Terrassa (18,0%) i Sant Cugat del Vallès (16,3%). Durant l'últim any, només Santa Perpètua de Mogoda obté xifres negatives (-830) tot i que més de la meitat són degudes a efectes administratius de canvi d'adscripció i no a l'economia real. De la resta de municipis que augmenten els llocs de treball interanualment destaquen Sabadell (1.646), Terrassa (1.787), i per sobre de tots Sant Cugat del Vallès (5.153, 10,7%).

El Vallès Occidental és la tercera comarca amb un major pes de població assalariada ocupada dintre de l'economia del coneixement (40,6%), només per darrere del Barcelonès i el Maresme, i cinc punts per sota del total provincial. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 31% de l'ocupació assalariada, situats per sota de la mitjana provincial, del 39,8%, i experimentant una variació interanual del 5,6%. També dintre de l'economia del coneixement, el 13,2% de l'ocupació assalariada de la comarca pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (*indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta*), pes superior al 10,3% provincial.

L'anàlisi de les relacions intersectorials de l'estructura productiva mostra una elevada concentració d'ocupats en sectors d'activitat clau, amb un elevat efecte arrossegador o de dispersió sobre altres sectors i una alta capacitat de ser arrossegats o d'absorció per altres sectors. Així, el 40,6% dels llocs de treball de la comarca pertanyen a aquests sectors (especialment *comerç i reparacions*), davant del 36,1% de la província. El pes de l'ocupació en sectors impulsors, aquells amb un elevat poder arrossegador però poca capacitat de ser arrossegats, és del 23,6%, semblant a la província (23,4%). Els sectors estratègics, aquells amb elevada capacitat d'absorció per altres sectors però no d'arrossegament, estan lleugerament menys presents a la comarca (14,9%) que a la província (17,6%), com també passa amb els sectors independents, amb escassa capacitat d'absorció i d'arrossegament, amb el 21% a la comarca i el 23% a la província.

«El 2014 l'atur registrat disminueix el doble que a l'any anterior»

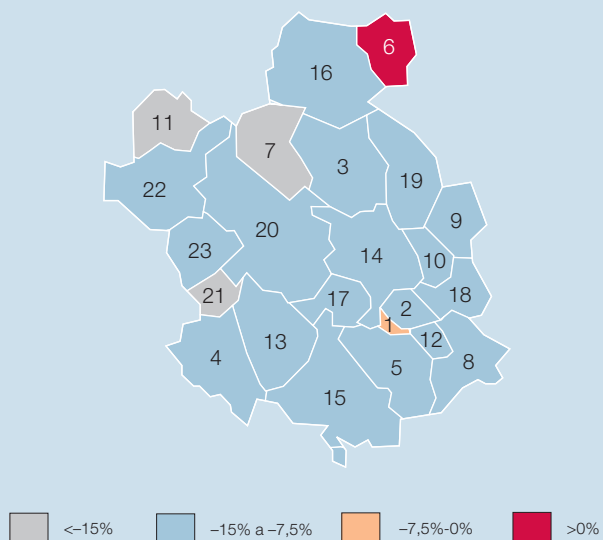
Continua la caiguda de l'**atur**, del -9,3% el 2014, i amb més força que l'any anterior (-4,0%) després d'anys de forts increments. A final del 2014 hi ha 74.740 persones aturades, el 17,7% de l'atur provincial. La taxa d'atur a final d'any és del 15,8%, 1,6 punts percentuals inferior a la del 2013 i sensiblement per damunt de la mitjana provincial (14,7%).

Els municipis amb una taxa d'atur molt superior a la mitjana comarcal (vegeu mapes) són Badia del Vallès (23,5%), Terrassa (18,9%), Ripollet (17,9%), Rubí (17,6%), Sabadell (17,0%), Montcada i Reixac (16,5%), Santa Perpètua de Mogoda (15,6%) i Barberà del Vallès (15,6%). En canvi, Matadepera (5,6%), Sant Cugat del Vallès (8,2%) i Sant Quirze del Vallès (9,4%) tenen les taxes d'atur més baixes. Del 2013 al 2014 l'atur es redueix en vint-i-dos dels vint-i-tres municipis, només Gallifa augmenta. Les disminucions més importants en nombres absoluts es produeixen a Sabadell (-1.809), Terrassa (-1.778) i Rubí (-787), i en nombres relatius a Rellinars (-23,0%), Matadepera (-18,8%), i Ullastrell (-18,1%).

L'atur es reparteix de manera similar entre homes i dones. La taxa d'atur masculina (14,4%), es troba significativament per sota de la femenina (17,4%). Per edats, el 6,3% dels aturats són menors de 25 anys, el 43,9% tenen entre 25 i 44 anys i el 49,8% restant són majors de 45 anys. Interanualment, l'atur disminueix en les edats més joves (-7,2%), entre les persones de més de 45 anys (-3,2%), i sobretot en les edats centrals (-15,6%).

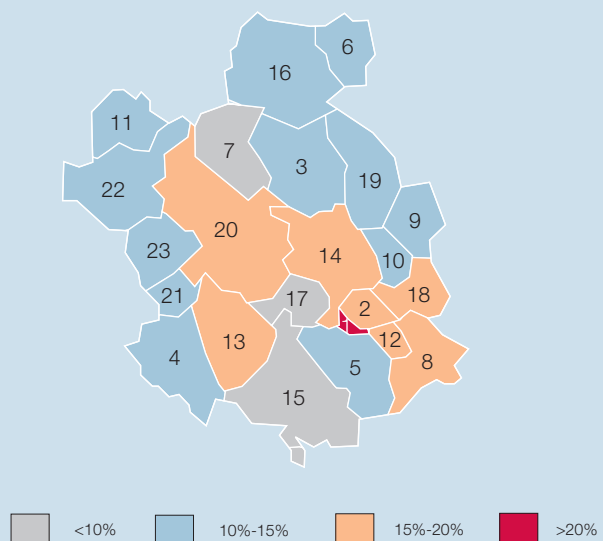
Per sectors d'activitat econòmica, el 62,4% dels aturats pertanyen als serveis, el 17,8% a la indústria, el 12,9% a la construcció, el percentatge més elevat juntament amb el Garraf, i el 0,8% a l'agricultura. El 6,1% restant són aturats sense ocupació anterior. Interanualment, l'atur cau en els sectors de la construcció (-20,3%), industrial (-14,2%), i els serveis (-6,6%), i augmenta entre els desocupats sense ocupació anterior (6,6%) i l'agricultura (8,6%).

Variació dels aturats registrats

- 1 Badia del Vallès
- 2 Barberà del Vallès
- 3 Castellar del Vallès
- 4 Castellbisbal
- 5 Cerdanyola del Vallès
- 6 Gallifa
- 7 Matadepera
- 8 Montcada i Reixac
- 9 Palau-solità i Plegamans
- 10 Polinyà
- 11 Rellinars
- 12 Ripollet
- 13 Rubí
- 14 Sabadell
- 15 Sant Cugat del Vallès
- 16 Sant Llorenç Savall
- 17 Sant Quirze del Vallès
- 18 Santa Perpètua de Mogoda
- 19 Sentmenat
- 20 Terrassa
- 21 Ullastrell
- 22 Vacarisses
- 23 Viladecavalls

Taxa d'atur registrat

Respecte els nivells formatius, destaca la reducció en *tècnics-professionals superiors* (-12,1%), *programes de formació professional* (-10,7%) i *estudis primaris complets* (-9,2%). L'atur entre els que tenen *educació general*, que sumen més de sis de cada deu aturats, cau un -8,5%.

El Vallès Occidental torna a disminuir el nombre de prestacions per desocupació a l'any 2014. Així, a final d'aquest any hi ha concedides 40.859 prestacions, un 17% menys que l'any anterior. El 43,3% són prestacions contributives, el 46,1% assistencials i el 10,6% de renda activa d'inserció. Interanualment, continua la tendència de baixada de les prestacions contributives (-24,4%) i les assistencials (-13,8%), mentre que augmenten les de renda activa d'inserció (9,4%). El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 63,2% el 2013 al 58,2% el 2014, inferior a la taxa provincial del 60,3%.

La **contractació laboral** augmenta un 19,1% el 2014, tancant l'any amb 249.318 contractes formalitzats, el 12,9% del total provincial. La contractació creix en totes les edats, especialment entre els menors de 20 anys (31,6%) i entre els majors de 45 anys (28,2%). La contractació masculina s'incrementa un 17,9% mentre que la femenina ho fa en un 20,4%. Per sectors d'activitat, la contractació augmenta en tots els sectors, especialment a la indústria (156%), tot i que degut principalment a un canvi metodològic en la imputació de treballadors de ETT que abans constaven dins del sector serveis.

La comarca del Vallès Occidental no és una destinació marcadament **turística**, però per la seva àmplia activitat industrial i de negocis, ha generat una estructura d'allotjament molt significativa (més de 6.000 places). A més a més la posada en valor del seu ric patrimoni cultural, especialment Terrassa, ha convertit aquesta comarca en una de les destinacions turístiques amb major potencial de creixement turístic en els propers anys de la província de Barcelona i la seva evolució turística segueix sent clarament positiva (quadre 1). El Vallès Occidental forma part de la marca turística Costa Barcelona.

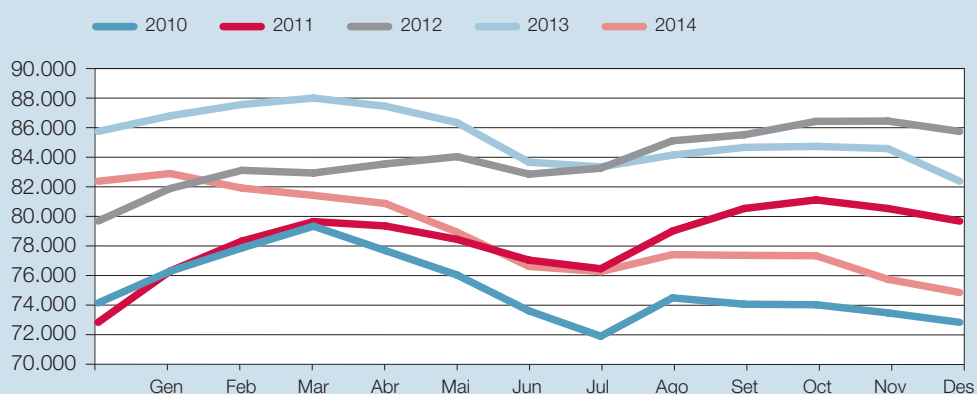
L'oferta d'allotjament a la comarca es centra gairebé en exclusiva en els hotels (6.012 places en el 2014) i en una incipient planta d'establiments de turisme rural (28 places en el 2014). D'altra banda, no hi ha places de càmping. Durant el 2014, en els hotels del Vallès Occidental, s'hi han allotjat 517.205 viatgers, un augment del 22,5% respecte el 2013, que han generat per primera vegada 1.031.807 pernотacions (20,3% més que l'any anterior). També en els percentatges d'ocupació hotelera (56,7%), la comarca ha crescut per damunt de la mitjana de la província amb un increment del 6,3% respecte l'any passat davant de l'estancament provincial (+0,6%).

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2014 del conjunt dels municipis de la comarca cau un 0,3% respecte el 2013 pel que fa als ingressos (vegeu gràfic 8), mentre que les despeses ho fan en un -0,2%. Per habitant, les despeses suposen 945 euros, amb 56 euros de despeses d'inversió, mentre que els ingressos corrents suposen 904 euros per habitant. Dintre d'aquests, els ingressos tributaris (capítols I a III del pressupost d'ingressos) representen 626 euros per habitant el 2014 (vegeu gràfic 9), per sota de l'any anterior.

Per municipis (vegeu mapa 2), els ingressos tributaris per habitant se situen molt per sobre de la mitjana provincial (676 euros) a Polinyà (1.024), Sant Cugat del Vallès (1.044) i Castellbisbal (1.312), entre d'altres. Per sota de la mitjana provincial destaquen Badia del Vallès (291), Sabadell (467), Terrassa (501) i Ripollet (504).

Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Vallès Occidental, 2010-2014

Gràfic 7

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Indicadors de l'activitat turística al Vallès Occidental, 2013 i 2014

Quadre 1

	Vallès Occidental			Prov. Barcelona*		
	2013	2014	Var. 13-14 (%)**	2013	2014	Var. 13-14 (%)**
Places en establiments hotelers	6.042	6.012	-0,5	63.619	63.736	0,2
Places en càmpings	-	-	-	43.998	43.998	0,0
Places en establiments de turisme rural	28	28	0,0	4.633	4.797	3,5
Nombre de viatgers allotjats en hotels	422.254	517.205	22,5	3.004.120	3.317.439	10,4
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	-	-	-	568.644	615.012	8,2
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	ns	ns	-	81.881	85.267	4,1
Nombre de pernотacions en hotels	857.971	1.031.807	20,3	9.526.850	9.549.384	0,2
Nombre de pernотacions en càmpings	-	-	-	2.446.839	2.384.525	-2,5
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	ns	ns	-	220.839	251.078	13,7
Grau d'ocupació hotelera (en %)	50,4	56,7	6,3pp	66,4	66,9	0,6pp
Grau d'ocupació en càmpings (en %)	-	-	-	43,4	46,1	2,7pp
Grau d'ocupació en establiments de turisme rural (en %)	ns	ns	-	19,2	20,1	0,9pp

*Sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera.

**La variació en grau d'ocupació és en punts percentuals.

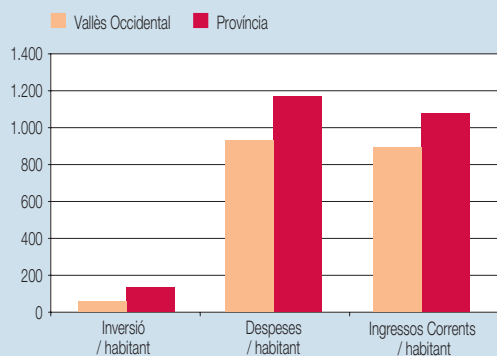
ns: Dada no significativa.

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

Finances públiques, 2014

Gràfic 8

(Ràtios Euros per habitant)

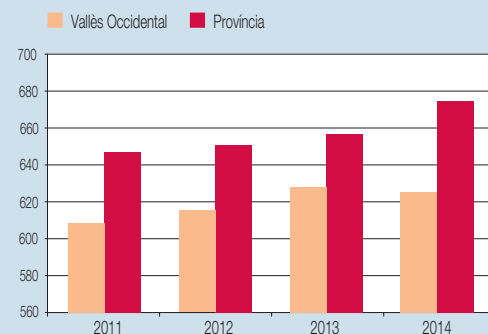

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Finances públiques, Ingressos tributaris, 2011-14

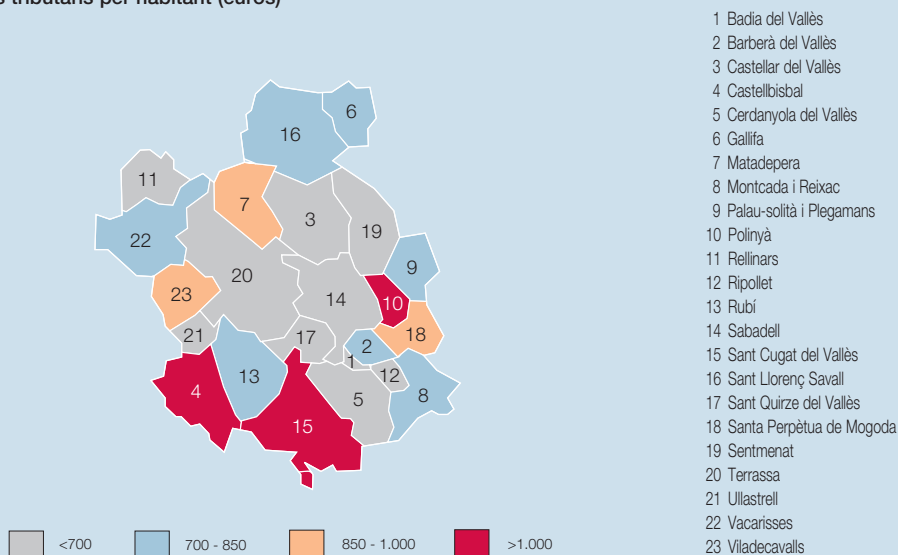
Gràfic 9

(Ràtios Euros per hab.)

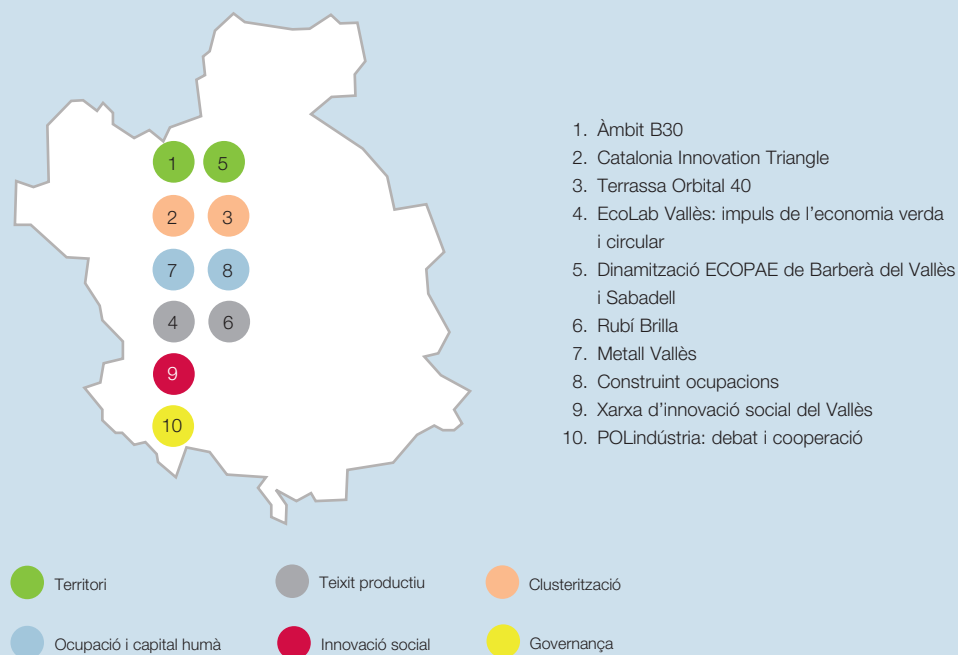

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Ingressos tributaris per habitant (euros)

En relació amb els **projectes estratègics**, s'identifiquen al mapa 3 i es descriuen a la pàgina següent.

Font: El·laboració pròpia

MAPA DE PROJECTES ESTRATÈGICS LOCALS DEL VALLÈS OCCIDENTAL

Àmbit B30

L'Àmbit B30 expressa la voluntat d'ajuntaments, centres de recerca, universitats, organitzacions empresarials i organitzacions sindicals per posicionar-se com una de les regions industrials amb més potencial innovador del sud d'Europa. Es tracta d'un territori que engloba vint-i-tres ajuntaments, un milió d'habitants i trenta mil empreses. Les infraestructures i la competitivitat de la indústria són els grans àmbits d'una estratègia basada en l'alineació d'actors. [+]

CataloniaInnovation Triangle (CIT)

El CataloniaInnovation Triangle és un projecte emmarcat als municipis de Sant Cugat del Vallès, Cerdanyola del Vallès i Rubí. En aquest espai es pretén configurar un dels principals corredors europeus d'excel·lència empresarial, tecnològica, de coneixement i de qualitat de vida. Així, es treballa per maximitzar la productivitat de la inversió en R+D i garantir l'accessibilitat a uns recursos que es desenvolupin fixats al territori: capital humà, finançament i capacitat institucional, a través de la fortalesa de les organitzacions. [+]

Terrassa Orbital 40

Orbital 40 promou el desenvolupament econòmic i social de Terrassa i l'àmbit metropolità de Barcelona, i la millora de la seva competitivitat empresarial i l'atracció i retenció de talent a la ciutat, mitjançant la creació dels espais i les condicions d'entorn òptimes per al desenvolupament d'activitats de R+D+i i la transferència de coneixement i tecnologia a les empreses. Entre els objectius del projecte figuren crear oportunitats de negoci; facilitar la creació i creixement d'empreses innovadores de base tecnològica o basades en el coneixement; aportar valor a les empreses de l'entorn; generar ocupació i construir espais atractius per als treballadors de l'economia del coneixement; i estimular la transferència de coneixement i tecnologia. [+]

EcoLab Vallès: impuls de l'economia verda i circular

El projecte impulsa un desenvolupament més sostenible de l'activitat econòmica de la comarca, potenciant la incorporació de nous criteris de gestió i producció dins les empreses que prioritzin l'aprofitament dels recursos (energètics i materials), que afavoreixi un estalvi econòmic, una reducció d'impactes ambientals i un increment d'oportunitats per posicionar-se amb nous productes de valor afegit en un mercat cada vegada més competitiu. Per al disseny d'actuacions es pretén activar i articular el conjunt d'agents del territori implicats, ja sigui de l'administració, organitzacions empresarials i centres d'investigació, desenvolupament i formació. [+]

Dinamització ECOPAE de Barberà del Vallès i Sabadell

Aquest projecte neix per fomentar la simbiosi industrial i la gestió integrada dels polígons d'activitat econòmica de Barberà del Vallès i Sabadell. Se cerca incrementar el flux de coneixement del teixit empresarial; identificar agrupacions de sectors o empreses que presentin potencial de vinculació en la cadena de valor; i desenvolupar actuacions de caràcter relacional. Ambdues administracions fan un pas endavant en matèria de sensibilització ambiental entre polígons d'activitat econòmica (PAE) amb la posada en marxa de la campanya Eco-Working – Empresa i Simbiosi = Estalvi Econòmic, que promou accions en matèria d'energia, intercanvi de materials i gestió conjunta de serveis entre els seus empresaris. [+]

Rubí Brilla

L'Ajuntament de Rubí desenvolupa una estratègia de foment de l'eficiència energètica i de l'ús de les energies renovables en els entorns

industrial, comercial, domèstic i públic, com a factor de millora de la competitivitat i del medi ambient del territori. A Rubí, el sector industrial és el major consumidor d'energia. En aquest àmbit les iniciatives més destacades són la teledetecció de temperatures i radiació de les cobertes industrials, la transferència tecnològica de la universitat a l'empresa i la conceptualització dels anomenats «smartPAE» en gestió energètica. [+]

Metall Vallès

Tradicionalment el Vallès Occidental ha constituït una de les principals concentracions industrials a Catalunya i Metall Vallès suposa l'aposta per un sector amb alt component estratègic en l'estructura productiva de la comarca, principalment per la seva presència en diferents cadenes de valor d'altres activitats econòmiques amb important pes en l'economia vallesana. Aquest és un projecte d'abast comarcal que vol proporcionar el suport que les empreses del sector metal·lúrgic necessiten per impulsar decididament la seva internacionalització. Ambiciona ser una actuació efectiva per combatre la problemàtica de l'atur a la comarca però amb noves fórmules i aliances, i cercant que les persones aturades del territori adquireixin un perfil professional que s'adeqüi al major dinamisme exportador que anhela el sector. [+]

Construint ocupacions

Impulsat pel Consorci per l'Ocupació i la Promoció Econòmica del Vallès Occidental, s'ofereix una xarxa de serveis d'ocupació diversificada i segons les necessitats de cada ens local que no disposa d'un servei propi o que disposa d'un servei local que requereix de la col·laboració d'altres per desenvolupar els seus objectius. La seva finalitat és garantir la igualtat d'oportunitats de les persones aturades de la comarca en relació a l'accés als recursos ocupacionals, desenvolupant ara activitats obertes de cooperació i treball conjunt entre persones aturades i empreses i abordant de manera específica la intervenció laboral als joves. [+]

Xarxa d'Innovació Social del Vallès

La finalitat és impulsar un espai obert, basat en la col·laboració, participació i amb voluntat de transformació, que permeti identificar, desenvolupar i donar suport a iniciatives i projectes d'innovació social que donin noves respostes a necessitats i reptes socials del territori. Per assolir aquest objectiu contempla quatre línies complementàries d'intervenció: dinamització i ampliació de la participació en la xarxa de persones, entitats i institucions del territori; identificació i suport a noves iniciatives i projectes existents; activitats de difusió sensibilització i informació (innovació social, desenvolupament d'idees i projectes, recursos existents, etc...); i celebració del concurs anual *Idees innovadores per a reptes socials*. [+]

POLindústria: debat i cooperació

Un espai col·laboratiu pel debat, la cooperació i l'acció en relació al desenvolupament industrial del territori, fent especial èmfasi en el rol que han de jugar els espais on majoritàriament es desenvolupa aquesta activitat: els POLígons. L'objectiu de la iniciativa és fer dels polígons industrials espais vertebradors del territori i de cooperació entre els diferents agents que hi interactuen, fomentant la seva promoció, atracció i manteniment d'activitat econòmica i millorant la seva gestió i qualitat. Alhora, sensibilitzar la població vers la necessitat i virtuts del sector industrial com a motor pel progrés social, econòmic, tecnològic i cultural. [+]

RUBÍ BRILLA, OPORTUNITATS A NIVELL LOCAL DEL NOU MODEL ENERGÈTIC. PLA D'ACCIÓ PER A LA MILLORA DE LA COMPETITIVITAT DEL TEIXIT INDUSTRIAL I COMERCIAL

Equip Rubí Brilla, *Ajuntament de Rubí*¹

Rubí és i ha estat un dels principals pols industrials de Catalunya des de primers del segle XX. Amb una extensió de 500 ha de polígons industrials i més de 2600 empreses (de les quals unes 950 són indústries) la ciutat representa prop de l'1,01% del PIB català. Aquest marcat caràcter industrial el determina l'elevat percentatge d'ocupació generat en el sector (un 44,8%, el doble que la mitjana catalana).

L'aposta de Rubí per la millora de la competitivitat es basa en un eix que és central i prioritari en totes les polítiques a nivell europeu: l'eficiència energètica i les energies renovables.

Amb aquest objectiu neix el Projecte Rubí Brilla. Es tracta de posicionar la ciutat de Rubí com un referent nacional i internacional en l'eficiència energètica i l'ús d'energies renovables, com a factors de millora de la competitivitat de les empreses i els comerços de Rubí, a través de la reducció dels costos energètics i l'augment de la productivitat, així com la millora ambiental de la ciutat a través de la reducció d'emissions de CO².

A continuació se sintetitzen les principals accions dutes a terme en els sectors industrial i comercial.

Negociació d'un nou contracte d'energia elèctrica (100% certificat d'energia renovable)

En els plecs tècnic-administratius de licitació de l'energia elèctrica s'ha incorporat una clàusula que estableix un barem de puntuació en funció del percentatge d'energia d'origen renovable certificada. Aquesta clàusula ha permès que el 100% de l'energia elèctrica consumida per l'Ajuntament de Rubí provingui de fonts renovables, sense que això hagi suposat un increment en el cost, ja que l'origen de l'energia no en determina el preu final.

Aquesta mesura, que ha servit de model per a altres administracions i empreses, estimula el mercat de l'energia renovable (increment de la demanda) i indirectament augmenta la inversió en aquestes energies.

Fotolineres i mobilitat elèctrica de producció local renovable

A la Masia de Can Serra, s'ha instal·lat una fotoliner que s'utilitza per carregar els vehicles elèctrics municipals, així com vehicles privats d'empreses i particulars. A més, cobreix fins al 60% de les necessitats d'energia elèctrica de l'edifici, fet que representa un estalvi d'uns 8.000€/any.

Recentment s'ha posat en funcionament una segona fotoliner a l'edifici de la policia municipal i n'hi ha una tercera en fase de licitació al pàrquing públic de l'edifici Rubí+D.

Projecte Comerç Sostenible

L'objectiu del projecte és guiar el sector del comerç i els seus consumidors cap a la sostenibilitat, augmentant-ne la competitivitat, reduint el consum energètic, promovent els productes de proximitat, ecològics i de comerç just, així com la correcta gestió i reducció dels residus.

Aquest projecte, que ha estat finançat per la UE (Projecte REMIDA), ha consistit en auditar els comerços participants en els àmbits d'energia, residus i producte, proposant-los millores i ajudant-los en la inversió per implementar-les. Finalment han tornat a ser auditats per avaluar l'impacte de les millores i s'ha entregat a cada comerç un distintiu que mostra el seu grau de sostenibilitat. També s'ha editat una guia del comerç sostenible de Rubí per donar a conèixer a la ciutadania el projecte i els comerços participants.

Projectes al sector industrial:

- UPC - Ajuntament de Rubí - Indústria

Des del 2012 existeix un acord amb la Universitat Politècnica de Catalunya per assessorar les empreses de Rubí en eficiència energètica. Aquesta cooperació (triple hèlix) vol traspasar els coneixements de la universitat a la indústria de forma directa, posant a la seva disposició

estudiants en pràctiques, treballs de final de grau i la col·laboració dels centres de transferència tecnològica.

- ICGC - UPC - Ajuntament - Indústria

Amb l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya s'han posat en marxa dues actuacions d'aplicació de tecnologies de teledetecció en entorns industrials. Una primera per detectar les fuites de calor de les naus industrials i el seu grau d'eficiència energètica; i una segona, per determinar el seu potencial fotovoltaic i tèrmic, detallant-ne el cost i retorn de la inversió.

En els dos casos es presenten els resultats en visors web interactius per tal que cada empresa pugui consultar les dades de les seves naus i, a partir d'elles, prendre les mesures oportunes, com ara reformar les cobertes ineficients o fer projectes tècnics d'instal·lacions solars tèrmiques o fotovoltaïques [Visors web dels projectes: [GradientTèrmic](#) i [PotencialFotovoltaic](#)].

- Smart PAE

El projecte Smart PAE a Rubí s'ha centrat en el desplegament i monitoratge de sistemes de telecomunicacions i de subministrament energètic, dos àmbits que representen una part important dels costos de les empreses (l'energia és el segon major cost després del personal).

S'ha fet un desplegament local de fibra òptica privada –la «darrera milla»– interconnectada amb infraestructures de canalitzacions ja existents de naturalesa pública: la Xarxa Oberta de Catalunya i les canalitzacions de telecomunicacions municipals. Amb aquesta actuació un petit operador de telecomunicacions privat dona serveis avançats a empreses que no tenien opcions de tenir-los a través de les operadores tradicionals que donaven un servei deficient i molt car als polígons industrials.

Cal destacar la innovació que suposa el desplegament d'una xarxa de fibra òptica usant canalitzacions en règim de col·laboració Públic-Privat, reaprofitant les inversions públiques fetes prèviament en aquest àmbit d'infraestructures.

Pel que fa a l'energia, s'han instal·lat sistemes avançats de monitoratge del subministrament elèctric que permeten diagnosticar la qualitat del subministrament i millorar-lo i optimitzar la xarxa de distribució interna de les naus industrials.

Ambdues actuacions permeten importants estalvis amb amortitzacions entre 1 i 3 anys i, en algun cas, han evitat deslocalitzacions i atret noves inversions en forma de noves línies de producció.

Conclusions i perspectives de futur

Amb la posada en marxa d'iniciatives d'eficiència energètica i ús d'energies renovables al comerç i a les empreses existents a la ciutat s'ha aconseguit millorar la seva competitivitat (reduint costos, millorant processos i capacitant els professionals) i generar un mercat potent que incentiva la R+D+I en aquest sector i la implantació i creació de noves empreses.

L'administració pública no deixa de ser una gran multinacional, per la qual cosa hauríem d'aprofitar les sinèrgies i actuar com a líders en la transformació de sectors econòmics, com és el cas de l'energètic, i no oblidar que el nostre objectiu comú és el benestar social, que depèn del benestar econòmic i ambiental.

Les perspectives de futur del projecte Rubí Brilla s'encaminen a incrementar la cultura energètica del conjunt de la societat, promovent la formació i la participació de la ciutadania en aquest projecte de ciutat, element imprescindible per fer efectiu el nou model energètic. Per altra banda, seguirem difonent els bons resultats aconseguits amb el projecte per tal que altres municipis el puguin replicar i aconseguir així un apoderament ciutadà real i efectiu.

Per a més informació: www.rubi.cat/rubibrilla i @RubiBrilla

1. Àngel Ruiz Casas, Maria Jesús Fernández, Juan Manuel Sánchez, Josep Vives Junou, Aida Cortés Duran, Marta Morera Marcé, Enric Galindo Terzán, Jordi Núñez Freixa, Irene Pérez Bort i Ricardo Forcén Álvarez

RECULL ESTADÍSTIC. VALLÈS OCCIDENTAL

	Vallès Occidental		Província		Variació 2013-2014		Pes Vallès Occid./ Província	
	2013	2014	2013	2014	Vallès Occid.	Província	2013	2014
ENTORN								
Nombre de municipis		23		311				7,4%
Superfície total (km²)		583,1		7726,5				7,5%
Superfície mitjana municipal (km²)		25,4		24,8				nc
DEMOGRAFIA								
Població Total	898.921	899.532	5.540.925	5.523.784	0,1%	-0,3%	16,2%	16,3%
Densitat (hab/km²)	1.542	1.543	717	715	0,1%	-0,3%	nc	nc
Homes	443.441	443.137	2.711.403	2.699.040	-0,1%	-0,5%	16,4%	16,4%
Dones	455.480	456.395	2.829.522	2.824.744	0,2%	-0,2%	16,1%	16,2%
Població de menys de 16 anys	168.620	168.547	912.434	912.338	0,0%	0,0%	18,5%	18,5%
Població potencialment activa (16-64)	598.402	594.505	3.659.668	3.620.009	-0,7%	-1,1%	16,4%	16,4%
Població de 65 anys i més	131.899	136.480	968.823	991.437	3,5%	2,3%	13,6%	13,8%
Població ETCA¹	874.163	874.082	5.494.415	5.484.947	0,0%	-0,2%	15,9%	15,9%
Pob. resident a l'estranger	12.250	13.677	158.150	172.270	11,6%	8,9%	7,7%	7,9%
Índex de dependència global	50,2	51,3	51,4	52,6	2,2%	2,3%	nc	nc
Índex d'envelliment	78,2	81,0	106,2	108,7	3,5%	2,3%	nc	nc
Nacionalitat espanyola	800.374	807.035	4.768.935	4.794.117	0,8%	0,5%	16,8%	16,8%
Nacionalitat estrangera	98.547	92.497	771.990	729.667	-6,1%	-5,5%	12,8%	12,7%
Taxa d'estrangeria total	11,0%	10,3%	13,9%	13,2%	-0,7pp	-0,7pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	9,0%	8,4%	10,9%	10,2%	-0,6pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	20.384	19.371	130.670	123.404	-5,0%	-5,6%	15,6%	15,7%
Població potencialment activa (16-64)	76.258	71.110	623.424	587.923	-6,8%	-5,7%	12,2%	12,1%
Població de 65 anys i més	1.905	2.016	17.896	18.340	5,8%	2,5%	10,6%	11,0%
Àfrica	34.015	32.884	182.327	175.111	-3,3%	-4,0%	18,7%	18,8%
Amèrica	36.091	31.526	263.237	232.415	-12,6%	-11,7%	13,7%	13,6%
Àsia	7.413	7.596	119.523	118.403	2,5%	-0,9%	6,2%	6,4%
Europa	20.968	20.435	206.271	203.112	-2,5%	-1,5%	10,2%	10,1%
Unió Europea	17.467	17.032	170.709	167.071	-2,5%	-2,1%	10,2%	10,2%
Resta del món	60	56	632	626	-6,7%	-0,9%	9,5%	8,9%
5 principals nacionalitats (comarca)	48.647	45.976	301.127	281.780	-5,5%	-6,4%	16,2%	16,3%
Marroc	26.162	25.477	138.815	133.028	-2,6%	-4,2%	18,8%	19,2%
Equador	7.211	5.828	44.836	36.774	-19,2%	-18,0%	16,1%	15,8%
Bolívia	6.083	5.402	40.413	35.884	-11,2%	-11,2%	15,1%	15,1%
Romania	5.534	5.365	36.429	35.002	-3,1%	-3,9%	15,2%	15,3%
Xina	3.657	3.904	40.634	41.092	6,8%	1,1%	9,0%	9,5%
ACTIVITAT ECONÒMICA								
Nombre d'empreses	24.415	25.122	171.362	175.618	2,9%	2,5%	14,2%	14,3%
Agricultura	52	50	701	736	-3,8%	5,0%	7,4%	6,8%
Indústria	4.221	4.288	18.210	18.480	1,6%	1,5%	23,2%	23,2%
Construcció	2.265	2.359	13.306	13.656	4,2%	2,6%	17,0%	17,3%
Serveis	17.877	18.425	139.145	142.746	3,1%	2,6%	12,8%	12,9%
Dimensió mitjana	10,5	10,7	10,2	10,2	0,2	0,1	nc	nc
Agricultura	4,0	3,9	3,1	3,2	-0,1	0,1	nc	nc
Indústria	15,7	15,6	15,9	15,9	-0,1	0,0	nc	nc
Construcció	4,3	4,6	4,8	4,8	0,3	0,0	nc	nc
Serveis	10,1	10,3	9,9	10,0	0,2	0,1	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	17.519	17.962	118.333	121.216	2,5%	2,4%	14,8%	14,8%
Comerç detall, exc. vehicles motor	3.611	3.662	27.435	27.762	1,4%	1,2%	13,2%	13,2%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	2.470	2.528	14.505	14.842	2,3%	2,3%	17,0%	17,0%
Serveis de menjar i begudes	1.909	1.988	15.768	16.423	4,1%	4,2%	12,1%	12,1%
Activitats especialitzades construcció	1.376	1.482	7.780	8.137	7,7%	4,6%	17,7%	18,2%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	974	999	3.545	3.616	2,6%	2,0%	27,5%	27,6%
Transport terrestre i per canonades	990	986	5.601	5.659	-0,4%	1,0%	17,7%	17,4%
Altres activitats de serveis personals	924	938	6.881	6.997	1,5%	1,7%	13,4%	13,4%
Activitats immobiliàries	762	787	6.843	7.157	3,3%	4,6%	11,1%	11,0%
Construcció d'immobles	794	783	5.001	5.022	-1,4%	0,4%	15,9%	15,6%
Educació	742	766	5.131	5.346	3,2%	4,2%	14,5%	14,3%
Venda i reparació de vehicles motor	733	751	4.162	4.273	2,5%	2,7%	17,6%	17,6%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	709	722	6.320	6.492	1,8%	2,7%	11,2%	11,1%
Activitats sanitàries	631	642	4.974	5.057	1,7%	1,7%	12,7%	12,7%
Maquinària i equips ncaa	458	467	1.501	1.501	2,0%	0,0%	30,5%	31,1%
Serveis a edificis i de jardineria	436	461	2.886	2.932	5,7%	1,6%	15,1%	15,7%

RECULL ESTADÍSTIC. VALLÈS OCCIDENTAL (continuació)

	Vallès Occidental		Província		Variació 2013-2014		Pes Vallès Occid./ Província	
	2013	2014	2013	2014	Vallès Occid.	Província	2013	2014
MERCAT DE TREBALL								
Ocupats	315.016	327.719	2.107.805	2.172.556	4,0%	3,1%	14,9%	15,1%
Assalariats	256.862	268.249	1.740.734	1.796.346	4,4%	3,2%	14,8%	14,9%
Autònoms	58.154	59.470	367.071	376.210	2,3%	2,5%	15,8%	15,8%
15 Principals sectors d'activitat	197.365	205.255	1.293.245	1.330.798	4,0%	2,9%	15,3%	15,4%
Comerç detall, exc. vehicles motor	37.553	38.768	233.548	238.846	3,2%	2,3%	16,1%	16,2%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	27.073	28.181	146.492	149.933	4,1%	2,3%	18,5%	18,8%
Educació	17.746	18.213	117.493	121.241	2,6%	3,2%	15,1%	15,0%
Serveis de menjar i begudes	15.903	17.818	123.638	130.330	12,0%	5,4%	12,9%	13,7%
Activitats sanitàries	14.410	14.970	129.066	132.536	3,9%	2,7%	11,2%	11,3%
Serveis a edificis i de jardineria	14.010	14.390	71.271	72.512	2,7%	1,7%	19,7%	19,8%
Activitats especialitzades construcció	12.429	13.283	71.497	73.258	6,9%	2,5%	17,4%	18,1%
Transport terrestre i per canonades	10.109	10.268	69.470	70.033	1,6%	0,8%	14,6%	14,7%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	9.897	9.974	35.701	36.447	0,8%	2,1%	27,7%	27,4%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	8.044	8.295	118.982	120.686	3,1%	1,4%	6,8%	6,9%
Altres activitats de serveis personals	6.332	6.585	38.741	40.544	4,0%	4,7%	16,3%	16,2%
Indústries de productes alimentaris	6.313	6.454	34.923	35.734	2,2%	2,3%	18,1%	18,1%
Maquinària i equips noaa	6.353	6.257	21.015	21.056	-1,5%	0,2%	30,2%	29,7%
Serveis de tecnologies de la informació	5.557	6.047	36.845	41.936	8,8%	13,8%	15,1%	14,4%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	5.636	5.752	44.563	45.706	2,1%	2,6%	12,6%	12,6%
Agricultura	398	389	7.791	7.953	-2,3%	2,1%	5,1%	4,9%
Indústria	72.076	72.778	322.253	325.967	1,0%	1,2%	22,4%	22,3%
Construcció	17.671	18.798	106.461	109.055	6,4%	2,4%	16,6%	17,2%
Serveis	224.871	235.754	1.671.300	1.729.581	4,8%	3,5%	13,5%	13,6%
Sectors clau	129.115	133.075	768.202	783.540	3,1%	2,0%	16,8%	17,0%
Sectors estratègics	45.306	48.822	360.001	381.910	7,8%	6,1%	12,6%	12,8%
Sectors impulsors	73.411	77.165	490.650	508.021	5,1%	3,5%	15,0%	15,2%
Sectors independents	67.184	68.655	488.952	499.085	2,2%	2,1%	13,7%	13,8%
Activitats d'alt contingut tecnològic²	34.538	35.458	177.211	184.345	2,7%	4,0%	19,5%	19,2%
Ind. Tecnologia alta	6.320	6.303	23.565	23.986	-0,3%	1,8%	26,8%	26,3%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	19.979	20.137	89.505	90.916	0,8%	1,6%	22,3%	22,1%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	18.431	18.744	66.410	67.208	1,7%	1,2%	27,8%	27,9%
Ind. Tecnologia baixa	19.141	19.444	89.317	90.298	1,6%	1,1%	21,4%	21,5%
Serveis basats en el coneixement	77.950	82.346	688.856	714.955	5,6%	3,8%	11,3%	11,5%
Serveis de tecnologia alta-punta	8.239	9.018	64.141	69.443	9,5%	8,3%	12,8%	13,0%
Serveis no basats en el coneixement	102.703	107.977	695.474	719.531	5,1%	3,5%	14,8%	15,0%
Aturats registrats	82.394	74.740	463.474	422.935	-9,3%	-8,7%	17,8%	17,7%
Homes	40.832	35.809	231.757	205.244	-12,3%	-11,4%	17,6%	17,4%
Dones	41.562	38.931	231.717	217.691	-6,3%	-6,1%	17,9%	17,9%
Nacionals	70.010	63.691	382.433	351.939	-9,0%	-8,0%	18,3%	18,1%
Estrangers	12.384	11.049	81.041	70.996	-10,8%	-12,4%	15,3%	15,6%
Agricultura	538	584	4.862	5.023	8,6%	3,3%	11,1%	11,6%
Indústria	15.552	13.340	71.217	61.622	-14,2%	-13,5%	21,8%	21,6%
Construcció	12.099	9.647	60.377	48.573	-20,3%	-19,6%	20,0%	19,9%
Serveis	49.937	46.618	303.966	283.562	-6,6%	-6,7%	16,4%	16,4%
Sense ocupació anterior	4.268	4.551	23.052	24.155	6,6%	4,8%	18,5%	18,8%
Població activa local estimada	473.265	471.466	2.892.231	2.872.380	-0,4%	-0,7%	16,4%	16,3%
Taxa d'atur registrat estimada	17,4%	15,9%	16,0%	14,7%	-1,6pp	-1,3pp	nc	nc
Homes	16,2%	14,4%	15,0%	13,6%	-1,8pp	-1,4pp	nc	nc
Dones	18,8%	17,4%	17,2%	16,0%	-1,4pp	-1,2pp	nc	nc
Nombre de contractes total	209.334	249.318	1.619.436	1.829.394	19,1%	13,0%	12,9%	13,6%
Beneficiaris de prestacions	49.238	40.859	283.795	240.411	-17,0%	-15,3%	17,3%	17,0%
Taxa Cobertura Prestacions	63,0%	58,2%	64,4%	60,3%	-4,8pp	-4,2pp	nc	nc
BENESTAR I QUALITAT DE VIDA								
Renda Bruta per càpita (euros)	13.316	13.386	15.563	15.705	0,5%	0,9%	nc	nc
% Recollida selectiva de residus municipals ¹	37,2%	36,5%	36,8%	36,0%	-0,7pp	-0,8pp	nc	nc
Liuts hospitalaris per 1.000 hab.	3,0	3,0	4,9	4,9	0,3%	0,0%	nc	nc
Places en residències per a gent gran*1000 hab>75 ¹	86	87	86	84	0,4%	-1,6%	nc	nc
Nombre de piscines cobertes*10.000 hab.	1,0	1,0	0,9	0,9	1,1%	2,5%	nc	nc
FINANCES PÚBLIQUES³								
Pressupostos municipals: Ingressos	855.066	852.289	5.936.266	6.547.186	-0,3%	10,3%	14,4%	13,0%
Pressupostos municipals: Despeses	851.513	850.098	5.899.557	6.533.096	-0,2%	10,7%	14,4%	13,0%
Deute viu municipal ¹	568.134	604.131	3.616.472	3.592.929	6,3%	-0,7%	15,7%	16,8%

1. Dades dels anys 2012 i 2013. 2. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta. 3. Xifres en milers d'euros. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>. Vegeu l'apartat de Metodologia, al final del l'anàlisi de totes les comarques, per la definició dels indicadors.

VALLÈS ORIENTAL

La comarca del Vallès Oriental¹ té una superfície de 851 km², l'11% de la superfície de la província de Barcelona, i està integrada per 43 municipis que tenen una superfície mitjana de prop de 20 km². Granollers n'és la capital.

«El Vallès Oriental és on més creix la població a la província, encara que minsament»

El Vallès Oriental, amb 403.623 habitants, és la cinquena comarca més poblada de la província i en ella hi resideix el 7,3% de la població provincial. El 2014 la població augmenta molt lleugerament un 0,2%, per sobre de la mitjana provincial (-0,3%), i, tot el lleuger augment, és la comarca que més creix de la província. Aquests valors resten lluny del creixement mitjà anual del 2,5% produït des del 2000 i degut, principalment, a l'arribada de població immigrada. La població estacional mitjana estimada de l'any 2013, és a dir, el nombre de persones que hi ha a la comarca sigui perquè hi resideixen, hi treballen, hi estudien o perquè, sense tenir-hi la residència habitual, hi passen algun període de temps (vacances, estiu, caps de setmana, etc.) és de 392.424, un 2,3% menys que la població empadronada d'aquest any.

Amb 474 hab./km² el Vallès Oriental registra una densitat de població inferior a la mitjana provincial (715 habitants per km²). Tot i pertànyer a l'àmbit metropolità, 30 dels 43 municipis no superen els deu mil habitants, i destaquen la capital, Granollers, amb 59.930 habitants i Mollet del Vallès, amb 51.719. Els creixements poblacionals més importants del 2013 al 2014 es produeixen a Granollers (177), La Garriga (176), Cardedeu (165), i Parets del Vallès (153), i els descensos principals a Mollet del Vallès (-235) i a Sant Feliu de Codines (-125).

La població del Vallès Oriental continua com la menys envellida de la província. La població menor de 16 anys suma el 18,7% del total (per sobre del 16,5% de la província) i el 15% és major de 65 anys (per sota del 17,9% provincial). La població en edat de treballar aplega el 66,3% de la població, percentatge superior al provincial (65,5%). L'Índex d'envelliment, per tant, és el més baix de tota la província, amb 80,4 persones de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys, mentre que a la província n'hi ha 108,7.

Respecte a la projecció de població (vegeu gràfic 2), i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Vallès Oriental perdrà gairebé un 0,6% de la seva població actual dintre de 10 anys. Però, i aquí potser està el més destacable, això només succeirà en les edats infantils (0-9 anys) i adultes de 25 a 44 anys, mentre que la resta de grups d'edat (sobretot de 50 a 59 anys) augmentaran el seu nombre.

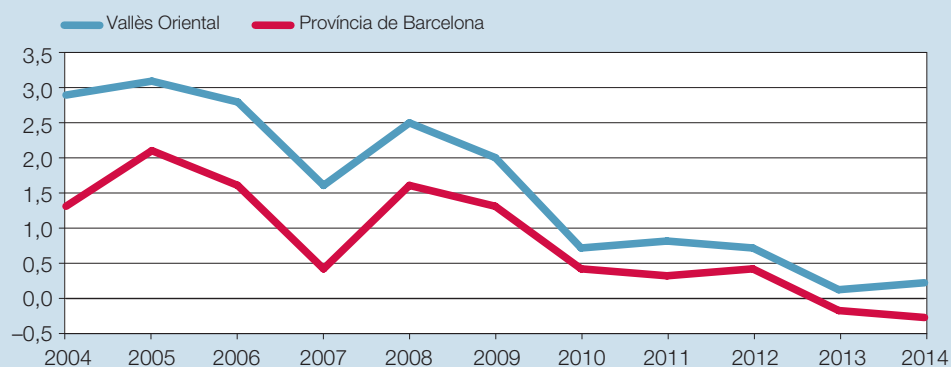
El 9,6% (38.711) de la població comarcal és estrangera, percentatge inferior a la mitjana provincial (14%). Per cinquena vegada en els darrers anys la població nouvinguda disminueix (-6,9%, -2.856), reducció superior a la mitjana provincial (-5,5%), i deguda principalment a la caiguda dels procedents del continent americà (-13,8%), destacant Equador (-215), i Bolívia (-175), i també els procedents d'Àfrica (-5,5%), destacant els de marroquins (-607), i senegalesos (-158). El 82% dels estrangers són extracomunitaris, destacant que a la comarca s'apleguen el 26,4% dels senegalesos de la província. Per altra banda, el nombre de població resident a l'estranger, i que abans estaven empadronats en el Vallès Oriental, augmenta un 16% el 2014, fins arribar als 4.491.

Segons les dades de l'Anuari Econòmic Comarcal de CatalunyaCaixa, el VAB real del Vallès Oriental va caure l'any 2013 un 0,3%, xifra menys negativa que la de l'any 2012 (-1,4%) i inferior a la mitjana de Catalunya (-0,5%). Els resultats del 2013 reflecteixen les pèrdues de la construcció (-8,00%) i el primari (-2,64%), una pràctica estabilització als serveis (-0,06%) i increments a la indústria (1,03%). Amb aquesta caiguda, el canvi total de la crisi 2007-13 situa la reducció del VAB comarcal en el -8,08%, una davallada substancialment superior a la mitjana catalana (-4,92%).

1. Per a més detall vegeu el Recull estadístic al final del capítol.

Taxes de variació de la població total, 2004-2014 (en percentatge)

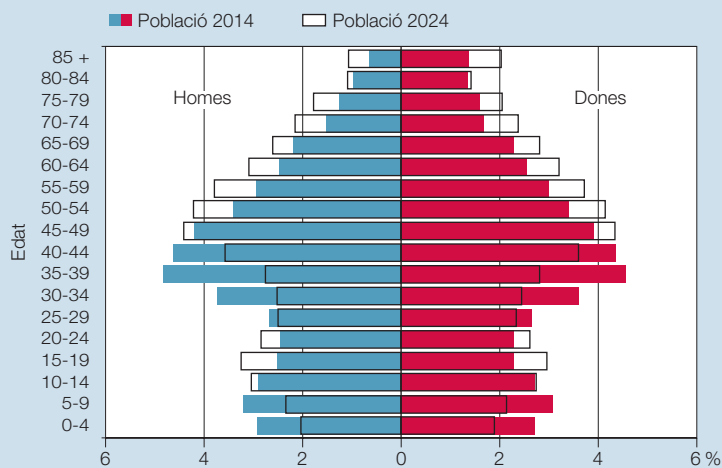
Gràfic 1

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Piràmide d'edats del Vallès Oriental, 2014-2024 (en percentatge)

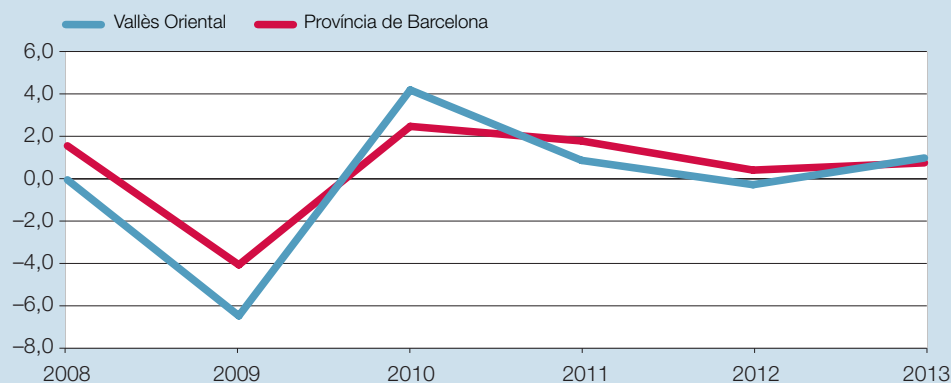
Gràfic 2

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE i projeccions Idescat

Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB)* (en percentatge)

Gràfic 3

*en termes reals

Font: Anuari Econòmic Comarcal, CatalunyaCaixa

«Sis anys després, el Vallès Oriental torna a créixer en ocupats i empreses el 2014»

A finals de 2014 hi han 11.656 **empreses** a la comarca, un 2,9% més que l'any anterior, augment que contrasta amb la disminució dels anys 2013 (-0,4%), 2012 (-4,8%), i 2011 (-2,3%). L'estructura empresarial està dominada per la petita empresa i, especialment, per la microempresa: el 74,6% de les empreses tenen menys de 5 treballadors, el 22,9% de 6 a 50, el 2,3% entre 51 i 250, i només el 0,2% més de 250. La dimensió mitjana és de 8,2 treballadors per empresa, inferior als 10,2 del conjunt provincial.

El percentatge d'empreses industrials de la comarca (17,8%) és molt superior al de la província (10,5%). El pes de les empreses de la construcció (9,1%) també es troba per sobre del pes del conjunt provincial (7,8%), mentre que el de les empreses de serveis és inferior (72,3% al Vallès Oriental i 81,3% a la província). Malgrat que amb valors més modestos, el sector agrícola també representa un percentatge superior a la comarca (0,7%) que a la província (0,4%). La variació interanual mostra increments d'empreses en tots els sectors, destacant la construcció (3,8%), la indústria (2%), i els serveis (2,9%). El 19,9% de les empreses es troben a Granollers i el 9,7% a Mollet del Vallès. De la variació interanual destaquen les pèrdues d'empreses a Lliçà d'Amunt i Cardedeu, i els guanys de Caldes de Montbui, Mollet del Vallès, Montornès del Vallès i Les Franqueses.

Segons la base de dades SABI (Sistema Anual de Balanços Ibèrics) el 85% de les 200 empreses líders en facturació el 2013 són exportadores i/o importadores i 13 tenen un import de vendes superior als cent milions d'euros. La meitat d'aquestes empreses es concentren en tres municipis del Vallès Oriental: 47 a Granollers, 28 a Parets del Vallès, 18 a Les Franqueses del Vallès i 11 a Lliçà de Vall. Entre aquestes destaquen l'Institut Grifols, SA i Sandoz Industrial Products, SA (fabricació productes farmacèutics de base), Bimbo (fabricació productes fleca i pastes alimentàries), Magneti Marelli España, SA (fabricació de components per a vehicles de motor), D.E Coffee & Tea Southern Europe, SL (elaboració de cafè, te i infusions), Superfícies de Alimentación, SA (comerç al detall), Thyssenkrupp Materials Iberica, SA (comerç a l'engròs de metalls i minerals metàl·lics), Coaliment Granollers, SA (intermediaris productes alimentaris, begudes i tabac) i ITW España SA (serveis tècnics d'enginyeria).

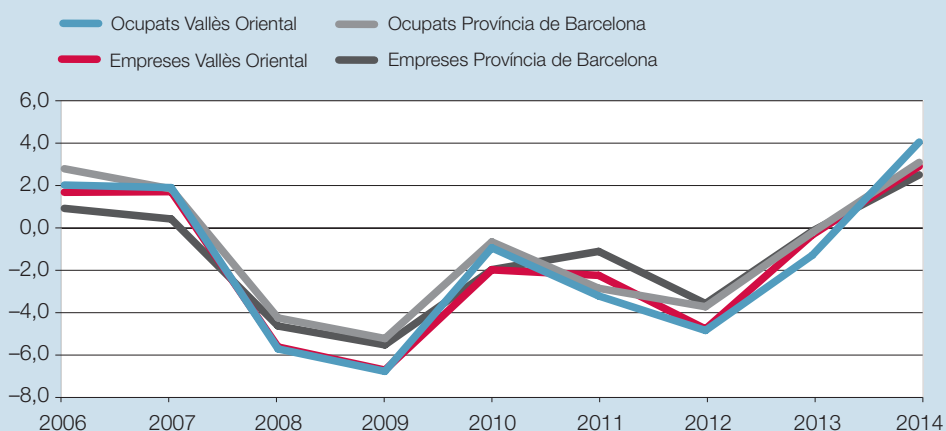
A final del 2014 hi ha 124.591 llocs de treball a la comarca, un 4% més que el 2013, superior en gairebé un punt a l'augment provincial. Aquest creixement de l'**ocupació** és el primer que és produeix des de l'any 2007, i s'explica, principalment, per la variació interanual d'un 4,9% del treball assalariat ja que el treball autònom ho fa en menor mesura (1,3%). El 59,5% dels treballadors assalariats estan ocupats en la micro i petita empresa (18,0% fins a 5 treballadors i 41,5% de 6 a 50), el 28,8% en la mitjana empresa i el 11,8% en la gran empresa. La variació interanual mostra variacions positives en totes les estructures d'empresa, destacant el 10,8% d'augment de la mitjana empresa.

El sector industrial aplega el 29,0% dels llocs de treball de la comarca, percentatge molt superior al 15,0% de la província. D'aquesta manera, el Vallès Oriental continua com la tercera comarca industrial de la província en termes relatius, per darrere d'Osona i l'Alt Penedès. L'ocupació en els serveis (63,4%) està molt per dessota de la mitjana provincial (79,6%), mentre que la de la construcció (7,0%) és superior a la provincial (5,0%). L'agricultura reuneix el 0,6% dels llocs de treball, pes superior al 0,4% provincial. En el darrer any el sector serveis augmenta un 5,5%, i la resta de sectors ho fan en menor mesura, excepte l'agricultura que decreix un 1,4%.

Dels 15 principals subsectors per nombre d'ocupats destaca en la destrucció d'ocupació només el sector de la *fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques* (-1,2%). En els increments destaquen els *serveis de menjar i begudes* (6,0%), *altres activitats de serveis personals* (5,8%), *comerç a l'engròs* (4,9%), *educació* (4,6%), i les *activitats sanitàries* (4,2%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu gràfics 5 i 6), les pèrdues més notables d'ocupació es produeixen en la *metal·lúrgia* (-123), les *activitats de seguretat i investigació* (-72), i la *fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques* (-51). Els subsectors amb més creació d'ocupació són el *comerç a l'engròs* (526), i el *comerç al detall* (430).

Taxes de variació interanuals dels ocupats i empreses, 2006-2014 (en percentatge)

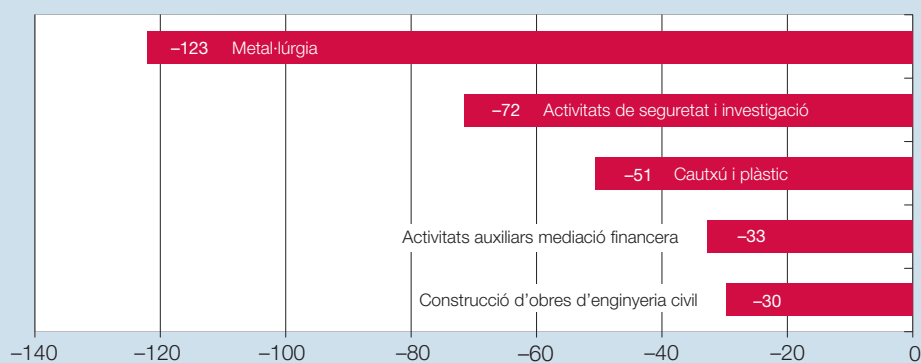
Gràfic 4

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació. Vallès Oriental, 2014 (en nombres absoluts)

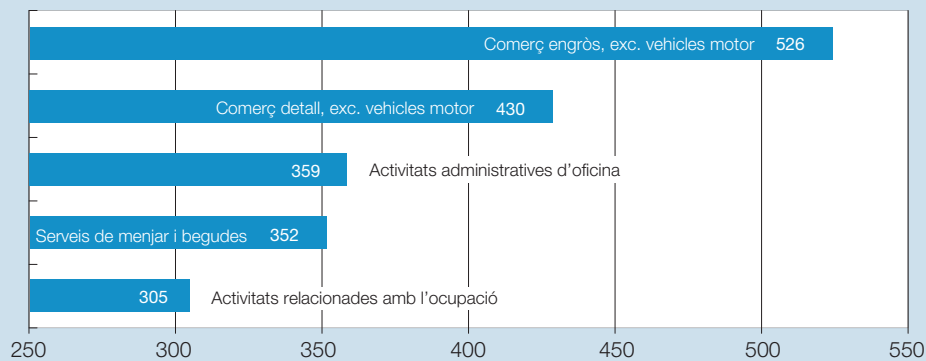
Gràfic 5

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació. Vallès Oriental, 2014 (en nombres absoluts)

Gràfic 6

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

El 20,5% dels llocs de treball es troben a Granollers i el 9,8% a Mollet del Vallès. Durant el 2014 l'ocupació augmenta a Granollers (1.172), Mollet del Vallès (583), Les Franqueses del Vallès (542), i Caldes de Montbui (401), entre d'altres. Dels municipis que disminueixen l'ocupació destaquen Lliça d'Amunt (-156), i La Garriga (-57).

El Vallès Oriental és situa per sota de la mitjana provincial respecte el pes de població assalariada ocupada dintre de l'economia del coneixement (37,6%), a més de vuit punts per sota del total provincial, i una variació interanual del 6,1%. Dintre d'aquest gran grup, els serveis basats en el coneixement representen el 23,9% de l'ocupació assalariada, situats per sota de la mitjana provincial, del 39,8%, i experimentant una variació interanual del 7,6%. També dintre de l'economia del coneixement, el 14,7% de l'ocupació assalariada de la comarca pertany al conjunt d'activitats d'alt contingut tecnològic (*indústria de tecnologia alta, indústria de tecnologia mitjana-alta i serveis de tecnologia alta-punta*), pes superior al 10,3% provincial, amb un creixement interanual del 6,1%, i és la comarca amb més pes en aquestes activitats de tota la província. Destacant en aquest subgrup els subsectors químic, farmacèutic, i la fabricació de productes informàtics, electrònics i òptics.

L'anàlisi de les relacions intersectorials de l'estructura productiva mostra una elevada concentració d'ocupats en sectors d'activitat clau, amb un elevat efecte arrossegador o de dispersió sobre altres sectors i una alta capacitat de ser arrossegats o d'absorció per altres sectors. Així, el 44,0% dels llocs de treball de la comarca pertanyen a aquests sectors (especialment *comerç i reparacions*), davant del 36,1% de la província. El pes de l'ocupació en sectors impulsors, aquells amb un elevat poder arrossegador però poca capacitat de ser arrossegats, és del 22,2%, semblant a la província (23,4%). Els sectors estratègics, aquells amb elevada capacitat d'absorció per altres sectors però no d'arrossegament, estan molt menys presents a la comarca (8,8%) que a la província (17,6%), a l'inrevés que en els sectors independents, amb escassa capacitat d'absorció i d'arrossegament, amb el 24,9% a la comarca i el 23% a la província.

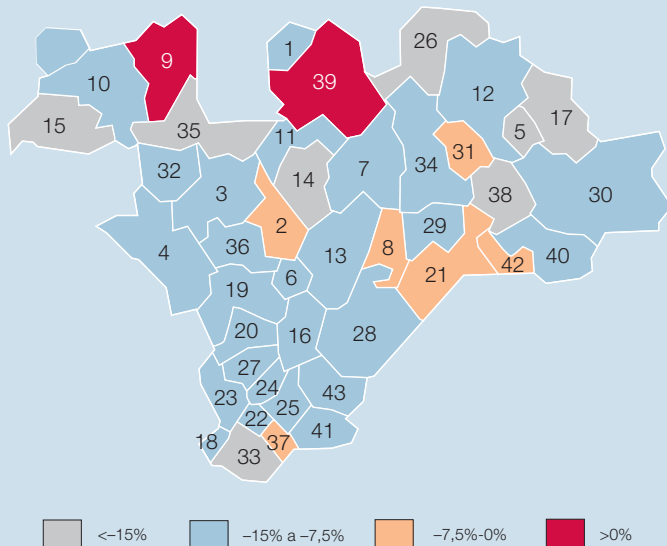
«El Vallès Oriental és la tercera comarca on més baixa l'atur el 2014»

L'**atur** al Vallès Oriental disminueix un 10,6% el 2014, més que al total provincial (-8,7%), més que a l'any anterior (-2,9%), i donant volta els augments de 2011 (10,3%) i 2012 (7,5), i amb una reducció superior a la del 2010 (-1,4%). És la tercera comarca que més baixa el nombre d'aturats darrera d'Osona i Berguedà. La xifra total d'aturats arriba als 32.847, el 7,9% de l'atur provincial. La taxa d'atur a final d'any és del 15,5%, set dècimes per sobre de la mitjana provincial (16,2%).

Els municipis (vegeu mapa 1) amb una taxa d'atur elevada són Canovelles (22,3%), Figaró-Montmany (19,2%), Montornès del Vallès (19,1%), Mollet del Vallès (18,5%), i La Llagosta (18,2%). En canvi, entre els municipis que registren una taxa d'atur més baixa, destaquen Vallromanes (9,3%), Sant Esteve de Palautordera (9,5%), Castellterçol (9,8%), i l'Ametlla del Vallès (9,9%). Interanualment, no es produeixen creixements rellevants de l'atur. Per contra, els descensos absoluts més importants es produeixen a Mollet del Vallès (-624), Granollers (-445), La Garriga (-232) i Parets del Vallès (-213). Percentualment els descensos interanuals de l'atur més significatius es produeixen en els municipis de Sant Fost de Campsentelles (-22,1%), La Garriga (-19,4%), Santa Maria de Palautordera (-15,4%), La Roca del Vallès (-14,2%), i Caldes de Montbui (-14,0%).

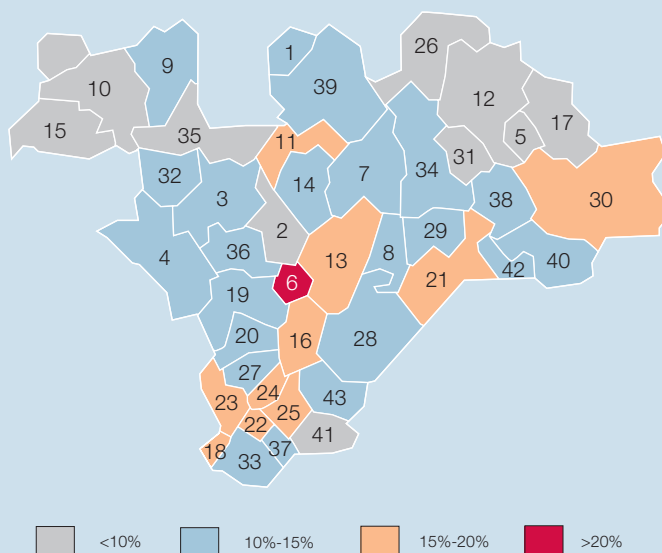
Un 53% del aturats són dones i un 47% homes, amb un comportament desigual al llarg del 2014 pel que fa a la variació: -13,6% homes, -7,7% dones. Això també es reflexa en la taxa d'atur, amb una taxa masculina del 13,7%, i una femenina significativament més elevada del 17,5%. Per edats, tots els grups baixen el seu nombre d'aturats, destacant els grups de 30 a 34 anys (-22,1%), i de 25 a 29 anys (-19,3%). Per sectors d'activitat econòmica, el 64% dels aturats pertanyen al sector dels serveis, el 19% a la indústria, el 10% a la construcció i el 2% a l'agricultura. El 6% restant formen part del conjunt d'aturats sense ocupació anterior, únic grup que augmenta l'atur en el 2014 (4,0%).

Variació dels aturats registrats

- 1 Aiguafreda
- 2 Ametlla del Vallès (L')
- 3 Bigues i Riells
- 4 Caldes de Montbui
- 5 Campins
- 6 Canovelles
- 7 Cànoves i Samalús
- 8 Cardedeu
- 9 Castellar
- 10 Castellarçol
- 11 Figaró-Montmany
- 12 Fogars de Montclús
- 13 Franqueses del Vallès (Les)
- 14 Garriga (La)
- 15 Granera
- 16 Granollers
- 17 Gualba
- 18 Llagosta (La)
- 19 Lliçà d'Amunt
- 20 Lliçà de Vall
- 21 Llinars del Vallès
- 22 Martorelles
- 23 Mollet del Vallès
- 24 Montmeló
- 25 Montornès del Vallès
- 26 Montseny
- 27 Parets del Vallès
- 28 Roca del Vallès (La)
- 29 Sant Antoni de Vilamajor
- 30 Sant Celoni
- 31 Sant Esteve de Palautordera
- 32 Sant Feliu de Codines
- 33 Sant Fost de Campsentelles
- 34 Sant Pere de Vilamajor
- 35 Sant Quirze Safaja
- 36 Santa Eulàlia de Ronçana
- 37 Santa Maria de Martorelles
- 38 Santa Maria de Palautordera
- 39 Tagamanent
- 40 Vallgorguina
- 41 Vallromanes
- 42 Vilalba Sasserra
- 43 Vilanova del Vallès

Taxa d'atur registrat

Per nivell formatiu, tots els grups obtenen una reducció de l'atur l'any 2014, destacant percentualment els *universitaris de primer cicle* (-16,0%) i els *programes formació professional* (-13,4%), i en nombre absoluts els que tenen *educació general* (-2.351). El nombre d'aturats estrangers residents disminueix un 14% respecte el 2013, més que al conjunt provincial (-12,4%). Així, el total d'aturats estrangers és de 5.052, el 15,4% de l'atur comarcal, i vuit-cents aturats menys que l'any anterior.

El Vallès Oriental torna a disminuir el nombre de prestacions per desocupació l'any 2014. Així, a final d'aquest any hi ha concedides 18.241 prestacions, un 17% menys que l'any anterior. El 45,1% són prestacions contributives, el 45,3% assistencials i el 9,6% de renda activa d'inserció. Interanualment, continua la tendència de baixada de les prestacions contributives (-26,1%), i les assistencials (-12,1%), mentre que augmenten les de renda activa d'inserció (15,0%), la comarca que més augmenta després de l'Alt Penedès. El percentatge de desocupats registrats que reben algun tipus de prestació, o taxa de cobertura, baixa del 63,4% el 2013 al 59,2% el 2014, inferior a la taxa provincial del 60,3%.

La **contractació laboral** augmenta un 14,9% el 2014, tancant l'any amb 113.794 contractes formalitzats, el 6,2% del total provincial. La contractació creix en totes les edats, especialment entre els menors de 20 anys (38,3%) i entre els majors de 45 anys (23,2%). La contractació masculina s'incrementa un 17,5% mentre que la femenina ho fa en un 11,9%. Per sectors d'activitat, la contractació augmenta en tots els sectors, especialment a la indústria (146%), tot i que degut principalment a un canvi metodològic en la imputació de treballadors de ETT que abans constaven dins del sector serveis.

El **turisme** al Vallès Oriental presenta una gran diversitat d'activitats naturals i culturals i una oferta d'allotjament turístic estable de 6.988 places pel 2014 (quadre 1), amb una evolució de la demanda clarament positiva durant el 2014. La comarca forma part de la marca turística Costa Barcelona.

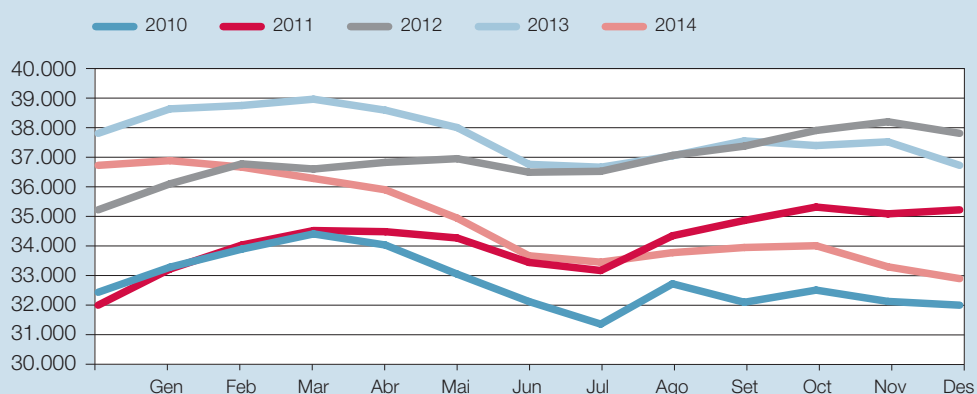
Els indicadors de l'oferta turística pel 2014 han tingut un canvi de tendència després dels registres negatius de l'any anterior. D'aquesta manera s'ha mantingut el mateix nombre de places d'allotjament, destacant un lleuger augment en el nombre de places dels establiments de turisme rural (9,6% més que l'any anterior). El Vallès Oriental és la comarca que més creix en valors de demanda turística de tota la província de Barcelona. Els viatgers allotjats en els establiments hotelers superen les 226.000 persones, un increment del 31,4% respecte l'any anterior. De la mateixa manera, els establiments de turisme rural, amb un increment del 24,5% i els càmpings, amb un ascens del 13,4%, registren pujades interanuals similars al període anterior a la crisi econòmica (abans del 2008). Tot i que més moderat, els creixements en l'ocupació també són rellevants. Del 1,2% en els hotels al 3,2% i 3,7% de càmpings i establiments de turisme rural, respectivament.

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2014 del conjunt dels municipis de la comarca augmenta un 5,1% respecte el 2013 pel que fa als ingressos (vegeu gràfic 8), mentre que les despeses ho fan en un 5,0%. Per habitant, les despeses suposen 1.125 euros, amb 123 euros de despeses d'inversió, mentre que els ingressos corrents suposen 1.027 euros per habitant. Dintre d'aquests, els ingressos tributaris (capítols I a III del pressupost d'ingressos) representen 709 euros per habitant el 2014 (vegeu gràfic 9), per sobre de l'any anterior.

Per municipis (vegeu mapa 2), els ingressos tributaris per habitant se situen molt per sobre de la mitjana provincial (676 euros) a Gualba (1.041), Lliçà de Vall (1.212), Llinars del Vallès (1.277) i Martorelles (1.283), entre d'altres. Per sota de la mitjana provincial destaquen Fogars de Montclús (387), La Llagosta (431), Sant Feliu de Codines (444) i Vallgorguina (513).

Comparació de l'evolució mensual dels aturats registrats. Vallès Oriental, 2010-2014

Gràfic 7

Font: Programa Hermes, en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Indicadors de l'activitat turística a Vallès Oriental, 2013 i 2014

Quadre 1

	Vallès Oriental			Prov. Barcelona*		
	2013	2014	Var. 13-14 (%)**	2013	2014	Var. 13-14 (%)**
Places en establiments hotelers	3.735	3.760	0,7	63.619	63.736	0,2
Places en càmpings	2.805	2.805	0,0	43.998	43.998	0,0
Places en establiments de turisme rural	386	423	9,6	4.633	4.797	3,5
Nombre de viatgers allotjats en hotels	172.641	226.832	31,4	3.004.120	3.317.439	10,4
Nombre de viatgers allotjats en càmpings	27.266	30.930	13,4	568.644	615.012	8,2
Nombre de viatgers allotjats en establiments de turisme rural	7.311	9.105	24,5	81.881	85.267	4,1
Nombre de pernотacions en hotels	420.796	468.196	11,3	9.526.850	9.549.384	0,2
Nombre de pernотacions en càmpings	94.120	99.021	5,2	2.446.839	2.384.525	-2,5
Nombre de pernотacions en establiments de turisme rural	16.450	21.544	31,0	220.839	251.078	13,7
Grau d'ocupació hotelera (en %)	35,9	37,1	1,2pp	66,4	66,9	0,6pp
Grau d'ocupació en càmpings (en %)	44,2	47,4	3,2pp	43,4	46,1	2,7pp
Grau d'ocupació en establiments de turisme rural (en %)	14,6	18,3	3,7pp	19,2	20,1	0,9pp

*Sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera.

**La variació en grau d'ocupació és en punts percentuals.

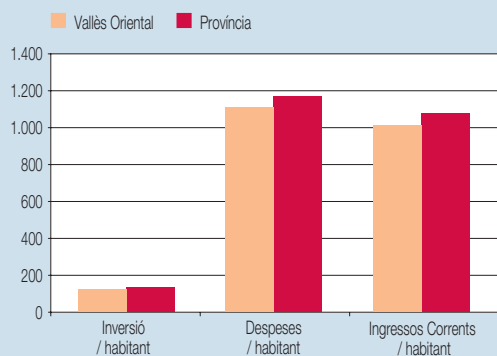
ns: Dada no significativa.

Font: INE, Idescat, Programa Hermes

Finances públiques, 2014

Gràfic 8

(Ràtios Euros per habitant)

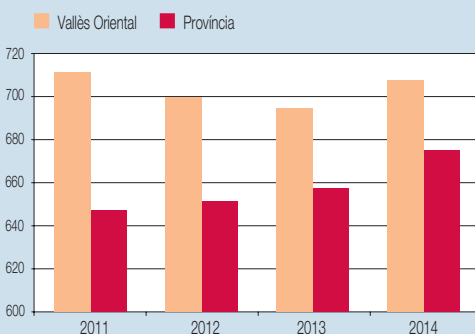

Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Finances públiques, Ingressos tributaris, 2011-14

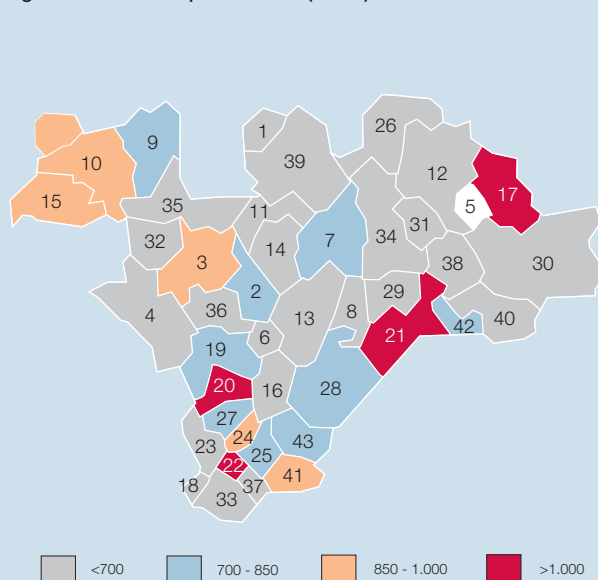
Gràfic 9

(Ràtios Euros per hab.)

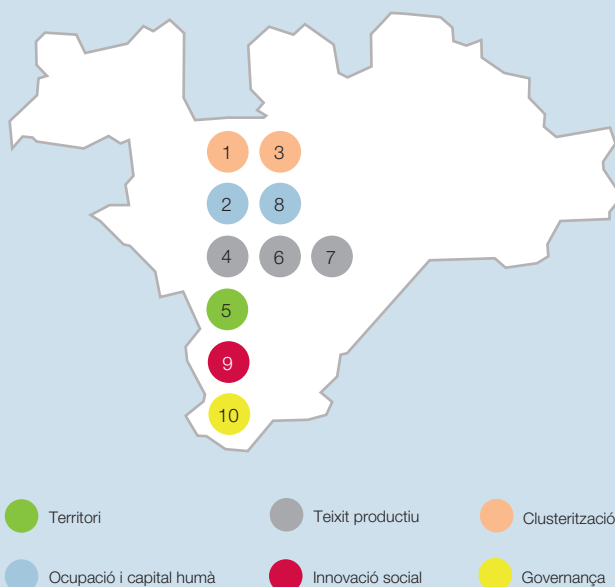
Font: Web del Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Ingressos tributaris per habitant (euros)

1 Aiguafreda	25 Montornès del Vallès
2 Ametlla del Vallès (L')	26 Montseny
3 Bigues i Riells	27 Parets del Vallès
4 Caldes de Montbui	28 Roca del Vallès (La)
5 Campins	29 Sant Antoni de Vilamajor
6 Canovelles	30 Sant Celoni
7 Cànoves i Samalús	31 Sant Esteve de Palautordera
8 Cardedeu	32 Sant Feliu de Codines
9 Castellcir	33 Sant Fost de Campsentelles
10 Castellarçol	34 Sant Pere de Vilamajor
11 Figaró-Montmany	35 Sant Quirze Safaja
12 Fogars de Montclús	36 Santa Eulàlia de Ronçana
13 Franqueses del Vallès (Les)	37 Santa Maria de Martorelles
14 Garriga (La)	38 Santa Maria de Palautordera
15 Granera	39 Tagamanent
16 Granollers	40 Vallgorguina
17 Gualba	41 Vallromanes
18 Liagosta (La)	42 Vilaiba Sasserra
19 Lliçà d'Amunt	43 Vilanova del Vallès
20 Lliçà de Vall	
21 Llinars del Vallès	
22 Martorelles	
23 Mollet del Vallès	
24 Montmeló	

En relació amb els **projectes estratègics**, s'identifiquen al mapa 3 i es descriuen a la pàgina següent.

1. Vehicle Elèctric a la Riera de Caldes
2. Logis Ocupació 2015-2016
3. El Baix Vallès, pol emprenedor per la Salut
4. Estalvi energètic a Granollers: EcoCongost
5. Ecomuseu del Moianès
6. Agricultura ecològica i desenvolupament local a Gallecs
7. Consell industrial de Parets del Vallès
8. Xarxa LISMIVO
9. Obrador cooperatiu de Tagamanent
10. Open data Granollers

Font: El-laboració pròpia

MAPA DE PROJECTES ESTRATÈGICS LOCALS DEL VALLÈS ORIENTAL

Vehicle Elèctric a la Riera de Caldes

L'Ajuntament de Riera de Caldes aposta pel Vehicle Elèctric com un projecte clau en el què incorporar empreses del territori. L'objectiu és introduir noves empreses a les oportunitats que ofereix aquest sector, en particular, aquelles especialitzades en fabricació, manteniment i reparació de vehicles de dues rodes. D'altra banda, es preveu continuar formant professionals en el manteniment i la reparació de vehicles elèctrics, especialment els lleugers, i ampliar la cartera de serveis del nou Centre de Recursos del Vehicle Elèctric (CREVE), posat en marxa l'any 2014. [+]

Logis ocupació 2015-2016

Logis ocupació neix en el marc de l'estratègia d'impuls de la logística a l'eix de la Riera de Caldes. Amb un rol complementari d'altres activitats econòmiques, el sector esdevé clau per a la competitivitat i consolidació de la indústria i per al desenvolupament econòmic de la zona. Així, coincidint amb la voluntat de reestructuració i millora de l'oferta de formació professional, el projecte té com a objectiu promoure l'ocupació en el sector logístic millorant l'ocupabilitat de persones aturades amb especials dificultats d'inserció i adaptant el seu perfil professional a les necessitats del teixit productiu local. [+]

El Baix Vallès, pol emprenedor per la Salut

El Baix Vallès es caracteritza per una important presència d'empreses relacionades amb la farmaquímica i la biotecnologia vinculades a la salut. Per aquest motiu, l'Ajuntament de Mollet del Vallès impulsa, mitjançant les empreses municipals Mollet Impulsa i EMFO, el projecte 'Baix Vallès, pol emprenedor per a la Salut', amb l'objectiu de crear un pol d'atracció i desenvolupament per iniciatives empresarials sostenibles i vinculades al sector de la salut. Entre els eixos d'actuació prioritàris hi ha la realització d'iniciatives a favor de l'orientació professional i la formació continuada i especialitzada. Es preveu la creació d'un dispositiu d'orientació ocupacional i relacions empresarials en el marc de les ciències de la vida així com un Bio Lab, un espai de formació continuada especialitzada en el sector farmaquímic i agroalimentari. [+]

Estalvi energètic a Granollers: EcoCongost

L'estalvi energètic és un dels compromisos de l'Ajuntament de Granollers. L'any 2011 es crea un Grup de Treball en els àmbits de la contractació de subministraments, l'evolució de consums municipals, les actuacions d'estalvi energètic i les certificacions energètiques. En aquest marc, trobem el projecte EcoCongost que pretén definir les alternatives de gestió energètica dels polígons El Congost i Jordi Camp. L'objectiu és aproximar-se a un sistema energètic integrat i eficient que tingui en compte productors i demandants i doni una idea de la dimensió, sistema i valor de les alternatives més eficients i sostenibles. Concretament aprofundirà: xarxa de calor, planta de cogeneració, intercanvis entre empreses, fonts renovables i aprofitament de fonts de calor del territori. [+]

Ecomuseu del Moianès

L'Ecomuseu és un projecte territorial i transversal que té per objectiu revaloritzar el patrimoni existent al Moianès, i convertir-lo en un producte cultural, ambiental i social que pugui atraure i generar activitat econòmica i llocs de treball en el territori, especialment activitat turística. Està format per radials que, a través de diverses àrees temàtiques, integren diferents espais, abastant amb més de cent llocs visitables tots els municipis del Moianès. Aquest projecte és un dels pilars del projecte de desenvolupament del Moianès i compta amb la implicació de les institucions i la comunitat. [+]

Agricultura ecològica i desenvolupament local a Gallecs

El Consorci de Gallecs conjuntament amb l'Associació Agroecològica de Gallecs porta a terme la dinamització del territori amb la implantació de l'agricultura ecològica amb l'objectiu d'establir un nou model de desenvolupament local, a partir de criteris de subsidiarietat. S'hi conreen blats antics, lleguminoses i hortalisses i es realitza elaboració. La producció s'identifica amb el segell Producte de Gallecs ecològic i de proximitat i es pot trobar a l'agrobotiga de l'espai rural. Els pagesos comercialitzen conjuntament tots els seus productes mitjançant la SAT Agroecològica de Gallecs, i són comunitat de l'aliment Slow Food. [+]

Consell industrial de Parets del Vallès

El Consell Industrial de Parets del Vallès neix d'una visió compartida dels àmbits públic i privat d'un Parets industrial. El formen l'ajuntament, els agents econòmics (incloent les vint empreses tractores del municipi) i un centre tecnològic. Les actuacions es vertebren en dos eixos: d'una banda, Territori i Medi Ambient i, de l'altra, Promoció Empresarial, Formació i Ocupació, i Seguretat. El programa *Tens valor, presenta'l a Consell Industrial* posa en contacte les PIME i professionals amb les grans empreses, posicionant-los com a clients i proveïdors enfortint així les relacions interempresarials al territori. [+]

Xarxa LISMIVO

Aquesta iniciativa desenvolupa actuacions adreçades a afavorir la inserció laboral de persones amb discapacitat, fent servir les següents eines: funcionament en xarxa entre els agents del mercat de treball comarcal que es dediquen a la inserció laboral de persones amb discapacitat; foment de l'ocupació amb suport a l'empresa ordinària com a prioritat de compliment de la Llei d'Integració Social del Minusvàlid (LISMI); valoració de la creació de recursos laborals protegits; així com sensibilització i difusió de la situació laboral d'aquestes persones i de les entitats que actuen en aquest camp. [+]

Obrador cooperatiu de Tagamanent

L'Ajuntament de Tagamanent impulsa l'Obrador cooperatiu, que té com a finalitat convertir-se en un espai de coworking basat en la col·laboració entre professionals i empreses que volen desenvolupar projectes d'emprenedoria d'horticultura i de recuperació d'espècies. L'objectiu és doble: es pretén impulsar les iniciatives empresarials del municipi a través de l'assessorament, formació i acompanyament als emprenedors, tot i proveint-los d'un espai on relacionar-se i cooperar; i, per altra banda, facilitar el desenvolupament de les activitats socials que realitza el consistori, posant en comú un espai físic on emprenedors, particulars, restauradors i productors participin de manera conjunta i contribueixin al banc d'aliments de l'Ajuntament. [+]

Open data Granollers

L'Ajuntament de Granollers ha posat en marxa un nou portal de dades obertes on es poden consultar i obtenir dades públiques, en format digital i estàndard. Aquesta eina facilita l'obtenció d'informació pública i permet que tant la ciutadania com les empreses o altres institucions puguin utilitzar aquesta informació per desenvolupar serveis que complementin els que ofereix l'administració. El portal de dades obertes està organitzat en diferents temàtiques: administració, economia i empresa, ciutat i serveis, territori, població, mapes, etc. Tothom qui accedeixi al web pot tenir prestacions de recerca de dades concretes mitjançant un cercador, elaborar gràfics des de la pròpia aplicació, explotar dades filtrant continguts, fer mapes sobre el territori local a partir de dades o exportar dades en diversos formats. Les possibilitats que ofereixen les dades obertes són infinites i el resultat ha de revertir en un millor servei per a la ciutadania. [+]

EL BANC DE LLAVORS DEL VALLÈS ORIENTAL: RECUPERAR I CONSERVAR ELS PRODUCTES DE PROXIMITAT

Esther Garcia Garcia i Carme Garrido López, *Consell Comarcal del Vallès Oriental*

El pes de la indústria en l'economia del Vallès Oriental és evident. Però el Vallès Oriental també es caracteritza per tenir una economia molt diversificada i heterogènia. Hi ha zones industrials i zones amb un alt valor paisatgístic que cal conservar. Compta, també, amb una important tradició agrícola i ramadera que cal ajudar a mantenir, amb bones terres de cultiu que permeten fer produccions variades i de molta qualitat. Un bon exemple és l'obtenció de la DO de la Mongeta del Ganxet, l'inici de la recuperació de les varietats antigues de tomàquets del Vallès o la caracterització de més de vint varietats de mongetes del Vallès.

Més de 10 anys treballant pels productes de proximitat

Al Consell Comarcal es va veure la necessitat d'apostar pel manteniment i el foment d'un sector que havia de ser estratègic en el futur: la qualitat dels productes que consumim, la qualitat de vida, el paisatge i el medi ambient del nostre territori. L'any 2004 es va iniciar la dinamització del sector agroalimentari, específicament amb les petites empreses. Amb elles treballem apropant-nos al món rural, als productes de qualitat, als productes de proximitat i a poder viure als pobles i ciutats amb els avantatges de disposar d'un bon producte.

L'inici de tot plegat va ser el projecte europeu *Interreg III A d'Agromercats transfronterers*, que tenia com a objectiu el desenvolupament del potencial econòmic dels territoris que hi participaven com a llocs d'oci i turisme, fomentant l'agricultura de qualitat i valorant la riquesa del patrimoni natural, mediambiental i cultural.

Aquesta experiència, de gran valor i aprenentatge, ens va portar a ser cap de fila, l'any 2009, del projecte europeu *RURURBAL* de cooperació transnacional, que tenia com a objectiu posar en valor els territoris periurbans, promovent la comercialització i el consum dels productes locals a través de la venda en circuit curt, reforçant la competitivitat de les explotacions agràries i de les xarxes de distribució locals.

Un any després, es creava la Xarxa Productes de la Terra de la Diputació de Barcelona, que agrupa més d'un miler d'empreses que produeixen i elaboren productes alimentaris i de la qual el Consell Comarcal en forma part.

Tots aquests projectes fets amb el sector agroalimentari han estat i són d'un gran valor: permeten conèixer quina és la realitat del sector i treballar conjuntament administració i productors donant suport en la gestió empresarial, els processos productius, la comercialització i la cooperació entre les empreses.

Fem un pas més enllà: cap a la recuperació de llavors antigues

L'èxit de molts projectes depèn, en bona part, de les persones que hi ha darrere. En aquests cas l'èxit té noms i cognoms: Pep Salsetes i l'Associació Llavors Orientals. Amb ells treballem, des del 2009, per la recuperació de varietats antigues de tomàquets del Vallès (Rosa Ple de l'Etern, Pometa de Santa Eulàlia, Pometa de La Garriga, Pometa de Lluís Vila, Cor de Bou, Montserrat, Palosanto, Tardà de Riells del Fai o el Pare Benet) i també per la recuperació de varietats locals de mongetes o per la recuperació de varietats locals d'enciams, entre altres.

Es tracta de recuperar el gust i l'olor d'aquests productes incorporant-los progressivament als cultius dels productors agrícoles de la zona, al mercat local i, evidentment, als plats dels consumidors.

Per aconseguir aquests objectius, treballem conjuntament administració i productors en la recuperació de llavors: ells tenen les llavors, el coneixement agrícola i els contactes amb productors, i des del Consell Comarcal ens encarreguem d'organitzar fires, xerrades, cursos de formació, presentacions, degustacions o activitats de difusió d'aquestes varietats.

S'ha creat l'hort experimental de l'Espelt, a Santa Eulàlia de Ronçana, on es promou la recuperació de més de 50 varietats locals de mongetes, tomàquets o enciams, entre altres. S'han realitzat degustacions de les varietats dirigides a consumidors, productors de tomàquets i restauradors, i la Fira del Tomàquet, la Mostra Gastronòmica de Tomàquet del Vallès i el Mercat del Planter, a Santa Eulàlia de Ronçana, s'han consolidat com una cita de referència. I estem ampliant el nostre suport a altres cites que tenen a veure amb la recuperació de varietats, com la Fira de l'Oli de varietat Vera de Bigues i Riells.

Totes aquestes actuacions ja tenen resultats tangibles: més de vint productors del Vallès Oriental tenen aquestes varietats de tomàquets al seu hort i els productors de mongetes de la comarca comencen a cultivar varietats de Mongeta del Carai, Renega Negra, Genoll de Crist o Ull de Perdiu.

Però la feina no s'atura. Ja hem realitzat la caracterització de vint-i-dues varietats locals de mongetes i disposem de la caracterització de setze varietats locals recuperades d'altres productes d'horta, que es registraran els propers mesos al Registre de Varietats Locals de la Generalitat de Catalunya.

A més, fomentar la presència d'aquestes varietats en el món de la restauració és assegurar la viabilitat d'aquesta recuperació. I ho estem fent amb la implicació del col·lectiu CUINAVO.

La creació del banc de llavors: el tancament del cercle

En aquest camí de treball conjunt entre administració i productors hem pogut conèixer que al Vallès Oriental hi ha molta varietat de llavors que ja estan recuperant alguns productors (Coll de Pell de Galàpet, Carbassa Viola, Enciam Escaroler, etc.). Per això, l'any 2013, juntament amb els ajuntaments de Granollers i Santa Eulàlia de Ronçana i l'Associació Llavors Orientals, es va proposar la creació del Banc de Llavors del Vallès Oriental, que té per objectiu dotar-nos d'una eina que permeti assegurar la conservació i recuperació de varietats antigues inventariades.

Actualment al Banc de Llavors, situat al Museu de Ciències Naturals La Tela de Granollers, es disposa de l'*Estudi de les varietats locals de mongeta del Vallès Oriental amb possibilitats per ser reintroduïdes als circuits comercials*. S'han fet accions de transferència i difusió per donar a conèixer als productors aquestes varietats i les seves característiques i qualitats, i s'ha creat un protocol de la posada en marxa i funcionament del Banc, amb una base de dades on es recullen més de cent varietats i les seves característiques.

L'objectiu és actuar com a còpia de seguretat de totes aquelles llavors que s'estan cultivant i que, per qualsevol problema o descuit, podrien desaparèixer. També té per funció catalogar, recuperar i difondre l'agrobiodiversitat del Vallès Oriental i incrementar la presència de varietats locals en el mercat agroalimentari.

La unió d'administracions, productors, restauradors i consumidors assegurarà la pervivència d'uns productes característics del nostre territori, que formen part de la nostra història, del nostre paisatge, de la nostra qualitat de vida i, en definitiva, del nostre ADN com a territori.

RECULL ESTADÍSTIC. VALLÈS ORIENTAL

	Vallès Oriental		Província		Variació 2013-2014		Pes Vallès Orient./ Província	
	2013	2014	2013	2014	Vallès Orient.	Província	2013	2014
ENTORN								
Nombre de municipis		43		311				13,8%
Superfície total (km²)		851,0		7726,5				11,0%
Superfície mitjana municipal (km²)		19,8		24,8				nc
DEMOGRAFIA								
Població Total	402.989	403.623	5.540.925	5.523.784	0,2%	-0,3%	7,3%	7,3%
Densitat (hab/km²)	474	474	717	715	0,2%	-0,3%	nc	nc
Homes	201.716	201.847	2.711.403	2.699.040	0,1%	-0,5%	7,4%	7,5%
Dones	201.273	201.776	2.829.522	2.824.744	0,2%	-0,2%	7,1%	7,1%
Població de menys de 16 anys	75.590	75.459	912.434	912.338	-0,2%	0,0%	8,3%	8,3%
Població potencialment activa (16-64)	269.000	267.530	3.659.668	3.620.009	-0,5%	-1,1%	7,4%	7,4%
Població de 65 anys i més	58.399	60.634	968.823	991.437	3,8%	2,3%	6,0%	6,1%
Població ETCA¹	392.465	392.424	5.494.415	5.484.947	0,0%	-0,2%	7,1%	7,2%
Pob. resident a l'estranger	3.871	4.491	158.150	172.270	16,0%	8,9%	2,4%	2,6%
Índex de dependència global	49,8	50,9	51,4	52,6	2,1%	2,3%	nc	nc
Índex d'envelliment	77,3	80,4	106,2	108,7	4,0%	2,3%	nc	nc
Nacionalitat espanyola	361.422	364.912	4.768.935	4.794.117	1,0%	0,5%	7,6%	7,6%
Nacionalitat estrangera	41.567	38.711	771.990	729.667	-6,9%	-5,5%	5,4%	5,3%
Taxa d'estrangeria total	10,3%	9,6%	13,9%	13,2%	-0,7pp	-0,7pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	8,5%	7,9%	10,9%	10,2%	-0,7pp	-0,7pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	8.043	7.319	130.670	123.404	-9,0%	-5,6%	6,2%	5,9%
Població potencialment activa (16-64)	32.791	30.606	623.424	587.923	-6,7%	-5,7%	5,3%	5,2%
Població de 65 anys i més	733	786	17.896	18.340	7,2%	2,5%	4,1%	4,3%
Àfrica	17.992	17.003	182.327	175.111	-5,5%	-4,0%	9,9%	9,7%
Amèrica	12.477	10.758	263.237	232.415	-13,8%	-11,7%	4,7%	4,6%
Àsia	2.186	2.298	119.523	118.403	5,1%	-0,9%	1,8%	1,9%
Europa	8.894	8.635	206.271	203.112	-2,9%	-1,5%	4,3%	4,3%
Unió Europea	7.243	6.983	170.709	167.071	-3,6%	-2,1%	4,2%	4,2%
Resta del món	18	17	632	626	-5,6%	-0,9%	2,8%	2,7%
5 principals nacionalitats (comarca)	22.377	20.475	271.483	251.407	-8,5%	-7,4%	8,2%	8,1%
Marroc	10.961	10.354	138.815	133.028	-5,5%	-4,2%	7,9%	7,8%
Bolívia	3.379	2.870	40.413	35.884	-15,1%	-11,2%	8,4%	8,0%
Senegal	2.992	2.834	10.990	10.719	-5,3%	-2,5%	27,2%	26,4%
Romania	2.687	2.551	36.429	35.002	-5,1%	-3,9%	7,4%	7,3%
Equador	2.358	1.866	44.836	36.774	-20,9%	-18,0%	5,3%	5,1%
ACTIVITAT ECONÒMICA								
Nombre d'empreses	11.329	11.656	171.362	175.618	2,9%	2,5%	6,6%	6,6%
Agricultura	79	87	701	736	10,1%	5,0%	11,3%	11,8%
Indústria	2.033	2.073	18.210	18.480	2,0%	1,5%	11,2%	11,2%
Construcció	1.024	1.063	13.306	13.656	3,8%	2,6%	7,7%	7,8%
Serveis	8.193	8.433	139.145	142.746	2,9%	2,6%	5,9%	5,9%
Dimensió mitjana	8,0	8,2	10,2	10,2	0,2	0,1	nc	nc
Agricultura	2,7	2,5	3,1	3,2	-0,3	0,1	nc	nc
Indústria	15,9	15,9	15,9	15,9	0,0	0,0	nc	nc
Construcció	4,1	4,1	4,8	4,8	-0,1	0,0	nc	nc
Serveis	6,6	6,8	9,9	10,0	0,3	0,1	nc	nc
15 Principals sectors d'activitat	8.195	8.411	118.788	121.692	2,6%	2,4%	6,9%	6,9%
Comerç detall, exc. vehicles motor	1.658	1.642	27.435	27.762	-1,0%	1,2%	6,0%	5,9%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	1.107	1.150	14.505	14.842	3,9%	2,3%	7,6%	7,7%
Serveis de menjar i begudes	964	1.027	15.768	16.423	6,5%	4,2%	6,1%	6,3%
Activitats especialitzades construcció	642	662	7.780	8.137	3,1%	4,6%	8,3%	8,1%
Transport terrestre i per canonades	486	504	5.601	5.659	3,7%	1,0%	8,7%	8,9%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	469	471	3.545	3.616	0,4%	2,0%	13,2%	13,0%
Altres activitats de serveis personals	438	447	6.881	6.997	2,1%	1,7%	6,4%	6,4%
Venda i reparació de vehicles motor	427	431	4.162	4.273	0,9%	2,7%	10,3%	10,1%
Construcció d'immobles	354	371	5.001	5.022	4,8%	0,4%	7,1%	7,4%
Activitats immobiliàries	343	358	6.843	7.157	4,4%	4,6%	5,0%	5,0%
Educació	317	344	5.131	5.346	8,5%	4,2%	6,2%	6,4%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	294	307	6.320	6.492	4,4%	2,7%	4,7%	4,7%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	264	270	1.956	1.977	2,3%	1,1%	13,5%	13,7%
Serveis a edificis i de jardineria	221	215	2.886	2.932	-2,7%	1,6%	7,7%	7,3%
Activitats sanitàries	211	212	4.974	5.057	0,5%	1,7%	4,2%	4,2%

RECULL ESTADÍSTIC. VALLÈS ORIENTAL (continuació)

	Vallès Oriental		Província		Variació 2013-2014		Pes Vallès Orien./ Província	
	2013	2014	2013	2014	Vallès Orien.	Província	2013	2014
MERCAT DE TREBALL								
Ocupats	119.767	124.591	2.107.805	2.172.556	4,0%	3,1%	5,7%	5,7%
Assalariats	90.592	95.028	1.740.734	1.796.346	4,9%	3,2%	5,2%	5,3%
Autònoms	29.175	29.563	367.071	376.210	1,3%	2,5%	7,9%	7,9%
15 Principals sectors d'activitat	78.661	81.133	1.263.484	1.295.587	3,1%	2,5%	6,2%	6,3%
Comerç detall, exc. vehicles motor	11.976	12.406	233.548	238.846	3,6%	2,3%	5,1%	5,2%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	10.824	11.350	146.492	149.933	4,9%	2,3%	7,4%	7,6%
Serveis de menjar i begudes	5.853	6.205	123.638	130.330	6,0%	5,4%	4,7%	4,8%
Activitats especialitzades construcció	6.162	6.191	71.497	73.258	0,5%	2,5%	8,6%	8,5%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	5.517	5.648	118.982	120.686	2,4%	1,4%	4,6%	4,7%
Productes metàl·lics, exc. maquinària	4.772	4.870	35.701	36.447	2,1%	2,1%	13,4%	13,4%
Transport terrestre i per canonades	4.580	4.652	69.470	70.033	1,6%	0,8%	6,6%	6,6%
Educació	4.390	4.592	117.493	121.241	4,6%	3,2%	3,7%	3,8%
Activitats sanitàries	4.353	4.537	129.066	132.536	4,2%	2,7%	3,4%	3,4%
Cautxú i plàstic	4.163	4.112	16.941	16.798	-1,2%	-0,8%	24,6%	24,5%
Indústries químiques	3.988	4.085	23.572	23.782	2,4%	0,9%	16,9%	17,2%
Venda i reparació de vehicles motor	3.824	3.906	32.149	32.907	2,1%	2,4%	11,9%	11,9%
Indústries de productes alimentaris	2.949	3.022	34.923	35.734	2,5%	2,3%	8,4%	8,5%
Altres activitats de serveis personals	2.789	2.950	38.741	40.544	5,8%	4,7%	7,2%	7,3%
Serveis a edificis i de jardineria	2.521	2.607	71.271	72.512	3,4%	1,7%	3,5%	3,6%
Agricultura	777	766	7.791	7.953	-1,4%	2,1%	10,0%	9,6%
Indústria	35.492	36.177	322.253	325.967	1,9%	1,2%	11,0%	11,1%
Construcció	8.671	8.699	106.461	109.055	0,3%	2,4%	8,1%	8,0%
Serveis	74.827	78.949	1.671.300	1.729.581	5,5%	3,5%	4,5%	4,6%
Sectors clau	53.451	54.837	768.202	783.540	2,6%	2,0%	7,0%	7,0%
Sectors estratègics	9.609	11.027	360.001	381.910	14,8%	6,1%	2,7%	2,9%
Sectors impulsors	26.493	27.689	490.650	508.021	4,5%	3,5%	5,4%	5,5%
Sectors independents	30.214	31.037	488.952	499.085	2,7%	2,1%	6,2%	6,2%
Activitats d'alt contingut tecnològic²	13.131	13.926	177.211	184.345	6,1%	4,0%	7,4%	7,6%
Ind. Tecnologia alta	3.155	3.275	23.565	23.986	3,8%	1,8%	13,4%	13,7%
Ind. Tecnologia mitjana-alta	9.344	9.684	89.505	90.916	3,6%	1,6%	10,4%	10,7%
Ind. Tecnologia mitjana-baixa	10.219	10.244	66.410	67.208	0,2%	1,2%	15,4%	15,2%
Ind. Tecnologia baixa	8.631	8.835	89.317	90.298	2,4%	1,1%	9,7%	9,8%
Serveis basats en el coneixement	21.133	22.730	688.856	714.955	7,6%	3,8%	3,1%	3,2%
Serveis de tecnologia alta-punta	632	967	64.141	69.443	53,0%	8,3%	1,0%	1,4%
Serveis no basats en el coneixement	32.657	34.744	695.474	719.531	6,4%	3,5%	4,7%	4,8%
Aturats registrats	36.743	32.847	463.474	422.935	-10,6%	-8,7%	7,9%	7,8%
Homes	17.930	15.483	231.757	205.244	-13,6%	-11,4%	7,7%	7,5%
Dones	18.813	17.364	231.717	217.691	-7,7%	-6,1%	8,1%	8,0%
Nacionals	30.891	27.795	382.433	351.939	-10,0%	-8,0%	8,1%	7,9%
Estrangers	5.852	5.052	81.041	70.996	-13,7%	-12,4%	7,2%	7,1%
Agricultura	517	517	4.862	5.023	0,0%	3,3%	10,6%	10,3%
Indústria	7.470	6.105	71.217	61.622	-18,3%	-13,5%	10,5%	9,9%
Construcció	4.183	3.352	60.377	48.573	-19,9%	-19,6%	6,9%	6,9%
Serveis	22.641	20.864	303.966	283.562	-7,8%	-6,7%	7,4%	7,4%
Sense ocupació anterior	1.932	2.009	23.052	24.155	4,0%	4,8%	8,4%	8,3%
Població activa local estimada	213.117	212.450	2.892.231	2.872.380	-0,3%	-0,7%	7,4%	7,3%
Taxa d'atur registrat estimada	17,2%	15,5%	16,0%	14,7%	-1,8pp	-1,3pp	nc	nc
Homes	15,6%	13,7%	15,0%	13,6%	-1,9pp	-1,4pp	nc	nc
Dones	19,2%	17,5%	17,2%	16,0%	-1,7pp	-1,2pp	nc	nc
Nombre de contractes total	99.076	113.794	1.619.436	1.829.394	14,9%	13,0%	6,1%	6,2%
Beneficiaris de prestacions	22.056	18.241	283.795	240.411	-17,3%	-15,3%	7,8%	7,6%
Taxa Cobertura Prestacions	63,4%	59,2%	64,4%	60,3%	-4,2pp	-4,2pp	nc	nc
BENESTAR I QUALITAT DE VIDA								
Renda Bruta per càpita (euros)	13.070	13.128	15.563	15.705	0,4%	0,9%	nc	nc
% Recollida selectiva de residus municipals ¹	38,6%	39,7%	36,8%	36,0%	1,1pp	-0,8pp	nc	nc
Liuts hospitalaris per 1.000 hab.	2,6	2,6	4,9	4,9	-0,8%	0,0%	nc	nc
Places en residències per a gent gran*1000 hab>75 ¹	102	98	86	84	-3,5%	-1,6%	nc	nc
Nombre de piscines cobertes*10.000 hab.	1,1	1,1	0,9	0,9	2,2%	2,5%	nc	nc
FINANCES PÚBLIQUES³								
Pressupostos municipals: Ingressos	432.793	454.794	5.936.266	6.547.186	5,1%	10,3%	7,3%	6,9%
Pressupostos municipals: Despeses	432.444	454.071	5.899.557	6.533.096	5,0%	10,7%	7,3%	7,0%
Deute viu municipal ¹	250.481	246.332	3.616.472	3.592.929	-1,7%	-0,7%	6,9%	6,9%

1. Dades dels anys 2012 i 2013. 2. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta. 3. Xifres en milers d'euros. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Per ampliar dades consulteu el programa Hermes <http://www.diba.cat/hermes>. Vegeu l'apartat de Metodologia, al final del l'anàlisi de totes les comarques, per la definició dels indicadors.

Metodologia

Població: Xifra oficial de població a 1 de gener de cada any en base al Padró d'habitants municipal aprovat anualment pel govern de l'Estat. A l'informe es pren com a referència la darrera dada disponible a nivell municipal, 1 de gener de 2014.

Font: Programa Hermes (<http://www.diba.cat/hermes>) en base a dades d'Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya) i INE (Institut Nacional de Estadística).

Població ETCA: La població ETCA o població equivalent a temps complet anual es defineix com la població present al municipi mesurada en mitjana anual de persones per dia. Equival a la suma de la població resident i les entrades de població no resident al municipi menys les sortides de població resident al municipi.

Font: Programa Hermes en base a dades d'Idescat.

Població resident a l'estranger: El Padró d'habitants residents a l'estranger (PERE) és el registre administratiu on consten les persones que viuen habitualment a l'estranger, que tenen la nacionalitat espanyola, sigui o no aquesta l'única nacionalitat, i l'últim municipi al qual estan inscrites és qualsevol dels que hi ha a Catalunya. Les persones inscrites en aquest padró es consideren veïnes del municipi espanyol que figura a les dades de la seva inscripció únicament a l'efecte de l'exercici del dret de sufragi, i no constitueix, en cap cas, població del municipi. La data de referència és a 1 de gener de cada any. Es constitueix amb les dades existents en el Registre de Matrícula de cada oficina consular o secció consular de les missions diplomàtiques.

Font: Programa Hermes en base a dades d'Idescat.

Població projectada: Les projeccions de població elaborades per Idescat amb el mètode dels components. Aquest mètode consisteix a afegir anualment a la piràmide de partida els components del creixement demogràfic (naixements, defuncions, immigracions i emigracions). La piràmide de partida de les noves projeccions és la població postcensal estimada a 1 de gener de 2013, calculada a partir de la informació del Cens de 2011 i del moviment demogràfic 2011-2012. La data de referència de les poblacions projectades és l'1 de gener de cada any. Es considera que els resultats s'han de valorar sobretot pel que fa a mitjà termini (horitzó 2026), atès que l'evolució futura dels components del creixement, i en particular de la migració, és molt incerta.

En aquest informe s'ha fet servir la projecció de població de les comarques barcelonines pel 2024, i l'escenari mitjà.

Font: Idescat.

Densitat de població: Relació entre la població i la superfície de la comarca.

Índex de dependència global: Relació entre els individus en edat no activa (de 0 a 15 anys i de 65 anys i més) respecte a la població potencialment activa (de 16 a 64 anys).

Índex d'envelliment: Relació entre la població de 65 anys i més i la població de 0 a 15 anys.

Taxa d'estrangeria total: Relació entre la població de nacionalitat estrangera respecte el total de la població.

Taxa d'estrangeria extracomunitària: Relació entre la població de nacionalitat estrangera no comunitària respecte el total de la població.

Empreses (RGSS): Nombre de comptes de cotització donats d'alta al règim general de la Seguretat Social i al règim especial de la mineria i el carbó a 31 de desembre de cada any. Les empreses han

de declarar com a mínim un compte de cotització per província: poden declarar-ne un per cada establiment o bé computar tots els seus treballadors en un sol compte de cotització per província. És una aproximació a la xifra real d'empreses, ja que hi poden haver empreses establertes en un municipi que cotitzen en altres comarques, i a la inversa, empreses que tenen la seva activitat en varies comarques de la província i adscriuen totes les empreses en un únic compte de cotització d'un municipi concret.

Malgrat això, la informació sobre els comptes de cotització, i sobre els afiliats que depenen d'aquests comptes, permet de forma força ajustada aproximar el volum d'empreses i llocs de treball localitzats en un territori.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Empreses (SABI): La base de dades SABI (*Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics*) recull la informació que les societats mercantils dipositen al Registre Mercantil. La selecció s'ha realitzat el mes d'abril del 2013 sobre les societats actives de cadascuna de les comarques de Barcelona que han dipositat els comptes corresponents al 2012. Les empreses líders en facturació s'han triat a partir de l'import net de la xifra de negoci, que és el que obté l'empresa com a conseqüència de la realització de la seva activitat ordinària.

Font: SABI (Sistema de Anàlisis de Balances Ibérico)

Ocupats: Nombre de treballadors assalariats afiliats al règim general de la Seguretat Social (i a l'especial de la mineria i el carbó), més els afiliats al règim especial de treballadors autònoms, amb data de 31 de desembre de cada any. Respecte als treballadors assalariats conté les mateixes especificacions descrites a la definició d'empreses, amb la característica afegida a l'anàlisi del fet que els treballadors poden residir en un municipi diferent de la ubicació de l'empresa. Respecte als treballadors autònoms, la seva característica principal és el treball en activitats territorialment itinerants que en molts casos es donen en els ocupats adscrits en aquest règim.

Ocupats segons nivell tecnològic de l'activitat. El pes de l'economia del coneixement s'obté seguint la metodologia de l'OCDE amb les corresponents adaptacions realitzades per Eurostat per a l'àmbit europeu, metodologia àmpliament utilitzada en estudis d'aquest tipus i també adoptada pel Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya.

Així, es classifiquen els llocs de treball assalariat segons el contingut tecnològic de l'activitat. La classificació es compon de cinc grups en les activitats industrials i dos grups en les activitats de serveis. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

- Indústries de tecnologia alta: productes farmacèutics i productes informàtics i electrònics.
- Indústries de tecnologia mitjana-alta: subsectors de les indústries químiques, els materials i equips elèctrics, la maquinària i equips mecànics, la reparació i instal·lació de maquinària, els vehicles de motor i els altres materials de transport.
- Indústries de tecnologia mitjana-baixa: coqueries i refinació de petroli, cautxú i plàstic, productes minerals no metàl·lics, metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics.
- Indústries de tecnologia baixa: productes alimentaris, begudes, tabac, tèxtils, confecció de peces de vestir, cuir i calçat, fusta i suro, paper, arts gràfiques i suports enregistrats, mobles, tractament de residus i altres indústries manufactureres diverses.
- Resta d'indústries: les no considerades anteriorment.
- Serveis basats en el coneixement: activitats postals i de correus, edició, telecomunicacions, serveis de tecnologies de la informació, serveis d'informació, mediació financera, assegurances, activitats

auxiliars de la mediació financera, activitats jurídiques i de comptabilitat, activitats de les seus centrals i la consultoria empresarial, serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria, recerca i desenvolupament, publicitat i estudis de mercat, altres activitats professionals i tècniques, veterinària, lloguer, les relacionades amb l'ocupació, seguretat i investigació, serveis a edificis i de jardineria, activitats administratives d'oficina, educació, activitats sanitàries, serveis socials amb i sense allotjament.

- Serveis de tecnologia alta-punta (subgrup dins dels serveis basats en el coneixement): activitats postals i de correus, telecomunicacions, serveis de tecnologies de la informació, serveis d'informació i recerca i desenvolupament.
- Resta de serveis: les no considerades anteriorment.

Ocupats segons relacions intersectorials. Distribució de l'ocupació assalariada segons les relacions intersectorials de l'estructura productiva, basada en les taules input-output (TIOC), que permeten conèixer les relacions comercials que es produeixen entre els diversos sectors d'activitat de l'economia. La intensitat de les relacions intersectorials permet classificar els sectors d'activitat econòmica en funció de l'impacte que tenen sobre la resta de sectors econòmics. Així, es poden definir quatre tipus de sectors econòmics:

- Sectors clau: elevat impacte arrossegador o de dispersió sobre altres sectors i un elevat impacte de ser arrossegats o d'absorció per altres sectors. En aquesta tipologia es troben la indústria alimentària, metal·lúrgia, construcció, i comerç, entre d'altres.
- Sectors impulsors: elevat poder arrossegador però la seva capacitat d'absorció o de ser arrossegats és menor, i són representats principalment pel sector agrícola, tèxtil, i manufactures diverses entre d'altres.
- Sectors estratègics: elevada capacitat d'absorció per altres sectors però no tenen capacitat d'arrossegament, i el componen els sectors de la intermediació financera, immobiliàries i serveis empresarials.
- Sectors independents: escassa capacitat d'absorció i d'arrossegament. Estan representats principalment pels sectors de la pesca, química, administració pública i transport..

Per a més informació podeu veure: «L'Economia catalana el 1987 i el 2001: un anàlisi a partir de les taules input-output» G. Garcia i M. Parellada. Nota d'Economia nº 87, Departament de Economia i Innovació.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Atur registrat: Demandes d'ocupació pendents de cobrir l'últim dia de cada mes (a l'informe consten les del mes de desembre) a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya. Les demandes d'ocupació són sol·licituds de llocs de treball fetes per persones treballadores, registrades a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya, que estan actives l'últim dia laborable de cada mes. L'atur registrat es correspon amb les demandes d'ocupació pendents de cobrir que compleixen els criteris estadístics per mesurar l'atur registrat establerts en l'Ordre ministerial d'11 de març de 1985 (BOE de 14 de març de 1985). Estadísticament es registra l'aturat en el seu municipi de residència.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Població activa local estimada: Estimació de la població activa a partir de la població potencialment activa del padró per edats i sexe de cada any ponderades amb la mitjana anual de les taxes d'activitat per edats i sexe de l'Enquesta de Població Activa (EPA) de la província de Barcelona, realitzada per l'Àrea de Desenvolupament Econòmic de la Diputació de Barcelona conjuntament amb la XODEL (Xarxa d'Observatoris de Desenvolupament Econòmic Local) de la província de Barcelona. Les taxes

d'activitat per edat i sexe de l'EPA es multipliquen pel padró per edat i sexe i s'obté la població activa local estimada de cada municipi de la província.

Font: Elaboració pròpia en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació i INE.

Taxa d'atur registrat estimada: Relació entre els aturats registrats a les oficines d'ocupació (SOC) i la població activa local estimada.

Font: Elaboració pròpia en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació i INE.

Beneficiaris de prestacions per desocupació: Les dades de Beneficiaris de prestacions per desocupació s'obtenen a partir de l'explotació estadística del fitxer del Servicio Público de Empleo Estatal (SEPE) dels registres administratius de persones beneficiàries d'aquest tipus de prestacions de Barcelona. Es divideixen en tres tipus de prestacions:

- La prestació contributiva (també anomenada prestació d'atur) és aquella a la que poden accedir les persones que han realitzat una cotització prèvia a la Seguretat Social per a tal contingència, sempre i quan es reuneixin tots els requisits.
- La prestació de nivell assistencial (també anomenada subsidi d'atur) es pot percebre per diferents motius: haver esgotat la prestació contributiva; no haver cobert el període mínim de cotització per accedir a la prestació contributiva; ésser emigrant retornat; haver estat excarcerat; etc.
- La renda activa d'inserció és una renda econòmica orientada a determinats col·lectius i vinculada a la realització d'accions en matèria de polítiques actives d'ocupació.

Font: Programa Hermes en base a dades del Observatorio de las Ocupaciones SEPE Barcelona.

Taxa de Cobertura de Prestacions: Proporció de persones perceptores de prestacions de desocupació en relació amb el total de persones aturades registrades a les oficines públiques d'ocupació menys el col·lectiu de sense ocupació anterior (SOA). Es tractaria d'una proporció «bruta» ja que alguns col·lectius no inclosos en l'atur registrat poden tenir dret a prestacions.

Contractes: Sumatori anual del nombre de contractes registrats –no de persones contractades– a les Oficines de Treball de la Generalitat de Catalunya. Els contractes es comptabilitzen en el territori on esta localitzat el lloc de treball i no on resideix la persona contractada.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Renda Bruta: Macromagnitud que mesura els ingressos que disposen els residents d'un territori per destinar-los al consum o a l'estalvi. Aquesta renda no solament depèn dels ingressos de les famílies directament vinculades a la retribució per la seva aportació a l'activitat productiva (remuneració d'assalariats i excedent brut d'explotació), sinó que també és influïda per l'activitat de l'Administració pública mitjançant els impostos i les prestacions socials. Es calcula com a saldo del compte de renda de les famílies, és a dir, és la diferència entre el conjunt dels seus recursos i usos. El caràcter que té és el de renda bruta, atès que no es dedueix cap consum del capital fix:

L'estimació per a tots els municipis de la província ha estat a càrrec de la Diputació de Barcelona en base als estudis «Estimació de l'indicador de Renda Familiar Disponible de les comarques i els municipis de Catalunya 2002» Generalitat de Catalunya, Departament d'Economia i Finances, Direcció General de Programació Econòmica. I també en «Anuari Econòmic Comarcal. Estimació del PIB comarcal (any en curs)» de CatalunyaCaixa. Del primer estudi s'utilitzen els índexs dels municipis (on Catalunya=100) dels resultats de l'estimació de la renda familiar disponible per càpita per municipis corresponent a l'any 2002. Per efectuar l'estimació dels anys posteriors, s'apliquen les taxes de creixement del VAB real per comarques de l'anuari de CatalunyaCaixa per calcular la renda comarcal de l'any corresponent. Finalment, per estimar la renda municipal s'apliquen els índexs de l'any 2002, i el resultat es pondera pel creixement de la població de cada municipi.

Font: Programa Hermes en base a dades de Diputació de Barcelona (Servei de Programació, Secció de suport a l'activitat econòmica financera municipal).

Finances Públiques: Estadística de pressupostos de les corporacions locals publicada pel Ministeri d'Hisenda i Administracions públiques que, en aquest cas, es refereix als pressupostos inicials dels anys 2012 i 2013 dels municipis de la província. Els totals comarcals fan referència a la suma dels pressupostos municipals i no inclouen, per exemple, els pressupostos dels consells comarcals.

Les despeses inclouen, amb l'especificació pertinent, els crèdits necessaris per atendre al compliment de les obligacions. Dintre d'aquest grup s'ha fet esment de les inversions, desglossades a l'informe, que corresponen als capítols 6 i 7 de la classificació econòmica de les despeses.

Els ingressos fan referència a les estimacions dels diversos recursos econòmics a liquidar durant l'exercici. Els ingressos corrents inclouen del capítol 1 al 5 de la classificació econòmica, mentre que els ingressos tributaris inclouen els tres primers capítols de la classificació econòmica dels ingressos. El deute viu engloba les operacions de risc en crèdits financers, valors de renda fixa i préstecs o crèdits transferits a tercers. No inclou el deute comercial de les entitats locals, és a dir, la que mantenen amb els seus proveïdors. En aquest informe no s'ha pogut actualitzar la informació del 2014 per què en el moment de la seva edició el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques no havia fet públiques aquestes dades.

Font: Programa Hermes en base a dades de la web del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

Turisme: Estadístiques de la planta d'allotjament turístic a la província de Barcelona (hotels, càmpings i establiments de turisme rural) expressades en places (capacitat), així com del nombre de viatgers (turistes allotjats en aquests establiments) i pernoctacions (nits d'estada en els allotjaments). Aquest apartat també contempla l'ocupació turística (percentatge de places ocupades en els allotjaments oberts o disponibles).

Font: Idescat.

Tipologia i evolució de la dotació de capital a la província de Barcelona

Carme Poveda

Gabinet d'Estudis Econòmics de la Cambra de Comerç de Barcelona

1. Introducció i objectius

L'objectiu d'aquest estudi és analitzar l'acumulació de capital que s'ha produït a la província de Barcelona en els darrers anys, la seva composició per tipus d'actiu, i la comparació amb el conjunt d'Espanya i amb la província de Madrid, que és la més semblant a Barcelona per dimensió territorial, econòmica i demogràfica.

Des de fa més de 15 anys que la Fundació BBVA i l'IVIE publiquen conjuntament estimacions de les sèries d'estoc de capital per a Espanya, les 17 comunitats autònomes i les 50 províncies. A escala provincial, la base de dades Fundació BBVA-IVIE ofereix dades desagregades per 18 tipus d'actius, distingint entre actius materials i immaterials. A més, la base de dades permet diferenciar les infraestructures per titularitat (públiques i privades).

La informació disponible per províncies cobreix un període de gairebé mig segle, que va de 1964 a 2011, però en aquest treball s'ha optat per un període d'anàlisi de 20 anys, des del 1991 al 2011, un període suficientment llarg com per incloure etapes expansives i recessives.

Metodològicament, cal diferenciar entre el concepte d'estoc de capital brut i el d'estoc de capital net, aquest últim és el que s'analitzarà al llarg del treball. L'estoc de capital net acumulat d'una economia en un moment del temps és el resultat dels fluxos d'inversió passats, de la seva composició per tipus d'actiu i del ritme de depreciació de cada un d'aquests actius. Per tant, la dotació de capital net és la valoració a preus actuals de la suma de tots els actius que integren una economia –com ara habitatges, oficines, naus, locals comercials, infraestructures de transport, equipaments (escoles, hospitals, residències, universitats, edificis públics...), maquinària, vehicles, TIC, etc.–, descomptant la depreciació. Les dades utilitzades són a preus corrents, això vol dir que una part del creixement acumulat durant el període expansiu es deu a un increment del preu dels actius, al mateix temps que en moments recessius l'efecte actua en sentit contrari.

També cal tenir en compte que la dotació de capital és una variable estoc i, per tant, reflecteix els canvis que es van produint en la inversió però de manera molt suau perquè mesura la quantitat d'inversió realitzada durant dècades en el passat.

Finalment, cal dir que la publicació de referència que s'ha utilitzat per fer aquest article és «*El stock y los servicios del capital en España y su distribución territorial en el período 1964-2012 (CNAE-2009)*», publicat per la Fundació BBVA-IVIE l'any 2014.

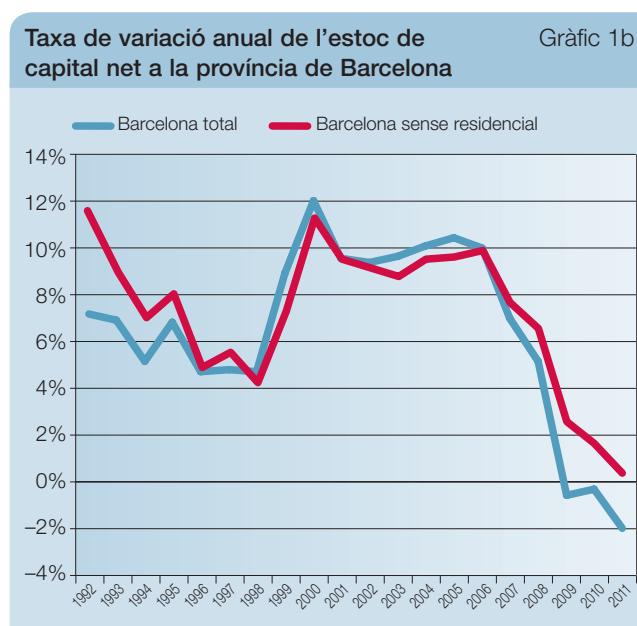
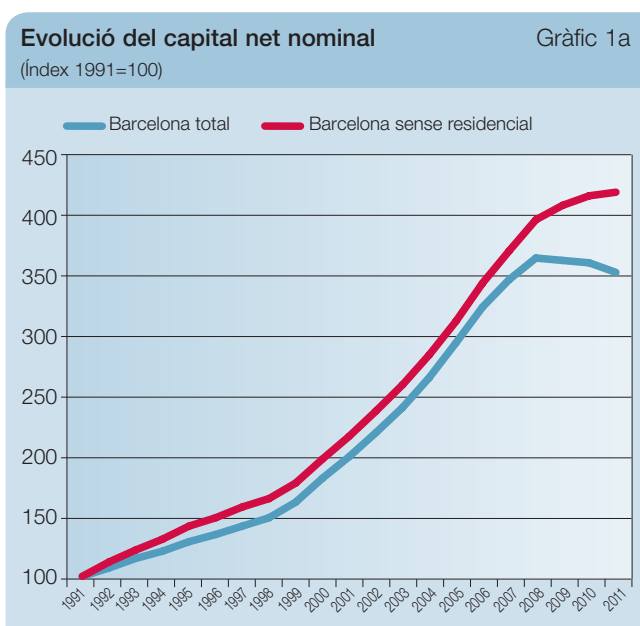
2. Evolució del capital net a la província de Barcelona 1991-2011

En aquest apartat s'analitzen les característiques més rellevants de l'acumulació de capital que s'ha produït a la província de Barcelona, tant pel que fa a la seva evolució com a la composició per tipus d'actiu.

En el període de 20 anys que va de 1991 a 2011, l'estoc de capital nominal s'ha multiplicat per un factor de 3,5, tal com es desprèn del gràfic 1a, on es mostra l'evolució del capital prenent l'índex un valor de 100 l'any 1991. Això significa que ha crescut a un taxa mitjana anual del 7%. Els creixements més importants es donen en el període 2000-2006, durant el qual l'augment mitjà va ser del 10% anual.

Cal constatar que el 2009, el pitjor any de la crisi econòmica, es produeix per primera vegada des de que hi ha dades disponibles, una caiguda del capital nominal de la província de Barcelona, que es repetirà el 2010 i 2011 (gràfic 1b). Ara bé, cal tenir en compte que aquestes dades estan calculades a valors corrents i, per tant, estan recollint també la depreciaió del valor dels actius que s'ha produït durant els anys de crisi.

Si considerem la dotació de capital excloent el component residencial, l'evolució no hauria estat tan negativa des de l'inici de la crisi. De fet, a partir de 2007 la dotació de capital no residencial ha moderat el seu creixement però no ha arribat a caure cap any, com sí ha succeït amb l'estoc de capital total. De fet, el creixement del capital net no residencial –que és el que està més directament vinculat a activitats productives–, ha estat superior al del capital net total des del 2006, de manera que l'alt ritme inversió en construcció residencial durant els anys d'expansió econòmica no va frenar la resta d'inversions productives. En termes acumulats, l'índex de l'agregat sense el component residencial s'ha multiplicat per 4,2 entre 1991 i 2011, bastant per sobre del que ho ha fet l'agregat total (3,5).

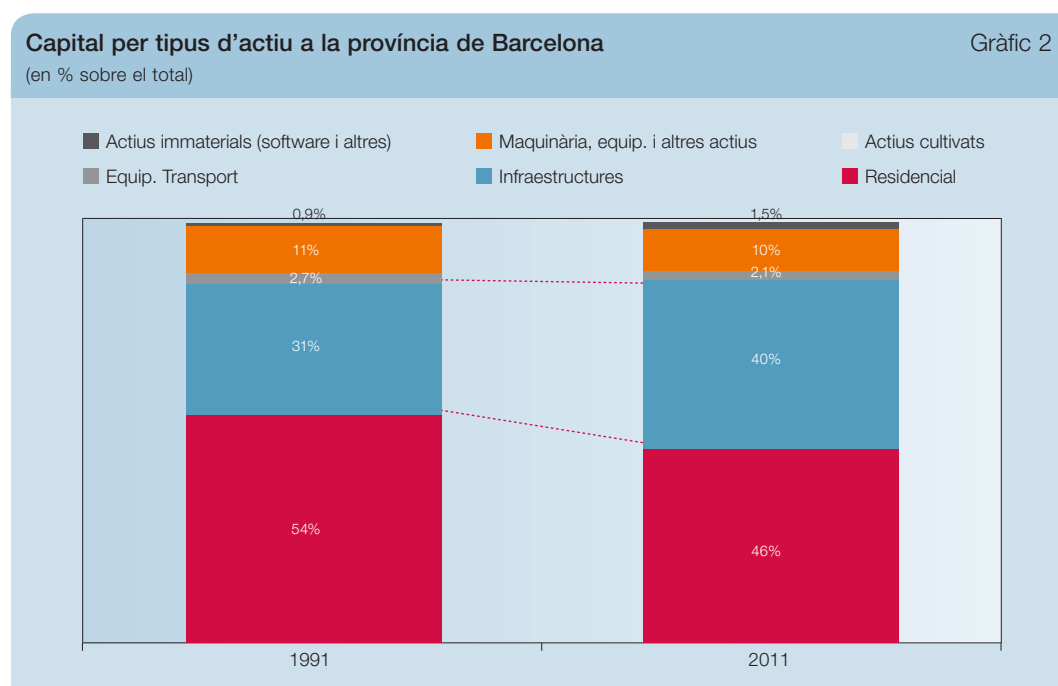

A continuació, s'analitza la composició del capital a la província de Barcelona i l'evolució dels diferents tipus d'actius al llarg de les darreres dues dècades. L'estoc de capital total es divideix en els següents grups d'actius:

- Residencial
- Infraestructures: viàries, hidràuliques públiques, ferroviàries, aeroportuàries, portuàries, urbanes de corporacions locals i altres construccions
- Equipament de transport
- Maquinària, equipament i altres actius
- Actius cultivats (agrícoles)
- Actius immaterials (software i altres)

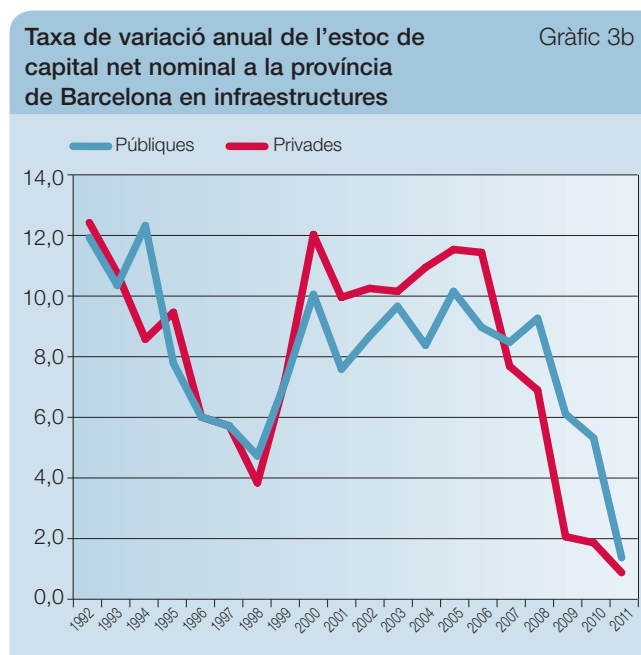
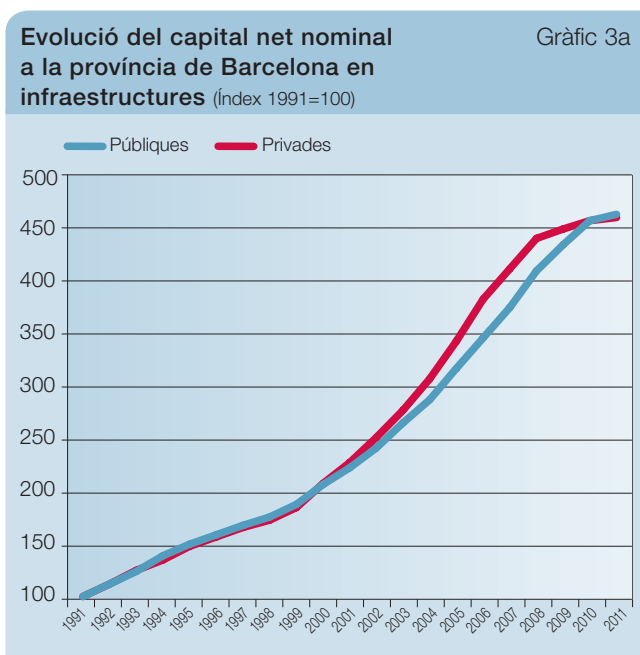
El capital total a la província de Barcelona pren un valor de 426.533 milions d'euros corrents el 2011, del qual el 46% correspon a capital *residencial* (gràfic 2). Cal remarcar que l'any 1991 el pes del capital *residencial* era el 54%, el valor més alt assolit al llarg de tot el període analitzat, i des de llavors ha seguit una tendència descendent però cíclica.

La segona tipologia de capital més important després de la residencial és la d'*infraestructures*, que representa el 40% del total l'any 2011. En aquest cas sí que s'ha produït un augment considerable respecte al pes que representava vint anys enrere, quan només era el 31% del capital total. La categoria d'infraestructures inclou les de transport (*viàries, hidràuliques, ferroviàries, aeroportuàries i portuàries*), *les urbanes i les altres construccions* (que al seu torn inclou oficines, naus, locals comercials i edificis públics). Precisament són aquestes últimes, les *altres construccions*, les que tenen un pes més destacat en el conjunt del capital (31,9%), molt per sobre del que representen la suma de les infraestructures de transports (6,6%) o les urbanes (1%). A més, les *altres construccions* han augmentat el seu pes durant el període analitzat –passant del 24,5% al 31,9% del total– com a resultat de les importants inversions que s'han fet al llarg del període en els diferents actius que componen l'agregat.

La resta del capital es distribueix bàsicament en tres categories: *maquinària, equipament i altres actius*, amb un pes sobre el total del 10,3%, *equipament de transport*, que representa el 2,1% del total, i *actius immaterials (software i altres)*, que és l'1,5%. La primera d'aquestes categories d'actius va reduir el seu pes sobre el capital total entre 1996 i 2007, degut a la crisi industrial que va iniciar-se durant la segona meitat dels noranta i principis del segle xx. A partir de l'inici de la crisi el 2008, el capital industrial ha recuperat una part del pes perdut gràcies en bona part a la intensa caiguda que han patit altres sectors com l'habitatge i les infraestructures públiques. Finalment, el component d'*equipament de transport* i el d'*actius immaterials* són els que tenen un pes més reduït, si bé han seguit evolucions diferents. Mentre que el *transport* ha disminuït els seu pes sobre el total entre 1991 i 2011, els *actius immaterials* l'han augmentat.

Quan parlem d'infraestructures també és important diferenciar entre aquelles que són de titularitat pública i les que són de titularitat privada. L'any 2011, les públiques representen el 84% de les infraestructures totals i les privades el 16% restant. Respecte a l'evolució, és interessant observar com, durant els anys de la gran expansió econòmica (2000-2006), el capital privat en infraestructures creixia més intensament que el públic, mentre que amb l'inici de la crisi el capital privat ha moderat més el seu creixement que el públic (gràfics 3a i 3b).

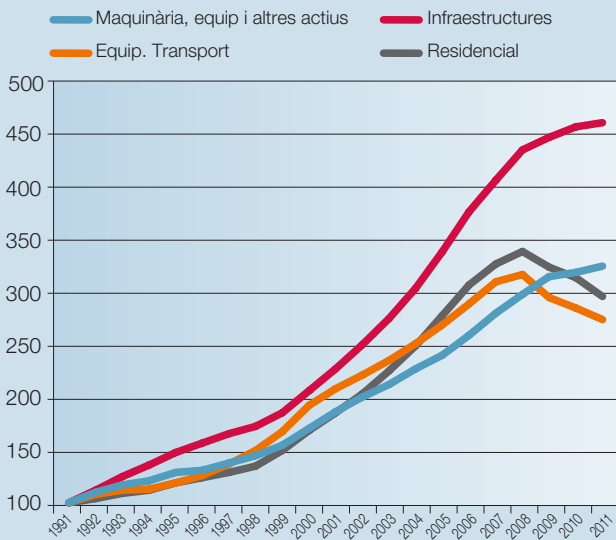

El gràfic 4a mostra l'evolució de la dotació de capital nominal per tipus d'actiu, prenent l'índex un valor de 100 l'any 1991. Al llarg de les dues darrers dècades, els majors creixements s'observen en *infraestructures* i en *maquinària equipaments i altres* (el capital d'aquests es multiplica per 4,6 i per 3,3, respectivament). Mentre que els actius *residencial* i de *material de transport* han estat els que han experimentat un menor creixement nominal, però tot i així han multiplicat el seu estoc inicial de l'any 1991 per un factor de 2,97 i 2,75, respectivament. Dins del component d'infraestructures, la categoria que ha experimentat un major creixement ha estat l'*aeroportuària*, que ha multiplicat per 10 el seu nivell d'estoc entre 1991 i 2011. Tota la resta de categories han registrat uns augments que multipliquen per 4 o per 5 la dotació a l'inici del període (gràfic 4b).

Evolució del capital net per components a la província de Barcelona

Gràfic 4a

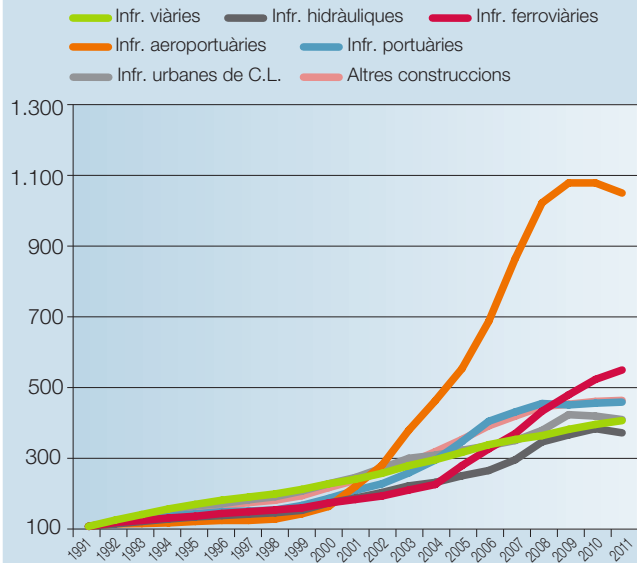
(Índex 1991=100)

Evolució del capital net en infraestructures per components a la província de Barcelona

Gràfic 4b

(Índex 1991=100)

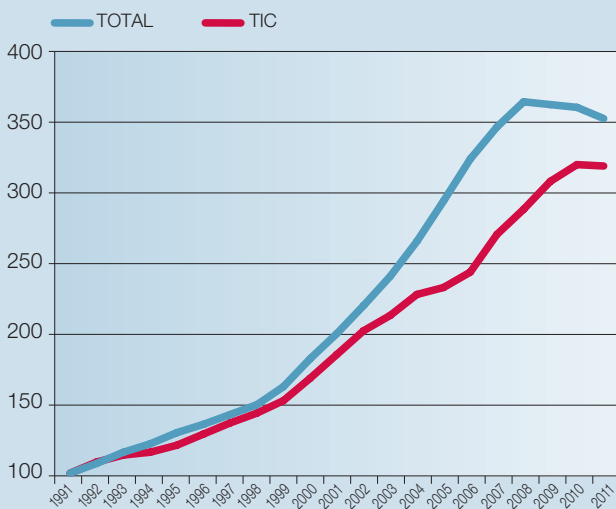

Finalment, s'ha calculat el capital en *Tecnologia de la informació i comunicació* (TIC), a partir dels tres actius que configuren aquest agregat i que són: software, hardware i comunicacions. Aquesta informació és molt rellevant perquè les TIC s'han identificat com un dels factors determinants del creixement econòmic des de mitjans dels anys noranta a les economies avançades. La dotació de capital tecnològic a la província de Barcelona s'ha multiplicat per 3,2 entre 1991 i 2011, és un augment important però molt inferior a l'experimentat per les infraestructures físiques (4,6) i una mica per sota del registrat pel conjunt del capital a la província (3,5) (gràfic 5a). D'altra banda, el pes que representa el capital tecnològic sobre el total ha anat baixant durant l'etapa expansiva,

Evolució del capital net a la província de Barcelona

Gràfic 5a

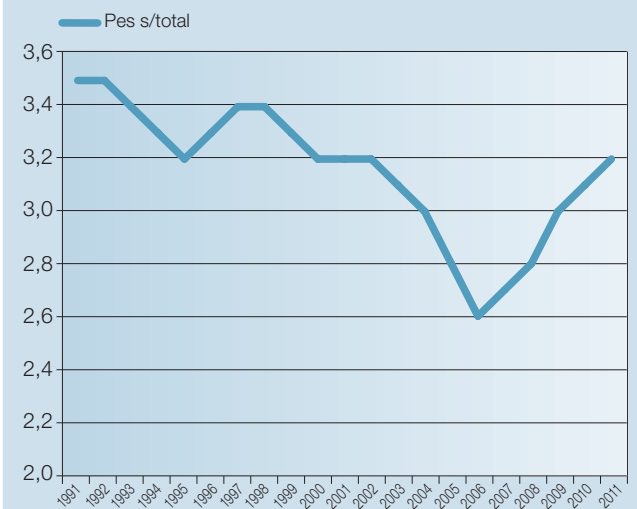
(Índex 1991=100)

Pes del capital TIC sobre el capital total de la província de Barcelona (en %)

Gràfic 5b

(en %)

coincidint amb el fort creixement de les infraestructures físiques. A partir de l'inici de la crisi, es produeix un canvi de tendència i el pes del capital tecnològic comença a augmentar, però el 2011 encara manté un pes relatiu reduït respecte al capital total (el 3,2%) i inferior a l'any d'inici (gràfic 5b). Ara bé, una part de l'explicació d'aquest escàs dinamisme de les TIC podria estar en què les dades de capital estan calculades a preus nominals i les TIC han sofert una caiguda continuada dels preus els darrers anys, a diferència d'altres tipus d'actius.

3. L'acumulació de capital a Barcelona en comparació amb Madrid i el conjunt d'Espanya

En aquest apartat es compara la capitalització de la província de Barcelona amb la del conjunt de l'Estat espanyol i amb la de la província/Comunitat de Madrid, que és la més similar tant per dimensió econòmica com territorial i demogràfica.

La província de Barcelona produeix el 13,7% del PIB d'Espanya i concentra l'11,6% de la població estatal l'any 2011. A la província també es localitza el 13,7% de l'ocupació de l'Estat. Per la seva banda, la província de Barcelona es caracteritza per tenir un PIB per habitant superior a la mitjana espanyola (18,3% més elevada).

D'altra banda, la dotació de capital a la província de Barcelona és el 12,9% de l'Estat el 2011. Si comparem aquesta ràtio amb els indicadors econòmics de referència abans comentats, s'obté que el nivell de capitalització respecte al PIB de la província de Barcelona és inferior a la mitjana estatal, la qual cosa indica que la seva productivitat és més alta. En canvi, l'índex de capitalització per habitant és un 11,2% superior a la mitjana estatal i, si es pren com a indicador la superfície, el nivell de capitalització encara és molt més elevat donada la reduïda extensió de la regió i la seva elevada densitat de població.

Per la seva banda, la Comunitat de Madrid concentra el 16,5% del capital estatal, un percentatge que és inferior al seu pes econòmic (18,5%), però superior al seu pes poblacional (13,8%) i al seu pes en termes de superfície (1,6%), a l'igual que succeeix a la província de Barcelona.

Variabls econòmiques bàsiques i indicadors de capitalització. Any 2011

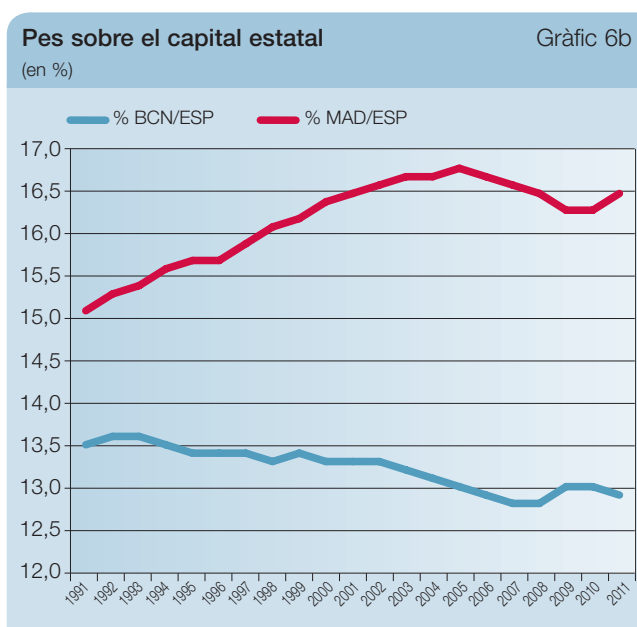
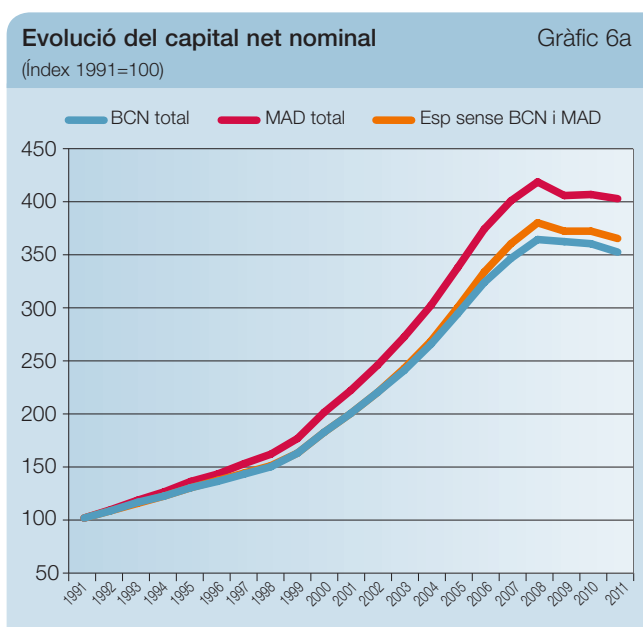
Taula 1

	Prov. Barcelona	Prov. Madrid	Espanya	% BCN / Esp	% Mad / Esp
Dades econòmiques					
PIB (milers €)	147.561.607	199.084.836	1.075.147.000	13,7	18,5
Població (milers persones)	5.351	6.372	46.125	11,6	13,8
Ocupació (milers persones)	2.549	3.217	18.563	13,7	17,3
Superfície (km ²)	7.728	8.028	505.963	1,5	1,6
PIB per càpita (€/hab.)	27.579	31.246	23.309	118,3	134,0
Indicadors de dotació de capital					
Capital net (milers €)	426.533.066	545.629.711	3.307.586.696	12,9	16,5
Capital net / PIB (€)	2,9	2,7	3,1	94,0	89,1
Capital net / població (milers €/hab.)	80	86	72	111,2	119,4
Capital net / ocupat (milers €/ocupat)	167	170	178	93,9	95,2
Capital net / superfície (milers € / km ²)	55.192	67.968	6.537	844,3	1.039,7

Si comparem la situació de Barcelona amb la de Madrid, s'observa que l'índex de capitalització en percentatge del PIB a Barcelona és superior a la de Madrid (2,9% enfront 2,7%), però inferior a la mitjana espanyola (3,1%). En canvi, en termes per habitant, la dotació de capital a Barcelona és inferior a la de Madrid (80 mil euros per resident enfront a 86 mil euros a Madrid), si bé en ambdós casos està per sobre de la mitjana espanyola (72 mil euros per habitant).

Altres diferències importants entre Barcelona i Madrid sorgeixen quan es compara l'evolució del capital durant els darrers 20 anys i quan s'analitza la seva composició per tipus d'actiu.

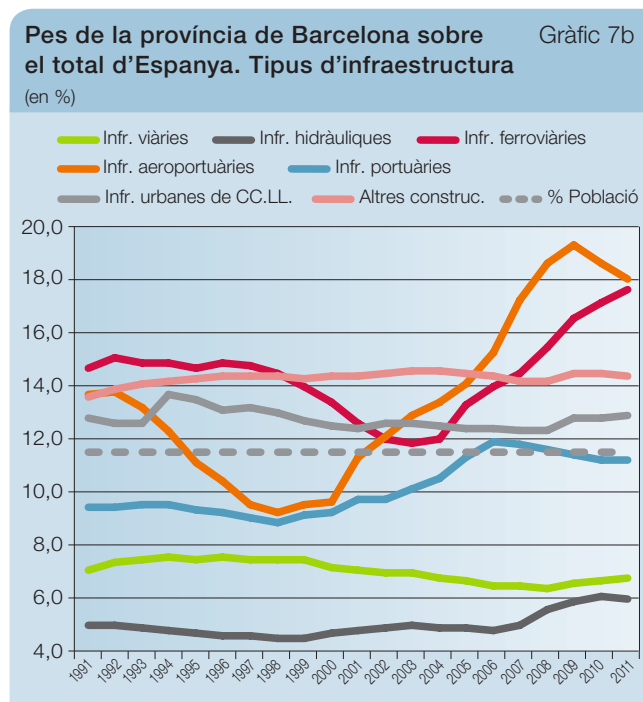
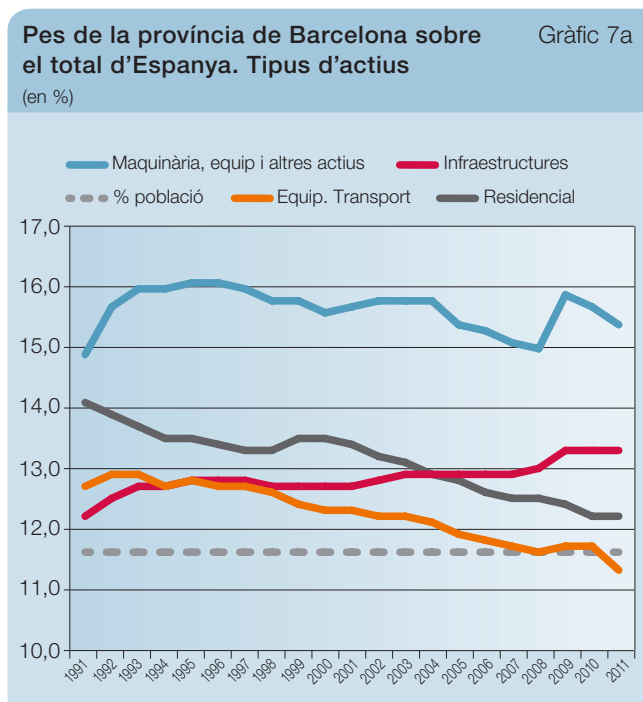
Tal com es pot veure al gràfic 6a, la dotació de capital a la Comunitat de Madrid ha seguit una evolució més positiva que a la província de Barcelona i que a la resta d'Espanya. Mentre que a Madrid el capital s'ha multiplicat per 4 entre 1991 i 2011, a Barcelona ho ha fet per 3,5 i a Espanya (sense Barcelona i Madrid) per 3,7. Així, doncs, l'evolució del capital a Barcelona ha estat menys favorable que a la capital de l'Estat i que a la resta de províncies espanyoles, i com a resultat, la província de Barcelona ha perdut pes en el conjunt del capital estatal, passant del 13,5% el 1991 al 12,9% el 2011. La Comunitat de Madrid, en canvi, augmenta el seu pes relatiu des del 15,1% al 16,5% (gràfic 6b).

Quant a la composició del capital, la província de Barcelona té una dotació respecte al total espanyol superior o similar al seu pes poblacional (11,6%) en les quatre categories principals d'actius, si bé en la que sobresurt clarament és en *maquinària i equipaments* com a conseqüència de la importància del teixit industrial en la seva economia. A més, al llarg de les darreres dues dècades, la dotació d'actius vinculats a la indústria s'ha mantingut entorn a una mitjana del 16%. Per contra, en les categories *residencial* i de *material de transport*, el pes de la província de Barcelona ha anat minvant de forma constant al llarg dels darrers vint anys, fins a situar-se gairebé en línia amb el seu pes demogràfic (gràfic 7a).

El cas de les *infraestructures* requereix una anàlisi més aprofundida. En global, s'observa un augment del pes relatiu de les infraestructures a la província de Barcelona en relació al conjunt estatal, però si desglossem per tipus d'actiu s'observen diferències significatives (gràfic 7b). Barcelona mostra una dotació de capital abundant en *infraestructures aeroportuàries i ferroviàries* gràcies a les inversions realitzades des de començaments de segle. El pes d'aquestes dues categories

d'actius se situa actualment al voltant del 18% del total estatal, per sobre del pes econòmic i demogràfic. A continuació, cal mencionar la dotació relativament positiva també de les *altres construccions* –recordem que inclou oficines, naus, locals comercials i infraestructures locals i edificis públics– i de les *infraestructures urbanes locals*. Les *infraestructures portuàries*, per la seva banda, han mostrat un salt significatiu entre 2000 i 2006, però des de llavors mantenen un pes relatiu idèntic al demogràfic (11,6% del total estatal). Finalment, les categories d'actius en què la província de Barcelona està pitjor dotada comparativament amb la resta del territori espanyol són les *infraestructures viàries* i les *infraestructures hidràuliques públiques*, ambdues amb un pes relatiu a l'entorn del 6%, gairebé la meitat del pes que li correspondria per població.

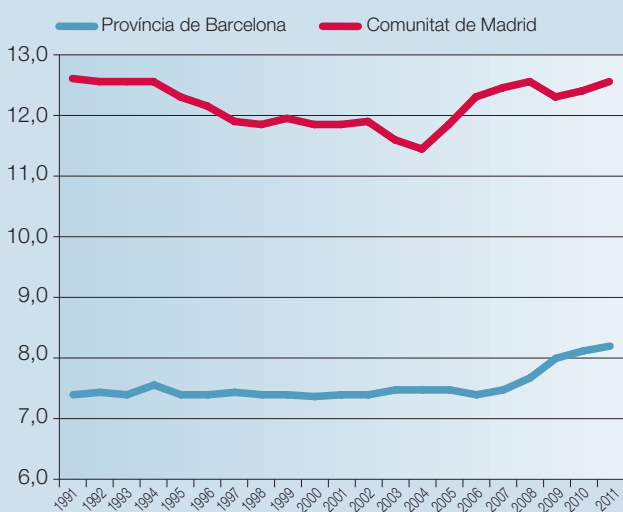

A més, podem desglossar la categoria d'*infraestructures* en *públiques* o *privades*. En base als resultats podem afirmar que Barcelona també està ben posicionada a Espanya en quant a infraestructures privades –amb un pes relatiu a l'entorn del 14,7%– mentre que en infraestructures públiques la seva dotació relativa és escassa –amb un pes relatiu que gira entorn al 7,5%, si bé s'observa una evolució lleugerament ascendent a partir de 2007.

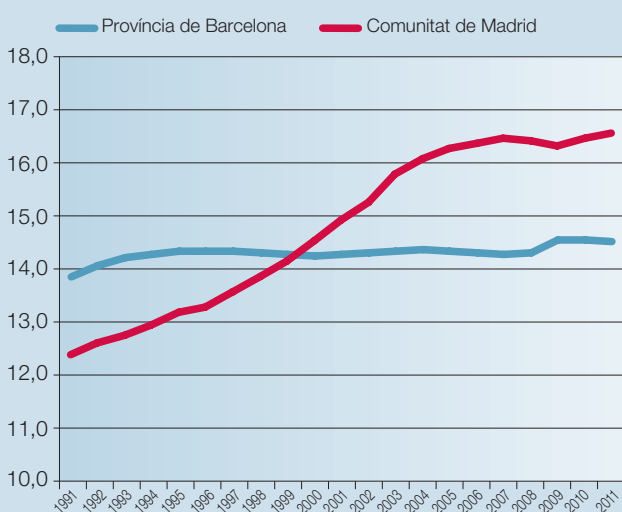
El cas de la Comunitat de Madrid és molt diferent, atès que el pes de les infraestructures públiques és idèntic al de les privades en l'inici del període, però han seguit evolucions molt diferents. Mentre que el pes de les infraestructures públiques es manté entorn del 12%, el de les infraestructures privades puja del 12,4% el 1991 al 16,7% el 2011.

En conclusió, la província de Barcelona té actualment una dotació d'infraestructures públiques clarament deficient en relació al seu pes demogràfic (8,2% el 2011), i a més, és força inferior a la dotació que té la Comunitat de Madrid (12,6% el 2011). Per contra, Madrid ha experimentat una gran acumulació d'infraestructures privades respecte al conjunt de l'Estat al llarg de les dues darreres dècades –4,3 punts percentuals més–, mentre que a la província de Barcelona la millora ha estat molt més suau –d'1,1 punts percentuals–, de manera que tot i començar amb un pes superior al de Madrid al final del període s'ha situat clarament per sota del pes que té la comunitat de Madrid (15% enfront del 16,7%) (gràfics 8a i 8b).

Pes del capital en infraestructures públiques sobre el total d'Espanya (en %) Gràfic 8a

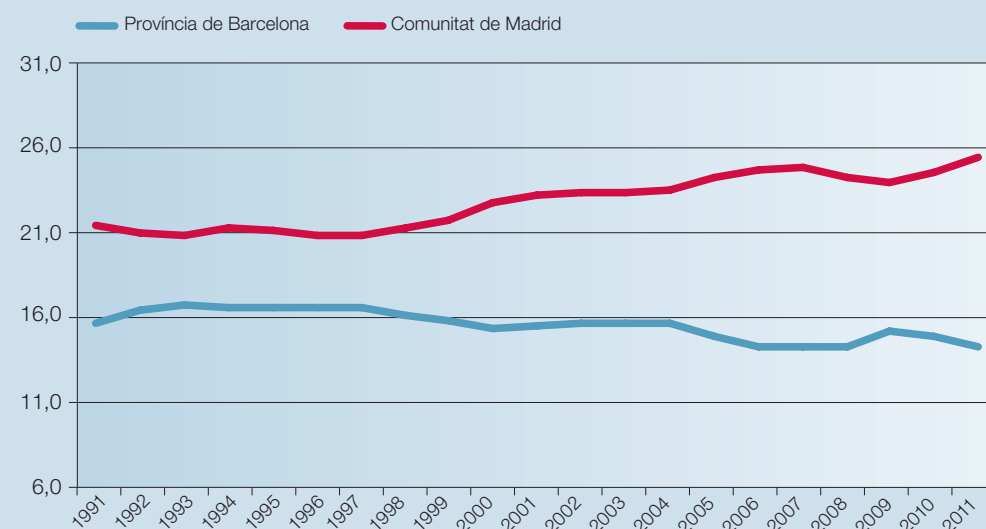

Pes del capital en infraestructures privades sobre el total d'Espanya (en %) Gràfic 8b

Finalment, comparem la dotació de *capital tecnològic* (TIC) a les dues províncies i l'evolució del seu pes respecte al total estatal. Tal com mostra el gràfic 9, l'evolució de les dues províncies ha estat divergent. Mentre que Barcelona redueix el seu pes relatiu sobre el conjunt d'Espanya en capital tecnològic –des del 16,2% el 1991 al 14,7% el 2011–, la Comunitat de Madrid l'ha augmentat –del 21,3% al 25,3%. Això fa que les diferències tecnològiques que ja s'observaven fa vint anys no només no han disminuït sinó que s'han accentuat significativament els darrers anys. El fet que la província catalana només concentri el 14,7% del capital tecnològic estatal la situa en una posició de desavantatge en termes de competitivitat enfront d'algunes comunitats com Madrid que concentra una quarta part del capital tecnològic del conjunt d'Espanya.

Pes del capital en TIC sobre el total d'Espanya (en %) Gràfic 9

Dotació de capital, per tipus d'actiu (1991, 2001 i 2011)

(en milers d'euros i %)

Taula 2

	Província de Barcelona			Província de Madrid			Espanya			Barcelona / Espanya, en %			Madrid / Espanya, en %		
	1991	2001	2011	1991	2001	2011	1991	2001	2011	1991	2001	2011	1991	2001	2011
	Capital net	120.491.868	241.284.025	426.533.066	134.589.938	298.771.697	545.629.711	890.933.813	1.811.177.957	3.307.586.696	13,5	13,3	12,9	15,1	16,5
Capital net residencial	65.354.484	121.421.235	194.347.691	77.886.692	164.667.054	259.922.596	462.837.382	908.095.755	1.596.822.875	14,1	13,4	12,2	16,8	18,1	16,3
Capital net en infraestructures	37.231.810	84.717.458	172.341.008	37.805.290	94.550.127	202.851.062	300.975.951	665.441.949	1.294.367.785	12,2	12,7	13,3	12,4	14,2	15,7
Infr. viàries	2.792.938	6.662.802	11.258.970	2.207.140	4.522.975	11.912.714	39.395.549	92.549.774	165.339.023	7,1	7,1	6,8	5,6	4,9	7,2
Infr. hidràuliques públiques	989.512	1.792.797	3.641.514	1.485.661	2.500.020	5.434.981	20.204.301	37.782.083	61.212.199	4,9	4,7	5,9	7,4	6,6	8,9
Infr. ferroviàries	2.018.375	3.563.544	11.065.833	2.557.806	7.240.114	11.967.172	13.552.279	28.024.427	61.966.245	14,9	12,7	17,9	18,9	25,8	19,3
Infr. aeroportuàries	351.124	749.875	3.702.984	516.958	2.394.404	6.903.299	2.536.882	6.583.225	20.240.871	13,8	11,4	18,3	20,4	36,4	34,1
Infr. portuàries	461.195	938.412	2.102.909	0	0	0	4.837.205	9.553.094	18.025.381	9,5	9,8	11,3	0,0	0,0	0,0
Infr. urbanes de CC.LL.	1.077.793	2.586.004	4.374.598	1.182.986	3.814.971	5.295.547	8.363.673	20.703.040	33.589.176	12,9	12,5	13,0	14,1	18,4	15,8
Altres construccions	29.540.873	68.524.024	136.194.200	29.854.739	74.077.642	161.337.340	215.086.062	470.246.306	933.394.891	13,7	14,6	14,6	13,9	15,8	17,3
Capital net en equipament de transport	3.274.211	6.856.578	9.010.927	3.719.704	9.546.970	20.689.935	25.813.077	55.980.262	79.686.631	12,7	12,3	11,3	14,4	17,1	26,0
Capital net en maquinaria, equipament i altres actius	13.547.245	25.374.996	44.105.387	13.663.853	25.894.168	50.411.305	90.842.687	161.335.519	287.088.508	14,9	15,7	15,4	15,0	15,9	17,6
Equipament oficina i hardware (1)	1.106.089	1.418.094	1.515.882	1.424.160	2.065.688	2.469.490	6.396.453	8.984.555	11.234.152	17,3	15,8	13,5	22,3	23,0	22,0
Comunicacions (2)	2.063.585	3.533.721	5.339.981	2.671.076	4.942.599	9.138.122	13.356.702	22.034.172	36.239.584	15,4	16,0	14,7	20,0	22,4	29,2
Capital net en actius cultius (agrícola)	44.695	97.893	129.335	65.713	160.560	231.269	1.235.986	2.779.987	5.906.650	3,6	3,5	2,2	5,3	5,8	3,9
Capital net en actius immaterials (software i altres) (3)	1.039.422	2.815.865	6.598.717	1.428.687	4.162.818	11.529.555	6.228.731	17.564.485	43.714.245	16,7	16,0	15,1	22,9	23,7	26,4
Capital net en TIC (1+2+3)	4.209.097	7.767.681	13.454.680	5.523.923	11.171.106	23.131.188	25.981.886	48.583.212	91.247.981	16,2	16,0	14,7	21,3	23,0	25,3
Capital net en infraestructures públiques	5.624.880	12.546.911	26.187.736	9.637.907	20.450.072	40.059.170	76.522.436	171.313.738	319.120.928	7,4	7,3	8,2	12,6	11,9	12,6
Capital net en infraestructures privades	31.606.930	72.170.546	146.173.271	28.167.383	74.100.054	162.791.883	227.453.516	494.128.211	975.246.857	13,9	14,6	15,0	12,4	15,0	16,7

Font: Fundació BBVA-IVIE

4. Conclusions

L'economia de la província de Barcelona s'ha capitalitzat substancialment durant les darrers dues dècades, amb l'excepció dels anys de crisi, i a més ho ha fet en tots els actius sense excepció, gràcies a l'elevat esforç inversor realitzat al llarg de tots aquests anys. Però, al mateix temps, durant aquest període ha canviat substancialment la composició dels seus actius. Les infraestructures han anat guanyant pes, tant les privades com les públiques, en detriment dels actius residencials que l'anaven perdent. També s'observa que el capital industrial ha perdut pes en el període expansiu però l'ha recuperat en el període recessiu, confirmant que la indústria és cada vegada més productiva.

A banda d'analitzar l'evolució i la composició del capital a la província de Barcelona, l'article també compara el nivell de capitalització de la província catalana amb la de la Comunitat de Madrid. Una primera conclusió estreta d'aquesta comparació és que la dotació de capital per habitant de la província de Barcelona és actualment inferior a la de Madrid però superior a la de la mitjana espanyola. La dotació de capital per habitant a Barcelona és de 80 mil euros mentre que a Madrid és de 86 mil euros i al conjunt d'Espanya de 72 mil euros. Això és degut a que el ritme d'acumulació durant els darrers 20 anys ha estat inferior a la província catalana que a la madrilenya i que a la resta de l'Estat, especialment durant els anys d'expansió econòmica. Mentre que Madrid el capital s'ha multiplicat per 4 entre 1991 i 2011, a Barcelona ho ha fet per 3,5 i a Espanya sense Barcelona i Madrid per 3,7. Per tant, podem dir que malgrat la dotació de capital de la província de Barcelona ha anat millorant fins a l'inici de la crisi econòmica, no ho ha fet al mateix ritme que Madrid i que la resta d'Espanya. Com a conseqüència d'aquest fet, la província de Barcelona ha perdut pes relatiu en la dotació de capital a Espanya, fins a situar-se en el 12,9%, mentre que la Comunitat de Madrid n'ha guanyat pes fins arribar al 16,5%.

La província de Barcelona té una dotació respecte al total espanyol superior al seu pes poblacional en les quatre categories principals d'actius, si bé en la que sobresurt clarament és en la dotació de *maquinària i equipaments*, gràcies a la importància de la indústria en la seva economia.

El cas de les *infraestructures*, s'observa un augment del pes relatiu de la província de Barcelona en relació al conjunt estatal, però si desglossem per tipus d'actiu, s'observen diferències significatives. Barcelona mostra una dotació de capital abundant en *infraestructures aeroportuàries i en infraestructures ferroviàries* gràcies a les inversions realitzades des de començaments de segle. També presenta una dotació relativament positiva en *altres construccions* –oficines, naus, locals comercials i edificis públics– i en *infraestructures urbanes locals*. Per contra, les *infraestructures portuàries* mantenen un pes relatiu similar al demogràfic, mentre que la pitjor dotació relativa es dona en les *infraestructures viàries*, amb un pes relatiu del 6,8% el 2011, que és gairebé la meitat del que li correspondria per població.

Si distingim per titularitat, Barcelona també està ben dotada en termes relatius a Espanya en quant a infraestructures privades, mentre que en infraestructures públiques la seva dotació relativa és escassa. A la Comunitat de Madrid s'observa una major atracció de capital en infraestructures privades al llarg de les darrers dues dècades i una dotació en infraestructures públiques que supera amb escreix la dotació de la província de Barcelona al llarg de les dues dècades.

Finalment, si comparem el *capital tecnològic o TIC* s'observa que Barcelona ha anat perdent pes en el conjunt del capital tecnològic estatal, mentre que la Comunitat de Madrid l'ha anat augmentant. Això fa que les diferències tecnològiques que ja s'observaven fa vint anys s'hagin ampliat els darrers

anys. La província catalana concentra al voltant del 15% del capital tecnològic estatal, fet que la situa en una posició de desavantatge en termes de competitivitat enfront de Madrid que concentra una quarta part del capital tecnològic de l'Estat. La menor importància de les TIC a Barcelona en relació a Madrid també queda reflectit quan es calcula el capital tecnològic en percentatge del PIB de cada zona –9,1% del PIB a Barcelona i 11,6% a Madrid.

Els components del creixement a les economies locals de la província de Barcelona.

Anàlisi *shift-share*

Carlos Pardo. Fundació Barberà Promoció. Ajuntament de Barberà del Vallès

Gerard Reverté. Ajuntament de Mataró

Jordi Boixader. Diputació de Barcelona

Josep Maria Canals. Diputació de Barcelona

1. Introducció

En els informes socials i econòmics territorials o sectorials, es gairebé obligatori presentar les dades d'ocupació –ja sigui de registre o d'enquesta, o de totes dues al mateix temps–, i la seva evolució. El que no resulta tan habitual és l'anàlisi que es presenta en aquest article¹ en què es desglossa la variació de l'ocupació registrada en diferents components. Aquesta anàlisi se la coneix com anàlisi *shift-share*.

L'anàlisi *shift-share* ha estat, i és, àmpliament utilitzat en els estudis de recerca econòmica regional, i estudis empírics han confirmat la seva utilitat a l'hora de representar els canvis regionals.

El model *shift-share* tradicional (el que s'utilitza en aquest treball) va ser desenvolupat inicialment per Daniel Creamer l'any 1942 en un article aparegut en la revista *Industrial Location and National Resources*, titulat «Shifts of Manufacturing Industries»². Però no va ser fins l'any 1960 que el model va ser més desenvolupat i formalitzat per Edgar Dunn en l'article «A Statistical and Analytical Technique for Regional Analysis»³ aparegut a la revista *Papers and Proceedings of the Regional Science Association*.

Des de la seva primera formulació, la tècnica *shift-share* ha estat sotmesa a nombroses revisions i extensions per tal d'intentar cobrir les deficiències del model entre les quals es poden anomenar, fonamentalment, la manca de contingut teòric, els problemes d'agregació, la subestimació de la influència industrial, la inestabilitat temporal de l'efecte competitiu, la interdependència dels efectes sectorial/regional o la impossibilitat de contrastar la validesa estadística dels efectes detectats.

En resposta a aquestes crítiques cal destacar els treballs de Chalmers i Beckhelm (1976), Sakashita (1973), Casler (1989) o Graham i Spence (1998) a l'hora de dotar d'un marc teòric al plantejament clàssic del *shift-share*. Quant a la segona crítica, autors com Fothergill i Gudgin (1979) i Casler (1989), mencionen que la desagregació no arriba a suposar grans problemes de biaix en l'anàlisi. Respecte a la subestimació de l'estructura industrial, si s'analitza un període curt de temps el problema plantejat no és tal, donat que es considera poc probable que l'estructura industrial experimenti canvis. Gerking i Barrington (1981) van demostrar, a través d'un estudi empíric, que la inestabilitat del component competitiu no invalida l'anàlisi *shift-share*. Esteban-Marquillas⁴ (1972) fa

1. Vegeu l'informe *Els components del creixement a les economies locals de la província de Barcelona. Anàlisi shift-share*. Diputació de Barcelona. 2015

2. http://archive.org/stream/industriallocatnatre1942rich/industriallocatnatre1942rich_djvu.txt

3. <http://goo.gl/SSh5s9>

4. http://esteban.iae-csic.org/pdf/Shift_Share1.pdf

una reformulació del model per tal de solucionar la interdependència entre els efectes sectorial i regional; i finalment autors com Theil i Gosh (1980), Berzeg i Koran (1984) i Knudse i Barf (1991) elaboren treballs en què es dota a l'anàlisi *shift-share* d'una estructura probabilística.

Per tant, les crítiques rebudes a l'anàlisi *shift-share* troben resposta i/o solució en una àmplia varietat de literatura, i per tant es continua considerant una **eina vàlida en l'anàlisi econòmica regional**, ja sigui amb finalitats predictives, d'avaluació de polítiques, de planificació estratègica, etc. (Ramajo i Márquez, 2008).

2. Metodologia

L'anàlisi *shift-share* descompon en vàries parts (*share*) les variacions o canvis (*shifts*) que experimenta una magnitud econòmica referida a un sector productiu regional (o a un conjunt de sectors) integrat en una unitat territorial de referència que és susceptible de dividir-se en vàries unitats «regionals».

Així, aquest mètode d'anàlisi permet desagregar la variació que hi ha hagut en les variables econòmiques regionals en diferents components, ajudant a explicar les condicions sota les quals s'han produït aquests canvis. Més concretament aquest model *shift-share* tradicional de Dunn descompon el creixement regional de variables econòmiques en tres component additius: un component relatiu a l'àrea supraregional de referència (anomenat efecte nacional), un component relatiu a l'estructura productiva de la regió (efecte estructural o sectorial) i un component diferencial regió-supraregió (efecte competitiu o regional).

Formalment, la formulació de la descomposició *shift-share* d'aquest treball ve definida per:

$$\Delta o_j = \sum_i^z [r \cdot o_{ij}] + \sum_i^z [(r_i - r) \cdot o_{ij}] + \sum_i^z [(r_{ij} - r_i) \cdot o_{ij}]$$

On

- Δo_j és el creixement (o decreixement) de l'ocupació (en termes absoluts) a l'àrea o regió d'anàlisi j durant un període determinat.
- o_{ij} és l'ocupació que hi ha en el sector i de l'àrea o regió d'anàlisi j en el moment inicial.
- r és la taxa de creixement (o decreixement) de l'ocupació de la supra-regió durant un període determinat.
- r_i és la taxa de creixement (o decreixement) de l'ocupació en el sector i de la supra-regió durant un període determinat.
- r_{ij} és la taxa de creixement (o decreixement) de l'ocupació en el sector i de l'àrea o regió d'anàlisi j durant un període determinat.

Els tres components que configuren l'anàlisi *shift-share* són:

- **Dinàmica Global (DG)**, reflexa el creixement (o decreixement) que tindria l'ocupació de la regió j si cada sector i evolucionés d'acord amb el creixement de l'ocupació de la supra-regió. Es podria dir que és la força amb la que empeny la supra-regió a la regió j per crear ocupació.

$$\sum_i^z [r \cdot o_{ij}]$$

- **Estructura Productiva (EP)**, és el creixement sectorial comparat. Recull la dinàmica d'ocupació d'un sector i de la supra-regió respecte la dinàmica d'ocupació general de la supra-regió.

$$\sum_i^z [(r_i - r) \cdot o_{ij}]$$

- **Dinàmica Pròpia (DP)**, és el component que analitza quina part del creixement del nostre àmbit és atribuïble a la diferència de comportament dels sectors de la regió comparats amb els mateixos sectors de la supra-regió (alguns autors anomenen aquest efecte el component de competitivitat).

$$\sum_i^z [(r_{ij} - r_i) \cdot o_{ij}]$$

2.1. Font de les dades

La variable que s'analitza en aquest treball és l'ocupació registrada. Per ocupació registrada s'entén com els afiliats en alta laboral que hi ha registrats a la Tresoreria de la Seguretat Social.

Habitualment solen utilitzar-se les dades d'afiliats al **Règim General de la Seguretat Social** i la d'afiliats al **Règim Especial de Treballadors Autònoms**. En aquest treball, però, a banda dels dos règims anomenats anteriorment, s'han incorporat les dades d'afiliats en alta laboral de la resta de règims de la Seguretat Social, més concretament han estat el **Règim Especial de la Mineria del Carbó** i el **Règim Especial de Treballadors del Mar**. També s'han incorporat les dades d'antics règims de la Seguretat Social que actualment estan inclosos dintre del Règim General de la Seguretat Social com a Sistemes Especials; es tracta de l'antic **Règim Especial Agrari** i de l'antic **Règim Especial de Treballadors de la Llar**.

Les dades d'afiliats al Règim General de la Seguretat Social i la d'afiliats al Règim Especial de Treballadors Autònoms procedeixen del web de l'Observatori d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya, ja que ofereixen les dades desagregades per sectors i municipi del centre de cotització. Les dades de la resta de règims procedeixen del web de la Seguretat Social, que proporciona el nombre total d'afiliats en alta laboral a cadascun dels règims de cotització per municipi del centre de cotització.

2.2. Desagregació sectorial

L'anàlisi *shift-share* que es presenta en aquest article utilitza la desagregació sectorial a nivell de divisió econòmica (dos dígit) segons la Classificació Catalana d'Activitat Econòmiques (CCA-E-2009), el que suposa una divisió en **87 activitats econòmiques**. Un cop fets els càlculs dels tres components de l'anàlisi *shift-share* per a cadascuna de les divisions econòmiques, el resultat s'agrega en 21 agrupacions sectorials, configurades en base a un criteri d'interrelació.

Cal tenir present que una de les limitacions de l'anàlisi *shift-share* era el problema d'agregació, és a dir, que no s'obté el mateix resultat fent l'anàlisi *shift-share* a nivell de secció econòmica, per exemple, que a nivell de divisió econòmica i després fer l'agregació a nivell de secció econòmica; val a dir, però que aquest problema d'agregació no suposa un gran problema de biaix en l'anàlisi.

Cal recordar que únicament el Règim General i el Règim Especial de Treballadors Autònoms presenten les dades desagregades sectorialment (concretament la desagregació és a nivell de divisió econòmica), en la resta de règims aquesta desagregació no existeix. El que s'ha fet en aquest treball és assignar aquests règims a una determinada divisió econòmica.

Així en el cas dels dos règim que hi ha vigents a dia d'avui, el Règim Especial de la Mineria del Carbó i el Règim Especial de Treballadors del Mar, els seus afiliats s'han assignat respectivament a la divisió econòmica «05» (Extracció d'antracita, hulla i lignit) i la «03» (Pesca i aqüicultura). És el cas de l'antic Règim Especial Agrari i l'antic Règim Especial de Treballadors de la Llar, les dades d'aquests règims han estat assignats respectivament a la divisió econòmica «01» (Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis que s'hi relacionen), i a la divisió econòmica «97» (Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic).

2.3. Temporalitat

L'abast temporal d'aquest treball agafa dades trimestrals (el darrer dia de cada trimestre) que van des de 2008 fins a 2014. Aquests set anys d'anàlisi s'agafen bàsicament per dos motius. El primer, perquè a partir de 2008 hi ha disponible les dades d'afiliats en alta laboral segons la CCAE-2009; anteriorment s'utilitza la CCAE-93, amb la dificultat que implica combinar homogeniament dues classificacions diferents. El segon, perquè l'any 2008 es el primer any complet de crisi econòmica.

2.4. Desagregació territorial

L'anàlisi *shift-share* d'aquest article utilitza els anomenats «sistemes territorials⁵» com les regions a analitzar, i a **Catalunya com la supraregió** amb la qual les regions han de fer la comparació.

Els **sistemes territorials són una unitat intermèdia d'observació apropiada en termes de desenvolupament local**. És un fet àmpliament contrastat que la realitat econòmica del territori objecte d'estudi (la demarcació de Barcelona) no es reconeix específicament en els límits administratius municipals. D'altra banda, la configuració institucional i la creixent importància de la col·laboració intermunicipal recomanen una escala que se situï entre el municipi i la província.

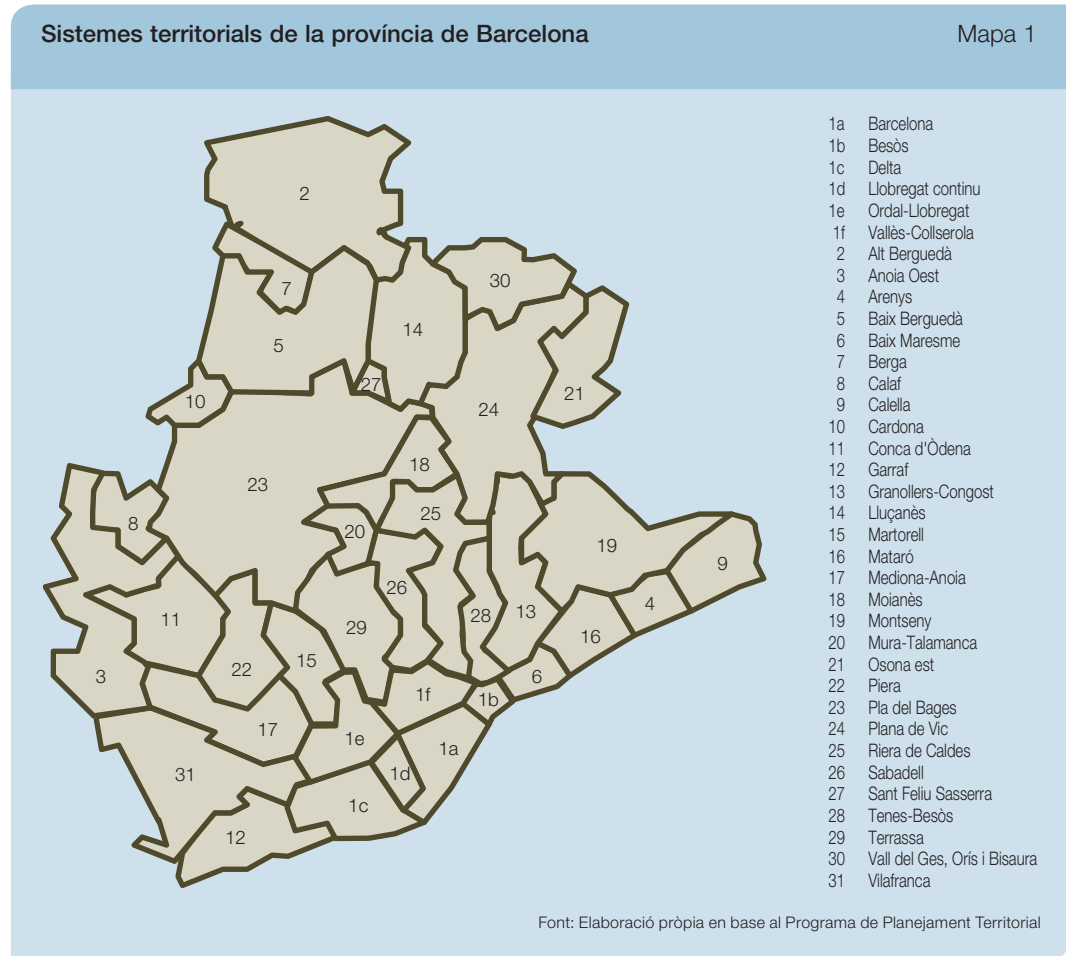
El factor més rellevant és el de la concurrència i la necessitat de relacionar la planificació física i la promoció econòmica. En aquest sentit, tenint en compte la importància dels plans territorials parcials s'opta per utilitzar els 31 sistemes territorials que s'identifiquen al Pla territorial parcial de les Comarques Centrals «a partir de l'estudi del funcionament del mercat de treball, de la connectivitat intermunicipal i de les característiques del medi físic i també, en alguns casos, del coneixement de voluntats ja expressades de cooperació»⁶ i al Pla territorial metropolitana de Barcelona «a partir, bàsicament, de l'estructura geofísica de la regió metropolitana, però tenint en compte, també, criteris demogràfics, econòmics o funcionals»⁷.

5. La mateixa base territorial ha estat utilitzada en l'estudi Les economies locals a la província de Barcelona. Impacte de la crisi i vocacions productives de futur per als territoris. Diputació de Barcelona. [•]

6. Pla territorial parcial de les Comarques Centrals. Normes d'ordenació territorial, article 5.1.

7. Pla territorial metropolitana de Barcelona. Bases socioeconòmiques

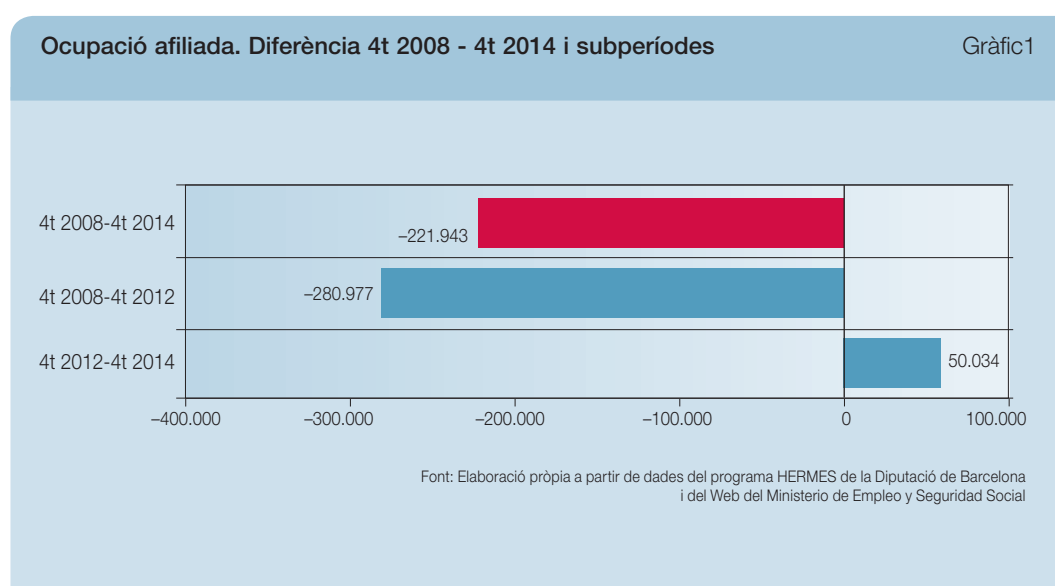
A la província de Barcelona hi ha classificats actualment 31 sistemes territorials, però degut a l'enorme pes que té el sistema urbà de l'Àrea Metropolitana de Barcelona ens ha semblat oportú dividir aquest sistema en sis subsistemes: Barcelona, Besòs, Delta, Llobregat continu, Ordal-Llobregat i Vallès-Collserola. En total, doncs, en aquest treball es presenta en forma de fitxa l'anàlisi shift-share per a 36 sistemes territorials. L'estudi compta amb una anàlisi del conjunt de la província, prèvia a l'anàlisi desagregada de cadascun dels sistemes territorials. D'aquesta manera, es pretén tenir una visió general que permet posteriorment identificar amb més claredat quines són les particularitats de cada territori.

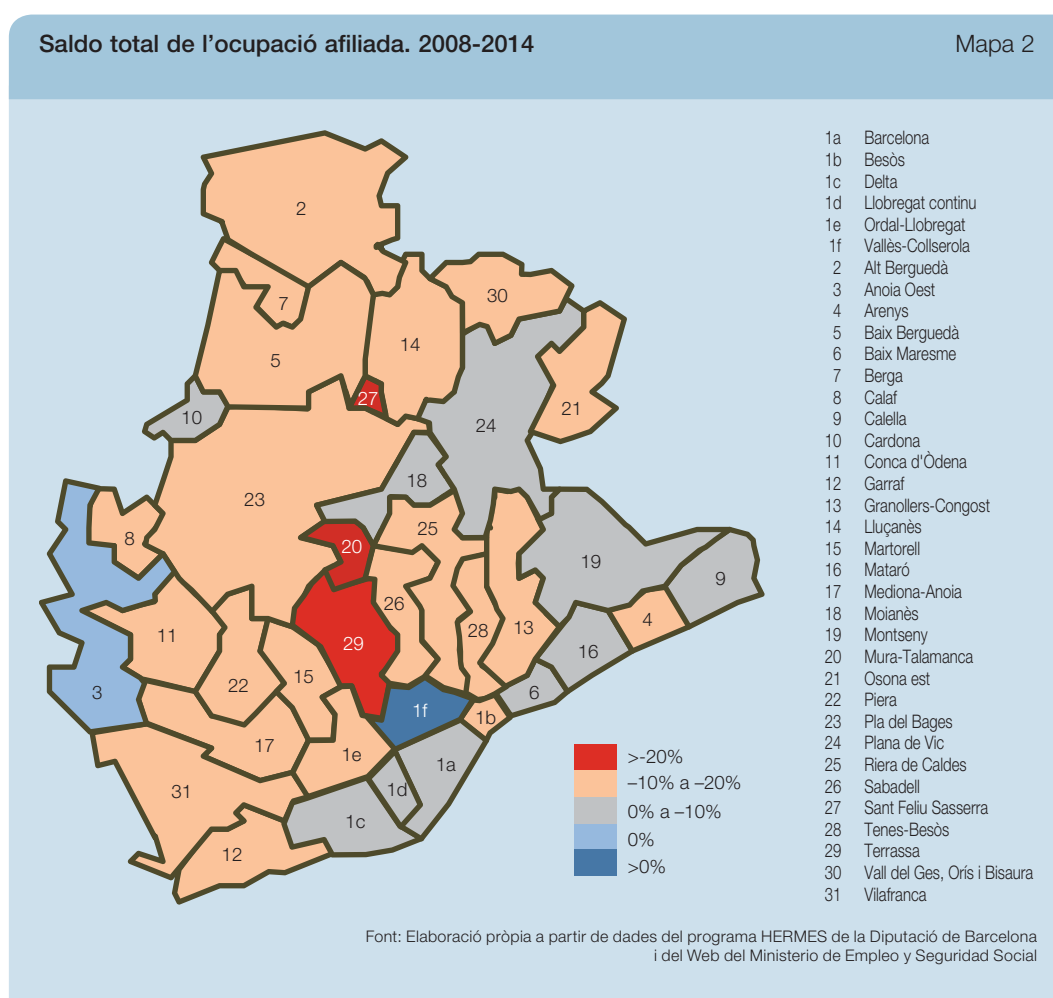
3. L'ocupació a la província de barcelona

La província de Barcelona està integrada per 311 municipis. La població el 2014 és de 5.523.784 persones, un 2% (107.337) superior a la de 2008. A final de 2014 hi ha 2.235.539 persones ocupades, un 9% (-221.943) menys que a final del 2008.

La destrucció d'ocupació arriba al punt més alt a mitjans de 2009, amb 187.000 llocs de treball menys que l'any anterior. Des de llavors les variacions interanuals, tot i ser negatives, tendeixen a disminuir fins als 15.500 llocs de treball desapareguts de final del 2010. Durant el 2011 la destrucció d'ocupació torna a augmentar. A la primera meitat del 2012 disminueix lleugerament per tornar a augmentar la segona meitat d'any. A partir del primer trimestre de 2013 les taxes tornen a disminuir i es converteixen en positives el 2014. En aquest darrer bienni s'ha recuperat una cinquena part dels llocs de treball perduts en els primers quatre anys.

La destrucció d'ocupació durant aquests sis anys ha estat generalitzada en tot el territori provincial. Tanmateix s'observen diferències quant a la seva intensitat. Així, onze dels trenta-sis sistemes territorials registren saldos negatius d'entre -1% i -10%, vint-i-un entre -10% i -20%, i tres més superior al -20%, destacant el sistema de Terrassa, amb una pèrdua ocupacional del -21%. Només dos sistemes no perden ocupació; Anoia oest, que la manté, i Vallès-Collserola, que l'augmenta un 1% (vegeu mapa 2).

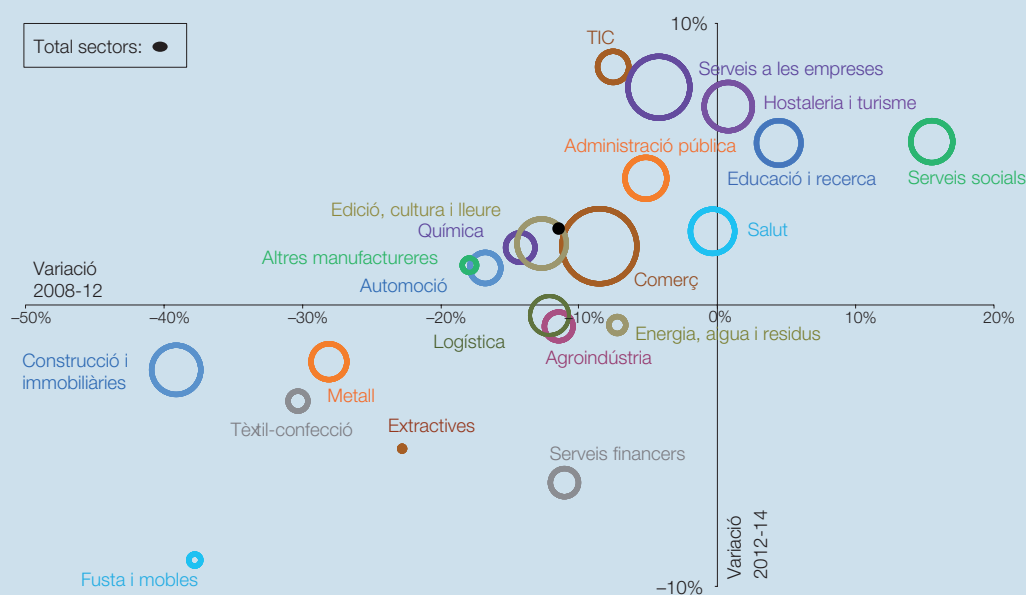

4. Evolució de les agrupacions sectorials

Abans d'entrar pròpiament als resultats de l'anàlisi *shift-share*, es presenta una visió esquemàtica de les agrupacions sectorials. El gràfic 2 combina tres variables: el volum del sector al final del període, l'evolució agregada en la fase de contracció (eix d'abscisses) i l'evolució quan comença la recuperació (eix d'ordenades).

Ocupació afiliada per sector.
Volum i dinàmiques 4t 2008 - 4t 2012 i 4t 2012 - 4t 2014

Gràfic 2

Nota: El diàmetre del cercle indica el volum d'afiliats del sector, i la posició del cercle les variacions d'afiliats de cada subperíode.
 Font: Elaboració pròpia a partir de dades del programa HERMES de la Diputació de Barcelona i del web del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Durant el període de crisi, bona part dels sectors han destruït ocupació. Hi ha sectors que van tenir una important davallada (més del 20%) de llocs de treball durant els quadrienni 2008-2012 que han seguit disminuint en el bienni 2013-2014, principalment es tracta de *Construcció i immobiliàries*, del *Metall*, i del *Tèxtil-confecció*, però també amb menor volum de pèrdua *Fusta i mobles* i *Extractives*. S'observa que els sectors amb un comportament més negatiu el 2008 i el 2012 tenen un retard en iniciar la recuperació.

Altres sectors han compensat en el darrer bienni la pèrdua prèvia: *TIC* i *Serveis a les empreses* són casos ben notables. Cal destacar també la millora del comportament del *Comerç* que és el sector que té més afiliació.

Tres sectors han tingut evolucions positives en ambdós subperíodes: *Serveis socials*, *Educació i recerca* i *Hostaleria i turisme*.

5. Els components del (de)creixement

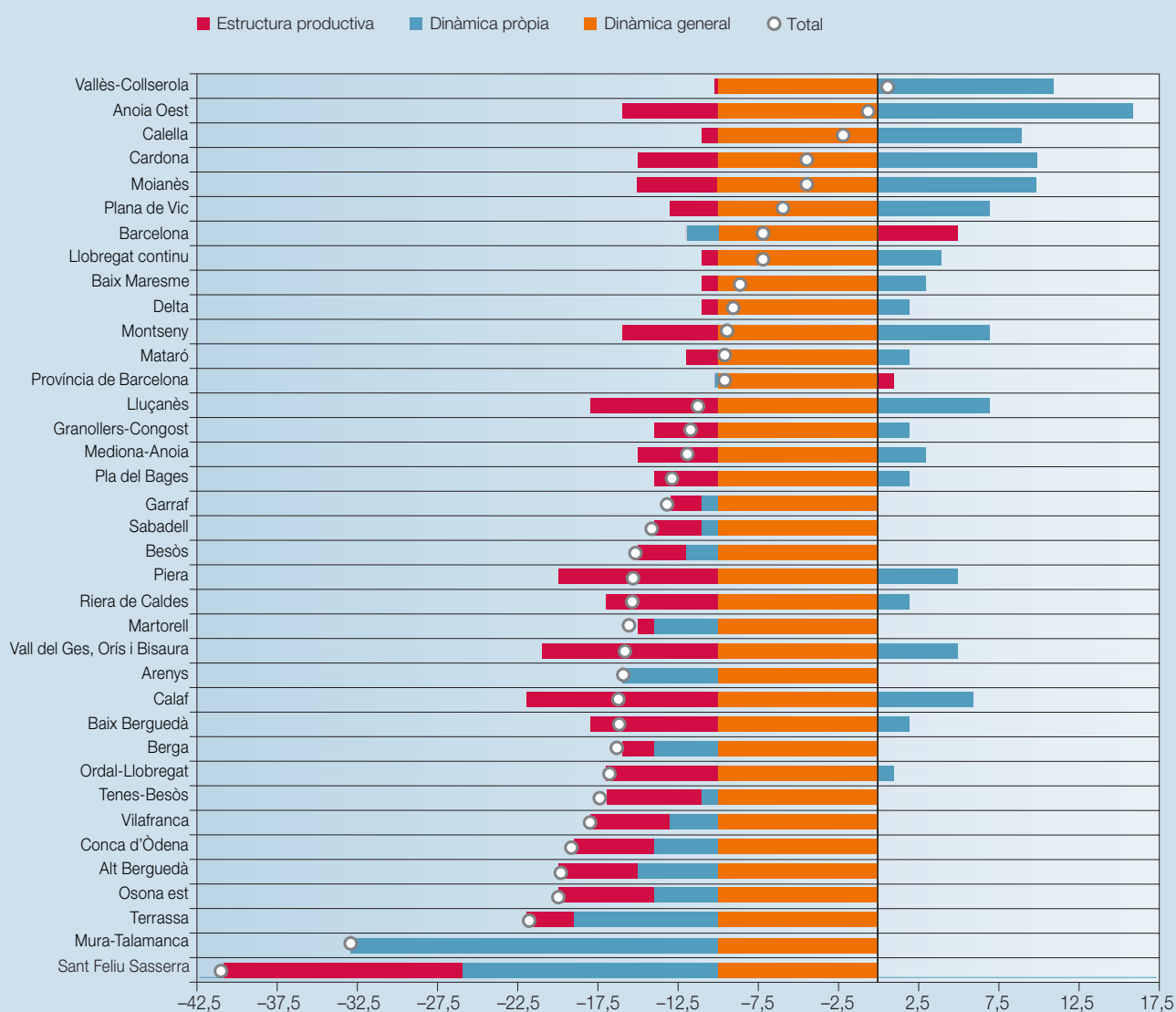
En el període 2008-2014 tots els sistemes territorials destrueixen ocupació llevat de dos: Vallès-Collserola que amb una dinàmica pròpia forta (12.906 ocupats) aconsegueix compensar la dinàmica global negativa (-11.697), mentre que l'efecte negatiu de l'estructura productiva (-266) hi és relativament petit. Anoia oest manté l'ocupació gràcies també al bon comportament de la dinàmica pròpia. La reducció mitjana pel conjunt de la província és del 9% (-221.943 llocs de treball).

Si la **dinàmica global és negativa** en els trenta-sis sistemes territorials (es perden per aquest component 234.899 afiliats), **vint-i-un sistemes presenten una dinàmica pròpia positiva**. En total aquest efecte aporta 37.703 llocs de treball. **L'estructura productiva solament és positiva a Barcelona i Arenys**. El pes de Barcelona, que aporta 54.725 llocs de treball, fa que aquest component (estructura productiva) en la suma provincial sigui positiu (16.320).

Variació per components de l'ocupació afiliada 2008-2014

Gràfic 3

(en percentatge)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del programa HERMES de la Diputació de Barcelona i del Web del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

El guix de la destrucció d'ocupació registrada en el sexenni es produeix en el període 2008-2012, per tant, la seva radiografia és semblant a la presentada anteriorment. En aquest període tots els sistemes territorials perden ocupació llevat d'Anoia oest, degut al bon comportament de la seva dinàmica pròpia (267 ocupats), que aconsegueix eixugar el mal comportament de la dinàmica global

(-160) i de l'estructura productiva (-55). La reducció mitjana pel conjunt de la província és de l'11,4% (-280.977 llocs de treball).

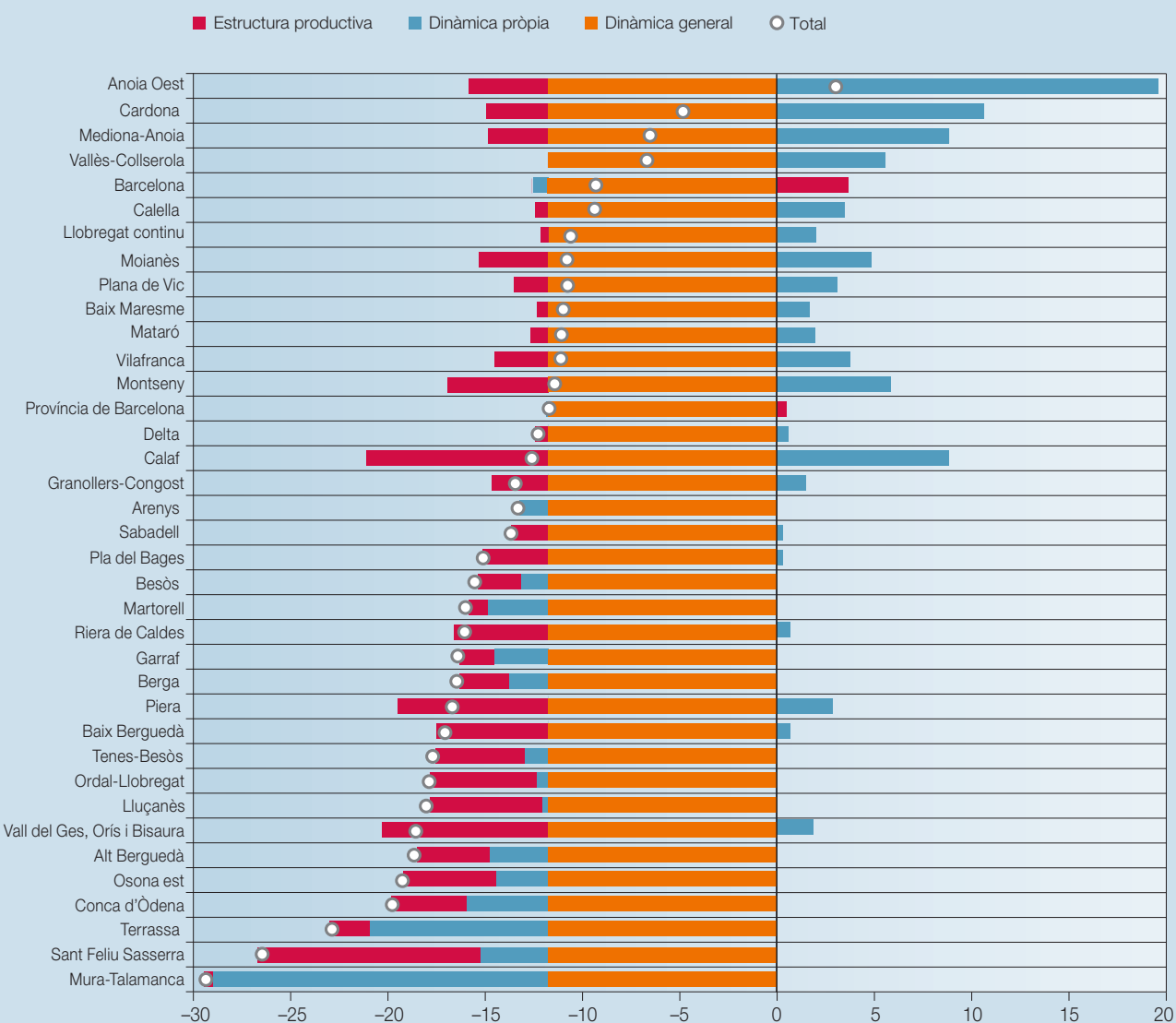
La dinàmica global és negativa en tots els sistemes territorials (-288.831 afiliats), mentre que vint-i-un sistemes presenten una dinàmica pròpia positiva (21.847 llocs de treball). Com s'ha dit, l'estructura productiva solament és positiva a Barcelona i Arenys. Tanmateix, el pes de Barcelona, que aporta 39.676 llocs de treball, fa que aquest component en la suma provincial sigui positiu (11.406).

Entre els sistemes amb majors pèrdues per volum i pes relatiu destaca Terrassa, amb una reducció del 23% (-26.282 llocs de treball) del 2008 al 2014, el doble de la reducció provincial, deguda

Variació per components de l'ocupació afiliada 2008-2012

Gràfic 4

(en percentatge)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del programa HERMES de la Diputació de Barcelona i del Web del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

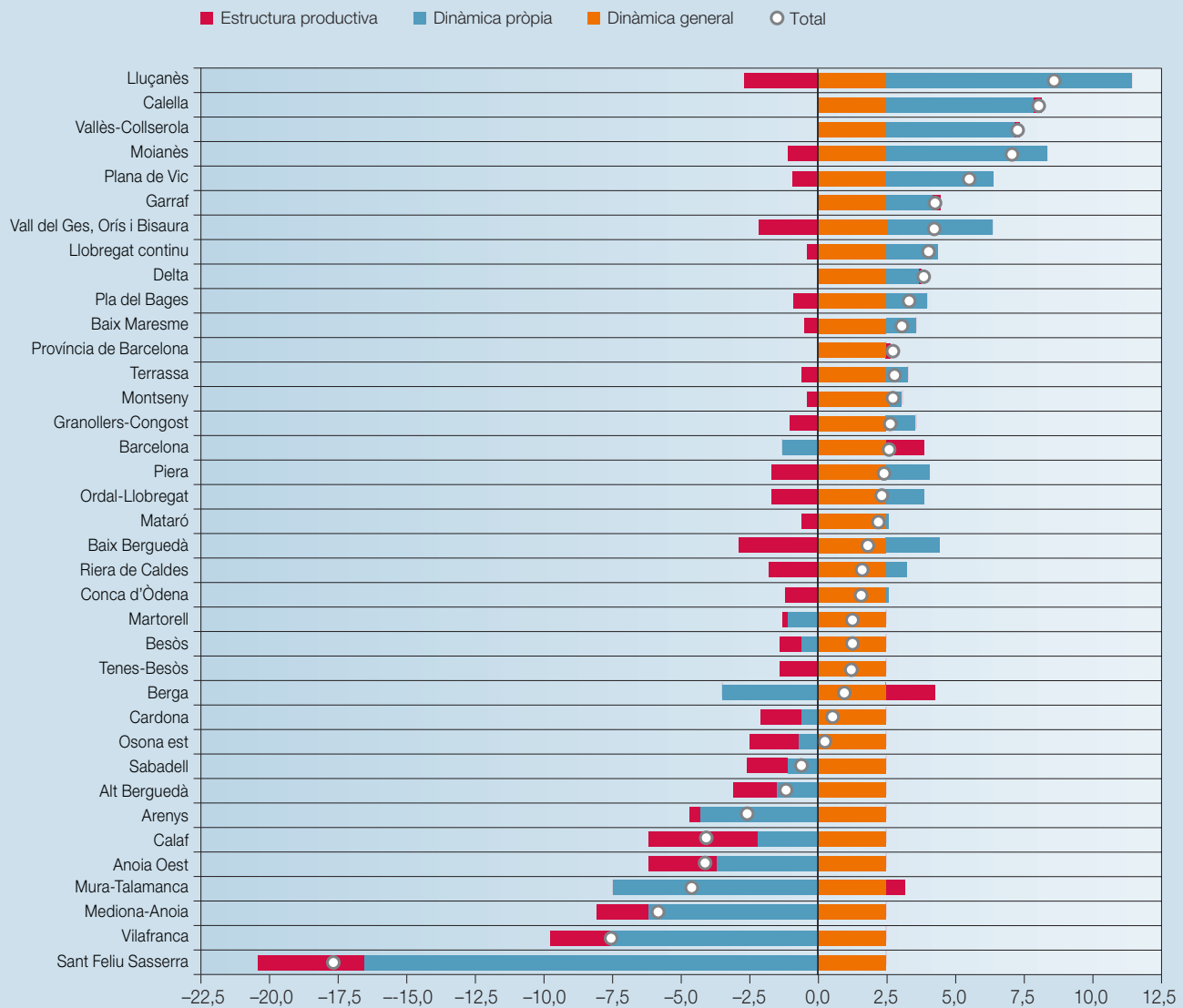
bàsicament al mal comportament de la seva dinàmica pròpia (-10.512). També destaca el 20% de reducció de Conca d'Òdena (-5.410), deguda al mal comportament tant de la dinàmica pròpia com de l'estructura productiva.

En el període 2013-2014 la situació canvia completament. Vint-i-sis dels trenta-sis sistemes territorials guanyen ocupació i un la manté (Osona est). L'increment mitjà pel conjunt de la província és del 2,7% (59.034 llocs de treball). Aquest canvi ve degut al bon comportament de la dinàmica global, que és positiva en tots els sistemes, acompanyat pel bon comportament de la dinàmica pròpia, també positiva en vint-i-un sistemes. L'estructura productiva és positiva en sis d'ells.

Variació per components de l'ocupació afiliada 2013-2014

Gràfic 5

(en percentatge)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del programa HERMES de la Diputació de Barcelona i del Web del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

La dinàmica global aporta 54.127 llocs de treball, la dinàmica pròpia n'aporta 17.962 i l'estructura productiva 13.889. De nou, l'estructura productiva de Barcelona, amb 13.225 llocs de treball, fa que aquest component en la suma provincial sigui positiu (5.086), i compensa el mal comportament de la seva dinàmica pròpia (-12.906).

Entre els nou sistemes que perden ocupació destaquen Vilafranca, amb una disminució del -7,3% (-1.953 llocs de treball) i Mediona-Anoia, amb una reducció del -5,6 (-658). En ambdós casos aquestes importants reduccions són degudes, sobretot, al mal comportament de la dinàmica pròpia.

En definitiva, podem dir que la dinàmica global explica bona part de la crisi i també de la recuperació; la dinàmica pròpia és el component que aporta resistència durant el període més profund de la crisi; i l'estructura productiva del municipi de Barcelona és substancialment diferent a la resta i la que explica bona part de la creació dels seus llocs de treball.

6. Els perfils territorials

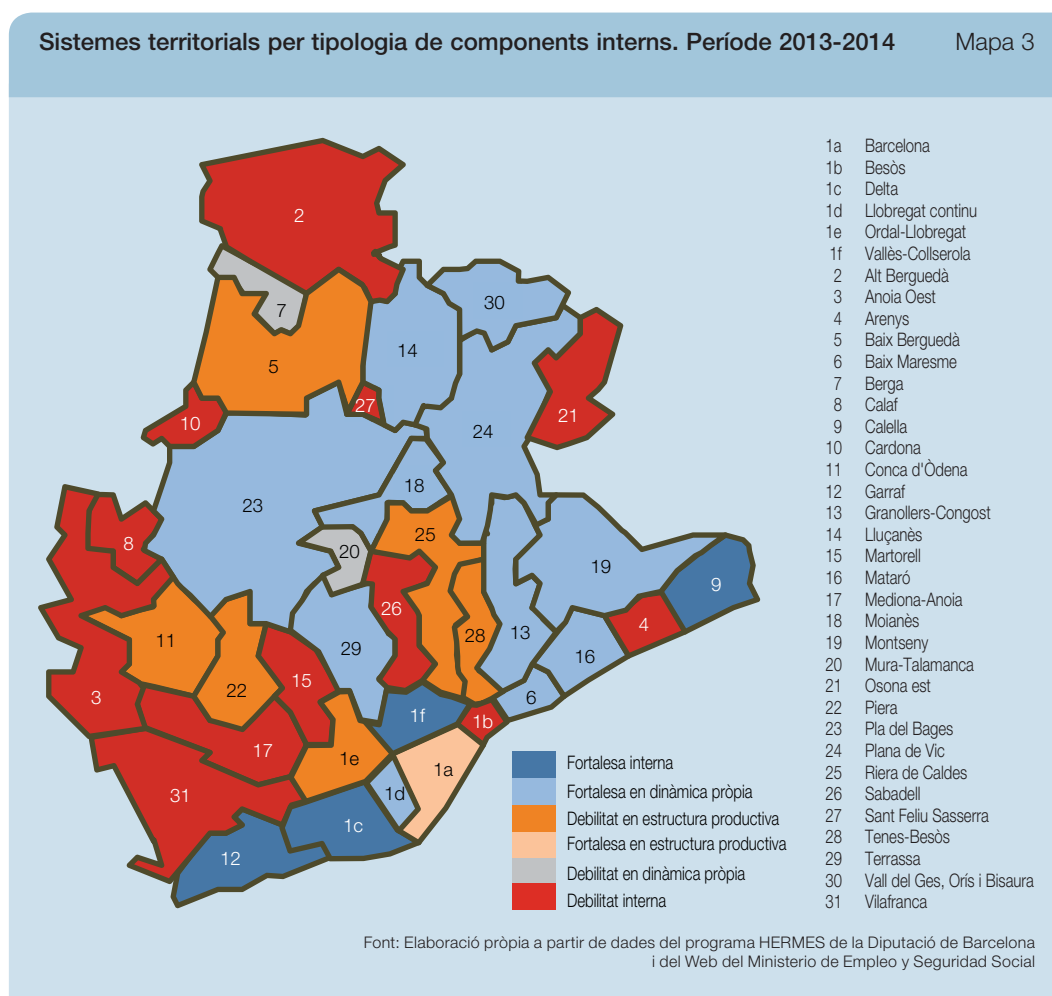
En l'apartat anterior s'han presentat els resultats de manera detallada per als diversos períodes d'anàlisi. En aquest ens centrem en la fase de creació d'ocupació (2013-2014) per establir patrons de comportament dels territoris.

Prenem aquí la dinàmica global com a constant ja que afecta tots els territoris de la mateixa manera. Aleshores, a partir del signe i magnitud de la dinàmica pròpia i l'estructura productiva (els components interns) és possible identificar sis comportaments diferenciats que es presenten al mapa 3.

La primera tipologia de sistemes correspon a aquells que mostren **fortalesa interna** en el sentit que són territoris amb un comportament positiu de la dinàmica pròpia i l'estructura productiva, és a dir, dels dos components interns del creixement. Lògicament, el resultat en afiliats és positiu ja que la dinàmica global és positiva en l'anàlisi realitzada. Hi trobem Calella, Delta, Garraf i Vallès Collserola. En total, aporten 15.865 afiliats en el període, dels quals 9.081 tenen una explicació interna mentre que 6.784 s'han d'atribuir al comportament general.

La segona tipologia és la dels territoris **forts en dinàmica pròpia**: es caracteritza per la dinàmica pròpia positiva i l'efecte estructura productiva negatiu, però menor que l'anterior. Per tant, la suma dels comportaments interns és positiva, i com que la dinàmica global és positiva tots aquests sistemes creixen. Aquest grup aporta 17.937 llocs de treball: la dinàmica global en genera 13.063, la dinàmica pròpia 8.251 mentre que l'estructura productiva n'elimina 3.376. Hi pertanyen fins a 11 territoris, essent el segon grup més nombrós: Baix Maresme, Granollers-Congost, Llobregat continu, Lluçanès, Mataró, Moianès, Montseny, Pla del Bages, Plana de Vic, Terrassa i Vall del Ges, Orís i Bisaura.

La tercera tipologia ve marcada per la **debilitat de l'estructura productiva**: presenta una dinàmica pròpia positiva i una estructura productiva negativa però, a diferència del que succeïa en el grup anterior, la suma dels dos és negativa. Els components interns del creixement generen un efecte net d'expulsió. Hi pertanyen sis sistemes: Baix Berguedà, Conca d'Òdena, Ordal-Llobregat, Piera, Riera de Caldes i Tenes Besòs. La dinàmica pròpia fa que es guanyin 1.198 llocs de treball, però se'n perden 2.575 per l'estructura productiva. Val a dir que en aquest grup per a tots els territoris la dinàmica global aconsegueix compensar aquest efecte i són sistemes que guanyen ocupats (2.568 entre tots).

La quarta tipologia és formada pels sistemes amb la dinàmica pròpia negativa i l'efecte de l'estructura productiva positiu. És el que succeeix a Barcelona que té **fortalesa en estructura productiva**. I aquest patró es reproduïx a nivell provincial. Al municipi de Barcelona la dinàmica global aporta 24.100 llocs de treball, la dinàmica pròpia fa que se'n perdin 12.906, però en canvi en guanya 13.225 per l'estructura productiva. Així doncs, el grup quatre que només és format per Barcelona té un comportament positiu. Aquest resultat net s'assoleix perquè la dinàmica pròpia que actua en sentit negatiu és menor que l'estructura productiva, que ho fa positivament i a més la dinàmica global és sempre positiva.

La cinquena tipologia està formada pels sistemes amb un comportament intern negatiu donada la **debilitat de la dinàmica pròpia** negativa. L'estructura productiva tot i empènyer cap amunt, no és suficient per superar l'anterior. És el que succeeix a Berga i a Mura-Talamanca. Ara bé, Berga aconsegueix amb la dinàmica global (130) compensar les pèrdues internes (-86) i creix tímidament (44). En canvi, Mura-Talamanca expulsa afiliats ja que la dinàmica global no equilibra les febleses.

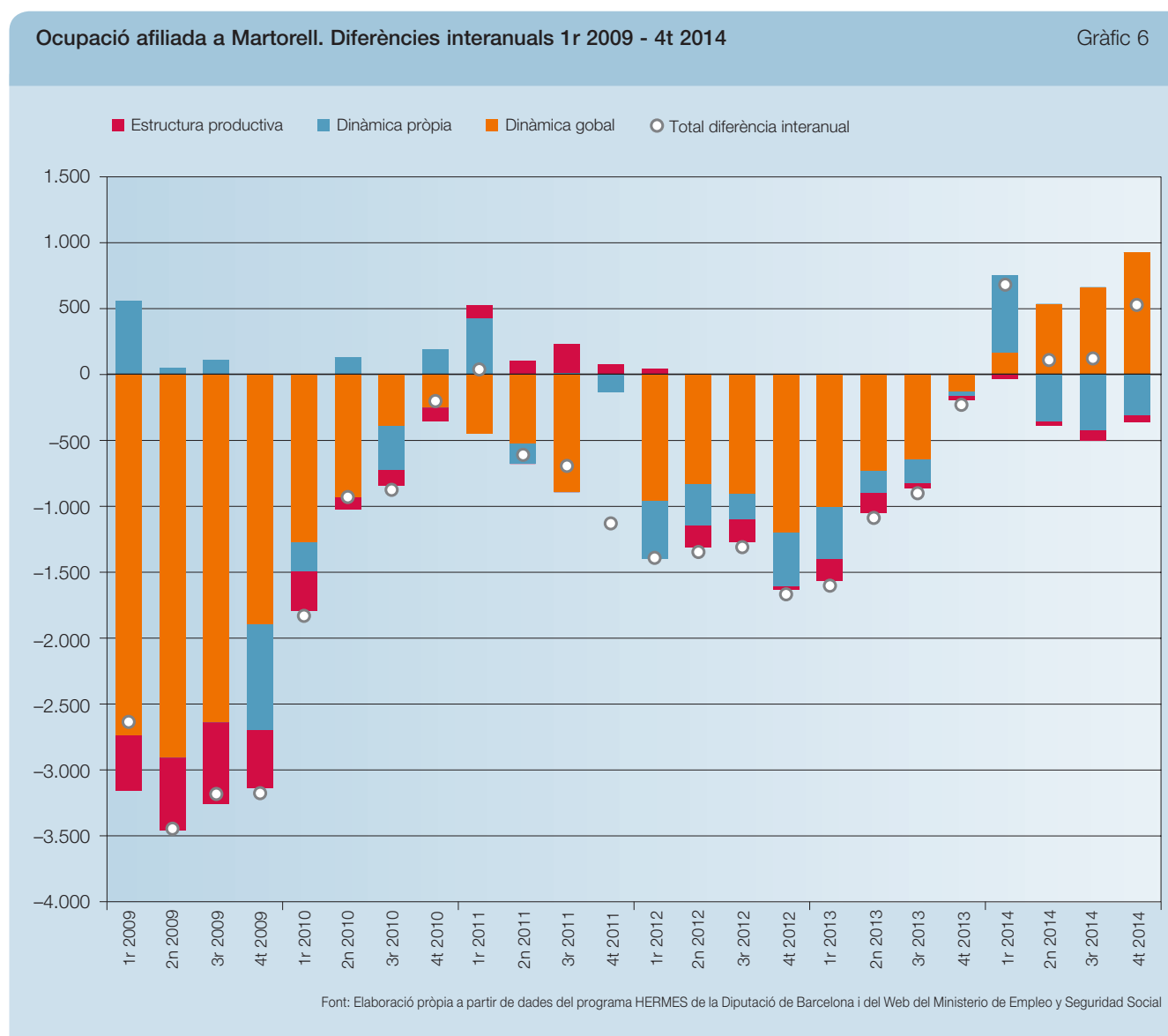
La darrera tipologia és la formada pels sistemes que tenen un comportament negatiu dels components dinàmica pròpia i estructura productiva, de manera que podem parlar d'un perfil de **debilitats internes**. En el cas del Besòs, Cardona, Martorell i Osona est, la dinàmica global (2.818) atenua aquest efecte combinat (-1.545), de manera que veuen augmentar l'ocupació amb 1.273 persones. En canvi, per a la resta, Alt Berguedà, Anoia Oest, Arenys, Calaf, Mediona-Anoia, Sabadell, Sant Feliu Sasserra

i Vilafranca, la dinàmica global no compensa les dues caigudes internes. Aquest grup perd 4.206 llocs de treball en la dinàmica pròpia i 2.148 en l'estructura productiva, i tot i que en guanya 3.286 amb la dinàmica global el resultat general és negatiu de 3.069 llocs de treball.

7. Panell de perfils territorials

7.1. Martorell

Al llarg del període 2009-2014 el component predominant de l'evolució és la dinàmica global (69%). La dinàmica pròpia explica un 19% de la trajectòria mentre que l'estructura productiva ho fa en un 12%⁸.

8. El 100% s'obté del sumatori en valor absolut dels llocs de treball guanyats i dels llocs de treball perduts de cadascun dels tres components.

En aquest sentit, podem afirmar que Martorell és una economia local oberta i relativament equilibrada (malgrat el fort pes de la dinàmica global és capaç de mantenir proporcions homologables en la dinàmica pròpia i l'estructura productiva). Aquesta composició explica que Martorell tingui un comportament similar al de la regió de referència (Catalunya): expulsa llocs de treball durant el període de major duresa de la crisi, però en recupera entrant al 2014 beneficiant-se de la millora general.

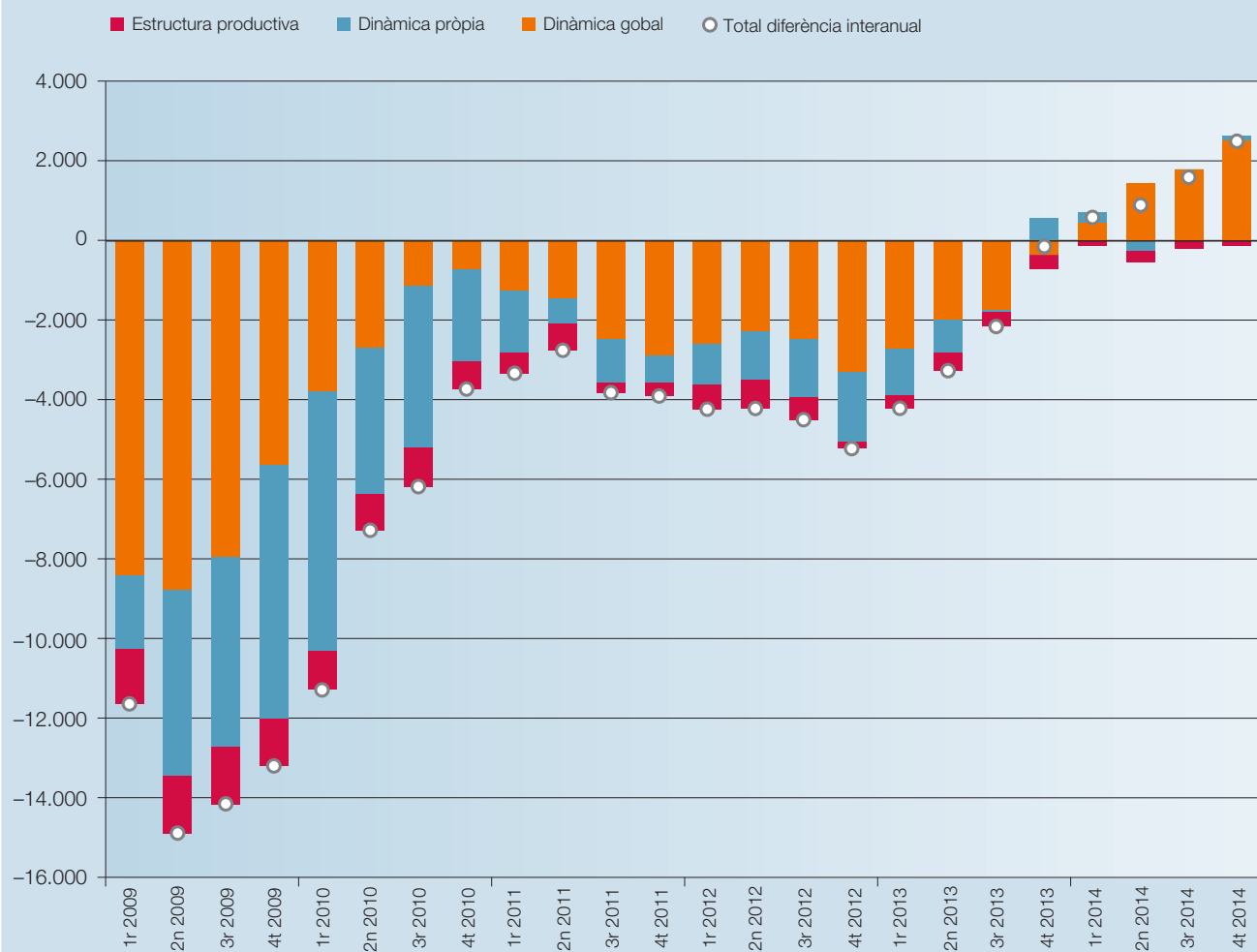
Entrant al detall de l'evolució temporal, la dinàmica global és el component més significatiu en la majoria de trimestres, però en especial durant el 2009, amb pèrdues de més de 2.000 ocupats. També és durant el 2009 quan el component de l'estructura productiva registra els seus valors més destacats, amb pèrdues de més de 400 ocupats. Finalment, pel que fa a la dinàmica pròpia, aconsegueix certa rellevància a l'hora d'explicar la variació de l'ocupació en alguns trimestres de 2009, de 2012 i de 2014.

7.2. Terrassa

Al llarg del període 2009-2014 el component predominant de l'evolució és la dinàmica global (53%). La dinàmica pròpia explica un 35% de la trajectòria mentre que l'estructura productiva ho fa en un 12%⁹.

La diferència interanual d'ocupats registrats al sistema territorial de Terrassa es caracteritza per la concatenació negativa dels components. La dinàmica pròpia és molt important fins ben entrat el 2013 i explica una part significativa de la contracció. A partir d'aleshores l'efecte negatiu s'atenua i des del 2014 creix per l'impuls de la dinàmica global.

9. Vegeu nota 8.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del programa HERMES de la Diputació de Barcelona i del Web del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

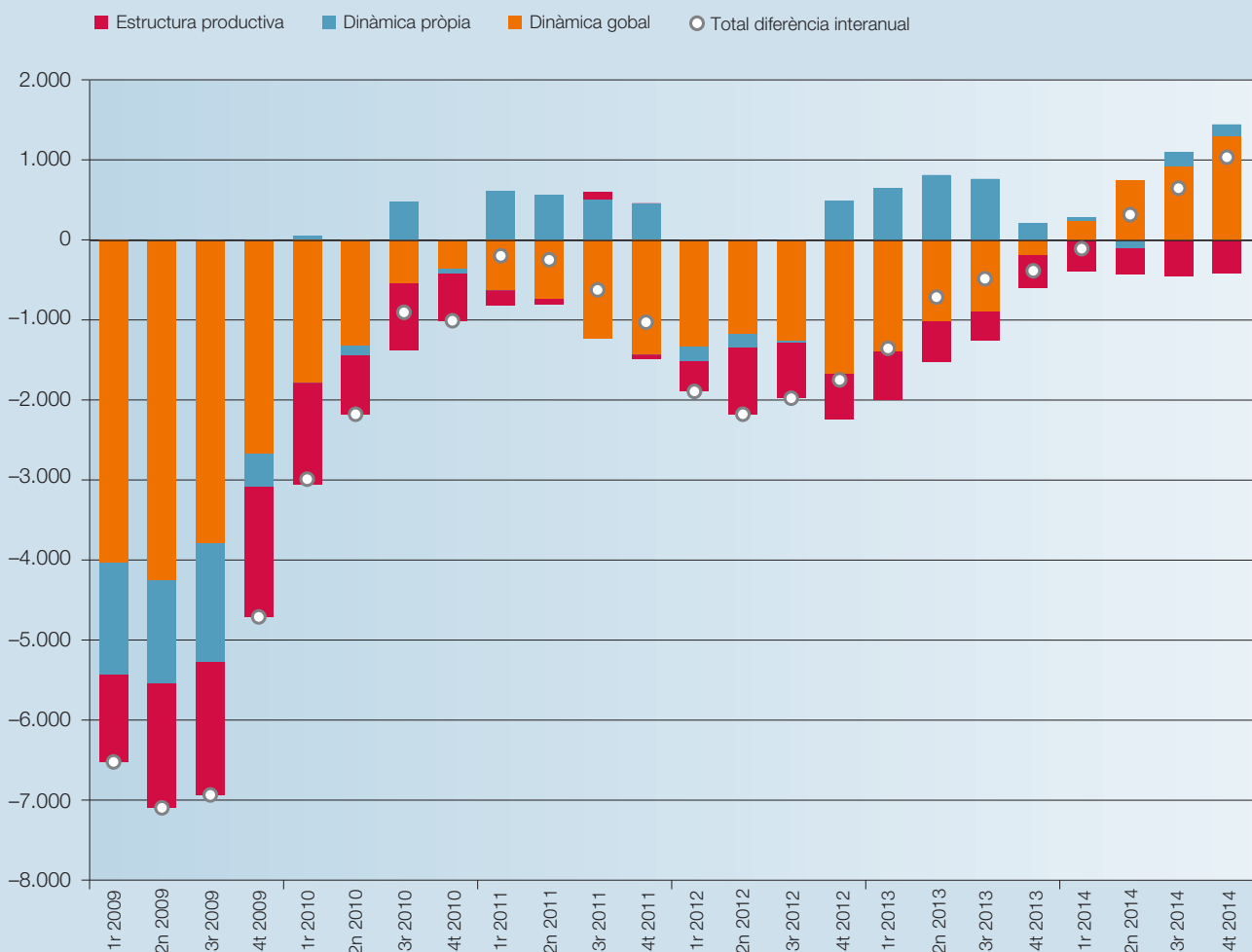
7.3. Riera de Caldes

Al llarg del període 2009-2014 el component predominant de l'evolució és la dinàmica global (56%). La dinàmica pròpia explica un 18% de la trajectòria mentre que l'estructura productiva ho fa en un 26%¹⁰. En aquest sentit, podem afirmar que la Riera de Caldes és una economia local que té com a tret diferencial una estructura productiva amb capacitat d'arrossegament i un relatiu equilibri en la resta de components.

Atenent a l'evolució, en la fase més dura de la crisi els diversos components del creixement impacten negativament. En canvi, la tendència a la recuperació hi és sostinguda i s'inicia abans que en la majoria de sistemes territorials.

Ocupació afiliada a la Riera de Caldes. Diferències interanuals 1r 2009 - 4t 2014

Gràfic 8

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del programa HERMES de la Diputació de Barcelona i del Web del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

10. Vegeu la nota 8.

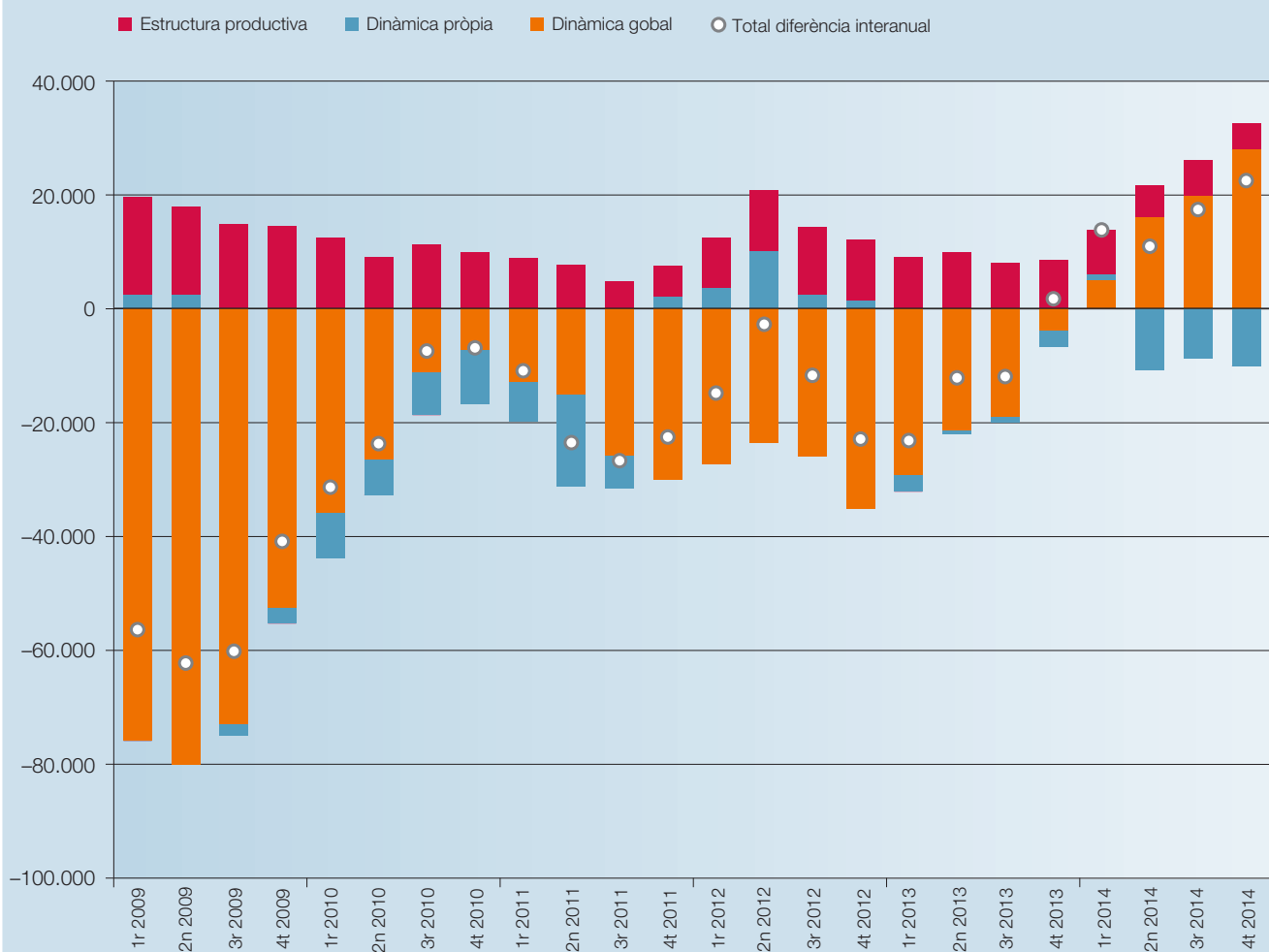
7.4. Barcelona

Al llarg del període 2009-2014 el component predominant de l'evolució és la dinàmica global (66%). La dinàmica pròpia explica un 12% de la trajectòria mentre que l'estructura productiva ho fa en un 22%¹¹. En aquest sentit, podem afirmar que Barcelona és una economia local oberta i amb un pes de l'estructura productiva elevat en termes comparatius.

Més concretament, en els primers trimestres d'important disminució de l'ocupació la dinàmica global era el component que tenia més pes. Després, en el bienni 2010-11, la dinàmica pròpia, principalment, s'afegí a aquesta tendència negativa. En el darrer any, 2014, ja en creixement, tibaven en positiu tant l'estructura productiva com la dinàmica global.

Ocupació afiliada a Barcelona. Diferències interanuals 1r 2009 - 4t 2014

Gràfic 9

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del programa HERMES de la Diputació de Barcelona i del Web del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

11. Vegeu la nota 8.

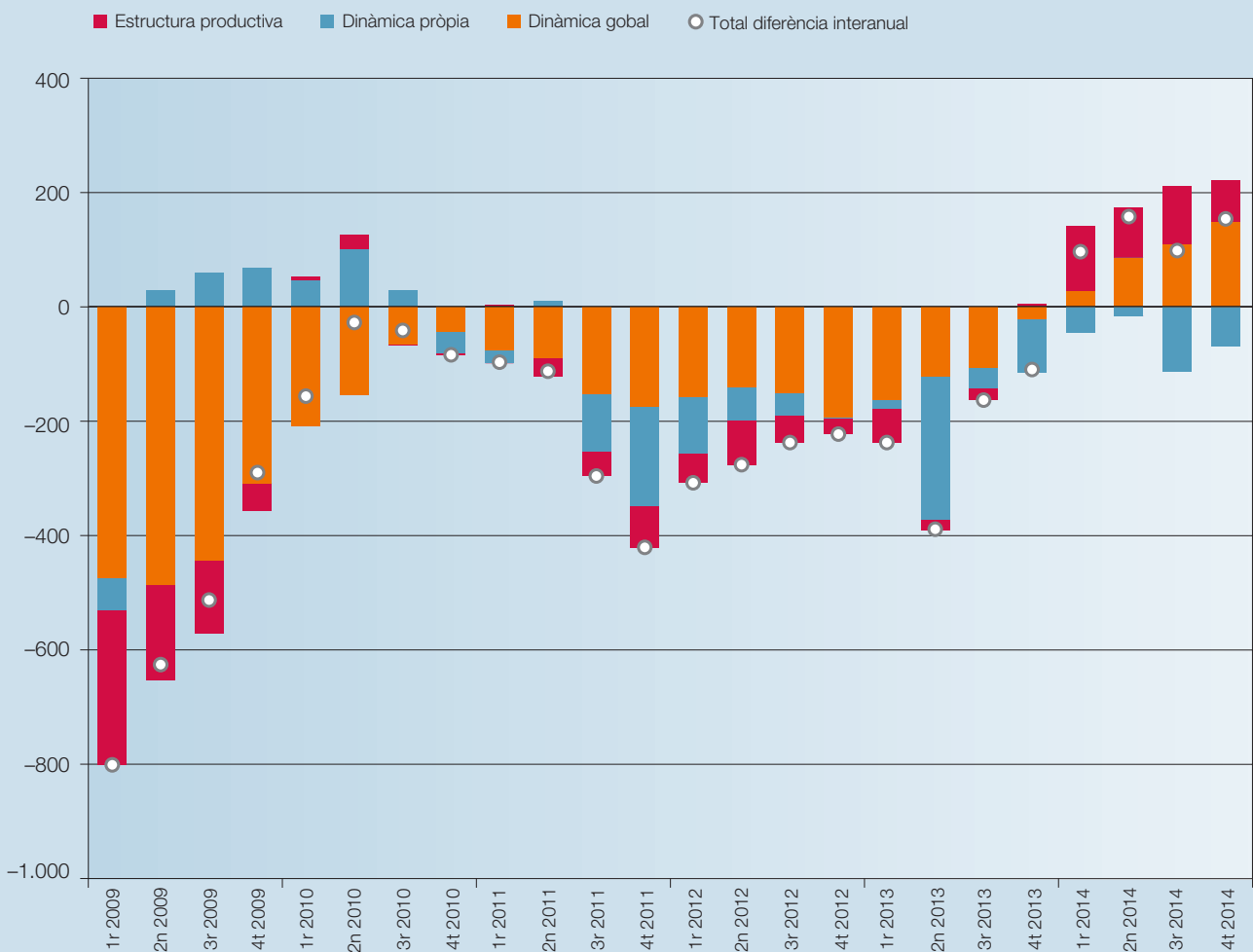
7.5. Berga

Al llarg del període 2009-2014 el component predominant de l'evolució és la dinàmica global (57%). La dinàmica pròpia explica un 22% de la trajectòria mentre que l'estructura productiva ho fa en un 21%¹². En aquest sentit, podem afirmar que Berga és una economia local poc oberta en termes relatius i un pes significatiu del component estructura productiva.

La dinàmica global és el component majoritari, condicionant en negatiu les variacions dels primers anys i en positiu des de 2014. El component estructura productiva ha tingut tendència positiva en tot el període de recuperació. La dinàmica pròpia tendeix a comportar-se negativament.

Ocupació afiliada a Berga. Diferències interanuals 1r 2009 - 4t 2014

Gràfic 10

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del programa HERMES de la Diputació de Barcelona i del Web del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

12. Vegeu la nota 8.

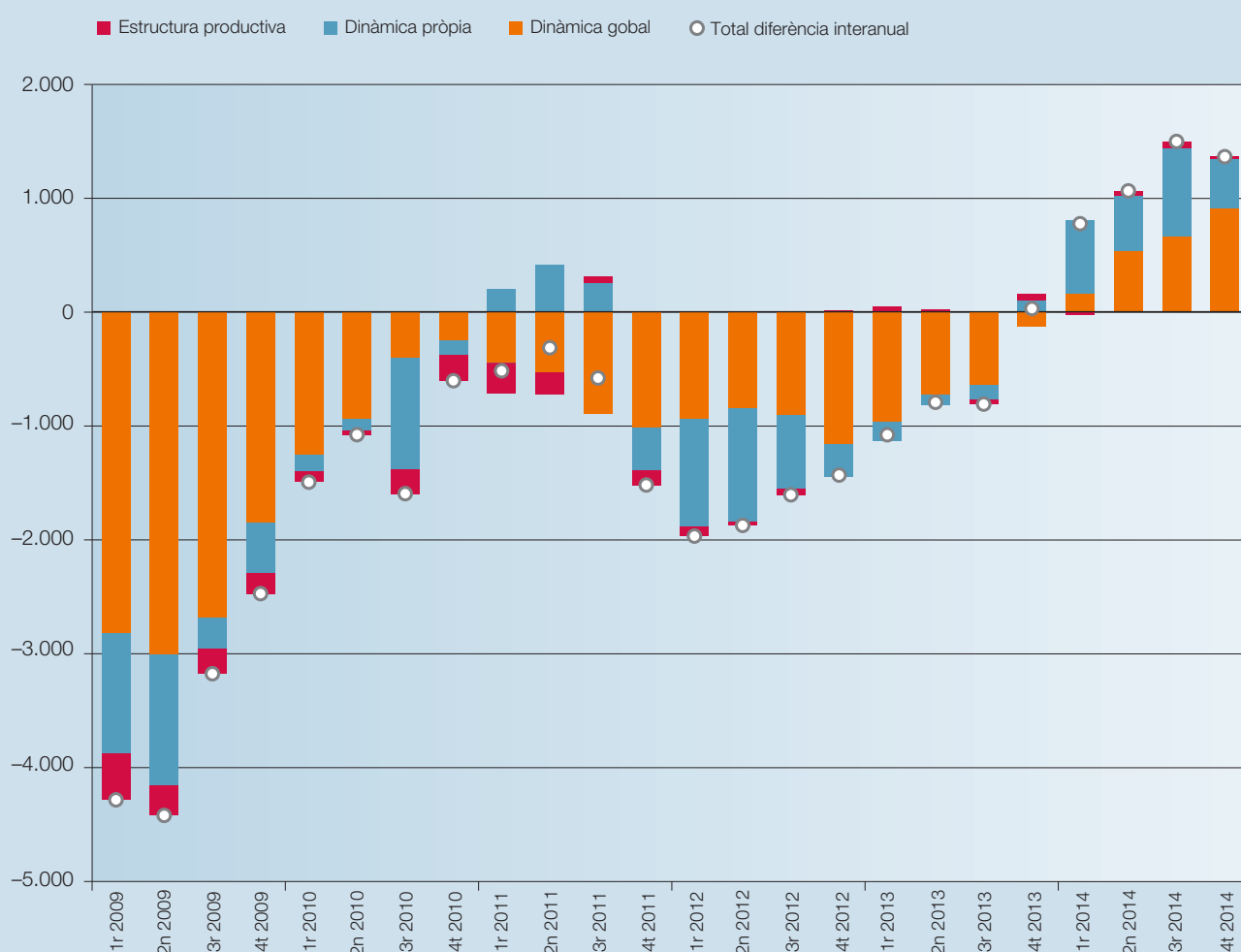
7.6. Garraf

Al llarg del període 2009-2014 el component predominant de l'evolució és la dinàmica global (64%). La dinàmica pròpia explica un 29% de la trajectòria mentre que l'estructura productiva ho fa en un 7%¹³. En aquest sentit, podem afirmar que el Garraf és una economia local relativament oberta amb una forta dinàmica pròpia però en canvi amb una estructura productiva amb poca capacitat d'arrossegament.

Entrant al detall, veiem que la diferència interanual d'ocupats registrats al sistema territorial del Garraf té un perfil molt similar al del conjunt de la província de Barcelona. Però mentre a la província la dinàmica global és la clara dominadora, en el Garraf aquest domini no és tan aclaparador ja que en alguns trimestres la dinàmica pròpia també és un factor amb un pes específic important, com per exemple en el 2014, quan s'han registrat creixements en el nombre d'ocupats.

Ocupació afiliada al Garraf. Diferències interanuals 1r 2009 - 4t 2014

Gràfic 11

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del programa HERMES de la Diputació de Barcelona i del Web del Ministerio de Empleo y Seguridad Social

13. Vegeu la nota 8.

8. Conclusions

De vegades pot no resultar senzill entendre els conceptes que intenta explicar l'anàlisi *shift-share*. Per tal de facilitar la comprensió d'aquest tipus d'anàlisi, i a mode de conclusions, intentarem explicar-ho utilitzant un símil de l'atletisme. Així, els tres factors en què es descompon el creixement de l'ocupació a una regió són els mateixos factors que explicarien el resultat d'una cursa d'atletisme de fons.

Imaginem que ens hem classificats per a la final del mundial d'atletisme dels 10.000 metres. El resultat de l'atleta al final de la cursa (temps) dependrà de:

1. **El ritme de la cursa.** Si en la cursa dels 10.000 metres el grup imposa un ritme ràpid, en estar dins del grup jo també tindrè un ritme ràpid i això m'ajudarà a tenir un bon temps. És la **dinàmica global (DG)**, si la supraregió (en aquest cas Catalunya) genera ocupació la meua regió també en generarà. Si el grup corre, jo també correré.

I què ha passat a la província de Barcelona? En el període 2008-2012 tots els territoris perden afiliats per aquest efecte global que, en general, és el component més important per explicar la trajectòria dels mercats de treball. La crisi de caràcter global té un impacte clar en els territoris. En canvi, en el període 2013-2014 la dinàmica global pren importància i esdevé un factor de recuperació.

2. **La constitució física de l'atleta.** No és el mateix córrer els 100 metres llisos, on es necessita explosivitat, i per tant disposar d'una massa muscular molt potent, que córrer els 10.000 metres, on es necessita una constitució física lleugera i fibrosa. La constitució física del corredor dels 10.000 metres es correspon a l'**estructura productiva (EP)** de la regió. Si la meua regió disposa de l'estructura adequada aconseguirà generar ocupació.

El component estructura productiva (la suma de les diferents activitats econòmiques que tenen lloc en un territori) té un comportament negatiu en el període de contracció. Això és així a tots els territoris llevat de Barcelona i Arenys, però les taxes de caiguda són en general menors que les de la dinàmica global. En el període 2013-2014 les estructures productives es recuperen com a factor de creixement, però ho fan de manera lenta i desigual (les taxes de variació són petites i tenen diferents signes a diferents territoris).

3. **Preparació de la cursa i els avatars.** Òbviament per aconseguir un bon resultat en una cursa cal entrenar i preparar l'estratègia de la cursa. Amb l'entrenament s'aconsegueix millorar l'estat de forma i amb l'estratègia se sap quan s'ha d'atacar en una cursa. És la **dinàmica pròpia (DP)**. Aquest factor ens diu si la regió ha posat les bases adequades per crear ocupació (ja sigui amb la formació, amb les infraestructures, amb la innovació, etc.). Evidentment posar les bases per crear ocupació respon al fet de disposar d'una estratègia o d'una política.

De vegades en la preparació d'una cursa es fa trampa: l'atleta es pot dopar. En el cas de la creació d'ocupació en una regió seria que tot i no disposar d'un pla estratègic, la regió acabi generant ocupació perquè una empresa important s'ha instal·lat ja que se li han ofert una sèrie de condicions avantatjoses, com per exemple el fet que no hagi de pagar cap mena de taxa ni impost municipal en els propers 20 anys; aquestes condicions no corresponen a cap plantejament estratègic.

A banda de la preparació de la cursa, en aquest factor també influeixen els avatars (esdeveniments de la cursa). Un avatar en una cursa d'atletisme seria que els nostres rivals ensopeguessin. En la creació d'ocupació seria que una gran empresa s'acabi instal·lant al nostre municipi sense haver fet res perquè s'instal·li. Són causes espúries.

En aquest tercer component és on es detecten els principals diferencials de comportament entre territoris durant la fase de major contracció. La resiliència, per tant, té a veure amb una estratègia completa que afecti el conjunt de factors de desenvolupament. En el període 2008-2012 vint-i-un sistemes territorials generen llocs de treball per la dinàmica pròpia mentre que quinze en perden, però a unes taxes relativament baixes (a excepció de Terrassa i Mura-Talamanca). En la fase de recuperació, 2013 a 2014 novament són vint-i-un sistemes territorials els que presenten increments ocupacionals per aquest component, acompanyat per una dinàmica global positiva en tots els sistemes.

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona*

Títol	Any	Pàgines
Estudis especials de la província de Barcelona		
Parcs científics o tecnològics i territori a Barcelona i Catalunya	2004	23-25
Efectes socioeconòmics del TAV en ciutats mitjanes	2004	25-26
La dimensió metropolitana de l'estratègia a Barcelona. Una aproximació territorial	2004	29-30
El sector de l'automòbil a la província de Barcelona	2004	31-32
La indústria tèxtil a la província de Barcelona	2004	33-35
Els observatoris del mercat de treball local: observar per actuar	2004	49-50
La planificació estratègica local catalana en la societat de la informació	2004	50-51
Pactes territorials	2004	52-53
Del valor afegit a la renda familiar a les províncies catalanes i a les comarques de Barcelona l'any 2000	2005	24-30
Impacte de la nova Llei d'hisendes locals en els municipis de la província de Barcelona	2005	33-35
La inversió pública a la província de Barcelona. Una comparació amb la Comunitat de Madrid	2005	36-38
Equipaments culturals a la província de Barcelona	2005	38-40
Situacions de pobresa i exclusió social a la província de Barcelona	2005	41-43
El suport de la Diputació de Barcelona als municipis en el marc de les polítiques de dinamització del teixit productiu local	2005	57-59
La província de Barcelona i l'ocupació	2005	60-63
El pensament estratègic, primer pas cap a la definició d'un model territorial sostenible i competitiu del món local	2005	64-65
La hisenda local a Espanya amb relació a altres països europeus	2006	22-24
La localització de l'activitat industrial a la província de Barcelona	2006	32-34
Factors que influeixen la demanda de sòl industrial	2006	35-37
L'associacionisme als polígons industrials: situació actual	2006	37-38
Problemes d'accessibilitat a la regió metropolitana de Barcelona	2006	55-57
El sistema logístic de l'àrea de Barcelona	2006	58-61
Una iniciativa local d'ocupació en el sector de serveis a les persones. El projecte ILO-SER	2006	62-63
El clúster de l'automoció a Catalunya	2007	26-29
L'ocupació estrangera a la província de Barcelona	2007	33-34
Les empreses multinacionals manufactureres a la província de Barcelona: una breu anàlisi geogràfica i sectorial	2007	35-36
Reptes per al desenvolupament logístic a la província de Barcelona	2007	37-38
La població estrangera a la província de Barcelona	2008	33-35
Determinants de la despesa pública de capital dels municipis de la província de Barcelona	2008	36-38
La qualitat de vida a la província de Barcelona. Una anàlisi comarcal 1991-2004	2008	39-40
Estudis especials de les comarques de Barcelona		
Diagnosi qualitativa de la comarca de l'Alt Penedès	2004	60-62
Mercat de treball i Pla Delta	2004	81-82
El mercat del sòl i sostre industrial a la Regió Metropolitana de Barcelona. Evolució recent i tendències	2004	88-90
L'observatori de la societat de la informació de Mataró	2004	108-111
Evolució socioeconòmica de la comarca d'Osona	2004	118-119
La comarca del Vallès Oriental: una anàlisi estratègica (DAFO)	2004	132-133
Els reptes de futur de l'economia de l'Anoia	2005	79-80
Anàlisi socioeconòmica de la comarca del Berguedà	2005	108-109
Les infraestructures de muntanya: El Pla comarcal de muntanya del Berguedà	2005	110-111
Mobilitat i infraestructures de transport a la comarca d'Osona	2005	132-134
El parc tecnològic de la Catalunya central	2006	85-86
L'economia del Baix Llobregat: reptes i oportunitats	2006	94-95
Els centres tecnològics: l'aeronàutica i l'espai	2006	103-105
Innovació en el sector media	2006	105-107

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
Els reptes de futur de la comarca del Garraf	2006	122-123
Plans d'innovació d'àmbit local	2007	56-58
El desenvolupament estratègic de les comarques centrals	2007	59-60
Estratègia urbana i governança democràtica: Cap a una planificació estratègica de 2a generació	2007	61-62
Els centres locals de serveis a les empreses de la província de Barcelona	2007	63-64
Les oficines tècniques laborals (OTL): fent xarxa per a la inserció laboral de les persones amb trastorns mentals	2007	65-66
Les polítiques locals de consolidació d'empreses de creació recent: el projecte pilot INDRA	2007	67-69
Una aproximació als factors clau per a l'èxit dels serveis locals d'ocupació (SLO)	2007	70-71
L'Alt Penedès, una economia dinàmica i diversificada	2007	79-80
Reorientació i canvi estratègic: clústers a Catalunya, el cas del gènere de punt a Igualada	2007	88-90
La comarca del Bages: Principals línies de creixement industrial	2007	98-99
El Vallès Oriental, una comarca de contrastos	2007	150-152
L'anàlisi dels mercats de treball locals a través d'un índex sintètic. Avantatges i inconvenients	2008	58-60
La promoció i gestió dels polígons d'activitat econòmica: el paper dels ajuntaments	2008	61-64
Les agències de desenvolupament econòmic local: cap a un nou model d'organització del desenvolupament local a la província de Barcelona	2008	65-68
La gestió dels polígons: una escala necessàriament supramunicipal	2008	69-70
Més enllà de la Llei de barris: desenvolupament de polítiques laborals associades. Projecte «treball als barris»	2008	71-73
Aspectes diferencials de la producció d'habitatge protegit a la província de Barcelona (1977-2006)	2008	74-77
La indústria vitivinícola davant dels reptes del segle XXI	2008	87-89
El futur de la política industrial: prioritzar tecnologies o potenciar els clústers. Té sentit la dualitat? Dos exemples pràctics: el Bages i el Baix Llobregat	2008	108-110
L'ampliació de l'aeroport del Prat: noves capacitats i noves limitacions	2008	120-127
El perquè de l'ampliació del port de Barcelona	2008	136-138
L'impacte socioeconòmic del turisme al Berguedà	2008	148-150
El Maresme, una comarca en transformació profunda	2008	169-170
Pla d'innovació d'Osona	2008	180-182
Tendències demogràfiques recents a l'Alt Penedès	2009	34-36
El futur dels polígons d'activitat de l'Anoia	2009	48-49
Món Sant Benet, un any d'un món obert als sentits	2009	62-63
El Parc Mediterrani de la Tecnologia	2009	76-78
El Barcelonès Nord i l'Hospitalet de Llobregat: protagonistes de grans transformacions urbanes	2009	90-92
Pla estratègic metropolità de Barcelona: reflexions al cap de 20 anys. Una introducció, tres reflexions i unes conclusions finals	2009	93-95
Posa el Berguedà al teu plat	2009	108-110
El model de desenvolupament econòmic de la comarca del Garraf	2009	122-124
Xarxa d'emprenedoria del Maresme	2009	136-137
Gestió dels purins porcins a la comarca d'Osona	2009	150-152
Triangle d'innovació del Vallès»: un territori dinàmic on es forgen projectes	2009	164-165
La indústria química al Vallès Oriental	2009	178-180
Les escoles i programes d'ensenyament de l'àmbit hotel·ler i de restauració a la província de Barcelona	2010	22-24
L'enoturisme a l'Alt Penedès	2010	38-39
El nou Aeroport Corporatiu - Empresarial de Catalunya	2010	52-55
L'impuls del clúster sociosanitari de Manresa, en el marc del pla estratègic Manresa 2015	2010	68-70
El Parc Aeroespacial i de la Mobilitat de Viladecans	2010	84-87
Projecte Biopol	2010	100-102

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
Una aproximació integral en la renovació d'un nucli antic: la Llei de barris a Berga	2010	116-118
Acord per al desenvolupament econòmic i l'ocupació del Garraf	2010	130-131
Maresme 2015: un pla estratègic amb estil propi	2010	144-145
L'impacte econòmic d'una universitat en el seu territori d'influència: el cas de la Universitat de Vic a Osona	2010	158-160
Projectes rellevants Horitzó 2013	2010	174-176
Els clústers amb més potencial de creixement i innovació al Vallès Oriental	2010	190-192
Economia i territori a l'Alt Penedès	2011	34-34
Pla estratègic de l'Anoia	2011	46-46
Estructura empresarial del Bages	2011	58-58
INNOBAIX, Agència d'innovació i coneixement del Baix Llobregat	2011	70-70
Pla estratègic de turisme de la ciutat de Barcelona	2011	82-83
El Pla Estratègic Metropolità «L'actualització de la proposta estratègica»	2011	83-84
Els canvis en la base productiva d'una comarca d'interior: el cas del Berguedà	2011	96-96
L'agència de desenvolupament econòmic del Garraf, una realitat en construcció	2011	108-108
Costa Barcelona: una marca comuna amb molt futur	2011	120-120
El potencial dels clústers a la comarca d'Osona	2011	132-132
El parc de l'Alba, una actuació estratègica per al desenvolupament econòmic i social de Catalunya, Espanya i el sud d'Europa	2011	144-144
La planificació estratègica del Vallès Oriental: El II pla estratègic de Granollers	2011	156-156
El desenvolupament local en xarxa: RECEVIN	2012	38-38
Viver Tecnològic Ig-Nova Tecnoespai	2012	50-50
Iloquid, un projecte per a la dinamització del mercat de treball en el sector de les persones amb dependència als territoris del Bages i el Moianès	2012	62-62
El Clúster6m de millores a la mobilitat	2012	74-74
Barcelona City Protocol	2012	86-86
Do it in Barcelona, programa d'atracció i retenció de talent internacional a Barcelona	2012	87-88
Catcentral 2.0 Innovació i talent	2012	98-98
Els recursos energètics en el desenvolupament econòmic	2012	112-112
L'impacte econòmic de l'activitat turística al Maresme	2012	124-124
Oficina tècnica laboral d'Osona	2012	136-136
Sant Cugat Smart City	2012	148-148
Roca Umbert fàbrica de les arts de Granollers	2012	160-160
Evolució del PIB de la província de Barcelona els anys 2011 i 2012	2013	12-13
Vilafranca, inclusió. Una nova generació de plans d'ocupació	2013	42-42
4D Health, Centre d'Innovació per a la Simulació en Salut	2013	54-54
Bages, Regió Verda	2013	66-66
El Parc Agrari del Baix Llobregat, un territori agroeconòmic	2013	78-78
Almogàvers Business Factory	2013	90-90
Cultura emprenedora a l'escola	2013	91-92
Esport i feina, un binomi guanyador	2013	104-104
Alineem actius, valoritzem el territori	2013	116-116
El Maresme Marítim	2013	128-128
Impacte econòmic de l'activitat turística a Osona	2013	140-140
Orbital 40: present i futur	2013	152-152
El Centre de Suport Empresarial i Tecnològic de Cardedeu. Una eina per a la concertació pública, la dinamització econòmica i l'especialització tecnològica	2013	164-164
Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès	2014	43-43
L'observatori de la mancomunitat Penedès-Garraf: cap als 30 anys d'història	2014	44-44
Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia	2014	58-58
La dinamització d'espais en desús a Igualada: rec.0, micronegoci amb aparador i fineart	2014	61-61
Mapa de projectes estratègics locals del Bages	2014	71-71

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
Jove ocupa't al Moianès	2014	72-72
Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat	2014	85-85
Coboi, laboratori cívic d'emprenedoria i economia social	2014	86-86
Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès	2014	99-99
20 anys de turisme de Barcelona. 100 milions de turistes	2014	100-100
Avaluació del multiplicador local 3 (LM3) com a eina de dinamització del comerç i l'economia local a Santa Coloma de Gramenet	2014	101-101
Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà	2014	115-115
L'agència de desenvolupament del Berguedà	2014	116-116
Mapa de projectes estratègics locals del Garraf	2014	129-129
El banc de terres, una eina útil per reactivar terres de conreu en desús	2014	130-130
Mapa de projectes estratègics locals del Maresme	2014	143-143
Dinamització de la DO Alella	2014	144-144
Mapa de projectes estratègics locals d'Osona	2014	157-157
Creació, l'agència d'emprenedoria, innovació i coneixement	2014	158-158
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental	2014	171-171
Mapa d'activitats empresarials de l'eix de la Riera de Caldes 2012. Anàlisi de l'activitat d'alt contingut tecnològic i intensiva en coneixement	2014	172-173
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental	2014	187-187
El primer any del projecte reempresa a Granollers	2014	188-188
Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès	2015	43-43
Economia social i solidària en un municipi petit	2015	44-44
Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia	2015	57-57
Igualada Leather Cluster Barcelona	2015	58-58
Mapa de projectes estratègics locals del Bages	2015	71-71
Bages Metall Dual	2015	72-72
Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat	2015	85-85
Del procés junts pro Gavà a la marca Made in Gavà, una estratègia compartida de promoció econòmica	2015	86-86
Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès	2015	99-99
Dels Fab Labs a les Fab Cities. Com canviaran les ciutats gràcies a la fabricació digital?	2015	100-100
Esa BIC Barcelona	2015	101-101
Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà	2015	115-115
Estudi del senderisme com activitat turística pel desenvolupament econòmic	2015	116-116
Mapa de projectes estratègics locals del Garraf	2015	129-129
Activa't per a l'ocupació	2015	130-130
Mapa de projectes estratègics locals del Maresme	2015	143-143
AE Mataró, una estratègia concertada de reindustrialització avançada	2015	144-144
Mapa de projectes estratègics locals d'Osona	2015	157-157
Anàlisi sectors estratègics: aproximació des de la cadena de valor	2015	158-159
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental	2015	173-173
Rubí brilla, oportunitats a nivell local del nou model energètic. pla d'acció per a la millora de la competitivitat del teixit industrial i comercial	2015	174-174
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental	2015	187-187
El banc de llavors del Vallès Oriental: recuperar i conservar els productes de proximitat	2015	188-188
Monografies		
La planificació estratègica territorial a Catalunya	2001	87-136
Ciència, tecnologia i territori: el cas de Barcelona	2001	137-155
La localització de l'activitat econòmica als mercats locals de treball locals de la província de Barcelona: canvis recents en el model territorial	2001	156-186
Diferències territorials en l'evolució econòmica de la província de Barcelona	2001	187-231

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
Els grans projectes de l'àrea metropolitana de Barcelona. De la ciutat a la regió. Del pensament estratègic a l'acció	2004	161-181
El mercat immobiliari de la regió metropolitana de Barcelona i les Comarques Centrals de Catalunya	2004	182-255
El comerç local	2004	256-282
Política fiscal municipal i creació d'ocupació als municipis de la província de Barcelona	2004	283-312
Polítiques de desenvolupament local a la província de Barcelona	2005	189-209
Creixement i canvi a la població de Catalunya. Les transformacions a la demarcació de Barcelona	2005	210-244
L'activitat turística a la província de Barcelona: Reptes i oportunitats	2005	245-266
Mobilitat laboral obligada i sistemes urbans a la província de Barcelona 1991-2001	2006	191-220
Els sistemes productius locals industrials a la província de Barcelona	2006	221-243
Distribució i evolució de la renda familiar disponible en les comarques i municipis de la demarcació territorial de Barcelona 1999-2002	2006	244-281
Diagnosi estratègica territorial de la província de Barcelona: principals reptes de futur	2006	282-305
La contractació externa de serveis locals a la província de Barcelona	2007	193-207
Pla d'infraestructures del transport de Catalunya (PITC)	2007	208-228
Remodelant els barris: Reflexions per a una bona pràctica. La Llei de Barris: un nou referent en la regeneració a Catalunya	2007	229-245
Valoració de les propostes per a millorar l'accessibilitat a tres polígons industrials de la Regió Metropolitana de Barcelona amb transport públic col·lectiu	2007	246-265
El projecte 22@Barcelona. Present i futur	2008	239-264
El districte econòmic Granvia l'Hospitalet	2008	253-265
Mobilitat quotidiana a la província de Barcelona i a Catalunya. Una anàlisi a partir de l'enquesta de mobilitat quotidiana 2006	2008	266-281
El mercat de treball de la província de Barcelona segons les dades de l'«Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població»	2009	186-202
L'impacte sectorial de la crisi a les comarques barcelonines	2009	203-224
Què pot esperar Barcelona del Pacte nacional per a les infraestructures?	2010	199-220
Transformació i tendències del teixit empresarial de la província de Barcelona	2011	163-210
L'exportació a la província de Barcelona en el període 2000-2011	2012	167-194
Les economies locals a la província de Barcelona	2013	174-202
El mercat laboral i la situació familiar durant la crisi a la província de Barcelona	2013	203-215
Els sistemes d'innovació comarcals a la província de Barcelona	2014	196-223
Sectors amb potencial de creixement a la província de Barcelona: una primera aproximació quantitativa	2014	224-240
Tipologia i evolució de la dotació de capital a la província de Barcelona	2015	198-209
Els components del creixement a les economies locals de la província de Barcelona. Anàlisi <i>shift-share</i>	2015	210-231

* Aquests documents també estan disponibles en format PDF al web de la Cambra de Comerç de Barcelona (www.cambraabcn.org) i de la Diputació de Barcelona (www.diba.cat)

Cambra de Comerç de Barcelona

Oficines i serveis:

Av. Diagonal, 452 - 08006 Barcelona

Telèfon 902 448 448

www.cambrabcn.org

Seu corporativa:

Casa Llotja de Mar

Passeig d'Isabel II, 1 - 08003 Barcelona

Diputació de Barcelona

Àrea de Desenvolupament Econòmic Local

Recinte Maternitat. Pavelló Mestral.

Travessera de les Corts, 131-159

08028 Barcelona

Telèfon 934 022 227

www.diba.cat